

EDITURA MIRON



ACTA DE IUBIRE

Toate cele opt romane ale
lui Judith Michael au figurat
pe listele de best-seller-uri ale
ziarului New York Times...

Judith
Michael

NEW YORK

Capitolul 1

Jessica și Luke se întâlniseră doar de cîteva ori înainte ca ea să dispară. Se văzuseră scurt, în treacăt, și nu se simpatizaseră.

– *De ce nu-ți place?* îl întrebase bunica lui. Doamne sfinte, Luke, ești regizor; ea e actriță – una dintre cele mai talentate din lume, cum știi foarte bine –, îmi va lua locul dacă mă retrag, și sînt sigură că o știi și pe asta, și e superb de frumoasă și prietenă cu mine, chiar dacă e destul de tînără ca să-mi fie nepoată, iar tu n-o placi. Nici măcar n-o cunoști. Despre ce ați vorbit aseară?

– Despre piesă. Despre cît de minunat lucrați amîndouă pe scenă. Despre ceea ce se obișnuiește la orice premieră.

– *Despre ceea ce se obișnuiește.* Luke, aveți o lume întreagă de discutat! Și tu cunoști teatrul, iar ea e sufletistă, inteligentă și o interesează toate...

– N-o interesează decît persoana ei.

Distingîndu-și nervozitatea din glas, Luke încercă să continue mai blînd:

– Premierele nu se pretează la conversații generale; știi foarte bine. Era seara ei, și a ta, și a fost un triumf, iar toată lumea dorea să vorbească despre voi două. N-o interesam și nici nu m-a impresionat. Decît pe scenă, desigur; știi de cîte ori i-am telefonat agentului ei, fiindcă

doream să joace în spectacolele mele? Mereu era ocupată sau plecată la Londra; stă mult pe-acolo.

– Îi place, iar spectatorii londonezi o iubesc. Of, Luke, sperasem...

Își puse mîna pe obrazul lui și, după un moment, spuse cu multă blîndețe:

– Crezi că e posibil să nu fi fost în formă?

– Din cauza Claudiei, vrei să spui. N-a avut nici o legătură.

Nervozitatea îi revenise și vorbea dur, răspicat, împotriva propriei voințe. Ascunzîndu-și furia, îi luă mîna într-ale lui și o sărută pe obraz:

– Am fi amîndoi mai fericiți dacă m-ai lăsa să-mi rezolv singur problemele personale.

– Mă rog, tu ai putea fi, replică sec bunica lui, dar nu văd nici un motiv ca asta să mă facă și pe mine fericită.

Rîseseră amîndoi, așa cum făceau aproape întotdeauna după ce se contraziceau, apoi trecuseră la alte subiecte.

În anii următori, Constance mai încercase de cîteva ori să-i apropie pe Luke și pe Jessica, dar interveniseră programele lor încărcate și nici ei nu erau destul de interesați ca s-o ajute cît de cît. Și apoi, peste mulți ani, Constance a murit, iar Luke s-a dus în Italia să-i închidă vila și, într-un mod straniu și complet neașteptat, atunci a ajuns față în față cu Jessica.

Stătea în biblioteca spațioasă a lui Constance, pe fotoliul de catifea cu spătar larg, unde bătrîna murise în somn, și-și plimba degetele peste toate lucrurile pe care le atinsese în ultimele ei ore de viață: o masă rotundă, acoperită cu damasc, o carafă și un pahar care fuseseră pline cu vin, un montaj de fotografii în ramă de argint, reprezentîndu-l pe el la vîrsta de șapte ani, cînd venise prima oară să locuiască la ea, apoi licean și student, regizor cu afișul primului său spectacol și la festivitatea de premiere cînd i se decernase premiul *Tony* pentru

regia spectacolului cu piesa *Ah, Wilderness*; și, cel mai aproape de mîna lui Constance, o casetă italiană, sculptată complicat, cu intarsii de aur și chihlimbar și dată cu lac negru, catifelat. Conține scrisori, sute și sute, îngheșuite laolaltă, cu cele mai vechi la înfățișare deasupra. Luke își trecu degetul peste ele, scoțînd un sunet ca al unui băț tras peste un gard de șipci. I se părea că toate erau scrise de aceeași mînă. Scoase un plic la întîmplare și îl deschise.

Draga mea dragă Constance, vreau să-ți mulțumesc iar (și iar și iar și iar, de-aș cunoaște numai și alte feluri de-a o face) pentru cît de minunat, de cald și de generos m-ai încurajat aseară. Cînd ai spus că mi-a reușit foarte bine rolul lui Peggy, am știut că eram cu adevărat actriță și asta aveam să rămîn toată viața, fiindcă așa spusese Constance Bernhardt. Tu faci tot spectacolul, desigur, și probabil că pe mine nici măcar nu m-a observat altcineva, dar a însemnat cerul și pămîntul să fiu pe aceeași scenă cu tine. Mama mea a spus că vîrsta de șaisprezece ani e prea fragedă pentru munca de vară, dar trebuia să încerc și, o, cît mă bucur că am făcut-o! Îți mulțumesc, îți mulțumesc din nou! Cu dragostea mea eternă, Jessica.

Jessica, își spuse Luke. O tînăra Jessica Fontaine, chiar la începuturile carierei, trepidînd de emoție. Privi data din capul scrisorii. Cu douăzeci și patru de ani în urmă. „Deci, acum ar avea patruzeci. Și a scris în toți acești ani, ceea ce înseamnă că și bunica mea îi scria. O lungă prietenie. Dar și Constance mi-a spus la fel, de atîtea ori că nici nu pot să le număr.”

Scoase o altă scrisoare la nimereală și o despături.

Draga mea Constance, n-o să-ți vină să crezi, dar Peter Calder a primit rolul principal masculin, ceea ce înseamnă că am de jucat două scene de

dragoste cu el. Oare abia anul trecut am jurat și tu și eu că n-o să ne apropiem nici la zece pași de el? Ei bine, iată-mă gata să mă confrunt cu mâinile lui gelatinoase pe tot timpul cât se va juca spectacolul.

Luke izbucni în rîz. *Gelatinoase*. Termenul ideal pentru Peter Calder. Din același motiv, Luke și aproape toți ceilalți regizori încetaseră de ani de zile să-i mai dea roluri. Jessica, însă, făcuse două scene de dragoste cu el – cînd? Citi data: acum șaptesprezece ani. Trecuse de la un rol episodic dintr-un spectacol cu bunica lui la rolul de parteneră a lui Calder – care, pe vremea aceea, era mare vedetă pe Broadway și în filme – în numai șapte ani. Luke uitase cît de repede atinsese succesul. Își aminti că se întîmplase în același an cînd primise și el primul angajament pe Broadway. Avea douăzeci și opt de ani și, de cînd terminase colegiul, cu șase ani în urmă, regizase deseori spectacole pentru mici trupe teatrale care se chinuiau prin poduri, pivnițe de biserici și săli vechi de cinema.

Atrăgeau puțini spectatori, care adeseori nici nu ocupau toate cele patruzeci-cincizeci de scaune, dar cîteodată veneau și critici, astfel că nu peste mult oamenii din lumea teatrului au început să vorbească despre el. „Regia de maestru a lui Lucas Cameron...” începea o cronică din *The New York Times* și, două luni mai tîrziu, i s-a oferit un post de asistent de regie la un spectacol de pe Broadway. Atîta își amintea din anul acela.

„A, și Claudia, își spuse Luke. În acel an ne-am căsătorit.”

Cu gesturi molatice, scoase o a treia scrisoare din cutie, cam de pe la jumătatea teancului.

Din plic căzu o tăietură de ziar, pe care Luke o desfăcu. Era decupată din *International Herald Tribune*, preluare a unui articol al agenției Associated Press din *The Vancouver Tribune*.

Deraiere catastrofală în Canada

„Peste cincizeci de pasageri și-au pierdut viața și trei sute au fost răniți luni seară, în jurul orelor 2:30, când *The Canada Flyer* a deraiat în Fraser River Canyon, la optzeci de mile nord-est de Vancouver. Cu ajutorul proiectoarelor și al cîinilor de salvare, echipele din orașele apropiate au căutat toată noaptea printre ruine și pe malurile stîlcoase ale râului Fraser, la temperaturi mult inferioare punctului de îngheț. Printre cei salvați înainte de zorii zilei de marți se numără și Jessica Fontaine, renumită stea de teatru și film, care petrecuse ultimele patru luni în Vancouver, jucînd într-o montare cu *The Heiress*. Starea ei este critică. Trenul, cu destinația Toronto, plecase din Vancouver la orele 20:00. Cauzele accidentului, cel mai grav din istoria căilor ferate canadiene, rămîn necunoscute.”

Luke își amintea povestea. Circulasera zvonuri că Jessica Fontaine zăcea pe patul de moarte, că n-avea să mai poată juca un an de zile, doi ani, trei, că scăpase fără răni grave, că urma să se întoarcă în oraș peste o săptămîină, două, o lună. Nimeni nu putea lua legătura cu ea, ca să afle adevărul. Prietenii ei, agentul, colegii, reporterii de la ziare și televiziune, toți telefonaseră la spitalul din Toronto, unde era internată, dar cu toții primeau același mesaj: domnișoara Fontaine nu putea primi vizite și nu răspundea apelurilor telefonice. Prietenii ei o sunau încontinuu; agentul s-a dus la spital; dar, săptămîni de-a rîndul, nimănui nu i s-a permis s-o vadă sau să-i vorbească. Și, în cele din urmă, la șase luni după accident, li s-a spus că plecase, fără a lăsa vreo adresă, număr de telefon sau alt indiciu privind locul unde putea fi găsită.

Iar apoi, tăcere. Jessica Fontaine fusese cea mai căutată vedetă a scenei din America și Londra, jucase în cel puțin două filme cunoscute de Luke și, deodată, după numai optsprezece ani, dispăruse. Un meteor, își spuse

el. Deșcrie un arc luminos pe cer, apoi se mistuie în beznă.

Puse la loc scrisorile și articolul tăiat din ziar și mîngîie cu degetele caseta. Constance alesese unul din cele mai frumoase obiecte ale ei pentru a păstra scrisorile Jessicăi, și le ținuse lîngă fotoliul ei favorit din bibliotecă. „Cît de mult trebuie s-o mai fi iubit,” își spuse Luke. „Cît de mult au ținut una la alta. Ce înseamnă să ai o asemenea prietenă? N-am idee.”

Telefonul sună, iar Luke răspunse:

– Reședința signorei Bernhardt.

– Luke, îl întrebă Claudia, de ce nu mi-ai spus că pleci în Italia? A trebuit să-l întreb pe Martin unde ești... Știi că nu pot suferi să-i întreb pe valeți unde le sînt stăpîni.

Luke îndepărtă receptorul de ureche, privind prin glasvand spre colinele și văile blînd unduitoare din Umbria, care înconjura vila buniciei sale.

– Claudia, călătoria asta n-are nici o legătură cu tine.

– Ba are și știi prea bine. Aseară, aveam întîlnire la cină.

– Scuză-mă. Am uitat. Ai dreptate; trebuia să te sun. Constance a murit, Claudia, și am plecat de cum am aflat. La altceva nu m-am mai gîndit.

– Aha. Îmi pare rău.

Urmă o scurtă pauză, în care Luke aproape o putu auzi pe Claudia reorganizîndu-și gîndurile.

– E foarte trist, Luke. Erai atît de apropiat de ea. Pe mine nu m-a plăcut niciodată, cum știi, a dat-o clar de înțeles... O, n- ar fi trebuit să spun asta. Îmi pare rău, Luke, dar n-am avut o săptămînă prea grozavă și apoi, cînd tu n-ai apărut și a trebuit să-i telefonez lui Martin ca să află unde ești... dar nu trebuia să spun așa ceva despre Constance. Adică, acum ce mai contează, dacă m-a plăcut sau nu? Dar eram atît de supărată că nu te-am găsit. Mă bazez pe tine, Luke, totuși, puțină în-

telegere, puțin sprijin. Nu cred că-ți cer prea mult.

Luke se foi în fotoliu, parcă gata s-o ia la fugă. Se afla la șase mii de kilometri distanță de Claudia și stătea în biblioteca bunicii sale, luminoasă și încălzită de soarele după-amiezei, dar tot se simțea sufocat. Exact la fel cum se simțise după două luni de căsnicie cu Claudia, deși îi trebuiseră cinci ani ca să-i ceară divorțul. Acum, la unsprezece ani după ce divorțul lor se finalizase, recunoștea aproape fiecare cuvânt al dialogului dintre ei: era ca un scenariu prost, își spuse, pe care nici un dramaturg nu-l mai putea îmbunătăți. Și, totuși, n-o putea înlătura.

– Mă întorc într-o săptămână. Vom lua cina împreună atunci.

– În ce seară? Când vii?

– Nu m-am hotărît. Miercuri sau joi. Te sun eu.

– S-ar putea să fiu ocupată, să știi.

– Vom găsi un moment când ești liberă.

– Telefonează-mi înainte de a pleca din Italia.

– Am să te sun când ajung la New York. Claudia, acum te las; am multă treabă.

– Cum? Ce faci? Probabil că pînă acum s-a terminat cu înmormîntarea.

– Îi închid casa. Și țin doliu.

Trînti receptorul, furios pe Claudia, furios pe el însuși pentru că se înfuriase pe ea. Avea destulă minte; de ce o lăsa să-l tulbure?

„Din cauza casei ăsteia“, își spuse el. „Doamna acestei case, singura doamnă pe care am iubit-o vreodată a murit, și casa ei la fel. Oriunde mă duc, prin orice cameră, o găsesc... și, totuși, nu este nicăieri. Nu-i pot concepe absența; mi-a fost mamă, mentoră și cea mai apropiată prietenă, toată viața. Cum se poate să nu mai existe?“

Pierderea ei îl zguduia. Amintirile erau atît de vii, încît încă îi mai putea auzi vocea puternică – profundă,

aproape răgușită și atît de convingătoare, încît spectatorii stăteau nemișcați de-a lungul fiecărui spectacol, ca să nu piardă nici un cuvînt – lăudîndu-l cînd era în creștere, hămesit după încurajări; chemîndu-l ca să împărtășească frumusețea unui apus de soare sau a unei picturi ori pentru a comenta ciudățeniile vorbirii sau mersului cuiva; provocîndu-l să-și apere opiniile, făcîndu-l să fie un mai bun gînditor și un mult mai bun regizor de teatru. Părerile ei erau mai importante pentru Luke decît ale oricărui profesor, antrenor de baschet sau prieten. Amintindu-și-o, îi auzea rîsul, ultima oară cînd o vizitase acolo, îi simțea mîna pe braț în timp ce se plimbau prin grădini și respirația pe obraz, cînd îl sărutase de rămas bun și-i spusese:

– Sînt atît de mîndră de tine și te iubesc așa de mult, dragul meu Luke.

Atunci o văzuse ultima oară; tot atunci, vorbiseră aproape pentru ultima oară. Murise peste nici o săptămînă.

Plîngea. Nimeni din New York n-ar fi crezut, își spuse, nu cînd era vorba de Lucas Cameron, ale cărui emoții, se spunea, erau ferecate, cu excepția teatrului, unde se trezea cu adevărat la viață. Printre lacrimi, măslinii și chiparoșii care umbreau grădinile de flori ale buncii lui se unduiau, parcă ștergîndu-se – la fel ca ea – iar Luke se îndreptă de spate, smucit, impunîndu-și să nu mai plîngă. „Am prea multe de făcut,” își spuse el; „suferința e un lux.”

Reveni în salonul mare, dar amintirile continuau să-l asedieze, de astă dată din urmă cu opt ani, cînd medicii îi spusese buncii sale că îi slăbea inima și ar fi murit dacă mai continua să joace.

– Atunci, voi muri pe scenă, îi declarase ea lui Luke. N-am decît șaptezeci și șapte de ani; nimeni nu părăsește scena atît de prematur. Toată viața am sperat să mor pe scenă; acolo e locul meu. E casa mea. În care alt

loc aş putea dori să mor? Numai un nebun pleacă de acasă ca să moară prin străini.

– Dar ceilalți actori? întrebasese Luke. Dacă mori în timpul celui mai bun moment al lor, nu te vor ierta nicio dată.

După un lung răgaz, Constance rîsesese, scurt și amar, iar peste cîteva luni cedase. Dar nu voia să rămînă la New York. Își cumpărase o vilă de marmură albă, izolată într-o maiestuoasă solitudine pe culmea unei coline prelungi, cu peisajul Umbriei întins blînd dedesubt, o mobilase cu o splendidă colecție adunată într-o viață de călătorii și se reconstituise pe ea însăși ca și cum ar fi creat un personaj pe scenă. Conversa la telefon cu prietenii din America în fiecare după-amiază; primea vizitatori numai după ce se programau cu luni întregi înainte; doar Luke era binevenit în orice moment.

Constance discuta elaborat cu servitoarea, în fiecare dimineată, despre mîncarea pe ziua în curs și despre modul cel mai potrivit de a o prepara. Se plimba, fie soare, fie ploaie, peste acrii întregi ai grădinilor, sfătuindu-se cu grădinarii în italiana ei abia inteligibilă, gesticulînd mult și rîzînd și mai mult; se oprea frecvent să se odihnească pe ghizdurile netede ale zecilor de fîntîni pe care le adusese din toată Italia, fiecare construită cu cîte o coloană în centru sau un bazin calm în care se reflectau făpturile mitologice sculptate în marmură sau granit de deasupra – și, odată ce se odihnea, pornea mai departe prin labirintul de garduri vii tunse grijuliu care reprezenta unul dintre motivele pentru care cumpărase vila – ca să-și zăpăcească musafirii, după cum spunea ea.

Incapabilă să doarmă mai mult de două-trei ore în șir, citea în fiecare noapte pînă tîrziu, devorînd cărțile pe care le adunase într-o viață întreagă de actorie. Adeseori, în liniștea bibliotecii, citea cu voce tare piesele pe care i le trimiteau dramaturgii și regizorii din toată lumea,

iar a doua zi, sau în săptămîna următoare, îi dicta observațiile critice unei secretare care le bătea la mașină și le expedia prin poștă.

„Și corespunda cu Jessica Fontaine,” își spuse Luke, „iar mie nu mi-a spus niciodată. Mă întreb de ce.”

În salonul mare, reveni la inventarul și organizarea obiectelor rămase de la Constance. Pe unele avea să le ia cu el; altele urmau să fie expediate la New York, pentru depozitare; mult mai multe aveau să fie împărțite conform testamentului lui Constance. *Mobila de salon, servitoarei, plus tot ce este în bucătărie, pe care și-a însușit-o folosind-o excelent și din abundență; masa de toaletă, oglinda și toate hainele, fiicei servitoarei, care le-a privit cu jînd dar niciodată nu a fost atît de nepolitică, încît să se intereseze dacă le-ar putea primi; tablourile și statuile ție, Luke, precum și toate bijuteriile; cu speranța că, într-o bună zi, vei găsi o femeie căreia ai dori să i le dăruiești; colecția mea de piese de teatru, Jessicăi Fontaine...*

Piese stăteau pe o masă de lîngă pian. Luke privise colecția de prime ediții rare crescînd de-a lungul anilor, pe măsură ce Constance le găsea în bibliotecile teatrelor și ale operelor și prin librării din întreaga lume. Valorau multe mii de dolari, Luke știa, dar erau niște comori în primul rînd fiindcă majoritatea aveau adnotări scrise de mîinile primilor regizori și ale autorilor – George Bernard Shaw, Henrik Ibsen, Corneille, Racine, Cehov – care adeseori fuseseră ei înșiși regizorii. „Neprețuite,” își spuse el; „probabil Constance i-a spus Jessicăi că i le lasă ei. ‘Dar în testament nu există nici o adresă. Cum naiba se-așteaptă s-o găsesc pe Jessica Fontaine?’”

Împachetă piesele într-o cutie mare pe care o depuse lîngă celelalte, pentru a fi transportate la locuința lui din New York. Le căptuși cu hîrtie de mătase, înfășurîndu-le pe cele mai fragile în cîte două-trei straturi, după care sigilă cutia și o însemnă pe dinafară cu „J.F.”, pentru a

i-o putea expedia Jessicăi mai târziu, cînd îi va afla adresa.

La prînz, mîncă o *frittata* rece și o salată *arugula* pe care i le lăsase servitoarea, care insistă să vină o dată pe zi pentru a se ocupa de el. Se așează pe terasa largă ce se întindea pe toată lungimea vilei, privind peste dealuri și podgorii, către un rîu argintiu șerpuitor și casele îndepărtate, abia vizibile prin desișurile lor de copaci. Bunica lui stătuse acolo sute de ore, citind, scriind, contemplînd.

„Cînd stau aici, toată ființa mea adună minunile acestui peisaj senin și bogat,” îi scrisese ea lui Luke, în ultima săptămîină de viață, „și am senzația că sînt îngrijitoarea lui. Dar, desigur, asta sîntem cu toții – nu-i așa? – toți cei cărora ni s-a dat o lume plină cu asemenea bogății, frumusețe și belșug. Noi sîntem îngrijitorii ei – și unii ai celorlalți, de asemenea – și n-ar trebui să avem în inimi nimic altceva decît re-cunoștință. Îți sînt recunoscătoare, dragul meu Luke.”

Îi telefonase pentru a-i spune că avea să revină într-o lună, chiar înainte de a începe distribuția noii piese. Dar, peste patru zile, în fotoliul cu perne din bibliotecă unde citea pînă noaptea târziu, cu o carte în mînă și caseta cu scrisorile de la Jessica alături, Constance murise.

Rătăcind neliniștit prin vilă, Luke ajunsese iarăși în bibliotecă, unde se opri lîngă fotoliul unde murise bunica lui. Soarele coborîse spre asfințit, iar razele sale alungite conturau o statueta grecească reprezentînd un băiat, aflată în grădină, imediat dincolo de terasă. Era mlădios și precaut, dar inspira o hotărîre feroce, iar Constance spusese că îi amintea de Luke la șapte ani, cînd muriseră părinții lui.

– La înmormîntare, am stat lîngă tine, îi spusese ea, și abia ne cunoșteam, dar tu te tot înclinai spre mine, puțin cîte puțin, pînă cînd trupul tău slab s-a lipit de al meu și, cînd te-am cuprins cu brațul pe după umeri,

tremurai atît de tare, încît mi se părea că nu te mai puteai opri. Te-am văzut privind cu groază spre sicriu – mama ta, fiica mea, plecată atît de curînd, atît de cumplit de tînără – iar apoi te-ai uitat la mine cu cea mai groaznică disperare, căci credeai că nu mai era nimeni care să aibă grijă de tine. Iar cînd am văzut acea disperare și groază – și între timp trupul tău se împingea atît de tare în mine, încît am crezut că aveam să cădem amîndoi la pămînt – ei bine, din acel moment, te-am iubit tot timpul. Îmi erai copil și nepot. Nu-mi pot imagina viața fără tine.

De-atunci încolo, fusese întotdeauna lîngă ea. Crescuse prin culisele și cabinele tuturor teatrelor pe unde jucase Constance, studiînd cu profesori particulari și învățînd tot atîta, sau chiar mai mult, de la enorma diversitate de actori și membri ai echipelor care circulau pe orbita bunicii lui. Îl tratau ca pe o mascotă și-l învățau tot ce știau, despre fiecare compartiment al teatrului, din scenă și din spatele ei. În vremea adolescenței, înalt și slab, cu chipul de șoim și privirea neabătută făcîndu-l să pară mai matur decît anii lui, știa despre teatru mai multe decît ar fi putut învăța în orice școală. Totuși, la insistențele lui Constance, urmasa colegiul, însă revenea spre ea ca un yo-yo în fiecare vacanță. Însă, așa cum îi atrăsese Constance atenția, nu ea era singura atracție: se întorcea și ca să fie în teatru. Fiindcă, între timp, le devenise clar amîndurora că n-avea să poată sta mult timp departe de scenă.

Așezat în fotoliul lui Constance, Luke își lăsă capul pe spate. „Ar trebui să mă apuc de treabă,” își spuse, dar rămase nemișcat, simțîndu-i prezența. Caseta cu scrisori de la Jessica Fontaine era la îndemînă; o pusese exact în același loc unde o ținuse bunica lui. O deschise și-și trecu din nou degetul peste marginile de sus. *Mă întreb ce se întîmplă cu ea. Nu mai poate să joace. De ani de zile nu i-am mai auzit numele. Să dispară așa, în*

culmea celei mai strălucite cariere după cea a lui Constance... cum a putut-o face? De ce a făcut-o?

Puțin mai încolo de jumătatea cutiei, tipul hîrtiei se schimba: fusese bleu-pal, acum era ca ivoriul. Luke scoase prima scrisoare pe hîrtie ivoire. Nu conținea decît un singur paragraf, iar caligrafia era a altcuiva.

Dragă Constance, nu ți-am mai scris fiindcă am suferit un accident îngrozitor. Poate că ai auzit sau ai citit despre el, dar știi că adeseori nu-ți bați capul cu știrile. Oricum, îți amintești că ți-am scris că urma să traversez Canada cu trenul și eram atît de emoționată, fiindcă asta mi-ar fi dat posibilitatea să mă destind și să las totul în urmă. Dar a fost groaznic... O, Doamne, aproape că nici nu pot spune. Trenul s-a răsturnat într-un canion. Fraser River Canyon. Am coșmaruri cu asta în fiecare noapte și în fiecare zi. Am dormit mult. De fapt, în ultimele patru săptămîni am zăcut aproape tot timpul fără cunoștință. Îmi pare rău dacă ai fost îngrijorată că nu ți-am scris, dar am trecut prin nici nu știu cîte operații și n-am putut face nimic pînă acum. Încă nu vreau să vorbesc la telefon, așa că scrisoarea asta i-o dictez unei surori tinere și fermecătoare care mi-a stat alături în toate aceste săptămîni, mîngîindu-mă pe frunte și spunîndu-mi că am să mă fac bine. Deapănă atît de convingător povestea, încît i-am spus că e o actriță la fel de talentată cum a fost Constance Bernhardt, dar azi simt cîtiva fiori de viață timizi, așa că poate este vreun dram de adevăr în spusele ei. Of, de-ajuns atît, sînt prea obosită. Iartă-mă, Constance, draga mea Constance, mi-e atît de dor de tine... Dar nu mă plîng și nu fac nici o aluzie; nu vreau să vii aici, ar fi prea mult pentru tine și trebuie să te gîndești la propria ta sănătate. Vreau doar să știi că mă gîndesc la tine și-am să-ți mai scriu, îți promit. Cu toată iubirea mea, Jessica.

„Ce femeie curajoasă,” medită Luke. „Se gîndea la Constance, cînd trecea printr-un asemenea calvar.” O cu totul altă Jessica decît cea pe care crezuse că o cunoștea.

Puse scrisoarea la loc și se ridică să revină în salon. De astă dată, însă, luă și cutia cu el. „Poate, cînd am timp, voi mai citi,” își spuse.

Salonul se goli încet, pe parcursul acelei zile lungi, în timp ce Luke sorta și împacheta. Dușumelele de marmură albă luceau reci și dure în ultimele raze de lumină ale înserării tîrzii de iunie; pereții, dezgoliți de tablouri, păreau să se îndepărteze în spațiu, astfel că încăperea nici nu mai arăta a locuință, ci doar ca un spațiu de trecere. „Aici am terminat,” își spuse Luke, nerăbdător să sfîrșească și să plece. Pașii îi răsunau cu ecouri; în lumina aplicelor de pe pereți, umbra îi era prelungă și subțire, îndoită ascuțit în locul unde întîlnia podeaua, ca și cum ar fi alergat înaintea lui. *Dormitorul lui Constance, biroul ei din bibliotecă, și gata. Două zile, cel mult, și pot pleca. Și n-am să mă mai întorc niciodată.*

Parcase în fața vilei mașina închiriată; merse pînă în sat, unde avea întîlnire cu agentul imobiliar. La *trattoria*, se așeză la o masă de lîngă ușă, chiar în momentul cînd aceasta se deschise și agentul intră să se așeze în fața lui. Îi făcu semn chelnerului să plece.

– Ne turnăm singuri vinul, spuse el, ridicînd paharul. Signore, v-ați gîndit bine? Sînteți sigur că vreți într-adevăr să vindeți?

Agentul era nefericit. Îi convenea să aibă în regiune proprietăți deținute de americani; ridicau prețurile și le dădeau de lucru servitorilor, bucătăreselor, grădinarilor... Dacă ar fi știut că din acest motiv îl invitasese signore Cameron să cîneze la cea mai bună *trattoria* din sat, n-ar fi venit; ar fi amînat; ar fi început o campanie împotriva vînzărilor. Acum, însă, se afla acolo, și nu aveau mult timp.

Vorbi încet, făcând pauze pline de speranțe în timpul cărora Luke s-ar fi putut răzgîndi.

– Nu v-ați gîndit s-o păstrați pentru dumneavoastră? Pentru dumneavoastră și familie? E un loc realmente minunat ca să aduceți copiii în vacanțe.

– Nu am copii. Și, da, sînt sigur...

– Dar pentru dumneavoastră, signore! E excelent pentru refacerea forțelor după perioade de muncă grea. Și trebuie să vă mărturisesc, signore: în acest moment, piața merge abominabil de încet. Poate ați dori să țineți vila mobilată și gata de folosit, în timp ce încercați s-o vindeți. Nu putem ști cît timp va dura pînă să obținem un preț realmente excelent...

– Un preț rezonabil. Anunțați-mi orice ofertă. Nu mai revin.

Agentul oftă adînc.

– Cum doriți, signore.

Era imposibil, își spuse el: omul nu avea copii și era regizor de teatru; în viața lui nu exista nimic care să-l umanizeze. Era impresionant, desigur: înalt, cu umeri lați, nu tocmai frumos, cu chipul prea ascuțit, sprîncene stufoase, ochi negri, sfredelitori, și păr negru înspicat cu argintiu, un păr atît de des, încît l-ar fi invidiat toți cei asemenea agentului, care în fiecare dimineată trebuia să-și aranjeze cu multă artă cele cîteva șuvițe peste o cîmpie lucitoare. Un om impozant, signore Cameron, dar cu idei rigide.

– Acum, spuneți-mi mai multe despre oraș, îi ceru Luke, în timp ce li se puneau în față farfurii cu *osso bucco*; mai rupse o bucată din pîinea dublă pusă în mijlocul mesei și turnă încă puțin *Brunello*. Vorbiți-mi despre oameni.

Oriunde se ducea, întreba întotdeauna despre oameni. Claudia detesta acest obicei. Odată, îl numise *voyeur*; credea că fascinația lui față de alți oameni îl determinase s-o dorească. Dar nu era deloc așa.

Luke colecționa oameni. Acasă, făcea însemnări despre capriciile și excentricitățile lor, necazurile, dorurile și pasiunile lor, poveștile particulare și conduita publică, vocabularul unic și ticurile verbale, modurile diferite în care râdeau, expresiile din ochi, când se întâmpla ceva minunat sau înfricoșător. Deveneau un izvor de cunoștințe pe care le folosea pentru a-și ajuta actorii și actrițele să-și dezvolte personajele. Și le folosea, de asemenea, într-o lume privată, unde încerca să-și scrie propriile lui piese, chinuindu-se în timpul liber să învețe arta scrisului; cum să spună o poveste, cum să compună dialogurile, să construiască personaje, să creeze tensiune.

Terminase două scenarii, care zăceau pe biroul lui; pînă acum, nu le arătase nimănui.

Cînd reveni la vilă, după cină, se așează în bibliotecă, făcînd însemnări despre povestirile despre sat ale agentului și văzînd totul așa cum știa că făcuse bunica lui. Apoi, trecu în salon și luă cutia cu scrisori pe care o lăsase acolo. Cu cît reușea să evoce mai puternic spiritul bunicii sale, cu atît mai palpabilă i se părea Jessica Fontaine: o femeie adevărată, a cărei viață se împletise cu a lui Constance, o femeie despre care acum își dădea seama că nu știa aproape nimic, dar a cărei poveste se găsea acolo, lăsată lui, își spusese, de către Constance. Căci, desigur, o făcuse intenționat. În loc de a distruge scrisorile, le lăsase să le găsească el, atît de sigură de curiozitatea și foamea lui de poveștile altora, încît știuse că n-avea să poată rezista să nu le citească, scormonind apoi tot mai adînc, pentru a afla fapte noi atît despre bunica lui cît și, poate, despre Jessica. Și, stînd în vila pustie, cu gîndul la Constance, i se părea că și Jessica era acolo; nu le putea separa una de alta, cum nici el n-ar fi dorit-o.

„Devin prea mistic,” își spusese Luke, clătînd din cap.
„Jessica a fost mai practică. Nu-i așa?”

Dragă Constance,

Începea a doua scrisoare din caseta cu întarsii.

Mă bucur atât de mult că ți-au plăcut trandafirii... Nici măcar nu eram sigură că-ți plac trandafirii, dar mi s-au părut frumoși și n-am putut lăsa să treacă ziua ta de naștere fără a-ți trimite ceva frumos. Dar fiecare zi e frumoasă, nu? Mă trezesc, o ajut pe mama prin casă, totul e foarte normal, însă apoi mă gândesc că voi ajunge la teatru și voi fi pe scenă, privindu-te și învățînd de la tine, și totul se înfrumusețează din nou. O, sînt atât de fericită! Îți mulțumesc că ești. La mulți, mulți ani, îți urez din toată inima, Jessica.

A doua zi dimineață, Luke se trezi cu gândul la această scrisoare veselă și la povestirile agentului despre orășeni, alungînd simțămîntul de cavou al vilei. Intră în dormitorul bunicii lui. Amînase, știind că avea să fie partea cea mai grea – dormitorul ei și biblioteca, unde-și petrecuse cea mai mare parte din ultimul an de viață – și parcurse ambele camere fără a se opri să se odihnească sau să mănînce. Își alungă din minte imaginile cu Constance folosind sticlutele de parfum delicate, din sticlă ornamentală, oglinjoara cu ramă aurită și pieptenele de pe masa de toaletă, sau legîndu-și șireturile pantofilor italienești fini care-i plăceau atât de mult, ori rezemîndu-se în fiecare seară de pernele cu tivuri dantelate de pe pat, parțial așezată pentru că o ajuta să respire, citind pînă îi venea somnul, apoi întorcîndu-se să stingă lampa aurie și să adoarmă. Lucra pînă seara, mînuind tot ceea ce folosisese bunica lui, fără lacrimi în ochi, organizînd și etichetînd metodic totul pentru a putea să plece cu o zi mai devreme decît plănuse.

În ultima dimineață, trecu pentru ultima oară prin toate camerele, împreună cu agentul de transporturi, punînd etichete pe cutii și mobilă și revăzînd instrucțiunile.

– Și asta, signore? întrebă agentul, luînd caseta cu intarsii.

– Pe-asta o iau cu mine.

– E greu de cărat. V-o pot expedia cu tablourile și lăzile de...

– Nu, o iau.

Știa că era o prostie acea ezitare de a lăsa cutia din mînă, dar nu voia să-și asume nici un risc de a se pierde. În aceeași după-amiază, împachetă cele cîteva haine pe care și le adusese în sacul de costume și fixă caseta între ele.

Închise ușa, întorcîndu-se să părăsească pentru totdeauna vila lui Constance. Privi scurt înapoi, spre ferestrele oblonite și grădinile rămase fără grădinari, fără Constance, și îl străbătu un val de melancolie. Apoi, însă, se gîndi la scrisorile Jessicăi. Sute și sute: îl intrigau și erau deja destul de importante ca să le țină aproape, din motive pe care nici măcar nu le putea analiza. „Ca să-i fac o plăcere lui Constance. Ca să-mi satisfac curiozitatea. Ca să înțeleg o femeie care acum pare aproape un mister. Și din orice alte motive aș putea găsi, cînd le citesc: motive la care s-a gîndit și Constance cînd, chiar la sfîrșitul vieții, mi le-a lăsat să le găsesc... și să le citesc.”

Capitolul 2

Instalația de aer condiționat răcise ca gheața atmosfera din biroul lui Luke, care își luă pe el sacoul când intră, din zăpușeala străzii.

Se întorsese doar de o lună, dar amintirea colinelor verzi și a pereților reci de marmură ai vilei bunicii sale se topise în căldura înăbușitoare a New York-ului și din cauza programului aglomerat. Nu avea timp de amintiri, își spuse, aruncînd o privire la fotografia bunicii sale de pe birou. Și, ca și cum ar fi avut-o alături, o auzi spunînd: „Dar, Luke, dragul meu Luke, cînd te-ai lăsat tu vreodată în voia amintirilor? Mereu o iei de la început... o piesă nouă, o cucoană nouă, o viață nouă. Sînt oare cu adevărat singura persoană căreia îi rămîi credincios mereu?”

– Da, murmură Luke în tăcerea cabinetului. Singura.

Trecu pe lîngă birou, pentru a se opri în dreptul canapelei joase, lungă cît peretele, coborîndu-și privirea spre textul piesei *The Magician*. Lucrase pînă noaptea tîrziu și lăsase paginile împrăștiate pe măsuța de cafea, bălțate ca o grădină, cu linii și săgeți, cruciulițe și asteriscuri făcute cu carioca de diferite culori, cîte una pentru fiecare personaj, fiecare scenă, fiecare schimbare bruscă a stării de spirit sau a relațiilor dintre personaje. Acum, la trei luni după ce dramaturgul îi trimisese piesa, știa pe de rost fiecare cuvînt, iar personajele îi erau atît de fa-

miliare, de parcă le-ar fi cunoscut de ani de zile; îi populau gândurile, visele chiar. La fel se întâmpla de fiecare dată când începea cîte un nou spectacol. Se cufunda într-o lume unde avea să-și petreacă următoarele săptămîni și luni, modelînd-o conform propriei lui viziuni, o lume în-deajuns de provocatoare pentru a-i umple viața și suficient de captivantă ca să-l convingă că acele intimități îi ajungeau. Nu avea nevoie de altele.

Adună paginile la un loc, bătîndu-le cu marginile de masă ca să le îndrepte, apoi puse manuscrisul în servietă și ieși din nou, în zidul de căldură care umplea New York-ul la jumătatea lunii iulie. La intersecția dintre Strada 59 și Madison Avenue, când lumina semaforului se schimbă, pietonii năvăliră peste carosabil, plîngîndu-se de căldură, de umezeală și de guvern, de parcă toate ar fi avut legătură între ele, iar Luke își imagină o scenă teatrală plină cu o masă de oameni transpirați exact ca aceia, o omenire bombănindă aruncînd întotdeauna aceleași comentarii. Probabil că nu, își spuse, în timp ce un taxi oprea la semnalul lui. Prea mulți oameni; prea costisitor, pentru un altfel de spectacol decît un musical.

— Cald, spuse șoferul de taxi, privindu-l pe Luke în oglinda retrovizoare. Și-n Pakistan e la fel de cald. Nevastă-mea, zice, atunci de ce sîntem aici? De ce nu ne-am dus undeva? unde e altfel decît în Pakistan? Aici, zic eu, e altfel. Aici e de muncă, e rost de bani.

Așteptă răspunsul.

— Nu? insistă el.

— Da, răspunse Luke, repetînd și în sinea lui. „Aici e muncă, sînt bani. De-asta sîntem cu toții aici, nu pe-o culme de colină răcoroasă din Italia.”

Dar fiecare zi e frumoasă, nu?

Gîndul păruse să apară din senin. Luke se încruntă, încercînd să-și amintească unde auzise acele cuvinte. Nu, nu le auzise; le văzuse scrise undeva. Și apoi, în

timp ce taxiul își croia drum prin centru, își aminti. *Mă trezesc, o ajut pe mama prin casă, totul e foarte normal, însă apoi mă gîndesc că voi ajunge la teatru și voi fi pe scenă, privindu-te și învățînd de la tine, și totul se înfrumusețează din nou.*

Jessica. Intenționase să-i citească scrisorile în timpul zborului sau cînd ajungea acasă, dar nici măcar nu deschisese caseta. În clipa cînd se așezase în avion, gîndurile i se îndreptaseră dinspre Italia către New York și uitase de scrisori, de Jessica și chiar și de durerea propriilor lui pași cu ecouri prin vila pustie. Parcă, în drum spre casă, ar fi ajuns deja acolo, absorbit în piesa cea nouă, discutînd cu Claudia, invitînd-o pe Tricia Delacorte la cină la cîteva ore după aterizare, stabilind o întîlnire cu Monte Gerhart, producătorul *Magicianei*, cu Tommy Webb, regizorul de distribuție, și cu Fritz Palfrey, directorul de scenă, iar după aceea, cu toți cei care aveau să lucreze în culise și în fața cortinei pregătind spectacolul pentru seara premierei, la sfîrșitul lui septembrie, peste două luni și ceva.

La Madison Park, taxiul opri în fața unei clădiri administrative cafeniu-roșcate, de la începutul secolului, unul dintre primii zgîrie-nori ai orașului, cu buiandruguri și rame ale ușilor din gresie sculptată cu curburi, frunze și personaje mitologice.

Luke își puse din nou sacoul, în timp ce urca spre biroul lui Monte Gerhart, cu liftul răcoros, gîndindu-se că una dintre numeroasele ciudățenii ale lui Monte era că-și alesese acea clădire anume, după care și decorase enormul birou cu mobilă din oțel și sticlă, mochetă în modele geometrice și enorme picturi moderne care transformau încăperea fără ferestre într-o crisalidă sufocantă de culori închise, tăiate oblic de fasciculele luminoase ale lămpilor escamotate în tavan ca reflectoarele pe o scenă.

Unul dintre spoturi forma un halou în jurul lui Gerhart,

așezat la biroul său. Era un om enorm, cu o barbă sură și stufoasă care-i ascundea gîtul, cu ochelari pătrați cu rame de sîrmă și păr lung, cărunț, ondulat peste urechi, pînă pe umeri. Avea mînele cămășii suflecate mai sus de coate, lăsînd să i se vadă ceasul de aur masiv și două brățări cu verigi plate; pe cravata lărgită se observau niște fluturi viu colorați; și stătea la un birou oval, desenînd pe un bloc de grafician femei goale și pieptoase.

– Luke! la loc. Servește ceva.

Rămase pe scaun, gesticulînd înșă cu o mînă puternică:

– Cafea și ceai de la gheață, în colț; ruladă dulce, muffins; ce-ți poștește inima.

Luke turnă cafea peste cuburile de gheață.

– Pot să-ți aduc ceva?

– Țin regim. Așa zice nevastă-mea.

Sprîncenele lui Luke se arcuiră.

– Exact; baliverne. Iau și eu cîteva rulade, sau ce mai e pe-acolo; cafea am aici. Ei, și-acuma, stai jos. Am recitat piesa aseară. Excelentă, dar, cum ți-am spus, am probleme cu Lena. E prea bătrînă. Nimeni nu mai dă o para chioară pe femeile trecute de optzeci; oamenii nu vor să se gîndească la îmbătrînire; le amintește că azi-mîine vor muri și ei.

„Ticălosule,” spuse Luke în sinea lui. „Ai piesa de-o lună și o dată n-ai pomenit de asta.” Dar îi răspunse:

– Cît de bătrînă ai face-o?

– Nu-s sigur. De vreo cincizeci, poate. Probabil că patruzeci ar fi prea puțin.

– Și cei trei strănepoți?

– Ei, evident că nu. Nepoți, poate. Dacă are cincizeci de ani și s-a măritat de tînără... la douăzeci?... douășunu?... cam pe-acolo. Nu-i mare lucru, să știi; Kent o poate rescrie într-o săptămînă, circa; în mare, ar rămîne la fel. Lena și nepotul ei... ia să vedem, va trebui să-i

devină fiu. Important, însă, e cum îl schimbă ea, nu? Adică e O.K., și dacă-i e fiu, și nepot, este? Iar povestea de dragoste poate rămîne la fel; e excelentă așa cum e acum. Se descurcă Kent. Va fi aici în cîteva minute; odată ce-l punem la treabă, sîntem gata să-i dăm drumul. Ar trebui să meargă ca pe apă, nu? Nu-i ca și cum tu și cu mine am fi doi străini; am mai făcut o piesă împreună, una dintre primele ale tale, este?

– Era prima, rămase Luke calm, amuzat. Aproape acum treisprezece ani și ești neschimbat, Monte. Încă mai încerci să-i iei caimacul dramaturgului.

Gerhart desenă două cercuri mari, în chip de sîni, și începu să hașureze sfîrcurile.

– Toată lumea are nevoie de ajutor, să știi, chiar și dramaturgii. Ei, dar am mai vorbit despre asta, Luke. Acu' o lună? Cam așa ceva.

Luke se rezemă de spătar, întinzîndu-și picioarele. Prea relaxat, dar cei care-l cunoșteau i-ar fi recunoscut semnele tensiunii în trup și ochi.

– Las-o baltă, Monte. N-am vorbit niciodată despre vîrsta Lenei; ai visat și gata. Toată povestea evoluează în jurul ei și al nepotului ei, și n-o s-o întinerim nici c-un an. Nici n-o îmbătrînim, dacă tot veni vorba.

Gerhart își scoase ochelarii cu rame pătrate, contemplîndu-l pe Luke cu ochii săi albaștri-deschiși care fără acoperămîntul lentilelor păreau mici și proaspăt șpălați.

– Nimănui nu-i plac femeile bătrîne.

– Asta cine ți-a spus-o?

– N-a fost nevoie să mi-o spună nimeni. *Mie* nu-mi plac femeile bătrîne.

– Regret să aud asta. Majorității spectatorilor, da, să știi. Altfel, cum ți-ai explica succesele Jessicăi Tandy, ale lui Ethel Barrymore și ale lui Constance Bernhardt?

– Constance... Bunica ta. De-asta te-ai aprins așa după piesa asta!

– Lena îmi amintește într-adevăr de Constance. Dar atîta lucru n-ar fi de ajuns. E o piesă excelentă, Monte, și-o știi foarte bine. Mi-e greu să cred că a scris-o Kent – că știe atît de multe, la vîrsta lui – dar, cum-necum, a nimerit-o: e o poveste solidă, cu replici minunate și personaje absolut conforme cu...

Se întrerupse, cînd auzi soneria de pe biroul lui Gerhart.

– Ei, a sosit marele dramaturg, spuse acesta. Vom vedea ce are el de spus.

– N-o să-i placă, declară simplu Luke.

Izbucni o rafală de aer, ca și cum în încăpere ar fi năvălit o tornadă. Kent Horne era tînăr, înalt și slab, arătos în stil flamboiant, cu o claie de păr negru, ochi albaștri-închiși măriți de ochelarii cu rame metalice și un gît lung, care-i făcea capul să pară un fel de periscop, răsucindu-se în loc pentru a privi lumea din jur. Purta blugi decolorați, o curea cu cataramă de argint și turcoază, cămașă albă deschisă la gît, și începu să vorbească încă înainte de a fi făcut doi pași pe ușă.

– Am o idee mare pentru actul doi, nu o schimbare propriu-zisă, dar un mod extraordinar de a-l face pe Daniel să pară mai puternic un pic mai devreme, nu-i nevoie să așteptăm atît de mult ca să vedem cum e cu adevărat pe dinăuntru. Mă gîndisem încă mai dinainte, de fapt, dar...

– Bună dimineața, îl întrerupse Monte, ridicîndu-se înapoia biroului.

Kent îi privi mîna întinsă.

– Cam formalist, Monte. Vreau să zic, practic sîntem rude, nu? Cînd lucrezi la o piesă...

Întoarse capul spre Luke:

– Ura.

– Monte consideră că structura e reușită, spuse Luke amuzat, iar Kent ridică din umeri și se duse la birou să-i strîngă mîna lui Gerhart.

– Bună dimineată, spuse el, accentuînd cuvintele. Mă bucur să văd că arăți atît de bine. Mă bucur să văd că toată lumea arată atît de bine. Doamne, ce bine că e răcoare. Am ieșit din apartament și am simțit că încep să mă topesc, de la picioare în sus, transformîndu-mă într-o băltoacă, precum vrăjitoarea cea rea de la apus...

– Vorbeam despre rescrierea personajului Lenei, ca să aibă cincizeci de ani, spuse Monte, așezîndu-se. E mai bine, pentru ca publicul să se identifi...

– Cincizeci? *Cincizeci de ani* în loc de optzeci și doi? Nu vorbești serios.

– Dacă vorbim despre piesă, sîntem serioși.

– Nu se poate. Ți-ai ieșit din minți. Luke? se întoarse Kent spre el. Tu ești serios în privința asta?

– N-am s-o tolerez.

– Atunci de ce naiba mai discutăm?

– Fiindcă așa vreau eu, mîrîi Gerhart; își strînse cu mîinile șoldurile largi, care se curbau în niște coapse cît munții, apoi aruncă pixul pe masă. Ascultați, fir-ar să fie, am produs cînșpe piese, din care douășpe au scos bani. Douășpe! Patru mai fac bani și-acuma. Este un record al dracului de mare, și-o știți foarte bine, iar eu am avut cîte un cuvînt de spus la fiecare din spectacolele astea. Simplul fapt că mi-am petrecut timpul făcînd bani în loc să urmez colegiul nu înseamnă că nu știu care-i problema cu teatrul. Voi, ăștia, vorbiți prea mult între voi; îi uitați pe oamenii de rînd. Iar oamenilor de rînd le plac tinerii; *nu le plac bătrînii*.

– Palavre.

Kent se învîrtise prin încăpere; acum se opri în mijloc, cu picioarele depărtate:

– *Magiciana* e despre Lena – Christoase, Monte, doar *știi* asta – care e adevărata magiciană, prin felul cum face să se întîmple lucrurile între oameni, ceea ce parțial se datorează vîrstei. Vreau să zic, cînd ești tînăr nu poți avea atîta înțelepciune.

– Și tu ești tânăr.

– Eu sînt altfel, sînt un geniu. Ce naiba, în piesa asta e vorba de oameni adevărați, și *de o femeie care nu e tânără!*

– Cincizeci nu înseamnă tânără.

– Adineauri ai zis că da; ai spus că de-asta vrei să-i schimbăm vîrsta.

– Nu *tînără-tînără*. Dar nici bătrînă. Bătrînii sînt terminați, fir-ar ai dracu'. Nici nu mă gîndesc să produc o piesă despre o hoască bătrînă pe care oamenii au s-o creadă vrăjitoare, nu magiciană.

Se lăsă tăcerea. Ticălosul, își spuse iarăși Luke, fierbînd. Nimeni n-avea să-l învețe pe el cum să regizeze *Magiciana*; trăise cu textul trei luni de zile și, între timp, ajunsese și al lui, la fel ca al tuturor celorlalți. Dar trebuia totuși să treacă prin acea șaradă, ca să ajungă acolo unde crezuse că se afla cînd intrase pe ușă, în urmă cu douăzeci de minute. „Cînd e vorba de regie, ăștia-s niște pitici,” își spuse, iar apoi, aruncînd o privire spre făptura mătăhăloasă a lui Gerhart, izbucni în chicotit. *Pitici*.

– Ce-i de rîs? vru să știe Kent.

– Nu prea multe, se ridică Luke. N-am venit aici ca să vă ascult cum vă răstiți unul la altul. Vom discuta despre producerea piesei ășteia, sau lăsăm baltă tot proiectul și adun o echipă nouă.

– Vîrsta Lenei rămîne așa cum am scris-o, declară Kent. Nu se schimbă nici c-un an. Nici cu o afurisită de zi!

Luke dădu din cap:

– Înțelegem asta.

– Ascultă, așa n-ajungem nicăieri, interveni Gerhart. Fă o ciornă, Kent, dă-ne o bază de pornire. Două zile, atîta tot. Mă rog, să zicem o săptămînă. Nu putem vorbi fără nimic în față, este?

– Nu. La naiba, Monte, de cîte ori trebuie să-ți spun? Nu. Nu. Nu.

Luke se aplecă înainte, cu mâinile pe biroul lui Gerhart:

– Monte, mai citește o dată piesa, de la început pînă la sfîrșit. N-am de gînd să mai reiau discuția asta, așa că uite ce vreau să ai în vedere.

Trăgînd spre el un bloc-notes, mîzgăli trei linii, rupse foaia și o puse în fața lui Gerhart.

– Unu, știi cine umple teatrele în ultima vreme: oameni mai în vîrstă, care își pot permite să plătească prețul unui bilet. Crezi că n-o vor înțelege pe Lena, n-au s-o admire și n-or să se identifice cu ea? Doi, cînd în sală sînt și tineri, spre cine vor înclina ei? Știm că au să se identifice cu îndrăgostiții, dar cum rămîne cu Lena, care le amintește de bunica lor... sau îi face să-și dorească să aibă și ei o bunică la fel ca ea? Trei, cînd nepotul Lenei se îndrăgostește, povestea seamănă foarte mult cu cea din tinerețea ei; se simte mai protectoare tocmai fiindcă e trecută de optzeci de ani – a lăsat acea pasiune cu șaiszeci de ani în urmă. O femeie de cincizeci de ani ar putea avea în vedere o viitoare poveste de dragoste; Lena nu mai poate. Am făcut însemnări în toate problemele astea, dar înainte de a ți le arăta vreau să mai citești o dată piesa, de la început pînă la sfîrșit, fără să te oprești la nici o replică sau scenă măcar. S- o simți în ansamblu.

Așteptă un moment.

– Presupun că vei avea timp pentru asta, adăugă el, calm.

Gerhart desena din nou, concentrat asupra unor pulpe voluminoase care se îngustau spre gleznele suple. După un moment, își ridică privirea, rînjind:

– Ei, ești un *homme* dur, Luke. Nu mă deranjează; de-asta ești cel mai bun director din zonă. M-am gîndit la astea – ai dreptate în legătură cu bătrînii din public; s-ar putea să ai dreptate și în toate celelalte privințe, nu știu, dar m-am gîndit totuși și e o piesă a naibii de bună,

exact așa cum e. Am știut-o încă de aseară. Nu încapе vorbă că aş prefera-o mai tînă ră – și cred că, rescriind pe ici-pe colo, ar merge – și știi că întotdeauna încerc să iasă cum vreau eu, și-am să mai încerc și de-acum încolo – te previn cinstit, Luke, întotdeauna vreau să iasă pe-a mea – dar deocamdată, cu Lena, ai susținut bine cazul, așa că, O.K., o lăsăm în pace.

Kent se holba la el:

– Așa că O.K.? Adică, jucam un joc? Monte, am lucruri mai bune de făcut cu timpul meu decît să mă țin de micile tale jocuri.

– Te plătesc pentru piesă, *domnule* Horne, iar dacă din cînd în cînd am chef de cîte-un joc, îl joc, și-l joci și tu. Țasta, însă, n-a fost un joc, a fost serios. O voiam mai tînă ră. Lupt pentru lucrurile în care cred. Nu ești în stare să înțelegi? Uită-te la tine, cum stai aici de parc-ai fi Clint Eastwood, gata să-mi tragi un glonț în zi-i-pe-nume. Am încercat și am pierdut. Uneori, ai să-ncerci și tu și ai să pierzi. Asta-i viața.

– Eu nu pierd.

– Nu pierzi pe dracu'. Ai face bine să te mai gîndești.

– Lasă-l în pace, interveni Luke. Ne-așteaptă două luni grele împreună, dacă nu puteți învăța să vă înțelegi. Asta-i misiunea voastră. A amîndurora.

Deschise ușa biroului:

– Monte, mîine la zece? O luăm de la-nceput. Vine și Tommy.

– Tommy? Întrebă Kent.

– Webb, răspunse Monte. Regizorul de distribuție. La zece, Luke?

– Vin și eu, declară Kent, agresiv.

– Sigur că vii, spuse Luke, doar e piesa ta. Dar n-ar trebui să-ți spun că ăsta nu-i un *one man show*: nici al tău, nici al meu, nici al lui Monte. În teatru – cel puțin, în teatrul meu – nu e loc pentru tiranie. Încă nu ți s-a montat niciodată o piesă, dar, indiferent de asta, aici o faci în

felul nostru. Unele replici – ce naiba, uneori, scene întregi – se cer întotdeauna rescrise; în clipa când încep repetițiile, vei putea auzi cum replici care pe hîrtie arătau extraordinar, pur și simplu nu mai merg cînd sînt rostite. Nu-ți voi compromite niciodată deliberat integritatea de scriitor, dar îți spun de pe-acum, vei rescrie în tot timpul lucrului.

– Nu rescriu nimic. E perfectă așa cum e.

– N-am văzut niciodată o piesă perfectă. Și nici tu. *Magiciana* e o piesă minunată, dar nu-ți pot promite că n-am să-ți cer schimbări, iar dacă nu-ți convine, mai bine retrage-te de pe-acum.

Un moment, domni tăcerea.

– Știi bine că n-am s-o fac.

– Mă bucur să aud asta. Mîine la zece?

Kent dădu din cap. Monte își încălța cu pantofi femeia goală de pe hîrtie. Luke ieși. Avea multe planuri de făcut, altfel îi așteptau două luni îngrozitoare.

– Nu mi se pare timp suficient ca să montați o piesă majoră, spuse Marian Lodge, peste o oră, în biroul lui Luke.

Era o femeie înaltă și slabă, cu părul lins și cercuri de aur legănîndu-i-se la urechi, și purta un costum de în, cu cravată de mătase. Stătea în fotoliu, dreaptă, cu un stilou de malachit deasupra bloc-notes-ului cu foi galbene, liniate, din poală și un mic reportofon sfîrîind slab pe brațul fotoliului.

– Cititorii portretelor din *The New Yorker* cer verosimilitate, știți doar, așa că vreau toate detaliile. Cum veți reuși să faceți totul în două luni? Actorii nu au nevoie de mai mult timp ca să-și învețe textul și să-și creioneze personajele, apoi să repete? Și cum rămîne cu restul – costumele, decorurile, eclerajul, recuzita...? Teatrul mă fascinează, știți doar; aș putea vorbi despre el la nesfîrșit.

– Nu am chiar atît de mult timp, replică Luke cu un zîmbet imortalizat de fotograful care bîntuia prin cameră, cu obturatorul automat al aparatului țacînd sacadat în timp ce-l fotografia pe Luke, cele cîteva sculpturi abstracte, dispuse în locuri vizibile, mobila tapitată cu piele și fotografiile cu autografe care acopereau toți pereții.

Luke își menținu surîsul, ascunzîndu-și nerăbdarea. Acceptase să dea interviul numai fiindcă îl rugase Tina Brown, ca parte dintr-un articol în două părți pe teme artistice, și regreta deja.

– Să vedem cît putem face într-o oră. Cît despre cele două luni, pregătirile unei producții se pot prelungi prea mult; nu numai că ajunge la un plafon, dar poate și să alunece înapoi, pierzîndu-și toată prospețimea...

– Atunci, cum hotărîți cît timp să repetați?

– Depinde de complexitatea piesei și de numărul de personaje. Dar aș bănuî că e ceva în mare neregulă, dacă o piesă necesită peste șase săptămîni de repetiții.

Femeia dădu din cap:

– Acum, știu că dumneavoastră și Claudia ați divorțat, dar aveți copii?

Luke ridică din umeri în sinea lui. Știa el despre acel gen de interviuri. Avea să pipăie suprafața, cufundîndu-se cînd și cînd în adevăratele detalii ale muncii lui, dar nici-odată îndeajuns pentru a atinge fiorul personal după care umbla de fapt.

– Nu, răspunse el.

– V-ați dori să aveți copii... sau copiii dumneavoastră sînt spectacolele?

– Spectacolele seamănă într-adevăr cu niște copii: au nevoie să le crești și să le modelezi, le trebuie o atmosferă de creație, în scopul de a-și atinge potențialul deplin, și...

– Da, dar cum rămîne cu dumneavoastră, domnule Cameron? Firește, v-ați gîndit la niște copii proprii... aveți

– am notat-o pe-aici pe undeva – câți ani aveți...

– Patruzeci și cinci. Desigur, m-am gândit la copii; bunicii mele îi plăcea ideea să aibă strănepoți. A vorbit despre asta pînă în ziua morții. Aveam șapte ani cînd m-am mutat la ea – părinții mei muriseră pe neașteptate, la două luni diferență – iar Constance m-a luat sub aripa ei. Am crescut în culise, cu profesori particulari și diverși actori și mașiniști care m-au învățat tot ceea ce profesorii nu știau. Țin minte că odată, cînd aveam zece ani, eram la San Francisco, în turneu cu *How Green Was My Valley*, și toată lumea vorbea despre Haight Ashbury. Părea excitație pură – excitație sexuală, deși cred că, la zece ani, nu prea aș fi putut-o defini sau recunoaște – așa că, într-o zi, cînd profesorul particular era bolnav, am luat-o singur la picior. Aveam ceva bănuți, mi-am cumpărat o hartă, o acadea și nu știu ce suc și chiar ajunseseam la cîteva străzi distanță de locul unde voiam să ajung, cînd unul din membrii distribuției, Terry Evans, m-a cules de pe trotuar. Constance convocase pe toată lumea – actori, echipă, chiar și pe măturători – și-i trimisese să scoțoească după mine prin San Francisco. Dar Terry nu m-a dus imediat înapoi. I-a telefonat lui Constance ca să-i spună că mă găsise, apoi m-a luat într-un tur prin Haight, unul adevărat – inclusiv cina într-o cîrciumioară care a dispărut demult. Mi-a ținut din mers un comentariu pe care chiar și un puști de zece ani îl putea înțelege, așa că mi-am dat seama că acolo exista cu adevărat romantism și emoție, și un soi de inocență care în zilele noastre se mai găsește foarte rar. Dar Terry m-a mai ajutat să-i văd și pe tinerii pierduți în droguri și fan-tezii, vulnerabili în fața exploatării. De fapt, asta s-a asigurat că aveam să învăț în ziua aceea: cît de brutal îi devorează unii oameni pe cei inocenți. Există exploatare sexuală și exploatare financiară – vînzători și proprietari care-i jumuleau la sînge pe puștii ăia – și escroci care se foloseau de ei ca să cîștige un gologan făcînd turnee cu

autobuzul prin Haight, filmînd pentru televiziune, scriind articole deocheate pentru ziare, folosind fotografii și nume adevărate. Dintre toate exemplele neomeniei omului față de om, acest Haight, sub îndrumarea lui Terry, a fost probabil cel mai răscolitor. Și încă mă mai urmărește, în modul cum regizez, în ceea ce simt față de curenții subtili ai relațiilor dintre personaje, față de lupta pentru putere între oameni. Cred că am fost destul de zguduit, fiindcă la vremea cînd am ajuns înapoi la teatru, seara, țin minte că am fost ușurat să știu că apăruseră reguli noi care- mi interziceau să circul singur și, de-atunci încolo, Constance și-a făcut timp să mă însoțească în explorări. Ea și cu mine am explorat trei duzini de orașe, înainte să plec la liceu și apoi la colegiu. Formam o echipă grozavă.

– Fermecătoare poveste, zîmbi luminos Marian Lodge. Dar, apropo de explorări, doresc mult să vă explorez ideile despre mariajul dumneavoastră și despre căsnicie în general, despre prieteni și, firește, despre copii.

– Domnișoară Lodge...

Marian îl privea în așteptare; cu stiloul pregătit.

– Credeam că veți putea percepe motivul pentru care v-am spus această poveste. Am crezut că dau clar de înțeles că nu am intenția să vorbesc nici despre căsnicia mea, nici despre prieteni și nici despre sentimentele mele față de copii. Aș fi bucuros să vă spun despre bunica mea, despre spectacolele pe care le-am lucrat și cele pe care plănuiesc să le fac, și despre ceea ce încerc să realizez cu regia mea. Acordîndu-vă beneficiul îndoielii, presupun că asta ați venit să auziți.

– Mă rog. Întotdeauna le spuneti interviuatorilor ce fel de interviu vă pot lua?

– Întotdeauna.

– Deci, regizați interviul la fel cum faceți cu o piesă. Și căsnicia v-ați regizat-o la fel? O, vai de mine, scuzați-mă, se repezi reportera, cînd Luke se ridică. Mi-a scăpat. Îmi

cer iertare. Pot să reformulez? În același fel regizați și evenimentele din viața dumneavoastră?

Luke zîmbi:

– Nu.

– *Vreți* să vă așezați la loc? Vă *rog* să mă scuzați. Doar sînt renumită, zîmbi ea din nou, confidențial, pentru că obțin toate acele detalii intime la care nimeni altcineva nu poate ajunge. Acestea sînt cele care fac personajele să se însuflească pe pagina tipărită; sînt convinsă că o știți.

– Un bun jurnalist face personajele să aibă viață prin limbaj și imagistică, nu prin indiscreții.

Femeia roși.

– Mă rog, da, firește. Dar mă gîndesc la cititorii noștri, înțelegeți; se așteaptă să citească despre viața dumneavoastră personală; vor să vă *cunoască*.

– Mă vor cunoaște prin intermediul muncii mele. Aș crede că asta-i interesează cel mai mult pe cititorii revistei *The New Yorker*.

Rămase în picioare, rezemîndu-se dezinvolt de perețele din spatele biroului.

– De la vîrsta de șapte ani pînă la treisprezece, cînd Constance a luat hotărîrea că aveam nevoie de un liceu adevărat, și după aceea, în vacanțele de vară, am trăit în culise, privind, ascultînd, punînd întrebări, pisălogind echipele să mă lase să lucrez în scenă, iluminînd decoriurile, recuzita, tot ce intră într-o montare. Cînd aveam cincisprezece ani, știam că aveam să devin regizor și criticam deja felul cum erau puse în scenă spectacolele. Eram un adolescent insuportabil de arogant, absolut convins că învățasem deja tot ce aveam nevoie să știu. Constance m-a ascultat cu nemărginită răbdare și nu puțin umor, după care mi-a spus că îmi mai rămăseseră cîteva lucruri de învățat și aveam să plec la colegiu, indiferent dacă făcea sau nu parte din planul meu de viață.

Acum, că se lansase, vorbea cu ușurință despre anii tinereții sale în teatru și despre următoarele faze ale vieții teatrale, recurgînd la anecdote, nume celebre, o garnitură de termeni teatrali de specialitate, o privire lăuntrică spre scandalurile din trecut, precum și despre propriul său stil regizoral, mai ales în spectacolele și filmele care făcuseră ca numele să-i devină unul dintre cele mai vestite de pe Broadway. Apoi, adăugă statisticile îndrăgite de redactorii revistelor: cîte piese montase, unde avuseseră premiera și unde călătoriseră în turnee, numărul de bilete vîndute, cîți oameni fuseseră implicați în cîte o montare și cît de mulți oameni din teatru cîștigau bine de pe urma acestora (adică, foarte puțini).

Cînd se opri, trecuseră aproape două ore, fotografiaful plecase de mult, iar Marian Lodge schimbase de două ori caseta și-și umpluse tot carnelul. Deloc rău, își spuse Luke, după plecarea ei. Nu dorea deloc să-și vadă fotografia sau citatele în încă o revistă, dar, dacă portretele de acest gen sporeau numărul spectatorilor, prelungeau perioada de joc a spectacolelor și atrăgeau noi texte bune trimise de dramaturgi cunoscuți sau necunoscuți, atunci cele două ore fuseseră cheltuite cu folos. De fapt, ar fi făcut orice, în limitele raționalului, pentru a-și ajuta spectacolele și teatrul în general.

Mă trezesc, o ajut pe mama prin casă... Însă apoi mă gîndesc că voi ajunge la teatru și voi fi pe scenă... și totul se înfrumusețează din nou.

Iarăși Jessica. Curios cum cuvintele ei, din doar cele cîteva scrisori pe care le citise, îi tot reveneau prin gînduri. Însă cuvintele se potriveau cu viața lui, strecurîndu-se lin în tot ceea ce făcea. „Ei bine, amîndoi sîntem atît de adînciți în teatru,” își spuse Luke. „Sau ea, cel puțin, a fost. Doamne sfinte, cît i-o mai fi simțit lipsa. La fel cum a simțit-o bunica mea, cînd s-a mutat în Italia. Jessica trebuie să fi scris despre asta. Voi afla, mîine-poimîine, cînd

voi avea timp să revin la scrisorile ei.”

Mîncă un sandviș la birou, lucrînd toată după-amiaza. Îi plăcea în cabinet: tăcerea senină, accentuată de sunetele slabe ale traficului din stradă, cu unsprezece etaje mai jos, mobilierul în culori reci, negru, gri și albastru, așa cum îl alesese decoratorul, un perete acoperit cu cărți și doi plini de fotografii ale vedetelor cu care lucrase, și ale președinților, senatorilor, prim-miniștrilor, regilor și reginelor, toți stînd lîngă el, zîmbind în obiectiv sau strîngîndu-i mîna, ori decernînd cîte o medalie sau premiu, sau dîndu-i cadouri după ce vizitase cîte o țară străină pentru a superviza montarea unui spectacol. Știa că era cam infantil să expună fotografiile – împrôșcîndu-și importanța pe toți pereții –, dar își spunea că o făcea ca să-i impresioneze pe vizitatori, așa că în fiecare stagione colecția i se îmbogățea cu altele, noi.

Munci mulțumit toată după-amiaza, aproape netulburat, lăsîndu-și secretara să primească telefoanele, pînă cînd, înainte de a pleca, îl sună Claudia.

– Luăm cina mîine seară împreună? îl întrebă ea veselă. Nu te-am văzut de-o veșnicie.

– Ai să mă vezi diseară, la balul de binefacere.

– Împreună cu alte cinci sute de persoane, în sala de la *St. Regis*. Luke, nu face pe sfiosul. Știi că m-am referit numai la noi doi.

Se uită la calendar.

– Mîine seară merg la cocktail-ul lui Joe și Ilene, iar apoi, la al lui Monte Gerhart. Am putea bea ceva înainte, dacă vrei.

– Luke, trebuie să-ți vorbesc; sînt unele lucruri cu care nu mă descurc... De ce-mi faci asta?

– În regulă, mîine seară, dar nu la cină; luăm un păhărel la *Pompei*. La unșpe. Ne vedem acolo.

– Ai putea să mă iei de-acasă.

– Claudia, e la jumătate de cvartal de locuința ta. Ne întîlnim acolo și pe urmă te conduc acasă. Fă o listă cu

tot ce vrei să mă întrebi; întotdeauna uiți câte ceva.

– *Să fac o listă?* Nu-mi plănuiesc șustele ca pe niște ședințe de consiliu; viața trebuie să fie spontană. Ori-cum, n-am să uit; e vorba mai mult de bani.

„Iar Claudia nu uită niciodată nimic, când e vorba de bani,” își spuse Luke, închizînd telefonul. „Încă mai vorbește despre ziua aia când a trebuit să plătească ea masa la *Terrace*, pentru că eu îmi uitasem portofelul în culise. Încă nu eram căsătoriti, se purta cum știa ea mai bine, așa că mi-a făcut cinste, cu un zîmbet și o mică glumă despre regizorii distrați, dar n-a uitat niciodată.”

Limuzina îl aștepta jos și, când se așeză în interiorul ei răcoros, șoferul se întoarse să-l studieze. Fusese șoferul lui Constance Bernhardt timp de treizeci de ani și îl văzuse pe Luke crescînd, înainte de a începe să lucreze pentru el, la plecarea lui Constance în Italia; ocupase locul bătrînei cu toată pasiunea lui de irlandez, supravieghindu-l pe Luke, făcîndu-și griji pentru el, oferindu-i sfaturi. Îi studie un moment chipul, înainte de a porni mașina și a o înscrie în trafic.

– O zi proastă, domnule Cameron? Sau doar căldura e de vină? Ne omoară canicula asta; pesemne că Dumnezeu pedepsește pe cineva, dar nu știu de ce trebuie s-o încasăm și noi, ceilalți.

Luke zîmbi:

– Nu cred că pedepsește pe nimeni. Și n-am avut o zi proastă; ba chiar a fost destul de bună, cel puțin după-amiaza.

Rămase tăcut, cu gîndul la cele de peste zi. Tot timpul înăuntru, certîndu-se cu Monte Gerhart, dîndu-i lui Kent Horne o lecție de teatru, probabil prima dintr-un lung șir, fentînd o intervievatoare insistentă, descurcîndu-se cu fosta soție care considera că au „o șustă” când Luke accepta s-o invite la un pahar în oraș, purtînd cele mai firești conversații cu un taximetrist din Pakistan și cu

un șofer de limuzină din Dublin. Deodată, simți că se înăbușea, că-i venea s-o ia la fugă. Unde să fugă? Nu știa. Undeva. Să găsească neapărat ceva. Dar habar n-avea ce dorea, nici unde să caute.

Patruzeci și cinci de ani, își spuse. Sănătos, asigurat financiar, cunoscut pe plan internațional, admirat, poate invidiat. Necăsătorit. Neatașat.

– Să aștept, domnule Cameron? întrebă Arlen, când coti pe Fifth Avenue.

– Da. Vin în vreo jumătate de oră.

„Sînt atașat de Arlen,” își spuse el cu amărăciune; „singurul om care mă așteaptă întotdeauna. Doamne ferește, urît mai sună. Din cauza căldurii, cum spun toți. Sau, pentru că încep o nouă piesă; pentru mine, asta e de fiecare dată momentul cel mai greu, cînd nimic nu are încă formă, cînd am un manuscris, dar încă n-am actori, personaje care să se trezească la viață, nimic ce să modelez. Întotdeauna sînt tensionat la începutul unui proiect; nu înseamnă nimic deosebit.”

Dar adevărul era că dorea altceva, un lucru pe care nu-l desăvîrșise și, cu toate că nu-l putea defini, adeseori simțea că i se furișea în suflet ca un dor, exact ca acum, luîndu-l prin surprindere. Întotdeauna se ștergea, dar revenea mereu.

Vizavi de Muzeul Metropolitan, Arlen opri în fața unei clădiri de gresie decorată cu gargui de piatră, dragoni cambrați și balustrade de fier forjat la balcoanele întinse pe toată lățimea fațadei, la fiecare etaj. Atunci cînd Luke deschise poartiera limuzinei, îi ieși în întîmpinare un portar.

– Bună ziua, domnule Cameron, cald mai e, iar mîine va fi și mai cald, au zis la radio.

Luke se întrebă de cîte ori în aceeași zi le spusese acele cuvinte celorlalți locatari ai clădirii, de cîte ori se refugiase înăuntru să respire puțin aer mai rece și să tragă o dușcă de băutură cu gheață, de cîte ori își

ștersese fața de transpirație și-și schimbase mănușile albe ca să le aibă mereu imaculate. „Cu toții avem zile sufocante,” își spuse, dar propria lui neliniște, ca un sentiment de urgență, continua să-l chinuie și-și dori, în timp ce al doilea portar îl conducea spre apartamentul de la mansardă, în ascensorul automat pe care locatarii insistau să-l manevreze un liftier, să fi putut rămîne acasă în seara aceea, pentru a încerca să înțeleagă ce se întâmpla cu el.

Dar nu exista aproape nici o seară în care să poată sta acasă, așa că-și salută valetul, care-i spuse că afară era o căldură infernală, dar în apartament domnea o răcoare binecuvîntată, făcu repede un duș, se bărbieri și-și luă tuxedo-ul, după care reveni în stradă. Arlen trase mașina exact în timp ce Luke ieșea și, fără a aștepta să i se spună, porni spre turnul de oțel și sticlă de pe Madison Avenue unde Tricia Delacorte îi ieși în întâmpinare încă din hol. Îl sărută pe Luke, în timp ce portarul blocului ei închidea portiera mașinii în urmă-i.

– Măi, măi, da' chipeș mai arăți; părul îți stă altfel.

– E încă umed de sub duș.

O privi cu plăcere, admirîndu-i frumusețea cultivată și perfecțiunea costisitoare a rochiei de bal care-i expunea o bună parte din pielea ca laptele, între mînele bufante în toate culorile curcubeului. Se născuse în cartierul de vest al orașului Chicago, cu numele Teresa Pshevorski, dar la vîrsta de șaptesprezece ani, recent sosită în Los Angeles, primise prima slujbă de servitoare, ca Tricia Delacorte, nume ales dintr-un roman de mult uitat. Plănuise să se mărite cu vreun actor sau regizor celebru, întîlnit în timp ce servea *hors d'oeuvres* la petreceri, dar anii trecuseră și visul nu i se împlinise, pînă într-o zi cînd, plictisită și supărată, a scris pentru un ziar local un articol în care descria scandalurile unor personaje fictive ca și cum ar fi fost nume mari la Hollywood: cei puternici și sus-puși, care mănîncă și beau, dar n-o iau în seamă

pe servitoare. Avea un scris plin de viață și ritm, care atrăsese atenția redactorului șef de la *The Los Angeles Times*, iar acesta o angajase.

Între timp, își făcuse două liftinguri faciale și putea vorbi ca o cunoscătoare, folosindu-și bagajul de bîrfe și folclor cinematografic pe care le auzise de-a lungul anilor la petreceri. Și-a croit drum pînă la o rubrică permanentă în *The Los Angeles Times*, pe care a preluat-o curînd un sindicat național, după care i s-a oferit o coloană în *The Sophisticate*, un săptămînal de lux pentru cei care se considerau sofisticați, chiar dacă alții nu-i găseau astfel. Curînd, n-a mai avut nevoie de nume imaginare, căci era invitată peste tot și telefonul îi suna încontinuu cu ponturi despre căsătorii iminente, divorțuri, nașteri, încheieri sau începuturi de amoruri, cîte un fiu sau fiică porniți pe calea drogurilor, averi pierdute sau cîștigate peste noapte, mai o logodnă ruptă, mai o condamnare penală în domeniu. Numele celor mai atrăgătoare personalități apăreau în articolele ei culese cu caractere groase. Uneori, publica și cîte o provocare: „Cine a șters-o din *Spago* alaltăieri noapte, în loc să răspundă la întrebări în instanță despre înțelegerea privitoare la nevastă, amantă și cei doi copii adolescenți?” Era singura arbitrajă a faptului dacă la asemenea întrebări se răspundea vreodată sau erau lăsate să plutească în ceață.

În perioada cînd o cunoscuse Luke, își împărțea săptămîna între apartamentele din Los Angeles și New York, adunînd frînturi despre actori, actrițe, regizori și producători, împrăștiați tocmai pînă în Aspen, cîmpiile din Montana, și Sharon, Connecticut. Niciodată nu scria o vorbă despre Luke.

— Ei, iar au făcut-o, îi spuse ea în limuzină, lunecînd pe canapeaua de piele pînă ajunse cu coapsa lipită de a lui. Ai crede că le-a rămas puțin simț de răspundere.

— Ar fi cazul să știu despre ce vorbești? o întrebă Luke.

– Ți-am spus. Joe și Ilene Fassbrough s-au certat la L.A.X., cînd s-au întors din Europa; tot drumul prin vamă s-au ciorovăit. Ei bine, și aseară au făcut ditamai scandalul la dineul lui Freddy Parkington – de s-a întrerupt servirea aperitivelor zece minute în șir – după care Joe mi-a spus efectiv să ignor totul, că avea gripă și febră și îndruga multe fără să gîndească. Dar oamenii ăștia au o responsabilitate, să știi: se uită la ei tot restul lumii, iar boala nu-i un motiv ca să-ți pierzi complet standardele de comportament. Dacă era într-adevăr bolnav. Mie mi se părea perfect sănătos. Dar, desigur, bărbații arată întotdeauna superb în tuxedo.

– În articolul de azi, ai scris că era bolnav?

– Firește că nu; am spus că el și Ilene au întrerupt servirea aperitivelor. E un subiect mult mai interesant, Luke, știi și tu; ar fi o scenă delicioasă, într-o piesă de teatru. Am vrut să spun ceva despre oamenii care-și fac de rîs clasa socială purtîndu-se urît, dar așa ceva n-are ce să caute în rubrică. Poate în *The Sophisticate*, luna viitoare.

Luke se rezemă de spătar, cu brațul întins pe după umerii ei.

– Asta ce clasă socială e?

– A noastră. Of, Luke, nu fi obositor. Știi ce vreau să zic.

– Vrei să zici că Joe și Ilene Fassbrough, care sînt doi dintre cei mai mari măgari pe care-i cunosc, sînt membri-model ai unei clase distinse.

– Cheltuiesc mulți bani, oamenii îi recunosc și le place să fie văzuți în compania lor, și sînt invitați peste tot. Asta-i mai mult decît o clasă superioară, Luke, e viță regală, dacă am avea regalitate. Ei, nu avem, dar americanilor tare le-ar mai plăcea să avem – altfel, de ce crezi că toate revistele cu Charles și Di pe copertă se epuizează în cinci minute? Cînd colo, noi avem oameni ca Joe și Ilene, care sînt vedete de cinema și fac atîtea

fapte regale, ca sponsorizarea balurilor de binefacere, apariția fotografiilor în ziar și cumpărarea atîtor opere de artă. Publicul moare să citească despre ei. Și dacă-i găsești niște măgari nesărați, de ce te duci la ei acasă mîine seară?

– Bună întrebare. Au invitat un dramaturg din fosta Iugoslavie; am auzit de el și vreau să-l cunosc.

– Invită-l să ia cina la tine acasă.

– Mi-e mai ușor să-l întîlnesc la soții Fassbrough și să văd dacă avem despre ce discuta.

– De ce-i găsești măgari și plicticoși?

– Fiindcă se fălesc cu banii și măsoară oamenii după bani, și fiindcă sînt exhibiționiști, ceea ce eu consider că e infantil.

– Dar sînt celebri.

– Iar tu, care scrii despre celebrități, trebuie neapărat să scrii și despre ei. Dar să zici că-s de viță regală? Nici tu nu crezi asta.

– Cred că sînt la fel de importanți ca oamenii de neam regal și altceva nu contează.

Luke ridică din umeri. Știa că enormul succes al Triciei se datora în mare parte exact acestui gen de naivitate serioasă, purei sale convingeri că oamenii pe care îi mediatiza – în majoritate, superficiali și neînsemnați – erau la fel de demni de atenție ca aceia cu sînge regal, faptele lor fiind întru totul la fel de interesante pentru cititorii ei ca mașinațiile președinților, ale generalilor și ale escrocilor.

Și mai știa că exact același lucru îl cerea și el spectatorilor; ca aceștia să-și suspende neîncrederea și să se lase furați de lumile pe care le crea el. Toată munca lui de regisor se dedica acestui scop: să aducă la viață opera dramaturgului, astfel ca publicul să-i răspundă cu deplina credință în realitatea și importanța ei. Din acest motiv, o înțelegea pe Tricia și chiar simpatiza cu ea. Avea acel gen de credință pe care-l nutresc copiii față de

basme, iar adulții față de fanteziile care le fac viața suportabilă păstrînd totul la suprafață, evitînd profunzimile și complexitatea. Împreună cu frumusețea ei blondă și nesfîrșita rezervă de anecdote, acest lucru îl amuza și-l interesa de aproape patru luni.

Și îi plăcea și faima ei. Întotdeauna alegea compania femeilor frumoase și binecunoscute, și era obișnuit să atragă fotografii, iar seara de la *St. Regis* nu era deloc altfel. Pentru Luke, întreaga petrecere – licitația pentru colectarea de bani necesari unei cauze pe care nu se deranjase s-o rețină, dineul și dansul, fragmentele de conversație prinse din zbor în timp ce grupurile se adunau, se destrămau și se alcătuiau iarăși – părea să plutească pe atenția care îi înconjură pe el și pe Tricia. Era un mod de a petrece seara fără a simți plictiseala sau nerăbdarea.

Fără a simți nimic. Cuvintele îi fulgerară prin minte, dispărînd imediat, dar îl lăsară cu același sentiment din limuzină, din timpul acelei zile lungi: sufocat, așteptînd ceva și încercînd să înțeleagă despre ce era vorba.

Dansa cu Tricia, făcea conversație, licită și cîștigă trei articole la licitația tăcută, și se angajă într-o luptă aprigă în licitația vie pentru o sculptură pe care se hotărîse s-o aibă. Cîștigă și acolo, iar mulțimea izbucni în aplauze. În limuzină, îi dădu Triciei brățara pe care o cumpărase la licitația mută, iar femeia se ghemui lîngă el.

– Ai gînduri serioase cu mine, Luke?

– La fel de serioase ca ale tale cu mine, replică el nepăsător.

Tricia se încruntă. După un moment, spuse:

– Cred că într-o bună zi s-ar putea să-mi convină să te iau de bărbat. Doar că nu-s sigură. Cred că e greu de convietuit cu tine.

– Probabil ai dreptate.

Limuzina se opri în fața blocului ei; Luke îl trimise pe

Arlen acasă, iar el și Tricia urcară.

– Ce vrea să însemne asta? îl întrebă ea. Că probabil am dreptate. Ce înseamnă?

– Că, foarte probabil, ar fi greu de conviețuit cu mine.

Străbătu cu familiaritate dezinvoltă *living room*-ul, un spațiu pătrat și mare, de un modernism rece, plin cu grupuri de mese din sticlă înrămate în lemn, canapele albe și fotolii, pardoseală de marmură cu covoare geometrice *Stark* și miniaturi picturale împrăștiate pe pereții albi. Lui Luke îi plăceau toate, negăsindu-le nici frumoase, nici confortabile, dar le făcuse un decorator important, pentru o sumă de bani pe care chiar și Tricia o găsisese excesivă, așa că le apăra cu vigoare și purta culori vii care o făceau să se detașeze ca o floare multicoloră într-o fotografie alb-negru. Luke se duse la bar și îi turnă Triciei o băutură, din care femeia sorbi în timp ce-și pregătea și lui una. Apoi se așeză lângă ea pe canapea și o cuprinse în brațe.

– Nu e un lucru despre care să fie nevoie să discutăm chiar acum.

Tricia se îndepărtă puțin de el:

– Vrei să te recăsătorești?

– Probabil că nu.

– Luke, folosești mereu cuvintele astea. „Probabil.” „Foarte probabil.” Nu ești sigur?

– Probabil că nu, zîmbi el și o sărută, strîngînd-o în brațe și simțind cum se mișca maleabilă sub mîinile lui. Limba ei avea gustul *Martini*-ului pe care i-l pregătise Luke; pielea i se inflamă sub mîinile lui, suplă ca o cremă caramel caldă și lucioasă. Îl conduse pe Luke în dormitor, iar cînd se culcară peste cuvertura de mătase a patului, se potrivi sub el cu mișcări unduitoare ce se datorau propriei ei experiențe și familiarizării cu el. Era atât de pricepută, încît se estompa în anonimat. În timpul sexului, ca și în momentele cînd erau despărțiți, Luke nu- i rostea niciodată numele; ba chiar, abia dacă se

gîndea la ea. Nu găsea nimic bun sau rău în asta; parcă mișcările lor ar fi fost prescrise dinainte – puteau să fie fost doi oameni oarecari împreună în pat după o seară petrecută în oraș – dar era conștient de talentul Triciei de a-l face să simtă că era gata să-i dăruiască orice dorea: se arcuia și se unduia, se întindea și i se deschidea oricum voia el, fiindcă în acel moment nimic în lume n-o interesa mai mult decît să-i facă plăcere. Iar asta era de ajuns pentru a-l determina să-și alunge din gînd conversația și, dacă Tricia și-o amintea, sau o lăsă să-i revină în minte de-a lungul următoarelor cîteva ore, nu-i spuse lui Luke nici o vorbă. În ce-l privea pe Luke, mariajul o preocupa la fel de puțin ca pe el.

Cînd însă merse pe jos pînă acasă, chiar înaintea zorilor, străbătînd cu pași mari liniștea stranie a străzilor, neliniștea îi reveni. Cînd intră în apartamentul tăcut, se duse în cabinet și se așeză la birou, cu gîndul de a citi o jumătate de oră înainte de a adormi: cîteva scene din *Magiciana* sau un nou roman. Nu făcu nici una-nici alta. În schimb, întinse mîna spre caseta cu scrisori a lui Constance și scoase una la întîmplare.

Draga mea Constance, nu-mi vine să cred că jucăm din nou împreună! Știi că se împlinesc fix doi ani de cînd ne-am cunoscut? Și mă simt exact la fel ca atunci: mă trezesc din somn, iar lumea e luminoasă și emoționantă, parcă și-ar ține respirația, într-un fel, așteptînd seara, cînd voi fi cu tine. Muncesc atît de mult – abia dacă m-am mai văzut cu cineva –, fiindcă încerc să fac tot ce mi-ai spus tu. Iau cursuri de balet, dans modern și vorbire. Cînd mi-ai scris: „trebuie să înveți despre propriul tău trup, fiecare mișcare pe care o faci, și despre vocea ta, cum sună gîul celoralți, cum ți-o poți controla și schimba”, și ți se modifică forma gurii cînd vorbești cu furie sau cu bucurie, sau cu un accent anume... dacă înveți toate astea, cînd te afli pe

Probabil că scrisese după accidentul de tren, își spuse Luke. *Mă roade faptul că nu le pot avea.* Se referea la teatru, bineînțeles, dar de ce nu-l putea avea din nou? Ce i se întâmplase?

Cu scrisoarea în mână, privi prin ferestrele înalte, chituite cu plumb, spre cerul care se lumina, gîndindu-se că Jessica Fontaine reieșea a fi mult mai interesantă decît o crezuse vreodată, mai interesantă, de fapt, decît orice persoană pe care o cunoștea în acel moment. O femeie remarcabilă, misterioasă. Ceva îl atrăgea spre ea: poate tragedia vieții ei și dispariția, poate măreția de dinainte, poate prietenia cu Constance. Nu cunoștea motivul; știa numai că acea casetă cu scrisori era ca un magnet care-l atrăgea oriunde s-ar fi aflat. „Am nevoie de o seară liniștită,” își spuse, „că s-o iau de la început și să le citesc în ordinea în care le-a scris.” Își consultă calendarul pe seara aceea. Cocktail-uri la Joe și Ilene. Dineu la Monte. Un supeu tardiv cu Claudia.

Dădu paginile pentru restul săptămînii, apoi pe săptămîna viitoare. La naiba, avea nevoie de o seară acasă. Bine, atunci mîine. Scrise un mesaj de scuze față de Joe și Ilene, altul pentru Monte, și puse scrisoarea Jessicăi înapoi în cutie. Mai avea cîteva ore de somn pînă era așteptat în cabinetul lui Monte. Iar seara urma să se întoarcă la Jessica și să afle ce i se întâmplase: de ce dispăruse de pe scenă, unde se afla acum, dacă știa despre moartea lui Constance. Ce știa despre el.

Și-și dădu seama, pe cînd trecea în dormitor, că deja se gîndea că ar fi putut dori s-o revadă. Nu din vreun motiv anume, își spuse, ci numai din curiozitate. După care, în sfîrșit, adormi.

Capitolul 3

Draga mea Constance, mi se pare atît de ciudat că sînt din nou în liceu, petrec ndu-mi timpul cu to i acei oameni care habar n-au ce-am sim it toată vara, c t de mult am învățat, c t m-am schimbat. Un băiat pe care l-am cunoscut anul trecut, Wesley Minturn, foarte înalt  i slab  i adus de spate (ca un cocost rc aplecat să vadă de ce ne  inem noi, ceilal i), m-a invitat la un film. A spus că putea lua ma ina tatălui său  i chiar mi-a spus ce marcă era – o Alfa Romeo decapotabilă cu  ase cilindri, roșie  i cu fotolii din piele neagră – cred că se a tepta s-o găsesc irezistibilă, dar de fapt mie mi s-a părut destul de trist că n-avea încredere să se considere pe el însuși principala atrac ie a serii. Mă făcea să mă simt bătrînă... mă rog, mai bătrînă ca el, cel puțin, fiindcă eu am încredere în mine însămi, poate pentru prima oară în via a mea. Cred că nu voi mai avea nici o  nt l nire, în tot restul liceului; pur  i simplu sînt prea diferită de to i cei de-aici, am văzut prea mult din lume, sînt ob osit  de-ale lumii (cred destul de sigur că  tiu ce înseamnă asta)  i chiar dacă sînt actri  , n-am să mă port ca toate celelalte fete de șapte-sprezece ani din clasa mea. Sînt convinsă că mă voi simți singură, dar ăsta-i pre ul pe care-l ai de plătit c nd ești artist. Dacă nu suferim, cum am putea deveni vreodată mari? Sper că e ti bine  i- i face plăcere să-mi scrii. Cu toată dragostea, Jessica.

Luke zîmbi. *Obosită de-ale lumii*. Cam greu. Era tînă, fermecătoare, plină de energie și speranță, și de dramatism, cum numai o fată de șaptesprezece ani poate fi: juca un rol chiar și cînd scria o scrisoare. Probabil, Constance se văzuse în scrisoarea aceea pe ea însăși, la șaptesprezece ani. Nu era de mirare că se împrieteniseră.

Puse scrisoarea Jessicăi la locul ei și se rezemă de spătar, plimbîndu-și privirea prin bibliotecă. Era mare și pătrată, cu o boltă adîncă, verde, în tavan, rafturi de mahon pe trei pereți și șemineu cu încrustații de mahon și cadru de marmură verde-închisă. Un covor mare, verde cu cafeniu, acoperea podeaua, iar canapelele prelungi aveau aceeași culoare roșie, contrastînd dramatic cu draperiile de catifea verde-închisă. „Ca un decor de teatru”, spusese bunica lui cu satisfacție, stînd ca o regină în centrul unei canapele, cu privirea cînd spre candelabrul de fier forjat din tavan, cînd spre măsuta întinsă, plină cu teancuri de cărți, din majoritatea ieșind semne de carte. „Mi-e dor de ea,” își spusese Luke; „telefoanele acelea săptămîinale, vizitele, simplul fapt de a ști că există, că e o parte din viața mea.”

Telefonul sună și întinse mîna spre receptor.

– Luke, spuse Tricia, parte nemulțumită, parte alarmată, sînt la Joe și Ilene; de ce n-ai venit aici?

– M-am hotărît să stau acasă și să citesc.

– *Să stai acasă?* Tu nu stai niciodată acasă! Și dramaturgul ăsta pe care voiai să-l cunoști...

– I-am telefonat; am stabilit să luăm masa împreună, săptămîna viitoare.

– E ceva cu tine. Din cauza celor de azi-noapte? Fiindcă ți-am vorbit despre căsătorie? Nu eram serioasă, să știi; și, oricum, am spus că nu vreau, așa că...

– N-are nici o legătură cu tine. Îmi place să stau acasă și n-o fac destul de des.

Urmă o mică pauză.

– Te duci la dineul lui Monte?

– Nu.

– Luke, e producătorul tău!

– Îi vin la dineu șaiszeci de musafiri; n-o să-mi simtă lipsa. Îmi pare rău că nu sînt cu tine, dar vei găsi destule scandaluri pentru rubrica de mîine și ăsta-i adevăratul motiv pentru care ești acolo, nu?

– Da, și să fiu cu tine.

– Te sun eu mîine. Facem ceva vineri, dacă ești liberă. În momentul ăsta, îmi văd de citit.

Cînd închise, își umplu din nou paharul din sticla de scotch pe care i-o lăsase Martin în cursul serii și adăugă cuburi de gheață din găleata izolată. „Luați cina acasă?” Întrebase Martin. „Pe la opt,” răspunsese Luke. „Ceva ușor.” Întinse mîna să ia încă o scrisoare, iar telefonul sună iarăși.

Ce naiba? se întrebă el, gîndindu-se să-l lase pe Martin să răspundă, dar ridică totuși receptorul.

– Luke! exclamă Claudia. Ce cauți acasă? Ai spus că vii la Joe și Ilene, apoi la Monte, *și pe urmă aveam o sustă!*

„O, Christoase,” își spuse el, amintindu-și, nemulțumit și supărat că-și vedea seara intimă scăpîndu-i printre degete. Întrezări însă și umorul situației: era ca o farsă, cu două femei care încercau să-l smulgă din casă cînd nu voia decît să stea singur, cu scrisorile unei a treia femei.

– Fiindcă nu vrei să mă vezi, asta este. Tu nu stai niciodată acasă; cauți doar o scuză...

– N-are nimic de-a face cu tine.

Uimitor, cum își atribuiau oamenii roluri cruciale în toate dramele, își spuse, cum se considerau cauzele a tot ceea ce făceau alții. Golî paharul, ridicînd din umeri în sinea lui.

– Voi lua un supeu scurt cu tine. La *Italia*, la nouă. Ne vedem acolo.

Îi spuse lui Martin că, de fapt, n-avea să mănînce acasă, și-i ceru să telefoneze la restaurant pentru a rezerva o masă. Își mai turnă un pahar și luă scrisoarea următoare. Mai avea o oră.

O, ce dar magnific! Draga mea Constance, cît de minunată ești, colierul e absolut cel mai extraordinar cadou pe care l-am primit vreodată. Cameea arată atît de rară și prețioasă, mor după lanțul de argint și-am să-l port toată viața, începînd de mîine după-amiază, la absolvire, și apoi la bal. Ei, da, chiar mă duc la balul de absolvire. Țin minte că ți-am spus că nu voi avea întîlniri cu băieți în tot restul liceului, iar tu ai spus că m-aș simți ca și cum aș juca într-o piesă, m-aș îmbolnăvi, ar juca în locul meu dublura și nimeni nu mi-ar simți lipsa. Ai avut perfectă dreptate, așa că după un timp am început să merg la petreceri și la alte ocazii și chiar m-am distrat bine. Mă rog, uneori m-am distrat; ai idee cît de tineri sînt băieții de liceu? Nu au decît trei sau patru subiecte de conversație, după care încep să-și folosească mîinile. Nu ți-ar veni să crezi: la un moment dat vorbesc despre echipa de fotbal a școlii sau despre altceva de care mie puțin îmi pasă, și apoi, dintr-o dată, te pomenești cu mîinile lor peste tot, împungînd, frecînd, pipăind... incredibil de grosolan! Și de stîngaci! N-au absolut nici un pic de finețe... sînt ca niște cățeluși, gudurîndu-se cu limba scoasă. Problema e că, în ultimul timp, din cînd în cînd am început să le răspund și eu – în fine, trupul meu răspundea, cel puțin, și cred, of, bine, de ce nu? – ceea ce mi se pare complet jenant, fiindcă nu se întîmplă nimic romantic, și-apoi totul pare atît de prostesc, și-i cer celui cu care se nimerește să fiu să mă ducă acasă. Dar ceea ce s-a întîmplat cu balul a fost că un tip cu-adevărat drăguț, care tocmai s-a mutat aici, foarte distins – finețe cît cuprinde! – m-a

invitat să merg cu el și, mi-am zis, ce schimbare, așa că mă duc cu el... tocmai mi- a telefonat și m-a întrebat ce voi purta, ca să poată alege o orhidee asortată! I-am spus că mă îmbrac într-o rochie neagră. E cu dantelă, care abia îmi acoperă pieptul, foarte sofisticată – și-ți dai seama cum va arăta cam-mea pe mătasea neagră? Mai târziu, îți descriu totul cu multe detalii.

Grosolan și stîngaci, își spuse Luke. Cățeluși. Își aminti cum fusese el însuși în liceu, numai brațe și picioaroange, poticnit și necoordonat în clipa cînd se apropia vreo fată; glasul nedemn de nădejde, penisul sărînd capricios în poziție de drepti, fără să asculte de alt stăpîn decît de el însuși. „Habar n-are,” mormăi, în sinea lui. Dar apoi chicoti, amintindu-și că epistola fusese scrisă cu vreo douăzeci și trei de ani în urmă. „Istoriile trecute,” reflectă el; „a învățat mult de-atunci, ca și mine.” Desfăcu următoarea scrisoare și o parcursă într-o doară, fără să-l intereseze descrierea balului de absolvire a liceului, dar deodată o propoziție îl făcu să se oprească.

Mi-e atît de rușine de scrisorile pe care ți le-am trimis, așa de copilărești.

„S-a întîmplat ceva,” observă Luke; „s-a schimbat. Și se pare că a trecut mult timp de la ultima scrisoare.” Reveni la începutul colii.

Draga mea Constance, scrisoarea ta mi-a fost trimisă aici, la Yale, unde termin primul an. Iartă-mă că nu ți-am mai scris, mă gîndesc la tine tot timpul, dar pur și simplu n-am putut scrie. Mi-e atît de rușine de scrisorile pe care ți le-am trimis, așa de copilărești. Nu-mi vine să cred că am fost vreodată persoana aceea, atît de tînără și nepăsătoare, fără să mă în-

treb niciodată dacă aveai, în viața ta, timp pentru o adolescentă ciripitoare care se tot arunca spre tine, cerîndu-ți s-o iubești. Voiam într-adevăr să mă iubești, din multe motive, dar parțial deoarece credeam că părinții mei nu mă iubeau. Ei bine, acum au murit și tot ce știu cu certitudine e că nu i-am cunoscut niciodată cu adevărat și asta mă duce la o asemenea disperare, încît cred voi exploda, fiindcă nu pot face nimic. Nu sînt sigură că i-am privit vreodată de-adevăratelea, înțelegi; mi se pare că mereu mă uitam în altă parte cînd erau și ei în cameră. Așa că n-am văzut niciodată cine erau în realitate. Îmi spuneau că mă iubeau și voiau să mă apere, dar asta însemna să mă țină în orașelul nostru, în siguranță, măritată, făcîndu-mi de lucru cu desenul și pictura – ca decorator de interioare, sau așa ceva – însă eu le-am spus de nenumărate ori că nu era decît un hobby. N-au înțeles niciodată că New York-ul înseamnă pentru mine teatru și tu și viață și nu-mi doream altceva decît să fiu acolo, așa că ne-am tot certat, iar acum mă gîndesc la lucrurile pe care ar fi trebuit să le spun, sau la cele pe care era mai bine să le spun altfel, ori nici să nu le fi spus deloc. Știu că m-au iubit și n-au fost oameni răi... of, e o nebulie și mă sperie să mă gîndesc că n-am să-i mai văd niciodată și nu le voi spune toate acele lucruri pe care m-am tot gîndit cum să le formulez. Mergeau la cinema, au oprit la stop și o mașină i-a lovit din spate și i-a împins în fața unui camion. Luni de zile am avut coșmaruri cu împlinirea asta, chiar și după ce am venit la Yale, iar apoi m-am îmbolnăvit și am ajuns la infirmerie. A venit să mă examineze un psihiatru, doctorul Leppard, un om minunat, care îmi amintește de tatăl meu, și am discutat luni de zile, de cîte trei ori pe săptămîină, iar după un timp am putut dormi din nou. Dar nu mă mai interesa nimic; mă simțeam ca un soi de păpușă mecanică,

făcînd toate mișcărilor necesare, dînd teste la cursuri și vorbind cu oamenii – toți erau atît de drăguți, dar parcă mi-ar fi vorbit de undeva de departe – mă simțeam complet goală pe dinăuntru – fără viață. După care, într-o zi, doctorul Leppard m-a întrebat de ce nu particip la programul teatral. A fost ciudat, fiindcă, desigur, ăsta era motivul pentru care venisem la Yale și nici nu mă mai gîndisem. Așa că m-am dus la teatru, unde pregăteau o piesă și am primit imediat un rol. Era mic, dar m-a readus pe scenă. Apoi, însă, s-a întîmplat ceva îngrozitor. Cînd am venit la prima repetiție și am văzut toate scaunele goale din fața mea și restul distribuției în jur, regizorul așezat pe marginea scenei cu textul în mîină, am început să plîng. Fiindcă în acel moment, pentru prima oară, am crezut cu adevărat că părinții mei muriseră și n-aveam să mai fiu niciodată cu ei, iar acum parcă le-aș fi dat cu tifla, în momentul cînd pășisem pe scenă. Vreau să spun, alesesem această lume, cealaltă, pe care ei n-o aprobau, și era ca o trădare. Desigur, n-aveau s-o știe niciodată, dar totuși... of, nu știu, a fost cel mai confuz moment din viața mea. Toți au venit să mă ajute și în cele din urmă m-am oprit din plîns, iar după aceea am avut senzația că devenisem altcineva. Nu mai eram fiica părinților mei și nici n-aveam să mai fiu, niciodată. Și eram singură. Nu aveam pe nimeni în urma mea, așteptîndu-mă să mă întorc acasă, ținîndu-mi dormitorul pregătit și lăsînd ușa din față descuiată și lampa din living aprinsă. Dar, după un timp, mi-am amintit că te aveam pe tine ca să-ți scriu și să-ți citesc scrisorile – le citesc de sute de ori, ți-am spus vreodată? – și am știut că am cu adevărat o familie și o casă, iar aceasta e teatrul. Este singurul loc unde știu că sînt acasă. Voi munci cît de mult pot și voi fi cea mai bună dintre toate – cu excepția ta, desigur; dar poate că într-o zi voi fi la fel de bună ca

tine – fiindcă așa doresc mai mult decît orice pe lume, nu vreau familie, sau copii, nimic din toate acele lucruri banale care se încurcă și dor atît de rău. Nu vreau decît să joc. Cîndva, am crezut că teatrul era tot ce-mi doream; acum, știu că e tot ce am. Mi-e dor de părinții mei. Mi-e dor de gîndul că-i știam acasă, vorbind despre ceea ce aveam să facem cînd îi vizitam. Mi-e dor de dorul lor de mine. Sper că ești bine și că-mi vei scrie din nou, chiar dacă am irosit atîta timp vorbind numai despre mine înșămi. Tu ce faci? Acum în ce joci? Cu toată dragostea, Jessica.

– Luke, ce Dumnezeu se-ntîmplă cu tine? explodează Claudia. Te așteptăm!

Luke își ridică ochii, pentru a-întîlni privirea răbdătoare a vainburșului, arătînd la fel de atemporal ca frescele din Pompei și Herculaneum de pe pereți și draperiile antice de la ferestre.

– Scuze.

Străbătu cîu privirea lista de vinuri la care se uitase fără s-o vadă.

– Luăm *Conterno Poderi Barolo*, dacă mai aveți din '90. Și spuneți-i chelnerului să ne aducă un rînd de calimari, pentru început.

– La ce te gîndeai? Sau, ar trebui să spun, la cine?

– La o fată de optsprezece ani ai cărei părinți au murit într-un accident de mașină.

Claudia îl privi cu ochi mari:

– Cine e? Nu știam că ai cunoștințe în vîrstă de optsprezece ani. A, e din piesa cea nouă la care ai început să lucrezi? Nu mi-ai spus nimic despre asta.

– Nu.

Vainburșul aduse vinul, iar Luke se rezemă de spătar, privind-o pe Claudia. Purta un taior de seară bleumarin, cu perle la manșete și guler și croit în unghiuri atît de

severe, încît părea aproape bărbătesc. Îl purta cu stil, atrăgînd privirile. Dar acestea erau scurte, frumusețea ei fiind de genul care lasă oamenii cu un sentiment de clerută, întrebîndu-se de ce nu se simțeau atrași de o asemenea perfecțiune. Chipul ei era un oval perfect, încadrat de părul negru și drept care se unduia lin cînd întorcea capul; ochii negri îi erau distanțați perfect, pomeții obrazilor formau umbre blînde pe pielea netedă, ușor pudrată. Gura... ei bine, asta era una dintre probleme, își spuse Luke. Gura ar fi fost impecabilă, dacă nu avea mica arcuire nemulțumită de la colțuri, ca o grimasă perpetuă, plîngîndu-se că lumea nu satisfăcea pretențiile Claudiei. Și, apoi, era ceva în neregulă cu însăși perfecțiunea ei: întotdeauna arăta ca și cum ar fi fost-lăcuită, cu trăsăturile fără urmă de căldură. Chiar și cînd zîmbea, ochii îi erau atenți și puțin cam bănuitori.

Cîndva, Luke fusese copleșit de frumusețea Claudiei, cînd era tînăr și începea să fie luat în seamă. Știa că ea l-ar fi ajutat să fie remarcat, ceea ce se și întîmplase: alcătuiau un cuplu atît de frapant, încît fotografiile lor apăreau în reviste mai des decît ale perechilor mai celebre și cu acreditări mai impresionante. Iar Claudia îl ajutase și în alte privințe. Era o gazdă amiabilă, care respecta la perfecție instrucțiunile lui Luke pentru angajarea furnizorilor, florarilor și valeților; tolera musafirii neanunțați, cu un zîmbet luminos, și putea conversa ușor și amuzant la petreceri cu zece pînă la o sută de invitați, cîte o seară întreagă, fără a rosti un singur cuvînt semnificativ sau a face vreo remarcă pe care cineva ar fi putut-o găsi controversată.

— La ce te gîndești? îl întrebă ea, după ce stătuse nemișcată cîteva minute, astfel ca Luke s-o poată privi neîntrerupt.

Luke îi făcu un semn din cap vainburșului să toarne vinul.

— La ce gazdă bună ești.

– A, am fost. Nu mai întrețin pe nimeni. Am impresia că n-are nici un rost. Fata asta de optsprezece ani e reală, sau face parte dintr-o piesă?

– E reală.

– Cine e?

– O actriță.

– La optsprezece ani?

– Face parte din programul teatral de la *Yale*.

– Și o pune pe jar ambiția? De-asta o găsești atât de atrăgătoare.

– O găsesc atrăgătoare?

– Destul ca să te facă să uiți că stau în fața ta.

– N-am uitat; eram distrat. Despre ce voiai să-mi vorbești?

Claudia chemă chelnerul.

– *Ravioli ala quattro funghi*, comandă ea, și salata *tre colore*, pentru început. Cu garnitura alături. Tu ce iei, Luke? Același lucru, eventual? Întotdeauna ți-au plăcut ciupercile.

Truc vechi, își spuse Luke, amintindu-și toate modurile prin care Claudia încercase să-i aducă la același numitor, când era clar că mariajul lor nu reușise.

– Langustă cu *risotto*, îi ceru el chelnerului, și aceeași salată ca pentru doamna.

Se întoarse spre Claudia:

– Iarăși vrei bani?

– Of, Luke, ce necioplit ești.

– Ai dreptate. Scuză-mă. Dar ai spus că trebuie să vorbești cu mine.

– Ei bine, asta fac.

Luke făcu un gest nervos, pe care Claudia îl recunoscu și se grăbi să adauge:

– Aveam numai nevoie să vorbesc cu cineva. Știi asta, Luke. În toți anii ăștia, n-am găsit nici o persoană care să mă înțeleagă așa cum mă înțelegi tu. Știi că nu sînt așa cum mă crede lumea. Am *fost* o amfitrioană

bună, nu? Oamenii vorbeau întotdeauna despre petrecerile noastre; unii dintre ei ar fi făcut moarte de om ca să fie invitați. Îmi plăcea să fiu amfitrioana ta; țin minte toate petrecerile pe care le-am organizat. Mai știi atunci când prințul, cel scund, cum îl cheamă...

Luke își bău vinul, bucurându-se de sosirea salatelor și apoi a mâncărurilor comandate. Îi era tot mai clar că fosta lui soție nu avea nimic deosebit de discutat cu el sau, dacă da, o amîna pe altă dată, pentru a se asigura că avea să mai fie și o altă dată.

– ...și firește că a fost atît de amuzant, cu toți oamenii aceia spunîndu-ți cît de minunat erai, iar eu participam la toate. Acum, nimeni nu mă mai bagă în seamă; știi cît de îngrozitor e? Nu, cum ai putea? E tot ce poate fi mai rău pe lume; parcă aș fi dispărut.

– Ai cel puțin cinci sute de prieteni; ești ocupată în fiecare seară.

– Ei, slavă Domnului; asta mă ține în viață. Dar să știi, Luke, sînt simple cunoștințe; nu sînt prieteni adevărați, care să țină realmente la mine. Vreau să zic, mă consideră cineva fiindcă am fost măritată cu tine și încă ne mai vedem, adică, încă mai avem cîte o șustă din timp în timp, dar cînd treci la esență, știi, nu am absolut pe nimeni care să mă aștepte seara cînd mă întorc acasă. Numai apartamentul ăla gol.

Nu aveam pe nimeni în urma mea, așteptîndu-mă să mă întorc acasă, ținîndu-mi dormitorul pregătit și lăsînd ușa din față descuiată și lampa din living aprinsă.

Luke simți un fior de milă, care-l surprinse și-l făcu să tacă un moment. Rareori cunoștea mila; considera că majoritatea oamenilor purtau vina propriilor lor necazuri și le stătea în putere să și le rezolve, dacă o doreau cu adevărat. Claudia în special – frumoasă, răsfățată, ego-centrică – subminase căsnicia de la început, refuzînd să participe alături de el la construirea acesteia. Se agățase de Luke pentru toate: faima pe care i-o aducea, călătoriile,

prietenii, viața lor mondenă, modul în care își organiza zilele, cerîndu-i să-i spună ce să facă și cum ea însăși. „Ai un simț bun al design-ului,” îi spusese el, iar ea urmasse școala de design pînă se plictisise. „Voi fi actriță,” declarase, măsurînd cu privirea expresia neîncrezătoare a lui Luke, și se dusesse la cursurile de actorie pînă cînd recunoscuse chiar ea însăși că nu avea talent și că n-o interesa în mod deosebit. Iar și iar, îl silise să regizeze mariajul lor la fel cum regiza piesele, dar cînd o necăjea cîte ceva, îl făcea tiran. Era mîndră cînd ieșeau împreună și atrăgeau atenția tuturor, iar acasă se îmbufna, fiindcă oamenii doreau să stea de vorbă cu Luke, nu cu ea.

– Ce vrei? o întrebasese el, după aproape cinci ani de căsnicie.

– Vreau să mă ajuți! îi aruncase Claudia.

– De cinci ani te tot ajut, răspunsese Luke, calm.

– Insuficient!

Între timp, însă, Luke ajunsese să nu-i mai pese dacă era suficient sau nu. Orice dorea, însemna mai mult decît îi putea oferi el și era epuizat de pretențiile ei neîncetate. A declarat că dorea să divorțeze, iar Claudia îi făcuse pe plac, rigidă de furie și de teamă că avea să rămînă singură. Plecase din New York și, timp de un an, Luke n-o mai văzuse. Apoi, însă, începuse să-i telefoneze, mai întîi din Europa, pentru a-i spune că se întorcea acasă, iar după aceea, neregulat, cerîndu-i să se întîlnească. Și, de cele mai multe ori, Luke își făcea timp ca s-o vadă.

– Nu trebuia să te însori cu ea, îi spusese Constance. Știi perfect de bine că nu poți suporta oamenii dependenți și ai știut încă de cînd ai cunoscut-o că urma să se bazeze pe tine în toate privințele. Dar nu poți s-o excluzi total din viața ta; mai ai unele răspunderi față de ea.

– Luke, iarăși te-a furat peisajul! exclamă Claudia. Aș

dori ca, măcar o dată, să te concentrezi și asupra mea. Am mai fi căsătoriți și-acuma, dacă ai fi fost dispus să faci asta.

Luke zîmbi, iar Claudia îl privi sfidătoare.

– Nu văd ce găsești amuzant în asta.

– Mă amuză chinurile la care se pretează oamenii ca să explice trecutul. Nu e vorba numai de tine, ci de toată lumea, inclusiv eu. Atîtea întortocheri, ca să găsim moduri de a ne consola vanitatea.

– Vrei să zici că mint?

– Vreau să zic că ți-ai scris singură scenariul și te satisface, așa că nu are nevoie să semene nici măcar pe departe cu al meu.

Mila i se risipise: ajunsese exact acolo unde sfîrșea ori de cîte ori era cu Claudia: la nerăbdarea de a pleca. Iar acum, o putea face; își terminaseră cafelele și nu aveau nici un motiv să mai tragă de timp.

– Haide, te conduc pînă acasă.

– Deja? Ești nervos? Mereu te apucă nervii cînd vorbesc despre căsnicia noastră.

– Nu recunosc căsnicia noastră niciodată cînd îmi vorbești tu despre ea. Și nu sînt nervos; vreau să mă duc acasă. Am de lucru; săptămîna viitoare, începem distribuția.

– Pot să asist și eu la repetiții?

– Îi las pe actori să hotărască. Știi bine.

Și făcu semn să le aducă nota.

– Săptămîna trecută, am fost la soții Phelan, spuse cu multă nepăsare Claudia, iar în acel moment Luke știu de ce îl chemase la cină și că amînase să aducă vorba pînă devenise clar că, altminteri, seara lua sfîrșit.

Se rezemă în scaun, neluînd în seamă nota pe care chelnerul o puse lîngă el.

– Cît ai pierdut?

– Mi-ai putea acorda beneficiul îndoielii. Puteam să și câștig.

Luke o privi fix, făcînd-o să roșească intens.

– Puțin peste cinci mii.

– Mi-ai promis că nu te mai duci acolo.

– Mă simțeam singură.

– Mai degrabă plictisită.

– Face parte și asta din singurătate. Deci, cînd mi-au telefonat și au spus că le era dor de mine, că invitaseră niște oameni foarte interesați și-și luaseră o ruletă nouă cu un crupier formidabil – și simțeam că mă pîndește norocul – și numai Dumnezeu știe ce dor îmi era *mie* de ei – ei bine, oricum, am spus da. Și mi-au oferit dormitorul din față, îl știi, cel albastru cu argintiu, și m-am simțit minunat. Sînt niște oameni extraordinari, Luke; mă fac să mă simt dorită.

– Banii ți-i doresc.

– Pe mine mă doresc! Ar putea invita tone de oameni cu bani, dar întotdeauna pe mine mă cheamă prima. De ce nu crezi că oamenii mă plac cu adevărat?

– Știi că te plac. Și-i mai știi și pe soții Phelan.

Parcurse nota de plată, apoi o depuse în coperta de piele, odată cu cartea de credit.

– Cît de mult peste cinci mii?

O scurtă pauză.

– De fapt, aproape zece.

– Cît de aproape?

– Nouă și ceva. Doar puțin peste. Nouă trei sute. Dar îi am, Luke, nu trebuie să-ți faci griji pentru mine.

– Nu-i ai. Soții Phelan știu că nu-i ai, dar și că-i poți obține. Altfel, de ce te-ar lăsa să joci tot weekend-ul, numai pe semnătură?

– De unde știi...

– Ți-am spus: îi cunosc. N-ai cheltuit nici un cent acasă la ei, nu-i așa? Nici nu ți-au cerut. Și ce mic simbol de afecțiune ți-au dăruit la plecare? Cercei? O eșarfă *Hermes*? O brățară?

Claudia tăcu.

– Ce-a fost?

– O agrafă de rever, șopti ea.

– Nouă mii trei sute de dolari pentru o agrafă de rever, comentă el, disprețuitor.

– A fost un cadou! Fiindcă mă iubesc. Și dacă eu vreau să cred asta, cine naiba ești tu ca să-mi spui că greșesc?

– Bancherul tău, replică Luke.

Umerii femeii se cocoșară. Privi în gol, trecîndu-și degetul peste buza paharului de vin.

– Am timp pînă poimîine.

Chelnerul luă coperta de piele și dispăru, iar Luke își scoase carnetul de cecuri. Cam scumpă cina, își spuse, și nici un semn de schimbare prea curînd. *De ce naiba nu-și poate găsi un alt soț?* Dar cunoștea răspunsul: se agăța de fantezia că aveau să se împace. Ca un copil, credea că, dacă spunea sau se gîndea destul de des la un lucru, avea să se adeverească. Și, într-un sens, avea dreptate: Luke continua să-i achite datoriile la joc.

Completă cecul și i-l întinse, pînă cînd, cu un „Mulțumesc” șoptit, Claudia îl luă și îl introduse în poșetă. Apoi, Luke semnă nota de plată pentru cină și în sfîrșit își împinse scaunul înapoi, ridicîndu-se.

– Te conduc acasă, spuse el, întorcîndu-se s-o ia spre ieșirea din restaurant, cu Claudia pe urme.

– Mulțumesc, repetă ea cînd ajunseră în fața clădirii. Îți sînt foarte recunoscătoare, Luke, pentru că mă ajuți, pentru că-mi ești aproape... înseamnă totul pentru mine. N-am să mă mai duc acolo, știi, la Phelan, dacă nu vrei.

– Nici data trecută n-am vrut să te duci. Și o știai.

– Dar nu mai fusesem de atîta timp... Și, știi, *sînt* prietenii mei.

– Data viitoare cînd vei dori să te duci, dă-mi mai întîi un telefon.

– Ca A.A., zîmbi ea veselă. Nici nu mă pot gîndi la altcineva pe care să-l vreau de amic.

Îi puse o mînă pe braț.

– Nu urci să bei ceva? Am cumpărat coniacul tău favorit.

Și chiar mi-a spus ce marcă era... cred că se aștepta s-o gădesc irezistibilă, dar de fapt mie mi s-a părut destul de trist că n-avea încredere să se considere pe el însuși principala atracție a serii.

– Nu, refuză Luke. Noapte bună.

Și se îndepărtă, lăsînd-o pe Claudia cu portarul, care îi ținea răbdător ușa deschisă, ferindu-și ochii, dar fără să scape o vorbă.

Draga mea Constance, cum ți-aș putea mulțumi pentru minunata ta scrisoare? Îmi pare atît de rău că a murit fiica ta... cred că sună cam prostește, fiindcă știu că s-a întîmplat acum treizeci și șase de ani, dar după cum mi-ai descris tu totul, am început să plîng, era atît de trist și nu suportam să mă gîndesc cum suferiseși, chiar dacă ai spus că te-a ajutat mult faptul de a-l avea pe băiețelul fiicei tale. Și m-a ajutat și pe mine să știu prin ce trecuseși și, desigur, cel mai important moment a fost cînd ai spus: „nu i-am spus destul de des cît de mult o iubeam și ce femeie și mamă bună o consideram; eram convinsă că, într-un fel, știa toate astea. Dar în relațiile dintre oameni nu poți fi convins de nimic, că se drege sau se reface, după ce ți-au scăpat printre degete toate ocaziile.” I-am arătat scrisoarea doctorului Leppard și mi-a spus că ești o femeie foarte înțeleaptă, cum de altfel și ești, și că nepotul tău are noroc să fie crescut de tine. Lucas Cameron, ce nume frumos; probabil că e un om minunat. Și vrea să fie regizor! Cît de emoționant pentru tine! Îmi pare rău că era în Europa, cînd ne-am întîlnit noi două în stagiunea de vară, iar acum termină studiile superioare, dar știu că-l voi cunoaște cîndva fiindcă o să fie celebru, o știu pur și simplu, pentru că tu l-ai

crescut și poate într-o bună zi va regiza un spectacol cu noi amîndouă; n-ar fi minunat? Te rog, spune-mi cum ai s-o joci pe Miss Moffat. Toată viața mi-a plăcut The Corn is Green și m-am gîndit cum aș juca rolul, și sînt sigură că, în adîncul ei, e foarte nesigură și se chinuie să descopere cine e și ce poate fi. Așa o vezi și tu? Îți mulțumesc din nou, îți mulțumesc atît de mult pentru scrisoare și, mai presus de orice, pentru prietenia ta. Te iubesc mult. Jessica.

Luke reciti ultimele propoziții. Își amintea cînd vorbise cu Constance despre *Porumbul e verde*. Bunica lui venise la absolvire, cînd își luase doctoratul, și discutaseră despre piesă, care intra curînd în repetiții.

Constance spusese că, după părerea unei prietene de-a ei, Miss Moffat era o femeie nesigură, întrebîndu-l ce părere avea el despre asta. „Ai o prietenă deșteaptă,” răspunsese Luke. Iar aceea era Jessica, își spuse, împăturind la loc scrisoarea. Cam pe la nouăsprezece ani, schițîndu-i pentru prima oară lui Constance ideile ei, ca între egale: ca de la o actriță la alta. Bravo ei.

Puse scrisoarea la locul ei în cutie. „La fel de sigură pe ea însăși cum eram și eu la nouăsprezece ani,” reflectă el. „Și considera că într-o zi aveam să ajung celebru.” Zîmbi în sinea lui. *Ce intuiție uluitoare.*

Își termină paharul și se uită la ceas. Trecuse de miezul nopții; avea timp să mai citească vreo cîteva scrisori. Scoase un teanc, toate de la *Yale*, descriînd cursurile, muncile extrauniversitare și actoria. Prin al treilea an, juca regulat la Teatrul de repertoriu *Yale*, unul dintre cele mai celebre din țară, iar pe la jumătatea ultimului an scrisorile începuseră să devină mai sigure odată cu fiecare rol jucat, niciodată nepăsătoare, dar adeseori pline de o încredere dezinvoltă. Nu mai era o ingenuă cu ochii mari, ci o profesionistă care aborda fiecare piesă ca pe un set de probleme de rezolvat, o

provocare căreia să-i facă față, o perioadă veselă pentru descoperiri despre ea însăși și despre lume.

Își privi valetul, care apăruse în ușă.

– Tot treaz? Martin, e aproape ora unu.

– Domnule Cameron, tocmai am descoperit un mesaj pe care l-a preluat servitoarea azi după-amiază, când eu eram plecat. Domnul Kent Horne zice că e îngrijorat că Monte insistă s-o întinerească pe Lena – exact cu cuvintele astea a spus – și vrea să discute cu dumneavoastră, la orice oră sosiți acasă.

– Îți mulțumesc, Martin.

– După glas, părea ceva urgent, a zis servitoarea.

– Glasul lui sună întotdeauna urgent. Dacă mai telefonează, spune-i că vorbim mâine dimineată. Sau, mai bine, scoate din priză telefonul și du-te la culcare.

Chipul lui Martin deveni sever.

– N-aș putea face asta nici în ruptul capului. Se ivesc urgențe, se pot întâmpla tragedii. Nu ne putem rupe, nicio dată, de tumultul lumii, oricît de dezirabil ar putea, pe moment, să pară.

După ce Martin ieși, Luke clătină din cap, amuzat. „Sînt înconjurat de dramatism. Probabil că eu creez atmosfera și toți ceilalți se și reped.” Privi ultimul paragraf al scrisorii pe care o ținea în mînă. *Inclusiv Jessica.*

Știu că te gîndești la fericirea mea, cînd mă tot întrebi dacă am un prieten, dar dragă, draga mea Constance, ți-am spus de atîtea ori că nu am și nici nu vreau. Poate, cîndva, o să se schimbe și asta, dar crede-mă, nu simt nici o lipsă că nu ies la întâlniri și nu mă zbangui în pat la fel ca aproape toată lumea. Așa ceva e pur și simplu prea departe de tot ceea ce mă interesează cu adevărat. Cred că dacă aș întîlni un om cu totul deosebit... dar nu l-am găsit, așa că ar fi o prostie să-mi dau părerea. Prefer să mă gîndesc la șansele ca tu să vii în New Haven,

peste două săptămîni, la absolvire. Ar fi splendid! Te rog, anunță-mă în secunda cînd te hotărăști; ți-am rezervat deja o cameră, pentru orice eventualitate, și cea mai bună masă din cel mai bun restaurant ca să iei cina. Și acum, VESTEA CEA MAI MARE DIN TOATE. (Am păstrat-o pentru la urmă, îmbrățișînd-o, înțelegi, ca pe o taină prețioasă pe care deocamdată nu ți-o împărtășesc decît ție.) La două zile după absolvire, plec la Chicago ca să dau probă pentru John Malkovich, la Steppenwolf! Mi-a telefonat directorul teatrului și m-a invitat! E o piesă pe care n-o știu, de Sam Shepherd – urmează să mi-o trimită și ar trebui s-o primesc într-o zi, două – dar nu-mi pasă ce e; din toată lumea, numai tu știi cel mai bine că e un vis adevărit – să lucrez cu Malkovich și Gary Sinise și Joan Allen și Glen Headley... o, Constance, le înalț rugăciuni tuturor zellor teatrului ca să mă cheme în trupa de-acolo. Te rog, vino să mă vezi la absolvire; vreau să te întîlnesc, pe tine cea adevărată, nu imaginea din capul meu cînd îți scriu sau îți citesc scrisorile. Abia aștept. Cu multă dragoste, Jessica.

Luke citi din nou lungul paragraf, simțind emoția Jessica, însuflețirea pe care o simți cînd deschizi pentru înția oară o ușă spre viitor. O simțise cînd primise primul post de asistent al unuia dintre cei mai mari regizori de pe Broadway; în acel moment, știuse că pornise la drum și nimic nu-l mai putea opri. „Și pe Jessica la fel,” își spusese. „Mă întreb dacă s-a dus Constance la absolvire.”

Voia să mai citească, să mai stea un timp cu ea și să afle ce se întîmplase în continuare, dar era tîrziu și avea o întîlnire dimineata devreme. Fără tragere de inimă, închise cutia și stinse lampa de pe birou. „Mîine seară,” își spusese. „Mă voi întoarce la ea atunci. Dar, cel puțin, știu atîta lucru: a pornit la drum.”

Capitolul 4

A doua zi, Kent îl sună în zori. Luke își lua micul dejun, într-un colț umbrat al terasei, unde două fotolii de răchită încadrau un scrin scund de lemn pe care se afla telefonul, un vraf de ziare și tava cu micul dejun. Terasa era prelungă și adâncă, pavată cu cărămizi și ocolind colțul clădirii. Peste balustrada joasă de cărămidă se cățărau trandafiri, în jardinierile de lemn creșteau meri și pruni pitici, fragmentînd razele de lumină care scăldau mobilierul din lemn forjat, iar prin vasele de teracotă și lădițe se înghesuiau flori de cosmos¹, gladiole, campanule și dalii. Aerul era încremenit; orașul dormita în arșiță, cu ferestrele zgîrie-norilor reflectînd soarele ca niște folii de staniol strălucind albe. În depărtare, podul George Washington stătea suspendat în văzduhul apă-sător, sub fuioarele de nori abia vizibile pe cerul palid. Fără a-și ridica privirea din ziar, Luke întinse mîna spre telefonul care suna.

– Luke, chestia e că n-am încredere în Monte, ră-sună glasul profund al lui Kent, mitraliind silabele. Trebuie să te văd, vreau să zic, avem de discutat despre

1. *Cosmos bipinnatus*, plantă americană de grădină, din genul *cosmos*, cu flori asemănătoare margaretelor, de diverse culori

asta și s-o stabilim înainte ca Monte s-o graveze în piatră, adică, înainte de a se obișnui cu ideea de a mchimba lucruri sau a le încerca pe noi ori ce naiba o fi vrînd el cu toate rahaturile alea despre întinerirea Lenei. Nu poate face asta de fiecare dată cînd îi vine cîte o idee strălucită, înțelegi, nu poate...

– O poate face oricînd are chef, îl întrerupse Luke. Cu toții avem idei pentru piesa asta și le vom discuta, iar tu va trebui să te obișnuiești cu situația.

– Cu toții? Care toți?

– În primul rînd, Monte, eu și distribuția. Dar vei constata că și Fritz are...

– Fritz?

– Directorul de scenă. Fritz va avea sugestii, și la fel vor avea recuziterul și scenografa și cam toată lumea care aruncă o privire la repetiții. Majoritatea sînt destul de liniștiți și nu pierd prea mult timp pe-acolo, dar cînd actorii au idei despre replici sau despre modul cum li se conturează personajele, îi luăm în serios.

– La dracu', Luke, piesele nu sînt scrise de comitete! Nu ies din mici ședințe vesele unde toată lumea zice: „Băi, ia atențiune, mi-a venit *cea mai bună* idee...” și se-apucă să depeze te miri ce căcaturi despre vreo traumă din copilărie sau nu știu ce. Piesele sînt scrise de dramaturgi care lucrează *singuri*. Tu nu înțelegi asta, fiindcă nu ești dramaturg, dar...

– Am scris și eu cîte ceva, replică Luke rece, și lucrez cu scriitori. Știu că e greu. Dar, tu ai ales.

– Asta, sau benzinăria, exact. E meseria mea și mi-o cunosc, dar e și toată viața mea, sînt *eu*, iar dacă crezi c-am să schimb *o scenă* – ce mama dracu', *un singur cuvînt* – fiindcă nu-ș' ce cretin de actor crede că are mai multă minte...

– Discutăm la masă, spuse Luke. Acum, am de dat niște telefoane. Ne vedem în biroul lui Monte.

– Mie să nu-mi închizi telefonul!

– Ba ți-l închid, fiindcă am și eu treburi de făcut înainte de a-ți băga piesa în repetiții. Am spus că vorbim la masă; presupun că m-ai auzit.

– Mda, da'...

– Atunci, poți să-mi spui toate problemele. Pe curînd.

Închise și începu să se plimbe pe terasă, întinzîndu-și mușchii. *Dumnezeu să ne ferească de geniile care nu știu cum, ca prin miracol, scriu o piesă inteligentă dar tot mai au mult pînă să se coacă, așa că, peste toate cele, mai trebuie și să le facem noi educația.*

Telefonul sună, iar Luke nu-l luă în seamă, convins că revenise Kent. Peste un moment, însă, Martin veni să-i spună că-l căuta Monte Gerhart. Luke ridică receptorul, așezîndu-se pe marginea scaunului.

– Luke, Monte sînt. Voiam doar să știi că o am pe Lena cea perfectă; o aduc la ședința de distribuție; n-am vrut să ți-o bag pe gît, dar e cea mai bună, Abigail Deming, o cunoști, așteaptă numai pîn-o auzi, sînt *ne-bun* după ea, e *absolut* Lena în carne și oase, stai numai să...

Frustrarea lui Luke, care continuase să mocnească, explodă.

– Nebunu' dracu', i-ai și promis-o, nu?

– Hei, ține-ți caii, nu m-ai auzit spunînd...

– I-ai promis rolul?

– Christoase, ce te roade-n dimineța asta? Păi, nu tocmai. I-am spus că o găsesc perfectă și că-s sigur că și tu vei fi de acord. Cred că pe-asta n-ar fi trebuit s-o fac...

– Știi al naibii de bine că n-ar fi trebuit s-o faci. Am mai discutat – ții minte? Am convenit...

– Știu, știu, dar, ce naiba, Luke, am invitat-o la cină aseară și are ea un stil al ei, nici n-ai crede, o femeie atît de bătrînă...

– Ai băut.

– Nu, nu-i asta. Știi, e dură, și nu-i o frumusețe, dar

are un fel anume de a-ți pune mîna pe braț, așa, o mică atingere, privindu-te drept în ochi și deodată e o tipă trăsnet și simți că te topești. Știu că pare o sminteală, dar zău că-i iese și știu că și Lena o să poată să-i iasă.

– Pentru numele lui Dumnezeu. Ne vedem la zece.

Trînti receptorul și se ridică lîngă balustrada terasei, încercînd să-și stăpînească furia. Departe, jos, traficul se tîra pe asfaltul fierbinte al străzilor înguste, pietonii se repezeau printre mașini, adeseori călcînd peste cîte două bare de șoc atît de apropiate, încît păreau sudate între ele, iar vacarmul claxoanelor creștea în volum, turbat, spre terasa celestă a lui Luke, învăluindu-l în stridența lui. „Toți sînt furioși,” reflectă el. Își imaginează neliniștea pietonilor, cocoșați de căldură, grăbindu-se spre întîlniri unde sperau să arate vioi și neșifonați, și mînia neputincioasă a șoferilor care băteau tam-tam-uri în volane pe cînd se tîrau înainte centimetru cu centimetru, înnebunitor, și începu să facă haz de necaz. *Ar putea fi și mai rău; în loc să am de-a face cu Monte și Kent, aș putea fi șofer de taxi.*

Martin stătea în ușa, ținînd un teanc de mesaje telefonice.

– Nici unul dintre ele nu părea urgent, așa că nu v-am întrerupt.

Luke frunzări foile de hîrtie.

– Sun-o pe domnișoara Delacorte; spune-i că trec s-o iau pe la șapte și ceva, să mergem la un spectacol și pe urmă la cină. Soților Neal zi-le că nu; nu merg nicio dată la baluri costumate. Și asta, de la *Renaldi*, despre vînzarea vilei...

Tăcu un moment.

– Roagă-l să-mi telefoneze pe la miezul nopții, ora New York-ului; atunci vom putea vorbi despre cumpărător.

Parcursese mesajele rămase. Ultimul era de la Fritz Palfrey, directorul de scenă al piesei *The Magician*: „Tre-

buie să discut cu Luke; scenografa are idei ciudate, irealizabile. Să mă sune."

Deodată, Luke își dori să se afle în bibliotecă, împărțind tăcerea cu scrisorile Jessicăi, departe de gîlcevile din culise și ciocnirile de orgolii, de furtunile adolescentine ale lui Kent Horne, de miile de medieri și hotărîri care se întindeau înaintea lui. Apoi, ridică din umeri. Ce-i spusese lui Kent? *Tu ai ales*. Era meseria lui, era viața lui și era singura pe care o dorea. Jessica Fontaine, dacă-și găsea timp și pentru ea, era în cel mai bun caz o diversiune minoră.

Și uită de Jessica, precum și de aproape orice altceva, de îndată ce începu stabilirea distribuției, într-un teatru pe care Monte obținuse permisiunea să-l folosească în acea zi. Lui Luke îi plăcea cel mai mult această perioadă de început a producției, cînd, pentru prima oară, replicile piesei erau citite cu voce tare, luîndu-și în sfîrșit zborul din pagini pentru a începe să se înalțe. Sala de teatru era pustie și tăcută ca un oraș-fantomă, cu un singur spot luminînd centrul scenei și lăsînd restul, mobilat pentru reprezentația de seară, aproape invizibil. În fasciculul de lumină, actorii stăteau în picioare, singuri sau cîte doi, citind fragmente de scene, iar Luke, așezat în rîndul șase, avea o profundă senzație de confort. Tot ceea ce era el, tot ce făcea era pentru momentul acesta și cele care urmau, clădindu-se unul peste altul spre acel unic moment cînd scena se trezea la viață, în seara premierei.

– Doamne, șopti Kent, așezat lîngă ceilalți. Dumnezeu, ascultați-i!

Luke abia îl auzi. Monte Gerhart stătea în stînga lui, Tommy Webb, regizorul de distribuție, la dreapta. În culise, Fritz Palfrey, cîțiva mașiniști și regizorul tehnic stăteau pe taburete, privind. În fundul sălii, administratorul se strecură pe ușă și se așeză pe strapontina ultimului rînd.

Luke privi textul pe care-l avea pe genunchi, apoi se uită la Abigail Deming, care stătea în centrul scenei, citind monologul de adio al Lenei în fața nepotului ei. Era scundă, dar se ținea bine; avea gesturi controlate; fața, palidă și zbîrcită ca o pînză veche, nu era atît de expresivă pe cît ar fi dorit Luke, dar vocea-i suna puternic, cu modulații limpezi. Era o actriță talentată, nu din aceeași categorie cu Constance Bernhardt, dar mai bună decît majoritatea, și avea cincizeci de ani de experiență... și reputația de a fi o teroare dacă nu-i convenea cum mergeau lucrurile. Motiv pentru care Luke n-o chemase ca să dea probă pentru rol.

Acum, însă, în timp ce citea, știi că era potrivită. Ceilalți actori, și Tommy Webb, așezat lîngă el, o știau și ei, iar cînd își termină monologul și Daniel rosti ultima replică a piesei, Luke îl auzi pe Kent expirînd prelung.

– Parc-am murit și-am ajuns în rai.

– Ce părere ai? îl întrebă Luke pe Tommy Webb.

– Dinamită. Amîndoi, Abby și cum-îi-zice. Cort Hastings. Cort. Unde găsesc numele-astea? Auzisem că nu-ncepe să-i iasă decît după o lună de repetiții, dar în momentul ăsta sună destul de bine.

Luke se întoarse spre Monte:

– E foarte bună. Tricia și cu mine credem că amîndoi vor merge perfect.

– De acord. Îți mulțumesc, Luke; crezusem că te-ai înfuriat așa de tare pe mine, încît aveai s-o respingi. Dar e bună, nu? Dură pe dinăuntru, însă cînd se uită la tine... mă rog, înțelegi ce vreau să zic.

– Deci, acum ne trebuie fata, spuse Tommy. Am două aici; mi-au plăcut amîndouă. Una s-ar putea să fie prea frumoasă; distrage atenția, știi? Cînd le vrei, Luke?

– După masă. Ție-ți convine, Monte? Kent?

Cînd cei doi dădură din cap, îi spuse lui Tommy:

– Cu cele trei roluri mici cum stăm?

– Le-am ales, de probă. Am casetele video în birou.

– După ce stabilim fata. Între trei și patru, aş zice. Fritz vrea să-mi vorbească despre decor. Ştii ceva în legătură cu asta?

– Nu-i convine Marilyn Marks; o găseşte prea exuberantă. Lui îi plac decorurile care arată ca salonul străbunii, cel în care nu intră nimeni niciodată. Ce pot să zic? E un excelent director de scenă şi un cui în cap.

Luke chicoti.

– Am să vorbesc cu el după ce văd casetele. Acum discut cu Abby şi Cort, şi pe urmă merg la masă. La două, tot aici?

– Perfect.

Într-o margine a scenei stătea un mic grup de actori, discutînd cu glasuri scăzute, iar Luke li se alătură.

– Fritz, după-amiază îţi fac cinste c-un rînd. Ne întîlnim la *Orso*; ajung acolo pe la cinci. Abby, Cort, a mers de minune. Credem că va fi o plăcere să lucrăm cu voi.

Abigail dădu din cap, satisfăcută:

– Abia aştept.

Amuzat, Luke îi remarcă nota de grandoare din voce – regalitatea coborîndu-se să lucreze cu el – dar spuse:

– Toţi aşteptăm cu nerăbdare. E o piesă captivantă.

Cort dădu viguros din cap:

– Îmi place tipul ăsta, Daniel, şi am avut o bunică la fel ca Lena, după care eram înnebunit.

– Cine-i fata? Întrebă Abigail.

– Vom şti după prînz. Voi trei...

– Ar trebui să particip şi eu la distribuirea ei, Luke; are cele mai importante scene cu mine.

– Le are pe dracu', interveni Cort. Vreau să zic, e o poveste de dragoste, nu? Lena joacă un rol important, dar publicul vine să vadă dragostea, iar fata asta – Martha, nu? – Martha şi cu mine avem vreo două scene aburinde de-a binelea. Deci, eu sînt cel care ar trebui să ajute la alegerea ei.

– Distribuţia o facem Tommy şi cu mine, replică indi-

ferent Luke, deși ne interesează oricînd ideile voastre. Acum, vreau primul șnur poimîine, la zece; Fritz are adresa spațiului de repetiții. Veniți cu întrebări, idei, sugestii, tot ce vă trece prin cap. Cea pentru care ne aflăm aici e viziunea dramaturgului, dar vreau și contribuția voastră, pe tot parcursul.

O sărută pe Abby pe amîndoi obraji:

– Vei fi o Lena magnifică. Cort, și tu ai să fii un Daniel bun. Și ne va ieși o montare trăsnet.

Cort dădu din cap:

– Am unele idei în legătură cu Daniel, să știi; îl înțeleg perfect.

– Scrie-le pe hîrtie. Le vom discuta pe toate.

– O, hai să-ncepem acum, propuse energică Abigail. De ce să mai așteptăm?

Îl luă pe Cort de braț și întinse cealaltă mînă spre Luke:

– Hai să luăm masa împreună. Putem vorbi ore-n șir.

– Tommy și cu mine mai avem niște probe după-amiază, iar eu mănînc cu dramaturgul. Îmi luați amîndoi numerele de telefon și fax de la Fritz și mă căutați oricînd aveți cîte o întrebare sau idee, o propunere, o problemă, orice. Dacă nu-s acasă, vă sun eu de îndată ce pot. De-acum încolo, sîntem o familie; fără formalități. O.K., eu trebuie să plec; ne vedem peste două zile.

Se întoarse spre sală:

– Kent?

Kent ieși din transă și îl urmă pe Luke prin „buzunarele” scenei și pe un coridor, pînă la o ușă de oțel care dădea pe o alee, de unde ajunseră la un restaurant mic și discret, la un colț distanță, cu o ancoră suspendată deasupra ușii.

Se așezară într-un separeu cu paravane înalte, intime. Lambriurile și podelele erau din lemn închis la culoare, iar pe pereții întunecați erau agățate tablouri marine, fiecare în propriul său cerc de lumină.

Kent consultă lista și comandă mâncăruri care lui Luke i se părură a fi pentru trei mese. Ridicîndu-și privirea, îi văzu expresia amuzată.

– Sînt un băiat în creștere, spuse, zîmbind, iar după ce comandă și Luke, se rezemă de spătar, cu un oftat. Nici o problemă, Luke. Nu știu ce-am avea de discutat. Sînt un om fericit.

– Dă-mi în scris, îi ceru Luke, ca să ți-o amintesc de-acum într-o lună.

– Nnț, o să fie roz-bonbon pînă la capăt; îmi dau seama. Îi vor da piesei mele *viață*. Adică, i-ai auzit – au nevoie de cîteva amănunte pe care le voi indica eu, înțelege, accentuări, gesturi, chestii de-astea – dar sîntem practic gata pentru premieră. Dumnezeuule, ce buni sînt!

Luke îl privi lung:

– De ce ești la fel de sigur că la fel au să sune și-n seara premierei?

Kent se retrase, în timp ce chelnerul aducea salatele și pîinea.

– Dar bineînțeles că așa au să sune! Vreau să zic, după ce le mai dau niște sfaturi. Dar îți spun eu, Luke, a fost aproape perfect.

– N-aș crede.

Ochii lui Kent se îngustară.

– Adică-mi spui că nu-mi cunosc propria piesă?

– Absolut, din perspectiva ta. Dar nu și dintr-a publicului, și nici dintr-a mea, iar eu sînt regizorul.

Își împinse salata într-o parte și-și împreună mîinile pe masă.

– Știi ce face un regizor, Kent?

– Pentru Dumnezeu, Luke, toată lumea știe...

– Dă-mi voie să-ți spun cum regizez eu o piesă. În primul rînd, tu ai scris textul ăsta de undeva dinlăuntru tău, și o mare parte din timp ți-ai privit cuvintele întrebîndu-te de unde-au venit, cum s-a întîmplat ca fraza

cutare să iasă exact așa...

– Pe-asta de unde naiba o știi?

– E posibil să știu mai multe decît te-aștepti tu. Deci, iată-te, cu un text care-a ieșit din adîncul tău, din subconștient sau oricum vrei să-i spui. Sarcina mea e să-i găsesc cele mai profunde sensuri, cele mai bogate dimensiuni de caracter, unghiuri de care e posibil ca tu nici măcar să nu fii conștient, și să le dezvălui publicului, prin intermediul actorilor. Tot ceea ce fac actorii are sens, iar una dintre datoriile mele este aceea de a-i ajuta să găsească detaliile care fac ca fiecare parte a piesei – fiecare frîntură de dialog sau gest al mîinii sau ridicare a unui pahar, orice – să aibă un înțeles aparte, care iluminează sensul special al piesei. Așa ajungem la spectatori. Un regizor din Chicago îi zice teatru rock 'n roll, fiindcă fiecare montare ar trebui să fie accentuată și explozivă și la fel de conștientă de public ca o formație rock 'n roll. Altfel, am putea la fel de bine să punem în scenă piese pentru noi înșine, în cămăruțe întunecoase.

Kent se holba la el.

– Nu cunosc nici un regizor care vorbește ca tine.

– Bine. Ține minte doar că scopul tuturor acestor lucruri e să conferim poveștii tale o viață minunată și să realizăm cît de mult putem din viziunea ta. Vom discuta, ne vom certa, ne vom susține cu patimă ideile – cu cît mai pătimăș, cu atît mai bun va fi spectacolul – iar tu vei fi în miezul chestiunii. Și așa trebuie să fie, cîtă vreme te consideri parte integrantă dintr-o colaborare, nu Dumnezeu trimițîndu-ne o tablă a legilor pe care cîcă trebuie s-o acceptăm cu devoțiune religioasă.

– N-am spus niciodată că sînt Dumnezeu.

– Cred că-mi amintesc ceva în legătură cu perfecțiunea.

După un moment, Kent rîse:

– Mda, bine, dar, știi, voiam să spun c-am revăzut-o de cincizeci sau de-o sută de ori, redactînd și rescriind,

și la vremea cînd v-am trimis-o vouă era... În fine, vreau să zic, mie mi se părea destul de bună.

– E excelentă. Mănîncă-ți prînzul. Trebuie să ne întoarcem.

Intrară în teatru, exact cînd Tommy Webb se uita în jur după ei. Pe scenă stătea o tînără, împreună cu Cort Hastings și Abigail Deming.

– O.K., Tommy, spuse Luke, iar cei trei de pe scenă începură să citească, în timp ce el și Kent se așezară în același rînd cu Tommy și Monte.

Le ascultară pe cele două citind, apoi o chemară pe prima și-i cerură să lectureze lungul monolog al Marthei din actul al doilea. Stătea țeapănă pe scenă, citind cu grijă, parcă măsurîndu-și fiecare cuvînt. Pe măsură ce continua, ritmul i se accelera, devenind mai lin, și începu să se miște pe scenă, potrivindu-și acțiunile după cuvinte. „E mai bine,” medită Luke. „Încă nu-i ce trebuie, dar putem lucra cu ea. Și, fizic, merge pentru Martha.”

Deodată, o văzu pe Jessica jucînd rolul Laurei din *Menajeria de sticlă*. Se întîmplase cu cincisprezece ani în urmă, dar își amintea fiecare detaliu de interpretare: o actriță de o extraordinară frumusețe și grație, transformîndu-se într-o fată simplă, infirmă, chinuită de sfioasă. „Și s-ar transforma și în Martha,” își spuse el. „Cît aș dori să fie aici. I-ar conferi Marthei mai multă profunzime decît ar fi vreodată Kent în stare să-și imagineze.”

Dar Jessica nu era acolo, așa că se concentra asupra tinerei actrițe de pe scenă. Se numea Rachel Ulsberg, iar Luke știa că puteau să lucreze cu ea. Îl privi pe Tommy, care dădu din cap, apoi pe Monte.

– Mda, e extraordinară, spuse acesta.

– E Martha întruchipată, adăugă și Kent.

– Ei, încă nu, murmură Tommy. Dar va ieși bine. Nu-i exagerat de frumoasă. Înaltă, dar nu prea înaltă pentru Cort. Caroserie bună. Voce plăcută.

Luke se uită la ceas.

– Tommy, hai să ne uităm la casetele alea mîine; e aproape cinci și am întîlnire cu Fassbrough. Și vrei să vorbești tu cu Rachel? Spune-i cît de impresionatî sîntem, că...

– Sîntem foarte emoționați și nerăbdători să începem, încheie Tommy. Iar poimîine, un șnur. Pînă atunci, pregătesc contractele pentru toată lumea. La zece, cu casetele video?

– Să zicem la nouă?

– La *nouă*? Bine, sigur. Doar să nu devină un obicei. Ție-ți convine, Kent?

– Normal. Doamne, pînă la nouă mi-am terminat și alergarea prin parc; e la jumătatea intervalului pînă la amiază.

Luke se întoarce spre scenă, unde stătea Rachel.

– Îți mulțumim. Ne-a plăcut foarte mult. Discuți cu Tommy.

Porni spre culoarul lateral și urcă cele cinci trepte ale rampei, după care cotește în „buzunar”, unde se îndreaptă spre ușa culiselor. Afară, clipește din ochi în lumina soarelui. *E zi. Începem să uităm cum arată.*

Fritz Palfrey stătea în picioare lîngă o masă, la fereastra barului *Orso*, așteptînd.

– Eu iau vin, ceva roșu. Tu?

– Perfect.

Îi făcu semn chelneriței.

– Luke, ascultă. Știu că acum e-n călduri, dar ascultă-mă, nu pot lucra cu ea.

– Vorbești despre Marilyn Marks?

– Da' despre cine? Uite ce e, am o bunică exact ca Lena, e trecută de optzeci și știu ce fel de apartament îi place, iar decorul ăsta pe care l-a proiectat Marilyn nu e un apartament de bunică.

– Vrei să spui că nu-i al bunicii tale, replică Luke cu blîndețe.

– Bunicilor trecute de optzeci de ani le plac lucrurile

normale și... cam vetuste. Nu dramatice. Știu cum este Lena, Luke, crede-mă. E exact ca bunică-mea.

Iar asta e unul din cele mai strălucite aspecte ale piesei lui Kent: toată lumea o vede pe Lena ca pe propria sa bunică. Dar nici o piesă nu reflectă cu adevărat viața reală; teatrul comprimă și exagerează realitatea, pentru a-și crea propriul univers. Iar Fritz știe și el asta.

Chelnerița le aduse vinul, iar Fritz ridică paharul în lumină:

– Frumoasă culoare. Deci, ce crezi?

– Ai văzut schițele finale ale lui Marilyn?

– Cum puteam? N-a făcut decît preliminar. Vreau să-i dau papucii.

– Hai să nu facem asta. Eu nu emit nici o judecată înainte de a vedea schițele și o machetă.

– Luke, nu pot lucra cu decorul ăla.

– Să așteptăm pînă vedem macheta.

Își împinse scaunul înapoi.

– Ne întîlnim cu Marilyn, recuzita și costumele săptămîna viitoare: – joi sau vineri, pe la trei – anunță-mă dacă poate toată lumea. Și, Fritz, îi puse el o mîină pe umăr. Îți apreciez ideile. Ești cel mai bun director de scenă din meserie și-ți promit că vom colabora la povestea asta.

– Mda, bine, să vedem ce se-ntîmplă. Nu ți-ai terminat vinul.

– Mă duc diseară la repetiția cu costume a unui prieten; trebuie să rămîn treaz.

Își croi drum prin mulțimile de la sfîrșitul după-amiezei, spre Fifth Avenue, și coti spre nord, simțind ușoara răcoare a umbrei copacilor cînd ajunse la aleea cu caldarîm care urma zidul scund de cărămidă de lîngă Central Park. Ocoli grederile și femeile cu cărucioare de copii, încercînd să-și fixeze un pas regulat printre oamenii care se opreau pentru discuții aprinse, printre îndrăgostiții ce se plimbau agale fără să facă loc ni-

mănuî, grupurile răsfoind cărți vechi stivuite pe măsuțe pliante și copiii care fugăreau cîte o minge zburdalnică. În cele din urmă, traversă pe partea cealaltă a străzii, lîngă clădiri, unde nu era lume multă. Cînd ajunse acasă, era transpirat și nervos – niciodată nu petrecuse mult timp afară și cînd o făcea i se părea, în ultima vreme mai ales, că era neobișnuit de incomod – și trecu prin birou, direct spre dormitor, unde se dezbracă și intră sub duș.

Abia pe la miezul nopții se așează în sfîrșit pe canapeaua de piele din birou, întinzîndu-și picioarele. Primise două telefoane de la Kent, unul de la Marilyn Marks și unul de la Monte, o dusesse pe Tricia la repetiția cu costume a spectacolului prietenului său, apoi la o cină cu dramaturgul, regizorul și actorii, după care îi spusese Triciei, destul de sincer, că mai avea de lucru și în orice caz era extenuat, așa că nu putea urca împreună cu ea, cînd o condusesse acasă. Dar ceea ce dorea cu adevărat era exact lucrul pe care în fine îl avea: liniște, izolarea biroului și o tavă pregătită de Martin, cu un sandviș în caz că-i era foame, coniac, cafea și un castronaș cu fistic, puse la îndemîină în dreapta lui.

Stătu un timp, savurînd tăcerea. Privi un buletin de știri la televizor, apoi degustă iarăși liniștea, lăsînd ziua să i se desfășoare prin gînduri, ca o bobină de film, accelerînd, încetinind, revenind de-a-ndaratele.

Aveau o distribuție pentru *Magiciană*, sau cel puțin urmau s-o aibă a doua zi, cînd repartizau și rolurile secundare. Marilyn lucra la decoruri; Fritz era în agonie, ca întotdeauna; teatrul era rezervat, spațiul de repetiții închiriat, primul șnur programat pentru joi. Toate mergeau conform programului.

Își termină coniacul și întinse mîna să pună paharul pe tavă, iar privirea îi căzu asupra cutiei cu scrisorile Jessicăi, pe masa de lîngă fotoliu. *În seara asta n-am timp. Sînt prea obosit.* Continuă, însă, să privească spre casetă. *Mă rog, poate doar una.*

Draga mea Constance, îmi pare rău că nu ți-am mai scris de atîta vreme; mi-au lipsit scrisorile către tine, chiar dacă acum vorbim la telefon. Este într-adevăr minunat să-ți aud vocea (și chiar mai bine să fim împreună, o, atît de demult... n-a fost o zi splendidă, cea pe care am petrecut-o împreună la absolvirea mea?), dar scrisorile au ceva deosebit, așa că m-am hotărît ca de astă dată să-ți scriu, în loc de a-ți telefona. Mi-a părut rău să plec de la Steppenwolf – au fost cei mai frumoși doi ani din viața mea și niciodată n-am învățat atît de mult, și atît de repede – însă ai avut dreptate: Anna Christie pe Broadway e mult mai importantă. Ți-am spus ce-a zis Phil Ballan cînd mi-a telefonat? Uite cum a fost:

Glas gros, gros de tot: „Domnișoară Fontaine, săptămîna trecută am trecut prin Chicago și am prins cel mai recent spectacol de la Steppenwolf. Apoi s-a oprit și mi-a trebuit un minut ca să înțeleg că aștepta să spun ceva. „Zău?” zic eu, cam cu sufletul la gură. Glasul i s-a îngroșat și mai mult. „Trebuie să-ți spun că niciodată nu m-a impresionat o interpretare de la Steppenwolf mai mult decît a dumitale.” Și iar s-a oprit, așteptînd, și eu am spus: „O, vă mulțumesc” – ce banalitate indescriptibilă – de ce nu mi-a trecut prin minte ceva mai deștept? Dar nu prea puteam să mă adun, fiindcă în afară de tine nimeni de pe Broadway nu m-a lăudat vreodată. „Și,” zice, trăgănînd ca Moș Crăciun cu cadourile, „vrem să vii la New York și să dai o probă pentru Anna Christie. Cred că vei fi o Anna absolut splendidă. Iar eu nu judec niciodată greșit.” Altă dată, poate aș fi rîs, dar nu acum: ar fi putut să necheze ca un cal, iar mie mi s-ar fi părut un sunet minunat. Și atunci, a spus: „Mă mai auzi? Vii la New York?” și „Da!” am izbucnit eu, și apoi mi-am cerut scuze pentru că probabil îi azvîrlisem bietului om urechea cît

colo de la telefon.

Deci, iată-mă aici, înapoi la New York – atît de enorm și de agitat, după Chicago și „familia” mea de la Steppenwolf, dar, în alt sens, și foarte distractiv: e ca și cum aș nimeri într-o petrecere uriașă, unde nu cunosc pe nimeni, dar toți mi se par familiari. Mi-am găsit un mic apartament în Soho; abia dacă am loc de-ntors, dar are fereastră și, timp ce vreo patruzeci de minute pe zi, am și soare. Sigur că în astea patruzeci de minute nu sînt aproape niciodată acasă, dar e frumos totuși să știu că e. Nu ți se pare uimitor cît de puțin soare vedem cînd lucrăm la o piesă? Parcă am uita cum arată lumina zilei. Am avut două discuții lungi cu regizorul, despre cum s-o joc pe Anna; are niște idei care în veci n-aș fi crezut că pot să meargă. Partea cea mai bună e că îl interesează ceea ce gîndesc eu și nici nu m-am mai gîndit la altceva decît la Anna, de cînd am primit telefonul acela, așa că acum am cîteva idei proprii foarte clar definite. Crezi că ar trebui să procedăm exact așa cum ne spune regizorul sau ești de părere că e mai bine să insistăm să jucăm un rol cum îl simțim noi pe dinăuntru? Niciodată n-am apucat să vorbim atît de mult pe cît aș vrea eu. Îmi spui ce părere ai?

Este o problemă cu rolul Annei: unul dintre producători pare să fi făcut o slăbiciune pentru mine – ce frază demodată! – iar acum tot bîntuie prin teatru, rătăcind prin culise ca un băiețel pierdut într-un cartier străin, prefăcîndu-se că „dă peste” mine, apoi zicînd: „Ei, și-acum că am dat unul peste altul, ce-ar fi să luăm cina împreună?” Și se repede prea înimos, prea neliniștit, cînd e evident că nu încearcă decît să pară un bon vivant – dezinvolt, irezistibil. Nu-i nimic în neregulă cu el, ba chiar aș crede că probabil e foarte drăguț, dar eu joc în Anna Christie! La New York! Cum m-aș mai putea gîndi la altceva?

Sînt atît de nervoasă, încît nu vreau decît să fiu lăsată în pace. El zice că mi-ar fi mai ușor dacă aş avea un prieten cu care să mă relaxez. Cred că s-ar putea să aibă dreptate, dar pare atît de absolut sigur, încît îmi trezește bănuieli. Mulți oameni de pe-aici sînt așa, spunînd mereu lucruri ca „Dar trebuie să faci asta,” sau „Replica asta n-am s-o cîtesc,” ori „Am persoana perfectă pentru asta,” sau „Categoric, nu voi tolera lumina așa,” ori... ei, știi și tu; le-ai auzit pe toate. N-ar fi o noutate dacă, măcar o dată, cineva ar zice: „Ei, mi se pare o idee monumental de tîmpită, dar sîntem aici ca să experimentăm și să învățăm, așa că de ce n-am face o încercare?” Probabil că toți ar rămîne blocați, într-o tăcere foarte necaracteristică, dar cu siguranță că ar mai destinde atmosfera.

Luke rîse. Cîți din nou ultimul rînd, zîmbind, apoi îi trecu prin minte că parcă Jessica ar fi fost cu el toată ziua, vocea ei însuflețită și tînră răzbătînd printre palavre și cabotinării, măturînd situațiile melodramatice, împărtășindu-i observațiile cînd erau singuri. Își ridică ochii din scrisoare, privind prin încăpere spre o stampă de Picasso cu o dansatoare. Își amintea vocea Jessicai Fontaine de pe vremea cînd o văzuse pe scenă: o voce magică, muzicală și bogată, cu o melodicitate asemănătoare unei infime urme de accent străin. Își imagină că o auzea și acum, cu prospețimea și sinceritatea ei, cu trilurile de rîs care se simțeau printre cuvinte, cu expresiile neașteptate care dădeau strălucire frazelor. Îi plăcea compania ei; îi plăcea să-i audă comentariile, la sfîrșitul cîte unei zile.

Oboseala i se risipise. Era tîrziu, dar Luke se simțea bine. Mai avea destul timp pentru alte cîteva, își spuse, și scoase din cutie o mînă de scrisori, reîncepînd să citească.

Capitolul 5

„Jessica Fontaine, în *Anna Christie*, a magnetizat aseară publicul premierei de la Teatrul *Helen Hayes*, cum n-a mai reușit nimeni de cînd a jucat același rol Constance Bernhardt, în urmă cu aproape patruzeci de ani.”

Articolul decupat dintr-un ziar căzuse din plic, iar Luke îl citi primul.

„Rareori se întîmplă ca un actor să locuiască total *spațiul* unui personaj: un trecut personal, aluzii la viitor, toane și excentricități, manierisme, un mod de a se mișca pe scenă ca și cum aceasta ar fi lumea întreagă. Marii actori fac acest lucru fără să-i intelectualizeze: își «ies din propriul cap», dacă doriți, intrînd în acea misterioasă fîntînă a instinctului care se alimentează dintr-un soi de vrajă interioară și o viață de experiență. Jessica Fontaine este prea tînără pentru a avea multă experiență – a împlinit douăzeci și cinci de ani în săptămîna dinaintea premierei cu *Anna Christie* – și încă îi lipsesc încercările multor roluri, dar are acea vrajă interioară și e minunată la vedere. Prevăd că o vom vedea mult, de-acum încolo.”

Draga mea Constance, ce minunat a fost că mi-ai dat telefon aseară – în seara premierei! Te-am simțit lîngă mine în timp ce așteptam să încep; eram atît de speriată, încît tremuram, aveam picioarele grele

și moi ca de cauciuc, dar am început să repet la nesfârșit ceea ce-mi spuseseși la telefon - tu ești atât de neliniștită, încât ți se face rău de fiecare dată înainte de prima apariție - și mi-am repetat-o fără oprire - Constance se neliniștește și ea; Constance se neliniștește și ea - pînă cînd aproape m-am hipnotizat singură și efectiv am început să mă simt mai bine. Te puteam auzi realmente și-ți simțeam mîna pe braț, și ai stat alături de mine în tot timpul piesei, chiar și la aplauze... au fost paisprezece cortine, îți vine să crezi? Am atîtea să-ți spun, dar azi nu-ți pot scrie o scrisoare lungă, fiindcă trebuie să lucrăm la actul doi ca să-l mai strîngem, însă îți promit că-ți voi scrie de îndată ce ne liniștim. Voiam doar să știi că-ți sînt recunoscătoare, pentru totdeauna, și te iubesc. Jessica.

„De ce n-am văzut-o în spectacolul ăsta?” se întrebă Luke. Începu să revadă trecutul. „Avea douăzeci și cinci de ani, deci eu aveam treizeci - și era anul pe care Claudia și cu mine l-am petrecut la San Francisco, în timp ce regizam la *Berkeley Rep.* Am văzut-o pe Constance cînd juca în *Vizita bătrînei doamne* la Los Angeles, și am făcut toți trei cîteva excursii la sfîrșit de săptămînă, pînă cînd Claudia s-a plictisit, după care Constance și cu mine am început să ne plimbăm singuri, pînă la Peninsula Olimpică, în nord, iar spre sud, pînă la Baja. Am stat plecați din New York aproape doi ani; m-am dus la Los Angeles să regizez încă un spectacol, apoi am plecat cu Claudia la Londra ca s-o vedem pe Constance în premiera cu *Oedip*, și de-acolo, la Paris. Deci, Jessica a cunoscut triumful fără Constance. Dar Constance i-a telefonat. O prietenă iubitoare.”

Draga mea Constance, îți mulțumesc atât de mult pentru telefonul de aseară și-mi cer mii de scuze; cum am putut lăsa să treacă patru luni fără să-ți

scriu? Poate fiindcă mă gîndesc la tine tot timpul și-ți vorbesc în gînd, așa că probabil credeam că ți-am scris, cînd de fapt nu-ți scrisesem. Dar iată-mă în drum spre Londra – și spre tine! Știi cît am visat asta – să mai joc într-o piesă cu tine, să lucrez cu tine, să învâț de la tine... sînt atît de incredibil de emoționată, încît nici nu-ți pot descrie. Voi spune doar că mă simt ca în paradis. Paradisul meu: s-o joc pe Vivie Warren, pe lîngă Kitty Warren a ta. Să joc rolul fiicei tale, deși în întreaga piesă nu prea există nici un dram de sentiment filial. Ce minunat ne vom simți împreună! A, mai e ceva, la Londra îl vei cunoaște pe Terence. Ți-am scris despre el; e producătorul care se tot învîrtea prin culise. Sîntem împreună de cînd s-au încheiat reprezentațiile cu Anna și e un băiat foarte drăguț. Se numește Terence Alban (și vai de cine-i zice Terry!) și e din Dublin, Londra și Cape Town, dar chiar și după atîtea mutări și viața cam sofisticată pe care a avut-o, încă mai este imposibil de timid în multe privințe, inclusiv eu. Trebuie să-l îndemn din cînd în cînd, chiar și (mai ales!) în momentele intime. Nu că n-ar ști ce să facă sau cum, doar că nu-i vine să creadă că vreo femeie poate fi atrasă cu adevărat de el și consideră sincer că e mai bine să nu încerce, decît să constate că nu e dorit. Așa că, după un timp, l-am sărutat eu pe el și i-am desfăcut cravata (ce curioasă inversare de roluri; îmi dădea o senzație ciudată, în toate privințele), iar apoi am făcut cîteva aluzii într-o doară și în cele din urmă am progresat pînă în dormitorul lui (înainte, stătuserăm în living, cu vedere peste tot Central Park-ul sub clar de lună... atît de superb, dar am bănuît că dacă fac vreun comentariu Terence va crede că a ratat, fiindcă mi-o lua atenția razna, așa că n-am spus nimic)... în fine, te rog, iartă-mă pentru propoziția asta întortocheată; parcă ar rătăci peste tot... deci, ne-am dus în dormitor...

Luke își ridică privirea din scrisoare. Se simțea stînjit: un *voyeur* scormonind prin scrisori destinate numai ochilor bunicii lui. Dar era și furios. De ce nu reușise să-l depisteze pe Terence Alban? Luke îl cunoscuse mult timp pe Alban; se cunoscuseră prin intermediul lui Monte Gerhart, iar Alban investise bani în două montări de-ale lui Luke. Ani de zile se învîrtise prin teatru: prea mulți bani, prea mult timp, fără a rezolva nimic decît să-și facă de cap atașîndu-se de celebritați. Nu era destul de bun pentru Jessica; nu avea decît o nesiguranță falsă și înecăcioasă, care le trezea femeilor dorința de a-l mîngîia și îmbrăbăta. O scotea la iveală pe mama din sufletul fiecăreia, își spuse Luke, cu dispreț; o șocotise prea inteligentă pentru a se lăsa ademinită de așa ceva.

E timpul de culcare, își spuse, îndesînd scrisorile înapoi în cutie. Teancul lor înghesuit, însă, îl făcea să se simtă vinovat, gîndindu-se cîtă grijă avusese bunica lui de ele, împăturind-o pe fiecare și aliniindu-le perfect pe toate, așa că le scoase din nou și le netezi pe genunchi. Cîteva căzură pe podea; le ridică, le întinse pe măsuta de cafea și, făcînd aceasta, începu iarăși să citească.

Singurul lucru în neregulă din anul trecut, draga mea Constance, a fost faptul că noi două nu ne-am scris. Dar, din toate celelalte puncte de vedere, a fost absolut cel mai perfect an din viața mea. Înainte de toate, faptul de a fi pe scenă cu tine, privindu-ți miracolul transformării în Doamna Warren și simțind cum îmi creșteau și mie puterile datorită puterii tale. Cred că nici o fiică din realitate nu se poate simți altfel, atunci cînd mama ei este ființa în care jinduiește cu-adevărat să se prefacă. Mă întreb cît de des se întîmplă asta. Mi-am iubit mama, dar n-am vrut niciodată să fiu ea însăși, cîtă vreme cu tine am dorit să mă identific încă din ziua cînd ne-am cunoscut. Cînd tu și cu mine lucrăm împreună, am un sentiment de mare putere... mă rog, chiar îl am, în

tot timpul cît sînt pe scenă, dar e și mai mare cînd mă aflu alături de tine. Am mai vorbit despre asta, însă abia acum încep s-o înțeleg cu adevărat; senzația că putem face orice, atunci cînd intrăm într-un personaj, apoi în altul – de la tînără fată la femeie între două vîrste și pînă la bătrînă, prostituată a unei codoașe suburbane, școlărită sau regină – și apoi, cînd ieșim la rampă și auzim aplauzele și vedem toate acele zîmbete și chipuri luminoase ale spectatorilor, știm că i-am adus cu noi, i-am făcut să creadă în noi. Nici nu-mi pot imagina ce putere ar fi mai mare ca asta și nimic în lume nu-mi dăruiește o asemenea bucurie, un asemenea sentiment de libertate, ca și cum aș fi învățat să zbor, iar acum mă înalț peste toate și nu am unde să mă duc, nu am ce să fac.

Dar și tu participi la asta, iar cel mai perfect moment din acest an perfect a fost ultima chemare la aplauze din reprezentația noastră finală, cînd m-ai luat de mîină și am stat amîndouă singure pe scenă, și toată sala se ridicase în picioare, aplauzele ne învăluiau într-un vuiet enorm, ca o îmbrățișare, iar cînd cortina a coborît în sfîrșit și a rămas jos, tu mi-ai spus: „Noi două, dragă Jessica, sîntem împreună mai mult decît fiecare dintre noi singură; ne îmbogățim una pe cealaltă. Îți sînt foarte recunoscătoare pentru asta.” Dar eu sînt cea care este recunoscătoare și-ți mulțumesc din toată inima pentru ce mi-ai spus. N-am să uit niciodată.

Desigur, o parte din ceea ce m-a făcut fericită la Londra a fost și Larry, atîta timp cît a durat. Era foarte ciudat să joc într-o piesă ca adversară a cuiva cu care aveam o relație intimă, și am suferit cînd s-a terminat – mi-a plăcut mult, ne-am simțit bine împreună și n-am putut înțelege de ce tot insista să ne căsătorim. De ce nu putea doar să se distreze și să fie fericit, așa ca mine? O, Doamne, cît ne-am

mai certat, cînd am fi putut să facem dragoste și să rîdem. Mare păcat.

Cînd s-a întors Terence de la New York, l-am amînat cît am putut de mult, dar după o lună mi s-au terminat motivele de a nu ieși împreună, așa că am luat-o de la început, numai că nu mai puteam să mă culc cu el fiindcă, într-un fel, încă îmi mai părea rău după Larry și-i simțeam lipsa, ceea ce-l scotea pe Terence din minți; a început iarăși să considere că nu era bun de nimic și după un timp m-am săturat îngrozitor de toate mîngîierile de care avea el nevoie, de încurajări, de cocoloșiri, așa că am rupt-o și cu el.

Toate astea s-au întîmplat acum o săptămîină, după ce tu ai plecat la Sydney iar eu îmi doream să mă fi putut strecura printre bagajele tale. În schimb, mă duc la Hollywood, să fac un film, iar data viitoare cînd vei mai auzi de mine am să stau într-o casă din Malibu (n-am fost niciodată acolo, dar mi-a închiriat-o studioul), simțindu-ți lipsa, ducînd dorul scenei. Nu-mi pot imagina munca fără a mă însufleți energia spectatorilor. Ai spus că te-ai obișnuit să joci în fața camerei și a celorlalți actori. Chiar așa sau voiai doar să mă încurajezi? Revin curînd; te iubesc; Jessica.

Luke frunzări următoarele scrisori.

Draga mea Constance, știu că ai dreptate și ar trebui să fiu recunoscătoare că toate cronicile mele au fost favorabile, dar știi la fel de bine ca mine că lucrul cel mai rău pe lume e să particip la ceva detestat de toți. Știi cît de mult l-am detestat eu; probabil că te-ai săturat să mă tot auzi spunîndu-ți. Of, și sînt atît de supărată! Pîna acum, n-am mai luat niciodată parte la un eșec și nu contează că pe mine cronicile mă laudă; mă simt întinată de filmul ăsta.

A trecut o oră. Ce minunat este totul! N-a fost necesar decît un telefon, ca să se schimbe. Tocmai

m-a sunat Edward Courier! Acel Edward Courier, întrebându-mă dacă m-ar interesa să dau o probă pentru Cui i-e frică de Virginia Woolf, în tandem cu Constance Bernhardt! Dacă m-ar interesa! Sfinte Doamne, ce întrebare! Așa că, dacă le plac la lectură, vom fi din nou împreună, la New York, peste vreo șase luni – o, îmi vine să cânt Aleluia pentru asta! Între timp, mi s-a cerut să lucrez cu o trupă de repertoriu în Los Angeles, și e o experiență minunată, așa că voi rămîne în casa din Malibu, care e foarte frumoasă, iar mie îmi place să locuiesc pe malul oceanului.

Apropo, alaltăieri a apărut Larry și am avut o împăcare foarte romantică. M-am mirat să constat cît mă bucuram să-l văd, iar el spune că nu va mai vorbi despre căsătorie, așa că poate ne vom simți la fel de bine ca la Londra. Poate va înțelege în sfîrșit ceea ce am tot încercat să-i spun: că nu mă poate despărți – pe mine, cea care sînt ceea ce sînt și ce vreau să fiu peste zece, douăzeci, treizeci de ani în viitor – de teatru. Vreau să fiu absolut cea mai bună, dar nu numai atît: vreau să fiu bună în teatru. Dacă am acest dar – această putere pe care tu și cu mine o simțim pe scenă – atunci pot ajuta oamenii aducînd piesele la viață, pentru ca să poată înțelege lucruri pe care probabil înainte nu le puteau înțelege. Zilele trecute, am citit că teatrul ne dezvăluie sentimentele interioare, astfel că le putem vedea în loc de a le avea doar palpitînd pe dinăuntru nostru. Dacă pot ajuta oamenii să-și înțeleagă sentimentele, asta-i mai minunat decît orice – nu-i așa? – să le faci bine celorlalți, făcînd totodată ceea ce-ți place ție cel mai mult.

Ei, și asta am încercat să-i explic lui Larry. Cred că mă înțelege, în sfîrșit, deși din cînd în cînd se prefacă că n-am fi discutat-o niciodată. Stă cu mine în casa din Malibu, ceea ce e cam ciudat, fiindcă

sînt obișnuită să trăiesc singură, dar dorea să locuiască și el aici și am spus că să vedem ce iese. Pînă acum, e O.K.; de fapt, în cea mai mare parte a timpului e chiar plăcut.

„Larry,” își spuse Luke. „Cine naiba mai e și ăsta?” Pe rafturile din celălalt capăt al biroului, găsi un volum gros și îl deschise la index. Jucaseră împreună în *Profesiunea doamnei Warren*, își reaminti el, deci trebuia să fi jucat rolul lui Frank Gardner, pețitorul lui Vivie Warren. Dădu la pagina unde figura istoricul piesei. În montarea new-yorkeză din urmă cu cincisprezece ani, doamna Kitty Warren fusese interpretată de Constance Bernhardt, Vivie Warren de Jessica Fontaine, iar Frank Gardner de către Lawrence Swain.

O, pentru Dumnezeu. Larry Swain. Nici ăsta nu-i destul de bun pentru ea.

Larry Swain. Musculos, chipeș, cu frumusețea aia clasică al cărei loc părea să se afle mai mult prin albumele despre sculptura greacă decît în lumea de zi cu zi. Un actor bun, nu excepțional, dar potrivit pentru televiziune, de care se ocupase în ultimii zece ani sau chiar mai mult. Și era cunoscut ca un băiat istet, cu destulă prezență de spirit, deși nu extraordinar de deștept, nici cu excepțional de mult haz. De fapt, își spuse Luke, nu era excepțional în nici un sens. Iar Jessica Fontaine merita un om excepțional din toate punctele de vedere. *De ce-și tot alege bărbați care nu valorează nici pe jumătate cît ea?*

Aruncă o privire peste scrisoarea de sub cea pe care o citea. „E prea lungă pentru noaptea asta,” își zise, și era gata s-o pună la loc în cutie, cînd își văzu, pe a doua pagină, propriul nume. Nici pomeneală să amîne cititul despre el însuși. Își turnă încă un pahar de coniac și se apucă din nou de citit, începînd de astă dată cu fila a doua.

...oamenii de la petrecerea de după premieră erau atât de amuzanți, toți cu expresii concentrate și dînd pe gură o droaie de cuvinte cu cîte opt silabe – cu cît mai multe, cu atât mai bine! – pentru ca adevăratele sensuri ale piesei să pară cît mai profunde. Aș dori ca oamenii doar să se destindă și să se bucure de lume, și să ia de la ea ceea ce este important pentru ei, fără a trebui tot timpul s-o analizeze. M-am bucurat să-ți cunosc în sfîrșit nepotul – citisem despre el. Îmi place cum arată – nu e deosebit de chipeș; îmi amintește de un șoim care plutește la mile întregi înălțime deasupra pămîntului și nu-l prea interesează să coboare ca să se uite mai de aproape. Puternic, totuși, și inteligent, cu niște ochi foarte sexy, sau ar fi, cred eu, dacă s-ar încălzi vreodată. N-am stat mult timp împreună; mereu erau prea mulți oameni care voiau să-mi vorbească despre spectacol și toți erau surescitați, așteptînd primele cronici... Oricum, am sentimentul că Luke era foarte... în fine, țepos, aș zice... și ție ți se pare la fel? Nu păream să-l încălzesc, nici măcar să-l interesez în vreun fel; de fapt, un timp m-am gîndit că semăna cu cei mai proști regizori pe care i-am cunoscut: îngîmfat, observîndu-ne pe noi, ceilalți, critic – iarăși șoimul! Dar apoi mi-am spus că pe dinăuntrul lui se întîmpla mai mult: părea furios sau nemulțumit sau poate doar precaut. Nu era deschis și generos, cel puțin cu mine, așa cum ești tu, și cred că mă așteptasem să semene mai mult cu tine, în toate privințele. Sînt sigură că venise la petrecere numai ca să te întîlnească pe tine; alt motiv al prezenței lui acolo n-am găsit.

Poate că divorțul e problema lui. N-ar trebui să știi despre asta, dar au fost pline ziarele – de ce permit oamenii ca nereușitele lor să fie mînjite prin toată presa? Eu m-aș asigura ca numai victoriile

să-mi fie date publicității – și părea să fi fost atît de încurcat încît, dacă era divorțul meu, probabil că și eu aș fi stat încruntată la petreceri. Știu că zvonurile au fost lansate de Claudia, dar, totuși, ar fi trebuit să aranjeze cumva pentru a rămîne totul discret. Desigur, puteau să ajungă la un acord în privința asta, poate ar fi reușit să nu se despartă. Țin minte că m-am gîndit cum își ajutaseră părinții mei mariajul să dureze, umblînd tiptil prin locurile despre care știau că ar fi făcut să explodeze certuri din acelea cînd oamenii spun lucruri de neiertat. Cred că Luke și Claudia nu sînt genul care să umble tiptil.

Oricum, îmi pare rău că nu mi-a plăcut mai mult, fiindcă e nepotul tău și îl iubești, dar era clar că nici el nu mă plăcea. De fapt, mai mult chiar decît de un șoim, mi-a amintit de un far, singur pe stîncă lui, înalt, drept și privind spre mare, departe de orașe, oameni și societate, arătîndu-le tuturor drumul, dar nealăturîndu-li-se niciodată. Mi-ar plăcea să lucrez cîndva în regia lui, dar nu pare să-l intereseze deloc să colaboreze cu mine, așa că mi se pare cam în-doielnic.

Luke privea în șemineul întunecat, fără să-l vadă. Își amintea seara acelei premiere; își amintea că venise acasă și se așezase în același loc, privind în cămin, la fel ca acum, blestemîndu-se pentru propria lui răceală, pentru că se purtase grosolan la sărbătorirea triumfală a bunicii lui. În seara aceea, Martin îi aprinsese focul; cînd se întîmplase? Calculă. Cu unsprezece ani în urmă. În octombrie. O seară rece și cețoasă de octombrie, la cîteva luni după divorțul de Claudia. Venise acasă de-vreme, dezgustat de sine, neliniștit și derutat. „În perioada aia, nu regizam nimic,” își aminti el; „simțeam că nu mai aveam nici o legătură, cu teatrul, cu nimeni, cu nimic.”

Părea furios sau nemulțumit sau poate doar precaut.

Precaut. Ei bine, aici o nimerise. Nu numai că nu avea nici un spectacol în lucru în acel moment, dar divorțase în cel mai public mod, cu Claudia cerîndu-i în instanță zece milioane de dolari – pe care nu-i avea – ca să compenseze, susținea ea, tot ceea ce-i promisese, și toți martorii ei declaraseră că Luke îi făgăduise să aibă grijă de ea și să-i dăruiască mari averi, fără a mai vorbi de celebritate, adulație, toată lumea la picioarele ei.

În același an, regizase *Vigilența*, o piesă nouă în care se povestea despre un orașel ce se distrugea singur prin rapacitatea față de proprietatea unui nou teren petrolifer, și despre o căsnicie care se fortifica pe măsură ce se dezintegra orașul. Piesa era marele succes al sezonului, o montare impresionantă, pe care Luke o conducea fără răgaz, din momentul cînd se descoperea puțul de petrol, prin crescendo-ul lăcomiei și violenței care sfîșiau generațiile familiilor, pînă la tandrețea scenei finale cînd din haos răsărea speranța.

Între timp, căsnicia lui Luke și a Claudiei se încheiase, iar Luke știa de ce: nu avusese nimic din forța, nimic din încrederea și speranța mariajului din *Vigilența*.

– O, dragul meu Luke, spusese bunica lui, ai căzut în capcana de a-ți confunda propria viață cu viața pe care o crezi pe scenă.

– Compar concepțiile despre căsătorie, răspunsese el cu aprindere. Nu fac nimic mai mult.

– Nu te burzului la mine, băiete dragă. Și liniștește-te; în ultima vreme, ești prea rigid și încăpățînat. Dacă vrei să compari căsniciile, alege una care să aibă ceva în comun cu a ta. Cunoști pe cineva care să aibă o căsnicie ca aceea din *Vigilența*? Firește că nu, fiindcă nici n-ar putea exista: avusese nevoie de distrugerea întregului oraș ca să se găsească pe ea însăși, și nu vei găsi multe orașe distrugîndu-se singure, în viața de zi cu zi. Dragul meu, ai creat o viziune a realității, nu realitatea propriu-zisă, și nici n-ar trebui să ți-o spun, fiindcă e tocmai

definiția teatrului. Știi perfect de bine că, oricît de mult ai căuta o căsnicie ca aia, n-ai s-o găsești.

– Nu caut nici o căsnicie.

– Bineînțeles că nu; e prea devreme. Dar cînd o vei face...

Luke clătinase din cap:

– După una ca asta a mea, nu. O tot revăd în minte și nu are nici un sens. Cum am putut fi atît de orb? Și prost. Sînt mult mai deștept cînd cumpăr o mașină, decît am fost însurîndu-mă. Ce naiba s-a întîmplat cu mine?

– Ai vrut să te căsătorești. Ai considerat că eu duceam o viață cam goală și că tu îți puteai găsi ceva mai de soi.

– Nu m-am gîndit niciodată la asta. Căsnicia mea n-a avut nici o legătură cu tine.

– Ba cum să n-aibă? Îți doreai o viață diferită de a mea. Nu e nimic rău în asta; nu înseamnă că mă iubești mai puțin. Undeva, înăuntrul tău, cred, există o scînteie de minie împotriva mea, pentru că nu m-am măritat și nu ți-am dăruit un tată. M-am gîndit, să știi; i-am observat atentă pe toți posibiii pretendenți, și nici unul dintre ei n-ar fi fost tatăl pe care ți-l doream ție, necum un soț potrivit pentru mine. Dar tu nu știai, așa că erai supărat și, crescînd, te-ai hotărît să-mi arăți că cineva poate avea mari succese în teatru și, de asemenea, o căsnicie fericită și o viață împlinită. Un scop cu adevărat nobil, dragul meu Luke; îl aplaud. Și încă mai e un scop bun. O singură nereușită nu e un motiv ca să renunți la el. Dragul meu băiat, ai treizeci și patru de ani și tocmai ai devenit cel mai interesant și mai discutat regizor din America. Acordă-ți cîtva timp ca să înțelegi ce aștepți de la tine însuși și ce vrei din partea celorlalți. Trăiește singur: îți prinde bine. Dar mai ieși și în oraș, fii un *bon vivant*, măcar acum. Întotdeauna ai fost prea serios. Și, după un timp, poate îți voi face cunoștință cu cineva, o tînără cu care port o corespondență cum nu se poate

mai fermecătoare. Ai întâlnit-o, dar n-o cunoști și cred că voi doi v-ați potrivi foarte bine împreună.

– Am să-mi găsesc singur femeile, replicase aspru Luke, stingherit de intuiția bunicii lui.

Într-adevăr, o învinuise pentru că nu-l înzestrase cu un tată, dar nu se așteptase s-o știe și ea. Acum, se simțea ca un elev prins cu mîta-n sac, ceea ce-l făcuse să riposteze și mai furios:

– Mă descurc singur; n-am nevoie de sfaturi sau brînciuri din culise.

– Vai, dar dur mai sîntem! Ba ai nevoie de sfaturi și de ajutor; trebuie să înveți cîteva lucruri despre cum poți găsi pe cineva care să te facă fericit, în loc de a...

– Vorbește o expertă în căsnicii.

– În relații, replicase ea răspicat. Știu într-adevăr multe despre relații; mai mult decît tine, îndrăznesc să spun. Și de ce mă ataci, Luke? Asta nu schimbă cu nimic faptele.

– Habar n-ai tu de faptele din viața mea. Mi le voi rezolva așa cum știu eu. Numai lasă-mă-n pace.

După care, rușinat, spusese:

– Nu-ți bate capul cu mine. Știu că-ți faci griji, dar o să mă descurc eu.

– Bine. Ei, atunci, sper doar că vei învăța cum să te apropii de oameni, și să înveți să te joci. Mă tem că nu te-am învățat cum se fac lucrurile astea, nu prea bine, oricum.

Așezat în bibliotecă, ținînd scrisoarea Jessicăi în mînă, Luke își amintea fiecare cuvînt al acelei convorbiri și pentru prima oară își dădu seama că bunica lui încercase să-i vorbească despre Jessica. *Dar nu eram gata, iar după aceea n-a mai încercat.*

N-o contrazisese în privința căsătoriei – la ce i-ar fi folosit? – dar îi urmasese sfatul de a ieși în oraș și, curînd, devenise unul dintre acei burlaci căutați de gazde pentru a-și completa mesele la cină, obținînd simetrie și fiorul

disponibilității. De asemenea, era mai ocupat ca oricînd, regizînd spectacolele unul după altul, întîlnindu-se cu femei după femei, muncind cîte șase zile pe săptămînă, jucînd tenis dimineața la ora șapte – singurul moment liber al zilei – și petrecîndu-și duminicile cu un grup de oameni de teatru care-și țineau caii într-un grajd din New Jersey și călăreau de la micul dejun pînă la cină, înainte de a se înapoia în oraș.

– Am spus „învăț să te joci“, îl dojeni Constance.

Cu șase luni în urmă, medicul îi recomandase să se retragă de pe scenă, iar acum lua o masă de rămas bun cu Luke, înaintea plecării în Italia.

– Uită-te la tine: muncești tot timpul, chiar și cînd călărești. Tu și prietenii tăi alergați ca la curse, de parcă v- ar fugări un armăsar din urmă. Luke, cînd vei învăța să te relaxezi? Ai înainte ani întregi de muncă și viață, dar nu-ți acorzi timp să-ți ațîți cărbunii din cuptor.

Luke chicoti:

– Dacă sînt capabil să fac atît de multe, înseamnă că am deja cuptorul destul de ațîțat.

– Nu, răspunse ea cu gravitate. Îți consumi rezervele. Voi ține un toast, dragul meu Luke. Pentru multe, cît mai multe vizite în Italia – vreau să vii ori de cîte ori ai ocazia, fie și doar pentru cîteva zile –, pentru spectacole de succes și pentru o viață în care să fie loc de dragoste și rîs.

Îi atinse paharul cu al lui.

– Te iubesc, spuse, și amîndoi știură că era singura persoană căreia îi spusese vreodată aceste cuvinte.

Luke deschise ochii și-și dădu seama că adormise în fotoliu și o visase pe Constance. Își amintea aproape tot ceea ce-i spusese ea vreodată – știa că nu putea fi adevărat, dar amintirile îi erau atît de vii, încît păreau adevărate – și cel mai mult îi simțea lipsa atunci cînd se gîndea la toate sfaturile pe care i le dăduse, adeseori refuzate, dar niciodată uitate. Se ridică să se ducă la

culcare, constată că încă mai ținea scrisoarea în mână și-și dădu seama că n-o terminase. Stînd în picioare lîngă fotoliu, citi ultima pagină.

Nu cred că ți-am mulțumit cum se cuvine pentru sfatul în legătură cu Harold. Ai fost foarte înțeleaptă; l-ai descifrat mult mai clar decît mine. (Se pare că sînt orbită cînd e vorba de bărbați; am nevoie de mult timp ca să-i descopăr. Trebuie să mă ocup de problema asta.) Harold e probabil cel mai șarmant om pe care l-am cunoscut vreodată, dar ai avut dreptate: are un mod de a absorbi oamenii pe orbita lui, care-i de-a dreptul distructiv. Începeam să mă simt ca prinsă într-o plasă, însă era atît de fermecătoare și de o frumusețe așa de complicată, încît nu mi-am dat seama că spuneam lucrurile pe care dorea el să le spun și, poate, deveneam ceea ce voia el să fiu. M-ai ajutat să înțeleg asta și-ți sînt foarte recunoscătoare.

Ne vedem în curînd, cînd te voi primi în noul meu apartament. E atît de minunat, încît abia aștept să ți-l arăt. De cum mă mut și mă instalez în el, voi începe să dau o mulțime de petreceri și ești invitată la toate: ușa mea ți-e deschisă – larg, larg deschisă – oricînd. Cu toată iubirea mea, Jessica.

Era aproape ziuă, cînd Luke închise cutia și se duse la culcare. „Mi-ar fi plăcut s-o cunosc așa cum a cunoscut-o Constance,” reflectă el somnoros, după care adormi.

Patru ore mai tîrziu, își lua micul dejun pe terasă, cînd sună telefonul.

– Luke, zise Kent, de ce nu mi-a spus nimeni cînd dăm premiera și unde?

– N-a fost cu intenție. Avem premiera într-a treia săptămînă din septembrie, la *Vivian Beaumont*. M-ai fi putut întreba cînd ne vom vedea în biroul lui Tommy.

– N-am mai putut să aștept. Nu am talent la așteptat.

Unde se țin repetițiile?

– Într-un studio pe care l-am închiriat pe Strada 45. Vom lucra acolo pînă la repetiția cu costume, în afara orașului.

– Unde?

– La Philadelphia. Un oraș ideal pentru teatru. Alte întrebări?

– Trebuia să știu toate astea!

– Da, trebuia. Poate ai auzit și ai uitat, în agitația distribuției.

– Eu nu uit niciodată nimic. Că, de pildă, mi-a mai venit o idee în legătură cu decorul, azi-dimineață în timp ce făceam jogging...

Un turboreactor lăsa o dîră prelungă, palidă, pe albastrul spălăcit al cerului, prin cîmpul vizual al lui Luke. Se concentrează asupra ei.

– De ce nu aștepți pînă ne întîlnim cu Marilyn? Întrebă el în cele din urmă și, în sfîrșit, reuși să închidă telefonul.

Ziua avea să fie la fel de călduroasă ca în ajun. Luke se întrebă un moment, zadarnic, de ce unul dintre cele mai mari centre comerciale și artistice din lume nu putuse fi construit într-un climat mai benign, după care reveni cu atenția la ziar și la micul dejun, într-o tăcere pe care o găsea comodă și odihnitoare. Un vizitator din țară s-ar fi mirat de concepția lui despre liniște, plină cum era de vacarmul claxoanelor de mașini, al scrîșnetelor de pneuri, al frînelor și pickhammer-elor care răsunau din stradă. Dar Luke nu auzea nimic din toate acestea sau le auzea ca pe niște componente ale tăcerii orașului. Dacă ar fi încetat toate, straniul gol de sunet l-ar fi alarmat, convingîndu-l că se produsese cine știe ce dezastru.

Sunetele orașului se împleteau prin ziua lui de activitate într-un ritm ce creștea și scădea după cum intra și ieșea din clădiri. Spre seară, cînd Luke și Kent reveniră la birou după a șasea întîlnire a zilei, toate sunetele se

contopiseră: trafic, conversații, muzică de lift, tăcănitul tastelor de computer din birouri, salutarile secretarelor și ale portarilor.

– Doamne, ce program! gemu Kent, trîntindu-se într-un fotoliu din biroul lui Luke. Cum mai pui o piesă în scenă, dacă tot timpul ești la întâlniri?

– Montările încep cu întâlniri.

Luke umplu două pahare cu apă de la gheață și i-l întinse pe unul lui Kent, în timp ce ocolea biroul spre scaunul său.

– Mai avem una: Marilyn Marks aduce o machetă a decorului. Lui Fritz nu-i plac ideile ei, dar n-a văzut macheta, așa că l-am chemat pentru ora cinci jumate. Așa, lui Marilyn îi rămîne o jumătate de oră fără întreruperi.

– Ce nu-i place lui Fritz?

– Vom vedea cînd ajunge și el aici.

– Te cam ascunzi, Luke.

– Tuturor le revin șanse egale, spuse calm Luke, în timp ce Marilyn Marks intra, cu macheta în mîini. Era scundă și fragilă la înfățișare, cu o față slabă, încadrată de părul brun, tuns în formă de bonetă, ochi căprui apropiați deasupra nasului subțire ca un cuțit și o gură îngustă care se strîngea și mai mult cînd se concentra asupra lucrului.

– Bună, Luke, uite-o, spuse ea, depunînd macheta pe masa rotundă de ședințe. Luke îi făcu cunoștință cu Kent și se așezară toți trei la masă.

Marilyn se aplecă asupra machetei, indicînd cu un creion diferitele piese din styrofoam și carton ale decorului:

– *Living room*-ul Lenei: toate sînt puțin descentrate. O vîd ca pe o femeie ajunsă la sfîrșitul vieții, care nu poate înțelege de ce nepotul ăsta după care ea e absolut înnebunită nu pare s-o iubească. Desigur că, în cele din urmă, o iubește, dar pînă atunci bătrîna trece printr-o mulțime de *tsuros*. E ca un vis din care nu poate să iasă.

Știu că Fritz nu poate suferi decorul, dar lui Fritz nu-i place nimic care se abate de pe linie.

– Dinamită! strigă Kent exuberant.

Luke era mai prudent, găsea că decorul se îndepărta prea mult de realism, dar dorea să studieze macheta și să se gîndească la ea, așa că pentru moment nu spuse nimic.

Sună telefonul. Sceretara și asistenta plecaseră de mult acasă, așa că răspunse el.

– Luke, o auzi pe Tricia, am pregătit cina. Te rog să vii. La șapte jumate. Mi-e dor de tine.

„Aș prefera o seară liniștită acasă,” își spuse Luke, „ca să revăd totul. Și cînd nu mă voi mai putea gîndi, aș lua o pauză și aș citi scrisorile Jessicăi. Dar asta n-are nici un sens. Cum ar fi spus bunică-mea, nu e cel mai potrivit mod pentru un băiat sănătos și în creștere să-și petreacă serile.”

– Bine, răspunse el. Îți place vinul roșu?

– Minunat. Și, Luke, fii cît mai sportiv. Sîntem numai noi doi.

– Perfect.

Kent și Marilyn plecară din birou împreună, vorbind despre decor. Luke merse pe jos pînă acasă, aproape neluînd în seamă mulțimile, cu gîndul mai mult la căldura apăsătoare a străzilor din New York, într-un fel simțindu-se prins ca într-o capcană. În tăcerea răcoasă a apartamentului său, făcu un duș și-și citi corespondența, după care porni spre apartamentul Triciei, ajungînd exact la șapte și treizeci.

– Îmi place enorm că ești întotdeauna punctual, spuse ea, cuprinzîndu-l cu brațele pe după gît. Mă bucur că te văd. Spune- mi că și tu te bucuri să mă vezi.

– Mă bucur să te văd.

Și nu mințea. Tricia n-avea nici o legătură cu *The Magician*, nici o legătură cu teatrul, de fapt, și era calmă, proaspătă și frumoasă. Purta o rochie lungă de mătase

albastră, pantofi aurii de balet și un șorț alb tivit cu împletitură aurie, iar părul îi era pieptănat impecabil, câteva șuvițe căzându-i pe frunte cu o dezinvoltură plină de artă.

– Arăți adorabil, spuse Luke. Dar nu se pare că petreci mult timp în bucătărie.

– Asta a fost mai devreme. Cred în a-mi distra bărbatul, nu în a toca și a fierbe în timp ce el stă singur în living.

– Te-aș putea ajuta și eu la tocat și fiert.

– Faci mult de-astea?

– Deloc. Nimeni nu mi-a cerut vreodată să încerc.

– Ei, poate că nimeni nu ți-a purtat sentimente prea domestice. Hai să-mi vezi articolul pentru mîine. Un scotch? Întrebă ea peste umăr, în timp ce se îndrepta spre bar.

– Excelent.

Luke găsi șpaltul pe măsută și se așeză să-l citească. Avea în capul paginii fotografia Triciei, mică și granulată, dar recognoscibilă, cu o expresie sumbră, ca și cum veștile pe care le aducea la cunoștința cititorilor ar fi fost prea profunde pentru zîmbete. Rubrica se intitula „În spatele ușilor închise”, iar Luke o parcurse de la un nume cules cu aldine la următorul, pînă ajunsese la o ghicitoare. „Care fostă nevastă a celui mai tare regizor din New York pleacă mîine într-o croazieră în compania lui Edwin Peruggia, avocatul favorit al Hollywood-ului, care a încercat, dar n-a reușit să investească în noul spectacol al fostului soț?”

– Ce naiba-i asta? Întrebă el, cînd Tricia reveni de la bar cu băuturile.

– De-asta am vrut s-o citești. Nu mi-ai spus niciodată că refuzi investitorii, Luke.

– Nu-i refuzăm. Monte mi-ar fi spus. De unde-ai aflat-o?

– Luke, știi că nu-mi dezvălui niciodată sursele.

– De la cineva din cabinetul lui Peruggia, cred. De la personalul lui Monte, nu puteai. Cine-a fost?

– Buzele mi-s pecetluite.

– Nici nu s-a întâmplat vreodată, Trish. Asta nu te deranjează deloc? De unde-o știi?

– Dumnezeuule, da' încăpăținat mai ești. De la unul dintre noii avocați ai lui Ed, abia ieșit din facultate. A spus c-a auzit de la secretara lui Ed.

– Iar tu n-ai verificat.

– N-am timp să le verific pe toate. Chiar te-ar deranja dacă apare? E publicitate gratuită, să știi.

– Scoate-o. Nu servește nici unui scop.

– Irită, Luke. Cum și trebuie.

– Nu produce nimic. E ca și cum ai amesteca într-o oală fără să faci supă, tocană sau sos.

– Produce *interes*. Amuzament, curiozitate, invidie, dispreț... emoții. Când au emoții, oamenii se simt vii. Tu ce altceva produci în teatru, pentru Dumnezeu? Ești atât de mare și de puternic, dar faci exact același lucru ca mine. Numai că eu am acces la mai mulți oameni zilnic decât tine în cinci ani.

– Ai omis înțelegerea.

– Of, Luke, ferească sfântul, nimeni nu citește o rubrică de scandal ca să *înțeleagă* ceva; oamenii o citesc pentru a se simți superiori celor care sînt mai bogați, mai celebri și mai frumoși decât ei. Nu încerc să scriu adevăruri epocale, să știi; nu fac decît să le dau cititorilor ceea ce vor. Acum, am putea să schimbăm subiectul? Sînt convinsă că nu face bine la digestie să porți discuții filosofice profunde înainte de cină. Serios, chiar nu l-ai refuzat? Puteai s-o faci fiindcă nu te încîntă moralitatea lui. Sau lipsa ei categorică. Sau ai auzit că-i face curte fostei tale soții și ai... Nu, văd pe fața ta că nu se prinde. Spune-mi măcar dacă a vrut vreodată să investească într-un spectacol de-al tău.

– Nu.

– Mă rog. Aș prefera să te cred pe tine, în locul vreunuia din trepădușii lui Ed.

Îl conduse înapoi la canapea și se așeză alături, sărutându-l ușor.

– Povestește-mi despre piesă. Am auzit c-o să joace Abby Deming; pentru tine, asta-nseamnă bani în bancă, nu? Vreau să zic, atrage enorm de mulți oameni; e uluitoare, la vîrsta ei, și din cîte știu nu și-a operat niciodată fața. Și e extraordinar așa, fiindcă ai un dramaturg necunoscut. Cum îl cheamă? Vorbește-mi despre el.

– Cina, domnișoară Delacorte.

În separeul pentru mîncare, servitoarea Tricie aprindea luminările pe măsuta rotundă și umplea paharele cu vin, după care dispăru pe ușa batantă, în bucătărie.

Tricia îl luă pe Luke de braț pentru a traversa încăperea.

– Putem vorbi în timpul excelentei mele cîne.

Luke îi trase scaunul, să se așeze.

– Și-acuma, Luke, spuse Tricia, în timp ce lua și el loc vizavi, cum îl cheamă pe cel mai nou geniu al tău?

Luke privea pe lîngă ea, prin ferestrele largi, spre celelalte mii de ferestre luminate care umpleau panorama orașului. Erau aceleași lumini pe care le vedea din sufrageria lui de-acasă, dintr-un unghi puțin diferit, și-i trecu prin minte că lumea lui era îngustă, fără schimbări de scene sau, după cîte se părea, de subiect, nici chiar cînd se așeza la masă.

– Luke!

– Kent Horne, răspunse el. Foarte tînăr, inteligent, uneori fermecător, din păcate imatur și hiperactiv.

Își puse mîna peste a ei.

– N-ai să bagi în rubrica ta nici un cuvînt în sensul că noua piesă pusă în scenă de Lucas Cameron a fost scrisă de un tînăr imatur, care va fi greu de controlat.

– Ce te face să crezi...?

– Asta plănuiai. Las-o baltă, Trish. Nici o vorbă, altfel,

nu-ți pot spune nimic. O știi și tu.

– Vorbim despre ocupația din care-mi câștig existența.

– Existența ta nu se bazează pe articole despre Kent, care încă nici măcar nu și-a făcut un nume.

– Dar și-l va face?

– Da.

– Ei, atunci voi scrie despre el când va fi cineva.

Servitoarea strînse farfuriile de supă și servi crabi în crustă moale, cu salată de orez sălbatic. Luke umplu din nou paharele. Lumînările se consumau încet. Și, în tot restul serii, pînă noaptea, desțeleniră terenul comun al orașului New York, cu celebritățile sale care-i făcuseră să se cunoască.

Mult mai târziu, însă, când Tricia își întinse somnoroasă încheieturile pe cearceafurile ei de mătase, în timp ce el se ridica să se îmbrace, când ea îi ceru să rămînă peste noapte, Luke clătină din cap.

– Mai am de lucru cîteva ore. Îți mulțumesc pentru tot, a fost exact ceea ce aveam nevoie.

Se aplecă s-o sărute, apoi străbătu apartamentul, ocolind mobilele care se distingeau neclar ca niște fantome mătăhăloase în lumina slabă intrată dinspre orașul adormit doar pe jumătate, și coborî cu liftul pînă în stradă. Abia dacă era mai răcoare decît când venise, dar nu se uită după nici un taxi; străbătu kilometrul și jumătate pînă acasă, pe lîngă ușile unde dormeau oameni înfodoliți ca iarna; pe lîngă tinerii opriți să se sărute sau să facă un pas în plus pentru a-și potrive mersul unul după celălalt; pe lîngă o femeie cu haină destrămată și pălărie de lînă care împingea un cărucior de cumpărături plin cu obiecte personale; pe lîngă o pereche în plină ceartă, scuipînd acuzații, fără ca vreunul dintre cei doi să-l audă pe celălalt; pe lîngă doi băieți care șușoteau conspirativ, aruncînd priviri pe furiș în jur; pe lîngă o femeie care rîdea de o remarcă a însoțitorului ei; pe

lîngă o alta, care plîngea de ceea ce-i spusese însoțitorul ei.

„Nu e o lume chiar atît de îngustă,” îşi spuse Luke, în timp ce portarul îi deschidea uşa clădirii. „Dacă ies din apartamente şi teatre şi tot merg, ajung să văd de toate.”

Martin îi lăsase cîteva bileţele pe birou: Tommy Webb. De asemenea, Monte Gerhart, Kent Horne, Marian Lodge – *cine mai e şi Marian Lodge? A, reportera de la The New Yorker. Nici nu mai țin minte ce i-am spus* – Fritz Palfrey şi Cort Hastings, spunînd că citise *Magiciana* şi nu-i mai plăcea Daniel la fel de mult pe cît crezuse la început, aşa că avea nevoie să discute a doua zi cu Luke şi cu dramaturgul, al cărui nume nu şi-l mai amintea.

Oamenii ăştia nu dorm niciodată? Nici nu-şi iau liber? Luke adună mesajele într-un teanc şi le lăsă lîngă telefon. Se uită la ceas. *Nu este prea tîrziu. Am timp pentru o scrisoare, două.* Şi, cu aceste cuvinte, ştiu că aşteptase momentul, anticipînd scrisorile la fel ca un copil nerăbdător să asculte povestea la culcare: răsplata pentru o zi bună, o bucurie în momentul cînd toate celelalte s-au împlinit. Se simţi cam jenat de propria-i nerăbdare... „Dar, de ce nu?” se întrebă. „Jessica a fost prietena lui Constance; e firesc să vreau să ştiu mai multe despre ea.” Se apropie de fotoliu, unde văzu că Martin îi lăsase din nou o tavă pe masa rotundă, de astă dată conţinînd un platou cu fursecuri în ciocolată, lîngă termosul cu cafea şi sticla de coniac. Se așeză, îşi turnă coniac şi cafea şi muşcă dintr-un fursec. Apoi deschise caseta şi scoase un vraf de scrisori.

...nu-mi vine să cred că ar putea exista un teatru fără...

Paginile erau în dezordine. Luke le reorganiză. Prima era o scrisoare scurtă, cu caligrafie agitată.

Draga mea Constance, tocmai ți-am primit scrisoarea. Of, fir-ar să fie, sînt blocată la Londra cînd ar trebui să fiu cu tine. De mult timp știai? Mă rog, așa ar trebui; sfinte, cerule, dacă ai inima atît de slabă, încît trebuie să părăsești scena, înseamnă că îți faci griji pentru ea de luni... de ani de zile... Și nu mi-ai spus o vorbă. De fiecare dată cînd spuneam că arăți palidă și obosită – și dacă stau să mă gîndesc, îmi dau seama că am spus-o de multe ori, mai ales cînd am jucat împreună în ultima piesă la Los Angeles – treceai întotdeauna peste asta: prea multe nopți nedormite, o ușoară răceală, puțină gripă. Mi-ai spus în scrisoare că nu voiai să mă îngrijorez, dar nu sîntem noi destul de apropiate pentru așa ceva? Credeam că mi te-ai fi destăinuit... În fine, n-ai făcut-o și aș dori s-o fi făcut, dar problema e ce facem acum? Aș putea ajunge la New York pînă mîine dimineață, ca să fiu alături de tine înainte să pleci; ai vrea? Sau – am o idee mult mai bună – te-ai putea opri la Londra în drum spre Italia? Apartamentul meu de hotel are un dormitor în plus și am putea sta cîteva zile împreună; ai să mă poți vedea în Casa păpușilor – tare mult doresc să știu ce părere o să-ți faci – și am un nou prieten pe care aș vrea să-l cunoști. Dar în cea mai mare parte a timpului n-am fi decît noi două. Putem se ne facem de lucru sau să stăm liniștite, cum vrei tu, dar cel puțin am fi împreună înainte de a pleca în exilul ăsta ciudat pe care ți l-ai ales. Te rog, anunță-mă ce program ai; te rog să-mi scrii sau să mă suni, ori cînd. Cu toată dragostea, Jessica.

Draga mea Constance, patru zile perfecte la Londra (și de fiecare dată cînd trebuia să te oprești ca să te odihnești aveam ocazia să vizităm încă o cârciumă!), dar de-atunci au trecut două luni și acum m-am întors la New York, iar tu ești în Italia și am

senzația că ne-am afla pe două planete diferite. Niciodată nu mi-am dat seama cît de mult contam pe faptul că te afli undeva pe scenă; mă făcea să mă simt mai puțin singură. Nici măcar n-am știut că mă simțeam singură, pînă acum. Mi-ai spus că și tu te simți la fel, ieri după-amiază cînd am vorbit, și toată noaptea am stat trează, gîndindu-mă la tine. Probabil că e cel mai greu lucru pe care l-ai făcut vreodată, nu? Îți înțeleg toate motivele – că ai vrut să pleci cît mai departe de New York, că simți că ești o cu totul altă persoană cînd nu te afli pe scenă, așa că ai făcut atîta drum și ai început o viață nouă, potrivită pentru cea în care te-ai transformat acum. Înțeleg totul, dar totuși mă uimește că ai avut curajul s-o faci.

Singurătatea ta e mult mai completă decît a mea – mă face să-mi fie rușine chiar și numai să vorbesc despre a mea, dar m-ai întrebat la telefon. Fapt este că n-am avut niciodată vreo altă prietenă apropiată în afară de tine; nu am nici un bărbat la care să țin; nu am rude. Pentru mine, tu le-ai înlocuit pe toate astea. Pînă acum, și din nou – ca de-atîtea ori – ceea ce mi-a rămas este teatrul. Și îmi oferă într-adevăr o nouă emoție, fiindcă dintr-o dată dramaturgii au început să-mi trimită piese, sau să i le trimită agentului meu, și simt că, acum, particip la începuturile lucrurilor. Nu e tocmai creația, dar nici departe nu e.

Totuși, aș dori să fii cu mine. Zilele trecute, în *The New York Times* scria: „Acum, după retragerea lui Constance Bernhardt, Jessica Fontaine a rămas actrița dominantă pe scena americană.” Impunătoare cuvinte... dar aș prefera să le împart cu tine; prefer să dominăm împreună. Îmi lipsești atît de mult.

Însă am fotografiile tale. Îți mulțumesc că mi le-ai trimis; poate voi reuși să mi te imaginez în vila ta,

cînd îți scriu. Și, totuși, voi veni în vizită, de îndată ce pot. Cît de frumos din partea ta, să citezi dintr-o veche scrisoare de la mine: „Ușa mea ți-e deschisă, larg, larg deschisă, oricînd.” Asta înseamnă totul pentru mine. Îți doresc numai bine și te iubesc, Jessica.

Luke își lăsă capul pe spate și închise ochii. *N-am avut niciodată vreo altă prietenă apropiată în afară de tine; nu am nici un bărbat la care să țin; nu am rude. Pentru mine, tu le-ai înlocuit pe toate astea. „Doi de-un soi,” medită el: „Jessica și cu mine. Constance a îndeplinit rolurile astea pentru amîndoi. Iar acum, s-a dus. Mă întreb dacă Jessica a găsit pe cineva care s-o înlocuiască.*

După un moment, se uită prin celelalte scrisori pe care le scosese din casetă, dar pe care încă nu le citise. Înșirau piese în care jucase Jessica și încă un film, o producție Merchant-Ivory care se relua rar, dispărînd în uitare la fel ca Jessica. Iar apoi scria că se mutase într-o casă de pe 10th Avenue, lîngă Grace Church.

Am văzut-o într-o luni și am cumpărat-o în aceleași după-amiază; am închis-o pentru două săptămîni și, pînă vineri, muncitorii mi-au renovat-o. În cele două săptămîni am făcut schițe cu ceea ce voiam și abia aștept să mă instalez. Sper ca aici să încep o viață cu totul nouă. Mai sînt încă atîtea roluri pe care vreau să le joc – am calendarul plin pe următorii trei ani – dar acum, cînd am casa asta, voi avea noi priveliști în fața ferestrelor, noi prieteni, noi plimbări de făcut și camere noi în care să mă întorc din turnee și din vizitele la tine. Într-o bună zi, poate chiar mă vei vizita și tu aici – am un dormitor numai pentru tine. Ce perspectivă minunată!

Luke parcurse următoarele scrisori, care descriau decorațiunile noii case, și ajunse la ultima pe care o avea în mînă. În plic se găsea și o tăietură din ziarul

Tribune din Vancouver, împăturită, anunțînd noua stațiune teatrală, care avea să culmineze cu îndelung așteptata primă apariție a Jessicai Fontaine în Canada. Urma să joace în *The Heiress*, începînd la data de 1 februarie șase săptămîni de reprezentații, iar biletele se vînduseră deja. Luke deschise scrisoarea.

Draga mea Constance, mă bucur atît de mult că te simți mai bine și ți-a făcut plăcere vizita lui Luke. E minunat pentru tine că merge acolo atît de des. Va veni și în martie? Ei bine, eu plănuiesc să vin! Plec la Vancouver în februarie, să joc în Moștenitoarea, iar apoi, pe la jumătatea lunii martie, voi traversa Canada cu trenul, ca să mă destind. După care, cînd ajung la Toronto, intenționez să sar în primul avion spre Italia și să stau vreo două săptămîni – dacă nu e prea mult pentru tine – lenevind pe terasa ta, respirîndu-ți aerul italian curat de la țară, hoinărind pe toate colinele și cîmpiile din jurul vilei, care data trecută mi-au plăcut atît de mult, și pur și simplu să stau cu tine. Ți se pare convenabil? Abia aștept să te văd. Îți voi telefona din Toronto, dar am de gînd să-ți scriu scrisori lungi din tren, pline-ochi cu adjective și semne de exclamare; am auzit că este o călătorie superbă, mai ales prin Fraser River Canyon și Canadian Rockies. Zău că o aștept cu foarte multă emoție. Îți mai scriu curînd, te iubesc, Jessica.

Capitolul 6

Repetițiile pentru *Magiciana* au început într-o zi pe care meteorologii de la televiziune aveau s-o proclame cea mai fierbinte din tot deceniul. Orașul New York vegeta toropit: oamenii care-și plimbau cîinii se țineau la umbră, obligîndu-și animalele să găsească noi trasee, vînzătorii de covrigi stăteau la o lungime de braț de căldura care iradia din tarabele lor, pînă și copiii care deschideau țevile de hidrant păreau să se miște cu încetinitorul. În timp ce se adunau în studioul închiriat de Monte pe Strada 45, actorii spectacolului *Magiciana* comentau îndelung canicula, iar Luke, așezat la o masă puțin mai îndepărtată, distingea în glasurile lor o notă de mîndrie, ca și cum ar fi considerat că arșița din New York era mult mai fierbinte decît aceea care afecta alte orașe – la fel cum și frigul New York-ului, mulțimile sale de oameni și crizele erau mai intense – dar întrucît ei erau plini de voință și bună dispoziție, aveau s-o scoată la capăt fără probleme.

– Al naibii oraș în care să stai, bombăni Monte Gerhart, în timp ce se așeza pe scaunul de lîngă Luke. Mereu e cîte ceva: proba focului în fiecare afurisită de zi a anului. În alte orașe, ăia au vreme normală, duc vieți normale, plicticoase, dar normale. S-ar chinui ca toți dracii să trăiască o oră aici, necum o viață de om. Am primit devizul de la Tracy. Pare cam ridicat, pe alocuri.

Două sute cincizeci de mii pentru publicitate?

– Cu atîta nu cumperi prea mult, în vremurile noastre. Totuși, o să ne mai uităm la el. Altundeva?

– Costumele. Recuzita. Nu punem *Fantoma de la operă*, mă-nțelegi; ar trebui să fie destul de simplu.

– De acord; astea mi s-au părut și mie cam umflate. O vom mai întreba pe Tracy cînd ajunge aici; o fi avînd ea un motiv pentru sumele astea. Altceva?

– Nu, atîta tot. Banii vin, Luke; au început să curgă de cum le-am scris cîtorva oameni că o avem pe Abby Deming, *plus* că am pus-o și pe Abby să scrie un post-scriptum că este entuziasmată de Rachel și Cort. Vreau să zic, puștii ăștia n-au avut decît vreo cîteva apariții la televizor, n-aș smulge nici un sfanț cu numele lor, dar dacă Abby le dă okay-u', multă lume o să-și scoată carnetele de cecuri. Dar asta nu-nseamnă să nu fim atenți la buget; nu știi niciodată ce te-așteaptă.

Luke dădu din cap. Își amintea că, data trecută cînd lucraseră împreună, avusese nevoie de cîteva săptămîni pentru a se obișnui cu aparenta grosolănie a lui Monte și cu stilul lui birocratic care ascundea unul dintre cei mai ageri producători din breaslă. Procedase cu cap, punînd-o pe Abby să adauge cîte un post-scriptum la scrisori; probabil că era de ajuns pentru a înclina balanța în favoarea lor, față de oricare potențial investor îngrijorat de reputația terorii ei. „Mă îngrijorează și pe mine reputația asta?” se întrebă Luke, în timp ce se ridica să-i salute pe Abby și pe ceilalți actori, cu toții grupați într-un capăt al studioului. „Pe bune că da.”

Sala, la etajul întîii al unui antrepozit vechi, fusese reamenajată ca studio de dans și avea un perete cu oglinzi și o bară de-a lungul lui. Pe peretele opus se întindeau ferestre înalte, de la un capăt al încăperii la celălalt. Sub tavan erau agățate lămpi puternice, iar Luke aprinsese cîteva pentru a lumina zona pe care o delimitase cu panglică, reprezentînd scena. Pe ici-pe colo erau

împrăștiate scaune pliante și lăzi pentru a fi folosite ca mobilier; nu urmau să aibă decoruri, mobilă sau recuzită pînă la repetițiile generale din Philadelphia, peste șase săptămîni. Luke și Monte luaseră împreună hotărîrea, pentru a evita cheltuielile cu sindicatul mașiniștilor, care s-ar fi înfipt imediat dacă pe scena improvizată apărea un singur obiect de mobilier sau de recuzită. În ferestre, trei instalații de aer condiționat se luptau cu căldura, gîfîind ca niște bolnavi de astmă după ce au urcat o scară.

— Bună dimineața, mă bucur că vă văd pe toți, încep Luke. Abia aștept următoarele cîteva săptămîni — avem o distribuție extraordinară și o piesă extraordinară și ne vom simți minunat punînd-o pe picioare. Cei mai mulți dintre voi încă n-ați lucrat cu mine. N-am să vă fac o listă a ciudățeniilor mele, dar voi spune că nu dau ordine, iar cuvîntul „trebuie“ nu prea apare în vocabularul meu, deși știu totuși cum să-l folosesc. Repetițiile sînt niște conversații între noi, ca să descifrăm emoțiile și sensurile de la baza replicilor fiecăruia și să scoatem la lumină forțele din piesă. Întrebări, comentarii? O.K., atunci, aș vrea să începem cu un șnur al actului întîi. Kent ne-a dat cîteva indicații scenice și le puteți respecta, dar în majoritatea timpului prefer să vă mișcați cum vă vine. Dacă aveți chef să vă așezați, puneți mîna pe un scaun și instalați-l unde vreți. Acțiunea reiese din cuvinte și stări, așa că nu vă voi spune ce să faceți; descoperiți atunci cînd se întîmplă. Și-o să se-ntîmple, după care se va schimba și iar se va schimba, pe măsură ce se schimbă și felul cum înțelegeți replicile și în timp ce vă rafinați interpretarea rolurilor. Dacă aveți vreo întrebare care nu poate cu nici un chip să aștepte, întrerupem, dar sper să le păstrați pe majoritatea pînă terminăm tot actul. O.K., să începem.

Reveni la masă.

— Unde naiba-i Kent? întrebă Monte, într-o șoaptă sonoră.

– A zis că va fi aici. M-aș fi așteptat să apară primul.

Luke eliberă un spațiu pe masă, printre pahare de plastic pe jumătate pline cu cafea, termosuri cu cafea și ceai de la gheață, gogoși și rulade, cutii de suc, c"pii de rezervă ale textului, borcane doldora de creioane ascuțite și un teanc de bloc-notes-uri cu coli galbene, și puse în locul degajat din fața lui un bloc și trei creioane.

– Ei, ia te uită cine-a venit! exclamă Monte, când intră Kent. Întotdeauna începem la timp, îl informă el.

– Scuze.

Kent puse pe masă un pachet voluminos, legat cu sfoară, și începu să desfacă nodul.

– Ascultați, trebuie s-o vedeți; e cea mai...

– Pe urmă, îl întrerupse Luke, cu ochii la actori.

Kent se întoarse. Trupul îi înțepeni, apoi se încovoie înainte într-un arc de intensitate pură, ca și cum ar fi fost atras pe toată lungimea sălii, în plină distribuție... cum și era, își spuse Luke, aruncându-i o privire. Își auzea textul – tot, întreaga piesă – rostit pentru prima oară de profesioniști, iar Luke știa că-i sunau în urechi chiar mai noi decât la probe. Se răsuci spre Luke, cu ochi sclipitori:

– Sună O.K., șopti el. Adică, sună bine.

Luke zîmbi, începînd pentru prima oară să-l placă. Dar nu-și luă ochii de la actori, iar Kent și Monte priviră împreună cu el, în timp ce se desfășura primul act. Luke era încordat și atent, dar și însuflețit. Era unul dintre cele mai fericite momente: totul la început, nimic format, o lume așteptîndu-și creațiunea. Săptămîna trecută, actorii se strînseseră în jurul unei mese ovale din biroul lui Monte și citiseră de două ori piesa cu voce tare, fără nici o încercare de intonație. Era modul lor de a-și asculta replicile în contextul celorlalte și de a auzi piesa în ansamblu. Acum, într-o cameră goală, pe o scenă ad-hoc sub niște lumini orbitoare, vorbind peste bîzîitul ventilatoarelor, făceau primii pași în construirea personajelor și structurarea unei povestiri, și astfel, de data asta

se simțea emoție și rîs, în timp ce-și citeau textele și circulau, și se priveau ca niște străini care tocmai fac cunoștință, își dau tîrcoale, se ating, se așează, se ridică, își găsesc propriul ritm și propriul spațiu care îl detașează net pe fiecare de ceilalți, dar totodată îl menține ca parte a aceluiași întreg.

Cu toții simțeau aceeași înviorare ca a lui Luke, iar fiorul de nerăbdare creștea, pe măsură ce vocile le deveneau mai puternice, iar forma și energia poveștii se conturau tot mai clar. Cînd se sfîrși primul act, cîteva momente domni tăcerea, ca aceea a mesenilor care savurează o mîncare gustoasă. Apoi, încet, începură să se îndepărteze de scenă, relaxîndu-se, pregătindu-se pentru actul următor. Cort se așează la masă, unde Monte desfăcea un pachet de cornuri.

– Ce-i asta? întrebă el, arătînd spre pachetul umflat pe care-l adusesese Kent.

– Vreau s-o vadă Luke, răspunse dramaturgul; deznodă sfoara. Marilyn a conceput încă un decor. I-am spus să scoată totul la lumină; să fie cît mai dramatic. Uitați macheta.

Și scoase hîrtia de ambalaj.

Se lăsă o liniște prelungă.

– Toate cămăruțele alea întunecoase, comentă Abigail. Parc-ar fi un lupanar.

Kent roși:

– Nu, e...

– Marilyn a proiectat asta? întrebă Monte. Vrea să construiască decorul ăsta?

– Păi, de fapt, a zis că hotărîți cu toții.

– Cînd a făcut-o? se interesă Luke.

– Păi, am fost la atelierul ei și mi-a arătat-o... o făcuse pentru altă piesă, ca un fel de experiment, și n-a folosit-o niciodată...

– Din motive evidente, replică Abigail.

– Și m-am gîndit... toate camerele astea, știți, toate

părțile psihicului Lenei, ar fi ca și cum ne-am uita în capul ei. Vreau să zic, în piesa asta e vorba despre cum învățăm să avem destulă încredere în noi înșine, astfel ca alții să ne iubească pentru ceea ce sîntem cu adevărat, nu pentru cine știe ce imagine și-au format despre noi, și m-am gîndit că încăperile astea par o metaforă a modului cum gîndește și acționează Lena...

Lăsa fraza în aer.

– *Metaforă*, repetă Monte. Fritz o să facă un atac de cord.

– Fritz n-o să vadă chestia asta, răspunse Luke. Kent, n-o folosim. Ți-o fi spunînd ceva deosebit ție, dar nu și spectatorilor, iar ei sînt cei la care trebuie să ne gîndim. De ja i-am cerut lui Marilyn să simplifice celălalt proiect, iar ea...

– Să-l *simplifice*? Nu mi-a spus! Vreau să zic, am fost acolo tot weekend-ul...

– ...ceea ce nu trebuia să spunem nimănui, completă Marilyn, apărînd în spatele lui. Ce gentleman galant ești, Kent.

Kent se clătină pe picioare.

– Nu știu am căzî în dimineața asta.

– Am adus schițele pentru Luke.

Îi întoarce spatele, desfășurînd o coală mare de hîrtie.

– Ce părere ai?

Luke și Monte se apleacă peste proiect.

– Mie-mi place, spuse Luke. Monte?

– Drăguță idee, *living room*, dormitor, verandă închisă. Iar ferestrele și ușile sînt tot cam descentrate, dar nu la fel de mult ca înainte. Îmi place. Luke?

– Și mie. Ai o machetă, Marilyn?

– Am început-o. Pot s-o termin în două zile.

– Adu-o cînd e gata. Nu putem lua o hotărîre finală pînă n-o vedem, dar cred că sîntem pe-aproape. Mulțumesc, Marilyn. Bună treabă ai făcut.

– E o piesă bună, spuse ea calmă; privi prin încăperea. Credeam că repetați.

– Asta era ideea, răspunse sec Luke. Ne pregătim să reluăm; vrei să stai și tu?

– Dacă nu se supără nimeni. Îmi place mult partea asta, începutul.

– Ia loc, trase Monte un scaun lângă al lui.

Luke porni spre scenă:

– Aș vrea s-o luăm de la început și să facem toate cele trei acte fără să ne oprim. Întrerupem pentru masă, la ora unu. Dacă are cineva comentarii sau întrebări, țineți-vi-le pînă după-amiază. O.K. De la început.

Kent se opri lângă scaunul lui Marilyn.

– Pe urmă, putem merge undeva? Vreau să zic, la masă sau la o cafea sau ce vrei tu. Te rog.

Scenografa nu se întoarse.

– Mă mai gîndesc.

-- Kent, îl strigă Luke. Începem.

– Ne vedem mai încolo, îi spuse Kent lui Marilyn și, atingîndu-i scurt umărul, se duse spre un scaun de lângă scenă.

La sfîrșitul actului întîi, Luke așteptă comentarii sau nemulțumiri, dar nu se auzi nimic.

– Actul doi, spuse el, luîndu-și creionul. Lista acoperea deja cîteva pagini, iar Luke știa cîte ore îl mai așteptau, în birou și acasă, cînd avea să revină asupra fiecărui punct pentru a găsi moduri de a-și comunica actorilor ideile, de a le încorpora propunerile, dacă era posibil, și de a contura fiecare scenă astfel ca, rînd pe rînd, să se acumuleze spre un final pe care publicul să-l simtă inevitabil și potrivit.

– Luke, spuse Abigail, voi fi pe scenă de la începutul actului, în loc de a intra mai tîrziu.

Capul lui Kent sări în sus:

– Dar...

– Hai și-ncearcă, aprobă Luke. Și pe urmă, mergem

mai departe, Abby; cum ți-e mai bine.

Se adânciră în lucru, iar repetiția umplu tot restul zilei, cu o scurtă pauză de masă în care Marilyn și Kent dispărură pentru cincisprezece minute, iar el reveni singur („Mă descurc eu, sau poate nu,” îi spuse, criptic, lui Luke) și, la sfârșitul programului, Luke își trimise actorii acasă cu promisiunea că a doua zi aveau să discute despre roluri.

– Le trecem pe toate: întrebări, probleme, orice fel de nemulțumire față de replici. Probabil va fi singura zi pe care o dedicăm numai acestor lucruri și nimic altceva. Poimîine, repetăm din nou.

Peste cîteva minute, sosi directorul de iluminare.

– Știu că e mai devreme decît obișnuiesc să încep eu un spectacol, spuse el, dar tocmai am văzut macheta lui Marilyn și aș vrea să asist la cîteva repetiții. Cînd am văzut macheta, mi-au venit niște idei...

Începu să revadă cu Luke schițele din caiet, pînă cînd Kent se plictisi.

– Eu cred că-mi iau zborul, le spuse el lui Luke și lui Monte, care dădură din cap, continuînd să discute despre lumini.

Cînd maestrul de lumini plecă, Monte își împinse scaunul înapoi și se întinse.

– Mă simt oropsit; o singură masă pe ziua de azi. Gladys ar fi într-al nouălea cer. Am să-i spun că așa plănuisem eu. Sînteți gata să beți ceva?

– Într-o clipă. Marilyn vrea să facă și costumele, Monte. I-am spus că n-am nimic împotrivă.

– Nici eu. A îmbrăcat multe spectacole. E bună. Și are clasă.

Luke își consulta programul.

– Schițele de costume, la sfârșitul săptămînii viitoare. Pînă atunci, Marilyn ar trebui să-i fi trimis noua machetă lui Sprowell pentru construcția de decor. Lucrează încet; prefer să-i dau cît mai mult timp. Cînd te vezi cu Aiken?

– Mîine, înainte de a veni aici. Luke, ă mai administrat vreodată un teatru?

– La San Francisco. De ce?

– E prea calm. Mă neliniștește.

Luke rîse:

– Dacă ești destul de neliniștit, se va molipsi și el, și-atunci ai să te simți mai bine. E bun, Monte. Cînd termini programul vânzărilor de bilete și al afișelor, dă-mi și mie o copie. Și vei vorbi cu el despre petrecerile cu teatrul?

– Exact.

– O.K., atunci, hai cu devizul. Ai discutat cu Tracy?

– Credeam că era vorba s-o faci tu. Nu contează; tot trebuia să vorbesc eu cu ea. O sun cînd ajung acasă. Mîine la cinci, presupunînd că poate veni?

– Perfect.

– Altceva?

– Nu, asta e tot.

Luke dădu ocol sălii, privind banda pe care o întinsese pe jos, scaunele și lăzile pe care actorii le foloseau drept mobilă, masa unde stăteau el și Monte, încărcată cu ceștile tuturor, resturile de mîncare și cutiile de plastic care aveau să fie îndepărtate pînă a doua zi dimineață, cînd reveneau.

– Luke, hai să mergem.

Dădu din cap, impunîndu-și să pornească. Odată ce începeau repetițiile, întotdeauna îi venea greu să plece. Cu toții erau la fel, pe măsură ce piesa prindea viață. Peste o lună, avea să pară că nu mai exista pentru nimeni oraș, climă, familie: numai teatrul. Dar Monte aștepta, cu o mîină pe clanță.

– Nu vreau să te grăbesc; doar că am invitat pe cineva să vină cu noi și e punctuală întotdeauna.

Luke îl privi. Avusese o zi grea, dramatică.

– De ce?

– De ce-am invitat-o? Fiindcă întotdeauna cauți idei

noi, iar ea are cîteva fantastice. Fiindcă ai s-o plăci. Fiindcă și *eu* o plac.

- Nu caut idei noi cînd tocmai încep un spectacol.
- Abia am cunoscut-o, Luke; m-am entuziasmat.

Fă-mi hatîrul.

Luke porni înainte cu pași mari, iar Monte începu să gîfîie, abia ținîndu-se după el, în timp ce traversau orașul pe Strada 44. Cînd se apropiară de *Algonquin*, Luke încetini în sfîrșit.

- Una mică, spuse. Atîta îți acord.
- Nu va fi o pedeapsă, Luke; o să-ți placă.

Printre grupurile de canapele de catifea cu franjuri și fotoliile din holul interior al restaurantului *Algonquin*, îi aștepta o femeie atrăgătoare.

– Luke Caméron, Sondra Murphy, făcu Monte prezentările. N-ai comandat? o întrebă el pe Sondra.

- Te-am așteptat.

Monte opri un chelner și comandă băuturi, după care stătu un moment tăcut. Sondra, senină și sigură pe ea, părea mulțumită să aștepte la nesfîrșit, dar Monte începu să se foiască.

– Mi-a venit ideea să adaptăm pentru scenă unele dintre cărțile Sondrei, îi spuse el lui Luke. Cărți pentru copii, despre o ursoaică pe nume Abbey. Desigur, va trebui să schimbăm numele.

Sondra contempla chipul nepăsător al lui Luke.

– Nu cred c-o să meargă, îi spuse ea. Cînd l-am cunoscut pe Monte, la un dineu, mi s-a părut o cruzime să-i retez entuziasmul – e atît de înviorător – dar cred că scrierile mele n-au nimic pentru adulți și, categoric, nici pentru teatru.

Luke o privi cu interes. Era blondă și atrăgătoare, calmă, încrezătoare, deloc captivată de viziunea lui Monte.

- De ce crede Monte că ar merge pentru adulți?
- Nu-mi place să vorbesc în numele lui...
- Dă-i înainte, o îndemnă Monte.

– Abbey are multe de spus despre lume, prin intermediul aventurilor ei. Umblă prin Japonia, se întâlnește cu președintele Americii la balul de inaugurare, merge la Paris pentru o petrecere de 4 iulie la ambasada Statelor Unite, comentînd tot timpul despre oameni și politică. Monte se gîndea că ar putea fi nucleul unei piese de teatru sau al unui musical.

– Ai dreptate, n-ar merge, spuse Luke și zîmbiră amîndoi, ca și cum Monte ar fi dispărut temporar. Dar e din proprie experiență? Întrebă el. Ai făcut toate lucrurile pe care le-a făcut ursoaica ta?

– Pe toate. Am fost implicată mult timp în politică. Însă nu scriu cărți politice; astea au fost niște proiecte distractive cu fiica mea.

Continuă să discute, Monte ascultîndu-i, iar la despărțire Luke spuse că spera s-o mai vadă. Probabil că n-avea să se întîmple niciodată; amîndoi erau prea ocupați și aveau vieți prea îndepărtate una de alta, dar se simțea atras de ea, parțial datorită atractivității ei și modului limpede în care vorbea despre ea însăși și despre lumile politice și sociale în care se mișca, dar și fiindcă îi amintea de Jessica. Amîndouă erau femei care-și creau propria realitate, fără a aștepta s-o facă alții în locul lor. *Genul de femeie cu care aș putea rămîne. Genul de femeie cu care ar fi de acord bunica mea.*

– Ai avut dreptate, mormăi Monte cînd cotiră s-o ia pe Seventh Avenue. O pierdere de timp.

Luke rîse:

– M-am simțit mult mai bine decît tine. Doar să nu-ți mai vină alte idei de spectacole noi pînă nu-l rezolvăm pe ăsta. Ține un jurnal. Am să-l citesc peste cîteva luni.

Porni spre casă, cu pas ușor. Sondra Murphy fusese un bun tonic: cineva care n-avea nici o legătură cu lumea simulărilor sau a bîrfelor, o ființă a cărei viață era înrădăcinată în realismul cel mai crunt. Poate că de-asta părăsise și Jessica scena, își spuse el. Nu, firește că nu.

Sondra și Jessica nu se asemănau cu adevărat. Atîta numai că, în ultima vreme, ori de unde porneau, gîndurile lui reușeau întotdeauna să ajungă la Jessica.

Și trebuie să revin la scrisorile ei; nu i le-am mai citit de mult.

Dar *Magiciana* ajunsese în a patra săptămînă de repetiții, înainte ca Luke să aibă timp pentru a reveni la scrisori. În fiecare seară, întorcîndu-se acasă din oraș, se așeza la biroul din cabinet, lucrînd la însemnările pentru piesă și la textul propriu-zis. Și, adeseori, primea cîte un telefon la miezul nopții de la Claudia.

– Mi-e dor de tine, Luke. Spune-mi ce faci. Vorbește-mi despre piesă.

– Tu ce-ai mai făcut?

– Nimic.

– Monte zicea că ați vorbit mai deunăzi și ți-a spus s-o suni pe Gladys, că-ți găsește ea destule de făcut.

– E insuportabil de plicticoasă, Luke, chiar dacă e nevasta lui Monte. Și nu-s sigură c-o place nici el. Știi cum o numește? Regina voluntară a litoralului răsăritean, mereu dîndu-se peste cap pentru o cauză nobilă sau alta. Doamne, îți poți imagina pe cineva descriindu-mă pe mine așa?

Luke nu comentă.

– De ce n-o cauți? Nu știi cu ce să-ți ocupi timpul, iar ea are treburi care se cer făcute.

– Să spăl săracii pe picioare.

– Cred că singurul care mai face asta e Papa. Ascultă, fir-ar să fie, ea și prietenele ei fac multe lucruri bune care nu s-ar face dacă n-ar exista ele. Și se simt bine din cauza asta. S-ar putea să te simți și tu bine. Sun-o, Claudia. Dă-i o șansă.

– Ei, poate ajung, zilele-astea. Nu mă încîntă, Luke, să știi; zău, nu cred că sînt genul de persoană a faptelor bune.

La asta nu părea să existe nici un răspuns, așa că Luke tăcu. Coborî privirea spre foile răsfirate în față, cu acuarelele lui Marilyn; una dintre rochiile pentru Lena îl deranja și încerca să descopere ce nu mergea la ea.

– Luke, povestește-mi despre piesă, insistă Claudia. Te rog, știi că-mi place să ascult. Cort se mai plînge?

Contravenea tuturor principiilor lui, dar părea s-o ferească și s-o țină departe de repetiții, așa că îi relată mai multe decît i-ar fi spus vreodată cuiva din afară despre ceea ce se petrecea în micul lor grup.

– Nu la fel de zgomotos. A descoperit cît de puternic e rolul lui în actul trei.

– Dar ai spus că îi rescrie Kent ceva. L-ai convins?

– I-am cerut să încerce, spunîndu-i că putem reveni oricînd, că nimic nu rămîne bătut în piatră. Și a acceptat, dar de fapt se gîndea că piatra e prea banală; consideră că paginile lui ar trebui turnate în bronz, ciocănite la perfecție pentru posteritate, așa că remarcile mele n-au fost tocmai binevenite.

Claudia rîse, cu hohote vesele și prelungi care se încolăciră în jurul lui, iar Luke se pomeni dorindu-și-o alături. Avea nevoie de cineva din afara teatrului care să-l asculte, să rîdă împreună cu el, să-i împărtășească aceleași drame, mari și mici, care-i umpleau lui viața. Apoi, se reculese. Nu Claudia. Niciodată.

Dar muncise prea mult. În ultima lună se mai văzuse cu Tricia doar de trei ori, cu acele prilejuri fusese distrat, pe cînd vocea Claudiei era caldă, iar rîsul intim.

Și sînt singur.

Nu. Alungă gîndul; îi contrazicea imaginea pe care și-o formase despre el însuși. *Nu singur. Doar cam deprimat. Și obosit.*

– Și ce s-a întîmplat? întrebă Claudia.

Luke privi schițele, cu capul rezemat în mînă, și și-o imagină pe Claudia, așezată la telefon, făcînd ca întotdeauna cerculețe cu piciorul drept, răsucindu-și o șuviță

de păr pe deget, scoțându-și-l, învîrtindu-l din nou, cu privirea în gol.

– Ei, Kent a rescris efectiv unele fragmente din actele întâi și doi, dar atunci s-a repezit Abby ca o șarjă de cavalerie, cu bărbia în sus – nu știu cum poate ține cavaleria bărbia sus, dar dacă e cineva în stare să găsească soluția, Abby e aia – zicînd: „Nu merge. Luke, n-am să tolerez... e prost, prost, prost!”

– A, perfect! rîse din nou Claudia. Parc-o aud. Și toată lumea își ține gura, de îndată ce începe.

– Exact. Chiar și Cort. Dar primul act e slab fiindcă el nu se implică; deloc nu-i place...

– Luke, ce-ar fi să trec pe la tine? Doar să-ți fac o vizită, ar fi mult mai plăcut decît la telefon. Ai putea chiar să-mi oferi un păhărel. Te rog, Luke, nu ți-ar plăcea?

Ba da. Avea nevoie de companie, iar Claudia cunoștea oamenii și vocabularul teatrului mai bine decît Tricia; asta era unul – poate singurul – dintre lucrurile pe care le învățase în timpul căsniciei lor. Dar nu Claudia, își spusese el din nou. Nu mergea niciodată. În nici o oră de la sosire devenea, din musafiră, o femeie dependentă, așteptînd ca Luke să-i găsească fel de fel de activități cu care să-și umple orele, idei cu care să-și umple gîndurile, o structură pentru viața ei. Luke știa că existau oameni care nu păreau capabili să-și organizeze viața într-un mod productiv și cu sens, dar nu intenționa să-și piardă timpul cu ei. Nici chiar – în special – cu o fostă soție.

Deci, nu la Claudia avea să apeleze pentru a-i ține companie.

Bine, și-atunci, la cine? Cine va veni să umple golul ăsta ce pare să fie tot mai mare și mai vizibil ca oricînd?

– Luke? M-ai auzit?

Probabil nimeni. Dacă încă nu s-a întîmplat, șansele sînt...

– Luke!

– Nu, nu poți veni. Sînt epuizat, Claudia; mai am de terminat cîteva însemnări și pe urmă mă culc. Te mai sun eu.

– Cînd?

– Cînd voi avea timp.

– Nu, nu-mi convine, trebuie să fii mai concret. Of, de ce mă faci mereu să-ncep cu toate astea? Am nevoie de tine, Luke. Ești singurul cu care pot sta de vorbă, singurul care mă înțelege. Trebuie să știu cînd te voi vedea. Dacă știu că luăm cina împreună marți sau luni sau oricînd, mă simt mai bine.

– Ai sute de prieteni. Niciodată nu te-am știut să fii fără un șirag de bărbați gata să te ducă oriunde vrei sau să facă tot ce...

– Am cunoștințe. Sute, mii. Orașul ăsta e plin de cunoștințe care nu vor să mă asculte; nu vor decît să vorbească și să se îmbătoșeze fiindcă sînt cu o femeie frumoasă. Soții Phelan sînt singurii care îmi sînt prieteni adevărați, care mă ascultă într- adevăr, iar tu nu vrei să mă văd cu ei.

– Sînt prieteni atîta timp cît îți toci banii pe mesele lor de joc. Nu te duce mintea să înțelegi nici măcar atîta lucru?

– Sînt prieteni fiindcă țin la mine!

– La naiba, iar o luăm de la-nceput, încontinuu. Nu ești în stare să te uiți la ei și să-i vezi așa cum sînt?

– Dacă nu știu cînd te văd, am să mă uit la ei mult de tot!

– Atunci, faci ce vrei. Părerea mea o știi.

Furios și frustrat, trînti telefonul. Ce-o făcea să creadă că i-ar fi găsit copilăriile atractive sau dezirabile? Probabil faptul că odată se căsătorise cu ea și rămăseseră împreună cinci ani. Și încă mai era de acord s-o vadă, încă îi mai plătea datoriile la jocuri, încă îi mai telefona din cînd în cînd ca să afle ce făcea. Și, oricît de furios era acum, știa că avea s-o sune în următoarele

cîteva zile, s-o invite la cină și să-i asculte plîngerile, și că avea s-o facă oricît de des îi cerea ea, fiindcă, deși n-o știa nimeni, așa îi spusese Constance.

Nu cu atît de multe cuvinte. Însă după ce ascultase înțelegătoare, cu rarele ocazii cînd îi dezvăluise necazurile lui cu Claudia, dăduse din cap, auzind că dorea să divorțeze, apoi îi spusese:

– Deci, acum plănuiești să-i trîntești ușa-n față și să pleci. Poți face asta?

Luke rămăsese tăcut, simțindu-se iarăși ca un băiețandru, cuprins de acel sentiment de imobilizare pe care-l au băieții ajunși în pragul bărbăției, cînd nu și-l mai pot ascunde sub nepăsare.

– Probabil că nu. Voi face pentru ea tot ce pot.

„Las-o baltă“, își spuse. Încercă să se concentreze asupra acuarelelor lui Marilyn dar, peste un moment, știu că era prea obosit ca să le analizeze pentru a găsi ceea ce-l sîcîia la ele. Se duse la fotoliu. Pe masa rotundă, Martin aranjase termosul și o sticlă cu *Bordeaux*, lîngă sandvișurile puse sub un capac în formă de clopot, felii de prăjitură cu ciocolată și o fructieră de sticlă plină cu caise glasate. „Martin are o părere exagerată despre apetitul meu,“ își spuse Luke, dar cînd gustă o caisă își dădu seama cît de flămînd era și-și aminti că nu mînca de cină. Contramandase o întîlnire cu Monte și Gladys, pentru a sta acasă și a-i face lui Kent adnotările la ultima scenă a piesei, și-i spusese lui Martin să-i lase ceva. Ei bine, îi lăsase, și-i era o foame de lup. Găsi o emisiune de actualități la televiziune, își turnă un pahar de vin și mîncă două sandvișuri, în timp ce gîndurile îi oscilau între știri și însemnările pe care tocmai le terminase, apoi spre Claudia, după care la bunica lui și, de la ea, la Jessica.

Trecuse o lună, de cînd îi citise din scrisori sau se gîndise, măcar, la ea. „O lună,“ medită Luke. „Poate că nu compania altei femei îmi lipsea, ci scrisorile ei.“

Pusese un semn în cutie, acolo unde întrerupsese lectura, și luă cîteva dintre scrisorile rămase. În primul plic era împăturită o parte dintr-un articol de ziar, iar Luke se pomeni privind fotografia și numele Triciei, sub marginalul „În spatele ușilor închise”. În al doilea paragraf figura numele Jessicăi, cu aldine, sărindu-i în ochi.

„Celebra actriță de pe Broadway și de la Hollywood JESSICA FONTAINE este spitalizată cu răni grave suferite într-o deraiere de tren din Canada. Surse informate susțin că e invalidă și și-a pierdut capacitatea vorbirii. Agentul ei nu are nimic de comentat.”

Pe margine, o mîină tremurătoare scrisese cuvintele: *Nu-i adevărat.*

„Asta mi-a scăpat,” își zise Luke, „dar, în fond, nu citeam niciodată asemenea articole pînă n-am cunoscut-o pe Tricia.” Deschise scrisoarea. Era scrisă pe același tip de hîrtie albastră și de aceeași persoană ca prima pe care o găsisese în cutie, în care Constance era anunțată de catastrofa feroviară. Acea îi fusese dictată unei surori, iar aceasta, se părea, la fel.

Draga mea Constance, nu cred că vei vedea articolul ăsta în Italia, dar cine știe ce ziare vor prelua porcăriile de-aici și poate le-ai citit, așa că-ți trimit un exemplar cu comentariul meu. Nu-i adevărat. Nu mi-am pierdut graiul și nu sînt invalidă, iar medicii spun că nici n-am să fiu. Am niște fracturi și tendoane rupte, și-așa mai departe... cred că așa ceva nu e destul de dramatic pentru o ziaristă de scandal. Nu-mi pot imagina cum își poate cîștiga cineva existența scriind zvonuri și minciuni sfruntate în ziare, de unde cititorii vor presupune că sînt adevărate. Ce mod îngrozitor de a trăi!

Luke se gîndi de cîte ori îl amuzase și-l distrase Tricia, fără ca el să se ostenească s-o întrebe care erau sursele informațiilor ei. I se făcu rușine și, împăturind

scrisoarea, o puse deoparte, parcă întorcînd capul la
 sursul vocii acuzatoare a Jessicăi. Următoarea epistolă
 era scrisă tot cu caligrafia surorii.

*Draga mea dragă Constance, mi-e dor de tine și
 n-au trecut decît cîteva zile de cînd ai plecat de
 lîngă patul meu. A fost ceva de-a dreptul magic să
 te văd și bineînțeles complet neașteptat, de vreme
 ce-ți scrisesem, cît se poate de categoric din cîte-mi
 amintesc, să nu vii, căci nu erai destul de întremată
 pentru o asemenea călătorie. Dar cînd ai ascultat tu
 vreodată ordinele altora?*

Luke își imagină scena în minte: două femei într-o
 cameră, la apusul soarelui, una așezată pe scaun, aple-
 cîndu-se pentru a o ține de mîină pe cealaltă parțial ridi-
 cată în pat, bandajată, cu ochii închiși sau poate tocmai
 deschizîndu-se. Tot restul se ștergea din jur. Toate con-
 flictele și plăcerile zilei petrecute în teatru, Tricia,
 Claudia, toate dispărură. Simți că se afla în acel salon de
 spital, cu bunica lui și Jessica, iar cînd luă din nou scri-
 soarea, aproape i se păru că Jessica îi vorbea, și lui la
 fel ca și lui Constance.

*Am vorbit destule, nu-i așa? Multe nici nu mi le
 mai amintesc. Mi-e greu să rețin mărunțișurile de
 pe-o zi pe alta... îmi plutesc prin minte ca niște con-
 fetti, vizibile un moment, apoi dispărînd, după care
 revin, poate, peste o zi, două, cu alte imagini învîr-
 tindu-se în jur, suprapunîndu-se, contopindu-se ca
 prin ceață... Doamne Dumnezeule, o iau razna. Sora
 e cea care scrie – știi, desigur, după caligrafie – și e
 atît de minunat de bună, încît notează tot ce spun,
 chiar și cuvintele care vin și dispar ca niște oameni
 care încearcă să-și găsească drumul printr-un ținut
 necunoscut. Iarăși îndrug aiurea; iartă-mă.*

*Cu toate că-mi lipsești, mă bucur că te-ai întors
 în Italia; erai atît de palidă, în ultima după-amiază*

cînd am fost împreună, și odată, cînd tu credeai că dorm, te-am observat și am putut vedea că toată animația și vigoarea ta erau doar teatru – și-acum mai joci, draga mea Constance, și cît de talentată ești! –, că de fapt erai extenuată și trebuia să te aflu acasă.

Deci, au fost multe lucruri despre care n-am vorbit deloc, iar unul dintre ele e accidentul de tren. E ciudat și destul de înspăimîntător că, de fiecare dată cînd încercam să povestesc, mă apuca tremuratul. Ieri, nu știu de ce, am adus vorba, iar sora mi-a dat ziarele cu articole și fotografii ale deraierii. Nici nu-mi dau seama cum am supraviețuit. Atît de mulți au murit, se spune... peste cincizeci. Știu că nu voi desluși niciodată misterul motivului pentru care eu am scăpat cu viață, iar alții nu.

Și au mai fost și alte mistere: cît de repede au sosit medicii, poliția și sute de alți oameni despre care nu voi ști niciodată; bunătatea, grija și îndărătnicia doctorilor și a surorilor care s-au străduit mereu, de-a lungul tuturor operațiilor mele, să-mi refacă la loc – sau să încerce măcar – toate oasele rupte și dislocările și nervii tăiați (ei bine, da, erau la mijloc mai multe decît cele trei fracturi despre care ți-am spus în cealaltă scrisoare). Dar toată lumea spune că mă voi vindeca – o repetă încontinuu. Cu puțin noroc, afirmă ei, voi fi absolut sănătoasă. Încerc să-i cred. Într-o zi, cînd am să mă întorc pe scenă, le voi mulțumi tuturor public, fiecărui medic, fiecărei surori, fiecărei infirmiere. Pînă atunci, le mulțumesc în tăcere zilnic, cînd mă trezesc și văd lumina soarelui. Dar deocamdată sînt foarte obosită, dragă Constance, așa că-ți urez noapte bună. Te iubesc și-ți mulțumesc atît de mult că ai venit aici, a însemnat enorm pentru mine, cum ți-am tot spus pînă mi-ai cerut să încetez, că ai priceput ideea. Dar a... enorm... Jessica.

Luke își ridică privirea din scrisoare, repetînd cuvintele în minte. Aproape că putea auzi vocea Jessicai, voce de actriță. *Cînd am să mă întorc pe scenă, le voi mulțumi tuturor public...* Dar nu se mai înapoiase nicio dată pe scenă. Nu era dată uitării – i se reluau filmele, iar înregistrările video ale multor roluri de-ale ei din teatru se transmiteau la televiziunea publică, îi mențineau vie strălucirea și încă se mai foloseau la cursurile de actorie – dar lumea teatrului se închisese în jurul golului rămas în urma ei și, după o perioadă de șoc și regret, cu toții, la fel ca Luke, își continuaseră viața. Jessica Fontaine nu mai era.

De ce? Ce i se întîmplase? Toți își pusese ră această întrebare în urmă cu șase ani, pe vremea accidentului. Luke și-o pusese și el. Acum, însă, i se părea mai important ca oricînd să găsească răspunsul.

Deschise plicul următor din grupul pe care-l luase din cutie. Hîrtia avea antetul unui complex de condominioane din Scottsdale, Arizona.

Scrisul era din nou cel al Jessicai, deși mai înclinat și cam țeapăn, ca și cum fiecare literă ar fi fost trasată cu nespusă grijă.

Draga mea Constance, îmi pare rău, îngrozitor de rău, iartă-mă... mi-ai scris și mi-ai telefonat de atîtea ori, iar eu nu ți-am răspuns. Plîngeam cînd îți citeam scrisorile, și cînd îmi spuneau că mă cauți la telefon, dar nu puteam vorbi, cu nimeni, fiindcă nu-mi trecea prin minte nimic demn de a fi spus; totul mi se părea o enormă pierdere de timp. Făceam ceea ce-mi spuneau toți cei din spital, mîncam și dormeam, mă duceam la fizioterapie de cîte două ori pe zi, șapte zile pe săptămîină, dar nu vorbeam decît cînd era absolută nevoie. Toată viața am depins de cuvinte și le-am iubit, dar în spital păreau slabe, prostești, vorbe în vînt.

La început, am căutat să glumesc în legătură cu cele întâmplate la accident, să le privesc cu ușurință, dar, cu cât încercam mai mult, cu atât se întuneca totul mai mult și în cele din urmă n-a mai rămas nici o rază de lumină, de căldură, nici o speranță, fiindcă mi-era imposibil să neg ceea ce devenisem. Nu vreau să te plictisesc cu jargonul medical, dar m-ai întrebat de atâtea ori, încît am să-ți spun. Cînd am fost salvată, eram în stare de șoc, cu o comoție și trei fracturi. Aveam o fractură-dislocare la șold și pînă acum mi-au făcut trei operații ca să remedieze articulația șoldului și să pună totul la loc. Medicii spun că probabil voi avea nevoie de o proteză, datorită degenerării oaselor; e una din perspectivele care mă așteaptă. Celelalte două fracturi sînt la femur și braț, inclusiv un manșon rotativ rupt, și nu par să se vindece cum trebuie, nici chiar după două intervenții chirurgicale. Am avut tăieturi pe față și trup, de la cioburi, și am pierdut mult sînge. Sînt atît de slabă, încît arăt ca o refugiată dintr-o țară bîntuită de foamete, și știu că mi se vād pe față toate durerile și analgezicele pe care le-am luat. Nu pot fi sigură, fiindcă mi-e teamă să mă uit în oglindă.

Am urmat diverse feluri de terapii, una dintre ele se numește terapie pasivă, cînd zac pe o masă în timp ce o terapeuță îmi ridică, îmi îndoiaie și-mi întinde brațul și piciorul complet inerte. Asta ar trebui să împiedice articulațiile să se anchilozeze în timp ce mi se vindecă tendoanele rupte. Dacă aș face singură exercițiile înainte de a se însănătoși, „activînd” mușchii, cusăturile ar putea să se rupă. Așa că zac acolo în fiecare zi și mă uit cum brațul și piciorul slăbănog îmi sînt manipulate de o femeie tînără, puternică și frumoasă, care are toată viața în față, în timp ce a mea s-a sfîrșit. Nici nu înțeleg de ce-și mai dă atîta osteneală. De ce le pasă tuturor de cochilia asta și-și pierde timpul cu ea? De ce sus-

țin că toate împingerile și tracțiunile astea contează cu ceva?

O, Constance, cine sînt eu? Întotdeauna m-am mîndrit și m-am bucurat atîta de trupul meu – așa de puternic și de activ – și de înfățișarea, de energia și de stăpînirea mea asupra vieții – puteam face orice, credeam – iar acum mă uit la forma plată a trupului meu care abia se distinge prin cearceaful de pe pat și nu mi-l mai recunosc. Nu știu al cui e trupul ăsta. Și nu știu unde mi-e locul. Lumea e atît de mohorîtă, fără nici o culoare, curbă sau unghi, doar o mînjitură amorfă de lucruri... fără sens și o pierdere de timp. Aș fugi, dar nu pot să fug. M-aș culca să adorm și să nu mă mai trezesc niciodată, dar nici pe asta nu-ș în stare s-o fac. Așa că, în fiecare seară cînd mă culc pentru cele două-trei ore de somn cît apuc să dorm înainte de a mă trezi durerile sau coșmarurile, mă rog să nu mă mai trezesc. Dar mă trezesc de fiecare dată. De ce mai continuă să funcționeze o asemenea epavă de trup?

Îmi urmez terapia într-un loc numit Clina Landor, cea mai bună de genul ei din lume, spun oamenii, de parcă mie mi-ar păsa, și am ajuns aici cu un fotoliu rulant, împinsă din avion pînă la vila asta, pe care am cumpărat-o pe nevăzute fiindcă nici nu mă mai interesa unde locuiam. Principalul e că dormitorul mare e la parter, așa că nu am de urcat scările.

Medicii vorbesc despre doi ani de terapie, iar pînă atunci ar trebui să fiu recombinață, renovată, refăcută, reclădită, reabilitată și reșapată... cam ca un cauciuc, cred, gata să mă rostogolesc din nou. Mint, desigur, ca să-mi mențină o motivație – ăsta-i cuvîntul lor măreț – pentru terapie, mîncat, dormit și altele la fel de importante. Dar nimic nu mai e important. Știu eu, chiar dacă ei, nu.

Îmi pare rău că-ți arunc toate astea în față – am încercat să n-o fac – dar nu mai am pe nimeni

altcineva și nu suport singurătatea și întunecimea fără a-ți vorbi, măcar pe hîrtie. Am luat stiloul în mînă și am senzația că te ating pe tine. Am atîta nevoie de asta; strîng hîrtia la piept. Data viitoare voi fi mai veselă. Cu toată dragostea mea, Jessica.

Luke își ridică ochii, zguduit, aproape înlăcrimat. Se obișnuise atît de mult cu optimismul ei, cu bucuria ei de a trăi, cu umorul ștrengăresc și intuiția ascuțită – de fapt, ajunsese aproape să depindă de ele –, încît nu-i venea să creadă că aceasta era aceeași femeie. Distrusă, își spuse el. Frîntă. Și fără prieteni sau rude care s-o țină să nu se scufunde pînă la capăt. Nu era de mirare că dispăruse din New York. Dar... ce se întîmplase după cei doi ani? Oamenii își revin, chiar și după cele mai grave accidente, și-și reiau viața. Pe ea ce o ținuse departe?

Dragă Constance, nu sînt gata să vorbesc la telefon, curînd poate, dar nu acum. Sora a fost prea repezită cu tine și am certat-o, dar te rog, nu insista. N-am putea să ne mulțumim doar cu scrisorile pentru un timp, ca pe vremuri? Îți voi răspunde la toate întrebările, deși nu am nimic interesant de scris, decît programul meu rigid – sînt la fel de organizată ca și cum aș ponta după ceas, oră de oră.

Sora – Prudence Etheridge, o scufundătoare din Sydney care lucrează prin toată lumea, cîte un an în fiecare oraș – îmi împinge fotoliul pînă la mașină de cîte două ori pe zi și mă duce la terapie, apoi mă aduce acasă, oprindu-se și pe la supermarket, sau la farmacie pentru cîte o rețetă, ori prin librărie. Vrea să mă ducă și la cinema, dar la gîndul de a vedea un film mi se face rău. De două ori pe zi, mă susține în timp ce-mi tîrăsc picioarele prin camera mare, care e living, sufragerie și bucătărie, iar cînd îmi dă drumul intru în panică și mă agăț de ea, iar ea spune, cu accentul ei gros, australian: „Domnișoară Fontaine, vă prezentați incomparabil mai bine decît

credeți." Sigur că e instruită să nu spună decît așa ceva.

În ultima vreme, m-a bătut la cap să urmez un curs seral de grafică la un centru comunitar, iar a-seară am lăsat-o să mă ducă acolo. Am făcut niște schițe și am început o acuarelă – le făceam ca pe un hobby, mai ții minte, într-o altă viață – și a fost prima seară cînd nu mi s-a mai părut că orele se întind la nesfîrșit. Azi-dimineață, am pictat acasă o acuarelă, un copil într-o grădină, și iarăși a zburat timpul. Deci, cred că voi urma cursurile și voi continua atîta timp cît e interesant și-mi dă o ocupație.

Una din grijile pe care nu le am sînt banii. Am reușit să pun deoparte mulți, în timpul anilor de teatru, toți investiți eficient de un manager în acțiuni, obligațiuni și proprietăți. Și se mai adaugă și despăgubirea de la căile ferate canadiene, o sumă enormă. Oricum, eu nu i-aș fi dat în judecată, dar au făcut oferta asta și, trecînd peste obiecțiile avocatului meu (care se gîndea că aș putea obține mult mai mult) am acceptat-o.

Dar, în afară de bani, ceea ce am pierdut e... totul. Teatrul, New York-ul, plimbările lungi care-mi plăceau atît de mult, oamenii pe care-i cunoșteam, casa pe care tocmai o cumpărasem și o aranjasem atît de frumos, viitorul. Viața mea. Cînd scriu asta, încep să tremur; îmi vine să urlu. Ce caut eu aici? Asta nu sînt eu, nu aici mi-e locul, nu așa îmi umplu eu zilele și nopțile. Unde e viața mea?

Prudence mi-a dat o maximă brodată, înrămată și gata de agățat pe perete. Spune așa: Singurul răspuns la „De ce eu?” este „De ce nu eu?”

Îți vine să crezi? Mie nu. O lume întîmplătoare, de neînțeles, amară, crudă și indiferentă... fără nici un sistem, măcar, al faptelor rele care ni se întîmplă, și nici al celor bune. Doar dacă... De-o vreme-ncoace, am început să mă întreb, în nopțile lungi

cînd n-am somn, dacă nu cumva viața mea a fost prea ușoară. Niciodată n-am avut o cronică proastă (nici chiar la filmul ăla îngrozitor care n-a plăcut nimănui); n-a existat nici un moment în care să nu am de lucru fiindcă nu m-ar fi dorit nimeni. Poate că, atunci cînd toate merg atît de bine, se întîmplă ceva rău, pentru a egala scorul, ca să zic așa. Ei bine, eu sînt chit. Mi-au făcut tot ce poate fi mai rău zeii aceia pe care i-o fi interesînd să ne facă pe toți să plătim pentru fericirea noastră, iar acum cred că mă vor lăsa în pace. Acum, cînd nu mai contează.

Îți promit că zilele-astea am să iau telefonul și te voi suna; pînă atunci, te rog, nu mă mai căuta. Mi se învîlmășesc atîtea în cap, furie și frică, nedumerire și turbare, încît mă tem că, dacă deschid gura să vorbesc, va ieși un răcnet. Dar voi încerca să-ți scriu mai des decît în săptămînile din urmă. Sper că ești bine. Cînd eram în spital, mă gîndeam să mă ascund în labirintul tău, unde nu mă putea găsi nimeni, și să nu mai ies niciodată de-acolo. Tu te-ai simțit vreodată așa? Mă gîndesc la tine, tot timpul, și te iubesc. Jessica.

Luke citi scrisoarea de două ori, apoi și a treia oară; disperarea Jessicai îl inunda cu amărăciunea ei. Ceea ce am pierdut e... *totul*. De ce? Fiindcă avea de așteptat doi ani înainte de a putea reveni pe scenă? Trebuia să fie mai mult de-atît. Luă scrisoarea următoare. Era diferită de toate cele pe care le citise pînă atunci, o hîrtie de culoare ivoire-deschis, cu textură subtilă, o fîntînă în relief în colțul din stînga sus și, dedesubt, trei rînduri cu litere reliefate:

„FINTÎNA, LOPEZ ISLAND, STATUL WASHINGTON”.

Lopez Island. Luke nu auzise niciodată de ea. Dar, dacă aparținea de statul Washington, probabil că se afla în Strîmtoarea Puget. Luă un atlas din raft și o căută. *Puget Sound*. Un canal maritim lat, între statul Washing-

ton, insula Vancouver și Columbia Britanică, plină cu zeci de insule risipite pe ea ca niște confetti. Un grup de insule, la nord de Seattle, se numeau San Juan. Iar în acel grup se găsea și *Lopez Island*.

Un punct pe hartă, o insuliță la aproape cinci mii de kilometri depărtare de New York. Parcă ar fi fugit cât de departe spre vest – după care căzuse peste marginea continentului.

Draga mea Constance, ți-am păstrat toate scrisorile și le-am luat cu mine să le citesc și să le recitesc în nopțile cele mai negre. Îți mulțumesc că-mi scrii fără a-mi cere răspunsuri; îți mulțumesc că nu mă mai dojenești, îți mulțumesc pentru răbdarea ta din toate aceste douăzeci de luni. Douăzeci de luni nesfârșite, dar nu s-au prelungit pînă la doi ani, cum se prevăzuse inițial, așa că ar trebui să fiu recunoscătoare. Și, desigur, sînt. Mi s-a refăcut sănătatea, energia, nu mai am dureri, ceea ce pare un miracol; după ce am trăit cu ele atît de mult timp, cicatricile, vînatăile și umflăturile de pe față, de la operațiile plastice, au dispărut, și am aici o viață nouă, pe această insulă cum nu se poate mai liniștită și mai frumoasă. Vei spune că e departe de New York, și ai dreptate, dar asta face parte din farmecul ei. Mi-am pierdut tot interesul față de teatru, înțelegi, deci ce loc mai bun ar fi decît un colțișor unde teatrul, așa cum îl cunoaștem noi, nici nu există?

Luke se încruntă la vederea acestor cuvinte. Nu aveau nici un sens. Restabilită, eliberată de dureri, din nou întregă... de ce nu cînta de bucurie, plină de însuflețire, emoție și speranță? Scria despre viață, dar părea la fel de deprimată ca în scrisorile din spital. Și la ce se referea spunînd că n-o mai interesa teatrul? În veci nu putea fi vorba ca Jessica Fontaine să-și piardă interesul pentru teatru. Era viața ei.

La scurt timp după ce am ajuns în Arizona, am cunoscut o femeie, editoare de cărți pentru copii, care mi-a cerut să ilustrez un manuscris pe care intenționa să-l publice. Era o poveste drăgălașă și am putut picta copii – noua mea specialitate – așa că am acceptat și m-am simțit atît de bine, încît mi-a părut rău că am terminat atît de repede. Îți trimit un exemplar; ar trebui să-l primești în curînd.

A fost primul meu angajament și deodată am început să primesc oferte de peste tot, inclusiv din Franța, Anglia, Italia și Olanda. Pînă acum, am ilustrat cărți în cam toate stilurile, de la grafica rusă din secolul al XIX-lea pînă la arta folk americană, ceea ce m-a ajutat să-mi păstrez mințile întregi în timpul celor douăzeci de luni de recuperare, cu încă patru operații și tratamente buimăcitoare la niște aparate cu aspect extraterestru, care ripostează cînd le tragi, le ridici, le cobori, le rotești, le îndrepti, le întinzi sau le răsucești. Nu ți-ar veni să crezi în cîte moduri îți poți întinde mușchii, ca să te doară a doua zi. Eram convinsă că aveam să sfîrșesc întortocheată ca o caracatiță care încearcă să-și scarpine o mîncărime pe care n-o ajunge, dar, spre uimirea mea, mi-au revenit puterile și mă simt din nou întregă.

Deci, acum mă aflu pe insula Lopez. Stau într-un loc fermecător, numit Hanul din Swifts Bay, în timp ce-mi construiesc o casă pe un teren foarte frumos pe care mi l-am cumpărat: treizeci de acri, cu plajă privată, într-un mic golf mărginit pe-o parte de păduri și cu o faleză de stînci aurii-roșcate pe cealaltă. Am lucrat împreună cu arhitectul la proiectul casei, inclusiv la fîntîna din curte care-mi amintește de fîntînile tale din Italia, și o folosesc ca antet, cum, desigur, ai văzut. Cel mai bine este că încep din nou să fiu bună cu oamenii. Cred că numai atunci cînd sîntem profund nefericiți din vreo cauză devenim neînduplecat de răi. Am de ilustrat destule cărți ca să mă țină

ocupată cel puțin un an, o femeie la curățenie și gătit cînd mă voi instala (îmi și calcă, ce binecuvîntare!) și m-am apucat de călărie. Îmi place chiar mai mult decît mersul pe jos, mai ales pe insula asta, cu păduri, faleze și plăji pe margini, iar în centru cu cîmpii și ferme. Aud cocoșii cîntînd dimineața (de fapt, o țin întruna toată ziua; așa o fi trebuind?) și mugetele vacilor, și nici un alt sunet: nici un om, aproape nici o mașină... a, și hidroavionul care vine ocazional de la Seattle și dă tîrcoale înainte de a ameriza. Și eu am zburat cu el, venind aici, și un moment m-am întrebam dacă fugeam de cineva și încotro.

Mă bucur atît de mult că te simți mai bine decît luna trecută. Mă gîndesc la tine tot timpul, orice aș face, și-mi spun ce interesant este că amîndouă ne-am așezat în niște locuri atît de frumoase.

A, da, mai e ceva. Am cunoscut un bărbat.

Ai grijă de tine. Te iubesc. Jess.

Luke simți un val de deznădejde. *Am cunoscut un bărbat. Și? Îl iubea? Nu erau decît buni prieteni? Tocmai începuseră să iasă împreună și se gîndea că era posibil să se îndrăgostească de el? Erau logodiți?*

Furios, trase cutia spre el să scoată următoarea scrisoare. Mîna, însă, i se opri în aer. *Ce-i cu mine? Mă port de parcă aș fi gelos.*

Și desigur că era, își dădu el seama în clipa următoare. Căci, cum-necum, împotriva oricărei rațiuni, se îndrăgostise de ea.

Capitolul 7

– Mi se pare destul de conservator, spuse Tracy Banks, cu vârful creionului rezemat pe numărul de la baza devizului pentru *Magiciana*. Salariile, chiria teatrului, avansul lui Kent, și al tău, și asigurarea, telefonul, secretara de producție... le știi pe toate.

Luke dădu din cap. Îi era greu să se concentreze, în fiecare moment de pauză gîndurile revenindu-i la scrisorile Jessicai. Se încruntă, pentru a arăta că era atent la cifre, în timp ce Tracy le recapitula pe toate. Apoi, se rezeamă de spătar.

– Bine, vom încerca să-l mai tundem un pic, dar ai dreptate; probabil că e destul de economic. Îți mulțumesc, Tracy; numai să mă anunți cînd sumele vor începe să iasă prin tavan.

– Te voi anunța cu mult înainte de asta. Și Monte mă sună în fiecare zi, să știi, verificîndu-mă. Mare păcat că nu mi-e amant; m-ar entuziasma atîta atenție din partea lui.

În timp ce Tracy pleca, Luke zîmbi. Prinse cu o agrafă paginile bugetului și le introduse la loc în dosar. Un milion de dolari ca să ajungă pînă la premieră. Iar valoarea avea să sară în sus, dacă nu aveau vînzări solide de bilete la Philadelphia și în săptămîna de previzionări la New York. După aceea, trebuia ca toate cheltuielile spectacolului să fie acoperite prin încasările

reprezentărilor. Băgă mapa în sertarul de dosare. „O piesă excelentă,” își spuse el, „cu actori talentați și meseriași pricepuți în culise. Și totul se bazează numai pe bani. Una dintre acele realități ale vieții teatrale care nu ne trec prin minte când regizăm primul spectacol, în colegiu, și îi savurăm romantismul. Apoi, începem ucenicia în cine știe ce trupă îngropată prin Chicago sau New York și ne afundăm în scrișnetele luptei continue de a obține bani, și ne spunem: a, dar când ajung pe Broadway, situația va fi cu totul altfel. Și, câteodată, așa e. Dar de cele mai multe ori, nu.”

Stătea la fereastră, în spatele biroului, privindu-l pe administratorul unui bloc de vis--vis stropind copacii dintr-o grădină suspendată, pe terasă. Apa se scurgea prin fundul fiecărei jardiniere, sclipind argintie în soare. În apropiere, o mamă își potrivea bebelușul într-un scăunel cu roțile, după care se întinse pe șezlong și luă o carte. Cu o mână, își dădu la o parte părul, lucind un moment într-o rază de soare, auriu-închis. Părul Jessica, din câte-și amintea Luke, fusese auriu închis.

Se uită la ceas. Mai avea o pră pînă la repetiție. Timp destul. Ieși din birou, pentru a se contopi în mulțimile lîncezinde de pe Strada 54, croindu-și drum printre oameni, tot mai grăbit, spre Fifth Avenue, pînă la Biblioteca publică. Aerul răcoros îl învălui, în timp ce traversa holul de marmură, intrînd în Sala periodicelor. La o masă lungă, deschise volumul din Ghidul cititorului datat cu opt ani în urmă, în anul cînd bunica lui se mutase în Italia, și găsi rubrica „Fontaine Jessica”, urmată de o listă a publicațiilor care tipăriseră articole despre ea în acel an. Era lungă și-și consultă din nou ceasul. Avea timp pentru cîteva. Se plimbă nerăbdător pînă cînd bibliotecara îi aduse exemplarele cerute: *The New Yorker*, *Town and Country*, *Vogue*, *Redbook*.

În *Town and Country* apăruse un material de cinci pagini, iar cînd deschise la prima, Luke se pomeni pri-

vind-o pe Jessica, un portret în plan întreg, stînd singură pe scena goală a teatrului *Martin Beck* și privind gînditoare în obiectiv. Purta o rochie de seară din satin albastru închis, care-i lăsa umerii goi; părul i se revărsa în unde prelungi și line pînă la jumătatea spatelui, și-și ținea mîinile împreunate destins în față. Părea relaxată și plină de încredere, ca la ea acasă. Sub fotografie se afla o legendă:

„Jessica Fontaine, cîștigătoare pe acest an a premiului *Tony* pentru cea mai bună actriță, cu rolul din *The Country Girl* de Clifford Odet. «De cînd s-a retras Constance Bernhardt, n-am mai văzut pe nimeni cu un talent atît de formidabil,» declară producătorul Ed Courier. «Pe bună dreptate, probabil, din moment ce domnișoara Fontaine a fost o protejată și prietenă apropiată a doamnei Bernhardt, datorîndu-i o mare parte din succes.» ...»

Luke citi tot articolul, stăruind asupra fotografiilor, făcute în apartamentul Jessicăi din New York, în casa de la țară din Connecticut, cu un atelier de pictură anexat și drumuri împădurite pe malul rîului, unde se plimba dimineata în zori, și la *Martin Beck*, în cabină, pe scenă și în dreptul ușii culiselor, unde în fiecare seară se adunau zeci de admiratori să-i ceară autografe. Uitase calitatea ireală a frumuseții ei. Nu era convențională și, prin urmare, devenea oarecum inesezisabilă, ca și cum, încercînd să-și amintească exact cum arăta Jessica, ar fi trebuit s-o urmărească. Ochii îi erau magnifici, mari, cu gene lungi, de o culoare verde-albăstruie limpede, dar puțin cam prea apropiați pentru a fi perfecți; avea un zîmbet luminos, însă buzele, în nemișcare, îi erau o idee prea pline, aproape bosumflate; bărbia era infim prea ascuțită, fruntea cam prea înaltă, sprîncenele o fracțiune prea dese. Pielea-i era strălucitoare, iar părul auriu închis ca al unei leoaice, dar în toate celelalte privințe îi lipsea la limită înfățișarea clasică a armoniei desăvîrșite.

Dar nimic din toate astea nu conta, căci în privirea și în zîmbetul Jessicăi se simțea vibrație și strălucire, iar stările de spirit care-i străbăteau fața îi făceau frumusețea de neuitat. Și, desigur, își spusese Luke, mai era și actoria ei, pe care nu putea s-o uite nimeni, odată ce o văzuse pe scenă: intensitatea emoțională, vocea melodioasă și scăzută care reușea cumva, fără nici un efort, să ajungă pînă în ultimul rînd de la galerie, gesticulația miinilor și a degetelor prelungi care puteau capta atenția publicului cînd făceau mișcarea cea mai neînsemnată, impactul prezenței sale în timp ce se plimba pe scenă, sau plutea, sau șchiopăta, toți ochii urmărind-o să vadă ce avea să facă în continuare. „La fel era și bunica mea,” își spusese Luke. „Și doar cîteva alte actrițe.”

Dădu paginile înainte și-napoi, parcurgînd textul și oprindu-se la fotografii, și ori de cîte ori era citată își amintea vocea și o auzea rostind cuvintele. La un rînd, se opri.

„M-am gîndit la alte moduri de viață și am într-ac văr hobbies-uri care îmi fac multă plăcere, în special pictura, dar nimic nu mă face să mă simt mai pe deplin vie și în contact cu mine însămi decît teatrul.

Fără el, nu m-aș putea simți niciodată întreagă.”

Atunci, de ce îi spusese lui Constance că-și pierduse interesul față de teatru? Parcă i-ar fi spus că n-o mai interesa să respire. „Adică exact ceea ce simt eu,” reflectă Luke, „și Constance, care n-a reușit să-și revină niciodată. Fiindcă niciodată nu piere.”

– Domnule Cameron, îl interpelă bibliotecara, lîngă el. M-ați rugat să vă spun cînd e aproape zece.

Luke își consultă ceasul.

– La naiba. Uitasem. Mulțumesc.

Fără tragere de inimă, închise revista și ieși din bibliotecă. Străbătu cele cîteva străzi pînă la studioul de repetiții dar, pe drum, nepăsîndu-i cît de tîrziu era, întră

într-o librărie și caută raionul cu cărți pentru copii. Văzîndu-l că se încruntă, o vînzătoare veni să-l ajute.

– Sînt puse pe autori, observă Luke.

– Desigur. Altfel, cum ați găsi ceea ce vreți?

– Caut un desenator.

– Aha. Da, avem un index al ilustratorilor; pot să-l caut. Cum îl cheamă?

– Cum o cheamă. Jessica Fontaine.

– A, îi știu cărțile. E foarte bună, foarte neobișnuită.

Vînzătoarea se lăsă pe vine, pentru a scoate o carte din raftul de jos.

– Copiii mor după ilustrațiile ei. Probabil fiindcă ascund atîtea secrete.

– Secrete?

– Păi, are cel puțin cîte unul în fiecare ilustrație.

Pornind pe culoarul dintre rafturi, vînzătoarea începu să ia diverse cărți.

– Și pictează cu adevărat, nu face grafică pe bandă rulantă – știati că a cîștigat două premii *Caldecott*?

– Nu.

– Niciodată nu s-a prezentat la ceremonii, să le primească personal; am înțeles că e foarte retrasă.

– Și secretele?

– Toate ilustrațiile au cîte ceva ascuns în ele: un chip, un personaj, un animal, un cuvînt, uneori cîte o propoziție. Ca și cum ar vrea să spună că viața e plină de surprize și nu știi niciodată ce vei găsi. Desigur, copiii știu asta mai bine ca oricine, nu-i așa?

Îi dădu lui Luke douăsprezece cărți subțiri.

– Nu știu pe care le doriți; din cîte cunosc eu, astea-s toate pe care le-a lucrat.

– Le iau pe toate.

Își agăță pe un deget punga de plastic, în timp ce străbătea străzile lungi și caniculare din centru, între Fifth și Eighth Avenue. „Mă voi uita la ele diseară,” își spuse, „și-am să-i mai citesc cîteva scrisori.” Dar chiar în

timp ce și-o spunea, știu că nu-i mai era de ajuns atîta lucru. Trebuia s-o vadă. Iar pentru asta, avea să călătorească pînă în Insulele San Juan, de îndată ce reușea să scape.

– Să pleci? se uită urît Monte la el. Glumești, pesemne. Ei, sigur că glumești; de ce m-oi agita eu? Nu lași tu baltă o piesă într-a patra săptămînă de repetiții.

– Am spus că de îndată ce pot, murmură Luke. Ce-i cu Rachel și Cort? Se comportă ca și cum s-ar urî unul pe altul.

– Se și urăsc, pentru moment. Chiar înainte de a ajunge tu aici, Cort a criticat modul cum a citit ea ieri o replică, Rachel i-a spus că habar n-are de evoluția caracterelor, el a zis că ea habar n-are de caractere, punct, altfel nu s-ar învîrți cu Kent Horne...

– Ce?

– Aseară au luat cina împreună.

Luke privi în jur:

– Și el unde-i?

– Rachel voia o coca dietetică; s-a dus să-i cumpere.

Luke se uită la actorii care sorbeau răcoritoare.

– Poate data viitoare se ia de Abby.

– Are de trei ori vîrsta lui, pufni Monte.

– Și e cea mai rasată femeie de-aici. Vorbesc eu cu el cînd se întoarce. Ar trebui să fie mai atent, să se asigure că totul merge...

Kent intră, strîngînd în brațe o uriașă pungă 'cafenie de cîmpărățuri, cu pete de umezeală.

– Mă temeam să n-o pierd, spuse el, punînd-o pe masă; udăturile se rupseseră, iar cutiile dădeau să iasă. Doamne, numai un cvartal am mers dar, înțelegeți, cutii reci, tot condensul ăsta...

Îl privi pe Luke.

– S-a-ntîmplat ceva? Ai întîrziat, adăugă, de parcă ar fi putut deturna orice neajuns printr-o acuzație.

– Stai jos, îi spuse Luke.

– Sigur, dar lasă-mă mai întâi s-o predau pe asta.

Scoase o cutie din pungă și i-o duse lui Rachel, deschizînd-o din mers. Schimbară cîteva cuvinte; apoi reveni și-și trase un scaun lîngă Luke.

– Trage.

– Vom vorbi la masă. Să începem, le spuse el actorilor. Exact de unde ați rămas. Am cîteva însemnări de ieri, așa că să ne oprim la sfîrșitul actului și să le discutăm.

Kent scoase un carnetel.

– Eu pe-ale mele mi le-am făcut aseară. Cort joacă prea delicat tot actul... Nu știu cum reușește, dar îmi ia replicile și face o peltea din ele. Trebuie să-l corectezi, Luke. Iar Rachel ar trebui să fie mai prostuță la început; nu-l vede așa cum e de fapt. Vreau să spun, se îndrăgostește de el, dar e mai mult atracție decît dragoste, fiindcă Daniel nu e deloc un băiat cumsecade. Nu încă.

Luke dădu din cap:

– Știu. Lucrăm la asta.

Ascultară actorii, care își învățaseră textele din a doua săptămînă, dar încă mai căutau să descopere cine erau și în ce relații aveau să ajungă unii cu alții. Era prea multă mișcare în scenă, își spuse Luke; replicile li se pierdeau printre activitățile superficiale. Dar așa se întîmpla întotdeauna în evoluția unui spectacol și nu-l deranja. Și atunci, deodată, cei trei actori de pe scenă se alăturară și preț de cîteva momente totul pluti și se contopi și merse perfect. Parcă soarele ar fi răzbătut prin norii negri și îl simțeau cu toții. Monte stătea mai drept în scaun, Kent zîmbea, iar Luke stătea în picioare, ridicat de pe scaun de un val de emoție.

Apoi, se sfîrși. În mijlocul unei replici, Abby se răsuci dintr-o dată și veni pînă la rampa scenei imaginare, gesticulînd spre Rachel:

– Luke, nu admit. E ca o jucărie cu arc. Nu i-a spus nimeni să stea la nemișcată?

– Eu? întrebă Rachel. Ce făceam?

– *Te mișcai*, declamă Abby, Încontinuu, perpetuu, *in-terminabil*. Parc-am fi într-un parc de distracții, cu mașinuțele alea care se tot ciocnesc. Nu suport.

– Mă gîndeam să mă dau la o parte din calea ta, se apără Rachel. Știi, ca să nu-ți iau fața.

Ochii lui Abby scăpărară, iar gîtul i se alungi:

– N-ai putea niciodată, în viața ta, să-mi iei fața.

– Rachel, interveni blînd Luke, rostul mersului este acela de a ajunge undeva. Dacă ai un loc concret de care să te apropii sau să te îndepărtezi, atunci du-te. Altfel, stai pe loc și reacționează față de ceilalți. Trebuie să te miști în feluri care să-ți vină firesc, dar întotdeauna să existe o motivație. Ai vreo problemă cu asta?

– Nu. Am să-ncerc. Dar... n-a fost *bine*, cîteva minute? Știi, chiar perfect?

Kent dădu din cap, visător:

– A fost.

– Și-o să mai fie, îi asigură Luke. Ăsta-i tot miracolul. O.K., hai să vedem însemnările mele.

Se așezară în jurul mesei, turnîndu-și răcoritoare, aplecați înainte, într-un mic grup cu Monte la un capăt și, la celălalt, Kent și Luke. Acesta își privi bloc-notes-ul.

– Aș, vrea să văd că totul se întîmplă mult mai repede, începînd de pe la două treimi din actul întîi, replicile se suprapun, rectiile se produc în fracțiuni de secundă. Acela e momentul cînd cu toții intuiri pentru prima oară că tot ceea ce ați crezut întreaga viață s-ar putea să nu fie adevărat, și aș vrea ca starea să crească, la fel ca un crescendo într-o simfonie. Un mod de a o realiza e să spuneți replicile cu încetinitorul. Abby, vrei să tresari? În momentul cînd intri din veranda în-sorită. Dar să nu pierzi sensul replicilor; trucul e să te ții tot timpul de starea lucrurilor pe care le spui.

Se rezemă de spătar, ascultîndu-i cum se chinuiau s-o facă. Acela era unul dintre exercițiile lui favorite, care

presupunea concentrare intensă și făcea ca fiecare frază să sune altfel, nu numai pentru actorul care o rostea, ci și pentru restul distribuției. Vorbirea și mișcarea cu încontinitorul făceau ca totul să pară mai mare și mai clar, fiind nevoiți să se concentreze asupra fiecărei silabe și, cu acest prilej, descopereau adeseori noi sensuri în ceea ce spuneau și o nouă înțelegere a propriilor emoții. De obicei, erau necesare cam trei minute ca să simtă ce se întâmpla, iar când Luke îi văzu schimbându-se la față, știu că ajunseseră la acel brusc moment al senzației că personajele li se dilatau. Cort și Rachel își zîmbiră, uitînd de conflict. Abby o cuprinse pe Rachel cu un braț. Cei doi actori secundari, care în primul act aveau doar cîteva cuvinte de spus, îi priveau cu invidie.

– O.K., spuse Luke într-un tîrziu. O vom încerca din nou după-amiază, înainte de a reveni la actul unu. Pînă atunci, ar trebui să simțiți tensiunea care începe să crească și sper să se reflecte în ritmul vostru. Ei, am avut o dimineață lungă și cred că ar trebui să mergem la masă. Ne vedem peste o oră, vă rog.

Parcurse împreună cu Kent scurta distanță pînă la *Joe Allen* și se așezară la o masă de lîngă zidul scund din cărămizi roșii. Chelnerul sosi imediat.

– Aveți doar o oră, domnule Cameron?

– Ce de obicei; azi, ce e bun?

Discuția fu scurtă și la obiect, iar Luke, de îndată ce chelnerul le servi cafelele cu gheață, îl privi pe Kent zîmbind:

– Arăți de parcă te-ai aștepta la un reproș.

– Nu de-asta am venit aici?

– Ești prea mare ca să te bat la fund și nu cred în violență. Ce crezi că ai greșit?

– N-am idee. Pot doar să văd că ești ofțicat.

– Mă întrebam cît timp ți-ar trebui ca să le treci în revistă pe toate femeile care lucrează la spectacolul ăsta.

Kent se holbă la el:

– Asta te rodea? Ce contează cu cine mă întâlnesc eu?

– Am să-ți spun eu de ce contează. Credeam că o înțeleseseși singur, dar, de vreme ce n-ai făcut-o, voi încerca să fiu cât se poate de clar. Când ne-am adunat cu toții ca să facem *Magiciana*, am creat ceva nou. Sîntem aproape o familie. Nu tocmai, dar aproape. Sîntem aproape o firmă, aproape un club. Mă urmărești?

Își ridică privirea, cînd chelnerul le aduse mîncarea, și clătină din cap, văzînd mărimea sandvișului cu carne din farfuria lui Kent.

– E nevoie de multă energie ca să fii dramaturg, spuse tînărul. O, mazăre cu ochi negri, favorita mea. Continuă.

– Ceea ce-ți spun nu e nici mister: avem un grup de oameni care se bazează unii pe ceilalți ca să aducă o piesă la viață, dar se ocupă și de propriile lor vieți, și fiecare zi e un număr de jonglerie ca să nu se amestece una cu alta. Toată lumea știe – și ar trebui să știi și tu, mai mult ca sigur – că în momentul cînd ceri unui grup de oameni să lucreze împreună într-o atmosferă a simulacrelor și a pasiunilor exagerate, fără a lăsa să intervină propriile lor pasiuni, trebuie să fii foarte atent la ceea ce faci, altfel riscînd să devii stîngaci și distructiv.

– Ascultă, n-am făcut decît să mă întâlnesc cu două din ele.

– Te-ai culcat cu cel puțin una din ele, dar nu vom intra acum în amănunte.

Luke luă puțină salată.

– Nu vreau să par pretențios în privința asta, dar nu e vorba numai de a le da cîtorva oameni talentați un text și de a-i urca pe scenă ca s-o joace. Se mai întîmplă și altele, și trebuie să le acordăm atenție. Nu există aproape nici o șansă ca acest grup anume să se mai întrunească vreodată, ceea ce reprezintă unul dintre mo-

tivele pentru care e diferit de alte grupuri, dar mai înseamnă și că e ușor ca oamenii să devină neglijenți. Iar eu nu tolerez neglijențe în spectacolele mele.

– Adică?

– Adică, știi și tu ce. Depune același efort ca să faci parte din trupa asta teatrală ca atunci când ți-ai scris piesa. Fă același efort pentru ca piesa să aibă o premieră excelentă. E a ta, pentru numele lui Dumnezeu; cine mizează mai mult pe ea? Avem destule tensiuni proprii unui asemenea teritoriu; nu mai avem nevoie și de rivalități în materie de bravadă sexuală. Și în special nu ne trebuie un puști bătăran care-și sărbătorește intrarea în lumea bună regulînd toate femeile care lucrează la spectacol.

Kent se întunecă la față.

– Nu era cazul să spui asta.

– Nu, clătină ușor Luke din cap. Ai dreptate, nu trebuia. Îmi cer scuze.

– *Îți ceri scuze?*

– Nu era necesar. Nu ne folosește nici unuia dintre noi să fim bătărani.

– Iisuse, n-ai de gînd să încetezi, este? Ascultă, nu te-ai deranjat niciodată să întrebi, dar am să-ți spun oricum. Nu m-am repezit la nimeni. Vreau să zic, le-am spus că le găsesc bune, dinamită, dar ele au făcut prima mișcare. Ceea ce admir. Însă asta nu-i totul. Ascultă...

Își lăsă jos sandvișul.

– Ascultă, repetă el. Am umblat peste tot – prin Europa, Africa, Japonia – și știu multe despre lumea asta, mă descurc, însă voi, ăștia, mă neliniștiți. Sînteți pe terenul vostru și știți ce faceți, v-ați cîștigat dreptul de a fi aici. Eu mă simt ca un puști care se uită la o gașcă de oameni mari, într-un loc pe unde nu cunosc drumul, nu încă, cel puțin. Așa că mă reped – în fine, cuvîntul pică destul de prost acum, nu? – mă agăț de orice pot. Iar Marilyn a fost...

– Nu dăm nume.

– Bine, dar eu nu îndrug povești fără perdea, nicio-dată. Doar că aveam nevoie ca oamenii să-mi spună cât de bună e piesa...

– Pe-asta o fac eu. Și Monte la fel.

– Eu am nevoie tot timpul! Dacă n-o aud o zi, două, încep să mă sperii că nu e bună, că în curînd toți își vor da seama și veți contramanda totul. Sau că mi-o vor face bucăți criticii. Am început o piesă nouă – nu ți-am spus; n-am spus nimănui – și mă trezesc pe la două, trei, în fiecare dimineată, speriat de moarte, fiindcă sînt convins că piesa cea nouă nu e bună, și nici *Magiciana* nu e, și nici eu. Așa că mă reped... mă atașez de oamenii care îmi spun că am talent și, un timp, mă simt bine. Știi, într-o vreme am fumat și credeam că mă voi face ghem și-am să mor dacă nu trăg o țigară. Ei bine, acum e și mai rău.

– Ți-o înregistrez pe o bandă lipită în cerc. Poți să ți-o pui oricînd.

– Bine, dar asta-i o idee excelentă. Și ce vei spune?

– La dracu', știi foarte bine ce voi spune.

– Spune-mi oricum.

– Ai scris o piesă elegantă, o piesă emoționantă, personală, plină de sensuri. Actorilor le place, și nouă, celorlalți, și-i vom asigura cea mai bună montare posibilă. Îți convine așa?

– Mda. Cînd o faci?

Luke îl privi lung.

– Nu vorbeam serios.

– Ei bine, eu da. Vreau să zic, știu că-i o glumă, proastă poate, dar va fi ca o doză regulată de drog. Of, ce naiba, Luke, am să fiu cuminte, fie că o faci, fie că nu, dar zău că aș aprecia-o. Ar fi mantra mea.

Luke ridică din umeri. Întotdeauna îl uimea cîtă nevoie de mîngîieri aveau scriitorii. Dar, în fond, era valabil și pentru actori, pictori și sculptori. Oamenii cu adevărat

creatori caută întotdeauna mai mult, iar ceea ce-i trezește în toiul nopții cu sufletul pierit de spaimă e conștiința faptului că niciodată nu vor face totul, nici măcar cea mai mare parte, sau nu le va reuși atât de bine pe cât speră.

– Ți-o înregistrez în weekend-ul ăsta, răspunse el. Acum, poți să-mi spui câte ceva despre noua piesă?

Kent se aplecă înainte, coborînd glasul, conspirativ.

– Rămîne între noi, da?

Luke știe că era o idee bună, de la primele cuvinte, cu două roluri de forță, pentru un bărbat și o femeie la patruzeci de ani.

– Perfectă pentru Jessica, murmură el.

– Cine? Jessica? ▶

– Fontaine.

– A. Știi, nu m-am gîndit nici un moment la ea, dar ai dreptate; ar face un rol-dinamită. Am văzut-o demult, la Londra, în *Medeea*; era cutremurătoare. Dar s-a retras pentru totdeauna, nu?

– Nu chiar pentru atîta timp.

– Ce i s-a întîmplat?

– Nu știu. Voi afla.

– Și crezi că s-ar putea să joace? Doamne, Luke, dacă am reuși să punem mîna pe ea... dar nu prea am ce să-i arăt. Adică, am scris aproape tot actul întîi, dar atîta tot.

– Adu-mi o copie. Vreau să-l citesc și, dacă o voi găsi, poate i-l arăt. Nu-ți promit nimic: vom vedea doar ce se întîmplă.

Întinse mîna după nota de plată.

– Hai înapoi; avem multe de făcut în după-amiaza asta.

– Stai, dă-mi voie... începu Kent să-și scoată portofelul, în ralenti.

– Nu, fac eu cinste. Dacă ai învățat ceva, merită banii.

– Mă rog, am învățat. Ești tare, să știi. Ești un regizor excelent și lucrezi bine cu actorii, cu noi toți, și cu echipa. Eu nu mă prea pricep la oameni, recunosc, nu tot timpul, cel puțin, așa că-i admir pe cei care pot.

– Ai să progresezi. Fii doar atent ce faci. Să mergem.

Repetițiile se reluară cu încă un exercițiu de mișcare cu încetinitorul, după care continuară luînd piesa de la început. Kent stătea lîngă Luke, luînd notițe, bombănind, foindu-se. Luke îl privi:

– Simți și tu.

– Mda, ceva nu merge. Nu știu de ce.

– Eu cred că știu.

Se ridică, apropiindu-se de banda care delimita scena.

– Abby, în faza asta ești cu-adevărat supărată pe Daniel? De ce- ai fi?

– Doamne sfinte, Luke, nu e atent la mine! Se gîndește la fata asta pe care a cunoscut-o, în loc să mă trateze cu respect și dragoste.

– Deci, e distrat. Asta ce te face să simți? În afară de furie, mai exact.

Actrița își ridică privirea spre tavan, frecîndu-se cu o mîină la ceafă.

– S-ar putea să fiu derutată.

Luke dădu din cap:

– Fiindcă se comportă într-un mod la care nu te așteptai. Ai crezut că știai cum funcționează lumea, dar acum lumea ta pare să se fi întors cu susu-n jos.

După un moment, Abby spuse:

– Crezi că ar trebui să fiu uimită.

– Mi se pare firesc.

– Ia să vedem. Uimită. Da, mi-am dat și eu seama. E bătrînă; vrea ca lumea ei să fie previzibilă. Mă rog, cu toții vrem, nu? Dar la vîrsta ei îi e mai greu să accepte ceea ce nu înțelege. Lasă-mă să mă gîndesc. Se schimbă totul, pînă și modul cum mă mișc. Aș merge spre el,

încercînd să-l înţeleg, nu m-aş îndepărta de el, furioasă.

Pe faţă i se aşternu încet un zîmbet.

– Vom încerca. Chiar acum. Cort, dacă ne-am întoarce la intrarea ta...

Luke reveni pe scaun, în timp ce actorii îşi reluau locurile şi începeau scena din nou.

– Te iubesc, şopti Kent. Eşti un geniu. O să se mire lumea dacă te pup?

Aplecîndu-se, depuse un sărut pe obrazul lui Luke.

– Cum am avut eu norocul ăsta?

– Şşşt.

O privire pe Abby jucînd scena. La început, fu nesigură, iar Luke tînjea dureros s-o fi avut pe Constance acolo. În cîteva minute, însă, Abby începu să-şi găsească direcţia: dădu semne de nedumerire, apoi de incertitudine şi uluire şi, de asemenea, remarcă Luke cu interes crescînd, o undă infimă de teamă.

– S-a prins, murmură el, văzîndu-i pe ceilalţi cum îşi schimbau atitudinile pentru a li se potrivi cu a ei. Luke şi Kent se uitară unul la altul, zîmbind, iar Monte spuse:

– Pe toţi dracii, e la fix. Ce i-ai făcut lui Abby? Ai hipnotizat-o? De obicei, e teroarea de pe lume.

– Îi place piesa, răspunse Luke.

– Iar tu ştii cum s-o manipulezi. Bună treabă.

– Spune-i-o cînd facem o pauză.

Luke se rezemă pe spate, plin de acea satisfacţie profundă care apare numai la izbînzile de acel gen. Era un sentiment destul de puternic pentru a dăinui toată după-amiaza şi, mai tîrziu, pînă spre seară, cînd o duse pe Tricia cu maşina la Amagansett pentru Walker, program pe care şi-l stabiliseră cu cîteva săptămîni în urmă.

Erau invitaţi în casa de un modernism nud a lui Monte şi Gladys Gerhart şi li se puse la dispoziţie o aripă cu salon, dormitor şi vedere spre plajă, şi două băi.

– Măi, dar cît se mai pricepe Gladys să le organizeze, comentă Tricia, inspectînd camerele, în timp ce-şi

pregătea hainele ca să se îmbrace pentru cină. Și nici o undă de scandal n-a circulat vreodată în jurul ei. Nici într-al lui. Îți poți imagina un producător căsătorit de treizeci și patru de ani cu aceeași femeie? Violează toate legile universului. Luke? Nu ești de acord?

– Cu ce?

– Cu legile universului. Te simți bine? Ești misterios de tăcut.

– Scuză-mă, spuse el, scoțându-și cămașa. Știi cât de absorbit sînt cînd ajungem atît de departe cu o piesă.

– Piesa. Uneori, cred că piesa asta devine cea mai la îndemîină scuză pentru orice. Ți-ai găsit altă femeie?

* Luke îi aruncă o privire:

– Tu ai fi prima să auzi, dacă m-aș întîlni cu alt-cineva. Și ai scrie imediat.

– Într-adevăr, dar tocmai mi-a trecut prin minte că s-ar putea să se întîmple și altceva în afară de piesă.

Urmără cîteva clipe de tăcere.

– Deci, nu vrei să-mi spui.

– N-am nimic de spus.

– Ei, ai tu, dar a dracului să fiu dacă știu ce-ar putea fi.

Încă o pauză.

– Claudia continuă să se vadă cu Peruggia; știi?

– Nu. N-a apărut în rubrica ta.

– Luke, tu chiar o citești? Vreau să zic, nu doar din an în Paști.

– Tot timpul.

Se apropie de el și îl sărută. Era goală, cu pielea bronzată și caldă, în razele oblice ale soarelui la apus.

– Și n-ai nimic de obiectat?

Nu-mi pot imagina cum își poate cîștiga cineva existența scriind zvonuri și minciuni sfruntate în ziare, de unde cititorii vor presupune că sînt adevărate. Ce mod îngrozitor de a trăi.

– Ba da, și ți-o spun de fiecare dată cînd întreb. Dar

ce contează? Ai hoarde de fani devotați și aproape nimeni din Hollywood nu face o mișcare fără să se întrebe ce vei avea tu de spus. Ar trebui să te mulțumești cu atât.

Îndepărtându-se de el, Tricia luă un capot de mătase și îl îmbrăcă.

– Îmi place să cred că mă admir.

– Te admir. Ți-ai croit singură drum, fără ajutorul nimănui, și faci foarte bine meseria pe care ți-ai ales-o.

– Pentru că merită.

Luke chicoti:

– Ba nu, dar ai o tenacitate remarcabilă.

– Nu râde de mine. Fac același lucru ca în toate mesele alea rotunde de la televizor, la care se uită milioane de telespectatori. Le oferim oamenilor informațiile pe care le doresc.

– Ai dreptate, dădu el din cap. Dar, din ce-am văzut eu, oamenii se uită la emisiuni și-ți citesc articolele cu un soi de satisfacție malițioasă, și singurul mod în care pot înțelege eu lucrurile e că faptul de a vedea sau a citi despre o persoană căreia îi sînt atîrnate mațele pe gard îi face să se simtă în siguranță. Parcă ar crede că prin lume plutește atîta nefericire, și atîția oameni suferă, încît nu mai rămîne nimic care să-i atingă și pe ei. „Așa-i trebuie,” își zic, sau „A căutat-o cu lumînarea,” ori „Pă-asta, frumusețea n-a dus-o prea departe.” Să emită judecăți asupra unor dureri care de obicei sînt perfect reale.

Tricia se întoarse să privească pe geam, un alergător izolat care străbătea plaja pustie și valurile leneșe ale strîmtorii ce lingeau nisipul cu ușoare zgomote de absorbție. Într-o altă parte a casei, cineva deschise un aparat de radio, iar în cameră pătrunse un ritm de jazz.

– Aș putea să te ruinez, cu rubrica mea.

– Mă-ndoiesc. Dar de ce-ai face-o? Țasta e scopul tău?

– Puterea e scopul meu, se întoarse Tricia spre el. Știi doar.

Luke dădu din cap, înțelegînd din nou de ce încă îl mai atrăgea. Era cea mai directă femeie pe care o cunoștea, cea mai necruțătoare în disecțiile ei nu numai asupra societății, ci și aplicate pe ea însăși. Adeseori părea naivă, dar de fapt era la fel de dură și de cunoscutoare ca un general de armată plănuiind asaltul unei fortărețe pe care o studiasese ani de zile.

– Oricum, mă distrez, lichidă ea subiectul. Să ne oprim aici, vrei? Devine mult prea serios pentru mine. Îți pasă că încă mai e în relații cu el?

– De Claudia vorbești? Dacă-mi *pasă* mie că are Claudia relații cu cineva? Doamne ferește, aș face tumbe de bucurie dacă ar găsi un bărbat cu care să se poată mărita. I-aș organiza nunta. I-aș aranja luna de miere. Dacă eu aș putea găsi un om pentru ea, sigur le-aș face trampa, dar în rubrica ta ar apărea imediat: „Care regizor de pe Broadway face pe combinatorul pentru fosta lui soție?”

Tricia rîse:

– Hai că-i bună. Cred c-am s-o scriu. I-o fac eu cuiva; întotdeauna e mai picant așa. Nu unui regizor, totuși. Nu te-aș băga pe tine în articolele mele.

– Nu încă.

Îl privi lung.

– Poate niciodată. Atîta vreme cît sîntem prieteni, cel puțin. S-ar putea, însă, să mai strecur un pont despre Claudia. Ea și Peruggia joacă mult la cazinouri; l-a dus la familia Phelan și am auzit că s-a dezlănțuit, mai ales la ruletă, cu cărțile e mai prudent. Dacă mai continuă să piardă, va trebui să scriu un paragraf despre el. Cum aș putea ignora o asemenea dramă?

– De ce n-ai făcut-o pînă acum?

– Păi, mi-ai oprit o informație pe care voiam s-o public. Iar el și cu mine am avut cîndva o vîjîială și mi-a plăcut – mă rog, nu, nu plăcut: m-a fascinat. M-a tembelizat, s-ar putea zice, pînă m-am dezmeticit. Nu-i un tip

de treabă, Luke. Unii zic că e chiar periculos. Claudia ar trebui să fie mai atentă.

– Am să-i spun.

– Nu știam că vă mai vedeți.

– Din când în când. Trish, mă întorc în oraș duminică dimineată. Dacă vrei să rămâi aici pînă seara, n-am nimic împotrivă.

– Da, sînt sigură că nu ai. Ce se întîmplă în oraș?

– Am de lucru înaintea repetiției de luni.

– Mai sînt două săptămîni pînă la avanpremieră din provincie. Cîtă treabă mai poți avea?

– Uneori, cea mai mare parte din muncă se face în ultimele două săptămîni. Îmi pare rău, știu că o să fie o gustare înainte de amiază, sau cam așa ceva, și ai vrea să fiu și eu de față.

– Vin niște oameni pe care credeam că ți-ar plăcea să-i cunoști.

– Altă dată.

Tricia își descheie halatul și-l lăasă să cadă pe jos, înălțîndu-se pe vîrfuri pentru a-l cuprinde pe Luke cu brațele și turtindu-și sînii de pieptul lui gol.

– Pe-asta n-o fac pentru a te convinge să rămîi, murmură ea, cu buzele lipite de ale lui, fiindcă nu mă țin de chestii de-astea și oricum n-aș reuși. Pur și simplu pentru că vreau s-o fac.

– Și eu, replică Luke.

Dar, duminică dimineată, Tricia orchestrase un cor de musafiri și gazde care insistau cu toții ca Luke să rămînă la tot programul monden, inclusiv la aperitivul pentru cincizeci de oameni și un cocktail pentru două sute, chiar înainte de întoarcerea la New York.

– De data asta, nu, răspunse el. Altcîndva. Regret.

Tricia mai rămase, pentru a reveni în aceeași seară cu Monte și Gladys. Avea ochii reci și atenți, în timp ce îl privea pe Luke plecînd.

Ajunse în oraș la amiază și se duse mai întîi la

studioul de repetiții. Pașii îi răsunau cu ecou în spațiul amplu și gol, pe cînd refăcea fragmente din actele al doilea și al treilea pe scena ad-hoc, mutînd lăzile și scaunele de lemn în funcție de o diagramă, stabilind noi trasee printre ele și un nou sistem de mișcări. „E mai bine așa,” își spuse, studiind configurația. „Sigur că va trebui să le placă, să se simtă comod, dar mărește tensiunea și asta ar trebui să mențină ritmul alert.” Pe-trecu două ore trasînd noi schițe, însemnînd toate mișcările cu creioane colorate, cîte o culoare pentru fiecare actor. Apoi, simți că era lihnit de foame.

„E timpul să merg acasă,” hotărî Luke. „Mai am treburi de făcut. *The Sunday Times*. Douăsprezece cărți pentru copii de citit. Și scrisorile Jessicăi.”

Dragă Constance, insula asta nu e locul potrivit pentru oamenii cărora le place să hoinărească; e nevoie să-ți faci planuri din timp, și de oarecari eforturi, ca să pleci de pe ea. Poți avea un avion sau o ambarcațiune particulară (ambele, excelente, cînd e vreme favorabilă), dar majoritatea locuitorilor nu au, așa că trebuie să-și potrivească viețile după programul ferryboat-urilor. Asta înseamnă să te așezi cu mașina la coadă cu circa o oră înainte de plecare, să călătorești aproape încă o oră pînă pe continent, apoi să faci optzeci de mile spre Seattle, la sud, sau patruzeci spre nord, pînă în Bellingham. Tîrgurile alimentare devin o ditamai expediția! În Lopez Village e o piață foarte frumușică, dar pentru sortimentele de genul celor pe care le cumpăram noi în oraș, continentul ne face cu ochiul. Oricum, pe mine nu mă cheamă, fiindcă nu doresc să merg nicăieri. Sînt absolut mulțumită să stau solitară în mijlocul apelor de o mie de culori – albastru ca noaptea, cenușiu, argintiu, turcoaz, gri-bleu, verde-închis, jad – în funcție de cer și nori.

Izolarea contribuie mult la frumusețea insulei

Lopez: pădurile de brazi sînt mai sălbatice, plajile mai retrase, falezele mai dramatice. Iar insula este foarte intimă, fiindcă majoritatea caselor sînt ascunse prin crînguri de brazi, invizibile pînă nu ajungi efectiv la ușa din față.

Mi-am terminat și casa mea. Nu e mare, dar este atît de luminoasă și de deschisă, încît pare a se contopi cu cerul și apa, plutind senină și autoconținută în propria ei lume. Mi-am anexat un atelier de pictură foarte asemănător cu cel pe care-l aveam în Connecticut și am început să cultiv o grădină. Cea mai mare parte a pămîntului am lăsat-o sălbatică, dar un decorator de teren a amenajat zona din jurul casei, pietruind alei cu dale și ajutîndu-mă să plantez, așa că acum văd de la fereastră cercuri suprapuse de rododendroni, azalee, albăstrițe, paisprezece soiuri de iriși, degetarițe, trandafiri... și încă vreo două duzini pe care nu mi le amintesc pe dinafară. (Dar pînă la anul le voi fi învățat pe toate pe de rost.) Aleea și drumul de dincolo de ea sînt mărginite cu mătură scoțiană, iar cînd tufișurile sînt în-floare, formează o masă compactă de petale galbene atît de viu colorate, încît parcă ar fi absorbit toată esența galbenului, lăsînd restul lumii puțin mai palid. Aici, aproape pot vedea cu ochii cum crește totul; climatul e blînd și avem ploaie și soare cît cuprinde. Niciodată n-am avut grădină și-mi place sentimentul de a fi legată de pămînt, cînd îl lucrez. Am sădit cîteva legume, nimic ambițios, deși în curînd s-ar putea să mă aventurez și cu soiuri mai exotice. Prima oară cînd am mîncat un strugure din via mea am avut cea mai extraordinară senzație, ca și cum dintr-o dată aș fi descoperit caracterul absolut al hranei, în loc s-o iau la a treia sau a patra mînă, în pungi de plastic, de la supermarket.

Sper că ai primit cărțile pe care ți le-am trimis: două romane care mi-au plăcut și ultima mea carte

pentru copii, intitulată Camera secretă. Se vorbește că va fi ecranizată sau chiar dramatizată într-un musical, dar nimic din toate astea nu mă interesează. Oricum, e un proiect atît de vag, încît nici nu-mi pierd vremea gîndindu-mă la el.

Mirat, Luke clătină din cap. Scria ca și cum Constance ar fi fost o cunoștință oarecare, ca și cum n-ar fi fost prietene apropiate timp de douăzeci și patru de ani, ca și cum n-ar fi avut cea mai strînsă relație posibilă între două femei. Și nici o vorbă, pînă acum, prin care să-și explice exilul – căci cu așa ceva semăna – pe *Lopez Island*.

Și ce mai era cu bărbatul pe care îl cunoscuse?

Dragă Constance, azi-noapte am stat trează, gîndindu-mă la scrisoarea ta. Îmi pare rău că mă găsești îndiferentă și îndepărtată; nu se poate să nu știi că niciodată nu mă simt astfel față de tine. Adevărul este că mi-e mai greu să mă adapez aici decît crezusem. Uneori, stau în grădină, cu fața spre plajă și spre apele albastre-verzui ale golfulețului, și mi se pare că sînt atît de departe de tot și de toate, încît devin aproape ireală. (Știu că am spus că-mi place izolarea, dar stările de spirit îmi oscilează după vînt sau după ceas ori după direcția soarelui.) Toate legăturile mele cu oamenii și locurile și lucrurile care-mi defineau cîndva viața s-au șters. Am avut în viața mea atîta bucurie, încît acum mi-e greu să privesc în jur și să nu mai găsesc nimic care să-mi amintească de cealaltă Jessica, în afara amintirilor și a articolelor ocazionale despre New York din ziarele de pe Lopez ori de la Seattle.

Așadar, mă simt desprinsă. E ca și cum trenul acela din Canada mi-ar fi sfîșiat însuși nucleul vieții, căscînd o prăpastie enormă între trecut și prezent, și a schimbat totul atît de mult, încît nu mai am nici

o posibilitate de a trece prăpastia, revenind la ceea ce am fost. Cînd mă întreb cum mă simt, iată unul dintre răspunsurile mele: desprinsă și trunchiată. Nimic nu durează.

Par oare siropoasă? Îmi place totuși aici; mă simt foarte bine. Numai că nu prea am lucruri cu care să mă obișnuiesc sau pe care să învăț să le iau drept sigure acum, cînd asta e viața mea. Știu că te-ai simțit exilată cînd ai plecat în Italia și nu vreau să spun că la fel se întîmplă și cu mine; nici un moment n-am numit retragerea mea aici exil. E un nou început și îmi făuresc o viață nouă.

Iar acesta e unul dintre motivele, draga mea Constance, pentru care nu pot veni în Italia. Știi cît mi-ar plăcea să te văd, dar nu vreau să plec din insule pînă nu-mi întemeiez viața aici și nu mi-o accept. Încă mai sînt prea furioasă – pe fantome, pe prezumțiile atît de imperceptibile, ca un boxer care se luptă cu propria-i umbră – și trebuie să învăț să mă descurc cu toate astea.

Le voi rezolva, mă voi obișnui cu ele, știu că așa va fi, dar, vai, Constance, mi-e dor de ceea ce am pierdut, lumea e măturată de o asemenea pustietate cînd nu mai am nici o ocupație și deodată mă pomenesc privind în gol, jinduind după... toate. Tu ești singura persoană din lume care mă poate înțelege cu adevărat, care-mi înțelege revolta, fiindcă știu că și tu ai trecut prin asta (și probabil așa vei rămîne toată viața: eu, în ce mă privește, cred că da), chiar dacă ai încercat întotdeauna să te prefaci.

Oricum, cînd pot fi optimistă, simt că mă redeprind cu mine însămi și trebuie s-o fac permanent, în locul pe care am hotărît să-l numesc „acasă”, așa că nu pot pleca de-aici ca să vin în Italia. Mi-am făcut deja prieteni – insula e atît de mică și am ajuns să-i cunosc aproape pe toți – și am munca mea. Și mai am ceva la care să mă gîndesc. Teatrul pentru

Copii din Seattle deschide o nouă filială și contractează pentru ea piese. După toate cărțile pentru copii pe care le-am ilustrat, cred că aş putea scrie o piesă pentru copii. Nu ştiu, fiindcă n-am încercat niciodată să scriu, dar s-ar putea să fac o încercare. Ar fi un mod de a intra din nou în legătură cu teatrul.

Vezi, deci, cât de multe se întâmplă în viața mea. De fapt, cred că-ți voi descrie programul zilnic, ca să mi-l poți cunoaște și tu. Aici, toate zilele sînt la fel, cu variațiuni minore, ceea ce face parte din farmecul insulei Lopez.

Luke parcurse fugar restul scrisorii și pe următoare. Căuta un subiect anume.

...de obicei călăresc în zorii zilei, înainte de micul dejun, apoi grădinăresc, și în timp ce lucrez soarele se înalță pe cer și plantele devin încet verzi-deschis, apoi aurii...

...pictez după-amiaza, cînd lumina devine atît de limpede încît e dură ca un diamant fără muchii rotunjite sau umbre...

...descoperit podgoriile insulei Lopez, un vin foarte bun și am făcut o plimbare...

...ferryboat-ul la San Juan, insula cea mai mare, și m-am pomenit recrutată de comitetul lor teatral ca să-i ajut la regia...

...prînzul cu Rita Ellitt, care face design de bijuterii și are propria ei...

Deodată, cuvintele anterioare îşi făcură efectul, iar Luke reveni la paragraful despre insula San Juan.

...recrutată de comitetul lor teatral ca să-i ajut la regia spectacolului cu Pygmalion. La început am refuzat, dar am ambiții foarte impresionante – este o trupă mică și nici unul dintre ei n-a văzut Pygmalion,

deși cu toții au văzut filmul My Fair Lady – și erau atît de emoționați de prezența mea acolo, încît pînă la urmă am spus că o voi face, numai de data asta. Mai ții minte cînd, la Chicago, am vorbit despre visul fiecărui actor de a regisa? Mă gîndisem chiar că într-o bună zi voi combina actoria și regia. Dar asta e moartă și-ngropată. Nu mai am parte din teatru. Ceea ce voi face la Teatrul Comunitar din San Juan și la Centrul de Arte e o mică diversiune, o variațiune față de programul meu zilnic. Piesa se va juca trei seri, ceea ce va însemna foarte mult.

Luke clătină din cap. Era ceva ciudat în modul cum scria. Era prea calculat. Prea atent. Ca și cum n-ar fi vrut să dea nimic de gol. Singura dată cînd regăsise însuflețirea din scrisorile ei anterioare fusese în fragmentele despre călărie sau grădinărit. Mai străbătu cîteva pagini, pînă găsi subiectul pe care îl căuta și, de asemenea, o parte din vechea ei vitalitate.

Se numește Richard; e sculptor și trăiește permanent pe Lopez. Îi cumpărasem două lucrări înainte de a-l cunoaște, un cap de cal din bronz pe care mi l-am pus în grădină și o mamă cu doi copii, din marmură, o sculptură abstractă cu linii curgătoare și nespūsă tandrețe, care mă duce cu gîndul la părinții mei și la tine. L-am întîlnit într-o zi cînd căutam scoici în golful din cealaltă parte a insulei. Imaginează-ți ce întîlnire remarcabil de romantică: doi oameni la marginea apei, cu găleți mari și turtite alături. Folosesc săpăligi ca să scurme prin nisipul ud, azvîrlind cu apă și nisip în toate părțile, așa că li s-au agățat fire de nisip în gene și li s-au lipit pe obraji și frunte. Totul e strălucitor, umezit de ceață, iar nisipul le-a intrat pe sub unghii și în cutele pantalonilor scurți și ale tricourilor. E extrem de chipeș, de înălțime medie, blond, cu ochi căprui-închiși, barbă

blondă, scurtă, și un mers ciudat, legănat. Și rîdem împreună, ceea ce mi-a lipsit mult; uitasem cîtă nevoie am de rîs.

Luke trînti scrisoarea pe masă. *De ce-mi pierd vremea cu chestiile-astea? Ar fi trebuit să mă apuc de muncă demult sau cel puțin să citesc ziarul de duminică.* Duse tava la bucătărie, conștient de liniștea sufocantă din apartament. Inspira o senzație de spațiu nelocuit. Martin era plecat și nu telefona nimeni. Luke nu petrecuse mult timp acolo în ultimele cîteva săptămîni, iar cînd era prezent, stătea mai mult în bibliotecă. Se opri să ridice jaluzelele romane din living, dar la prima explozie de lumină a soarelui le coborî din nou. „Dă-i o șansă instalației de aer condiționat,” își spuse: „mai ales, că tot n-ai aici pe nimeni care să admire priveliștea.”

Făcu curat la bucătărie, punînd farfuriile în spălător și ștergînd dulapurile. Totul era imaculat; Martin și bucătăreasa se ocupau excelent de casă, iar prezența lui Luke aproape că nici nu se simțea. „Invizibil,” își spuse el. „Irrelevant. Dar e o casă de om, e casa mea, și ar trebui s-o fac să arate altfel.” Privi prin ușa bucătăriei spre masa de șufragerie, care în ultimul an fusese folosită numai de trei ori. „Ar trebui să se simtă că trăiește cineva aici. Să primesc musafiri, să găzduiesc acțiuni de binefacere, să-mi invit prietenii cu copiii ca să joace biliard. Sau aș putea să instalez o masă de ping pong și să bag în priză jocul de pinball pe care mi l-a dăruit Monte de Crăciun acum doi ani, în glumă. Ar fi plăcut să am prin preajmă copii.

Par oare siropoasă? Îmi place totuși aici; mă simt foarte bine. Numai că nu prea am lucruri cu care să mă obișnuiesc sau pe care să învăț să le iau drept sigure acum, cînd asta e viața mea.

„Dar eu m-am obișnuit cu ea,” reflectă Luke; „o iau într-adevăr drept sigură. De mult timp, asta e viața mea.

Atîta numai că înainte nu o includea și pe Jessica, iar acum, da."

Reveni în bibliotecă și tocmai despătura următoarea scrisoare, cînd sună telefonul.

– Luke, se auzi vocea Claudiei, poți lua masa cu mine mîine seară?

Ceva anume din tonul ei îi dădu de înțeles că nu putea s-o amîne.

– Da, dar vom repeta pînă tîrziu. La ora nouă e bine?

– Oricînd. Vii aici? Mi-ar face plăcere.

– Nu cred. Ne întîlnim la *Bernardin*. Dacă întîrzii puțin, cere-i lui Magui să-ți dea un aperitiv cît mai bun și o sticlă de *Guenoc Chardonnay*.

– Dar nu vei întîrzia.

– Dacă pot, nu.

Închizînd telefonul, își spuse cu răutate că era posibil să nu scape niciodată de Claudia; nicicînd n-avea să-l lase în pace, iar el nu putea găsi nici o cale de a o scoate din viața lui.

Reveni la scrisoarea Jessicăi. Conținea o descriere a muncii ei la *Pygmalion*, de o stranie detașare, i se păru, ca și cum ar fi scris nu cu plăcere sau emoție, ci dintr-un simț al datoriei. Însă nu stăruia asupra ei; căuta un nume. Și, nu peste mult, îl găsi.

Richard are o șalupă de mare viteză, care mi-e de mare folos acum, cînd fac naveta la repetiții. Mă duce la San Juan, după care se întoarce la Lopez să lucreze în atelierul lui, în loc de a sta să se uite cum se împiedică actorii pe scenă. Ei, dar sînt prea crudă. Adevărul însă este că nu au prea multă experiență (unii nu au deloc), așa că va dura cîtva timp. Din fericire, avem zece săptămîni. (Zece săptămîni, cînd întotdeauna am fost de părere că orice interval mai mare de patru sau cinci era un mare lux.)

Atîta despre chipeşul sculptor? se întrebă Luke. Răsfoi scrisorile şi mai citi cîteva paragrafe.

Ei bine, ai avut dreptate, dragă Constance, piesa a progresat pînă într-un punct, după care s-a blocat acolo. Muncim din greu, dar ceea ce avem acum probabil că e maximum posibil. Îmi plac totuşi oamenii din distribuţie...

Am zburat la Seattle pentru o zi şi am vizitat Elliot Bay Book Company ca să dau autografe pe cărţi şi să întîlnesc cîteva elevi care vizitau magazinul.

Două zile pînă la premieră, şi toţi sînt atît de încordaţi de emoţie şi nervozitate, încît am devenit un fel de dădacă...

...vîndute pentru trei seri în şir şi am prelungit cu încă una. Premiera a fost un succes nebun, eu fiind singura căreia i s-a părut îngrozitoare. Dar toţi ceilalţi erau atît de însufleţiţi de fericire... şi nu asta e menirea teatrului? Să ne facă mai vii?

...m-au întrebat dacă acum m-aş întoarce la New York şi le-am spus că nu, bineînţeles. Aici sînt perfect fericită; am tot ceea ce-mi doresc.

Citind din mers, Luke se duse la bucătărie. Puse apa la fiert şi rîşni cafea. În timp ce aştepta să dea în clocot, continuă să citească.

Nu mai găsi nici o referire la Richard.

Ce s-o fi întîmplat cu el?

Ibricul începu să fluiera. Turnă apa fiartă în filtru şi puse capacul cu termoplonjor, după care trecu în bibliotecă, mai luă o scrisoare din casetă şi se întoarse la bucătărie, rezemîndu-se iarăşi de bufet şi aşteptînd cafeaua să se așeze.

Draga mea dragă Constance, păreai atît de alarmată la telefon. Mă întreb dacă m-ai crezut într-a-

devăr cînd ți-am spus că sînt bine. Niciodată nu sînt sigură dacă mă crezi sau nu, de cînd mi-ai atras atenția, demult, că două actrițe talentate pot păcăli pe oricine, chiar și una pe cealaltă. Ei bine, eu nu încerc să te păcălesc; mă simt într-adevăr foarte bine. Nu eram sigură de ce m-ai întrebat, dar răspunsul este nu: am ajuns la concluzia că n-am să mă mărit niciodată. Poate că pur și simplu încă nu sînt gata – deși, dacă la treizeci și șapte de ani nu sînt gata, probabil că nu voi fi niciodată – dar, mai probabil, n-aș fi bună de așa ceva.

Dar nu trebuie să-ți faci griji pentru mine. Nu-ți folosește la nimic și asta e adevărul: îmi iubesc casa și grădina, sînt cu adevărat fericită cînd ilustrez cărți și călăresc, și mi-am făcut aici cîțiva prieteni minunați, scriitori, proprietari de hoteluri și restaurante, vînzători în magazine, fermieri și, da, și Richard. Și – vestea mea cea mare pe ziua de azi – îmi iau un cîine! Vecinul meu are un contingent de labradori negri nou-născuți și m-a pus să-mi aleg unul, iar eu mi-am luat cățelușa cea mai frumoasă și, de departe, cea mai deșteaptă. Mi-o aduce sîmbătă, și-am să-ți trimit fotografii de îndată ce le voi avea. Am botezat-o Hope.

Luke își luă o cană cu cafea în bibliotecă și-și plimbă degetul mare peste scrisorile de dincolo de șemnul care-i arăta de fiecare dată unde întrerupsese lectura. Mai erau cîteva zeci pe care nu le citise: cele din perioada de trei ani dintre spectacolul cu *Pygmalion* și moartea lui Constance. Își aminti că se întrebasese, cînd era în Italia, dacă Jessica aflase despre tristul eveniment. Probabil că da. Fiindcă scrisorile se terminau.

Sorbi din cafea și privi hîrțile de pe masă. *De ce și-a numit cățelușa Hope? Acum ce face? S-a răzgîndit și s-a căsătorit cu un bărbat? Oare trăiește cu cineva?*

Și știu că nu mai putea să aștepte, să-și petreacă timpul cu Jessica numai prin intermediul scrisorilor. Trebuia s-o vadă.

Întinse mîna spre telefon. Ezită deasupra receptorului. *Magiciana* avea premiera din Philadelphia peste unsprezece zile. Dar acum nu mai exista nici un motiv pentru a nu putea să-și ia un weekend liber. Fusesse una dintre cele mai liniștite perioade de repetiții din cîte cunoștea, și o știau cu toții, pînă și Cort, care devenise un Daniel excelent de îndată ce Kent recunoscuse că unele dintre modificările cerute de Cort confereau mai multă forță piesei. Aveau să repete în continuare; încă mai erau unele probleme de rezolvat; dar un weekend liber le-ar fi prins bine tuturor.

„În plus,” adăugă Luke în sinea lui, „am o obligație. Trebuia să-i predau colecția de piese a lui Constance. Ar fi trebuit s-o fac demult. Dorea ca Jessica s-o primească.”

Simți un val de nerăbdare cînd luă telefonul, emoția a ceva nou, ceva ce se acumulase timp îndelungat. Căută numărul liniei aeriene. Agenția lui de voiaj nu lucra duminică, dar ghișeele liniilor aeriene erau deschise, iar agentului de serviciu nu i-ar fi fost greu să-i rezerve bilete pentru Seattle și *Lopez Island* vineri seară, cu întoarcere la New York duminică noaptea.

Capitolul 8

Claudia purta un costum de mătase neagră, cu bluză de dantelă, care o făcea să pară mai înaltă, de o frumusețe mai formală, iar oamenii întorceau capetele după ea în timp ce Maguy o conducea la masa lui Luke.

– Luke, dragă, nu te ridica, se aplecă ea sărutându-l scurt, după care se așeză pe scaunul tras de Luke. Mă aștepti de mult?

– De câteva minute.

– Îmi pare atât de rău. Dar știi că nu suport să stau singură la masă.

– Deci, te-ai asigurat că ajung eu primul. M-ai pîndit?

Claudia zîmbi veselă:

– Sigur că da. De la Palio. Te-am văzut traversînd piața. Ai comandat vin?

– Da.

Vainburșul sosi, iar Luke așteptă să se termine ritualul destupării sticlei și al turnatului în pahare, înainte de a reveni spre Claudia.

– Arăți foarte bine. Splendid costum.

– Vai, Luke, ce drăguț ești. Și cît de frumos că ai observat. L-am cumpărat tocmai pentru seara asta.

Ridică paharul.

– Pentru noi doi.

– Știi bine că nu beau pentru așa ceva. Nici măcar nu știu ce înseamnă.

Simți familiarii fiori de nerăbdare și nervozitate care-l apucau întotdeauna când Claudia se comporta ca un copil, închipuindu-și că dacă repeta un lucru de suficiente ori, avea să devină fapt indiscutabil.

– Pentru tine, spuse el, atingându-i paharul. Și acum, spune-mi ce s-a întâmplat.

– Nu s-a întâmplat nimic.

– Aseară, păreai să ai nevoie de ajutor.

– Vorbește-mi despre piesă. Ești gata pentru avan-premiera din Philadelphia?

– Claudia!

– Am auzit că aveți niște vânzări de bilete în avans fabuloase. Probabil că sînteți extrem de încîntați. Firește, din cauza numelui tău. Și cred că și dintr-a lui Abby Deming; dar toată lumea știe că a ta este contribuția principală.

– E vorba de Ed Peruggia?

– Luke, de ce nu putem lua o cină plăcută împreună, fără toate iscodelile astea?

O contemplă un moment.

– I-ai dat vreun telefon lui Gladys în legătură cu munca aia voluntară?

Claudia oftă adînc.

– M-a sunat ea.

– Și?

– Am spus că o să-ncerc, zilele-astea, dacă se ivește ceva interesant.

– Interesant?

– Luke, face muncile cele mai istovitoare! Bagă invitații în plicuri, pentru numele lui Dumnezeu. Dactilografiază la mașină nume și adrese în computere. Țătia n-au auzit niciodată de secretare?

– Aceste organizații colectează bani. Trebuie să-și reducă la minimum cheltuielile. Asta înseamnă muncă voluntară.

– Știu și eu asta; Doamne sfinte, ce, mă crezi un copil? Dar și-ar putea permite măcar o secretară, dacă ar fi mai bine organizați. Oricum, nu mă văd stînd acolo toată ziua și lipind plicuri. I-am spus că o voi ajuta cu aranjamentele florale, cu decoratul meselor, chestii de astea. Amuzante.

– Poate că e la fel ca oricare altă slujbă: trebuie să-ți faci ucenicia, ca să promovezi la activitățile mai distractive.

– Nu e o slujbă; nu se plătește nici un salariu.

– Este o slujbă, fiindcă e o muncă, iar oamenii cu bani și timp liber o fac pentru cauzele la care țin. De ce nu vrei să-ncerci? Cheltuiești mai multă energie plictisindu-te decît dacă ți-ai umple zilele cu ceva concret. Nici nu e nevoie să începi cu program permanent; oferă-i lui Gladys două, trei zile pe săptămînă. S-ar putea să-ți placă să te gîndești și la altceva în afară de tine însăși, măcar o dată.

– Eu fac comanda, declară ea sfidătoare, chemînd chelnerul. Somon. A, stai o clipă.

Chelnerul îi umplu din nou paharul cu vin, apoi o privi atent în timp ce deschidea menu-ul pe care-l examinase mai devreme și studia încă o dată cu mare grijă fiecare fel.

– Somon, se hotărî ea într-un tîrziu. Cred.

Parcurse din nou lista.

– Da, așa cred. Și supă. Sau poate oi vrea salata? Luke, ce zici, să iau salata?

– Dacă așa vrei.

Claudia auzi că glasul i se crispase, ca întotdeauna cînd încerca să-i smulgă hotărîri în numele ei. Oftă.

– Supă.

Așteptă să comande și Luke, apoi îi ceru scurt:

– Și-acum, spune-mi despre piesă.

– Spune-mi despre Ed Peruggia, replică Luke calm.

– Luke, știi bine că păstrez discuțiile serioase pentru sfârșitul mesei.

– Pentru ca, dacă nu terminăm, să mergem la tine. Am aflat-o demult. Dar n-o vom face, așa că dacă vrei să vorbești, începe acum.

Claudia făcu un gest resemnat.

– Zice că vrea să se însoare cu mine.

– Și tu vrei să te măriți cu el?

– Eu vreau să fiu măritată cu tine. Nici în ruptul capului n-ar fi trebuit să accept divorțul; trebuia să...

– Credeam că vorbim despre Peruggia. Îmi ceri permisiunea să te căsătorești cu el?

– N-am nevoie de permisiunea ta.

– De binecuvântarea mea, atunci.

– Nici de-asta n-am nevoie. La naiba, de ce mă *dirigezi* întotdeauna? Să-mi dai permisiuni, sau binecuvântări, sau să-mi spui unde să mă duc și ce să fac, ce experiență ar fi bună pentru mine, cum să-mi „umplu zilele cu ceva concret” – ce dracu’ o mai fi însemnând și asta. Mereu încerci să mă manipulezi, de parcă aș fi una dintre actrițele tale care nu pot face nici o mișcare pînă nu spui tu „la stînga” sau „la dreapta”.

– Vorbește mai încet.

– Vezi? Iarăși mă regizezi!

Luke expiră prelung.

– Spune-mi ce vrei să fac.

– Să mă iei înapoi.

– Asta n-o voi face, și-o știi foarte bine. Altceva?

– Să-mi spui ce să fac cu Ed. Nu cred că intenționează cu adevărat să mă ia de soție. Se joacă adesea cu oamenii – înțelegi? – și uneori e rău. Un om meschin. Zice diverse lucruri și se dă mai înapoi ca să vadă cum

reacționează oamenii.

– Iar tu cum ai reacționat?

– Unde-i chelnerul ăla? Vrei să-mi mai torni puțin vin?

– Bei prea mult, Claudia.

– Nu-mi spune tu mie...?

– Perfect.

Și îi umplu paharul.

– Ne mai trebuie o sticlă.

– Ba nu ne trebuie.

– Luke, te rog. Încă nici n-am început să mîncăm. Trebuie să avem vin la mîncare.

După un moment, Luke ridică din umeri și făcu semn să le mai aducă o sticlă.

– Îmi spuneai cum ai reacționat.

– I-am spus că am să mă gîndesc. I-am spus că nu cred că mă iubește.

– Și el a zis...?

– Că mă adoră, că vrea să-și petreacă tot restul... știi, obișnuitele...

– Aceleași pe care le-am spus și eu cîndva.

– Dar tu vorbeai serios. Nu cred că Ed e prea serios, orice-ar spune. Nici nu e foarte drăguț, să știi – îl *cu-noști*?

– Nu. Dar am auzit că nu e un om de treabă.

– Pe-asta probabil că Tricia ți-a spus-o; a avut odată o aventură cu el, iar acum nu-l poate suferi. Cel puțin, așa mi-a spus Ed, și că nici el n-o înghite. Cred că aş putea ajunge să nu-l suport nici eu; uneori, mi se și întîmplă deja.

– Atunci, de ce te gîndești să te măriți cu el?

– Fiindcă ce altceva aş putea face? Și să nu-mi mai spui s-o sun pe Gladys, că țiip.

– Ascult.

– Nu suport singurătatea, Luke. Trebuie să am pe

cineva care să umple spațiul din jurul meu. Trebuie să știu cui aparțin și cum să mă port.

– Pe-asta nu ți-o poate da nimeni, răspunse încet Luke. Trebuie s-o găsești în tine însăși.

– Nu știu cum s-o fac. Nu oricine poate, să știi. Unii oameni au nevoie de ajutor, fiindcă e prea mult loc gol în jurul lor și nici un hotar. Trebuie să știu unde sînt hotarele, Luke, și cum să-mi făuresc o viață. Eu nu fac decît să plutesc. Nu-mi găsesc nicăieri locul.

Își puse mîna peste a lui.

– Mă uit la alții, iar ei sînt ocupați să-și organizeze viețile ca și cum ar pregăti dineuri sau ședințe de consiliu. Fiecare are cîte un *țel*. Au planuri, liste și mereu iau tot felul de *hotărîri*. Dumnezeu, parcă și-ar tăia creștături pe curea ca să se vadă cît de multe au realizat. Strîng bani, cîștigă premii, își cumpără o companie, sînt aleși, mai știu eu ce... sînt atît de-al dracului de ocupați! Și au o părere nemaipomenită despre ei înșiși. *Eu nu sînt în stare*. Niciodată n-am fost mulțumită de mine însămi. Niciodată nu știu ce să fac ca să fiu fericită sau satisfăcută sau doar să-mi treacă zilele fără a mă simți pierdută și... a nimănui. Asta vreau să faci, Luke; să mă ajuți să fiu fericită și așezată la locul meu. Să nu mai plutesc. Credeam că ții la mine destul ca să-mi dai o mînă de ajutor cînd am nevoie.

Luke clătină din cap:

– Nu pot nimic...

– Ba poți. Știi bine că poți. Dăruiește-mi numele tău. Însoară-te cu mine. Atunci, aș fi cu adevărat Claudia Cameron. Acum e un fals, n-are nici un sens să-ți port numele fără a-ți fi soție. Știu cum să fiu soția ta, Luke, știu ce aștepti de la mine. Știu ce așteaptă toată lumea de la mine. Voi avea scopuri și planuri și voi face tot felul de lucruri.

– Fiindcă sînt scopurile și planurile mele.

– Da, firește; despre ce credeai că vorbesc? Tu ai destule pentru zece oameni; sfinte cerule, doi asistenți și o secretară lucrează pentru tine zi și noapte. Dar știi că eu te pot ajuta în moduri în care ei nu pot. Mi-ai spus că sînt o bună gazdă. Cîte dineuri ai dat în ultimii cîțiva ani? Pot face excursii cu tine, pot să-ți vorbesc despre spectacolele tale și să fac dragoste cu tine... tot ce vrei tu. N-am făcut eu tot ce doreai, cînd am fost căsătoriți? Nu trebuia decît să-mi spui ce doreai și cum voiai să se facă, și mă ocupam eu. Fir-ar să fie, pentru actorii tăi o faci, ai putea-o face și pentru mine! Atunci, n-aș mai fi singură. Și nici tu n-ai fi.

Chelnerul le umplu din nou paharele, apoi servi supa. Luke o împinse pe a lui deoparte și o apucă pe Claudia de mînă, strîns.

– Ascultă-mă. Cu toții sîntem singuri. Trebuie să descoperim singuri ce să facem cu viețile noastre, ce nume dorim – ceea ce înseamnă, ce reputație –, ce credem că așteaptă oamenii de la noi și cum vrem să trăim și să ne concretizăm zilele. Știai ce-am vrut să spun, adineauri. Ne umplem zilele și le dăm substanță, astfel ca noaptea tîrziu să putem privi în urmă, analizînd tot ce-am făcut și cît de bine am făcut, și gîndindu-ne la ceea ce avem de realizat a doua zi. Eu nu pot face asta decît pentru mine însumi. O pot face pentru actorii de pe scenă, fiindcă lucrez cu un text și *știu cum se sfîrșește*. În viață, însă, nu am luxul ăsta. Nu am altceva decît fiecare zi, și speranțele pentru mîine și pentru cît de departe în viitor îndrăznesc să-mi fac planuri, știind că o anume parte din el, sau nici una, s-ar putea să nu se adeverească nicio dată.

– M-ai putea ajuta s-o fac și eu.

– Nu pot. N-ai fi fericită și nici eu n-aș fi.

Claudia ridică bărbia în sus:

– Am să mă mărit cu el.

– Din câte-aud, cred că nici el nu te va face fericită. Dar nu te pot opri.

– Zău că nu te deranjează să-ți imaginezi că sînt în patul lui...

– Sînt sigur că ai și trecut pe-acolo. Și, nu, nu mă deranjează, dacă știu că ai ales liber.

– A, libertatea... făcu ea un gest de lehamite. Din asta, am prea multă.

– Nu-ți mănînci supa?

– Nu.

– Le poți duce pe amîndouă înapoi, îi spuse Luke chelnerului, rămînînd tăcuți și el și Claudia în timp ce farfuriile erau luate și li se servea felul doi.

Claudia își trase nasul de cîteva ori, ca pentru a-și înghiți lacrimile, apoi îi adresă lui Luke un zîmbet tremurător.

– Ei! exclamă ea veselă. Somonul arată minunat, ca de obicei. Ți- am vorbit despre somonul de la *Ralph Lauren*? Zău că e prima-ntîi, Ralphie. Vreau să zic, avea niște pachetele elegante cu flancuri întregi de somon afumat din Scoția, și toți le înhățau...

Iar Luke știu că ajunsese la concluzia că pentru seara aceea făcuse maximum posibil și aștepta o altă ocazie. O lăsă în pace. Îi era mai ușor, decît s-o oblige să admită că trăia într-o fantezie – presupunînd că avea tăria de a o recunoaște – și oricum n-avea chef să prelungească seara. De fapt, cina reieși a fi mai plăcută decît se așteptase. Claudia era capabilă de așa ceva, atunci cînd voia. Și fiindcă, în sfîrșit, îi răspunse la întrebările despre piesă și zîmbi la anecdotele ei despre cunoscuți comuni, conversară destul ca să le ajungă și pentru un espresso și o cremă caramel la desert.

Cînd ajunse acasă, însă, cea la care se gîndea era Jessica, și se gîndi la ea și a doua zi dimineată, cînd primi biletele de avion, fiindcă dintr-o dată îi trecuse prin

minte că era posibil să nu mai locuiască pe Lopez Island. Scrisorile ei despre o casă nouă, despre grădinărit și călărie și montarea cu *Pygmalion* fuseseră scrise toate în urmă cu trei ani. De-atunci, putuse ajunge oriunde.

La micul dejun, luă cutia lui Constance pe terasă și scoase ultimele cîteva scrisori, pentru a căuta eventuale indicii. Erau datate mai distanțat decît celelalte, calde și afectuoase, dar aproape lipsite de gînduri sau sentimente private. Indiferent ce ajunsese Jessica Fontaine în această perioadă a vieții ei, nu-i dezvăluia lui Constance, cu toate că descria amănunțit cărțile pe care le ilustra și altele pe care le citise, grădinile și o seră nouă, și oamenii pe care-i întâlnea.

Grădina ei. O seră. Probabil pe Lopez, își spuse Luke. Încă mai folosea antetul cu fîntîna în colțul din stînga sus, dar în locul cuvintelor *The Fountain, Lopez Island, Washington State*, dedesubt nu mai era nimic. Probabil e pe Lopez, repetă el, departe însă de a fi sigur. Și, astfel, în aceeași zi, cînd repetiția se întrerupse pentru pauza de masă, telefonă la editura ei pentru a-i afla adresa.

Nu vru să i-o dea nimeni. Fu plimbat de la departamentul de publicitate la relațiile cu publicul, apoi la secția artistică, la redacție, pînă și la direcția comercială. Cu toții spuneau că nu știu și, oricum, politica editurii le interzicea să comunice date despre autori.

– Nu e autoare, e ilustratoare, explodă el, vorbind cu o secretară de la cabinetul președintelui și al editorului.

– Pentru amîndouă avem același regulament, răspunse secretara. Iar domnișoara Fontaine a spus foarte clar, domnule Cameron. În nici un caz nu vrea să i se dezvăluie adresa. Cei cu care ați vorbit v-au spus adevărul. Nu știu unde locuiește. Toată corespondența ei trece prin acest birou.

– Dă-mi-l pe Warren, ceru Luke.

De regulă, nu-și folosea relațiile sociale pentru cereri personale, așa că nu se dusesese direct la vîrf, cînd dăduse primul telefon, nici chiar la al treilea sau la al cincilea, dar trebuia să se întoarcă la repetiție și-și pierduse răbdarea. Îl cunoștea bine pe Warren Bradley, de cîțiva ani, de la petreceri și acțiuni caritabile, fiind chiar invitat în casa lui la cîteva dineuri discrete.

– Luke, întotdeauna e o plăcere să vorbesc cu tine, spuse Bradley, dar nu te pot ajuta. Domnișoara Fontaine a cerut – ba chiar, a pretins – ca adresa ei să nu iasă din biroul ăsta. Nu i-aș da-o nimănui.

– Spune-mi doar un singur lucru, îl rugă Luke. Mai stă pe Lopez Island?

– Ce?

– Într-o casă pe care și-a construit-o anume. Pe malul unui golf.

– Of, fir-ar să fie, de ce-ai răscolit toate departamentele din editura asta dacă știai deja?

– Mulțumesc, Warren. Știam că a locuit acolo în trecut; nu eram sigur că nu s-a mutat.

– Luke, o cunoști?

– Am întîlnit-o cu ani în urmă. De ce?

– Fiindcă, din cîte-mi dau eu seama, n-a văzut-o nimeni și așa vrea ea. Vorbim la telefon, ne trimitem prin fax și FedEx scrisori, contracte, referate, manuscrise... și atît. Lopez e o localitate mică și sînt sigur că o poți găsi dacă ții neapărat, indiferent din ce motiv, dar eu m-aș gîndi mai bine, să fiu în locul tău. Trebuie să aibă motive temeinice de a dori să fie lăsată în pace.

– N-am de gînd să-i smulg ușa din țîțîni.

– Dar ai s-o vizitezi?

– Dacă pot. Vreau să-i duc ceva ce i-a lăsat Constance prin testament.

– Ai putea să-i expediezi prin poștă.

– Mai bine nu.

– Ei, sună-mă cînd te întorci și spune-mi cum mai e acum. Mi-o amintesc atît de clar... dar, desigur, e mult de-atunci. A devenit o graficiană importantă, dar nu pot înțelege de ce a renunțat la teatru pentru asta. Anunță-mă și pe mine.

– Bine. Îți mulțumesc, Warren. Nu voi spune nimănui că am vorbit. Nici Jessicăi.

În restul acelei săptămîni, nu avu timp să citească scrisorile Jessicăi, nici cărțile.

Se iviseră sute de detalii mărunte, multe amîinate din primele săptămîni de repetiții, dar acum, cu doar zece zile rămase, Luke, Monte și Fritz se întîlneau în fiecare seară, să le rezolve.

– Intrarea asta a fost întotdeauna stîngace, spuse Fritz, în timp ce priveau o diagramă a scenei. Martha s-a plîns de mult de ea.

– Mutați ușa, răspunse Luke.

Îl priviră nedumeriți.

– Căm la un pas și jumătate mai încolo. Atunci cînd intră, Martha nu mai are cum să n-o vadă pe Lena; practic o să se împiedice de ea.

– Îmi place, spuse Monte. Fritz?

– Nu-i rea ideea. O.K. Cum rămîne cu ceaiurile din actul doi? Argintăria reflectă proiectoarele și spectatorii sînt orbiți.

– Folosiți porțelan, propuse Luke. Știu, Kent voia argint, dar dacă nu se poate, nu se poate.

– Porțelan, murmură Fritz, notînd.

– Mă gîndeam, interveni Monte, că ar trebui să așteptăm puțin mai mult înainte de cortina finală.

– Cu ei stînd acolo ca niște manechine? întrebă Fritz.

– E un moment foarte emoționant. Dă-i publicului timp să-l asimileze.

– Să vorbim cu actorii, spuse Luke. Mie-mi place, dar vreau să fiu sigur că le vine și lor ușor. Altceva?

– Costumele, răspunse Fritz. Lui Abby nu-i plac pantofii.

– Ia-i alții noi. Nici cea mai mare actriță din lume nu poate juca, dacă o dor picioarele.

– Nu-i place cum *arată*.

– Repet: ia alții noi. Fritz, n-o putem lăsa să-și facă griji cu pantofii, din nici un motiv.

Listele continuă tot așa și abia cînd se îmbarcă în avionul de Seattle Luke începu lectura celor douăsprezece cărți subțiri pentru copii pe care le luase cu el.

Povestirile, pentru copii cu vârste între doi și șase ani, erau amuzante și pline de viață, unele meritînd o mai mare atenție, dar Luke se concentra asupra ilustrațiilor. Și, în timp ce le studia, știu că l-ar fi captivat indiferent cine era desenatorul.

Stilurile variau, de la basmul rus pînă la folclorul francez, de la arta tribală africană pînă la realismul american modern, și erau executate în acuarele, uleiuri, cărbune, chiar și creioane colorate, în funcție de stil. Dar, în pofida diferențelor, toate ilustrațiile transmiteau o impresie coalescentă: că nimic nu era real.

Luke încercă să identifice pricina acestui sentiment. Găsi desenele ascunse, contopite ingenios cu alte părți ale imaginilor, dar vizibile clar odată ce erau depistate, și știu cît de captivant era pentru copii să le descopere și să le arate părinților și prietenilor. Dar nu aici se afla motivul acelei omniprezente irealități. Mai era și altceva, ceva mai greu sesizabil. Abia după ce mîncă de cină și-și lăsă capul pe spate, extenuat după lungile zile și nopți ale săptămînii abia încheiate, îi veni ideea.

– Sînt vise, murmură el cu voce tare.

Ochii i se deschiseră și, ridicîndu-se, aprinse din nou lumina pentru citit.

– Vă pot aduce ceva? întrebă stewardul. Încă un pahar cu vin?

– O cafea, răspunse Luke. Mulțumesc.

Își scoase măsuta din nișa aflată în brațul fotoliului și întinse cărțile pe ea, deschizându-le la întâmplare. Stewardul se întinse prin fața lui să pună o ceașcă de cafea pe mica platformă dintre fotolii, dar Luke abia observă. Era absorbit de desene. Și văzu că pînă și cele mai banale activități din ele – o fată care grebla frunze, un băiat ducînd gunoiul după masa de seară, un ciine ascuns sub o verandă – erau asemeni viselor: puțin distorsionate. Pe alocuri, imaginilor li se ștergeau marginile, combinîndu-se unele cu altele la fel ca visele. Alteori, se suprapuneau imagini multiple, tot ca visele. Cîteodată se încețoșau prin jur, destrămîndu-se treptat, ca visurile. Totul era ușor de recunoscut, dar nimic nu arăta exact ca în realitate.

Toate sînt puțin descentrate, spusese Marilyn Marks despre primul ei decor pentru *Magiciana*, cînd li-l descrisese lui Luke și Kent: *...o femeie care mereu a fost altfel – iar acum nu poate înțelege ce s-a întîmplat. Acea senzație a lucrurilor strîmbe, ca un vis în care e captivă.*

Luke dădu la o parte cărțile și măsuta și stinse din nou lampa, înclinîndu-și fotoliul pe spate. Pe ecranul mare din fața salonului se proiecta un film, dar el închise ochii și o văzu pe Jessica, fotografiile pe care i le găsise la bibliotecă, amintirile cu ea pe scenă, modul în care și-o imaginase cu bunica lui, în Italia, după descrierile din scrisori. *Captivă într-un vis*. Așa era? Nimic din cele scrise de ea nu făcea aluzie la una ca asta. Poate îi scăpase ceva: multe dintre scrisori le citise atît de repede, nerăbdător să ajungă la următoarele. *Acea senzație a lucrurilor strîmbe*. „Ei bine, n-are importanță,” își spuse el, somnoros. „Fiindcă nu mai e nevoie să mă bazez pe scrisori. Voi putea să vorbesc cu ea despre toate, să aflu tot ce vreau să știu.”

Ajunse în Seattle la ora zece – unu noaptea, după fusul New York-ului – și luă un taxi pînă la Union Lake, unde îl aștepta hidroavionul pe care și-l rezervase. Zburară peste zeci de insule mici, insulițe și stînci golașe care ieșeau din mare, iar pilotul îi arătă Lopez Island încă de la o oarecare distanță: o mîna de lumini în întuneric. Insula Jessicăi, își spuse Luke și deodată își dădu seama cît era de încordat. Jessica nu voia să vadă oameni din New York; nu voia să vadă pe nimeni. *Ar fi trebuit să-i telefonez. Ar fi trebuit să insist ca Warren să-mi dea numărul ei de telefon. Dar, dacă refuza să mă primească...*

Avionul se înclină pe-o aripă, iar Luke văzu insula oblic, ca o monedă argintiu-închisă pe apele și mai închise. Îl frapă aspectul ei compact și i se păru că alegerea ei fusese un act disperat din partea Jessicăi, abandonînd una dintre cele mai strălucite cariere din istorie și unul din cele mai mari orașe ale lumii, pentru a se stabili pe această bucățică de pămînt ce plutea pe ape, invizibilă și necunoscută de restul țării. Coborînd, trecură peste grupul de lumini.

– Lopez Village, spuse pilotul. Centrul, dacă ar avea vreun centru.

Luke avu impresia fugară a altor lumini, risipite răzleț peste insulă: mici pîlcuri izolate pe cîmpii și altele, singuratic, licărind ca niște stelute în mijlocul pădurilor. Locuințe particulare, își spuse el. Iar una dintre acestea era a Jessicăi. Își încleștă mîinile. Aproape ajunsese.

Aterizară pe o pistă aflată la cîțiva kilometri de sat. La est răsărea o lună în trei pătrare, reflectîndu-se ca o panglică palidă și ondulată ce se întindea peste apele negre ale Strîmtorii Puget, spre docul unde Luke coborî din avion. Un taxi *Angie's Cab Courier* îl duse pe drumuri pustii ce șerpuiau strîns prin pădurile închise de brazi, apoi pe o alee prunduită, pînă la Hanul *Swifts Bay* unde

reținuse o cameră. Era hanul în care Jessica îi spusese lui Constance că stătuse la sosirea pe insulă, iar Luke se opri în ușă, încercînd să și-o închipuie acolo.

Pe dinafară, hanul avea un vag stil *Tudor*, dar în interior atmosfera era o năvalnică aglomerație victoriană. În *living room*, rafturile unui coteț antic erau pline de iepuri albi și lățoși îmbrăcați în costume victoriene; un fotoliu de catifea albastră, cu spătar în voltă, era împodobit cu milieuri dantelate; o masă rotundă, cu tăblii rabatabile, gema de cărți despre cultivarea florilor, de arhitectură și artă plastică; rafturile din jurul șemineului erau pline de cărți, tablouri, suveniruri și artefacte insulare, iar pe cel de sus stăteau păpuși de pai, privind scena din fața lor.

Luke zîmbea, gîndindu-se că, probabil, Jessica își imaginase că intra într-un decor de teatru, cînd apărură gazda, cu mîna întinsă:

– Robert, se prezintă omul, iar dumneavoastră desigur sînteți Lucas Cameron. Trebuie să fiți complet extenuat; după ora dumneavoastră, sîntem în toiul nopții, nu? V-aș arăta locurile – cada cu apă fierbinte, video-teca, toate celelalte – dar presupun că preferați să vedeți camera.

Îl conduse pe un coridor îngust.

– Cred că veți găsi tot ce doriți; apropo, vreți o cafea? Ori un ceai, sau un Porto?

– Nimic, mulțumesc; ne-au îndopat tot drumul, de-a latul țării.

Luke privi scurt prin încăpere, apreciînd eforturile cu care fusese aranjată, și zîmbi văzînd alți iepuri pe pat. Iepurii nu erau genul lui, dar admira pe oricine care nu se temea de excese.

– Mîine mergeți cu bicicleta? îl întrebă Robert. Carl Jones închiriaza biciclete și ni le aduce la ușă.

– Nu, am venit în vizită la cineva. Dacă-i găsesc

adresa. Poate mă poți ajuta dumneata.

Ochii lui Robert se îngustară:

– Ați venit să vizitați pe cineva și nu știți unde locuiește? Aici respectăm discreția oamenilor; mă îndoiesc că v-aș putea ajuta.

Luke dădu din cap, gînditor, și minți, lucru despre care știa că, într-o comunitate atît de mică, avea să se întoarcă asupra-i, dar era obosit și altă idee nu-i venea:

– I-am avut adresa; am pierdut-o. Știu că și-a construit o casă într-un golf, acum vreo trei ani. Foarte retrasă, spunea ea, iar plaja are o faleză într-o parte și o pădure în cealaltă. Sînt un prieten de-al ei din New York. N-am mai văzut-o de ani de zile, dar bunica mea i-a lăsat ceva în testament și i-am adus lucrurile. Ți-aș fi recunoscător dacă mă ajuți. Se numește Jessica Fontaine.

Robert clătină din cap cu hotărîre:

– Jessica nu primește pe nimeni și cu atît mai puțin oameni care vin de pe stradă.

– Ba cum să nu primească; ce vorbești? Ascultă, mai spun o dată. Îi sînt prieten. Mai important, bunica mea i-a fost, se pare, cea mai bună prietenă. A murit acum cîteva luni și vreau să-i vorbesc Jessicăi despre ea. Nu-i nimic sinistru în asta; dacă nu vrea să mă vadă, am să plec.

Hangiul îl privi lung.

– Mă mai gîndesc. Somn ușor; micul dejun se servește la opt.

Furios, Luke dădu să spună ceva, dar îl răpuse oboseala și, răsucindu-se pe călcîie, închise ușa camerei în urma sa. Străbătu de trei ori distanța dintre cămin și ușile glisante ale terasei, pînă nu se mai putu ține pe picioare și se culcă. În ciuda furiei, dormi adînc și se trezi cu o tresărire, în cîntatul cocoșilor, fără a ști unde se afla. *Aud cocoșii cîntînd dimineața (de fapt, o*

țin întruna toată ziua; așa o fi trebuind?) Apoi, își aminti: era pe insula Jessicai și curînd avea s-o întîlnească.

Se îmbracă în pantaloni de trening și o bluză cu mâneci scurte, deschisă la gît, și ar fi refuzat enormul dejun al lui Robert ca să pornească imediat, dar nu voia să-l jignească. Mîncă atîta cît putu, apoi deschise ușa batantă și intră în bucătărie, unde Robert gătea, în timp ce partenerul său, Chris, servea la mese.

– Nu e voie, îl opri Robert, vesel. Oaspeții nu sînt primiți în culise.

Luke dădu din cap:

– Vreau să-ți mulțumesc pentru micul dejun. Dar nu mai pot aștepta; trebuie să știu cum ajung acasă la Jessica. Nu am timp decît azi și mîine dimineată; duminică noaptea, trebuie să mă întorc la New York.

Robert întoarse o clătită.

– I-am telefonat, dar nu era acasă. O cunoșteai, la New York?

– Da.

– Din societate?

– Da.

– Iar bunica dumneavoastră a fost cea mai apropiată prietenă a ei? Cam mare diferența de vîrstă.

– Aveau multe în comun. Și țineau enorm una la alta.

Robert ridică marginea unei clătite cu spatula, privind dedesubt. Amestecă într-o oală de pe un ochi al aragazului.

– E o persoană foarte cumsecade, foarte liniștită și o bună vecină.

Îl privi pe Chris, care dădu din cap, apoi reveni spre Luke:

– Dar locuiește singură și nu duce nici o viață socială, iar noi credem că ar fi cazul. Am încercat, însă ne-a refuzat. Foarte amabil, desigur, dar categoric. Așa că ne cam facem griji pentru ea. Ei bine, stă în Wat-

mough Bay, pe malul sudic al insulei. S-ar putea să nu zăriți aleea, fiindcă arată ca un drum care nu duce nicăieri, dar fiți atent la semn: reprezintă o fîntînă.

– Mulțumesc. Am să chem un taxi.

– A, luați camioneta. N-o folosește nimeni; stă doar degeaba. Opriți însă în sat și puneți benzină; cred că nu prea mai are.

– Foarte amabil din partea dumitale.

Furia i se risipise. Mîncase un mic dejun excelent, soarele răzbătea prin norii de dimineață, avea un mijloc de transport. Și se afla în drum spre Jessica. Se simțea minunat.

Camioneta era foarte înălțată pe roți, iar Luke văzu panorama insulei în timp ce conducea pe drumurile cu două benzi, printre păduri și cîmpii. Întrezărea apa dincolo de brazi, pînă cînd, deodată, drumul coti și ajunsese pe țărm, unde valuri mici lipăiau ușurel pe plajile înguste, lemnele aduse de curenți străluceau albite în soare, iar ierburile de pe dune se unduiau în briza ușoară. Încă doar cîteva minute și avea să-l înconjoare din nou pădurea, brazi și molizi deși crescînd dintr-un strat de ferigi. În cele din urmă, ajunsese la un spațiu deschis, cu ierburi, lîngă mare, unde se înălțau clădiri fără etaj, toate din lemn cenușiu-albăstrui. Din nou îi veni în minte un decor de film: un sat mic, risipit pe o cîmpie aproape fără copaci, sub un cer enorm. Văzu o piață alimentară, un birou imobiliar în fundul frizeriei, o brutărie, o cooperativă de artă aplicată, o librărie, un oficiu poștal la marginea drumului, un post de pompieri, o bibliotecă părăind a fi fost cîndva școală, o bancă, o biserică, un magazin de mărunțișuri și, curios, o tarabă de espresso. Două clădiri deteriorate de vremuri găzduiau Muzeul de istorie Lopez, iar în apropiere se găsea o sală de reprezentații, și mai degradată.

Luke era nerăbdător să meargă mai departe, dar

Robert îi ceruse să se oprească la benzinărie. Sări din mașină și, în timp ce făcea plinul, îl salutară cîteva persoane, comentînd că probabil locuia la *Swifts Bay*, din moment ce Robert îi împrumutase camioneta, și urîndu-i bună ședere. Amuzat, Luke plăti și porni din nou. O comunitate mică, reflectă el, accelerînd. Un loc unde se respectă discreția. Întinse harta lui Robert pe locul alăturat și îi urmă indicațiile, ocolind insula spre Watmough Bay, în sud.

Cu degetele încleștate pe volan, încetini, căutînd un semn cu imaginea unei fîntîni. Și îl găsi în partea unde pădurea era mai densă, ascunzînd tot ce se afla dincolo de copaci: o plajă, marea, o casă. Indicatorul era un dreptunghi de lemn, înnegrit de ploi și soare, cu o fîntînă gravată adînc, asemănătoare celei de pe scrisorile Jessicai pentru Constance. Nu figura nici o adresă și nici un nume.

Luke parcă mașina pe marginea drumului și porni pe drumul cu pămînt bătătorit și ierburi de pădure, lat abia cît să încapă un singur autovehicul. Cărarea cotea și văzu luciul apei, apoi o casă joasă, din piatră și lemn. În grădina ce se întindea într-o parte a casei era o femeie. Tăia trandafiri, intrînd și ieșind prin lumini și umbre, pentru a depune fiecare floare într-un coș ținut pe braț.

Inima lui Luke bubuia, în timp ce se apropia cu pași mari. Apoi se opri, brusc. Îl ascundeau niște arbuști înfloriți și un pin mare, așa că rămase acolo, în penumbră, nedumerit și dezamăgit. Acea nu era Jessica; evident, greșise casa. *Doar dacă n-o fi servitoarea. Sau poate o prietenă.* Însă Robert spusese că locuia singură și nu primea în vizită nici un fel de prieteni.

Stătu nemișcat, la nici șapte metri de ea, încruntîndu-se pe măsură ce ochii i se deprindeau cu schimbările rapide de lumină și umbră, după cum mergea femeia. Nu era înaltă, sau poate că era, dar schiopăta, reze-

mîndu-se apăsător într-un baston, și avea spatele adus. Fața îi era slabă și trasă, adînc ridată și atît de palidă, încă părea aproape incoloră. Atîta cît se vedea din păr, sub pălăria de pai cu boruri largi, era cărunt-argintiu, tuns scurt, lăsîndu-i expus gîtul firav. Purta o rochie simplă de bumbac alb, lungă aproape pînă la glezne, cu guler en-coeur și mîneci scurte, iar cînd întinse mîna să culeagă o nouă floare, Luke îi văzu linia brațului, încheietura puternică și mobilă deasupra mînușii de grădînit, după care îi privi din nou fața, un lung răstimp, și știu că, negreșit, Jessica era.

O umbră a Jessicăi. O imagine ștersă. O fotografie, decolorată și sfărîmicioasă de-atîta vreme. Dar nu era bătrînă. Avea patruzeci de ani.

Rămase pe loc mult timp, cu gîndurile în plin tumult. Speranțele și certitudinile lui despre ceea ce avea să găsească fuseseră atît de vii, încît avea un sentiment de trădare. Își aminti cum își imaginase acel moment în avionul de Seattle. Terminase de studiat cărțile Jessicăi și stătea rezemat pe spate, aproape adormit, închipuindu-și că suna la ușă, era salutat de femeia ale cărei fotografii le văzuse atît de recent, auzea din nou vocea vibrantă și muzicală pe care n-o uitase niciodată. Se văzuse dîndu-i cutia ce stătea acum pe bancheta din spate a camionetei lui Robert, stînd în casă cu ea și vorbind despre Constance, apoi despre ea însăși: despre ceea ce o adusese la Lopez și despre cînd se putea întoarce la New York. Își imaginase ore întregi de conversație plină de inteligență și pasiune, de umor și sofisticarea care-i umpluseră scrisorile.

Și cînd colo, găsise o femeie atît de simplă, încît arăta aproape ca o casnică, inconsistentă ca un miraj, arătînd mult mai bătrînă decît anii ei, cu mișcări greoaie, lipsite de grație sau vitalitate. O văzu schiopătînd pînă după colțul casei și dispărînd, dar continuă să-i pri-

vească grădina, fîșia de plajă și golful aflat dincolo de aceasta. Trandafirii erau magnifici, înalți și viguroși, cu culori intense, iar Luke își spusese că bogăția lor catifelată o făcuse să pară și mai palidă. Încercă să-și aducă aminte cum arătaseră ochii ei, dar îi ascunsese pălăria, chiar și cînd privise în direcția unde se afla el. Îi văzuse însă fața destul de clar să știe că nu conținea nici o undă de pasiune și, cu toate că era absorbită de florile ei, era atenția calmă, fără ferve, a unei persoane izolate care nu prea zîmbea, nici nu înșira vorbele în conversații. Era o femeie la care nici nu s-ar fi uitat a doua oară, dacă o vedea pe stradă. Se deosebea atît de mult de femeia din imaginația lui, încît acum nici nu mai înțelegea ce anume îl captivase atît de mult în scrisori. Ba chiar, abia dacă-și amintea ce anume găsisese interesant sau îl intrigase, în cele scrise de ea. Ce-l îndemnase să pornească în călătoria asta nebunească?

Se întoarse și aproape alergă pînă la camionetă. Întorcînd pe aleea Jessicai, găsi cu ajutorul hărții lui Robert drumurile care treceau prin centrul insulei, pentru a-l aduce înapoi la han în cît mai scurt timp. Îi văzu pe Robert și pe Chris în grădina din spatele casei, în timp ce-și scotea valiza, dar nu le vorbi; scrise un scurt mesaj, alăturînd banii pentru sejurul de o noapte, și părăsi hanul. La jumătatea aleii, își aminti că nu avea cu ce să ajungă în sat. Dar furia și deruta îl făcură să meargă înainte, pînă se pomeni lîngă un șir de căsuțe cu fațadele spre o plajă strîmtă, plină de alge. Se opri la prima casă și întrebă dacă putea da telefon pentru a comanda un taxi.

În douăzeci de minute, ajunsese în Village și chemase avionul. Mai avea o oră și ceva, așa că străbătu pe jos cei cinci kilometri pînă la pista de aterizare. Pe drum, unul dintre oamenii care îl salutaseră mai devreme îl opri și-l întrebă dacă voia să-l ia cu mașina.

Luke clătină din cap:

– Mulțumesc, prefer să merg pe jos. Am timp să prind avionul.

– Ei, atunci nu te grăbi. Pari cam supărat, prietene. S-a stricat mașina lui Robert cu dumneata la volan?

– Nu. A mers perfect.

Își continuă drumul; apoi, dându-și seama de impolitețe, se răsuci:

– Am niște probleme nerezolvate; mulțumesc de întrebare.

„Mă bălăcesc în propria-mi furie,” își spuse. „Nici măcar cu simplă politete nu pot răspunde la amabilitate.”

Dar de ce era atât de furios? Se opri, privind peste apă. De ce atîta mînie?

Fiindcă se simțea înșelat. Venise pe insula aceea pentru a o găsi pe Jessica Fontaine, cea pe care nu și-o mai putuse scoate din minte de cînd începuse să-i citească scrisorile, pe care hotărîse, în cine știe ce fan-tezie dementă, că o iubea, și în locul ei găsise...

O altă Jessica, aproape de neregunoscut. Nu cea pe care o dorise. Nimic asemănător cu femeia pe care o dorise. Cu nici o femeie pe care o dorise vreodată, sau măcar pe care s-o fi privit de două ori. *La naiba, o cunoșteam. Știam cum vorbea, ce părere avea despre unele și altele, cum își petrecea zilele, oamenii cu care se vedea și lucra...*

I-am văzut fotografiile. Știam cum arăta.

Atîta doar că m-am înșelat.

Își închipui cum stătea acolo, înțepenit de acel sentiment de trădare, privind cerul în așteptarea avionului, și știu că era irascibil și iritat – *ca un copil care n-a primit de Crăciun cadoul dorit* – dar nu se putea stăpîni. Dezamăgirea îl rodea pe dinăuntru; nici nu mai putea respira, de atîta apăsare. Trebuia să plece de-acolo, să scape de imaginile pe care le purtase în minte atîtea

luni, construindu-și din ele o fantezie completă. *Ca și cum aș fi scris o piesă și aș fi început regia cu un actor lipsă... iar când a apărut, era altcineva.*

Privi o luntre cu pînze care luneca prin port. Dincolo de acesta se afla bacul pentru continent, iar mai încolo, micul punct pe cer care era avionul lui, lucind în soare astfel că semăna cu o stea, și apoi cu un far, care se mărea sub ochii lui. Rămase cu privirea într-acolo, dar ceea ce vedea cu ochii minții, ceea ce, împotriva propriei voințe, retrăia la nesfîrșit, erau acele momente prelungi din pădure, cînd o privise pe Jessica tăind trandafiri și depunîndu-i ușor în coș.

Capitolul 9

Magiciana a avut premiera din Philadelphia cu sala vîndută, într-o seară de la începutul lunii septembrie, la nouă zile după întoarcerea lui Luke de pe Lopez Island. Făcuseră timp de două zile repetiții generale, jucînd pentru prima oară cu costume, recuzită și decoruri complete; Luke calmase spaima lui Rachel la gîndul unui public viu și adevărat, potolise o fricțiune între Cort și Kent și o invitasă pe Abby la cină fiindcă, spunea ea, așa procedau întotdeauna regizorii ei. Apoi a urmat premiera, iar spectatorii au umplut teatrul și s-au aprins reflectoarele pentru actul întîi.

Luke stătea în fundul sălii, lîngă Monte și Kent. Se concentra asupra acestei serii clipă de clipă, de cînd se înapoiase din călătorie, în afara celor cîtorva momente, din prima zi după întoarcere, cînd pusese caseta cu scrisorile Jessicăi într-un dulap închis din bibliotecă. De-atunci încolo, se afundase în toate problemele spectacolului, rezolvînd dificultățile care continuau să apară, calmînd nervii întinși la limită, rafinînd modul în care actorii își rosteau replicile. Chiar și așa, în momente neașteptate, continuau să-l asalteze imagini: forma insulei Lopez văzută din zbor, întunecată pe o mare neagră, pădurile și fermele, așa cum le văzuse de la volanul camionetei lui Robert, un indicator ros de vreme, cu o fîntînă gravată pe el, lîngă un drum desfundat care

ducea printre copaci deși spre o casă, o plajă, o grădină cu trandafiri... Dar de fiecare dată își alunga aceste gânduri, la fel de hotărît pe cît smucise volanul mașinii lui Robert pentru a se îndepărta de casa Jessicăi, și-și impunea să nu mai vadă și să nu se mai gîndească la nimic decît la spectacol.

Acum, în Philadelphia, i se părea că insula Lopez și Jessica erau la fel de îndepărtate de el ca Tricia, Claudia și febrila viață mondenă din New York. În sala întunecoasă a teatrului, stătea aplecat înainte, încordat și atent, în timp ce actorii își depășeau rigiditatea și ezităările inițiale pentru a intra în ritmul și emoțiile înlănțuite ale vieții lor de pe scenă. Pe la jumătatea actului, Luke prinse privirea lui Monte și își zîmbiră.

La pauză, toți trei se amestecară prin mulțimea din hol și printre spectatorii care fumau în fața teatrului, pînă cînd răsună gongul care anunța actul doi.

– Mor după piesă, spuse Monte, în timp ce publicul revenea la locuri. Se simt vibrații bune peste tot în jur. Nimeni nu s-a plictisit și, din cîte vād, nimeni nu pleacă.

Kent intră odată cu spectatorii, avînd pe chip un zîmbet de beatitudine.

– Le place. *Le place*. Unii încearcă să ghicească de pe-acum sfîrșitul. Vă dați seama? Vorbeau despre Lena, Daniel și Martha ca și cum ar fi fost niște cunoscuți de-ai lor, încercînd să presupună ce vor face în continuare. Doamne, nimic în lume nu se compară cu asta!

Luke privi cum sala se umplea din nou. Simți aura de nerăbdare în timp ce oamenii își ocupau locurile; le văzu nerăbdarea pe fețe și știu că aceea era adevărata magie a teatrului. Începu actul al doilea și, la fel ca în primul, reținu în minte corecturile și schimbările pe care le aveau de discutat cu actorii și echipa a doua zi. Apoi, însă, energia publicului și a actorilor îl cuprinse și pe el, iar începînd din acel moment privi și ascultă fără spirit critic, însuflețit de entuziasmul care se ivea numai în momente

de împlinire și izbîndă ca acelea. Cu coada ochiului, îl văzu pe Kent zîmbind și plîngînd în același timp, ștergîndu-se la ochi cu dosul mîinii.

– Nu-mi vine să cred, e prea fantastic, îi spuse el în șoaptă lui Luke; acesta îl cuprinse cu brațul pe după umeri, strîngîndu-l scurt.

– Superbă piesă, murmură, după care urmări scena finală care se desfășura în fața lor.

– Bingo, șopti Monte, cînd din public se auziră nasuri trase de plîns. Luke văzu bărbați ca și femei scotocindu-se după batiste și știu că Monte avea dreptate. Bingo. Lozul cel mare. Să duci niște spectatori pînă într-o altă lume și să-i faci să creadă atît de complet că emoțiile lor erau aceleași cu ale personajelor de pe scenă.

Nu-mi pot imagina o putere mai mare ca asta... ca și cum nimic nu mi-ar fi oprit, ca și cum n-ar exista nimic ce să nu pot face.

Aplauzele începură în momentul cînd pe scenă se lăsă întinericul. Criticii se retraseră să-și scrie cronicile pentru ziare și televiziune, dar restul spectatorilor rămăseră pe loc, într-un ropot de aplauze care umplură sala și se revărsară spre scenă în timp ce actorii ieșeau la rampă. După care, se duseră cu toții la *Roland's*, unde atmosfera era încărcată cu o combinație volatilă de satisfacție, veselie și tensiune asemănătoare unei ușoare isterii; nivelul sonor al conversațiilor creștea, în timp ce tracul se risipea, iar eclerajul, recuzita și costumele începeau să fie criticate.

Luke prevăzuse asta și știa că a doua zi, cînd se întîlneau la o nouă repetiție, majoritatea declarațiilor din această seară aveau să fi fost uitate.

Ceea ce nu prevăzuse era toastul propus de Abby pentru el:

– În sănătatea lui Luke, un regizor întru totul la fel de bun ca reputația lui, și o plăcere, o *supremă* plăcere la lucru, făcîndu-mă să uit de îndoieli, de toate *gravele*

mele îndoieli.

...Precum și afirmația lui Cort că acum dorea și el să devină regizor și era sigur că Luke avea să-l ajute să debuteze, sau faptul că bietul Kent se învîrte toată seara ca năuc, nefiresc de taciturn, modest chiar, în timp de primea felicitările și răspundea la singura întrebare pe care i-o puneau toți, spunînd că da, începuse o nouă piesă și, da, Luke citise o parte din ea și-i plăcuse, dar nu putea spune nimic altceva; nu putea vorbi despre piesă, fiindcă lucrurile despre care se vorbește nu mai ajung niciodată, îndeobște, să fie scrise.

Iar Luke nu anticipă cronicile – toți cei din teatru știau că acest lucru aducea ghinion – așa că tăcu alături de ceilalți, în timp ce soseau primele ediții ale ziarelor, și trăi alături de ei valul de emoție cînd Abby citi articolele cu voce tare, accentuînd laudele și coborînd vocea pînă la un murmur sepulcral în momentele celor cîtorva nemulțumiri obligatorii ale criticilor care se simțeau nevoiți să-și justifice rolul.

Restul acelei săptămîni în Philadelphia a semănat mult cu săptămînile dinainte: repetau în fiecare zi, pe măsură ce reacțiile publicului dezvăluiau momentele sau replicile care nu obțineau reacția dorită. Spre seară, în perioada calmă dinaintea reprezentației, Abby citea romane, Rachel scria în jurnalul ei personal, Cort dormita, Monte, Fritz și directorul de lumini jucau poker, chibițați de Kent. Iar Luke se plimba.

Cunoștea străzile din Philadelphia, de la alte premiere în provincie, așa că umbla aproape fără să privească în jur, zăbovind numai printre clădirile de cărămidă roșie decolorate unde luaseră naștere Statele Unite, însă chiar și acolo își lăsa gîndurile să zboare liber. Cuvintele *după premieră* îi reveneau mereu în minte, plutind în derivă printre alte imagini, pîndind înapoia acțiunilor, astfel că atunci cînd se oprea la semafor sau privea în cîte o vitrină, apăreau imediat. *După premiera de la New York.*

Ei, și? Ce-o să se-ntîmple după premiera din New York?

Altceva, medita el. Ceva nou.

Avea acest gînd încă de la moartea bunicii lui, alimentat de o neliniște și o nervozitate care tot reveneau. Dorea... ceva. Iar după premieră, avea să afle despre ce era vorba. Și să pornească într-acolo.

Se mîndrea cu acest lucru: că știa exact ce voia, că mergea drept spre țintă, neluînd în seamă obstacolele sau trecînd peste ele pentru a ajunge la destinație.

Deodată, străzile din Philadelphia se estompară, iar Luke se revăzu pe el însuși stînd în pădurea de lîngă Watmough Bay, luat prin surprindere, buimăcit, simțindu-se trădat, în timp ce o privea pe Jessica Fontaine în grădina ei.

„Dar uneori mă mai înșel și eu.”

Doar dacă...

Ajunsesese la hotel. Era aproape timpul să plece la teatru, pentru ultima reprezentație în Philadelphia, iar gîndurile i se îndreptau spre piesă. Unul, însă, i se înfipse în minte chiar înainte de a intra pe ușa rotativă, în hol.

Doar dacă nu cumva am avut dreptate și e exact așa cum am crezut din scrisori.

A doua zi, toți își făcură bagajele și porniră înapoi spre New York. Aveau să facă o repetiție la *Vivian Beaumont*, înainte de avanpremierele dinaintea galei oficiale, în cea de-a treia săptămîină a lunii septembrie. Acest sistem îi era lui Luke atît de familiar, încît, indiferent cu ce actori și echipă lucra, aproape că le putea ghici dinainte faptele și emoțiile din cele cinci seri de previzionare și apoi la premieră.

Și, totuși, stînd cu Monte și Kent în fundul sălii, pe cînd se aprindeau proiectoarele, dezvăluind-o pe Abby în fotoliul ei de pe veranda însorită, iar publicul izbucnea în aplauze, simți că avea gîtul uscat și mîinile încleștate.

„Trac,” își spuse. „Îl au și regizorii.”

Prin actul al doilea, începu să se destindă, deși era atent la fiecare zgomot din public și la cele mai mici mișcări de pe scenă. Și de aceea văzu că Abby făcuse trei pași pentru a ajunge la Cort când ar fi trebuit doar să se aplece în fotoliu, întinzându-se spre el. Acum, în timp ce tinărul stătea în picioare privind pe fereastră, bunica sa era lângă el, ținându-i mîna pe braț, și, când îi vorbi, Cort se întoarse, ajungînd cu fața spre ea și putînd s-o îmbrățișeze imediat, în loc de a veni spre fotoliu, așa cum făcuse întotdeauna.

– Te-ai schimbat, îi spuse Abby încet, cu fața ridicată spre el. Un moment, mi s-a părut că nu te recunoșteam; arăți cu totul altfel. Poate că nici chiar tu nu te-ai recunoscut. Fiindcă nimic n-a fost plănuț; *ți s-a întîmplat*, ca și cum s-ar fi căscat o prăpastie, între atunci și acum. Ai fost atît de surprins. Ți-am citit-o pe chip cînd ai izbucnit că nu voiai să petreci sărbătoarea de Ziua Recunoștinței cu mine. Nu, tu voiai s-o petreci cu Martha, în patul ei, fără-ndoială, și de ce n-ai fi făcut-o? Dar și eu m-am mirat – m-am simțit aproape trădată – pînă l-am căutat pe acel Daniel pe care-l cunoșteam. Și, desigur, l-am găsit: nepotul meu bun și iubitor – diferit dar același, schimbat, dar nu și transformat. Iar acum, trebuie să-l îmbrățișezi pe cel care ești. Și-ți promit că te voi ajuta. Dacă-mi dai voie.

Luke privi în depărtare. *O prăpastie. Un moment, mi s-a părut că nu te recunoșteam. Nimic n-a fost plănuț. Acum, trebuie să-l îmbrățișezi pe cel care ești.* Parcă ar fi auzit pentru prima oară cuvintele. „Dumnezeule,” își zise el. „Ne-a spus. În toate scrisorile, una după alta, se găseau toate indiciile.”

Monte îi dădu un ghiont:

– Îmi place, așa cum stă acolo, iar el se întoarce în timp ce ea-i vorbește, toată scena. A fost ideea ta?

Luke clătină din cap.

– I-am cerut să stea așezată pe marginea scaunului; credeam că trebuia să rămână un spațiu între ei. Dar ai dreptate; e mai bine așa.

Tensiunea crescuse din nou, la începutul celui de-al treilea act, iar Luke se concentra intens asupra actorilor și a reacției publicului. Dar, în timp ce actul urca spre punctul culminant, iar spectatorii își trăgeau nasurile și bîjbîiau după batiste, întîlni ochii lui Monte, apoi pe ai lui Kent, și dintr-o dată, spontan, toți trei își strînseseră mîinile.

– Ți-ai dat drumul, îi spuse Monte lui Kent în aplauzele care începură peste cîteva minute, iar Kent se îndepărtă pentru a-și șterge ochii cu mîneca smokingului.

Luke rămase cu privirea spre scenă, în timp ce luminile se aprindeau și actorii veneau spre sală, ținîndu-se de mîna și zîmbind spre chipurile surîzătoare ale spectatorilor. Rachel făcu un pas înainte, apoi Cort, iar după aceea Abby înaintă cu doi pași, pentru a se detașa de ceilalți și a face o reverență adîncă, privind spre stînga și spre dreapta, ca mulțumire pentru aplauzele întetite la adresa ei.

Apoi, ridică mîna. Ochii lui Luke se îngustară și îl auzi pe Monte murmurînd:

– Ce-are de gînd?

Spectatorii se potoliră. Chiar și cei care porniseră deja pe culoarul dintre scaune se opriră, întorcîndu-se să privească înapoi.

– Kent Horne, spuse răsunător Abby. Un dramaturg tînăr și scriitor. Aceasta e prima lui piesă și ar trebui să se afle aici, cu noi.

Și întinse brațele.

Aplauzele începură din nou. Kent privi spre Luke, înnebunit.

– Ce trebuie să fac?

– Urcă-te-acolo, îl trimise Luke. Are dreptate: acolo e locul tău. O meriți.

– Dar și tu meriți. Vreau să zic, unde-aș fi dacă...

– Eu mă aflu exact unde se cuvine. Acum, du-te; te așteaptă.

Sub privirile lor, Kent porni pe culoar, spre scenă. Monte spuse:

– Ți-am zis eu că e o femeie deșteaptă. N-a făcut decît să echilibreze balanța. Cînd cineva spune că e o teroare, altcineva își amintește de momente ca ăsta.

Kent se opri între Abby și Rachel, prinzîndu-le de mîini. Se înclină, Abby îi șopti ceva și mai făcu o plecăciune, și mai adîncă. Luminile se stinseră, apoi se aprinseră din nou, în timp ce aplauzele continuau. După încă trei cortine, scena rămase întunecată și se aprinseră lămpile din sală. Publicul începu să se îndrepte spre ușile duble pe care plasatoarele le deschiseseră larg. Premiera luase sfîrșit.

Mai tîrziu, cînd a scris despre ea în jurnalul său, așa cum făcea cu fiecare spectacol pe care îl monta, Luke a descris petrecerea de la *Corelli's*: tăcerea care s-a lăsat, peste cîteva ore, cînd s-au adus ziarele, apoi valul de emoție din momentul cînd Abby, încă o dată, a citit cronicile cu glas tare. „Numai elogii,” scrisese Luke. „Am găsit mai multe cusururi decît criticii din Philadelphia – m-aș fi mirat să nu fie așa și, de fapt, cîteva idei din *Times* sînt destul de bune ca să le adoptăm (și să mă facă să mă-ntreb cum de mi-au scăpat) – dar toată lumea a avut cuvinte de laudă pentru Abby și Rachel, vorbe frumoase pentru Cort și osanale la adresa lui Kent. Am un rînd despre regia plină de intuiție și forță, cu un fir continuu de tensiune și descoperire de sine care ține totul adunat la un loc/. Arhisuficient ca să fim cu toții satisfăcuți.”

Închise caietul și îl puse în sertarul de sus al biroului din bibliotecă. Îl folosisese ca jurnal de bord pentru toate producțiile lui, de cînd i-o sugerase Constance, cînd își regiza primele spectacole, în colegiu. „Te va forța să te gîndești de ce alegi anumite variante, în locul altora,” îi

spusese ea. „Te va face să fii mai conștient de tine însuși.”

Ar fi trebuit să țin un jurnal și despre călătoria mea pe insula Lopez, își zise. De ce m-am dus. De ce am plecat.

Se întinse pe canapea. Își scosese cravata și cingătoarea tuxedo-ului, avea cămașa deschisă la gât și-și propti capul pe brațul canapelei, închizînd ochii. Era trecut de patru dimineața, iar noaptea îl extenuase, dar avea prea multă energie ca să adoarmă. Știa că, dimineață, avea să se simtă prăbușit, fără nici o repetiție la care să mai participe, fără nici un program de respectat, fără nici un spectacol în formare, însă deocamdată nu simțea decît înviorare și triumf.

Dar, așa cum stătea culcat, nu se mai gîndea la piesă, nici la cronici. Se gîndea la scrisori. Redactarea lor fusese asemenea ținării unui jurnal de bord, sau a unui intim, își spuse Luke, organizînd și încercînd să deslușească opțiunile autorului, dăruind chiar un oarecare sentiment de control asupra evenimentelor zdrobitoare care se rostogoliseră prin viața acestuia. Așa că, indiferent de ce se întîmpla, puteai recurge la o hîrtie și un creion...

Deschise ochii. Acesta era unul dintre motivele pentru care nu reușise să și-o scoată pe Jessica din minte: atît de des, scrisorile ei reproduseseră viața și gîndurile lui proprii. Iar aceste ecouri fuseseră așa de puternice, încît de fiecare dată cînd citea cîte o scrisoare, mai ales noaptea tîrziu cînd era obosit și cel mai receptiv la sugestii, îi deschidea o ușă, iar ea intra. De bunăvoie, ba chiar cu nerăbdare, și-o apropiase și-și făcuse din ea o tovarășă de viață, o voce limpede care-i comenta zilele și i le împărțăsea. Însă femeia care intrase pe ușa aceea, devenind tovarășă lui de viață, nu era aceeași pe care o văzuse pe insula Lopez.

Și ar fi trebuit să mă aștept. Lăsase semne în toate scrisorile.

leși pe terasă. Aerul era răcoros și proaspăt, după avera care tocmai se sfîrșise; acum, valul de căldură din august nu mai era decît o amintire. În timp ce norii se destrămau, dincolo de oțelul întunecat al Podului George Washington, cerul devenea palid ca opalul cu nuanțe violete, pe el profilîndu-se tăios zgîrie-norii orașului spălat de ploaie. Luke se așează în fotoliul de răchită din colțul unde-i plăcea să ia micul dejun și, în timp ce bolta se lumina și lumina strălucitoare a zilei alunga umbrele și crevasele tulburi ale nopții, începu să se gîndească la Jessica. Nu la Jessica cea de pe scenele din New York și Londra, ci la Jessica din Lopez Island. O cu totul altă ființă. Și le spusese că asta era – numai de-ar fi citit destul de atent ca să înțeleagă.

Spre sfîrșitul șederii mele în Arizona, mă schimbam și nu mai puteam trece prăpastia, ca să mă întorc.

Nu mă voi mai întoarce – nu pot – la ceea ce-am fost – s-au întîmplat prea multe – așa că trebuie să mă obișnuiesc cu asta.

Toate legăturile mele cu oamenii, locurile și lucrurile care mi-au definit odinioară viața s-au rupt și nu mai am nimic care să-mi amintească de cealaltă Jessica, în afara amintirilor.

Îmi lipsește ceea ce am pierdut, o, Constance, îmi lipsește enorm, iar tu ești singura persoană din lume care poate înțelege cu adevărat asta, care-mi înțelege furia.

Ceea ce s-a dus e... totul.

Două femei, își spuse Luke, exilîndu-se în locuri izolate. Dar Constance fusese nevoită să părăsească scena. Iar Jessica, fără-ndoială, crezuse același lucru.

Adormise. O visă pe bunica lui și pe Lena din *Magiciana*, iar cînd se trezi în mirosul de cafea și deschise ochii pentru a-l vedea pe Martin aranjîndu-i micul dejun pe cufărul de alamă-alăturat, își aminti monologul Lenei din finalul spectacolului. *L-am căutat pe acel Daniel pe*

care-l cunoșteam. Și, desigur, l-am găsit... schimbat, dar nu și transformat.

Nu așteptase să afle. Stătuse ascuns în pădure, furios, descumpănit, apoi se întorsese și o luase la fugă. De ce? Ce-l înfuriase atât de rău?

„Ei, dragul meu Luke.” Aproape că auzea vocea răgușită a bunicii sale. „Te-ai obișnuit ca totul să se întâmple așa cum te aștepti tu, fără eșecuri sau lupte grele. Cu Jessica, fusesseși atât de sigur de ceea ce aveai să găsești, încât când a apărut cu totul altceva, parcă ai fi primit un șut în dos. Și nu ți-a plăcut.”

– Domnule Cameron, felicitări, spuse Martin, aducându-i o cafetieră plină. Cronicile sînt de-a dreptul orbitoare. L-aș numi un triumf veritabil.

– Da, așa credem cu toții, răspunse Luke, îndreptîndu-se în fotoliu. Îți mulțumesc, Martin.

– Și eu vă mulțumesc pentru bilet. Știți cît de emoționante găsesc serile de premieră.

Luke dădu din cap:

– Mă bucur că ai fost de față.

După ce Martin plecă, luă farfuria cu fragi și felii de pepene. Schimbat, dar nu transformat, își spuse. Femeia pe care o cunoștea din scrisori, femeia de care crezuse că se îndrăgostise, era posibil încă să mai existe. Sau poate că nu. După accident, scrisorile ei deveniseră aproape casante, apoi bolnave de disperare, apoi reci, colocviale și retrase, fără verva și optimismul din epistolele care-i însoțiseră strălucita carieră. Atunci, de ce ar fi crezut el că nu se transformase?

Nu avea cum ști. Fiindcă fugise.

În acel moment, înțelese că avea să se întoarcă. Trebuia să afle dacă femeia care-i bîntuia gîndurile mai exista. Abia o întrezărise; era posibil să se fi înșelat în toate privințele. Putea să fi fost o farsă jucată ochiului de razele soarelui, de reflexiile schimbătoare ale apei, de umbrele și licăriile luminii din pădurea unde stătuse el.

În fond, scrisese despre un bărbat pe care-l cunoscuse, despre felul cum ajutase la regia unui spectacol cu *Pygmalion*, despre prieteni pe care și-i făcuse pe insulă. Se pripise în judecata lui; n-ar fi trebuit să plece.

Așa că urma să se întoarcă și să stea destul timp pentru a ajunge s-o cunoască așa cum era acum. De astă dată, însă, avea să-i scrie mai întâi, ca să nu se mai producă surprize. Scrisoarea începu să i se contureze în minte pe când își bea cafeaua. „Dragă Jessica Fontaine. Sînt sigur că știi că bunica mea a murit primăvara trecută în Italia, dar vreau să-ți vorbesc despre perioada pe care am petrecut-o acolo, închizîndu-i vila...”

Avea să-i scrie despre găsirea casetei cu scrisorile ei și despre colecția de piese rare pe care i-o lăsase Constance. Avea să-i spună că dorea să i le aducă personal. Și să-i spună că citise prima parte a unei noi piese, de un dramaturg tînăr și talentat, și că i-ar fi plăcut să i-o aducă, pentru a o citi.

Avea să-i ceară să-l sune ea la telefon, cînd dorea, pentru a stabili momentul vizitei. Numai decît, ar fi fost cel mai bine, își spuse Luke. Nu avea repetiții, nici programe, nici spectacole în curs de formare. În acel moment ar fi fost ideal. Avea nevoie numai de răspunsul ei, după care urma să pornească.

Insula Lopez

Capitolul 10

Forma familiară a insulei Lopez se ridica din apele turbulente ale Strîmtorii Puget, întunecată sub ropotul ploii. Avionul se clătina și se smucea, iar Luke se uita după pista de aterizare.

– Reciful Rechinilor, spuse pilotul, indicîndu-l printr-o înclinare a capului. Și Plaja Vîrfului Stîncii. Aproape am ajuns.

Coborî micul avion, înfruntînd vîntul în timp ce se înscrisa pe orizontală și ateriza zguduit, ținînd din răsuputeri ca să oprească. Îi zîmbi lui Luke.

– Nu-i cea mai lină aterizare, dar nici prea proastă. Mai așteptați cîteva minute pînă slăbește?

Prin fereastra plină de apă, Luke văzu taxiul lui Angie apropiindu-se de avion.

– Nu, am să...

Un tunet, chiar deasupra lor, îi acoperi cuvintele.

– Cît durează, de obicei?

Pilotul ridică din umeri:

– Cinci minute, o oră, greu de spus.

– O iau la fugă.

– Cum vreți.

Îi deschise ușa și coborî scara pliantă, iar Luke trecu pe lîngă el. Într-o clipă, fu udat pînă la piele. Se întoarse spre pilot:

– Dacă-mi dați valiza și cutia aia de carton...

– Stați puțin!

Pilotul aruncă o folie mare de plastic peste cutie și i-o întinse lui Luke care făcu trei pași, pentru a o depune pe bancheta din spate a taxiului. Urmă valiza, după care Luke se așează în față, lângă Angie.

– La New York n-au impermeabile și umbrele? Îl întrebă femeia, privindu-i costumul ud leoarcă.

– La New York erau optzeci de grade și soare. Am să mă usuc la han. Nu trebuie să mă așteptați.

– Vă aștept, dacă nu primesc altă comandă. Poate vă dă iarăși Robert camioneta.

– Poate.

Șterse aburii de pe geam, în timp ce Angie cotea pe Drumul Golfului Pescarului. Un fulger spintecă brusc cerul deasupra mării, urmat aproape imediat de bubuitul tunetului, iar Luke își închipui taxiul ca pe o bărcuță vulnerabilă pe o mare răvășită de furtună, în timp ce acesta plescăia prin băltoacele drumului, cu ștergătoarele de parbriz balansându-se într-o parte și-n alta. Se aplecă înainte, încercînd să vadă prin ploaie și, în timp ce zărea semnele de reper pe care și le amintea și-și imagina hanul și casa Jessicăi, nu mai putu ignora faptul că venise pe insulă neinvitat, la fel ca prima dată.

Nu primise nici un răspuns la scrisoare. După două săptămîni de așteptare, telefonase, o dată, și încă o dată. Patru telefoane, fără nici un răspuns și nici un robot care să-i ceară să lase un mesaj. Cu fiecare eșec, devenea tot mai încăpățînat, pînă cînd, în cele din urmă, aproape cu furie, procedase la fel ca prima oară: își rezervase bilete pentru avionul de Seattle și cel de Lopez în zorii zilei următoare, apoi îi telefonase lui Robert și comandase aceeași cameră de data trecută.

– Și vrei să-mi faci o favoare? Întrebuse. I-am scris Jessicăi, dar n-am reușit s-o prind la telefon și vreau să știu neapărat că sosesc mîine. Dacă i-ai putea transmite mesajul că sper s-o văd pe la amiază sau imediat după aceea, ți-aș rămîne îndatorat.

– Se poate face.

Robert nu menționase ciudata plecare a lui Luke la prima vizită, iar acesta, recunoscător pentru discreție, n-o menționează nici el. Acum, însă, cînd taxiul începu să urce pe aleea hanului, Luke se simți un moment paralizat. Dintr-o dată, îi trecuse prin minte că dacă Robert vorbise cu Jessica, aceasta îi putuse spune să-i ceară lui Luke să nu vină. Iar dacă Robert făcea asta, ce-i mai rămînea de făcut decît să se întoarcă la New York?

– Să mergem mai departe, îi spuse el brusc lui Angie, care întorsese capul spre el. Trec pe la Robert mai tîrziu. Aș dori să ajung la Watmough Bay.

– Sînteți cam ud, observă moale Angie.

– O să mă mai ud puțin și gata.

Femeia dădu din cap și, pe sub fulgere și tunete, întoarse mașina în parcare pustie și porni pe alee înapoi spre drumul Pot Stanley, continuînd să străbată insula spre Golful Watmough. Drumul mergea paralel cu țărmul, după care cotea spre interior, pe lîngă un lăculeț ciuruit de ploaie, printre ferme largi, mărginite de pîlcuri dese de chiparoși, ajungînd în sfîrșit la capătul sudic al insulei unde apăru din nou litoralul. Luke și le amintea pe toate așa cum le văzuse de pe fotoliul înalt al camionetei lui Robert și, de îndată ce recunoscă cotitura spre Watmough Bay Road, spuse:

– E acolo o alee, aproape ascunsă...

– Știu, îl întrerupse Angie. Jessica mi-a dat de cîteva ori o floare din grădina ei. Are mîină la plante, femeia asta. Și o inimă generoasă.

Derutat, Luke nu spuse nimic. Dacă Angie știuse tot timpul încotro se îndrepta, cîți alții mai știau? Cît de categoric își exprimase Jessica dorințele, se întrebă el, dacă intimitatea ei era păzită de toată lumea, pe o insulă unde nu păreau să existe secrete?

Semnul cu fîntîna încrustată era ud de ploaie, iar aleea arăta ca o cărare de basm, dispărînd într-o pădure întunecoasă și mohorîtă. Angie conduse mașina pînă la

o cotitură aflată cam la trei metri de ușă și opri.

– Probabil doriți să vă iau.

– Da, mulțumesc. Telefoniez de îndată ce știu ora.

– Desigur, Jessica are o mașină. V-ar putea aduce ea.

– Am să vă anunț.

– Mai bine să aștept acum; s-ar putea să nu fie acasă.

Luke privi ușile închise ale garajului din celălalt capăt al casei. Probabil că mașina ei era acolo; de ce-ar fi ieșit cineva, pe ploaia asta? Dar nu avea cum să fie sigur.

– Bine, răspunse el. Dar vă plătesc pentru că m-ați adus.

În sfârșit, ieși în ploaie, exact în momentul când un fulger lumina cerul și tunetul bubuia deasupra capului. Grăbit, trase de portiera din spate a taxiului pentru a scoate cutia de carton, învelită cu plastic de către pilot. Și-o potrivea sub braț, își luă valiza și alergă spre copertina largă care adăpostea intrarea pietruită cu dale și ușa. Nu exista sonerie, așa că bătu în ușă cu inelul din alamă în formă de fîntînă. Auzi un cîine lătrînd, dar altceva nimic, așa că mai ciocăni o dată. Era gata să bată a treia oară, când ușa se deschise.

Fața ei încremeni surprinsă, văzîndu-l, și se privi un lung moment în ochi. Arăta exact la fel ca în grădină, deși acum, de aproape, îi putea vedea mai clar contururile slabe ale frumuseții de altă dată. Ochii, verzi-albăstrui așa cum și-i amintea, erau mai închiși la culoare, tot mari și cu gene lungi, dar mai adînciți în cap, adumbriți, printre ridurile săpate de suferință. Avea gura încă lată și-ți puteai imagina zîmbetul radios care-i atrăsese pe ceilalți spre ea, însă și acolo se vedeau ridurile adînci ale durerii, încadrîndu-i gura, prelungite pînă la bărbie. Fața, odinioară luminoasă și limpede, era posomorîtă, păstoasă, aproape incoloră, cu pielea trasă în jos de propria-i greutate. Părul – masa aceea auriu-închis pe care și-o amintea Luke – avea o culoare gri-argintie, cu

bucle strînse lîngă cap, expunîndu-i gîtul slab, cu ten-doane proeminente. Purta pantaloni negri strînși pe picior și o cămașă de mătase roz pal descheiată la gît, iar silueta continua să-i fie zveltă, dar dacă înainte fusese înaltă și maiestuoasă, acum era cocîrjată, rezemîndu-se în baston, cu trupul descentrat, aproape contorsionat. Cîinele veni lîngă ea, în timp ce-l privea pe Luke, mirarea transformîndu-i-se treptat într-o furie împietrită.

– Nu aveai dreptul să vii aici.

Era vocea pe care și-o amintea Luke, voce pe care nimeni, după ce o auzea, nu putea s-o mai uite vreodată, stinsă – poate intenționat – dar tot recognoscibilă, iar șocul acelei voci în combinație cu fața mohorîtă și trupul adus de spate fu atît de surprinzător, încît nu-i putu răspunde. Dar ploaia răpăia deasupra și, deodată, îl luă cu frig. O auzi pe Angie băgînd în marșarier pentru a întoarce mașina și o văzu pe Jessica ridicînd o privire tăioasă și făcînd un semn cu mîna ca s-o oprească.

– Îmi cer scuze, spuse Luke repede. Credeam că Robert ți-a spus că urma să vin de la New York. I-am cerut să-ți telefoneze.

– Nu contează. Nu aveai dreptul să vii.

– Am venit în calitate de prieten. Ți-am adus ceva ce-ți aparține. Iar acum, că tot sînt aici, crezi c-aș putea să intru?

Jessica ezită, dar imediat un fulger brăzdă orizontal cerul și aproape simultan tunetul se rostogoli ca o avalanșă peste acoperiș. Făcu un pas într-o parte.

– Intră.

Luke luă cutia de carton și trecu pe lîngă ea, în casă. Cîinele, negru, cu blana lucioasă, începu imediat să-i dea tîrcoale cu curiozitate, adulmecîndu-i picioarele, mîinile, valiza.

– Hope, spuse încet Jessica, iar cățeaua ezită, apoi trecu lîngă ea. Îi puse o mîină pe cap și rămaseră astfel, ca un portret de la țară, își spuse Luke, într-o cameră foarte sofisticată.

După descrierile din scrisori, crezuse că știa cum arăta casa ei, dar fii frapat de frumusețea dramatică a livingului spațios: pereții albi, mobila cu perne albe, podelele de hickory auriu-pal și petele vii de culoare ale pernelor aruncate ici și colo, ale tablourilor, ale florilor adunate în vase înalte și ale operelor de artă expuse pe mese și rafturi, de la *presse-papiers*-uri *Baccarat* pînă la centuri cu pene din Peru și o masă acoperită cu zeci de statuete indoneziene, aranjate sub forma unei scene de nuntă. Era una dintre cele mai frumoase camere pe care le văzuse vreodată. Fundalul consta într-un perete de sticlă cu vedere spre plantele și florile culcate aproape la orizontală de vînt și de ploaie, iar dincolo de ele se vedea plaja bătută de valurile tumultuoase. În casă, însă, nu pătrundea nici un zgîmot al furtunii. Între pereții ei, totul era calm și tăcut.

– Un sanctuar, murmură Luke, punîndu-și jos geamantanul și cutia, în micul antreu.

– Asta ce înseamnă?

Jessica închisese ușa, iar acum stătea rezemată cu spatele de ea, privindu-l.

– Casa ta seamănă cu cea a bunicii mele, din Italia, foarte frumoasă, foarte liniștită și senină. Un refugiu. Un loc unde să uiți tot ceea ce ai lăsat în urmă.

– Habar n-ai de toate astea.

Tăcu, parcă dîndu-și seama pentru prima oară că acel om era nepotul lui Constance.

– Vreau să spun, nu știi nimic despre mine. Sigur că știi despre Constance.

Urmă un nou moment de pauză, iar Luke și-o imagină oscilînd între politețea simplă și furia contra lui, pentru că-i violase intimitatea. În cele din urmă, decența avu cîștig de cauză, Jessica spunînd:

– Ești ud leoarcă; te rog, scoate-ți haina. Îmi pare rău că nu am nimic de schimb.

Luke își agăță scurta într-un cuier-pom, apoi se așeză pe o banchetă de lemn și-și scoase pantofii.

– Dacă-mi dai un prosop pe care să mă așez, voi încerca să nu-ți ud mobila.

– Stai. Am totuși ceva.

Trecu prin *living room* și prin spațiul cu rol de sufragerie din capătul îndepărtat al acestuia, dispărînd pe o ușă. După un moment, reveni cu o pereche de pantaloni kaki decolorați.

– Îi port uneori în grădină. Sînt prea mari pentru mine, așa că s-ar putea să ți se potrivească. Ia-o pe ușa aia, și la stînga.

– Mulțumesc.

Luke parcurse livingul în sens opus celui pe unde venise ea și deschise ușa din capăt. Ajunse în dormitorul ei, o cameră pătrată, cu tavan înalt, un birou antic și un pat alb cu baldachin, potrivit astfel încît să aibă vedere panoramică prin ferestrele fără perdele, spre Watmough Bay. Covorul antic era roz cu albastru, mov și ivoriu, în tonuri pale. Luke ar fi vrut să mai stea, studiînd fotografiile și picturile de pe pereți, dar o luă totuși la stînga, pînă în baie. Zăbovi un minut să admire dulapurile și tăbliile din lemn de brad deschis la culoare, cald și blînd, precum și cada cu gheare, așezată, asemenea patului pentru a avea vedere clară peste golf, pînă la orizont, după care își scoase pantalonii și ciorapii uzi și-și luă perechea de pantaloni kaki. Erau croiți larg și, după ce răsfrînse manșetele, i se potriviră surprinzător de bine. Se șterse pe cap și pe față cu prosopul și abia atunci își dădu seama că baia nu avea oglindă. Se uită în dormitor. Nici una. Și nici în *living room* nu exista. Din cîte văzuse, în casa Jessicai nu se găseau oglinzi.

Își puse pantalonii uzi pe marginea căzii și, desculț, trecu iarăși prin dormitor, savurînd faptul că era uscat și scăpase de frig. Îi mai era și foame, dar se invitase în casa Jessicai, acum îi purta hainele și nu intenționa să-i spună că mai avea nevoie și să mănînce. Deschise ușa livingului și o văzu stînd la fereastră, cu privirea spre furtună. Cățeaua era încovrigată alături, cu botul pe labe.

- Ți se potrivesc? Întrebă ea, fără să se întoarcă.
- Da. Mă simt mai bine așa, uscat. Ți mulțumesc.
- Tăcură câteva clipe.
- Cutia e pentru tine, de la Constance.

Se dușe în vestibul și depuse cutia pe o masă cu placă de sticlă din fața ferestrelor, în apropierea locului unde stătea Jessica. Lăsînd-o acolo, privi o casetă cu intarsii din centrul mesei, geamănă cu cea din bibliotecă, plină cu scrisorile Jessicăi.

– E extraordinar. Știai că și Constance avea o cutie identică?

- Le-am cumpărat împreună.

Se întoarse și îl privi scoțînd banda cu care era lipită cutia. Luke stătea în profil, iar trecutul o năpădi deodată, în timp ce-i privea trăsăturile ascuțite și sprîncenele dese. Era la fel de sigur și de dominator pe cît și-l amintea, chiar și cu cămașa șifonată, descheiată la gît, cu pantalonii uzați, chiar și desculț. Făcea parte din tot ceea ce fusese cîndva întreaga ei viață, iar Jessica știa că n-ar fi trebuit să-l primească în casă. Luke termină de scos panglica de hîrtie adezivă și deschise cutia.

- Pe-astea ți le-a lăsat prin testament.

Cu grijă, scoase un strat de ziare, apoi o hîrtie de mătase împăturită de câteva ori, depunîndu-le pe masă. Își ridică privirea.

- Nu pari să te intereseze.

Ba da, o, ba da, dar nu vreau să fii aici. Vreau să rămîn singură cu ceea ce mi-a lăsat Constance și cu amintirile mele.

- De ce nu mi le-ai trimis prin poștă?
- Fiindcă voiam să te cunosc.
- Ne-am cunoscut la New York.
- Vag. Iar de-atunci, s-au schimbat multe.

Îl privi lung, apoi, brusc, ochii i se îndreptară spre caseta cu intarsii.

- A lui Constance era goală, spuse ea.

Luke clătină din cap:

– Plină-ochi.

Deschise caseta Jessicăi, pentru a vedea înăuntru sute de scrisori.

– De ce-ai crezut-o în stare să-ți distrugă scrisorile, când tu nu te-ai putut despărți de ale ei?

– *Le-ai citit.*

Ochii i se învăpăiară de furie, iar Luke îi văzu surprins chipul trezindu-se la viață. Închise capacul.

– Am să-ți spun de ce le-am citit, dacă vrei să auzi. Dar mai întâi aș vrea să vezi ce ți-a lăsat Constance.

După un moment, Jessica se apropie, rezemîndu-se în baston, cu piciorul stîng îndoindu-i-se la fiecare pas. Cînd ajunse la el, Luke se dădu la o parte, ca să poată privi în cutie.

– Oh...

Era un oftat prelung. Scoase una dintre cărțile subțiri. Avea coperta ruptă, scrisul șters, abia vizibil, dar Luke, care o împachetase, știa că era prima ediție cu *Straniul interludiu* al lui Eugene O'Neill, și că O'Neill i-o dăduse personal lui Constance, cu autograf. Jessica își trecu degetele peste litere, apoi deschise cartea. Ținea capul aplecat, astfel că Luke nu-i putu vedea fața, dar o auzi citind cu voce murmurată dedicația:

– „Incomparabilei Constance, cu incomparabilă iubire.”

Își ridică privirea spre el:

– Constance a rîs de dedicația asta; îi plăcea mult extravaganța lui. Era vorba să jucăm în piesă amîndouă, cu avanpremieră la Provincetown, pentru ca apoi să mergem la New...

Se întrerupsé scurt, rămînînd nemișcată, cu capul plecat. Pe carte căzu o lacrimă, iar Jessica o șterse în grabă. Apoi, clătînd din cap, se uită în cutie și începu să scoată cărțile, citindu-le titlurile.

– Toată colecția. Era atît de prețioasă pentru ea; întreaga viață le-a adunat. Eram convinsă că le lăsase unei biblioteci.

Își ridică din nou ochii.

– Îți mulțumesc. Le-ai împachetat cu mare grijă.

– Erau importante pentru ea. Ca și pentru tine.

Îi amintise de scrisorile ei, iar fața Jessicai împietri.

– Îți mulțumesc că mi le-ai adus; îmi pare foarte bine că le-am primit. Acum, că s-a rezolvat, o sun pe Angie să te ia.

– Stai un moment.

Luke s-ar fi amuzat de îndărătnicia ei, dar era prea disperat și prea trist ca să se distreze.

– Nu ele au fost motivul pentru care am venit; cum spuneai, ți le-aș fi putut trimite. Vreau foarte mult să stăm de vorbă. De la New York e drum lung și ți-aș fi recunoscător dacă aș putea sta câteva ore, înainte de a porni înapoi.

– Nu avem nimic de discutat.

– O avem pe Constance.

Jessica ezită, apoi dădu din cap:

– la loc.

Luke ezită o clipă între cele două fotolii și canapeaua care stăteau cu fața spre ferestre. Alese un fotoliu, iar Jessica se așeză în celălalt, cu măsuta din lemn de fag și sticlă între ei. Ploaia bătea în geamuri, încăperea era la fel de cenușie ca și cerul, dar Jessica nu schiță nici un gest de a aprinde lumina.

– Erai cu ea când a murit?

– Nu. Mi-a telefonat servitoarea ei, la New York.

– Știe cineva dacă a suferit sau a fost... speriată?

Dacă a dorit să aibă pe cineva alături?

– Se pare că a murit în somn. Stătea într-un fotoliu mare și adânc, în bibliotecă...

– În cel albastru?

– Da. Lîngă o masă rotundă acoperită cu mătase albă cu franjuri.

Descrisa camera ca și cum ar fi fost un decor de teatru, iar Jessica închise ochii, amintindu-și-o.

– Lampa rămăsese aprinsă; alături era un volum cu

sonetele lui Shakespeare, cu un semn de carte între pagini; și cutia cu scrisorile tale, foarte aproape de ea. Probabil s-a întâmplat pe la trei-patru dimineata, și e posibil să fi dormit – acelea erau puținele ei ore de somn, în fiecare noapte. Nu cred că a avut nici o premoniție, nici timp de a-și dori ca tu și cu mine să fim lângă ea. Am ajuns acolo a doua zi, și părea împăcată și...

Glasul i se întretăie scurt.

– ...foarte frumoasă.

Jessica îi distinsese schimbarea din voce și, un moment, uită că era supărată pe el și că nu-i dorea prezența.

– Te-a iubit foarte mult.

– Ne-a iubit pe amândoi.

Era pentru a doua oară în același minut că-i pusese în legătură unul cu altul. Nemulțumirea Jessicai reveni. De ce se băga cu forța în viața ei? Privi în altă parte, spre ploaia care biciuia grădina, sub norii negri, coborîți, dar acest lucru nu reuși decît s-o facă și mai conștientă de spațiul închis și ferit al casei și de prezența lui Luke alături, așezat, împreună cu ea, la adăpost de furtună.

– Voi ai să știi de ce ți-am citit scrisorile, spuse el, iar Jessica, instinctiv, se crispă pe dinăuntru.

Ridicîndu-se, Luke începu să se plimbe, așa cum făcea acasă întotdeauna cînd își organiza gîndurile. Lemnul podelei era cald sub tălpile lui goale și un moment se întrebă de ce nu se simțea ridicol, purtînd haine de împrumut într-o casă unde nu era binevenit și umblînd fără pantofi sau ciorapi, dar de fapt se simțea ciudat de destins. Poate fiindcă multe lucruri îi aminteau de Constance, poate pentru că se simțea ocrotit și în siguranță, în timp ce ploaia răpăia pe acoperiș și vîntul suiera pe la colțuri.

– Închideam casa bunicii mele, sortînd și împachetînd lucrurile, fie pentru a le expedia la New York, fie ca să le dau oamenilor pe care-i nominalizase în testament. Cînd am deschis cutia cu scrisorile tale, am fost

curios – atît de multe, și scrise aproape toate de aceeași mînă –, așa că am citit-o pe prima. Mi-a plăcut tonul – o ingenuă care-i mulțumea cu multă efuziune pentru laude, după ce jucase în stagiunea de vară – așa că m-am uitat la alte cîteva, iar într-un plic era o tăietură din ziar despre un accident de tren în Canada.

Se opri, dar Jessica nu spuse nimic. Continua să se uite pe fereastră, părăind absorbită de spectacolul furtunii.

– M-aș fi putut opri atunci, dar doream să aflu ce ți s-a întîmplat. Te admiram de foarte mult timp, regretasem întotdeauna că n-am lucrat niciodată împreună și fusesem la fel de nedumerit ca toată lumea cînd ai dispărut. Odată, am întreat-o pe bunica mea, venind vorba, dacă știa unde erai. Mi-a răspuns că nu știa. Presupun că tu o rugaseși.

Cu privirea tot spre fereastră, Jessica dădu din cap.

– N-am văzut asta în nici o scrisoare.

– I-am spus-o la telefon.

Luke așteptă din nou, dar se părea că atîta avusese de spus. După ce trecu încet un minut de tăcere, reveni la fotoliu.

– Cînd ați cumpărat cele două casete?

– Acum șapte ani.

– De unde? Par italienești.

– Chiar sînt.

Stomacul lui Luke dădu semne sonore. Își încordă mușchii, încercînd să și-l controleze, dar, chiar dacă auzise, Jessica nu dădu nici un semn.

– De unde din Italia? întrebă el, cu glasul plin de jenă și nervozitate.

Atunci, Jessica se întoarse spre el, în timp ce umerii i se înmuiau. Fiecare cuvînt pe care-l spunea, simplul sunet al glasului său, readucea în casa ei toate lucrurile la care ținuse vreodată și simți că-l ura pentru că-i împunea cu de-a sila trecutul, cînd ea se chinuise atît de tare să-l șteargă. Dar nu-l putea alunga din casă atîta timp cît continua furtuna și dorea într-adevăr să vor-

bească despre Constance. Îi auzise revolta stomacului și știa că nu peste mult trebuia să-i dea ceva de mîncare – bunul simț, din nou –, dar încă nu era gata s-o facă. Se simțea înfrîntă, cuprinsă de letargie și nu credea că avea să-și revină înainte de plecarea lui.

– Le-ați găsit în orașelul de lîngă vilă? o iscodi el.

– Nu.

Se gîndi cîteva momente, amintindu-și.

– Era pentru prima oară cînd o vizitam în Italia și am mers cu mașina la Florența, petrecîndu-ne ziua la Uffizi și Palatul Pitti. Era destul de întremată ca să facă asta, pe-atunci, și toată ziua ne-am plimbat și am stat de vorbă – întotdeauna aveam atît de multe de vorbit; se părea că niciodată n-avea să ne ajungă timpul – după care, la întoarcere, spre hotel, am trecut pe la magazinul lui signor Forlezzi. Vitrinele erau prăfuite – ba chiar, erau murdare de-a binelea – dar am putut distinge cutii îngrămădite de-a valma, și pe signor Forlezzi stînd pe un taburet și reparînd ceva, o lampă, cred, iar el a ridicat capul și a spus: „Ah, a răsărit soarele! Două doamne atît de minunate ca să-mi lumineze...”

Se întrerupse brusc.

– Deci, ați cumpărat casetele, completă Luke, după un moment.

Jessica dădu din cap:

– Avea două identice, cele mai frumoase, și am spus amîndouă: „Pentru scrisorile noastre.” Cînd ai văzut-o ultima oară?

– Cu o săptămîină înainte de a muri.

– Era grav bolnavă?

– Slăbită, dar nu bolnavă. Ne-am plimbat prin grădinile ei și am vorbit despre unii dintre regizorii și producătorii cu care lucrase...

Tăcu o clipă.

– Mi-am amîntit. Am acoperit un teritoriu foarte întins, multe experiențe, nu tocmai o recapitulare a vieții ei, dar părea dornică să revadă totul într-un soi de panoramă

înainte de a muri. Nu prea cred în așa ceva, dar...

Lăasă fraza în aer.

– Ce este? Întrebă Jessica.

– Îmi aminteam cum îi simțeam mîna pe brațul meu. Mergeam prin labirintul ăla afurisit care-i plăcea atît de mult – pe mine mă apuca întotdeauna claustrofobia, cînd eram acolo, așa că am grăbit pasul – iar ea mi-a pus mîna pe braț și mi-a spus să merg mai încet. A zis că ținea labirintul pentru plăcerea de a-i rezolva misterul și că ar fi trebuit să mă las în voia lui, nu să mă împotrivesc. „Nu-l poți controla,” a spus ea, „așa cum...” Mă rog, cam ăsta era sensul.

– Continuă, îi ceru Jessica.

– Nu e important.

– Te rog. Aș vrea să aud ce-a spus.

Luke ridică ușor din umeri.

– „Nu-l poți controla, așa cum le controlezi pe toate celelalte din viața ta; trebuie să te supui dorințelor lui, la fel cum faci cu poezia și vinul de soi ales.”

Jessica zîmbi:

– Parc-o aud spunînd-o. Dar a spus „iubire”, sau „dragoste”?

Se gîndi un moment.

– Dragoste. Ai dreptate. Cred că ai cunoscut-o mai bine decît mine.

– Ba nu, doar într-un alt sens. Și altceva ce-a mai spus?

– Am vorbit despre părinții mei, despre o guvernantă pe care o angajase prima oară cînd m-am mutat la ea, despre munca ei cu regizorii și producătorii de teatru, inclusiv despre mine. Avea de criticat ceva ce făcusem cînd pusesem în scenă, cu ea, *Lungul drum al zilei către noapte*. Nu mi-a venit să cred; trecuseră aproape zece ani, n-o mai menționase niciodată, dar o ținuse minte tot timpul, așteptînd să discutăm.

– Și a avut dreptate?

Luke o privi lung.

– Nu-s sigur.

– Ce-a spus?

– Îi cerusem să se gîndească la toată familia ca fiind la fel de distructivă, fiindcă toți își spuneau încontinuu unii altora lucruri de neiertat. Prin urmare, așa a jucat-o pe Mary Tyrone: asumîndu-și partea sa de vină pentru destrămarea familiei. Dar în acea ultimă săptămînă cînd am fost împreună, mi-a spus că greșisem, că Mary nu era decît o victimă.

Jessica clătină din cap:

– Tu ai avut dreptate. Toxicomania e un blestem, iar Mary s-a folosit de ea ca de o armă împotriva tuturor, a lui James și a fiilor lor. Nu cred că a fost tot timpul conștientă de asta, dar uneori știa exact ce făcea.

Se opri, năucită de bucuria care izvora în sufletul ei odată ce redevenea actriță, analizînd cu regizorul o piesă. Dar se și temea să descopere cît de aproape de suprafață încă se mai găsea acea viață dinainte, și făcu un efort să readucă vorba despre Constance.

– Despre ce altceva ați mai vorbit?

Luke îi văzuse strălucirea din ochi, și o văzu stingîndu-se. Îl învălui o tristețe dureroasă. Ar fi vrut s-o mîngîie, dar habar n-avea ce mîngîiere i-ar fi putut dăruia; nici nu credea că ar fi fost binevenită, așa că o lăsă pe Jessica să conducă discuția.

– În cea mai mare parte a timpului, am depănat amintiri. Sau povestea ea, iar eu ascultam. Că și cum ar fi încercat să-mi spună, într-un răstimp foarte scurt, toate lucrurile pe care le considera importante.

Privi prin cameră, revăzînd biblioteca lui Constance și terasa cu vedere spre colinele din Umbria. Apoi, reveni cu ochii la Jessica.

– Vreau să știi un lucru. În săptămîna aceea, a scris o scrisoare extraordinară; am primit-o după moartea ei. Obişnuia să stea pe terasă ori de cîte ori era frumos afară și a scris – nu mai știu exact, dar va fi pe-aproape, fiindcă am citit-o de-atîtea ori – „Stînd aici, toată ființa

mea adună la un loc minunile acestui peisaj luxuriant și senin, și simt că parcă aș fi îngrijitoarea lui. Dar, desigur, cu toții sîntem, nu-i așa? Noi toți, cei care am primit o lume plină cu asemenea bogății, frumuseți și belșug. Noi sîntem...

– ...îngrijitorii ei“, încheie Jessica, într-un glas cu Luke. „Și îngrijitorii noștri, unii ai altora, și n-ar trebui să avem în inimi altceva decît recunoștință.“

Luke chicoti.

– Ar fi trebuit să-mi dau seama că n-a spus-o numai o dată. Niciodată nu lăsa să se irosească o replică bună sau un paragraf reușit. Am găsit în scrisorile tale pasaje unde o citai spunînd cîte un lucru pe care mi-l spusese și mie. Pariez că scrisoarea aceea a încheiat-o cu: „Îți sînt recunoscătoare pentru că exiști, dragă Jessica.“

– Și presupun că a ta a fost cu: „Îți sînt recunoscătoare că exiști, dragă Luke.“

Rîseră amîndoi încet.

– Probabil ți-e foame, spuse deodată Jessica.

– Nu. Îți mulțumesc, dar...

Îi văzu sprîncenele arcuindu-se și rîse.

– Bine, așa e. Am luat micul dejun în avion, dar parc-ar fi trecut de-atunci trei zile.

Jessica se ridică, întinzînd mîna după baston.

– Vom lua un prînz tardiv.

Se ridică și Luke.

– Pot da un telefon de la tine? Robert mă așteaptă de mult. Bănuiesc că Angie l-a pus la curent, dar totuși ar trebui să-l sun.

– E pe bufetul dintre bucătărie și sufragerie. Dacă vrei să vorbești între patru ochi...

– Nu, nici o problemă. Apropo, Robert te-a *sunat* ca să-ți spună că vin?

– Probabil. E un om de nădejde. N-am mai răspuns la telefon de cîteva zile.

Nedumerit, Luke o privi:

– Dacă te căuta editorul?

– Știe că uneori nu răspund.

Jessica aprinse o lampă cu picior arcuit peste măsuță. Camera se însufleți și, surprinși de strălucirea neașteptată, se priviră, pe deasupra cercului de lumină.

– Nu mi-am dat seama cât de tare se întunecase, murmură Jessica.

Se întoarse și porni cu pasul ei nesigur, șchiopătat, spre bucătărie. În timp ce deschidea frigiderul, se răsuci din nou și îl văzu pe Luke privind-o. Ochii îi scăpărară de furie.

– Era vorba că-l suni pe Robert.

– Da.

Găsi numărul în cartea de telefon cam subțire care conținea posturile din Insulele San Juan, iar când Robert răspunse, îl anunță unde era.

– Nu știu când voi ajunge la han, dar vreau să mă asigur că-mi reții camera.

– E a dumneavoastră. Aș aprecia să aflu dacă întârziati foarte mult.

– N-am să întârzii.

Închise și ocoli bufetul, pînă în bucătărie.

– Ce pot face?

– Nimic; va fi o masă foarte simplă.

Cu spatele spre el, Jessica aprinse focul sub o oală acoperită, apoi începu să taie piepți de rață pe un fund de lemn încastrat în placa de granit. Bucătăria era proiectată astfel încît să nu aibă de făcut decît cîtiva pași pentru a ajunge la orice obiect de pe bufetul în formă de U.

– Aș vrea să te ajut, spuse calm Luke.

Cuțitul se opri în aer, apoi continuă.

– Poți să faci o salată?

– Cred că mai țin minte, de pe vremea dinainte de Martin.

– Martin?

– Valet, bucătar, protector și suport moral. Își spune părerea despre ce se cuvine și ce nu.

Deschise frigiderul și, găsind salată verde și andive,

le puse pe bufet. Jessica îi dădu o placă de lemn și un cuțit.

– Roșiile sînt în coș. Îl găsești amuzant?

– Da, dar și admirabil. Crede în datorie, în grija față de ceilalți și în responsabilitatea reciprocă, și niciodată nu l-am văzut abdicînd de la principiile lui, de conveniență sau din proprie dorință. Găsesc atît de rar așa ceva, încît Martin mi se pare un om cu totul deosebit.

– Se găsește foarte rar în teatru?

– Oriunde.

Rămase tăcută. Fusesse gata să-l întrebe cît de tare credea el însuși în acele lucruri, dar atunci conversația ar fi devenit prea personală.

– Locuiește aproape de tine?

– Locuiește cu mine, într-un sens. Am amenajat un mic apartament inclus într-al meu, cu intrare separată. Și-a însușit bucătăria mea, așa că spune că are tot ce-i trebuie.

– În afara unei locuințe proprii și a unei familii.

– Mulți oameni nu au familie.

Îi aruncă o privire, însă, chiar în acel moment, Jessica se întoarse să deschidă un dulap, pentru a lua un platou.

– Lasă-mă pe mine.

– Nu e nevoie, replică ea scurt, scoțînd platoul.

În încăperea se lăsase liniștea. Luke o privi pe Jessica suprapunînd feliile subțiri de rață pe platou și împrăștiind în jurul lor mici mășline spaniole.

– Întotdeauna ai piepți de rață gata pentru oaspeți nepoftiți? o întrebă el.

– Îi țin în congelator. Ăștia mi-au rămas de-aseară.

Luke și-o imaginea la cină – nu o masă oarecare, de *fast-food*, pe care s-a înfuleci în timp ce stai proptit pe marginea scaunului, ci una aleasă cu grijă, preparată elegant, aranjată artistic – și luată în solitudine, fără conversații, fără nici un mod de a împărtăși plăcerea mîncării gustoase și a vinului bun. Nu-i trecu prin minte

că și el mânca de multe ori singur; tot ce știa era că, din nou, îl încerca o dureroasă tristețe pentru ea.

Ridicîndu-și privirea, Jessica îi văzu ochii.

– Salata, spuse ea rece.

– Se face, răspunse nepăsător Luke.

Tăie andivele în felii subțiri și le adăugă foilor verzi pe care le rupsese în bucăți. Căută în jur ceva în care să le spele.

– În dulapul din stînga, spuse Jessica, iar Luke scoase o caserolă de salată și clăti verdețurile, apoi luă o roșie din coș.

– Felii sau sferturi?

– Felii.

Jessica potrivi flacăra sub oala de pe aragaz, măcină boabe de fasole în rîșnița de cafea, umplu filtrul cu apă și îl băgă în priză. Avea mișcările vioaie și economice, dar aproape automate; se simțea incomod cu Luke în casă, deschizîndu-i și închizîndu-i sertarele, cotrobăind prin dulapurile ei, folosindu-i ustensilele, dînd drumul la apă în chiuvetă. Se comporta calm și liniștit, lucru de care Jessica se bucura, dar era înalt, avea o prezență intensă și ocupa mult spațiu. Trecuse mult timp de cînd nu mai ocupase nimeni spațiul într-o încăpere unde locuia ea. „Mîncăm, apoi o să plece,” își spuse. „Ploaia se va opri curînd și n-am să-l mai văd niciodată.”

Luă de sub un prosop de bucătărie o pîine mare, neagră, cu coajă aspră, făinoasă, și scoase cuțitul de pîine.

– O tai eu, se oferi Luke. Sau preferi să fac altceva?

Jessica oftă. Insista să ia parte la toate.

– N-o mai am de făcut decît pe asta, și să pun masa.

– Atunci, lasă-mă pe mine să pun masa. Te superi?

Era singura sarcină pe care mi-o încredința vreodată Constance.

După o pauză, Jessica dădu din cap, fără tragere de inimă, își spuse Luke, și începu să taie pîinea. Luke ocoli bufetul pînă în sufragerie și deschise dulapurile.

– Ce tacîmuri vrei?

– Care-ți convin, răspunse ea indiferentă.

Nemulțumit, fiindcă ar fi vrut să manifeste măcar puțin interes pentru masă, Luke ridică din umeri și alese dintre micile rogojini puse ordonat într-un teanc două care erau împletite ca niște tapiserii, cu ruginiu, albastru și auriu. Găsi șervete albastre asortate și inele pentru acestea, de argint. Masa rotundă era din granit negru, lustruit, cu patru scaune tapițate cu alb în jur, iar Luke întinse covorașele în dreptul a două scaune dispuse în unghi drept, cu fața spre ferestre. Apoi se răzgîndi și le mută față în față. Într-un alt dulap găsi șase rafturi pline cu porțelanuri, în pungi de protecție cu fermoar, iar dedesubt, două sertare dolidora de argintărie, vesela și tacîmurile folosite la dineurile din New York. Acum se aflau aici, ca și cum Jessica nu s-ar fi putut hotărî la ce anume să renunțe. Dar cît de des erau folosite?

Îi trecu prin minte că locuința și dulapurile Jessicăi arătau la fel ca apartamentul lui în ziua cînd devenise conștient de pustietatea acestuia și se gîndise că ar fi trebuit să dea mai multe petreceri. De cînd se afla acolo, telefonul nu sunase nici măcar o dată. Casa aceea mică de la marginea apei, întoarsă cu spatele spre oamenii din Lopez Island, părea la fel de izolată și de solitară ca un naufragiat în mijlocul unui ocean vast și indiferent.

Deschise fermoarele punguțelor cadrilate și luă două farfurii de porțelan alb, cu un model floral complicat pe margini, două farfurii de salată și două cești cu farfurioare. Din sertarele cu argintărie alese un model elegant ajurat, apoi întinse mîna spre rafturile de sus.

– Ce fel de pahare? întrebă.

– Pentru vin roșu. Și pentru apă, dacă vrei.

Le puse pe masă, după care luă de pe un alt raft două sfeșnice rafinate și căută prin sertare pînă găsi lumînări și chibrituri.

– Ai nevoie de ajutor cu vinul?

Tăcerea ei îl înștiință că nu avea nevoie de nici un

ajutor, dar într-un minut Jessica apăru, aducînd o sticlă și un tirbușon.

– Ai vrea s-o destupi?

Îi dădu sticla, privind spre masă:

– Ce frumos arată. Nu mă mir că avea încredere în tine Constance.

Luke turnă vinul.

– Merg să aduc mîncarea.

Puse pe masă platoul cu friptură de rață, salatierea și un coș cu pîine.

– Lîngă aragaz e supa, spuse Jessica, iar Luke aduse la masă castronul, în timp ce ea punea farfuriile adînci. Luke le umplu, apoi îi trase scaunul să se așeze.

Parcă ar fi deschis încă o ușă spre trecut. Cumva, fără să se gîndească, spatele Jessicai deveni mai drept, capul i se ridică și, cînd își lăsă deoparte bastonul și se așează, o făcu mișcîndu-se cu grație și fluiditate. Peste o clipă, însă, totul dispăru, iar Luke văzu că suferea.

– Îmi pare rău, spuse el. Ce pot face?

Jessica doar clătină din cap:

– Stai jos, te rog.

Ploaia slăbise, dar vîntul continua să azvîrle stropii spre geamuri cu un sunet ca foșnetul continuu al unor fuste lungi, iar cerul era aproape negru. Luke aprinse lumînările, reflexele acestora începînd să danseze în ferestre. Privindu-le, Jessica văzu conturul vag al feței sale și al lui Luke. Pe nepregătite, avu un moment de încîntare, învingîndu-i nemulțumirea față de intruziunea lui Luke și durerea care o înjunghiasc cînd își îndreptase spatele. Era plăcut să aibă un comesean cu care să împartă mîncarea și vinul.

Desigur, o știa dintr-un trecut plin cu prisosință de companioni. Iar Luke era un om agreabil și atent. Dar locul lui nu era aici, iar Jessica știa că mulțumirea n-avea să dureze. Urma să se bucure de plecarea lui.

Supa aburea, groasă, plină de legume și paste făinoase, iar Luke nici nu mai avea nevoie de altceva care

să-i confirme sentimentul de a fi găsit un sanctuar. Dacă avea nevoie de o ascunzătoare, își spuse, aceasta avea să fie. Cît de departe de toate se afla! Cît de îndepărtate i se păreau apartamentul și biroul său, teatrul *Vivian Beaumont*, New York-ul, toți și toate din viața lui.

– De mult nu m-am mai simțit atît de relaxat, spuse. Îți mulțumesc.

Jessica dădu din cap. Începură să mănînce în tăcere. Își terminară supa și-și umplură farfuriile cu piepți de rață și salată. Jessica întinse coșul de pîine, iar Luke mai luă o felie.

– Delicios prînz. Îți faci cumpărăturile pe Lopez?

– În majoritate. Dacă am nevoie de ceva deosebit, îmi aduce Robert, cînd merge la tîrguieli în Friday Harbor.

– Deci, ai avut ocazia să te aprovizionezi, cînd ai lucrat la *Pygmalion*.

Jessica îi aruncă o privire surprinsă și, deodată, îl frapă un gînd: dacă trăia atît de izolată, fără să răspundă la telefon măcar, cum putuse ajuta la regia unui musical? Dar nu-i putea pune o asemenea întrebare și nu voia să stăruie asupra faptului că-i citise scrisorile, așa că urmă, cu tact:

– Dar casa ta? Pare minunat de bine construită. Arhitectul a venit din Lopez? Și antreprenorul?

– Sînt din Seattle, dar amîndoi au case aici. Și este bine făcută; i-am urmărit construirea palmă cu palmă, iar Constance mi-a dat sfaturi, ce să cer și la ce să fiu atentă. Mi-a spus că-și construisese și ea o casă odată, dar nu mi-a zis unde.

– Ți-a spus așa ceva? N-a construit nicăieri nici o casă. Am discutat despre asta cînd mă gîndeam să-mi clădesc eventual o locuință de weekend pe niște pămînturi de-ale mele de lîngă Millbrook, dar niciodată n-am avut timp, și nici ea. Ce fel de sfaturi ți-a dat?

– Podeaua de hickory a fost ideea ei, și colțurile rotunjite în locul unora ascuțite, și șemineul din colțul dor-

mitorului. Bucătăria am proiectat-o eu, fiindcă ea nu știa de ce aveam nevoie – nu învrednicea nici c-un gând bucătăriile, dar avea zeci de alte idei. Crezi că nu făcea decît să le născocească?

– Din visuri vechi, care nu s-au adevărat niciodată.

Ochii li se întâlneau și-și zîmbea unul altuia.

– Probabil s-a gândit la casa ta ca fiind cea mai asemănătoare cu una care ar fi fost a ei. Îmi pare rău că n-a apucat s-o vadă niciodată. S-ar fi simțit ca la ea acasă.

– I-am descris-o în scrisori, dar într-o noapte mi-a telefonat și a spus că-și imagina cum arătam în living, însă nu-i dădusem nici o informație concretă despre operele de artă pe care le pusesem prin cameră, și dacă eram bună să corijez imediat situația asta.

Iarăși surîseră. Le era ușor și lipsit de riscuri să vorbească despre Constance, și astfel continuară, cu drag, cu dor, aproape cu aceleași simțăminte, în timp ce vîntul și ploaia băteau în geamuri și lumînările se consumau încet. Căteaua veni să primească resturile, iar Luke și Jessica o ospătară pînă nu mai rămase nimic și, ghemuindu-se, adormi. Terminară sticla de vin, după care Luke, fără să mai întrebe, aduse cafetiera din bucătărie și umplu ceștile.

– Mereu vorbeam despre spectacolele pe care le puneam în scenă, spuse el, așezîndu-se cu picioarele întinse. De fiecare dată, mă ajuta să le pun în mișcare, cînd încă nu găseam un mod de a concentra totul. Cel mai mult i-am simțit lipsa cînd am lucrat la *Magiciană*. N-o aveam lîngă mine, citind cîte o scenă cu voce tare, punîndu-și ochelarii aceia de citit, cu rame subțiri, pe care-i purta exact în vîrfurile nasului; îmi lipsea degetul ei poruncitor, ciocnînd în masă ca să se asigure că înțelegeam ceea ce avea de spus; îmi lipsea rîsul ei, cînd împărtășeam cîte o glumă știută numai de noi...

Luă o înghițitură de cafea.

– Iartă-mă; n-am vrut să devin sentimental.

Jessica inspiră prelung. I-o adusesse pe Constance în

cameră, iar sentimentul de singurătate o înjunghie dureros. După un moment, îl întreabă:

– Ce e *Magiciana*? N-am auzit niciodată de ea.

Luke își ridică privirea.

– O piesă nouă, a unui tânăr numit Kent Hornè. E un dramaturg excelent, lucru surprinzător, dacă stai să te gîndești că e incredibil de înfumurat și de obicei nu prea agreabil, dar cum-necum, a scris o piesă magnifică. Ba chiar, atît de bună, încît efectiv a îmblînzit-o pe Abby Deming.

– A jucat și Abby?

– Da. Premiera a fost acum trei săptămîni și se pare că ne va ține mult.

– Cine mai joacă?

– Cort Hastings și Rachel IIsberg. Au făcut mai mult televiziune, dar sînt buni, Rachel mai ales.

– La ce teatru?

– În Philadelphia, la *Forrest Theater*, timp de o săptămîină. Apoi, la *Vivian Beaumont*.

– Și cronicile au fost favorabile?

– Delir. Pînă și Marilyn Marks a fost ridicată-n slăvi, în *The Times* și în *The Wall Street Journal*.

– Ce-a făcut, decorurile sau costumele?

– Ambele. Ai lucrat cu ea, nu?

– A făcut decorul la *Virginia Woolf*. Mi-a plăcut; chiar ne-a întrebat, pe Constance și pe mine, unde ne-ar conveni mai bine să fie ușile, pentru intrări și ieșiri.

– Și în decorul ei pentru *Magiciana* a trebuit să mutăm o ușă.

– Înseamnă că nu s-a consultat mai întîi cu Abby sau cu tine. Poate că se fripsese cu *Virginia Woolf*; toți o acuzaseră de favoritisme, pentru că schițase decorul cu gîndul la Constance și la mine.

– Pe mine m-a consultat.

– Da, dar dacă tu ești ăla pe care-l favorizează, atunci pare mai rezonabil.

Zîmbi, cînd Luke rîse, dar apoi, deodată, în mintea ei

răsună un semnal de alarmă: *Vă apropiați prea mult, vă simțiți prea bine, se deschid uși care n-ar trebui să se deschidă. Schimbă subiectul, schimbă subiectul, schimbă su...* Însă râsul lui Luke îi umplea casa cu un sunet pe care aceasta nu-l mai auzise și înlătură avertismentul. *Nu e important, fiindcă destul de curînd va fi plecat.*

– Cine e director de scenă la *Magiciana*? îl întrebă ea.

– Fritz Palfrey. Iar Monte Gerhart e producător.

– Monte și măștile lui.

Luke chicoti.

– Pentru *Magiciana*, și le-a scos; cred c-am ajuns să-l cunosc destul de bine. Și am colaborat excelent împreună. Tu cînd ai lucrat cu el?

– La *Ora copiilor*. Mi-a făcut impresia unui prostănac împiedicat.

– Dar, cum spuneai, și aia era o mască.

Aplecîndu-se înainte, Luke umplu din nou ceștile cu cafea.

– Monte a fost cel care a vrut-o pe Abby Deming; auzisem prea multe despre nervii ei ca s-o doresc. Nu lucrasem niciodată cu ea, dar...

– A, așa era. Îngrozitoare, chiar. Am văzut-o adunînd cu biciul o distribuție în formație de luptă și transformînd o repetiție în război civil. Probabil că Monte știa.

Luke îi auzi schimbarea din voce: îi lăsa să iasă la iveală rezonanța completă, în loc de a o menține în mod conștient stinsă. Stătea rezemată în față, cu mâinile în jurul ceștii și brațele rezemate pe masă. În lumina lumînărilor, ridurile feței păreau adînci ca săpate cu dalta, făcînd-o să arate și mai bătrînă decît înainte, fără măcar o umbră a fostei sale frumuseți. Dar Luke nu se concentra asupra chipului ei. Jessica ținea capul ușor înclinat, ca și cum ar fi ascultat trecutul, iar poziția ei exprima foamea de știri din lumea pe care o părăsise. Parcă ar fi văzut o ușă deschizîndu-se. Acum nu mai era nevoie să

se mențină pe teritoriul sigur al discuțiilor despre Constance. Puteau aborda orice subiecte.

– Probabil că și Monte auzise aceleași povești ca mine, spuse el. Dar a invitat-o pe Abby la cină, iar ea l-a privit în ochi și se pare că asta a rezolvat totul.

– Am văzut-o și eu procedînd așa. Abby are o anume calitate biblică atunci cînd e cu un bărbat, ca și cum i-ar da de ales între paradis și a fi transformat în stîlp de sare.

Luke izbucni în rîs:

– Așa a fost și cu Cort. Și, din cîte-am văzut, și cu Kent.

– I-a rescris scene?

– Numai cînd cădeam cu toții de acord că era necesar. N-a fost atît de pretențioasă pe cît mă așteptasem. Constance, probabil, a pretins mult mai multe la vremea ei decît Abby, cel puțin în *Magiciana*.

– Constance înțelegea personajele mai bine decît majoritatea dramaturgilor. Odată, l-a pus pe Hulbert Lovage să-i rescrie tot actul din *Madame Forestier*.

– Era o piesă excelent scrisă.

– Fiindcă e el un scriitor bun. A trecut printr-o perioadă proastă, scriind piese îngrozitoare și insistînd că erau bune și că toți ceilalți se înșelau. Agentul și soția lui au încercat să-l convingă să întrerupă scrisul un an, poate chiar doi-trei, dar a refuzat; a continuat să scrie, spunînd că piesele lui erau perfecte, că nu aveau nevoie de nici un cuvînt schimbat. Devenise de-a dreptul deprimant. Apoi, nu știu cum, a răzbit; a fost unul din misterele alea care ne fac să înțelegem cît de nepătruns este cu adevărat universul minții.

– Chiar și pentru Hulbert, presupun, dacă n-a putut recunoaște că textul era prost.

– A, Hulbert n-ar putea spune niciodată adevărul. Dacă-l spune, tușește.

Luke zîmbi, observațiile ei făcîndu-i tot atîta plăcere ca și scrisorile.

– Hulbert îmi amintește de Kent Horne, spuse, începînd să-i povestească despre perioada cînd îl silise pe Kent să se supună cerințelor lui, ca regizor. Puteam să fiu mai blînd, dar eram nerăbdător...

– Te îndreptai spre un scop unic, zise Jessica. Nu mai vedeai nici o cale lăturalnică. Majoritatea oamenilor din teatru...

Se întrerupse.

– ...sînt așa, completă Luke și ochii li se întîlniră, într-un unic moment de perfectă înțelegere tacită a vieții pe care o împărtășiseră cîndva.

Jessica sparse tăcerea cu încă o întrebare, apoi cu altele, ascultînd atentă tot ceea ce-i spunea, dar permanent o parte din ea se îndoia de candoarea lui. Luke Cameron cel pe care-l cunoscuse și despre care auzise în toți anii petrecuți la New York, chiar și de la Constance, nu vorbise deschis despre nici unul dintre neajunsurile lui; tuturor le păruse rece și îngîmfat, în afară de cei cu care colaborase. Îi găsea confesiunile atrăgătoare într-un chip curios, fără a-l micșora, ci făcîndu-l să pară mai puternic: un om atît de prins în tentaculele teatrului, încît uneori pierdea din vedere căile blînde de a rezolva problemele. „Dar singurul motiv pentru care îl găsesc atrăgător e acela că și eu fac parte din teatru,” își spuse Jessica. Apoi, furioasă, se corectă: „*Pentru că am făcut parte din teatru, cu ani în urmă.*”

– Și cam pe-atunci i-am telefonat agentului tău pentru *Moștenitorii lui Emily*, spunea Luke. Voiam să joci rolul lui Emily. Dar erai plecată la Londra.

– Jucam în *Lear*, la Stratford, cu Hugh Welfrith, răspunse ea, cu privirea în depărtare. Era anul cînd a plecat Constance în Italia. În drum, s-a oprit la Londra și a locuit cu mine în apartamentul de hotel, și am petrecut împreună patru zile minunate; a insistat să vadă *Lear* de trei ori și, în seara mea liberă, am văzut *Pisicile*. Mi-a plăcut nespus s-o știu în sală; am jucat pentru ea, cu mici gesturi și inflexiuni despre care vorbiseram de-a

lungul anilor. Era ca un cod. Întotdeauna ne distraserăm atît de bine împreună; totul era atît de *firesc* între noi.

Strînse pumnii, înghițindu-și lacrimile. Nu avea nici un motiv să-și ascundă sentimentele de Luke, care o iubise și el pe Constance, dar era atît de obișnuită să țină totul închis în ea, încît acum nu putea să plîngă în fața lui, nici măcar să spună că lumea se întunecase și mai mult de la moartea lui Constance.

– Știi ce i s-a întîmplat lui Hugh? întrebă ea. Era bolnav cînd l-a jucat pe Lear, deși nu știa nimeni, decît prietena lui și cu mine, iar din interpretare nu s-ar fi putut deduce nimic.

– A murit acum trei ani. În ultimii zece ani, am pierdut mulți oameni de calitate.

Jessica dădu din cap, cu privirea în jos.

– Hugh și cu mine eram prieteni buni. Și a fost un mare actor.

În tăcerea care se lăsase, Luke spuse:

– Probabil că nu știi despre *Arcadia*. E o nouă școală de actorie pentru copii – fac parte din comitetul director – și e foarte impresionantă.

Îi vorbi despre regizorii din școală și despre tinerii actori care o alegeau, iar de la aceste relatări trecu la altele. Cu cît vorbea mai mult, cu atît îi puneă și Jessica mai multe întrebări, iar Luke cutreiera în lung și-n lat lumea pe care o cunoșteau amîndoi atît de bine, depășind anecdote despre oameni și locuri, descriind noi actori și regizori veniți din televiziune sau de la teatre de provincie, menționînd noi restaurante și vechi cluburi de noapte, și chiar portretizînd viu valul de căldură din vara trecută și vederea de pe terasa lui asupra New York-ului toropit de arșiță.

– Dar în spațiul vostru de repetiție era răcoare? întrebă Jessica, concentrîndu-se direct spre singurul lucru important pentru un actor în timpul unei perioade caniculare.

– O răcoare zgomotoasă, replică Luke și rîseră amîn-

doi, cunoscînd destule dintre instalațiile de aer condiționat, vechi și rablagite, din spațiile de repetiție cu chirie. Surprins de rîsul ei, Luke o privi cu ochi mari, scurtul moment de animație dezvăluindu-i-o fugar pe femeia pe care și-o amintea din trecut. Niciodată n-avea să mai arate așa, își spuse el, dar dacă rîdea mai des, dacă lua lucrurile mai ușor...

Însă chiar în timp ce gîndea astfel, fața ei recăzu în expresia cenușie și mohorîță dinainte. Ca și cum, o clipă, soarele ar fi străpuns norii groși, fiind apoi înghițit de ei din nou. Luke constată că dorea s-o facă din nou să rîdă și căută vreo bîrfă sau vreo anecdotă cu haz, dar nu-i veni nici una în minte. Pentru a umple cu ceva tăcerea, luă cafetiera, dar aceasta se golise. Și în acel moment își dădu seama că ploaia încetase.

Întoarseră capetele spre fereastră în același timp. Își văzură imaginile reflectate vag, și pe acelea ale lumînărilor, deja arse aproape complet, dar nu se întorseseră să privească, ci să asculte. Și nu auziră nimic. Nici un strop de ploaie nu mai lovea geamurile, iar vîntul se oprise. Luke simți o panică în creștere. Trebuia să plece. Și nu dorea decît să mai rămînă.

Nu găsisese răspunsul la nici una dintre întrebările lui despre Jessica; vorbiseră doar superficial și n-o cunoștea aproape cu nimic mai bine decît cînd sosise. Aproape numai el vorbise și nimic din tot ceea ce spusese ea despre sine nu se apropiase vreun moment în a-i dezvălui persoana în care se transformase. Dar nu acesta era singurul motiv al panicii, nici măcar motivul principal. Voia să rămînă fiindcă era fericit acolo unde se afla. Însă nu putea să se autoinvite și astfel, cu încetini-torul, lăsîndu-i Jessicăi timp să-l oprească, își puse șervetul pe masă, împinse scaunul înapoi și se ridică.

— Cred că pînă acum mi s-or fi uscat hainele și pantofii.

Se întoarse dinspre fereastră și fu uluit de tristețea din ochii ei. Jessica însă nu spuse nimic, așa că trecu pe

lîngă ea, în living, apoi în dormitor, închizînd ușa în urma lui. Jessica nu se mișcă pînă nu auzi ușa închizîndu-se. Atunci, automat, începu să strîngă masa. Se gîndi să-i telefoneze lui Angie pentru a-l duce pe Luke la han, dar în schimb continuă să adune vasele și să le ducă în bucătărie, cîte unul, cîte două. *O seară liniștită. În sfîrșit. Ar fi trebuit să-l expediez de mult.*

Dar seara pe care și-o imagina nu era liniștită, ci pustie și, înainte de a și le putea opri, cuvintele *nu vreau să fiu singură* izbucniră fără a se mai lăsa șterse. Singură în sufragerie, cu masa eliberată și lumînările pîlpîind în ceara topită, privi în jur, la perfecțiunea casei pe care o crease, și-și imagină tăcerea orelor care o așteptau. Își putea umple odăile cu muzică, dar tot tăcute aveau să rămîină. Putea umbla prin bucătărie, pregătind cina, cu sunetele flăcărilor de gaz vîjîind, cu frigiderul deschizîndu-se și închizîndu-se, cu oalele și tigăile zăngănind, și totuși avea să fie înconjurată de liniște. Putea pune un film la video, iar casa ei tot tăcută avea să rămîină.

„Dar asta mi-am dorit,” își zise. „Constance și cu mine ne-am făurit același gen de viață.”

Nu, nu era adevărat. Constance lăsase lumea să intre în viața ei. Nu foarte mulți, oamenii veneau, totuși, soseau scrisori și cadouri, telefonul era activ.

Draga mea Jessica, nu înțeleg viața pe care ți-ai ales-o, și nici unul din motivele tale nu are sens pentru mine. Ce-i cu prăpastia asta despre care-mi tot vorbești, despărțind trecutul de prezent? Dacă poți ajuta la regia spectacolului cu Pygmalion, ce te oprește să revii pe Broadway și la Londra, jucînd sau regizînd, dacă asta te atrage acum? Îți citesc scrisorile iar și iar și nu pot crede decît că încă mai ești oarecum șocată de accidentul acela îngrozitor. Dar, draga mea copilă, dacă așa e, atunci trebuie să cauți ajutor. Nu te desprinde de lumea pe care o cunoști. Este hrana ta, viața și ființa ta.

Constance îi scrisese aceste cuvinte în anul trecut, iar Jessica nu le răspunsese niciodată direct; repetase numai că era mulțumită și nu voia să se întoarcă la New York.

După aceea, scrisorile li se înscriseseră în sistemul schimbului de știri între două prietene vechi, fără intimitatea pe care o cunoscuseră cândva. Și apoi, exact în primăvara trecută, sosise un alt fel de scrisoare.

Te rog, vino să mă vezi, mi-e dor de tine și cred că și ție de mine. Avem nevoie să fim împreună. Te rog, draga mea, draga mea Jessica, vino la mine.

Ușa dormitorului se deschise și în pătratul ei de lumină apăru Luke, încă îmbrăcat cu pantalonii ei și tot desculț.

– Umedă zi, spuse el cu jale. Nimic nu se usucă. Dacă nu te superi, rămân cu pantalonii tăi pe mine și ți-i trimit prin Angie după ce ajung la han.

O văzu privindu-i picioarele goale.

– Am să mă încălț când ajunge mașina aici.

Porni spre ea, prin *living room*.

– Jessica, îmi cer scuze. Am dorit atât de mult să te văd, încât am dat buzna fără să iau în seamă dorințele tale. Ai dat foarte clar de înțeles, când nu mi-ai răspuns la scrisoare, că nu voiai să vin aici, dar n-am luat-o în seamă. N-ar fi trebuit să vin; nu trebuia să-ți năvălesc în casă, să-ți ocup o după-amiază întreagă și să te oblig să-mi dai de mâncare...

– Nu m-ai obligat. Mi s-a făcut milă de stomacul tău zgomotos.

Aceste cuvinte îl opriră în loc. Fusese atât de surprins, încât restul scuzelor pe care și le formulase pe îndelete în dormitor i se risipiră din cap și nu mai găsi nimic de spus.

Căteaua se ridică în picioare, scuturându-se cu desfătare și pornind să lipăie prin cameră. Jessica o privi,

bucuroasă de distragere. Dorea să-i ceară lui Luke să rămână; voia să-i spună că el era veriga ei de legătură cu Constance și cu teatrul, dar, mai mult de-atât, era fericită să fie cu el. Știa că și lui îi plăcuse după-amiaza, dar mai știa și că nu s-ar fi invitat singur să rămână. Această propunere trebuia să vină de la ea și-și simțea vocea ruginită și sufocată. Cuvintele nu voiau să iasă.

Luke făcu prima mișcare: porni spre telefon.

– Stomacul meu și cu mine îți mulțumim, dar trebuia de mult să plec.

Luă receptorul și se întoarse, cu cealaltă mână apropiindu-se de butoane.

– A fost o după-amiază minunată. M-am simțit ca acasă și nu e vorba numai de faptul că ți-am purtat hainele. Regret că n-am apucat să ne cunoaștem mai bine, dar poate că într-o zi...

– Aș dori să rămii...

Luke stătea nemișcat, privind-o. Jessica pusese mîna pe capul lui Hope, parcă pentru a se sprijini.

– Mai avem atîtea de vorbit... am putea lua un supeu întîrziat și apoi te-aș duce eu la han. Dacă vrei.

Închise telefonul.

– Foarte mult.

Hope veni spre el și-i împinse mîna cu botul. Luke îngenunche, scărpînînd-o după urechi, după care o privi pe Jessica, cu un surîs:

– Asta speram să spui.

Capitolul 11

Hanul *Swifts Bay* scînteia în soarele dimineții, spălat de diluviul din ajun. Iepurii împăiați din coteț îl priveau pe Luke cu ochi strălucitori, în timp ce mergea spre bucătărie, unde Robert făcea clătite și muffins.

– Sfinte cerule, spuse Robert, cu telul oprindu-i-se în aer. Atît de devreme! După ce ați venit așa de tîrziu!

Sprîncenele lui Luke se înălțară:

– La ora unșpe?

– În fine, mai tîrziu decît mă așteptasem. Presupun că v-a adus Jessica, i-am zărit mașina.

– Da, confirmă Luke, amuzat. Dar nu vreau să mai abuzez de ea și se pare că nu am de unde să închiriez o mașină. Ar fi posibil să mai iau cu împrumut camioneta? Îți plătesc cît ă fi chiria unei mașini.

– Pentru cît timp o vreți?

– Nu știu.

Robert începu să bată aluatul, gînditor.

– V-ați rezervat camera pentru trei nopți; după aceea, vine altcineva.

– Dacă mai sînt aici, mă mut în alta.

– Sînt ocupate toate. Un grup de cicliști din Vancouver.

– Ei, n-o să ne batem capul cu asta acum.

Nerăbdător, expedie problema. Se trezise cu o profundă senzație de bine și abia aștepta ziua care începea.

Nu avea timp pentru detalii minore.

– Aș dori să iau camioneta pentru trei zile, dacă te poți lipsi de ea. După aia, nu știu ce-o să se mai întâmple.

Robert dădu din cap.

– O folosim mai mult iarna, așa că nu va fi o problemă. Nu pot lua bani pe ea; doar s-o Țineți cu rezervorul plin. Sînteți gata pentru micul dejun?

– Nu, n-am să mănînc aici.

Robert păru alarmat la gîndul că ieșea cineva din hanul lui cu stomacul gol.

– Mai întîi mergem la călărie, îi explică Luke. Oricum, nu ești gata să servești micul dejun; e mult prea devreme. Nu s-a mai trezit nimeni.

– Fac și excepții. Nici măcar o felie de pîine prăjită sau un fruct?

– Nimic, numai cheile mașinii.

Robert le găsi într-un sertar și i le întinse. Privi blugii lui Luke și bluza de bumbac, pe gît.

– V-aș putea împrumuta și niște pantaloni de călărie.

Luke clătină din cap, zîmbind:

– Azi mi-i port pe-ai mei; aR fi o noutate. Mulțumesc, Robert.

Se întoarce să plece, apoi reveni.

– Nu știu cît de tîrziu voi veni diseară. E vreo problemă?

– Nu, ușa din față va fi deschisă. Distracție plăcută.

– Cu siguranță.

Trecu prin *living room*, oprindu-se să-și ia geaca de piele și pantalonii de grădinărit ai Jessicăi, uscați după ce stătuseră toată noaptea agățați pe un scaun din camera lui. Afară, fu surprins de răceala tăioasă a aerului și se opri lîngă camionetă să îmbrace scurta. Apoi, din nou, porni de-a lungul apei, cotind spre interior pe lîngă micul lac, pe lîngă Lopez Hill, spre Watmough Bay Road, căutînd indicatorul cu fîntîna. De astă dată, spre deose-

bire de prima călătorie pe acele drumuri, n-avea să mai găsească nici o surpriză; de data asta, anticipa ceea ce-l aștepta.

Se gîndi la sutele de femei cu care ieșise de-a lungul anilor. Își putea aminti cum se îmbrăca să iasă și mergea cu mașina să le ia... dar nu-și mai amintea chipul nici uneia dintre femei. Numai Jessica îi era limpede în minte: aplecată spre el, ca pentru a memora tot ce-i spunea, nescăpînd nimic, în timp ce vorbeau despre teatru și, întotdeauna, despre Constance. Reveneau la ea mereu, ca la o stea călăuzitoare.

De fapt, nu se abăteau niciodată de la aceste două subiecte, dar păreau să nu se mai sfîrșească, așa că după-amiaza trecuse cu anecdote, amintiri și discuții tehnice despre piese pe care le cunoșteau amîndoi. Jessica mai făcuse o cafetieră plină, adusese două căni în living și stătuseră amîndoi pe canapeaua albă, față în față, vorbind încontinuu, fără întrerupere, cu excepția momentului cînd Jessica revenise în bucătărie să ia o cratiță din congelator și s-o bage în cuptor. La ora nouă, Luke făcuse o salată de roșii, busuioc și *buffalo mozzarella*, iar Jessica pusese masa, alegînd covorașe, veselă și tacîmuri diferite și punîndu-le la fel cum făcuse Luke, vizavi. Urmîndu-i îndrumările, Luke găsise o sticlă de *Bordeaux* fin într-un mic răcitor de vinuri, lîngă bucătărie, și se așezaseră din nou la masă, continuînd să vorbească, aducînd lumea largă a teatrelor din New York și Londra în casa tăcută, înconjurată de întuneric.

– Călărești? îl întrebă Jessica, după cafea și coniac.

– Da, cît de des pot. Am și eu cai, în New Jersey.

– Eu mă scol foarte devreme, înainte de micul dejun. Am un cal care cred c-o să-ți placă, dacă te atrage.

– Foarte mult.

Ațita își mai amintea, în timp ce se îndrepta spre casa ei, prin aerul limpezit de ploaie al zorilor. Iar ceea

– Multe dintre ele. Sau pentru weekend, ale oamenilor din Seattle. Zău că nu știu destul ca să-ți răspund la întrebări; ar trebui să vorbești cu Robert. Știe totul despre insulă.

– Dar locuiești aici de șapte ani și ai lucrat cu...

– Am foarte puține legături cu oamenii de pe insulă. Vorbește cu Robert.

– Pare să fie un prieten bun.

– Cu mine a fost foarte bun.

– Și foarte protector față de discreția ta.

– El este protector cu toată lumea. Majoritatea oamenilor au venit aici ca să trăiască discret.

Îi văzu pe față că o considera ajunsă dincolo de discreție, locuind în izolare, dar nu se lăsă atrasă într-o discuție despre modul ei de viață.

– Robert îți poate da informații și cifre, dacă asta vrei. Bîrfe, nu.

– Cum l-ai găsit?

– Cineva din Arizona locuise la hanul lui și mi l-a recomandat.

Făcu o pauză.

– Presupun că știi că am stat doi ani în Arizona.

– Da.

Jessica trase aer în piept.

– Mi-ai citit toate scrisorile?

– Pe ultimele, nu. M-am oprit din citit cînd am știut că trebuia să te văd.

La aceste cuvinte, se opri, apoi se hotărî să nu le ia în seamă.

– Dar pe celelalte, pe toate.

– Da. Trebuie să înțelegi...

Luke se întrerupse din nou.

– Nu încerc să evit; doresc într-adevăr să-ți vorbesc despre asta, dar nu aici. E complicat și așa vrea să stăm pe loc. La micul dejun. La prînz. La cină. Sau între ele. Dacă-ți convine.

Sprîncenele Jessicai se înălțară. Luke făcea planuri pentru toată ziua și seara. Dar, în fond, de ce nu? Spusese că venise acolo ca s-o cunoască și altfel cum ar fi putut-o face? Dacă-l lăsa.

– La micul dejun ar fi perfect, spuse ea, îndemnîndu-și calul la galop.

Luke o ajunse din nou din urmă și alergară de-a lungul falezei, cu briza mării suflîndu-le în față și soarele uscînd ultimele urme ale ploii. Cîinii lătrau și copiii le făceau cu mîna cînd treceau prin dreptul lor; o femeie care-și întindea rufele la uscat luă în brațe un băiețel, iar acesta strigă, cu cuvintele purtate de vînt:

– Ura, Jessica!

Calii veneau la garduri ca să-i vadă trecînd; un mînz care suga la maică-sa întoarse capul spre ei, distras un moment; iar doi bicicliști, pe un drum lăturalnic, pavat, ridicară mîinile, în salutul formal al tovarășilor de drum.

Jessica o luă pe o nouă cărare, cotînd spre mijlocul insulei, și încetinîră la trap pe un drum ce trecea printre gardurile prelungi ale fermelor cu grădini de flori și zarzavaturi în față, iar în spate cu cîmpii întinse, marcate de căpițe de fîn brun-aurii sub soarele arzător, aliniate în rînduri perfect drepte. Un mecanic făcu un mic semn de salut, spunînd:

– Frumoasă zi, după atîta ploaie.

Iar o femeie care-și plivea grădina de buruieni își înălță fața, cu un surîs, pentru a întreba:

– N-ai nevoie de ouă proaspete, Jessica? Pot să-ți aduc cîteva, după-amiază.

– Da, mulțumesc, răspunse Jessica și nu peste mult o luă pe o cărare care ducea înapoi în pădurea de unde porniseră.

Nu schimbaseră o vorbă, de la discuția despre micul dejun. Acum, din spatele ei, Luke comentă:

– Toți oamenii ăștia te cunosc.

– Călăresc pe-aici aproape zilnic și ne salutăm.

– Dar tu știi câte ceva despre ei? Cînd te-am întrebato de oamenii care locuiesc aici...

– Nu-i văd decît în trecere.

Cuvintele ei fuseseră repezite. „Nu mă mai îmboldi!“ îi ceru tacit. „Lasă-mă-n pace!“ Știa că Luke își amintea scrisorile ei. Și le amintea și ea, cuvînt cu cuvînt.

Mi-am făcut deja prieteni – insula ę atît de mică și am ajuns să-i cunosc aproape pe toți – și am munca mea.

Simți că roșea și o cuprinse un val de furie. Ce drept avusese să-i citească scrisorile? Lua-l-ar dracu', înjură Jessica în sinea ei; lua-l-ar dracu' de nesimțit care-și băgase nasul unde nu-i fierbea oala. Își continuă drumul, cu fața crispată de mînie. După ce ajunseră înapoi și băgară caii în grajd, Jessica porni tăcută spre mașină, fără să privească în urmă. Luke se apropie de ea.

– Iartă-mă. Ar fi trebuit să-mi dau seama că nu putem vorbi despre nimic, în afară de teatru și lui Constance, pînă nu discutăm despre scrisorile tale.

Jessica se opri lîngă camionetă, fără să-l privească.

– Ieri, știai că le-am citit, continuă Luke, cu o undă de enervare în glas. Am petrecut multe ore împreună și n-ai făcut caz din asta.

Cu privirea în jos, Jessica desena absentă cercuri în praf cu vîrfu bastonului. Într-un tîrziu, dădu din cap:

– Ai dreptate. Nu voiam să mă gîndesc la problema asta și aveam atîtea altele de vorbit.

Și mă simțeam bine.

Acest lucru, însă, nu-l putu spune cu voce tare.

– Luăm micul dejun? întrebă.

– Mi-ar face mare plăcere.

Merseră cu mașina pînă acasă, în liniște. Lătrăturile de fericire cu care-i întîmpină Hope risipiră stînghereala de a intra în casă împreună, iar Luke reveni afară pentru a-i arunca un băț pe care să-l aducă, de mai multe ori, în timp ce Jessica se ducea la bucătărie. Apăsă comuta-

torul filtrului de cafea, luă o tigaie din frigider și o puse în cuptor, apoi se întoarse la ușa din față.

– Am făcut ceva înainte de plecare, dar trebuie să așteptăm douăzeci de minute. Vrei niște fructe?

– Da, le pot pregăti eu?

– Sînt gata.

Luă o fructieră din frigider și o aduse la masa de scînduri de pe terasă, înălbîtă de ploii și de soare și așternută cu o pereche de mici rogojini galbene cu flo-ricile albe, și vase provensale în culori strălucitoare, galbene, verzi și albastre. Luke și Hope veniră de după casă, întîlnindu-se cu ea acolo, iar Jessica îl privi pe Luke luînd una dintre căni.

– Le-am cumpărat de la *Roussillon*.

– Magazinul din piața mare, completă el. Pe colț. Și rogojinile?

– Da.

– Eu am cumpărat de-acolo o față de masă pentru Constance. Și un cupon de dantelă de Chantilly, foarte frumoasă și neobișnuită, pentru că era albă, iar cele mai multe dantele de Chantilly sînt negre; n-am găsit-o, cînd i-am închis vila.

– Mi-a dat-o mie.

O privi surprins.

– A spus că-mi puteam face din ea o mantilă, sau ceva mai banal: o față de masă ori perdele. Dacă nu-mi venea nici o idee, a zis ea, n-aveam decît s-o bag în lada de zestre.

– Ai așa ceva?

– Nu.

– Și dantela?

– Mi-am făcut din ea perdele pentru dormitor.

– Probabil că eram prea ud ca să le observ. Pot să mă uit?

– Desigur.

Luke intra prin glasvand în living și îl traversă pînă în

dormitor. Perdelele delicate de dantelă stăteau drepte, învolburându-se ușor în dreptul celor trei ferestre mari. Florile și frunzele erau brodate din mătase răsucită și conturate cu fire de mătase dreaptă, încolăcindu-se și întinzându-se pe o urzeală cu ochiuri hexagonale care lăsa să pătrundă lumina și culorile plajei și ale golfului. Soarele aurea palid dantela.

– Constance ar fi fost nespus de încântată, anunță el, revenind pe terasă. E foarte frumos aici; lumina trezește totul la viață.

– I-am povestit la telefon și i-am trimis o fotografie.

– N-am găsit fotografii, spuse meditativ Luke. Mă întreb ce-a făcut cu ele.

– Probabil le-a distrus, așa cum ar fi trebuit să facă și cu scrisorile.

Luke nu-i luă în seamă cuvintele.

– Îmi arăți și restul casei? Avem timp – nu-i așa? – pînă e gata micul dejun.

Jessica zîmbi vag.

– Nu va dura mult; în cea mai mare parte, ai și văzut-o.

Rezemîndu-se în baston, cu Hope pe urme, îl conduse spre o ușă din capătul îndepărtat al livingului. Rămînînd puțin în urmă, Luke îi contemplă conturul elegant al capului și părul scurt, cărunț-argintiu, cu bucle largi pînă deasupra cefei. Din acel unghi, aproape ar fi putut crede că era Jessica Fontaine cea din trecut... pînă cînd ochii îi coborau pe gîtul prelung și frumos spre umerii aduși și poziția cocîrjată a trupului firav, rezemat în baston. Atunci, nici chiar costisitorul costum de călărie nu mai putea ascunde faptul că era o altă Jessica.

Întorcînd capul, Jessica îi văzu privirea cercetătoare și se încordă din tot trupul. Luke observă cum se închidea în sine vizibil, ca un animal speriat a cărui piele își schimbă culoarea ca să se apere, roșind profund, dureros.

– Iartă-mă, spuse el mașinal, căci dintr-o dată îi devenise evident (și se blestemă pentru a fi întârziat atîta) că o femeie care nu avea oglinzi în casă se împotrivea, cu siguranță, să fie privită lung, sau măcar observată cu atenție.

Fără a-i răspunde, Jessica deschise ușa și se dădu la o parte, făcîndu-i loc să treacă. Intrînd, Luke scoase involuntar o mică exclamație. Ajunsesse într-o seră, o adevărată explozie de culori, un labirint de mese prelungi, cu cîte două etaje, aproape ascunse sub un belșug de orhidee, amarile¹, begonii, geranii, cyclamene, trandafiri de ceai și crizanteme. O masă era afectată plantelor medicinale; Luke recunoscuse menta, rozmarinul, busuiocul și arpagicul; apoi văzu o plantă pe care n-o putu identifica.

– Par să fie frunze de dafin.

– Asta sînt.

– Nu le-am văzut niciodată în creștere. Și ăsta?

– Tarhon.

– Și aici?

– Un lămîi Meyer. Mai are mult de crescut.

Dar am mult timp.

Ca și cum Jessica ar fi vorbit cu voce tare, Luke avu impresia că-i auzise cuvintele. „Vom vorbi despre asta,” răspunse el în gînd, „dar încă nu.” Se apropie de masa plină cu orhidee: *Phalaenopsis alb*, *Cymbidiums* în culoarea lavandei, *Brassavola* purpurii și aurii, *Oncidiums* cu tulpini arcuite pîne de floricele galbene-portocalii, zeci și zeci, și alte soiuri pe care nu le mai văzuse niciodată. Pe masa următoare se aflau amarile înalte, cu cozi groase, flori masive pînă la douăzeci de centimetri în

1. *Amaryllis belladonna*, plantă tropicală originară din Africa de Sud, cu flori mari, în genul crinilor

diametru, în culori de la cel mai pur alb pînă la o Lady Jane roz-portocalie ca somonul, cu petale duble, care domina masa.

– Astea cer o muncă enormă, spuse el, trecînd la masa cu cyclamene și trandafiri. Și mai ai și grădina, afară.

Jessica nu spuse nimic și continuă să umble prin cameră, delectîndu-se cu mirosul cald și proaspăt al pămîntului umed, al frunzelor și florilor. Lîngă ușă se găsea o masă de răsădit, cu suprafața ștersă, uneltele de grădină stăteau agățate în ordine pe cîrligele rafturilor de deasupra, unde erau rînduite cu grijă ghivece de cositor pentru răsaduri, îngrășăminte și săculeți cu pămînt de flori. „Deci asta e pasiunea ei,” reflectă Luke, „deși cum ar putea să înlocuiască teatrul...?” Apoi, însă, își aminti ilustrațiile. Pe acelea încă nici nu le pomeniseră.

– Iar aici e atelierul meu, spuse Jessica, de parcă i-ar fi auzit gîndurile.

Deschise o ușă dublă, acoperită cu draperii pe cealaltă parte, și le trase în lături.

– Cu astea controlez lumina, dar de obicei le las deschise; îmi place să privesc sera cînd lucrez, mai ales iarna.

Era o încăpere spațioasă, cu luminator în tavan și ferestre înalte pe peretele opus. Ceilalți pereți erau acoperiți de cărți, în jurul unui șemineu larg cu consolă de lemn sculptat. Unul din rafturi conținea colecția de piese a lui Constance, între două proptele pentru cărți în formă de măști teatrale, una tragică, alta comică. Camera era plină, cu o canapea adîncă și un fotoliu din aceeași garnitură, două bancuri de lucru prelungi, cîteva șevalete cu tablouri pe ele și o masă de desen cu planșeta înclinată și un taburet înalt, tapițat, în fața ei. Podeaua era acoperită cu un covor sud-vestic, nuanțele sale pămîntii repetîndu-se în zecile de oale smălțuite sau nu pe care Luke le bănuia a aparține culturilor Zuni sau

Navaho, puse pe toate mesele, rafturile și de-a lungul ferestrelor.

– Complet diferit de restul casei, spuse el. Aproape ca o călătorie în altă parte a țării.

– Da, exact asta e.

Furia împotriva modului cum o inspecta părea să i se fi risipit.

– Exact asta doream. Unii oameni se duc la birou...

– Iar tu te duci în sud-vest.

Zîmbiră amîndoi. Luke începu să se plimbe de la un șevalet la altul.

– Am toate cărțile tale, zise el indiferent și, cu coada ochiului, îi văzu surpriza de pe față. Cel puțin, douăsprezece dintre ele. Vânzătoarea de la librărie credea că e toată colecția. Le-am găsit extraordinare, de-a dreptul satisfăcător de obsedante.

– Satisfăcător de obsedante?

– Întotdeauna e satisfăcător să te obsedeze ceva, nu crezi? În jurul nostru sînt atîtea lucruri firești, care se contopesc cu alte lucruri firești, apoi dispar, așa cum și trebuie. Ilustrațiile tale îmi tot revin în minte; apar în cele mai ciudate momente, indiferent cu ce mă ocup. Sînt foarte reușite.

– Îți mulțumesc. E cel mai frumos lucru pe care l-a spus vreodată cineva despre ele. Aceeași părere o am și despre Constance. Refuză să dispară.

– Și nu va dispărea, pentru nici unul dintre noi, fiindcă o păstrăm în suflet. Întotdeauna am considerat că una din cele mai acute temeri ale noastre este aceea că ne va scăpa printre degete tot ce e frumos și deosebit, fiindcă n-am încercat destul de tare sau n-am putut să păstrăm.

Jessica îi aruncă o privire scurtă, întrebîndu-se dacă încerca să facă pe deșteptul. Se uitase la ea de destule ori ca s-o stingherească și s-o înfurie, dar niciodată nu-i vorbise despre modul cum arăta. Iar cînd îi deschisese

Cu furculița oprită în aer, îi privi ochii, surprinsă.

Luke lăasă furculița jos, iar Jessica îi văzu expresia schimbându-se, ca și cum ar fi tras aer în piept pentru a se avînta pe un teren dificil.

– I-ai scris lui Constance că ai dat autografe pe cărți pentru elevi, la librăria *Elliot's Bay*.

– Ai avantajul de partea ta, spuse ea rece. Mi-ai promis o explicație.

– Da, ți-o datorez.

Luke privi în zare, spre o mică insulă plată de la gura golfului și, dincolo de aceea, către Mount Baker, înzăpezit și senin, dominînd orizontul.

– În ziua cînd am aflat despre moartea lui Constance, m-am dus în Italia. I-am organizat înmormîntarea, am scos vila la vînzare și am umblat prin camere, urmînd instrucțiunile din testament, cînd existau, iar în rest judecînd singur ce să păstrez și la ce să renunț. Părea să se afle pretutindeni, înțelegi; mă urmărea parfumul ei, vocea ei nu voia să mă lase în pace... aproape ca și cum aș fi venit în vizită, urmînd să luăm curînd o cină liniștită...

Glasul i se frînse. Cum tăcerea se prelungea, Luke luă încet o înghițitură de plăcintă, apoi încă una, și încă una, iar Jessica știu că alunga stafii. Nu, nu stafii, se corectă ea; numai durerea de a ști că din cineva foarte drag nu ne-a mai rămas decît o fantomă.

Acum se simțea mai apropiată de Luke, destinsă și gata să-l asculte. Mîncă și ea din plăcintă și, dintr-o dată, dîndu-și seama cît de foame îi era, își termină porția din farfurie. Fără să-l întrebe, îi servi cu încă o bucată, apoi mai luă una și pentru ea.

– Mulțumesc, spuse Luke, iar Jessica știu că-i mulțumea mai mult pentru că îl asculta. Caseta cu scrisorile tale era în bibliotecă, lîngă fotoliul ei favorit. O mai văzusem și cu ocazia altor vizite și o crezusem doar decorativă, dar cînd am deschis-o... ei bine, ți-am spus că am văzut scrisorile și am citit una-două, din curiozitate. Am

mai citit cîteva, cred, după care a sunat telefonul și era o femeie din New York cu care am fost însurat odată.

Jessica își văzu propria surpriză oglindită pe fața lui Luke și știu că nici el nu se așteptase să spună asta. Apoi, însă, dădu ușor din cap, parcă recunoscînd că era ceea ce dorea să facă, se rezemă de spătar și-i evocă toată acea săptămînă petrecută în Italia și întoarcerea la New York. Zumzetul albinelor și trilurile cristaline ale păsărilor se amestecau cu glasul lui profund, iar Jessica știu că răspundea, la fel cum făcea și ea întotdeauna, la izolarea acelui spațiu restrîns, părăind complet absorbit în sine așa cum privea peste marea întinsă, lăsînd în urmă insulele și continentul.

– Nu ți-am vorbit despre Claudia.

Pe scurt, îi descrie căsnicia lui și brazda pe care i-o tăiasa Claudia prin viață.

– Ceea ce m-am pomenit că făceam era s-o compar pe Claudia cu tine. Eram nedrept față de ea, desigur, dar a devenit atît de evident, încît n-am mai putut evita. E o femeie incapabilă să-și contureze singură existența, sau să găsească sensuri și scopuri în zilele vieții ei. Iar tu îți clădiseși o viață nouă, aproape din nimic. Nu înțelegeam de ce trebuise s-o faci – nimic din scrisorile tale nu spunea exact de ce te silise accidentul de tren să abandonezi totul – dar știam că o făcuseși și era evident că fără ajutorul altora. Așa că, în timp ce Claudia îmi cerea să-i creez un scop și o direcție, tu avuseseseși două cariere, două moduri de viață, două scopuri, două direcții, și făcuseși totul de una singură. Nu era nevoie să înțeleg, ca să știu cît de greu trebuia să-ți fi fost, și te-am admirat enorm pentru asta. Am citit într-o revistă un interviu de-al tău, unde spuneai că te gîndiseși la alte moduri de existență și că aveai hobbies-uri, în special pictura, care-ți făceau mare plăcere, dar apoi ai spus: „Nimic nu mă face să mă simt mai pe deplin vie și în contact cu mine însămi ca teatrul. Cred că, dacă l-aș părăsi, nu m-aș mai simți întreagă.” Motivul pentru care

țin minte fiecare cuvînt este acela că exact la fel simteam și eu. Cred, prin urmare, că ai trecut prin infern ca să ajungi unde te afli acum.

Tăcu, privind-o lung.

– Și cred că încep să înțeleg.

Jessica își rezemă mîinile pe marginea mesei, parcă pentru a împinge scaunul ca s-o ia la fugă.

– N-am nevoie de admirația ta, dacă e provocată de o comparație cu soția...

– Fosta soție.

– Nu vreau să fiu comparată cu ea, nici cu altcineva. Nu vreau să mi se amintească, la nesfîrșit, ce-am fost și ce-am spus, ca și cum m-ai înfige cu nasul în trecut.

– Niciodată n-aș...

– Vreau doar să fiu lăsată în pace! Nu vreau să mă gîndesc la ceea ce nu mai e; nu vreau să fiu tîrîț prin locuri cărora le-am întors spatele. N-am nevoie de întrebări sau sfaturi. Nici de milă.

– Nu mi-e milă de tine. Și nu te tîrăsc nicăieri. Încerc să-ți explic ce au însemnat scrisorile tale pentru mine. Și nu ți-am spus motivul cel mai important pentru care am continuat să le citesc.

Se uita din nou în zare, privind o navă care apărea la orizont, conturată cețos, ca un miraj.

– M-am pomenit așteptînd cu nerăbdare să mă întorc acasă, unde mă așteptai tu. Adică scrisorile tale, desigur, dar în același timp vocea ta și descrierile tale despre oameni, și comentariile despre teatru. Și mi-o aduceai pe Constance mai aproape, dar nu asta era principalul. Principala atracție erai tu însăși.

Reveni spre ea.

– Compania ta.

Jessica stătea absolut nemișcată. Din nou o prinsese pe nepregătite, iar de astă dată cuvintele lui o inunđau, încălzind-o. Cînd, însă, se opri, o strîmbătură dinlăuntrul ei spuse: *Destul de dramatic discursul, dar e ușor să dramatizezi, de la distanță. Acum, că m-a văzut...* Iar

acest gînd o făcu să se îndrepte, cu relaxarea dispărută.

– A fost o fantezie, declară ea sec. Niciodată n-ai avut parte de compania mea. Și nu mă cunoști, indiferent cîte scrisori ai citit.

– Știu. E motivul pentru care mă aflu aici. Nu-mi plac misterele cu final deschis. Am nevoie de răspunsuri și de concluzii.

– Fiindcă ești obișnuit cu două acte și o cortină finală.

– Ba fiindcă nu port ochelari de cal, se răsti el. Și fiindcă sînt un om care crede în înțelegere. Teatrul nu e numai iluzie; tu, mai ales, ar trebui să știi că teatrul cel mai bun spune adevărul.

Se gîndi un moment.

– O prietenă de-a mea, o regizoare numită Zelda Fichandler, a spus ceva, demult; știi ce anume, fiindcă ai citat-o într-una din scrisorile tale. A zis așa: „Teatrul ne dezvăluie sentimentele cele mai intime, așa că le vedem, în loc de a le avea doar palpitînd pe dinăuntru nostru.” Știai că se referea la expunerea sentimentelor și privirea lor *în față*; știai și o credeai și pariez că încă o mai crezi.

– Constance mi-a spus că amesteci teatrul și viața, replică furioasă Jessica. Ai crezut că mariajul tău ar trebui să fie ca într-o piesă pe care o montai și cînd n-a fost...

Se întrerupse.

– Scuză-mă; nu trebuia să spun asta.

– Se pare că bunica mea ți-a spus despre mine mult mai multe decît mi-a spus mie despre tine.

Glasul îi părea nepăsător, dar Jessica observă că era surprins și lezat.

– Îmi pare rău că ți-a spus asta; era o problemă strict personală.

– Și scrisorile mele erau la fel, ripostă ea.

– Da, mi-am băgat nasul și-mi cer scuze. Dar acum, cînd le-am citit, n-are nici un sens să mai discutăm aspectul ăsta.

– Ba are, cîtă vreme continui să tot citezi din ele. N-ai nici un drept să-mi arunci în față propriile mele cuvinte, ca și cum ai încerca să mă obligi să le explic, sau să le retractez, ori să-mi cer scuze...

– Ai dreptate, și din nou te rog să mă ierți. Se pare că am multe de care să-mi pară rău. Dar dă-ți seama că nu te înțeleg. Felul cum ai putut scrie un lucru...

– Nu e nevoie să mă înțelegi. Cine ți-a cerut?

– Așa vreau eu. *Vreau*. E un motiv suficient.

– Pentru mine, nu.

Se ridică, întinzînd mîna după baston.

– Cred că ar fi mai bine să pleci; nu mai avem nimic de discutat.

– O avem de discutat pe Jessica Fontaine.

– Atunci, n-ai decît să vorbești singur. N-am intenția să-ți fac chef.

Ajunsesese la glasvand, cu Hope lipăind după ea, cînd Luke spuse:

– Jessica. Te rog.

Jessica se opri, cu spatele la el.

– Nu încerc să te silesc să faci nimic. Mă îndoiesc că aș putea, în orice caz. Dar vreau să te cunosc mai bine și sînt gata să las jumătate de la mine. De fapt, am și făcut-o; am fost sincer cu tine în toate privințele.

Se răsuci spre Luke:

– Sincer? Trăiești în minciună, din clipa cînd ți-am deschis ușa.

– Nu-i adevărat.

– A, da, tu ești expertul în adevăruri, nu? Dar nu folosești decît părțile care-ți convin. De ce ai venit aici, de fapt?

– Pentru numele lui Dumnezeu!

Luke se ridicase în picioare, stînd amîndoi față în față de o parte și de alta a terasei.

– De cîte ori trebuie să-ți spun că vreau să te cunosc, pe cea care ești acum...

– Atunci cum poți să nu ții seama de ceea ce vezi?

tul că eram singură și nefericită și că părăsisem scena și venisem să trăiesc aici. Voiam s-o fac să creadă că nu avea nici un motiv de îngrijorare.

– Așa că... se apropie Luke de ea. Ai inventat o viață.

– Nu. Am scris despre viața pe care o am: o casă și o grădină, o muncă, prieteni, un câine.

– Și despre vizita la o librărie din Seattle. Dar n-ai fost niciodată acolo. A fost o scorneală.

Jessica îl privi în ochi, cu o provocare feroce.

– Scrisorile alea erau pentru Constance, nu pentru altcineva. Numai ei îi vorbeam; era *între noi*.

– Cum putea fi între voi, când îi ascundeai adevărul? Ți-ai născocit o viață; ți-ai creat propria fantezie. Era pentru tine, nu pentru ea.

– Nu-i adevărat!

– Atunci spune-mi tu ce e adevărat. Nu te-ai dus la Seattle, la librăria aia.

Ochii ei nu șovăiră, când îi aruncă răspunsul.

– Nu ți-ai făcut prieteni pe toată insula.

– Nu.

– Și ai ajutat la regia spectacolului cu *Pygmalion*?

– Puțin. Am făcut adnotări pe textul regizorului și am vorbit la telefon aproape zilnic.

– Dar n-ai fost niciodată la teatrul din Fryday Harbor?

– De două ori. Am stat în sală și am luat însemnări. Și m-am dus la premieră.

– De unde ai știut tot ce se întâmpla în spatele scenei?

– Mi-a spus regizorul, când s-a sfârșit totul.

– Și sculptorul? Omul pe care l-ai întâlnit la cules de scoici?

– Dumnezeuule, nimic nu uiți.

– Nu prea, când e important.

Ridică infim din umeri.

– Richard mi-e prieten. Ne vizităm atelierelor.

– Cît de des te vezi cu el?

– Nu prea des. Dar sîntem prieteni.

– Te-a dus la repetiții în Friday Harbor cu șalupa lui?

– Da, cu acele două ocazii când l-am rugat și și-a sacrificat timpul ca să mă ducă. Și am fost împreună la premieră. Unele din sculpturile lui sînt în atelierul meu; dacă te interesează, ți le arăt. Te-ai săturat?

– Nu tocmai, dar mai întîi cred că ar fi cazul să ne așezăm.

O atinse pe braț:

– Te rog.

Jessica îi dădu mîna la o parte, dar se întoarse și reveni la masă. Hope merse printre ei, culcîndu-se la picioarele stăpînei sale, de unde începu să-și ridice privirea din cînd în cînd ca să se asigure că se terminase cu strigătele.

– Încerc să înțeleg, spuse Luke. Nu te atac și nu vreau să-ți fac nici un rău – Doamne, în veci nu te-aș face să suferi – dar trebuie să găsesc un sens.

– De ce? Cu ce mai contează? Ce-ți pasă?

Luke dădu să spună ceva, apoi se opri.

– Am să-ți răspund altă dată. Îți promit că-ți voi răspunde, dar acum vreau să terminăm ce-am început. De ce-ai făcut-o? De ce ți-ai dat atîta osteneală? Ai fi putut-o convinge pe Constance că nu avea nici un motiv de îngrijorare și fără toate scenariile alea elaborate... a-propo, s-a lăsat convinsă?

– Nu complet. Era foarte inteligentă.

Ochii li se întîlniră, într-unul din acele momente cînd intrau în deplină armonie, înțelegînd-o pe Constance, iu-bind-o, tînjind s-o aibă din nou alături. Stîmjenită de această armonie, Jessica se întoarse să-și ia paharul. Apa era călîie și se gîndi să se ridice pentru a pune gheață în carafă, dar nu se mișcă. Aerul era încărcat ca de o sarcină electrică, plin de tensiunea ricoșeurilor printre ciocniri și apropieri și iarăși conflicte, iar Jessica se simțea țintuită pe loc, de intensitatea relației precum și de tumultul dinlăuntrul ei. La fel cum oscilau nebunește ea și Luke de la un val de emoții la altul, li se balansau

și gândurile. Pe de o parte, era foarte ciudat să se aplece cu un om care era aproape străin, și totuși știa atât de multe despre ea; era straniu și de prost gust, și ori de câte ori o cita sau îi arăta cât de mult știa și-și amintea, îi venea să-i spună să-și țină acasă ochii ăia iscoditori și să plece.

Dar, pe de altă parte, începea să se simtă la largul ei cu Luke. Într-un anume moment din ultimele douăzeci și patru de ore, ceva în sufletul ei se relaxase, ca un nod care se desface brusc, astfel că toate corzile întinse se desprind, iar Jessica se pomenea vorbind comod despre lucruri pe care nu le mai știa nimeni, lucruri pe care le crezuse ferecate definitiv în interiorul ei, pentru a nu mai fi dezvăluite niciodată.

– A trebuit să-i scriu, spuse ea încet. O iubeam atât de mult și era singura mea legătură cu lumea. Îi așteptam scrisorile ca pe niște comori – sigur, erau comori – și o reciteam pe fiecare la nesfârșit, pînă sosea următoarea, iar printre ele îi scriam, iar cînd făceam asta, liniștea din casă se umplea cu conversațiile noastre. Și apoi, desigur, aveam telefonul. Constance a făcut întotdeauna parte din viața mea. Problema era că, ținînd-o lîngă mine, îmi țineam și trecutul viu. Ea *era* trecutul meu; deveniserăm atât de înlănțuite, încît uneori mi-era greu să mă gîndesc la noi două separat. Așa că, în timp ce încercam să-mi îngrop trecutul, ori de câte ori îi scriam, sau citeam o scrisoare de la ea, îl reînviem. Prin urmare, am încercat să-mi umplu scrisorile cu lucruri diferite de tot ceea ce împărtășiserăm vreodată, gîndindu-mă că și pe ea avea s-o ajute, din moment ce *era* bolnavă și ar fi fost mai bine să nu-i fac și eu griji. Așa că, după un timp, am...

– Completat golurile, încheie Luke, cînd Jessica lăsă fraza neterminată. Puțină valorație, puțină culoare, un mozaic din piese mărunte...

Ochii ei se dilatără de surpriză.

– Da, exact. Spațiile goale.

Zîmbi ușor.

– Erau foarte multe; aveam atît de puține despre care să vorbesc. Așa că le-am umplut și, destul de curînd, parcă aș fi jucat într-o piesă despre Jessica Fontaine care s-o convingă că făceam tot ceea ce mă îndemna mereu să fac.

– Iar asta te-a ajutat să eșchivezi trecutul?

Din nou o surprinsese, recurgînd la cuvîntul pe care l-ar fi folosit ea.

– Uneori.

– Dar spuneai că nu s-a lăsat convinsă.

– Cred că nu era sigură. Cam acum un an, mi-a scris că nu trebuia să mă rup de lumea pe care o cunoșteam. A spus că era hrana mea, viața și ființa mea.

Zîmbi iarăși, cu surîsul acela mic, amar.

– Crezusem că scriam acele fantezii pentru amîndouă, dar nici una dintre noi nu le-a înghițit complet.

– Vrei să spui că nu te-ai lăsat absorbită de ele.

– Bineînțeles că nu. Credeai că aș putea? Îmi plăcea să le scriu; era amuzant să-mi închipui o viață, ca Walter Mitty, care se visa într-o duzină de roluri eroice pentru a-l nega pe cel ce era de fapt. Dar niciodată nu mi s-a părut a fi mai mult decît un joc.

– Era ceva în modul cum scriai despre acea viață... un soi de răceală. Ca și cum te-ai fi distanțat de ea.

– Adevărat? se încruntă Jessica. Crezusem că aveam atîta grijă. Poate că de-asta Constance n-a crezut-o niciodată pe deplin. Poate s-a întrebat întotdeauna dacă nu cumva era doar un joc.

– Dacă a fost așa, trebuie să fi știut că era un joc care-ți plăcea. A fost într-adevăr o fantezie, atît pentru tine, cît și pentru ea.

Ochii Jessicai se înăspriră.

– Întotdeauna trebuie să forțezi oamenii să-și recunoască slăbiciunile? Nu-i poți lăsa să-și păstreze doar cîteva iluzii despre ceea ce li se pare important?

Privirea lui Luke deveni închisă în sine și se lăsă o

tăcere prelungită. Atunci cînd o privi din nou, avea chipul mohorît.

– Cred că exact asta fac. Și se pare că am făcut-o dintotdeauna. Nimeni n-a indicat-o vreodată atît de precis. Îmi pare nespus de rău, Jessica. N-am vrut să-ți fac asta. N-am s-o repet.

– De ce o faci, pur și simplu?

– Nu știu. Detest prefăcătoră, măștile pe care le poartă oamenii... Nimeni nu poate fi un mare actor fără a se înțelege mai întîi pe el însuși – tu și Constance o știați mai bine ca oricine – și cred că mi-am forțat actorii atîția ani încît o fac cu toată lumea. Poate. Sau poate îmi place doar să controlez oamenii și o fac obligîndu-i să se supună.

– Te cam bați în piept, spuse sec Jessica.

Luke rîse, iar tensiunea se risipi.

– De fapt, o parafrazam pe bunică-mea. Era de părere că exageram cu nevoia de a fi stăpîn. Presupun că și pe-asta ți-a spus-o.

– Da. Dar fără răutate. Era îngrijorată pentru tine.

– Se pare că-și făcea griji pentru amîndoi.

– Nu tot timpul, dar destul ca să vorbească. Întotdeauna a vrut...

– Ce?

– Îți spun altă dată.

Jessica observă cuta care-i apăruse scurt între sprîncene.

– Nu, n-o fac pentru a te pedepsi că mi-ai ascuns aceste lucruri. Avem fiecare motivele noastre.

Se rezemă de spătar și o privi îngîndurat, mult timp, iar Jessica nu-și întoarse capul, deși mîinile îi stăteau încleștate strîns în poală și trebuia să stea nemișcată pentru a-i îndura căutătura iscoditoare. Se uită dincolo de el, la filamentele de nori ce se țirau pe cerul senin, la o barcă cu pînze care plutea prin dreptul golfului, dar tot timpul rămînea conștientă de ochii lui Luke ațintiți asupra ei.

– Aș dori să te invit la cină diseară, spuse el în cele din urmă. Îmi poți recomanda un local bun pe insulă?

Jess îi înfruntă privirea calmă. Știa că amîndoi încă mai pendulau înainte și-napoi, de la tensiune la armonie, ca două mașinuțe ciocnindu-se într-un parc de distracții, dar mai știa și că nu voia ca Luke să plece, cel puțin nu încă. Stătuse singură mult timp, iar acum atmosfera era plină cu o rumoare de subiecte de discuție, întrebări nelămurite de rezolvat și promisiunea unei companii la cină, iar Jessica nu dorea să lase nimic din toate astea să-i scape printre degete.

– La *Bay Cafe*, răspunse ea, dacă nu te deranjează un local foarte simplu. După-amiază, însă, am de lucru; la ora opt e bine?

– Perfect. Vin să te iau.

– Nu, ne întîlnim acolo. E în sat, un restaurant foarte mic, trebuie să te uiți atent ca să observi firma. Dar e ușor de găsit.

Urmă o pauză, apoi Luke dădu din cap.

– Atunci, la opt. Dacă ai nevoie de mine mai înainte, sînt la han.

Se ridică.

– Dar înainte de a pleca, spăl vasele.

Jessica se pregătea s-o refuze și pe asta; voia să fie singură, să se gîndească la tot ceea ce se întîmplase și să lucreze la planșetă în orele după-amiezei, cu muzica în fundal și nederanjată de nimeni. Dar Luke strîngea deja farfuriile, și-și aminti cît de ușor lucraseră împreună în ajun, așa că nu-l opri. Îl privi cum degaja masa și ducea totul pe o tavă în bucătărie, iar cînd veni și ea, îl găsi suflecîndu-și mînele.

– Mă descurc și singur; nu-s foarte multe. Iar mîncarea ai gătit-o tu.

Jessica luă un prosop curat din sertar.

– Le facem împreună, spuse ea.

Capitolul 12

Cafeneaua nu avea vedere spre golf, ci numai spre strada lată și pustie care trecea prin centrul satului Lopez. Restaurantul era mic și sumar, cu podea de scînduri goale, mese și scaune de lemn, simple, perdele albe la ferestre, legate cu cordoane, și o draperie înflorată în ușa bucătăriei. Nu era un local pe care Luke să-l fi ales din proprie inițiativă, dacă ar fi aruncat o privire înăuntru, în căutarea unui loc unde să cineze, dar îl alesese Jessica, iar cînd sosi, Luke o aștepta la o masă din spate.

– Îmi pare rău că am întîrziat, se scuză ea.

Purta o rochie de doc albastru, cu mîneci lungi, poale aproape pînă la glezne și centură îngustă, iar Luke o văzu pentru prima oară cu bijuterii: un colier din boabe argintii gravate și cercei-figurine de argint. Se așeză pe scaunul pregătit de el, în unghi drept față de al lui.

– N-am fost atentă la ceas.

– Nici nu e cazul, cînd lucrezi.

– De obicei nu sînt.

Zîmbi, însă, pentru ca Luke să nu creadă că se plîngea de a nu avea nici o ocupație, seară de seară, ci lucra cît dorea de mult.

Cu cîteva ore în urmă, își luaseră rămas bun firesc, ca doi prieteni care știau că aveau să se revadă curînd, iar Jessica intrase în atelier, în vreme ce Luke ieșea pe ușa din față. Se înapoiase cu mașina la han, gîndindu-se

la ferocitatea cu care îl provocase să fie sincer. Nu avea nevoie de compătimirea lui; nu părea s-o intereseze înțelegerea lui. Ceea ce dorea era ca între eu să nu fie decât adevărul. Își amintea ce-i spusese în ajun, când vorbeau despre Mary Tyrone din *Lungul drum al zilei către noapte* de O'Neill:

Toxicomania e un blestem, iar Mary s-a folosit de ea ca de o armă.

Asta o propulsase în toți acei ani? Teama de a nu se cufunda în toxicomanie, pentru a afla apoi ce armă distrugătoare putea fi? Nu putea să se împace cu ea însăși, dacă își auzea propria voce recurgând la acele mici trucuri și stratageme pe care le folosesc toxicomanii. Încă un motiv de a se retrage dinspre ispita îngrijorării și compătimirii celorlalți.

La han, scoase din valiză copia noii piese a lui Kent pe care o adusese cu el, extinsă acum pînă la două acte și un crochiu al celui de-al treilea. La un moment dat, dimineată în timpul micului dejun, îi venise ideea că Jessica, chiar arătînd în felul acela, putea găsi o cale de a juca rolul principal, ba chiar l-ar fi putut juca mult mai bine decît oricare actriță cunoscută de el. Aproape o spusese cu glas tare, dar se stăpînise la timp. Era sigur că nu era gata să audă așa ceva și trebuia s-o convingă că nu era una dintre acele idei nebunești care răsar din căldura companiei plăcute, a mîncării gustoase și a strălucirii soarelui într-o zi aurie de octombrie, pentru ca ulterior să se mistuie în neființă.

– I-ai spus lui Constance că ți-e dor de teatru, îi zise el, în restaurant, după ce comandară cina.

– Asta a fost demult. E bun vinul; nu auzisem de el. Ești expert și în vinuri, pe lîngă toate celelalte talente ale tale?

– Știu destul ca să comand soiurile cu care sînt familiarizat și să las restul în seama vainburșului. Presupun că, oricît de des aș aborda subiectul vieții tale în

teatru, ai găsi imediat o altă temă de discuție, absolut fascinantă.

Jessicăi îi scăpă un mic hohot de râs.

– Probabil.

– Ei bine, cum vrei. Sînt bucuros să vorbim despre orice dorești.

– Mai povestește-mi despre *Magiciana*. Cum ai regizat-o.

Era un subiect comod pentru Luke, și plăcut, așa că îl dezvoltă în timp ce mîncău aperitivul de midii aduse de pe mare cu doar o oră în urmă, salata și felul doi, descriind hotărîrile pe care le luase și rezultatele lor, cele care reușiseră și cele neizbutite.

– Cred, în ansamblu, că a fost o greșeală să-l distribuie pe Cort în rolul lui Daniel. Pînă la urmă, i-a ieșit bine, dar a durat mult ca să ajungem acolo, cu mari tumulturi pe care le-am fi putut evita.

– De ce era nepotrivit? Întrebă Jessica.

Luke reflectă un moment.

– Nu i-a plăcut niciodată Daniel. A ținut-o pentru sine pînă a primit rolul – sau poate abia mai târziu a început să simtă așa; dar, odată ce am intrat cu toții în repetiții, a devenit aproape o obsesie și tot insista ca dramaturgul să facă schimbări la personaj. De fapt, Kent a făcut modificări, iar majoritatea au fost în bine, însă lui Cort nu i-au ajuns, așa că se silea mereu să fie un om pe care nu-l plăcea, nu-l înțelegea și cu care nu se simțea comod. A făcut-o, mai mult decît adecvat, ceea ce spune cîte ceva despre talentul lui de actor și în vreo două scene a fost foarte bun, ajutat și de Abby, dar piesa ar fi putut ieși mult mai bine cu altcineva în rol. Un regizor nu trebuie să distribuie niciodată un actor care nu spune clar de la început că se identifică realmente sau intră în empatie cu un personaj, ori – dacă personajul e negativ – cel puțin că îl înțelege.

– Mi se pare evident.

– Ar fi și cazul. Mulți regizori nu-și dau seama.

Jessica se rezemă de spătar, în timp ce chelnerița lua farfuriile goale.

– Iar acum Cort cum se mai descurcă?

– Nu l-am mai văzut de la premieră, dar n-am primit nici un telefon disperat de la New York, deci cred că merge bine. Înțelegi, nu e rău, doar că pur și simplu nu e...

– Daniel.

– Da, exact. E un actor talentat care se dă drept Daniel.

– Ca un părinte care-i face hatîrul unui fiu adolescent, dar nu înțelege o vorbă din ce spune.

Luke rîse:

– Nu chiar atît de rău, dar pe-aproape. Bună frază; mi-ar plăcea s-o folosesc, la nevoie. Te deranjează?

– Bineînțeles că nu; nu prea e un citat de proză nemuritoare. Și oricum, n-aș ști chiar dacă ai folosi-o.

– Ai ști, dacă ai fi de față.

Cu mișcări foarte calculate, Jessica puse paharul cu vin pe masă și-și împreună mîinile în fața ei.

– Aș putea să schimb din nou subiectul, dar totuși voi spune asta: Nu mă mai întorc la teatru, nici la New York. Am crezut că o spuseseam foarte clar în scrisorile către Constance, pe care se pare că nu le-ai citit doar, ci le-ai și memorat. Dumnezeu mi-e martor că am scris-o destul de des ca să se convingă oricine, dar am s-o repet. Nu mă mai întorc. Am aici o viață, o viață fericită, și nu există nici un motiv de a încerca să recapitulez trecutul.

– Motivul este acela că era viața ta adevărată, identitatea ta adevărată, iar ceea ce ai acum este o Jessica Fontaine care se preface că e întreagă, pe Lopez Island.

Jessica își împinse scaunul înapoi. Picioarele de lemn scrișniră pe podele, lovind bastonul rezemat de perete în spatele ei și răsturnîndu-l.

Zgomotul păru tunător în mica încăpere, iar fața Jes-

sicăi se înroși de jenă. Luke sări în picioare. Ocoli masa și ridică bastonul, apoi rămase lângă ea, acoperind-o față de celelalte mese.

– Iartă-mă, spuse el, aplecîndu-se pentru a-i putea vorbi cît mai încet. Aș retracta-o dacă aș putea; am fost grosolan și insensibil. Constance ar spune că încă mai încerc să controlez totul, evenimentele, oamenii, conversația, întreaga ordine de luptă.

Așteptă, dar Jessica își privea mîinile încleștate și nu-și ridică privirea, nici nu răspunse.

– Dar asta nu e o luptă, continuă Luke. Nu vreau așa ceva și sînt sigur că nici tu nu vrei; ceea ce dorim e o prietenie. Jessica, îmi pare nespuse de rău. Am venit la tine ca un tanc încercînd să atace un deal, a fost o prostie și-ți promit că n-am să mai fac. Există lucruri despre care voiam să-ți vorbesc, dar am nevoie de o introducere și, dacă n-o putem face, nici nu mai discutăm. Îmi va fi de ajuns doar să mă aflu aici, cu tine.

Jessica îl privi.

– De ce?

– Fiindcă îmi plac. Fiindcă mă simt foarte bine. Fiindcă, atunci cînd sînt cu tine, mă simt mai aproape de Constance.

Pe buzele ei jucă un mic surîs. „Cînd nu spune cele mai nepotrivite lucruri,” reflectă ea, „le spune pe cele mai nimerite.”

– Îmi pare rău că m-am dat în spectacol, murmură.

– S-a și uitat; mîncarea e atît de bună, încît toată lumea se gîndește numai la ea. Îmi place recomandarea ta. Îmi permiți...?

Îi ținu scaunul ei, iar Jessica se ridică ușor, pentru a i-l putea împinge înapoi spre masă.

– Mulțumesc.

Luke reveni la locul lui.

– Sper că și desertul e la fel de bun ca restul.

– De obicei, nu iau. Poți să mă informezi tu.

– Atunci, va trebui să nu gust numai unul singur. Știi, la unul dintre cele mai bune restaurante din New York se găsește la desert un aranjament din cinci rețete diferite de caramel...

– *Bernardin*, spuse Jessica.

Luke dădu din cap.

– Unul din favoritele mele. Dar există și cîteva loca-luri minunate noi, *Nobu*, de exemplu...

Vorbi despre restaurante, despre concertele și ope-rele din stagiunea trecută și despre parăzile modei din Bryant Square, organizate în corturi imense și atrăgînd la fel de multă atenție ca prezentările de la Paris și Mi-lano.

– Te-ai dus la toate? întrebă Jessica, uimită.

– Aș fi făcut-o, dacă nu aveau loc simultan. Sînt o formă de teatru fascinantă și m-am dus cu o prietenă care făcea un comentariu privat, aproape reușind să gă-sească un sens pînă și în cele mai absurde momente.

– Era creatoare de modă?

– Nu.

Jessica observă că se întreba dacă să-i spună sau nu cine era.

– E una despre care n-ai o părere prea bună. Tricia Delacòrte.

– Ziarista de scandal.

Rămase tăcută, văzîndu-l dintr-o dată ca pe un om întreg, cu o viață complexă. Pînă acum, se întîmplaseră între ei atît de multe care s-o facă să nu se gîndească la Luke decît ca la un regizor căruia îi admira munca; nepo-tul lui Constance, care citea scrisori nedestinate lui; și un mesager nebinevenit, aducînd din nou New York-ul și teatrul în ungherele liniștite ale vieții ei. Acum, privindu-l, văzu un bărbat care fusese căsătorit și divorțase... și poate se recăsătorise? Nu știa. Nu purta verighetă, dar asta nu însemna mare lucru. Comportamentul lui nu pă-rea a fi acela al unui om căsătorit, însă nici asta nu

spunea nimic. În orice caz, ca regizor și bărbat tânăr, viguros, trebuia să aibă legături strînse prin viața mondenă multistratificată a orașului New York și, dacă era burlac, neapărat cunoștea femeii cu care-și petrecea serile și nopțile. Un junghi ascuțit de gelozie o străpuse, făcînd-o să-și tragă respirația, deznădăduită. Ce-i păsa ei de problema asta? Abia îl cunoștea și nu avea intenția să se încurce cu el, nici cu altul, acum ori altă dată. „Poate din cauza New York-ului,” își spuse ea. „Poate sînt geloasă pe viața lui de-acolo. Ar fi posibil? Of, cînd o să se termine odată?”

– O cunosc de cîteva luni, spuse Luke, în tăcerea care se prelungea. Știu că e capabilă de răutăți în scris, dar și-a creat o viață proprie și e foarte pricepută pe meserie, în anumite limite, lucru pentru care o admir.

– Evident, la fel ai spune și despre un hoț de mașini priceput.

Sprîncenele lui Luke se înălțară, iar Jessica trase din nou aer în piept.

– Dar cred că a avut o viață grea, cîndva, continuă ea, calmă. Nu cred că ar putea găsi fără greș punctele slabe ale oamenilor, dacă n-ar fi petrecut mult timp peticindu-și-le pe ale ei.

N-am prea dres-o. E timpul să schimbăm subiectul.

Luke, însă, o făcu primul, parcă pentru a o salva de a deveni prea transparentă.

– Celălalt gen de teatru la parăzile modei îl reprezentau spectatorii. Mai dezinvolti și mai spontani decît în Europa, cred.

– Vrei să spui că nu stăteau cu mutrele împietrite? Eu am considerat întotdeauna că exersează luni de zile ca să-și perfecționeze măștile alea. Prin ultima zi a prezentării, toți arătau ca niște efigii aduse dintr-o pădure mayașă.

Luke izbucni în rîs.

– N-ar mai apărea niciodată în public, dacă ar auzi

ce-ai spus.

Glasurile le erau scăzute și vorbeau aplecați unul spre altul. Luke comandă trei deserturi, iar Jessica luă câte puțin din fiecare, în timp ce el îl mîncă pe unul în întregime și parțial pe celelalte două, după care făcură clasamentul.

– Au mai rămas unele la care n-am ajuns, spuse Luke. Va trebui să mai venim.

Băură cafea espresso și mai comandară, nedorind să plece, vorbind despre teatrele din Europa, circul din Moscova, acrobații finlandezi... pînă cînd, într-un tîrziu, Jessica spuse:

– Ar fi timpul să merge. E foarte tîrziu.

Din nou, Luke o ajută cu scaunul. La ușă, Jessica îi întinse mîna:

– Îți mulțumesc pentru masă. M-m simțit foarte bine.

Luke i-o strînse.

– Aș vrea să te văd mîine.

Și atunci, Jessica puse întrebarea care plutise toată seara între ei:

– Ai venit aici pe timp nelimitat?

Luke zîmbi.

– Nu chiar atît de mult; trebuie totuși să mă întorc. Dar încă nu vreau să plec.

Ea dădu din cap, parcă înțelegînd, deși habar n-avea la ce se gîndea sau ce aștepta Luke. Își retrase mîna dintr-a lui.

– Vrei să mai călărim, mîine dimineață?

– Foarte mult.

– Atunci, la aceeași oră.

Își urară scurt noapte bună, în parcare, apoi Luke porni în direcția hanului, iar Jessica o luă spre Watmough Bay. Era lună plină, de un alb atît de orbitor încît stelele păleau. Cerul aparținea lunii, la fel ca apele care scăldau insula, tăiate prin mijloc de o panglică luminoasă șerpuitoare, iar brazilor de pe marginea drumului le stră-

lucea fiecare ac, asemenea unor mici lame albe, imaculate. Jessica era uimită de claritatea întregii priveliști, frumusețea insulei sale fiind într-atît sporită, încît părea creată din nou, cu unduirea blîndă a colinelor la fel de strălucitoare și de primitoare ca odăile luminate văzute de departe. Inspiră adînc aerul rece, înviorător. Noaptea deveniseră mai friguroase, anunțînd iarna, în vreme ce zilele se încălzeau odată cu răsăritul soarelui, iar grădinile continuau să înflorească. „Iar mîine, vom călări.”

A doua zi, avură impresia că-și stabiliseră deja un sistem, călărind în zori prin pădurile încă umede de rouă, de-a lungul falezelor și prin jurul cîmpiilor, revenind acasă la Jessica pentru micul dejun pe terasă și lunga conversație în voie, după care se despărțiră, plănuiind ca după munca de după-amiază să se revadă la cină. Erau mai relaxați decît în ajun, ca și cum ar fi depășit o anume barieră a înstrăinării, ajungînd într-un loc unde erau familiarizați unul cu altul și începuseră deja să folosească în convorbiri prescurtările proprii prietenilor de durată.

– Unde ai vrea să luăm cina? întrebă Luke, în timp ce punea la loc ultima farfurie spălată, după micul dejun.

– Nu prea avem de ales. La *Bay Cafe* e de departe cel mai bine.

– Perfect; voi avea ocazia să încerc și celelalte deserturi. Trebuie să rezervăm masă?

– Mă ocup eu. La opt?

– Da. Aș dori să te iau de-acasă.

– Bine, răspunse ea cu ușurință, spre mirarea amîndurora.

Luke dădu să plece, apoi se întoarse din nou.

– Apropo, trebuie să-mi găsesc o nouă locuință; lui Robert îi vine un grup de cicliști. Îmi poți recomanda ceva?

Jessica tocmai ștergea chiuveta, iar mîna îi încetini.

– Sînt mai multe. Nu știu nimic despre ele; eu n-am staț decît la Robert. Am să mă gîndesc și vorbim mai

tîrziu. E bine așa?

– Excelent. Sînt convins că și Robert va avea cîteva propuneri.

– Desigur, răspunse Jessica absentă, gîndindu-se că Robert era o sursă de informații mult mai bogată decît ea. Încercă, însă, să-și amintească hanurile despre care auzise, mai ales unul apropiat de casa ei, în timp ce trecea în atelier și se așeza la masa de desen. Luă creionul, aplecîndu-se peste schiță, cînd deodată o frapă extraordinara limpezime a luminii din jur. Era aceeași claritate ca a lunii din noaptea trecută, iar Jessica lăsă creionul jos și privi prin încăpere, spre obiectele pe care abia le mai observa, și numai cînd avea nevoie de ele. Acum, fiecare era unic: aparent șlefuite pînă la un lucru desăvîrșit, cele mai mărunte detalii ieșeau în evidență, cu o precizie perfectă. Lumina limpede o scălda toată și pe ea, și-și vedea unghiile și venele de pe dosul mîinilor conturate fin, ca și cum le-ar fi desenat cu cel mai ascuțit creion.

Jessica privea cu ochi întrebători. La fel ca în cazul frumuseții insulei sale din noaptea trecută, atelierul parcă ar fi fost făurit încă o dată, sau atunci ar fi intrat în el pentru prima oară. „Niciodată nu m-am mai simțit așa,” își spuse ea, știind că era din pricina lui Luke.

Stătuseră împreună aproape tot timpul, în ultimele trei zile, iar în acel interval fuseseră permanent singuri, fără să vadă alți oameni decît la *Bay Cafe*. Nimeni nu le întrerupsese conversațiile continue; telefonul nu sunase, nici șonerie de la ușă. Nimeni nu le distrăsese atenția unuia de la celălalt, din momentul cînd Luke apăruse la ușa ei.

Iar acum, Jessica nu mai voia ca el să plece.

Reveni la masa de lucru, concentrîndu-se asupra schiței în creion pe care o începuse cu o zi în urmă. Peste o jumătate de oră, o puse pe un șevalet. Hope își înălță capul, pentru a se asigura că totul era în ordine,

iar Jessica zîmbi:

– Nu s-a schimbat nimic, Hope; e doar o zi ca oricare alta.

Prinse schița deasupra foi mari de hîrtie pe care avea să picteze varianta în acuarelă, mărită, își trase alături căruciorul cu vopsele și-și luă pensula. Apoi, însă, se opri, contemplînd coala de hîrtie. Întotdeauna avea acea stranie ezitare înainte de a trage prima linie cu penelul pe suprafața albă, ca și cum ar fi stat un moment pe loc înainte de a porni într-o nouă aventură. De obicei, își imagina prima trăsătură de penel, apoi pe a doua și pe a treia, după care era gata să picteze. În acea zi, însă, se pomeni gîndindu-se la Luke și la hanurile de pe insulă. Întinse mîna spre o masă din apropiere și-și turnă cafea într-o cană, din termos. „Nu știu nimic despre ele,” își spuse ea, sorbind cafeaua; „e mult mai bine să-l întreb pe Robert.”

Peste cinci minute, puse cana jos. Nu era o zi ca oricare alta; ba chiar, era uluitor de diferită. Luă telefonul portativ de pe suport și-i telefonă lui Luke la hanul *Swifts Bay*.

– Ți-a dat Robert vreo idee despre o altă locuință?

– Nu l-am întrebat. Am încredere în judecata ta.

După ce i-am spus că nu știu nimic despre ele? A amînat, probabil sperînd că-i voi telefona.

– Am o idee. Poți să...

Se întrerupse brusc. Trecuse atîta timp de cînd se mai infiltrase cineva prin programul zilelor ei. Dar știa că asta dorea și se grăbi, înainte de a apuca să se răzgîndească.

– Poți locui aici. Canapeaua din atelierul meu se desface în formă de pat și e foarte confortabilă. Atelierul are baie proprie și, desigur, e complet separat de restul casei. Ai fi absolut binevenit...

Se opri din nou, auzindu-și răceala formală.

– ...M-aș bucura să te primesc aici.

– Îți mulțumesc, răspunse el pe dată. Ești foarte generoasă. Pot veni peste două ore? Nu vreau să te întrec din lucru.

Jessica se uită la ceas.

– Peste trei ar fi mai bine.

– Atunci, ne vedem pe la șase. Mulțumesc, Jessica. Îți sînt foarte recunoscător.

„Cît de oficiali sîntem,” își spuse ea. „Și cît de liniștitor e așa. Mult mai plăcut decît intimitatea instantanee pe care par s-o cultive oamenii la New York.”

Dar ideea de intimitate o făcu să se întrebe dacă nu cumva făcuse o greșeală cumplită. De ce se sîcîia cu alte posibilități, cînd nu intenționa să aleagă nimic în afară de ceea ce avea? Cu alte cuvinte, își spuse ea cu o brutalitate directă pe care o exersase ani de zile, de ce ar fi riscat să se îndrăgostească?

Se apropie de telefon, pentru a-l suna din nou pe Luke ca să-i spună vreo minciună, să-l împiedice să vină. Mîna, însă, îi ezită în aer pînă renunță și o lăasă să-i cadă în poală. Voia să-l vadă mai mult. Și știa – cu toate că nu i-o spusese și probabil nici n-avea să i-o spună vreodată – că la fel ar fi dorit și Constance.

Reveni la pictura încă neîncepută. Nu mergea, își zise. Avea un program; un contract cu editorul. Apoi, însă, se gîndi la ușa din față a casei. *Dacă e deschisă, poate intra, iar eu nu va mai trebui să văd de el.* Trecu prin seră și living pînă în antreu și întredeschise ușa. Hope o urmă, nedumerită de toate acele activități într-o perioadă care de obicei acoperea cinci, șase ore de calm desăvîrșit, iar Jessica o scărpină după urechi.

– Da, nu e ceva obișnuit, îi spuse ea, și nu știu ce-o să iasă, dar sînt sigură că doresc s-o fac și acum n-am să mai dau înapoi.

După aceea, reveni în sfîrșit la pictură, iar Luke, cînd sosi, o găsi la șevalet, complet absorbită de muncă. Nici n-ar fi observat că intrase, dacă Hope nu s-ar fi repezit în

seră să-l întâmpine, dînd din coadă și îmboldindu-l cu nasul s-o mîngîie.

– Bună, salută Luke încet, îngenunchind alături; ridicîndu-și privirea, întîlni ochii Jessicai. Bună, repetă el.

Jessica văzu reflectată pe chipul lui strălucirea de pe propria-i față și-și aranjă trăsăturile într-o expresie calmă de bun-venit.

– Aproape am terminat pentru azi. Apoi, am să-ți arăt unde sînt toate.

– Pot să văd ce lucrezi?

Instinctiv, Jessica ezită. Nimeni nu-i vedea picturile pînă nu le trimitea la New York.

– Iartă-mă, desigur nu ești obișnuită cu asta, spuse el. Te- aștept în living.

– Nu, e-n regulă.

Izgoni gîndul. Toate erau altfel, așa că de ce n-ar fi îngăduit și această diferență?

– Aș vrea să vezi.

Cu Hope alături, Luke se opri lîngă ea, iar Jessica își privi lucrarea prin ochii lui. Personajul central era aproape terminat: o femeie așezată pe o bancă de marmură, privind în depărtări, cu un cîine negru la picioare. Restul picturii nu era decît culoare de fundal, dar schița în creion arăta că avea să fie o margine de pădure, cu un bărbat construind o cabană de bîrne într-o poiană însorită și, de cealaltă parte, un ocean cu nori negri străpunși de fulgere deasupra. Aproape ascunse în faldurile fustei lungi a femeii, se citeau cuvintele „Ușa deschisă”.

Femeia era Claudia; cîinele era Hope. Bărbatul era Luke.

După cîteva momente de tăcere, Luke întrebă:

– De ce construiesc cabana aia?

– Fiindcă asta faci tu. Creezi. Clădești.

Dădu din cap:

– Îmi place.

Mai privi o clipă, apoi spuse:

– Și Constance? Și „Ușa deschisă“?

– Constance mi-a deschis întotdeauna uși, ajutându-mă să fac noi descoperiri despre mine însămi, despre ceilalți și despre întreaga lume. Și pentru tine a făcut la fel, nu-i așa?

– Da.

Luke păși înapoi, privind pictura și pe Jessica, una lângă alta.

– Ai făcut o treabă minunată cu Constance, comentă el într-un târziu. Nu mai țin minte s-o fi văzut în alt cărți ale tale.

– Acum e pentru prima oară când un personaj îmi amintește de ea. I-am pictat portretul; am să ți-l arăt mai târziu.

Începu să-și spele pensulele.

– Te-ajut să-ți faci patul. În debaraua din colț sînt niște rafturi; ușa de-acolo e a băii. Am rezervat masă la *Cafe*, pentru ora opt.

– Merg să-mi aduc valiza; e în mașină.

Jessica îl privi îndepărtîndu-se. Știa că încerca să se acomodeze cu schimbările stărilor ei de spirit și era recunoscătoare pentru asta, fiindcă nu intenționa să-i spună că erau provocate de micile șocuri pe care le simțea de fiecare dată cînd își dădea seama că se obișnuia deja cu ideea de a-l avea în casă.

În majoritate, acest lucru se întîmpla fiindcă orele li se înscriau rapid într-un sistem, iar Jessica era obișnuită cu sistematizarea. Seara luau cina la *Cafe*, iar după aceea stăteau de vorbă în living pînă-și urau noapte bună, Jessica luînd-o într-o direcție, spre dormitorul ei, iar Luke în cealaltă, către atelier. A doua zi dimineață, începeau călăria la ora șapte și, la zece cînd se întorceau, pregăteau micul dejun împreună și mînceau pe terasă. Pe la douăsprezece și jumătate, după ce făceau curat la bucătărie, Jessica se ducea în atelier, iar Luke ieșea pe terasă, lucrînd la textele pe care și le adusese. La șapte,

se îmbrăcau și plecau la restaurant sau pregăteau cina împreună, încheind ziua în *living room*, cu coniac, cafea și noi conversații.

– E foarte liniștitor, spuse Luke în cea de-a treia seară de cînd se mutase la Jessica; aprindea focul, în timp ce ea turna coniacul și cafelele; din boxele montate în pereți răsuna muzică. Și nu-i puțin lucru, pentru o rutină invariabilă. E ca o pătură pe care o aveam în copilărie și am adus-o cu mine la Constance, după moartea părinților mei. Avea un desen cu corăbii și bărci și i-l cunoșteam pîna la cea mai mică fibră. Aș fi putut să închid ochii și s-o descriu pe toată, fiecare cui de fixare a furcheților, fiecare bulină de pe perdeaua unui iaht. Era ca și cum, orice altceva s-ar fi întîmplat, cînd trăgeam pătura în jurul meu îmi regăseam rădăcinile. Eram fiul părinților mei.

Jessica îi privi spatele, în timp ce introducea hîrtie de ziar sub surcele.

– Îți lipsește faptul de a ști că sînt acasă, vorbind despre ceea ce vei face cînd ai să vii în vizită, murmură ea, amintindu-și o scrisoare pe care i-o scrisese lui Constance, despre moartea părinților ei.

Luke se răsuci repede, citînd cîteva cuvinte din aceeași scrisoare:

– Mi-e dor de dorul lor de mine.

Ochii li se întîlniră.

– A trecut atîta timp, spuse ea, dar încă e atît de real. Mă întreb dacă uităm vreodată suferința.

– Sper că nu, răspunse calm Luke. Sper să ne revenim de pe urma ei, dar niciodată s-o uităm.

Reveni, luă un băț lung de chibrit dintr-un suport și aprinse focul. Flăcările se înălțară, iar Luke se rezemă pe călcîie, privindu-le.

– Mai ai pătura? Îl întrebă Jessica.

– Da.

– O privești vreodată?

– Când a murit Constance, am pus-o peste un fotoliu din dormitorul meu.

– Și mai e acolo?

– Da, dar de cele mai multe ori nici n-o observ. A devenit o parte din fundalul vieții mele. La fel ca tristețea.

Se așează lângă ea, ridicînd ușor cupa cu coniac.

– Îți mulțumesc pentru încă o zi minunată. Trei la rînd, într-un ritm și un sistem imens de liniștitoare. La New York, n-am parte nici măcar de o singură zi ca asta, necum trei.

Jessica sorbi din coniac, privind lung focul. Lemnele se aprinseseră, arzînd cu flacără molcomă, cu trosnete și mici jerbe de scînteii pe alocuri. Căldura radia prin cameră, iar Jessica își strînse picioarele sub trup, simțind valul de plăcere care însoțește căldura în serile friguroase. Avea o întrebare pe care trebuia s-o pună. O mai pusese o dată – „Ai venit pe timp nelimitat?” – iar Luke îi dăduse un răspuns vag, dar acum ajunseseră din nou la același subiect. Trei zile în același ritm invariabil îl calmau. Cîte mai dorea?

Cîte mai doresc eu?

– Vorbește-mi despre părinții tăi, îi ceru Luke. Am citit despre ei în scrisori, dar aș dori să știu mai mult.

Și astfel, întrebarea rămase nerostită. În schimb, pentru prima oară, Jessica începu să vorbească despre ea însăși.

– Cred că am avut o copilărie cu adevărat vrăjită, de acel gen pe care nu-l apreciem pînă nu creștem și ne dorim o parte din protecția pe care am urît-o și ne-am revoltat împotriva ei în copilărie.

Tăcu o clipă.

– Îmi pare rău. Tu n-ai avut parte de protecția asta. Ție ți-a oferit-o doar o pătură.

– Și Constance, prin dragostea ei nemărginită, deși partea cu protecția a fost foarte diferită de a ta.

Comparară modurile în care copilăriseră, iar Jessica

nu avu nevoie de întrebările lui Luke pentru a o îndemna să revină spre amintiri pe care le crezuse uitate pentru totdeauna. Alternau povestiri și anecdote, care încă nu li se terminaseră, cînd Jessica se ridică.

– Am avut o zi grea. Putem continua și mîine.

Luke făcu focul mic, mîinile li se atinseră ușor și, cu un „somn ușor” murmurat, porniră în direcții opuse, să se culce.

A doua zi, la partida matinală de călărie, conversația reîncepu din locul unde o întrerupseseră, cu relatări despre familii și școli, profesori favoriți, prieteni, perioade de singurătate și visuri cu ochii deschiși. Iar seara, întrebarea așteptă din nou să fie pusă, dar în schimb Luke spuse:

– Robert mi-a recomandat odată un restaurant pe Orcas, numit *Christina's*. Dacă fac rost de-un avion care să ne ducă pînă acolo și înapoi, mîine seară, vrei să-n-cercăm?

– A, nu, eu...

– Stai doar un moment și gîndește-te, o întrerupse el calm.

Nu era nevoie să se gîndească; îi spusese că nu plecase niciodată de pe insulă. Părea primul pas într-un fel de ciudată campanie de a o îndepărta de casă: mai întîi în Orcas... iar apoi, la New York?

– E vorba doar de o cină, spuse el. Nu-ți cer să-ți faci bagajele pentru New York.

Jessica simți un val de furie, împotriva ei însăși pentru că se trădase și contra lui Luke pentru că i-o dăduse de înțeles.

– Va trebui să rezervăm locuri, spuse ea scurt.

– Mă ocup eu.

Se duse la telefon, iar Jessica îi auzi glasul ca un murmur scăzut, vorbind cu cineva, apoi cu altcineva. Reveni peste cîteva minute.

– E o mică problemă. Putem obține un avion care să

ne ducă, dar nu și înapoi. Pilotul mi-a sugerat un local numit hanul *Turtleback*; bănuia că vom găsi camere, în perioada asta a anului. Dacă n-ai nimic împotriva, putem rămîne peste noapte, întorcîndu-ne a doua zi în zori.

O privea ferm, provocînd-o să iasă din sistemul fix al vieții ei, măcar pentru o singură seară, după care îl putea relua din nou, dacă dorea.

– Telefoniez la han, continuă el. Nici n-are rost să ne gîndim, dacă e ocupat.

Jessica îl privi răsfoind cartea de telefon și formînd un număr.

– Avem două camere, dacă le dorim, spuse Luke, coborînd receptorul de la ureche. Să le rezerv?

Instinctiv, Jessica ridică mîna și-și împinse părul înapoi. Văzu chipul lui Luke schimbîndu-se și știa că înțelegea că, pentru prima oară după atîtea zile, o făcuse să fie din nou conștientă de ea însăși ca femeie și de amîndoi ca pereche.

– Jessica?

– Da.

Luke termină convorbirea și se despărțiră aproape imediat, Jessica mergînd în dormitorul ei, Luke în atelier. A doua zi, între ei se simțea un gen nou de nervozitate, iar micul dejun fu scurt, lăsîndu-le o după-amiază lungă de muncă. De fapt, abia dacă schimbară o vorbă, pînă se văzură în micul avion, privind cum insula Lopez se îndepărta sub ei și, chiar și atunci, cel mai mult vorbi pilotul, oferindu-le un comentariu continuu în timp ce zburau peste contururile colțuroase ale insulei Shaw, apoi pe toată lungimea U-ului inversat al insulei Orcas, cu Mount Constitution înălțîndu-se în dreapta și mai micul munte *Turtleback* în mijlocul cîmpiilor din dreapta.

– Acolo e hanul, spuse pilotul. Drept peste valea asta îngustă, se vede muntele *Turtleback*. Drăguț loc!

Jessica nu spuse nimic. Se simțea desprinsă, ca o barcă luată de valuri îndepărtîndu-se de mal, trasă în-

coace și-ncolo de curenți nevăzuți. În același timp, însă, era emoționată de acea senzație de libertate, de a lunea prin cerul crepuscular cu luceafărul de seară licărind deasupra și semilunile palide ale plajilor încercuind insulele întunecate de dedesubt, plutind tot mai jos, pe măsură ce în fața lor începea să se distingă pista de aterizare a insulei Orcas. Parcă ar fi fost o caleașcă magică intrînd într-o împărăție unde nu mai ajunsese nimeni. Clătină din cap, jenată de propria ei fantezie, și aruncă o privire spre Luke, să vadă dacă observase. Ochii li se întîlniră, iar Jessica fu atît de șocată de tandrețea dintr-ai lui încît se uită în altă parte, puțin amețită, refuzînd ceea ce văzuse căci, desigur, trebuia să se fi înșelat.

Luke aranjase să-i aștepte o mașină și merseră în tăcere pe drumurile ce șerpuiau printe păduri și tarlale atît de asemănătoare cu cele de pe Lopez încît se părea că nici nu plecaseră, pînă ajunseră la hanul *Turtleback Farm*, cu curtea sa strîmtă împrejmuită cu gard și ultimele flori de vară aplecîndu-și capetele de-a lungul fațadei prelungi, verzi-închis, și pe lîngă drum. Susan Fletcher îi salută la intrare și le arătă camerele, cea pentru Jessica lîngă living, iar a lui Luke în susul scării late, de lemn șlefuit.

– N-am avut două învecinate, spuse ea, pe cel mai firesc ton.

Cu un surîs amabil, îi dădu Jessica pernele și păturile în plus și-l conduse pe Luke la etaj, fără a trăda o clipă nici cea mai slabă curiozitate.

„Și totuși,” își spuse Jessica în timp ce Susan întredeschidea o fereastră și mai aprindea o lampă, „fără-n-doială că-i părem foarte ciudați: un bărbat înalt, cu chip convingător și o atitudine de siguranță care denotă că e stăpîn pe viața lui și o urîtă schiloadă cu păr cărunt, spate cocoșat și umblet șonticăit, rezemată în baston. Poate m-o fi crezînd maică-sa.”

Ideea o făcu să izbucnească în rîs și observă sprîncenele lui Susan ridicîndu-se, la vederea schimbării de expresie. „Ei bine, n-are decît să ghicească,” medită ea; „n-am să-i explic nimic, și nici Luke.”

– Mulțumesc, e perfect, îi spuse, închizînd ușa în urma ei.

Camera era extrem de simplă, părăind aproape goală, dar avea un pat comod, pe micul scrin și pe noptieră se aflau reviste și flori uscate, iar baia combina în chip ciudat pereții cu lambriuri, un lavabou pe pedestal și o cadă cu gheare și perdea de duș strînsă în jur ca șalul unui bătrîn.

– Îți convine? o întrebă Luke, cînd se întîlniră în living.

– Da, e foarte plăcut, răspunse Jessica, gîndindu-se că iarăși se comportau prea formal.

Luke îi deschise ușa din față.

– Ți-e foame?

– Foarte. Pare să fi trecut o veșnicie de la micul dejun.

– Atîta a trecut. Și n-am mîncat mult. Nervii, cred. Mai ai și-acum?

Oprindu-se lîngă mașină, Jessica își ridică privirea spre el:

– Nu. Dar tu?

– Nu. Mă bucur foarte mult că sînt cu tine aici.

Jessica dădu din cap abia vizibil, apoi se așeză în mașină. *Gata cu formalismele. Poate nici nu vom mai avea nevoie de ele.*

Christina's se afla la etajul întîii, iar Luke înjură cînd văzu scara.

– Nu mi-a spus nimeni.

– Nu-i nimic.

Jessica urcă treaptă cu treaptă, stînjinită de încetineala mersului. Luke încercă s-o ia de braț, dar ea clătină din cap, urcînd singură. Cînd ajunse în restaurant,

respirația i se accelerase.

– Îmi pare rău, spuse Luke. Ar fi trebuit să întreb.

– Și eu. Hai să uităm totul, bine?

Micul salon era aproape la fel de gol ca odăile lor de la han, cu podele de lemn și mese distanțate suficient pentru a fi discrete. Un aranjament de mulaje din cupru acoperea o parte a unui perete; o verandă închisă cu geamuri și un ponton stăteau suspendate peste East-sound. Jessica se prefăcu foarte interesată de puținul care era de văzut, încercînd să nu se gîndească la trupul ei stîngaci, gata să-i reteze lui Luke orice încercare de a o face să se simtă mai bine.

Luke, însă, îi rezerva o altă surpriză.

– Am s-o întreb pe Christina dacă pot copia încăperea asta pentru un decor, spuse el. Aici nu e practic nimic; un mod perfect de a economisi banii pe design și construcție.

Jessica zîmbi:

– Mulajele astea de cupru sînt probabil niște anti-chități. Foarte scumpe.

– A, le-aș elimina. Mănîncă spațiul, nu ți se pare?

Rîseră amîndoi, iar Jessica începu să se destindă. Bastonul îi stătea rezemat de perete, lîngă scaun, dar uită de el; făcu un efort să stea mai dreaptă, cu mîinile împreunate în poală, văzîndu-i pe amîndoi ca și cum s-ar fi aflat pe o scenă: o doamnă și un domn cinînd liniștiți într-un restaurant simplu de pe o insulă. Dar nu erau pe scenă; făceau parte din lumea reală, doi oameni așezați printre alții, iar cînd Luke comandă un Woodward Canyon Cabernet și ridicară paharele, închinînd în tăcere, zîmbitori, știu că trecuseră peste o linie imperceptibilă și dintr-o dată deveniseră un cuplu.

– Nu ți-am spus niciodată una dintre întîmplările mele favorite cu Kent, începu Luke, după ce făcură comanda; avea glasul dezinvolt, ferindu-se de intimitatea toastului tăcut, și se rezemă în scaun, bînd vinul și începînd să

depenne povestiri despre Kent Horne și săptămînile de repetiție pentru *Magiciana*. Unul dintre lucrurile cele mai uimitoare, spuse el, cînd își terminară aperitivele, a fost felul în care a început să simtă prezența spectatorilor încă dinainte de a-i avea. „Trebuie să-i facem să respire odată cu noi,” zicea – devenise replica lui favorită – „dacă-i auzim respirînd împreună cu noi, vom ști că i-am cucerit.”

– De unde știa, întrebă Jessica, dacă nu-și mai văzuse niciodată piesa jucată?

– A spus că simțea. Ceva în sensul că intelectul colectiv al spectacolului – regizor, producător, actori, director de scenă – înțelege mai bine reacția intelectului colectiv al publicului. Ca și cum ar respira împreună.

– Știe multe, pentru un om atît de tînăr. Chiar e atît de tînăr pe cît îl crezi?

– Și mai tînăr. Și-ai crede-o și tu, dacă l-ai vedea în acțiune. De-asta piesa lui e un fel de miracol. Și cea nouă, de asemenea.

– Ți-ai mai scris una?

– Încă nu e tocmai gata.

Chelnerița le servi peștele și turnă din nou în pahare, iar Luke continuă să relateze despre repetițiile *Magicienei*, după care Jessica spuse:

– Îl cunoști pe Orlando D'Alba?

– Nu. Dar numele sună bine.

– Într-adevăr. Sînt destul de sigură că singur și l-a inventat, dar de ce nu, dacă-l face să fie mai fericit? Opt ani de zile i-a tot trimis agentului meu cîte două piese pe an, una în februarie și alta în august, implorîndu-mă să i le lansez pe Broadway și să joc rolul principal – mereu cîte o femeie care omora diverse persoane și scăpa basma curată. Mi s-a părut o obsesie cam stranie; niciodată nu inventa vreun alt fel de intrigă.

– Iar piesele nu erau bune?

– Erau groaznice de-a binelea, dar el era atît de

serios și de hotărât, încât de fiecare dată îi răspundeam în scris, cu unele sugestii, mai ales ca pe următoarea să i-o trimită altcuiva. Dar n-a făcut-o; au continuat să sosească, mereu aceeași poveste, amplasată în alte orașe, cu alte nume ale personajelor și alte moduri de a asasina victimele. Dacă n-ai auzit de el, înseamnă că n-a reușit niciodată, nici pe Broadway, nici în altă parte.

– Probabil că de-atunci a adunat un teanc întreg.

– A, presupun că le trimite peste tot; nu părea gata să stea să le rumege. De obicei, oamenii nu se agață de trecut, înțelegi; îl lasă-n pace și găsesc ceva nou de care să se agațe.

Luke dădu să spună ceva, dar chiar atunci sosi desertul și, odată cu acesta, Christina Orchid, întrebându-i dacă le plăcuse masa.

– Ne-a plăcut, răspunse Luke. A fost excelentă.

Christina o privi mai atentă pe Jessica:

– Nu cumva sînteți Jessica Fontaine? Vreau să zic, sigur că ea sînteți. V-am văzut în *Anna Christie*, demult; ați fost minunată. Am auzit că locuiți pe Lopez; ați venit într-o vacanță?

– Nu.

– Ah! Ei bine, mă bucur că vă văd. Dacă stați la noi, sper să mai veniți, în pofida scărilor.

– Și eu sper.

– Poftă bună la desert.

Deprinsă cu ciudățeniile clienților, învățase de mult să recunoască și să încheie un dialog care nu ducea nicăieri și, cu un surîs spre cei doi, se apropie de masa următoare.

Luke o privi pe Jessica în ochi.

– Ți se întîmplă des?

– Bineînțeles că nu. Cum s-ar putea?

– Adică, nimeni nu are cum să te recunoască?

Jessica roși.

– Adică, foarte puțini oameni de pe-aici au văzut

spectacolele din New York, iar dacă le-au văzut după atîția ani nici nu mai țin minte cine juca în ele.

Chelnerița le aduse cafeaua espresso, iar Luke schimbă vorba. Stătura pînă tîrziu, plecînd printre ultimii, iar cînd în sfîrșit se ridicară să pornească spre ușă, Luke se opri în capul scării, lăsînd-o pe Jessica să coboare singură. În mașină, ea spuse:

– A fost o seară minunată.

Iar el murmură:

– Ca de obicei.

Și rămaseră tăcuți pînă ajunseră la han.

Micul *living room* era întunecat, cu doar cîțiva tăciuni arzînd mocnit în cămin.

– Stăm aici un timp? Întrebă Luke.

Fără a aștepta răspunsul, mai puse doi bușteni peste jărat, privind cum scăpărau și se aprindeau flăcările; se duse la o măsuță din colț, unde fusese pusă o carafă cu pahare, și turnă pentru amîndoi cîte un sherry.

– Vreau să-ți spun ceva. E răspunsul la o întrebare pe care mi-ai pus-o acum multe zile. Nu știu dacă ți-o mai amintești...

– Ba da.

Așezată pe micul divan din fața focului, Jessica luă paharul pe care i-l adusese Luke.

– Mulțumesc.

Măsuța din fața canapelei era plină cu reviste și albume de fotografii ale insulelor, iar Jessica privi reflec-tarea flăcărilor în copertile lor lucioase, în timp cî Luke se așeza lîngă ea. Stăteau mai apropiați decît fuseseră toată săptămîna, dar dacă înainte s-ar fi retras, acum rămase calmă, legănată de lumina pîlpîitoare, conștientă de senzația solidă a trupului lui Luke alături. Se simțea cam ca și cum ar fi alergat într-o cursă: obosită, dar încă nu gata să se ducă la culcare, fără să mai fugă, însă nici ajunsă la linia de sosire, nici măcar sigură ce avea să găsească atunci cînd ajungea, dar plină de o ciudată

nerăbdare. Luke își lăsa paharul jos și se întoarse într-o parte, cu fața spre ea.

– Când ți-am spus, zilele trecute, că încercam să te înțeleg, m-ai întrebat ce importanță are. M-ai întrebat de ce-mi pasă.

– Iar tu ai zis că-mi vei răspunde altă dată.

– Fiindcă voiam să fiu sigur.

Umbrele dansau către ei dinspre flăcările unduitoare, iar pereții și plafonul păreau să se dizolve, astfel că în momentul când văzu mîna lui Luke apropiindu-se de ea, Jessica își închipui că-i juca lumina o farsă. Apoi, însă, îi simți palma pe a ei, îl zări aplecîndu-se spre ea și, coborîndu-și privirea, văzu mîinile amîndurora înlănțuite.

– La un moment dat, în timp ce-ți citeam scrisorile – ți-am spus- o, dar are mai mult sens dacă ți-o spun din nou – am început să aștept cu nerăbdare să mă întorc acasă, la sfîrșitul zilei, și să-mi petrec timpul cu tine. Ai devenit o parte din realitatea mea, una dintre părțile cele mai importante și atunci mi-am dat seama că mă îndrăgostisem de tine.

– Nu.

O spusese în șoaptă. Încercă să-și retragă mîna, dar Luke i-o ținea prea strîns.

– Ți-am spus: era o fantezie. N-are...

– Era foarte reală și am...

– ...nici un sens.

– ...știut asta după cîteva zile de cînd am ajuns la tine.

Izbucniră scurt în rîs, amuzați de felul cum li se încurcaseră cuvintele.

– Am știut-o, repetă Luke. Am așteptat să-ți spun pînă eram sigur. Ceea ce iubeam în scrisorile tale era foarte real. Dar nu mi-era de-ajuns. Din acest motiv a trebuit să te găsesc și de- asta am tot încercat să înțeleg ceea ce ai scris și ce ești. Jessica, ești minunată; ceea ce-ai făcut cu viața ta...

– Nu, repetă ea și își retrase mîna, strîngîndu-și-le pe amîndouă în poală. Nu sînt deloc minunată – de ce susții o asemenea absurditate? Am fost odată, dar s-a terminat, totul, iar ceea ce a mai rămas e o epavă – o femeie urîță, o oloagă, o persoană banală care pictează și-și cultivă grădina. De ce romantizezi asta? Te-ai amăgit spre a mă iubi fiindcă e altceva decît tot ceea ai făcut înainte și e foarte dramatic. Ca o piesă de teatru. Dar dacă ar fi o piesă, ar fi o comedie: un bărbat vorbind despre iubirea pentru o femeie care...

– Termină.

Începu să se plimbe prin mica încăpere. Jessica îi auzi pașii, cînd trecu prin spatele canapelei, îi văzu umbra întinzîndu-se pe perete, îndoindu-se peste tavan, sărind pe peretele următor, cînd Luke reveni pe propriile-i urme.

– Ți s-a întîmplat un lucru îngrozitor – nimeni n-ar nega asta – dar l-ai tras în jurul tău ca pe un lîțoliu; vezi totul numai prin el; te *sufoci* cu el.

Se opri lîngă șemineu și, cînd își ridică privirea spre el, Jessica văzu că avea chipul umbrat și-l auzi vorbind cu glas dur.

– Te-ai definit pe tine însăși ca urîță, schiloadă și banală, ai ferecat tot ceea ce a făcut parte din măreția ta, te-ai închis într-o casă fără nici un afiș sau fotografie din trecut, sau măcar o singură oglindă.

În foc căzu un buștean, împrăștiind o jerbă de scînteii. Luke se așeză pe marginea divanului, prinzîndu-i strîns mîinile între ale lui.

– Dar, draga mea Jessica, trăiești într-o casă a oglinzilor. Te-ai înconjurat cu miraje și iluzii care se tot reflectă în ele însele la nesfîrșit și din ele ți-ai făcut realitatea ta. Numai pe ele le vezi, de dimineata pînă noaptea, iar noi ceilalți, dacă ne privești cît de cît, sîntem lipsiți de substanță. Ne alungi ca pe niște stafii.

– Nu-i adevărat. Toată săptămîna asta, am vorbit

despre atîtea și am fost deschisă cu tine, și sinceră. Nu te-am alungat.

– Dar anumite subiecte au rămas tabu. Și m-ai alungat chiar adineaori, cînd ți-am spus că te iubesc. De ce nu poți accepta asta?

– Știi și tu răspunsul, replică ea cu aprindere, vorbind încet în liniștea casei. Știi totul despre mine; pe cele mai multe le-ai știut încă dinainte de a ajunge măcar aici. În toate scrisorile acelea, destinate lui Constance, am fost cum nu se poate mai deschisă... Le-ai citit, ar trebui să le poți înțelege. Și pe mine. *Eu* sînt stafia! Nimeni din cei care m-au cunoscut înainte n-ar putea să se mai uite la mine și să vadă o ființă întreagă. Ar vedea o zdreanță și ar întoarce capul. Of, de ce-a trebuit să aduci vorba de asta? Fusesse o săptămîină fermecătoare; de ce n-ai putut s-o lași așa cum era? Te-ai fi întors la New York și am fi rămas amîndoi cu amintirea unor momente plăcute. Cînd colo, tu m-ai tot împins să fiu cine nu sînt: vorbești despre o întoarcere la New York, vorbești despre dragoste... Ți-am spus că asta e viața pe care mi-o doresc – și lui Constance i-am spus-o, iar tu ai citit, nu o dată – de ce nu poți și *tu* să accepți *asta*?

– Fiindcă nu vreau.

– E atît de important ceea ce vrei?

– Pentru mine, este. Uită-te la tine, cum faci ce vrei *tu*, refuzînd să încerci...

– Cum fac ce pot! Mai mult de-atît nu pot face!

– Pe-asta n-o cred. Nu cred...

– Ți s-a întîmplat vreodată ceva care să-ți distrugă viața? Care să te facă să privești totul ca și cum ai fi ajuns într-un loc complet străin, astfel că nimic nu mai arăta la fel, nimic nu se mai simțea la fel? Timp de doi ani m-am tot gîndit la asta; am încercat să mă văd pe mine însămi întorcîndu-mă și punînd la loc toate părțile vieții mele care cîndva îmi fuseseră familiare. Dar nu aveam cum s-o fac.

– Ți-era frică.

– Și asta-i chiar atât de groaznic? Bineînțeles că mi-era frică. Eram îngrozită. Nu mai aveam nici un loc al meu! Întotdeauna existase un loc pentru Jessica Fontaine; o știam și o știau și ceilalți. Mi se deschideau ușile, oamenii mă primeau cu bucurie, oriunde mergeam eram *în lumea mea*. Și apoi, n-a mai fost așa. Știam că ușile n-aveau să mi se mai deschidă, că nimeni n-avea să se mai bucure de sosirea mea, că aveam să rămân pe din-afară, unde totul mi-era străin. Nu poți încerca, măcar, să înțelegi asta?

– Încerc. Încerc tot timpul, de când ți-am citit scrisorile. Ești o femeie curajoasă; de ce n-ai făcut o încercare, cel puțin? Oricând ai fi putut să fugi; de ce n-ai făcut-o, înainte de a fi sigură ce avea să se întâmple?

Jessica scutură din cap:

– Habar n-ai cum e.

– Posibil. Dar știu că orice femeie pentru care scena a însemnat atât de mult ca pentru tine, orice femeie care a scris așa cum i-ai scris tu lui Constance, despre puterea pe care o simți pe scenă, despre...

– Nu vreau să te aud citindu-mă!

– Ai dreptate; nu trebuie să fac asta. Iartă-mă. Încercam să te fac să înțelegi cât de mare e miza.

– Doamne sfinte, crezi că nu știu? Miza e toată viața mea! Ani și ani în care am clădit o viață care să mă apere de...

Se întrerupse.

– Amintiri și durere, spuse încet Luke. Pe astea le înțeleg. Dar sînt atât de pustiitoare încît nici măcar nu vrei să-ncerci să te întorci la ceea ce te-a făcut să fii mare? Cînd am spus că le ferecaseși, la astea m-am referit: cele care te-au făcut mare încă mai există...

– Ăsta-i alt vis. Depeni încontinuu fantezii, ca și cum, dacă vorbești destul de mult, ai putea să mă schimbi. Ceea ce era în mine s-a dus. De ce nu vrei să crezi asta,

cînd eu o repet la nesfîrșit? Cîndva, știam ce avea să facă trupul meu, știam exact cum să mă mișc pe scenă, cum să mă așez, să deschid ușile și să torn de băut... Cîndva, trupul meu era un instrument care le spunea spectatorilor aproape tot atît de mult ca fața și vocea. Dar trupul acela nu mai e. Și nici fața mea. Toate s-au pierdut; nu e ferecat nimic. Acum, am spus tot ce-am avut de spus; m-ai silit să spun totul. Ești mulțumit?

Luke tăcu un moment.

– Iartă-mă. Ai avut dreptate; nu trebuia să stau aici și să-ți spun ce vrei și ce nu vrei, sau să mă arăt ca un fel de salvator venit să te scape și să te înapoieze societății.

Se ridică.

– Era important pentru mine să-ți spun că te iubesc și că a fost o săptămînă minunată. Nu cred că te-am mințit vreodată; niciodată n-am susținut că încă ai mai avea frumusețea și trupul perfect de odinioară. Dar cu cît ajung să te cunosc mai bine, cu atît mai puțin important mi se pare acest lucru. M-am atașat de modul cum vorbim împreună, de modul cum vezi tu lumea și mi-o împărtășești și mie, de felul cum se înalță spiritul tău și cum ți se transformă fața cînd zîmbești, și chiar mai mult, cînd rîzi. Pentru mine, ești minunată și-mi pare rău că nu ai încredere destulă ca să fii convinsă că spun adevărul.

Stătu un moment pe loc, ca o umbră întunecată în lumina tot mai slabă a focului. Apoi se aplecă și o sărută, ușor, dar nu indiferent.

– Noapte bună, draga mea, spuse și plecă, urcînd treptele cîte două spre camera lui.

Jessica rămase în colțul canapelei, tremurînd, cu gîndurile în tumult. Focul se stingea din nou, rămînînd doar un strat de jărat roșu, iar în cameră se lăsa frigul, dar ea continua să stea cu mîinile împreunate, ca atunci cînd i le ținuse Luke. Hanul dormea și nu se auzea nici un sunet, însă gîndurile ei răsunașu asurzitor.

De cînd nu-i mai spusese nici un bărbat că o iubea?

O, de-atîta timp, de atîția ani... Dar nu asta o zăpăcise. Altceva avusese acest efect.

Era îndrăgostită de el.

Nu, își spusese repede. Nu tocmai. Dar ajunsese atît de aproape, încît știa că avea să se întîmple, profund și pasional, ca niciodată, dacă îngăduia ea. Însă nu putea să riște. Avea o viață pe care să și-o apere.

L-ai tras în jurul tău ca pe un lîntoliu; te sufoci cu el.

„Un lîntoliu,” reflectă ea. „Ce cuvînt îngrozitor! Ca și cum aș fi moartă. Ei bine, vechea Jessica Fontaine e moartă – toată lumea știe asta – dar eu nu sînt; eu sînt vie, ocupată și fericită.”

Te-ai înconjurat cu miraje și iluzii care se tot reflectă în ele însele la nesfîrșit și din ele ți-ai făcut realitatea ta.

I se răzvrăti furia. Dacă asta era realitatea ei, o alesese singură. Cine era el, să spună că nu i se potrivea? Avea propria lui realitate, viața lui la New York și cînd se va întoarce la ea, nu le mai rămînea nici un motiv să se întîlnească, niciodată.

Își luă bastonul de pe brațul canapelei unde-l agățase și porni prin hol spre camera ei, spunîndu-și să nu se mai gîndească, să-și scoată seara aceea din minte și să adoarmă.

– Ai dormit bine? o întrebă Luke politicos a doua zi dimineață, cînd se întîlniră în sufragerie.

– Nu.

– Nici eu.

Susan Fletcher intră pe ușa bucătăriei.

– Afară e destul de frumos și avem un loc ferit pe verandă. N-ai vrea să luați micul dejun acolo?

Luke o privi pe Jessica.

– Bine, răspunse ea, gîndindu-se că micul dejun avea să fie incomod oriunde s-ar fi aflat, dar de vreme ce le mai rămăseseră aproape două ore pînă la sosirea avionului, puteau foarte bine să mănînce. Merg să-mi iau puloverul.

– Ți-l aduc eu, se oferi Luke. E în cameră?

– Pe pat.

În lipsa lui, Susan o conduse pe Jessica prin glas-vand pînă la o măsuță rotundă de pe verandă, așternută cu față de masă roșie și două tacîmuri, foarte apropiate.

– Am bănuir că veți alege locul ăsta.

Jessica expiră cu un oftat prelung:

– Ce frumos e!

Veranda lungă și lată avea vedere spre o vale adîncă, încă plină de ierburi înalte care străluceau în soarele de la începutul lunii octombrie, cu panta blîndă a muntelui Turtleback de cealaltă parte. Copacii trecuseră de momentul culminant al colorației și mulți dintre ei erau deja dezgoliți, dar pe unii încă se mai agătau cu încăpăținare pîlcuri de frunze roșiatice, aurii și de nuanța bronzului, iar aceleași tonuri se așterneau pe fundul văii, presărate printre trandafirii sălbatici roz, coada-șoricelului albă și rugii cu fructe roșii lucioase. În stînga verandei, printre copacii deși, licărea un eleșteu, iar un om cu o roabă mergea pe o cărare dintr-un luminiș, pentru a dispărea apoi într-un alt desiș de copaci.

– E cu totul altfel decît pe Lopez, murmură Jessica. Noi nu avem văi. Nici munți, la o adică.

– Orcas e pe departe cea mai frumoasă din toate insulele, spuse Susan Fletcher. Sper că veți avea timp s-o vizitați.

Jessica zîmbi. Locuitorii fiecărei insule declarau că a lor era cea mai frumoasă. „Cu toții trebuie să ne considerăm propriul loc raiul pe Pămînt,” își zise ea. „Chiar cînd e un loc al exilului.” Gîndul o surprinse și știu că mirarea continua să i se citească pe față cînd Luke ieși pe verandă.

– Ce peisaj frumos, spuse el, punîndu-i puloverul pe umeri; Jessica îl așteptă s-o întrebe de ce era surprinsă, dar n-o făcu. Încă un refugiu ideal.

– Sper să mai vedeți cîte ceva din insula noastră

înainte să plecați, interveni Susan Fletcher.

– Și eu sper. Cred că vom avea timp. Depinde cît de curînd e gata micul dejun.

– E gata chiar acum.

Intră prin glasvand și, pînă cînd Luke și Jessica se așezaseră, îndepărtîndu-și ușor tacîmurile, reveni cu sucurile și cafeaua.

– Vin și clătitele, acuș, anunță ea.

Luke își bău suctul, admirînd priveliștea. Părea mulțumit să lase tăcerea să se prelungească. Susan Fletcher le servi micul dejun, le aruncă o privire scurtă și plecă, lăsînd din nou în urma ei o liniște desăvîrșită.

– Ar trebui să fie păsări, spuse Luke și, în aceeași clipă, auziră una, apoi și pe a doua, și pe-a treia.

– Perfect au ales momentul, comentă Jessica și rîseră împreună, după care așteptă ca Luke să spună ceva despre cele din seara trecută, dar el rămase tăcut.

După cîteva minute, zise:

– Ne putem plimba cu mașina pe o parte din insulă. Aș dori să văd cît mai mult posibil, dacă și tu vrei.

– Da, mi-ar face plăcere.

– Aseară, am citit puțin din istoricul insulelor. Știi că pe insula San Juan s-a întîmplat ceva numit Războiul Porcilor?

– Da, dar nu cumva a fost doar o ceartă pentru împușcarea porcului cuiva?

– Exact. Un fermier american a împușcat porcul unui fermier englez, iar guvernul britanic al Canadei, care pe atunci revendica insulele San Juan, a emis mandat de arestare. Trupele americane au intervenit ca să împiedice arestarea; și-au făcut tabăra într-un capăt al insulei, iar cele engleze și-au făcut-o în celălalt. Însă nu s-a tras nici un glonț.

– Decît asupra porcului.

Luke chicoti.

– Și toată povestea a avut nevoie de treisprezece ani

ca să se rezolve.

– *Treisprezece ani?*

– Uneori, durează mult pînă cînd oamenii se răzgîndesc.

Jessica îi aruncă o privire scurtă, dar Luke părea preocupat să taie o bucată de ananas.

– A învins cineva? Întrebă ea.

– Nu în sensul tradițional al cuvîntului. Au negociat un hotar care a atribuit Insulele San Juan Statelor Unite, dar nici nu mai sînt sigur cît le mai păsa englezilor, la vremea aia.

– Oameni în toată firea, purtîndu-se ca niște copii, spuse Jessica. Defilînd cu puștile. N-ar fi putut negocia granița aia și fără armate?

– Probabil. Dacă ne-am putea întoarce în timp, acționînd așa, atunci am ști.

– Ar putea ieși o piesă bună. E posibil chiar să fi existat trei scenarii.

– Ca punctele de vedere din *Rashomon*¹. Să știi că prezintă unele posibilități. Poate voi încerca, odată și-o dată.

– S-o scrii?

– Da.

– Dar... ești și dramaturg?

– Mai mult ca un hobby. Am scris două piese, în ultimii șase ani. Nu prea am timp. Totuși, aș vrea să-ți știu părerea.

– Nu sînt expertă în calitățile unei piese reușite.

– Ba eu cred că ești. Nimeni n-ar putea înțelege mai bine ce anume dă viață personajelor, și dacă se pre-

1. Capodoperă a filmului japonez (1950), de Akira Kurosawa, în care acțiunea este prezentată din cele trei puncte de vedere total diferite ale personajelor.

tează interpretării unor actori talentați.

Încă o dată, Jessica simți că era atrasă în viața lui, departe de Lopez. „Dar trebuie să știe că n-o să meargă,” cugetă ea. „După cele de-aseară, n-are nici un motiv să mai stea o zi măcar.”

– Întîmplător, le-am adus cu mine. În după-amiezile acelea calme, pe terasa ta, le-am recitat. Cred că nu-s rele. Dar, desigur, eu sînt mai degrabă subiectiv.

Jessica surîse, absentă. Adevărul era că voia să le citească. I-ar fi oferit o altă cale de a-l cunoaște. Și, indiferent că avea sau nu sens, o dorea.

– Mi le-ai putea lăsa cînd pleci la New York? Ți le-aș trimite curînd.

– Desigur, răspunse el fără ezitare, făcînd-o să simtă un scurt junghi de dezamăgire. Dar ai putea să le citești azi și diseară, dacă vrei. Se pare că încă voi mai fi aici; toate locurile la avion sînt ocupate, pînă la prima cursă de mîine dimineață. Am abuzat de ospitalitatea atelierului tău, dar sînt convinși că se găsesc destule camere pe Lopez; octombrie nu prea e o lună de vîrf.

– Ba nu, în nici un caz nu e nevoie. Ar fi absurd să te muți iarăși.

– Îți mulțumesc; așa mi-e mult mai simplu, spuse el cu nepăsare.

Jessica privi peste vale, spre muntele Turtleback. Și ea și Luke știau că bacul dintre Lopez și continent circula cu regularitate și se găseau mașini de închiriat pentru drumul la Seattle. De ce nu scoteau nici o vorbă despre asta?

Susan Fletcher luă farfuriile, întrebîndu-i dacă mai doreau și altceva.

– Nu, totul a fost delicios, răspunse Luke. Plecăm în cîteva minute. Ne puteți recomanda un traseu turistic bun? Mai avem vreo jumătate de oră.

– Vă aduc o hartă.

Momentul de a vorbi despre ferryboat trecuse. Luke

și Susan Fletcher se aplecară peste hartă, urmărind drumurile cu pixul, iar în timp ce ocoleau insula găsiră magazine, locuințe și clădiri publice restaurate, ca subiect de discuție. Avionul îi aștepta, când ajunseră la aeroport, iar în timpul zborului Luke stătu de vorbă cu pilotul, pe când Jessica tăcea. Mașina ei era parcată lângă pista de pe Lopez și meraseră pînă acasă. „Ne întoarcem acasă dintr-un voiaj,” își spuse Jessica. „Cît de casnic sună. Cît de casnic se simte.”

– Mi-ar plăcea încă o partidă de călărie împreună, spuse Luke. O putem face?

– Da, ce bună idee!

Înșăuară caii și călăriră două ore, cît de repede le permiteau drumurile. Călăria le dădea o senzație de despărțire, odată cu tristețea inerentă. Parcă înțelegîndu-i, cerul se înnoră, devenind apoi de un plumburiu dens, cu o ceață ce plutea dinspre mare, pentru a acoperi totul, în afară de cei mai apropiați copaci. Jessica își struni calul la pas în timp ce Luke, pe urmele ei, spuse:

– Ploaie cînd am venit aici, ceață cînd plec. Dar ce strălucitoare săptămîină însořită între ele.

Casa era apărată, cu ferestrele acoperite de ceață și odăile întunecoase. Căteaua le dădea tîrcoale, alergînd extaziată, în timp ce Luke aprindea lămpile, trecînd cu familiaritate dezinvoltă de la una la alta și creînd mici cercuri de lumină care risipeau întunericul. Duse valiza Jessicai în dormitorul ei, apoi își trecu mîna peste părul umezit de ceață.

– Cred că ar trebui să ne ștergem.

Jessica se uita pe fereastră livingului.

– Da.

– Ce vezi? o întrebă Luke, din cealaltă parte a camerei.

– Ceață.

– Și o găsești interesantă?

Nu-i răspunse. Luke se apropie de ea și-i puse mîi-

nile pe umeri. Mușchii ei se încordară, dar nu se mișcă. Îi trecu mîna peste păr, la fel cum făcuse și cu al lui; era ud learcă și-i stătea lipit de cap, iar Jessica îi simți degetele urmărind conturul de la frunte pînă pe ceafă.

– Vrei să nu mă uit la tine?

Cunoșteau amîndoi răspunsul. În timp ce Luke aprindea lămpile, Jessica își scosese boneta de călărie și dintr-o dată își întoarse capul. Știa cum arăta: slabă, cenușie, comprimată. Ca un șoarece ud.

Luke o întoarse, în brațele lui.

– N-are nici o importanță. Nu înțelegi? Te iubesc. De ce trebuie ca felul cum arăți să aibă vreo legătură cu asta?

Jessica îl privi în ochi. Nu văzu în ei nici urmă de repulsie, nici o prefăcătorie, nici o incertitudine. Numai tandrețea pe care o zărise mai-nainte. Și iubire. Ceva cedă în sufletul ei. Ca și cum s-ar fi spart un stăvilă, o podidi căldura și trupul i se mulă după al lui Luke, în timp ce-l cuprindea cu brațele. Caldă, maleabilă, dintr-o dată liberă, îl întâmpină cu o pasiune egală cu a lui, pe care crezuse că niciodată n-avea s-o mai cunoască.

De fapt, însă, nu cunoscuse nicicînd o asemenea pasiune. Ceea ce simțea față de Luke era cu totul nou pentru ea, atotcuprinzător. Fără teatrul care s-o absoarbă, i se deschise, lui și eului pe care încercase să și-l alunge, cu o intensitate care- o făcu să se retragă, cu ochii mari.

– Nu-i nimic, murmură Luke. Pot să mă descurc, dacă poți și tu.

Jessica izbucni în rîs:

– Am să-ncerc.

– E nevoie de exercițiu. Ani și ani...

Îl sărută. Dacă vorbeau despre viitor, ar fi distrus totul.

– Jessica, spuse Luke. Dacă nu vrei...

– Ba da, șopti ea. Da. Da, vreau.

Îi scăpă o răsuflare scurtă și știu că Luke se temuse că, chiar și acum, avea să-l izgonească. Nu acum, își spusese ea. Nu astăzi. Înlănțuiți cu brațele, se duseră în dormitoriul ei. Fără baston, piciorul i se țira și, un moment, încercă să se oprească pe loc. Nici un bărbat n-o mai văzuse, după accident. Cu nici unul nu mai împărțise patul. Dar Luke o ajuta să meargă și îl dorea – *O, îl doresc, îl iubesc, orice s-ar întâmpla după aceea, acum vreau asta; te rog, fă să fie bine, fă să mă iubească fără să mai stea pe gânduri* – și astfel rămase în brațele lui, lăsându-l s-o sprijine parțial, pînă ajunseră lîngă pat.

Ceața se îndesea la ferestre, făcînd odaia să pară o peșteră, în timp ce se dezbrăcau unul pe celălalt, lăsîndu-și hainele ude să cadă pe podea. Jessica se înfioră; avea pielea umedă și rece. Dădu cuvertura la o parte, în timp ce Luke stîngea lampa, și cînd se culcară pe pătura moale el trase cuvertura peste ei. Rămaseră tăcuți unul în brațele celuilalt, pe cînd tremurul Jessicăi se potolea și, pe măsură ce se încălzeau, trupurile începură să li se așeze mai bine, formă pe formă, os cuibărit în os, ca două piese de puzzle potrivindu-se perfect. Totul se întâmplă nespus de lin – gura lui Luke pe sînul ei, mîna ei mișcîndu-se peste trupul lui într-o mîngîiere prelungă, cercetătoare, trupul lui culcat peste al ei, al ei deschizîndu-se să-l primească – încît se scurseră unul în altul ca și cum ar fi devenit sunet, contopindu-se într-o singură notă pură.

Trupul Jessicăi se trezi la viață. Fusese în închisoare și prizonier atît de mult timp, încît brusca năvală de căldură și excitație sparse hotarele pe care le fixase ea și-și simți spiritul înălțîndu-se pînă la cer. Era însuflețirea libertății, a apropierii, în locul respingerii și, pentru prima oară după ani de zile, știu că starea pe care o simțea era bucurie pură: încă un sentiment despre care, asemenea iubirii, nu crezuse că avea să-i mai aparțină vreodată. Așa că lăsă să treacă totul, temerile și furiile din anii

trecuți, controlul strict cu care își stăpînise dorurile, întoarcerea spre sine, viața închisă a exilului. Le lăsa pe toate să se risipească. În acel moment, cu acel bărbat, era deschisă pentru orice. Și cînd își privi trupul, sub al lui, văzu că era frumos.

– Dumnezeuule, ești magnifică, murmură Luke, mișcîndu-se înăuntrul ei, simțind-o cum îl absorbea tot mai adînc și-l făcea să devină cît mai complet o parte din ea. La început se temuse s-o strîngă prea tare, oasele ei păreau atît de fragile, trupul atît de slab și palid. Descoperi însă cît era de puternică și ce pasiune intensă trăia, iar în mijlocul tuturor simțea – iubirea lui pentru ea, desfătarea cu ea, ușurarea că se lăsase să i se dăruiască, începutul speranțelor de viitor – simți o nemărginită milă față de adîncimea nevoii ei. Trecuse prin mult prea multe luni de singurătate, iar temerile ei păruseră să-și asigure persistența astfel. „Dar nu vor rămîne așa,” își spuse Luke. „Niciodată nu va mai fi singură.” Apoi, brațele ei îi cuprînseseră umerii, în timp ce șoldurile i se ridicau cu putere în întîmpinarea lui, iar gîndurile i se risipiră înaintea miraculoasei ei senzualități: o radiație care făcea ca totul să strălucească atît de viu, fiecare reacție să fie atît de intensă ca și cum totul ar fi fost nou, ca și cum ar fi descoperit împreună dragostea și tot ce putea însemna aceasta, pentru prima oară.

Au rămas culcați de-a lungul acelei după-amieze nesfîrșite și cenușii, cu Hope încovrigată în ușa, ca un cîine de pază, și lumina lămpii încercuind patul în aur. Făcuseră dragoste cu gurile și cu mîinile, în frenetice izbucniri de patimă care-i lăsa năucii și sufocați, și cu mișcări languroase ce-i purtau încet spre o culme pe care o prelungeau pînă nu mai puteau aștepta nici o clipă și juisau simultan într-un iureș de bucurie și exultare ce se oglindeau în minunarea ochilor. Trupurile li se înfășurau unul împrejurul celuilalt ca niște lujeri de viță ce se arcuiesc laolaltă, se înlănțuiesc sub lumina soa-

relui și sub ploaie pînă se contopesc într-unul și același. Pierdeau noțiunea timpului și a spațiului dintre ei; erau atît de apropiați încît respirau într-o singură suflare și orice dorea unul celălalt înțelegea, atît de instinctiv încît se părea că își aparținuseră dintotdeauna.

– Nu mi se pare cu puțință, spuse Luke, într-un moment al după-amiezei; stătea rezemat într-un cot, mîngîind contururile feței Jessicai. Te-am căutat toată viața și mereu ai fost aici, atît de aproape de Constance și, din cauza asta, aproape de mine. De ce nu mi-a spus nimic despre tine? Despre scrisorile tale?

– N-ai mai întrebat asta pînă acum, murmură visătoare Jessica.

Era languroasă și mulțumită; nimic nu-și dorea mai mult decît aceea după-amiază, acel moment, pe acel om.

– M-am gîndit, dar cred că m-am așteptat doar să fi fost una dintre micile ei excentricități. Însă n-are nici un sens. Pentru tine are?

– Ea găsea că are sens.

Mîna lui Luke se opri.

– Știi de ce nu mi-a spus?

– Am vorbit despre asta, odată cînd eram în Italia.

Își ridică privirea spre el.

– Nu te încrunta, Luke. Te face să arăți ca un călugăr din Evul Mediu.

– Te mai poți gîndi la mine ca la un călugăr, după o după-amiază ca asta?

Jessica rîse, prelung, fericită.

– Cum aș putea? Bine, atunci, te face să pari un conspirator renașcentist.

– Așa mai merge; e colorat drăguț. De ce nu mi-a vorbit Constance despre tine?

– Fiindcă voia să trăim împreună. Căsătorii.

Luke o privi lung.

– Dacă le-ai dori asta unor oameni, i-ai vorbi fiecăruia

despre celălalt.

– Nu și dacă ai încercat deja să-ți împiedici nepotul să se însoare cu o femeie, iar el ți-a spus că nu ești expertă în căsnicii și habar n-ai de realitate.

Luke se încruntă, după care se grăbi să se înse-
nineze.

– Știi prea multe despre mine.

– Uite cine vorbește.

– Mă rog. Ai dreptate. Dar, Dumnezeuule, Constance și cu mine am avut discuția asta atît de demult.

– Da, numai că se pare că au mai fost și altele și de fiecare dată îi spuneai, nu prea politicos, c-ai să-ți găsești singur femeile. Și mai ții minte cînd, după divorț, Constance ți-a spus că probabil erai supărat pe ea pentru că nu se măritase, dăruindu-ți un tată? După toate astea, a fost convinsă că dacă m-ar fi împins în față pe post de candidată la măritiș, nici nu te-ai fi gîndit. I-ai fi răspuns din nou că nu era ea cea mai potrivită să-ți dea sfaturi și ai fi continuat să cauți singur.

Luké tăcu.

– Cred că a avut dreptate, spuse el după un timp. N-o respingeam la fel de des ca pe alții, dar din cînd în cînd mă enervam pe ea și-i ceream să mă lase-n pace. O dată, și poate nu doar o dată, m-a numit rigid. Alții ziceau că sînt rece. Și tu mi-ai spus așa, după ce ne-am cunoscut la o premieră de-a ta. Și ai avut dreptate.

– Te-ai schimbat?

– Cred că da. Sper că da.

– Cum?

– Parțial, datorită scrisorilor tale. M-au ajutat să mă văd pe mine însumi prin ochii tăi. Și datorită bolii lui Constance, mutării ei în Italia. Am început să-mi dau seama că urma să moară într-o zi – e uimitor cum ignorăm acest fapt, pînă nu ne apare în fața ochilor – și aveam să rămîn singur. Nu iubeam pe nimeni în afară de ea.

Tăcu un moment.

– Dar ar fi trebuit să-mi vorbească despre tine, dacă dorea cu adevărat să fim împreună. Ești sigură că a vrut asta?

– Vrei să-mi aduci cutia cu scrisorile ei?

Luke merse în living și reveni cu caseta cu intarsii. Jessica se ridică în capul oaselor, luînd un capot de mătase de lîngă pat și punîndu-și-l pe umeri ca să se apere de frigul din cameră. Deschise cutia și-și trecu degetul peste marginile scrisorilor înghesuite înăuntru. Caseta, identică și pe dinăuntru și pe dinafară cu cea din biblioteca lui de acasă, îi provocă lui Luke o bruscă senzație de dislocare, ca și cum s-ar fi aflat în ambele locuri simultan. Și, în acel moment, știu cu brutală certitudine cît de incompatibile erau insula Lopez și orașul New York și că Jessica n-ar fi consimțit deloc ușor să se înapoieze cu el.

– Jessica, vreau să vorbim despre...

– Poftim, îl întrerupse ea.

Despături o scrisoare și i-o întinse.

Jessica, draga mea, va fi o scrisoare scurtă, fiindcă am foarte puțină energie. M-am gîndit să dictez scrisorile către tine și s-ar putea să ajung și acolo, dar încă nu. Îmi place să cred că pot evita toate aceste schimbări dramatice care nu indică decît moartea. Luke a plecat de puțin timp; mi-a făcut o vizită încîntătoare. Se simte singur și, în cea mai mare parte a timpului, e supărat, dar nu-l pot îndruma spre fericire... nu pot nici măcar să presupun care cale l-ar duce într-acolo. Cred că ar fi fericit cu tine, și tu cu el, dar nu-l voi îndrepta către tine cu un brînci din acelea enervante cum fac întotdeauna cu fiicele și fiii lor mamele din romanele victoriene. Las totul în seama ta, dragă Jessica. Te rog, găsește-ți calea spre el; dă-i scenariului meu o șansă. Dacă merge, voi doi veți închina un pahar în memoria mea și a spiritului

meu vizionar. Dacă nu, nu vei fi pierdut mai mult decât timpul câtorva mese luate împreună. O, draga mea Jessica, de-atîta timp ai fost copilul meu și cea mai bună prietenă a mea; stau noaptea în bibliotecă, mi te imaginez împreună cu Luke, ținîndu-vă de mîna, și simt o nespusă bucurie. Nu sînt deloc gata să mor – of, fir-ar să fie, tare-aș mai vrea să vă văd pe amîndoi împreună! – dar acesta e singurul rol pe care nu-l pot manipula sau grăbi. Nu ți-am distrus scrisorile, așa cum mi-ai cerut odată, fiindcă sînt convinsă că Luke – minunatul și iscoditorul meu Luke – le va citi și atunci, poate, va fi el acela care să te găsească. Dragă mea dragă Jessica, ai grijă de tine și prinde-l în mrejele tale pe nepotul meu. Are nevoie de tine. Și cred că și tu ai nevoie de el. Iar eu vă voi trimite, de foarte departe, binecuvîntarea mea. Te iubesc, Constance.

Jessica plîngea.

– Asta a fost ultima scrisoare pe care am primit-o de la ea.

Atîrse lacrimile apărute pe obrajii lui Luke.

– Am lăsat-o singură, înțelegi, și nu mi-o pot ierta. Îmi scrisese, rugîndu-mă să vin la ea. A spus că-i era dor de mine și bănuia că și mie de ea – o, și cîtă dreptate avea! – și că aveam nevoie să fim împreună. Și m-a implorat să vin. Dar eu n-am făcut-o. N-o puteam lăsa să vadă ce mi se întîmplase, mai ales după toate scrisorile pe care i le trimiseseam... toate acele fantezii.

– Nu i-ar fi păsat, nu mai mult decît mie.

– Și-ar fi făcut griji pentru mine. S-ar fi frămîntat cu gîndul la ceea ce aveam să fac. Ar fi vrut să telefoneze oamenilor, să le trimită scrisori, să-i *împingă* să fie buni cu mine. Nu puteam suporta una ca asta.

– Dar voia să te aibă alături, și era pe moarte.

– Știu.

Cuvintele ei erau aproape neuzite.

– Ar fi trebuit să mă duc. M-am tot gîndit că poate

aveam s-o fac – cîndva. Apoi, însă, am citit că murise și nu m-am putut gîndi decît că ar fi trebuit să fiu lîngă ea; poate-aș fi fost alături de ea chiar în momentul morții. Nu pot înceta să mă gîndesc la asta.

– Și nici să mă atragi pe mine în mrejele tale n-ai venit.

Jessica zîmbi slab.

– Era prea tîrziu.

Luke o trase spre el. Îi scoase capotul de pe umeri și o luă în brațe, sărutînd-o, cu gurile deschizîndu-li-se împreună, cu limbile întîlnindu-li-se și, într-un fel, toate cuvintele nerostite care-i bîntuiseră – între Luke și Constance, între Constance și Jessica – se îndepărtară, pe cînd stăteau îmbrățișați și se absorbeau unul pe altul.

– Parcă ne-ar privi, murmură Luke, și ar găsi o cale de a se felicita singură.

– Dar ar avea dreptate, surîse Jessica. Ți-a lăsat scrisorile mele, iar tu ai făcut exact lucrul la care se așteptase ea. Iscoditorul Luke!

– Și e foarte bine, spuse el, coborînd-o astfel încît să rămînă culcați unul lîngă altul, privindu-se, după care dorința îi cuprinse și se împreună cu nouă aprindere, de parcă cum ar fi crezut că așa era sortit să se întîmple și că toți anii pierduți puteau fi recuperați.

Gura lui Luke coborîse pe sînul ei, mîna îi căuta acele locuri ale trupului care păreau să se topească sub degete și, pe măsură ce respirația i se accelera, Jessica se lăsă în jos să-l cuprindă cu gura. Îi auzi mica exclamație de voluptate și se desfătă cu ea, cu ceea ce-i putea face, ridicînd spre el o privire surîzătoare. Nu peste mult, Luke se pregăti să treacă deasupra, dar ea clătină din cap:

– E rîndul meu.

Se culcă peste el, strîngîndu-l între coapse și luîndu-l în ea, cu mișcări încete, apoi mai repezi, apoi foarte încet, cu privirile întîlnindu-li-se și susținîndu-se, în timp

ce zîmbeau amîndoi, iar Jessica simțea puterea sexuală pe care o dobîndeau unul de la celălalt și un nou soi de înviorare, bucuria de a fi găsit și acest lucru: dăruirea și schimbul de plăceri care provin nu din lăcomie, ci din iubire.

– Te iubesc, spuse Luke, după ce se culară din nou unul lîngă altul; se înnoptase, iar patul lor luminat se reflecta în ferestrele negre. Ești tot ce-am iubit vreodată și mult mai mult decît atît. Dincolo de orice imaginație.

Jessica clătină din cap:

– Te-ai îndrăgostit de o ființă închipuită. Nu m-ai cunoscut, din scrisori.

– Am cunoscut o voce și o inteligență. Nu-mi lipsea decît restul.

Ea zîmbi:

– Cam mult. Și chiar și acum...

– Știu. Dar avem ani de zile ca să umplem golurile. O viață.

Jessica rămase absolut nemișcată.

– Vorbești despre New York.

– Nu acum, interveni el repede. Trebuie să discutăm despre asta – o știi doar – dar nu astă noapte. Noaptea asta o desprindem din timp. Din ceas, din calendar. Există în sine și nimic n-o poate atinge.

– O, ce basm, șopti încet Jessica, dar nu încercă să-l contrazică. La un moment dat, mai tîrziu, își luă iarăși capotul de mătase și găsi în debara un kimono aproape destul de mare ca să-l încapă pe Luke, după care trecură în bucătărie unde, tăcuți, în armonia cîștigată din ultimele cîteva zile, pregătiră o cină din pește proaspăt cumpărat de pe Orcas, cartofi și mazăre din grădina Jessicai. La masă, vorbiră despre Orcas.

– Mi-ar plăcea să mai merg și să escaladez muntele Constitution, spuse Luke, la care Jessica nu răspunse, căci ea nu putea să urce muntele și nu făcea decît să-i amintească încă o dată de toate lucrurile pe care nu le

puteau face niciodată împreună. Iar Luke, blestemîndu-se în sinea lui, schimbă subiectul și vorbiră despre Robert și Chris, de la hanul *Swifts Bay*, Jessica relatînd cîteva povestiri pe care le știa despre locuitorii insulei. Aveau deja un șir întreg de experiențe comune, din genul care formează baza unei relații, însă Jessica știa că nu construiau o temelie, ci doar o colecție de amintiri.

– Nu vreau să plec mîine, spuse Luke. N-am mai putea sta o zi împreună? Avem atîtea de vorbit.

– Da.

Alte amintiri. Dorea să aibă cît mai multe posibil.

În noaptea aceea, au dormit în patul Jessicai. Hope, așteptînd să-l conducă pe Luke în atelier, a rămas nedumerită și a umblat prin casă, căutînd prin colțuri, ca pentru a se asigura că nimic altceva nu se schimbase.

– Îi place ca totul să fie în ordine, spuse Luke, amuzat.

– La fel ca tuturor celorlalți. Nu mă mir că e nedumerită; într-o singură săptămînă, a avut parte de mai multe schimbări decît în ultimii doi ani.

Luke stinse lumina și, cînd Jessica se cuibări în brațele lui, o strînse la piept și o sărută.

– Uneori, schimbările ne înviorază, spuse el.

A doua zi de dimineață, ceața continua să învăluie insula, dar Luke și Jessica doreau să iasă și să respecte cît mai mult posibil programul zilelor trecute, așa că își făcură oricum partida de călărie, o plimbare scurtă pe cîmpii și prin pădurea din apropierea grajdului, două siluete spectrale într-un crepuscul straniu care estompa copacii și ștergea oceanul, falezele, cerul. Cînd se întoarseră, nici nu putu fi vorba de micul dejun pe terasă; puseră masa înăuntru și, din nou, priviră ferestrele cenușii-mate care făceau casa să pară înfășurată în lînă.

– Sîntem ca doi naufragiați, spuse Jessica, cu vocea scăzută. Nici un orizont, nici un semn de reper, nimic care să ne priponească de restul lumii.

Îi zîmbi lui Luke.

– Am putea să plutim prin spațiu, sau să alunecăm în derivă pe ocean, sau să stăm pe fundul mării; nu avem nici un semn, nici măcar vag. Ce sentiment ciudat!

Luke umplu ceștile cu cafea.

– Mie-mi place. Rupt de toate în afară de tine, cu întreaga zi întinzîndu-se înaintea noastră și nici un alt plan decît ale noastre.

Cu ceașca în mînă, se rezemă de spătar.

– Aș dori să te uiți la piesele pe care le-am adus. Ai putea-o face azi, în loc să le las la tine?

– Da, mi-ar plăcea.

– Dacă nu le termini, aș putea...

– Citesc repede. Voi avea timp destul.

Luke scoase din valiză două dosare legate cu sfoară.

– Am de scris cîteva scrisori; stai aici, sau în atelier?

– În atelier.

Așa că din nou petrecură ziua despărțiți, Jessica ghemuită pe canapeaua din atelier, Luke scriind la masa cu placă de sticlă din living. Îi era greu să se concentreze, ridicîndu-și privirea la fiecare cîteva minute pentru a se uita spre fereastra cenușie din fața lui și a se întreba la ce se gîndea Jessica în timp ce citea. Dorise să-i spună că nu erau decît niște ciorne; că aveau nevoie de cizelare, de finisarea detaliilor, de o mai atentă dezvoltare a anumitor personaje... dar auzise aceste scuze de atîtea ori și de la atîția dramaturgi, încît nu se putea imagina pe el însuși folosindu-le față de Jessica. „Oricum n-ar conta,” își zise el; „va spune exact ceea ce gîndește. Nu e genul care să-și îndulcească opiniile astfel încît să fie mai ușor de digerat.”

O fi fost adevărat oare? Era un lucru pe care l-ar fi spus cu privire la Constance și ar fi știut că avea dreptate. Dar era valabil și pentru Jessica? Adevărul era că nu știa, iar acesta era doar unul dintre miile de amănunte pe care nu le știa despre ea.

Știa, însă, atîta: în zilele petrecute împreună nu se întîmplaseră două lucruri. Telefonul ei nu sunase nici măcar o dată, ceea ce demonstra o izolare atît de crudă și de completă încît nici nu și-o putea imagina fără a i se face o milă dureroasă de ea și jura că ar fi făcut orice-istătea în putință ca s-o elibereze.

Și nu-i spusese că-l iubea.

Desigur, nu părăsise nici dornică să-și părăsească insula, izolarea, viața privată. Dar despre asta urmau să vorbească. Mai tîrziu, după ce-i citea piesele. Și după ce avea să-i fi dat – deși Jessica încă nu știa că plănuia și acest lucru – primele două acte din noua piesă a lui Kent, cu un rol principal pe care spera să-l găsească irezistibil.

La ora cinci, aprinse toate luminile, făcu focul în șemineu și puse muzică la *compact disc player*. Apoi, cu acea familiaritate pe care n-o găsea deloc nefirească, se duse în bucătărie, unde găsi în frigider două sortimente de pate și o pîine franțuzească adusă de pe Orcas. Le aranjă pe o tavă și le duse pe măsuta de cafea din living, adăugă o sticlă de Cabernet Franc și două pahare, își aminti de șervețele și merse să le ia, iar cînd reveni de la dulap, se pomeni față în față cu Jessica. Privea dincolo de el, în *living room*.

– Ce plăcut arată, spuse ea. Martin ar trebui să se păzească; ești pe punctul să-i furi meseria.

– La New York n-aveam timp pentru așa ceva. Nici înclinații. Mă mir că ți-l amintești; n-am pomenit de el – așa-i? – din prima seară aici.

– Nu, dar eu țin minte totul. Uneori, mi se pare un adevărat blestem.

Se așeză pe canapea, cu fața spre foc.

– Îți mulțumesc că ai făcut asta. Mă simt ca și cum aș fi servită.

– Așa și ești. O meriți.

Jessica îl privi cum destupa vinul și turna în pahare.

– Mi-au plăcut piesele tale. Ești un dramaturg foarte bun...

– Mulțumesc. Aud cumva un „dar“ agățat după fraza asta?

– Cred că trebuie mult lucrate. Mai șlefuite, mai multă atenție la detalii, anumite personaje mai dezvoltate. Ce e? întrebă ea, când Luke izbucni în râs.

– Exact asta mă pregăteam eu să-ți spun că le trebuie, dar n-am vrut să pară că-mi caut scuze. Sau că-ți cer să nu fii prea critică. Și, care personaje?

– Două, îndeosebi. Salk și Justine aproape dispar, când ar trebui să se afle în centrul scenei. Parcă te-ai teme să faci față confruntării care se coace timp de două acte, așa că-i lași pe alții să vorbească despre ea, în loc s-o arăți cum se desfășoară.

Luke dădu din cap.

– N-am știut cum să scriu fără a-i face să pară plini de răutate.

– La fel cum ești și tu, în multe dintre propriile tale confruntări?

Se încruntă la ea:

– Pe-asta de unde-o mai știi?

– O, Luke, aveai și tu o reputație, pe vremea când eram la New York; presupun că încă o mai ai. Două lucruri: nu alegeai decît femei frumoase cu care să-ți petreci timpul și erai un dușman formidabil, rău chiar, când te călca pe bătătură cineva. Nu știi că asta spuneau oamenii despre tine? Constance știa.

Urmă o scurtă tăcere.

– Și ce altceva mai trebuie lucrat?

Jessica răsfoi unul dintre manuscrise, în timp ce Luke o privea. Schimbarea de roluri îl neliniștea. În cea mai mare parte a săptămînii, el fusese vizitatorul insistent dintr-un oraș agresiv; regizorul de succes de pe Broadway care conducea în atît de multe privințe tot ce făcuseră. Acum, Jessica preluase ea autoritatea, dis-

cutîndu-i lucrările și caracterul cu un soi de distanțare rece care, în mod iritant, îi atribuia ei rolul de regizor. Dar dacă-l irita, îl și intriga și se pomeni atras de ea încă într-un fel: acum nu mai simțea milă, ci doar admirație curată.

– Uite, spuse ea. Dialogul ți se împiedică în multe locuri, dar asta e un exemplu foarte bun.

Luke se aplecă să vadă fragmentul, însă Jessica îl citi cu voce tare, spunînd apoi:

– Îți dai seama care e problema? Niște actori buni ar modifica asemenea replici, le-ar destinde, dar ar trebui să faci și tu cît de mult poți înainte de a ajunge pînă acolo; e piesa ta și fiecare cuvînt trebuie să sune exact așa cum vrei tu.

– Și altceva?

– E ceva în neregulă cu intriga din a doua piesă. Există unele momente care pentru mine nu par să aibă absolut nici un sens.

Luke se apropie și se aplecară amîndoi peste manuscris, întorcînd paginile și discutînd întorsăturile, surprizele și coincidențele care le provocau crize aproape tuturor personajelor. Din cînd în cînd, Jessica citea cîte un pasaj cu voce tare, iar Luke își ținea respirația la auzul modului ei surprinzător de a se integra în personaj. O făcea pe negîndite, nepremeditat și fără a încerca să impresioneze: pur și simplu devenea o altă persoană, bărbat sau femeie, bătrînă sau tînără, de îndată ce începea să citească. „O mare actriță nu încetează nicio-dată să fie mare,” își spuse Luke. „Chiar dacă ea așa crede.”

Și cît de extraordinar era să-și audă replicile prinzînd viață cu vocea Jessicai Fontaine!

– Îți mulțumesc, spuse el, după ce dădură ultima pagină. I le-am arătat și lui Constance, într-o versiune anterioară, dar ea a fost prea delicată; probabil se temea să nu-i spun că nu era mai expertă în piese de teatru

decît în căsnicii.

- Dar în piese era expertă.
- Știu. Sper că nu se temea de mine.
- De tine, niciodată. De asprimea ta, poate.
- Tu te temi de asta?
- N-am observat-o. N-am văzut la tine nimic de care

să mă tem.

– O, iubirea mea, îți mulțumesc pentru că spui asta. Pentru asta, mai presus de orice.

O îmbrățișă strîns și, cînd Jessica îl cuprinse cu brațele și se sărutară, dosarele îi alunecară din poală, căzînd pe podea. Nici unul dintre ei nu observă.

– Te-am dorit toată ziua, murmură Luke, în fiecare minut al fiecărei ore. Aproape că am intrat în atelier, de-o duzină de ori, ca să te iau în brațe...

– Dar n-ai vrut să mă întrerupi din lectura pieselor tale, îl tachină Jessica.

Luke rîse, cu fața apropiată de a ei.

– M-ai prins.

– Însă și eu o doream. Mă gîndeam la tine, în living, atît de aproape – îmi închipuiam că te puteam vedea scriind și încruntîndu-te la cîte un cuvînt, sau visînd cu ochii deschiși – dar apoi îmi spuneam, vai, dacă mă duc la el se va speria că m-am plictisit de piesele lui, și nu mă plictisiseam, îmi plăcea să le citesc, dar mai mult doream să fiu cu tine, goi, cu tine deasupra, sau în orice poziție ne...

Cu mîna pe ceafa lui, îi apropie gura de a ei.

Și din nou găsiră unul în celălalt pasiunea și însuflețirea nemărginitei excitații și împliniri. Zăceau alături pe canapeaua adîncă și moale, cu lumina flăcărilor jucînd pe pereți și aurindu-le pielea, în timp ce se dezbrăcau reciproc, mișcîndu-se astfel încît să se atingă peste tot, să sărute, să mîngîie și să sugă fiecare parte a trupurilor, să exploreze și să-și descopere totul unul al-tuia, să facă astfel ca fiecare mișcare și poziție să devină

complet familiară, complet a lor, astfel că simțeau iar și iar, la fel ca în noaptea trecută, ca întotdeauna când erau împreună.

Făcură dragoste repede, apoi mai în voie, și după aceea, cu aceleași halate ca în ziua precedentă, pregătiră cina și-și duseră farfuriile în *living room*, pe canapea, unde Luke deschise încă o sticlă de vin și mîncară și băură încet, alene, uneori într-o tăcere confortabilă, ascultînd muzica, alteori vorbind încet, rar. Pînă cînd într-un tîrziu, la cafea, Luke spuse:

– Mai am o piesă pe care vreau s-o citești. Nu toată, numai primele două acte. Vrei?

– Încă una de-a ta?

– Nu. O piesă nouă de Kent Horne.

– El a scris *Magiciana*.

– Da.

– Și de ce vrei s-o citesc eu?

– Doresc să-ți aflu părerea. Mai ales despre rolul principal.

Jessica dădu să spună că știa ce-și pusese în minte, dar n-o făcu. Luke îi vorbise atît de mult despre *Magiciana*, încît Kent Horne o făcea curioasă și nu putea fi nici un rău în a citi parțial o piesă nouă. Avea să-și spună părerile și să i-o dea înapoi, după care aveau să vorbească despre plecarea lui. Fiindcă, desigur, trebuia să plece și îl auzise vorbind la telefon, ca să-și rezerve biletul de avion pentru a doua zi.

Dar nu vreau să...

Își opri gîndul.

– Da, sigur că am s-o citesc, spuse, cu o voce indiferentă. Deși nu prea am ce spune despre numai două acte.

Luke merse în atelier și aduse un dosar identic cu ale lui, dar mult mai subțire. I-l dădu Jessicăi, apoi își găsi o ocupație întetîind focul și turnînd în cești cafeaua rămasă. Nemairămînîndu-i nimic de făcut, se așeză lîngă

ea, privind flăcările, în așteptare.

O auzi închizînd dosarul, dar rămase tăcută. Luke se întoarse. Jessica ținea ochii închiși, dar îi curgeau lacrimile și încerca să și le șteargă.

– Ce este? o întrebă, încet, deși știa și-l dorea inima gîndindu-se prin ce trecea. Își impuse, însă, să reziste. Avea să se întoarcă la New York cu el. Luase această hotărîre. Și cu toate că dorea fiindcă voia să fie cu el, se hotărîse să se folosească de piesa lui Kent ca de un argument în plus.

– Ce e? întrebă el din nou.

Jessica deschise ochii.

– Scrie excelent. Va ieși un spectacol minunat.

Și-i întinse dosarul.

Luke nu-l luă.

– Și rolul? Felicia?

– Plin de forță și emoție. Dar știai asta.

Puse dosarul pe măsută, iar lui Luke îi fu un moment rușine pentru că-i juca farse, ca și cum ar fi putut-o sili să se țină de piesă și s-o păstreze.

– Nu mi-ai fi cerut s-o citesc dacă nu era genul de rol pe care actorii îl așteaptă toată viața.

Privi spre foc.

– Dar eu nu mai joc, Luke, și o știai și pe asta. Nu mai am încredere în mine însămi ca actriță – Doamne sfinte, abia dacă m-aș putea tîrî pe scenă – n-am încredere în trupul sau în fața mea ca să mă mai slujească; spectatorii ar simți repulsie, văzîndu-mă pe mine, în loc de credință în personaj. Îți ajunge atît? Trebuie să spun mai mult? Este a doua oară cînd mă forțezi să-mi reiau toate motivele, tot ceea ce m-a oprit ori de cîte ori m-am gîndit să mă întorc. Credeai că nu m-am gîndit? Luni de zile nu m-am gîndit la nimic altceva. Dar nu pot. Orice oi fi crezînd, sau oi fi vrînd să crezi, nu sînt aceeași dinainte.

– Încă mai iubești scena, încă mai ți-este dor de New

York și de teatru. Dacă ai putea privi dincolo de frică, am găsi o cale de a le rezolva pe toate celelalte.

Jessică își ridică un moment ochii, întâlnindu-i privirea sumbră, înainte de a și-i muta din nou.

– Mi-e teamă. Am fost sinceră cu tine în privința asta. Tu, însă, n-ai fost cinstit cu mine. De zile întregi te gîndești la moduri de a mă duce înapoi la New York, dar n-ai vorbit despre asta.

– Mi-ai interzis tu.

Tăcură cîteva clipe.

– Ai dreptate. Ți-am spus să încetezi. Dar tot n-ar fi contat, Luke. Nu mă mai întorc. Asta e casa mea și aici rămîn.

– După tot ce-am găsit împreună.

– Ce-am găsit? De unde știi că e ceva real în toate astea? Îți spun eu: nimic nu e real. Uită-te la noi. Doi oameni absolut singuri, fără oraș sau societate, fără alte glasuri, fără întreruperi, programe sau ceas. „Noaptea asta o desprindem din timp.” Așa ai spus. „Din ceas, din calendar. Există în sine și nimic n-o poate atinge.” Iar eu ți-am spus că era un basm. Asta-i tot. Cel mai frumos basm care se poate închipui și nu are nimic de-a face cu lumea din jur, în care te vei întoarce mîine și te vei potrivi la loc în nișa ta, în locul tău propriu și puternic. Nu poți muta un basm în lumea de-acolo, Luke; s-ar face praf și pulbere.

– Tu ai să te faci praf și pulbere. Lumea va merge înainte, pe lîngă tine, dar ai să rămîi aici și-ai să te usuci, iar lumina ta radioasă va păli pînă...

– Nu e nimic radios! Doamne ferește, un strop de sex te-a orbit atît de mult?

– *Un strop de sex?*

– Iartă-mă, iartă-mă. A fost mai mult decît atît. A fost...

– A fost dragoste, fir-ar să fie, și nu te poți preface că ar fi fost mai puțin. N-ai spus-o niciodată, dar acum nu

mai poți susține că nu-i adevărat.

– Nu m-am prefăcut niciodată. Pur și simplu am încercat să n-o spun.

Îi luă mîna între ale ei și-și înclină capul, rezemîndu-și obrazul de palma lui. Apoi, îl privi cu ochii plini de lacrimi.

– Te iubesc, Luke. Te iubesc din toată inima și din tot ce sînt. Te iubesc și te doresc și această săptămînă mi-a dăruit tot ceea ce puteam spera de la un bărbat. Dar asta a fost tot, iubitul meu, o săptămînă. Nu-ți poți trăi viața aici, iar eu nu mi-o pot trăi pe-a mea în New York. Am știut-o amîndoi, de la început. Ceea ce n-am știut, a fost cît de greu...

Vocea i se întretăie.

– ...cît de greu va fi să ne luăm rămas bun.

– Atunci, n-o spune. Nu e nevoie, înțelegi? Viețile noastre s-au schimbat. Doamne Dumnezeule, Jessica, dă-ne o șansă! *Există* lumină în tine; eu o văd; o vor vedea și alții. Știu că nu crezi; sper ca într-o bună zi să înțelegi. Dar, pînă una-alta, vino cu mine. Nu trebuie să ieși nici o hotărîre în legătură cu teatrul, cît timp vrei, dar vino cu mine; mărită-te cu mine. Săptămîna asta a fost începutul nostru; n-am să te las să-i dai cu piciorul.

– Nu i-aș da niciodată cu piciorul. Conține toate amintirile pe care le voi ține aproape. Luke, nu poți face să se întîmple asta doar dorind-o. Ce-ai făcut, ți-ai spus că te hotărîseși să vin cu tine la New York?

Îl văzu schimbîndu-se la față.

– Deci, asta era. *Ai hotărît*. Of, Luke, iubitul meu Luke, de data asta nu mai ești tu regizorul. Și nu poți controla ceea ce ni se întîmplă, deși, bineînțeles, ai să încerci. Dar ce crezi că se va întîmpla dacă vin cu tine? Ce te-astepti să fac? Să mă întorc pe scenă? N-aș putea-o face niciodată. Să trăiesc cu tine și să privesc cum regizezi piese cu alte actrițe în rolurile pe care aș vrea eu să le joc? Niciodată, niciodată, niciodată.

Îi privi chipul nepătruns.

– Am să-ți spun ce cred eu că o să se-ntîmple. Într-o zi, voi primi un telefon de la un regizor sau producător cu glasul exagerat de inimos, oferindu-mi un rol. Nu mi-ar spune că l-ai căutat tu și i-ai cerut s-o facă, dar aș ști oricum. Sau poate nici n-ar fi nevoie să i-o ceri vreunuia dintre ei; ești destul de puternic pentru ca unora să le vină ideea din proprie inițiativă. Iar cînd voi refuza rolul, am să mă întorc la viața pe care mi-o voi fi făurit în consilii directoare și comitete pentru opere de binefacere și făcînd muncă voluntară prin școli și spitale – tot ce pot găsi ca să mă simt utilă și ocupată – în timp ce toată ființa mea va dori dureros să fie acolo unde ești tu, în locul...

– În locul la care ții mai presus decît la orice pe lume, încheie Luke.

Jessica își ținea capul plecat.

– Luke, întoarce-te la New York. Basmul ăsta nu are un sfîrșit fericit. Am știut, dar l-am lăsat să continue fiindcă te iubesc într-un mod cum nu mi s-a mai întîmplat niciodată și era atît de extraordinar încît am crezut că s-ar putea să... Dar nu s-a putut. Trebuia să mă opresc. Te rog, Luke, nu vreau ca totul să se transforme într-o ceartă îngrozitoare. Vreau să te sărut de rămas bun și să-mi amintesc că totul a fost perfect și minunat.

– Vorbești ca o adevărată martiră.

Jessica trase aer în piept.

– „Un dușman formidabil și rău“, cită ea.

– Nu, n-o să scapi așa ușor. Adevărul poate părea rău, dar tot adevăr este. Te bălăcești în suferința ta și n-ai nici un drept să ne faci asta amîndurora.

– Stai. Stai. Greșești în atît de multe privințe. Nu-i adevărat. Știi ce-ai făcut acum? Ai ignorat aproape tot ceea ce am încercat să-ți spun; îmi făuresc o viață dintr-o ruină cu care trebuie să am de-a face în fiecare zi și-n fiecare noapte și nimeni nu-mi poate spune cum

trebuie s-o fac. Nimeni! Am tot dreptul să-mi trăiesc propria viață așa cum vreau, așa cum mă simt eu bine. Iar dacă asta ne afectează, n-am ce face. Nu ți-am cerut să vii aici, nici să rămii și nici să mă iubești; ai intrat în viața mea de capul tău și dacă tot ceea ce fac eu te jignește, cu atât mai rău. Of, fir-ar al dracu', Luke, acum am spus lucruri pe care mi le voi aminti cu durere și nu vreau să fie așa. Luke, te rog, n-am putea să mai avem o noapte și apoi să ne luăm rămas bun ca doi prieteni? Te rog. Atîta lucru îți cer.

Luke se ridică, începînd să se plimbe prin living, prin sufragerie, pînă în seră și atelier, și înapoi și din nou pe același traseu, ca și cum ar fi încercat să vadă pentru ultima oară casa în întregime. Reveni spre canapea, oprindu-se lîngă Jessica.

– Hai să bem un coniac, înainte de a declara ziua încheiată.

A plecat a doua zi dimineată, în zori. Telefonase la *Angie's Cab Courier* în timpul nopții și a plecat înainte ca Jessica să se trezească. Nu adormise pînă înaintea zorilor, cînd începuse să ațipească, să se deștepte și să adoarmă la loc, după care întinsese mîna pentru a găsi cealaltă parte a patului goală. Ceața se ridicase și un soare palid se infiltra prin perdelele de dantelă. *Deci, vor putea să zboare. Nu va avea nevoie de un pat pentru încă o noapte.* Însă chiar dacă avea nevoie, nu mai era al ei. Niciodată.

Orbește, cu mișcări automate, făcu ceea ce făcea întotdeauna: se îmbracă pentru călărie și merse cu mașina pînă la grajd, unde-și luă șaua, întrebîndu-se pe care cal să călărească. *Nu, nu pe asta; asta-i al lui Luke.*

Începu să deschidă ușa celeilalte boxe, apoi se opri.

Da. Asta. Luke a plecat.

Auzi zumzetul unui avion și ieși cu pas șchiopătat pentru a privi în sus spre cerul palid, tocmai la timp ca să

vadă avionul urcînd și cotînd spre Seattle. Pilotul zburase la mică înălțime peste casa ei, după care cîrmise spre est, lăsînd Lopez Island în urmă. Jessica simți că leșină și se rezemă de ușa grajdului. Era atîta liniște. Vocea nici unui însoțitor nu răsuna prin aerul rece al dimineții, și nu cînta nici o pasăre. *Ar trebui să se audă păsări.* Și fuseseră. Și rîseseră. *Au ales perfect momentul.* „Dar nu mai e cazul”, își spuse ea. „Ar fi trebuit să ne găsăm unul pe altul cu ani în urmă, cînd eram întregă. Atunci, ar fi fost cu noi și Constance; ne-ar fi zîmbit, și toți trei am fi alcătuit o familie.”

Plîngea cu lacrimi tăcute, sprijinită de grajd, cu mîna streășină la ochi, încercînd să vadă limpede avionul tot mai cețos care se micșora rapid, devenind un punct fragil care dispăru în norii groși ce se înălțau deasupra strîmtorii Puget. *În curînd va fi iarnă. Îmi mai trebuie lemne de foc.*

Călări toată dimineața, și a doua zi dimineață, și în următoarea, fără să se gîndească, refăcînd toate mișcările pe care le cunoștea atît de bine. Călărie. Mic dejun. Muncă. Cîină. Lectură în fața focului. Pat. Iar și iar și iar. *Un ritm și un sistem imens de liniștitoare.* Nu, își spuse ea. Nu liniștitoare. Amortitoare.

În cea de-a patra zi după plecarea lui Luke, telefonul sună, iar Jessica aproape căzu de pe picioare, alergînd să răspundă. Dar era Warren Bradley, editorul ei, care dorea să știe cum ieșeau noile ilustrații. Adăugaseră încă o povestire; mai putea face cîteva? Sigur că putea. Era meseria ei.

– Apropo, spuse Bradley, nu știam că Luke Cameron e un fan de- al tău.

Înima începu să-i bată nebunește.

– Ce?

– Are toate cărțile tale. Știi? Jessica? Mă mai auzi?

– Da. Ți-a spus... L-ai văzut?

– Ne-am întîlnit alaltăieri la un dineu și cineva a spus

că a cumpărat *Sera* – prima ta carte apărută la noi, nu-i așa? –, iar Luke a început să comenteze la nesfârșit ce ilustrații magice faci. Ca niște visuri, a spus el, și desigur am fost de acord. A mai spus – ceea ce o să ți se pară interesant – că se gîndește să dramatizeze vreo două. Pentru adulți, bineînțeles. A spus că vorbise despre același lucru cu o altă scriitoare și conveniseră amîndoi că scrierile ei nu mergeau pe scenă, dar era de părere că ale tale s-ar putea. Cine știe? Nu l-aș descuraja nicio dată să exploreze posibilitățile.

Urmă o scurtă pauză.

– Dar poate că știi toate astea. A ajuns pe-acolo, să te viziteze? Ne-a răscolit toate birourile, încercînd să-ți afle adresa, acum cîțva timp. Pînă la urmă, mi-a telefonat mie și bineînțeles că n-am vrut să-i spun nimic, dar atunci m-a întrebat dacă încă mai locuiești pe Lopez și am fost atît de surprins încît m-am dat de gol.

– Nu prea primesc multă lume, Warren, știi bine. Data viitoare, poate reușești să-ți stăpînești surprinderea.

– Ei, ce-i asta? Știa dinainte, Jessica.

– Scuză-mă; n-ar fi trebuit să mă reped la tine. Ați fost minunați, cu toții, și vă sînt recunoscătoare. Acum trebuie să te las. Trimite-mi povestirea cea nouă; prelungești termenul limită?

– Cu o lună. Te simți bine, Jessica?

– Sigur că da. Vrei să-mi trimiți o scrisoare cu prelungirea? Doar ca să confirmi noua dată.

– Am și scris-o. O s-o primești în cîteva zile. Ai grijă de tine; nu prea-mi pari în formă.

– N-am nimic. La revedere, Warren.

A doua zi, programul îi reveni la normal și ziua trecu în tăcere, precum și ziua următoare. Într-a treia, însă, constată că era atît de dornică să audă un alt glas omnesc, încît la călărie coti spre hanul *Swifts Bay* și-l găsi pe Robert în bucătărie.

- A fost plăcută vizita? întrebă el într-o doară.
- Da. Vorbește-mi despre clienții tăi, Robert.

Numai o pereche, în momentul de față; e un sezon bun, știi.

Îi recunosc, însă, dorința de conversație și vorbi amuzant despre perechea care locuia la han, continuând apoi cu povestiri despre ceilalți vizitatori din ultima lună. Într-un timp, umplu un platou cu clătite și fructe și i-l puse în față, pe masa din bucătărie.

- Mănîncă. Ești prea slabă.
- Întotdeauna sînt slabă.
- Ești mai slabă ca oricînd.

Jessica zîmbi vag.

- Mulțumesc, Robert. Ce prieten minunat ești!

La plecare, porni încet spre casă. Cîmpiile deveneau cafenii, copacii erau desfrunziți, iar norii treceau pe cer astfel încît se părea că lumea fugea din calea ei. *Lumea va merge înainte, pe lîngă tine, dar ai să rămîi aici și-ai să te usuci...*

„Termină!” Asta făcea în ultima vreme: își oprea gîndurile, pentru a le împiedica să se repeadă înapoi spre Luke.

Dar în ziua aceea, călărind tăcută prin pădurea golașă, pe cărări acoperite cu frunze uscate, moi, nu-l mai putu alunga. *Ai să te faci praf și pulbere. Lumea va merge înainte, pe lîngă tine, dar ai să rămîi aici și-ai să te usuci...*

Lumea va merge înainte.

Și deodată, știi că nu voia să se întîmple asta. Propria-i certitudine o descumpăni și își repetă cuvintele în sinea ei. „Nu vreau ca lumea să meargă înainte fără mine. Nu vreau s-o pierd. Vreau să fac parte din ea.

De ce? De ce acum, așa deodată?”

Dar nu era deloc deodată. Timp de o săptămînă, Luke îi adusese lumea în casa ei, vorbiseră despre tot ceea ce cunoscuse și iubea ea, aproape ca și cum ar fi

făcut într-adevăr parte din lume. Și știa că sentimentul ei de pierdere, când privise avionul lui Luke dispărînd, nu se datora numai plecării lui, ci și plecării lumii din afară.

Numai că nu era așa. Își putea găsi calea înapoi.

Dar cum să facă?

Cel mai evident lucru. Era ilustratoare de cărți pentru copii; putea merge acolo unde era editorul ei, intrînd în centrul afacerilor publicistice. Dar asta era la New York.

Atunci, du-te la New York. Du-te la Luke. Te așteaptă.

Clătină din cap, istovită. Nu putea înfrunta din nou aceleași argumente. Însă ce altceva se mai găsea acolo?

Teatrul.

„Nu, imposibil. I-am spus lui Luke...”

Da, dar ce-ar fi teatrul fără Luke? Ce-ar fi teatrul fără New York?

„Și ce să fac? Nu să joc, niciodată. Însă, poate... Aș putea ajuta agenții și producătorii să evalueze și să aleagă piesele. Sau aș putea fi asistentă de regie, cum am făcut și la *Pygmalion*. Cu toții au spus că am avut un rol neprețuit pentru a ajuta piesa să vadă lumina primerei.

Aș putea face asta,” își spuse ea. „Aș putea fi asistentă de regie undeva într-un orașel, într-un teatru mic. N-o să fie nici pe Broadway, nici la Londra, dar tot teatru ar fi, iar eu voi face parte din el.

Dar... un teatru mic? Într-un oraș mic? Cît timp aș putea face asta? Ar fi mai rău decît aici, fiindcă parc-aș ciuguli dintr-un ospăț la care n-aș putea niciodată să stau jos și să-l savurez cu plăcere.

Bine, atunci un teatru mare. Un oraș mare. Și de ce să fiu asistentă? Aș putea fi regizoare.

De ce nu? Știu la fel de mult ca majoritatea regi-zorilor, probabil mai mult decît majoritatea. Nu cît Luke, dar mai mult decît cei mai mulți dintre ei. Și m-am gîndit

un englez. Constance și cu mine am vorbit adesea despre asta.

Nu ar putea fi la New York, nici la San Francisco sau Los Angeles. Dar poate... la Londra...

Nu, Londra și New York-ul sînt practic ușă-n ușă. Cu toții am făcut mereu naveta; știam tot ce se întîmpla în centrul lor și probabil că și în paturi, cum și ei știau ce se întîmpla într-ale noastre.

Doci, n-o pot face."

Calul, lăsat în voie, o adusese înapoi la grajd. Desigur și începu să-l țesale, cu mișcări prelungi, regulate. Ritmul o liniștea și gîndurile îi încetiniră. „Mi-e bine aici; știu ce fac; nu am nici o surpriză. De ce să plec? Doci, s-a stabilit. Nu plec."

În noaptea aceea, însă, negăsindu-și liniștea în pat, pentru a se ridica în cele din urmă ca să se așeze în *living room*, în fața șemineului rece, știu că nu se stabilise nimic. Și cu cît se gîndea mai mult, în timpul acelei lungi nopți, cu atît o răscoleau mai insistent cuvintele lui Luke:

....te bălăcești în suferința ta.

Ai să rămîi aici și-ai să te usuci.

Lumea va trece pe lîngă tine.

Nu voiau să-i dea pace; o urmăriră și la călăria de dimineață, și la micul dejun. „Nu e drept," își spuse. „Am dus-o bine, pînă cînd el m-a făcut să vreau mai mult. Eram mulțumită. Acum, sînt atît de înfometată după toate cele la care s-a întors el, încît nu mai suport ca alții să participe la ele și eu nu, că trec pe lîngă mine, da, a avut dreptate, exact asta se întîmplă, toate trec pe lîngă mine... O, Doamne, le vreau din nou și nu știu cum să le obțin."

Pleacă de-aici. Era vocea lui Constance. *Nu trebuie să întorci spatele acelei lumi; e hrana ta; viața ta, ființa ta.*

„Știu!" răspunse Jessica furioasă. „Dar nu mă duc la

New York, nici la Londra, așa că la ce bun să...”

Mai există și Australia.

Se ridică brusc. „Australia. La asta nu m-am gândit.”

Strînse farfuriile de la micul dejun, cu mîntea alergîndu-i la galop. Ea și Constance fuseseră amîndouă la Sydney; spectatorii de acolo le îndrăgiseră. Și care loc putea fi mai departe de cele unde era cunoscută?

Însă... atît de departe. Fără nimeni și nimic la care să apeleze dacă...

Dar nu asta voia? Nimeni și nimic familiar. Un nou loc, un nou început. Își aminti de sora care fusese atît de bună cu ea cînd era internată în spital, tînăra din Sydney care-i scrisese scrisorile dictate pentru Constance. O femeie fermecătoare, caldă și liniștitoare, nepretențioasă, prietenoasă. *Poate că toți sînt așa. Claudia și cu mine credeam că toată lumea e atît de generoasă, cînd am fost acolo. Poate mă vor face să mă simt acasă și-mi vor da o șansă de a-mi croi drumul meu.*

Sydney. Un oraș vibrant, anglofon, cu o operă celebră, o filarmonică și multe teatre. Și Melbourne, cu teatrele sale, în apropiere.

În majoritate teatre noi, cu echipamente bune; producții rafinate, chiar dacă nu la fel de sofisticate ca acelea din New York și Londra; spectatori entuziaști.

Și atît de departe, își spuse ea din nou. Cît de departe de New York era posibil, fără a începe să te înapoiezi, ocolind globul.

„Dacă m-aș duce acolo... dacă m-aș duce cu adevărat... Aș putea lucra la Compania Teatrală Sydney. Sau, dacă nu mă vor, mi-aș găsi un producător și am închiria un teatru împreună. Am putea monta două, trei piese pe stagiune, la cît de multe putem face față. Aș fi din nou în teatru, nu pe scenă, dar făcînd parte din el; m-aș afla acolo unde mi-e locul.”

Intră în atelier. Luke strînsese patul la loc, în formă de canapea, și le lăsase pe toate exact așa cum le

gândise. Parcă nici n-ar fi trecut pe-acolo. Jessica se așeză la un șevalet, privind fără vedere o pictură neterminată. Pe negîndite, întinse mîna după un penel și un tub de vopsea și, cu acest prilej, simți valul de confort care se producea întotdeauna cînd lucra, instalată în spațiul restrîns al atelierului.

Dacă plec, aș risca să pierd toate astea. De ce-aș face-o?

Fiindcă, i se părea, era posibil ca acel val de confort să nu dureze o veșnicie. Deja era diminuat de amintirea lumii pe care i-o adusese Luke și de lucrurile pe care i le apăsese.

„Sydney,” își zise ea din nou, pictînd. „Aș putea-o face. Am banii ca s-o iau de la început, și chiar pentru a-mi finanța un timp propriile spectacole, dacă este neapărată nevoie. O pot face.”

Singură?

„Da, la fel cum am fost și în ultimii cîțiva ani. Știu cum se procedează.”

I se frînse inima. *Nu vreau să fiu singură. Vreau să flu cu Luke.*

Dar pe-asta n-o putea face. Poate cîndva, după ce-și croia noul drum și devenea o regizoare de succes, cu prestigiu și influență, avea să poată reveni la el...

Aiureli. Nu va aștepta atît de mult și de ce-ar face-o? Are propria lui viață pe care să și-o făurească. Mai bine să nu mă gîndesc la asta.

„Să mă gîndesc la a-mi clădi o viață nouă. Să mă gîndesc la găsirea propriului meu drum, a locului meu, a numelui meu. Nu să stau pe tușă, lăsînd lumea să treacă pe-alături, ci să fac parte din ea, să fac parte din teatru. Luke considera că iubirea e de ajuns, dar nu-i adevărat. Trebuie să am propria mea valoare, propria mea personalitate. Pe astea trebuie să le creez. Fără nici o legătură cu trecutul. Și nici o legătură cu Luke.

Iar dacă nu merge, pot oricînd să mă întorc aici.”

Ba sigur c-o să meargă. N-am lipsit atît de mult; îmi amintesc totul. Pot face asta. Știu că pot. Luke are dreptate: pot face orice, dacă o doresc cu adevărat.

La sfîrșitul zilei, ieși din atelier, trecînd în living. Uitate să dea drumul la căldură cînd plecase, iar camerele erau reci și triste, ca și cum ar fi plecat deja. Privi în jur, prin odăile familiare care o adăpostiseră atîta vreme și, un moment, simți o groază pură la gîndul de a le părăsi. Așteptă să-i treacă, dar nu trecu. Se fixă înlăuntrul ei, ca un mic nod în josul stomacului. *Ce-mi trece prin cap? Nu pot să merg acolo, să întîlnesc oameni, să-ncerc să...*

„Luke considera că pot. Constance considera că pot.”

Dacă o credeau cu adevărat...

Simțea groaza rece și grea din ea. *Ei bine, nu-mi rămîne decît s-o îndur... o vreme.*

Străbătu camerele pînă în seră, începînd absentă să culeagă frunzele îngălbenite ale unui geraniu. *Robert poate găsi pe cineva căruia să-i închiriez casa, sau cel puțin care să mi-o îngrijească. Și caii.*

Nu mai avea nici un motiv să nu plece. După cină, aprinse focul și se așeză în fața lui, parcă pentru a se încălzi înainte de a ieși în frig. Se întetîșe vîntul, iar o creangă zgîria fereastră, făcînd căteaua să latre. Jessica bătu cu palma în canapea, iar Hope sări ghemuindu-se alături, înghiontind-o cu botul pentru a-i atrage atenția. Îi mîngîie spatele și capul cu blană lucioasă. *Pe toate celelalte le las în urmă. Dar pe Hope o iau cu mine.*

Sydney

Capitolul 13

Încă o dată privea apa, de astă dată însă de la mare înălțime, ca și cum vila de stuc alb cu acoperiș de țigle portocalii ar fi plutit pe cerul albastru pal de deasupra portului Sydney, cu uriașele sale ferestre încadrînd scena agitată de jos. Era ca un teatru, își spuse Jessica, așezată în *living room* și privind bărcile cu pînze și bacurile, catamaranurile și acvataxiurile, iahturile, fregatele și transoceanicele de linie străbătînd cruciș și curmeziș portul, evitînd ca prin miracol coliziuni care păreau inevitabile pînă în ultimul moment. Și era cea mai mare apropiere a ei de teatru, în cele zece zile de cînd sosise la Sydney.

Ajunsese la sfîrșitul lui noiembrie. Îi trebuiseră șase săptămîni ca să-și termine ilustrațiile și să aranjeze cu Robert îngrijirea cailor și a casei. Cînd era aproape gata de plecare, le scrisese unor producători, trei la număr, cunoscuți cu ani în urmă la Sydney, cerîndu-le cîte o întîlnire. Toți trei îi răspunseseră cu scrisori măgulitoare, invitînd-o să le telefoneze de îndată ce sosea. Dar, din momentul cînd coborîse din avion, orașul Sydney o copleșise.

Trecuseră șase ani de cînd nu mai fusese într-un oraș. În toți acei ani, cînd locuise atît de liniștită în Arizona și apoi pe Lopez, uitase sonoritatea și senzațiile orașelor. Sydney, cu cele trei milioane de locuitori ai lui și energia sa delirantă, părea enorm, asurzitor și frenetic,

la fel de străin ca și cum ar fi ajuns pe altă planetă.

Orașul se întindea în jurul portului, clădiri vechi și noi îngrămădite laolaltă ca niște cuburi răsturnate de un copil din lada cu jucării. Străzile se ridicau dinspre apă pe colinele prelungi mărginite cu palisandri și smochini. Traficul era dens, rapid și nemilos: un nesfârșit șuvoi de mașini și camioane care, pentru un american, păreau să se năpustească spre dezastru, de vreme ce circulau pe partea stîngă a străzii, ca în Anglia. Trotuarele erau pline de elevi în uniforme, turiști, oameni de afaceri și cumpărători, toți ocolindu-se instinctiv, apoi adunîndu-se răbdători la lumina roșie a semaforului chiar dacă din nici o direcție nu se apropia vreo mașină. Adeseori, Jessica era înghiontită la colțurile străzilor, cînd nu mergea în pas cu mulțimea. De fiecare dată, primea scuze insistente, dar își spunea că era ar fi trebuit să-și ceară scuze, pentru că era înceată și proastă, nepotrivindu-se cu ușurință în viața orașului – ea, care stăpînise pe deplin New York-ul atîția ani, fără a-i învrednici tumultul nici c-un gînd conștient.

Dar își reprimase toate amintirile din New York, pînă acum, cînd imaginile, senzațiile și vacarmul traficului îi readuceau totul în minte, făcînd-o să ezite a le telefona producătorilor cărora le scrisese. „Ce caut eu aici?” se întreba. „Locul meu nu e aici. Ce credeam că voi putea face? Ar trebui să mă întorc acolo unde ȃi-e locul, unde știi ce să fac.”

Dar nu se înapoie. În schimb, începu să privească și să asculte, curînd găsind lucruri care-i făceau plăcere. Înainte de toate, limba, căci limbajul fusese întreaga ei viață. Îi plăcea accentul australian: o variantă mai cursivă a cockeny-ului¹, cu cuvintele ca niște note care

1. Dialect londonez tipic, din estul orașului

lunecau în susul și-n josul gamei, la fel de strident și vesel ca locuitorii înșiși. Și-i plăceau numele de locuri: nume și silabe care i se rostogoleau prin gură ca poezia sau muzica. „Kiribillii,” spunea. „Woolahra. Wooloomooloo. Taronga. Parramatta.” O făceau să surîdă chiar și cînd nu-i venea să zîmbească.

Apoi, porni să exploreze orașul Sydney, la început nesigură, apoi mai hotărîtă. Se duse de mai multe ori în port, un enorm golf natural, tăiat în două de arcul enormului *Harbor Bridge*, cu degete de uscat repezindu-se de jur împrejur, pe toată circumferința, pentru a forma promontorii, golfulețe, lagune și zeci de plăji mici. De pe Cheul Circular, luă un ferryboat plin de turiști cu un ghid care comenta încontinuu, pe cînd făceau circuitul portului, cu tot cu anecdote despre istoria și locuitorii orașului Sydney, inclusiv vedete de film americane, care aveau case și apartamente ce urcau pe coline, începînd de lîngă marginea apei. Luă și alte bacuri, spre suburbiile mai apropiate de centrul orașului, gîndindu-se la o locuință. Într-o zi, luă un ferry pînă la Taronga Zoo, amenajată pe o pantă lungă și abruptă, unde străbătu drumurile pavate cu un cărucior motorizat pentru vizitatorii infirmi, petrecînd ore întregi cu ochii la canguri și ursuleți koala, păsări emu și marsupiale wombat și sute de alte animale și păsări viu colorate, nemaivăzute niciodată în America.

Un alt cărucior cu motor o plimbă pe aleile vastei Grădini Botanice Regale din Sydney, prin păduri tropicale, grădini de trandafiri, parcele cu plante medicinale și un gazon presărat cu boscheți înfloriți și enormi eucalipti, palmieri, smochini Moreton Bay și Jackson Bay, cu trunchiurile împletite din corzi groase și ramurile întinzîndu-se drept în afară, ca niște brațe arcuite și încîrligate.

Pentru a ocoli restul orașului, luă taxiuri, spunîndu-și că o interesa totul. Dar se simțea singură și îi era greu să se concentreze.

Tot timpul era singură. Oamenii o priveau cu compătimire și adeseori îi făceau loc când urca șchiopătînd pe ferry sau trecea pe cîte o stradă aglomerată, dar nu vorbea cu nimeni, numai cu chelnerii din restaurantele unde mîncă. „Voi face cunoștință cu oamenii cînd am să fiu în teatru,” își spunea ea. „Se va întîmpla foarte repede.” Pînă atunci, însă, îi era dor de casa ei, de grădina cu priveliștea familiară; îi era dor de cai și de fermierii care-i făceau cu mîna cînd trecea călare; îi era dor de conversațiile ocazionale cu Robert, de sunetul valurilor, cînd stătea așezată pe terasă, de razele lunii intrînd pe ferestrele dormitorului. Îi era dor de Luke.

Îl revedea în scurte străfulgerări care-i readuceau în minte cîte o propoziție, o frază, un surîs, apoi dispăreau, lăsînd-o îndurerată pe dinăuntru. Îi lipsea sunetul pașilor lui prin casă, felul calm în care lucra lîngă ea în bucătărie, căldura trupului său în pat. Îi lipsea senzația lui. În orice moment, cînd își relaxa garda, îi simțea brațele împrejurul ei și buzele peste ale ei, îl simțea în ea și-l trăgea tot mai adînc și-i auzea oftatul de plăcere, îi vedea zîmbetul și privirea lungă, absorbită, din ochi, cînd stăteau la lumina lumînărilor vorbind, vorbind, vorbind... o, despre cîte aveau de vorbit!

Îi scrisese, scrisori scurte și vesele, care soseau o dată la cîteva zile, în timp ce-și termina activitatea pe Lopez.

Martin a găsit o nouă carte de bucate și s-a hotărît să încerce toate rețetele, de la prima la ultima pagină. Șansele mele de a pătrunde în bucătărie s-au redus la zero. Dar nici nu-s sigur c-o doresc. M-am învîrtit prin jurul ei în ziua întoarcerii acasă și mi-am dat seama că era neterminată: avea o nevoie disperată de ceva anume care s-o completeze. Și, desigur, aceea erai tu, eram noi doi, unul lîngă altul, făcînd treburi casnice care păreau magice fiindcă eram împreună.

L-am întâlnit pe editorul tău la un dineu, într-una din serile trecute. Poate că te-am ridicat în slăvi prea zgomotos, căci unul dintre invitați m-a întrebat dacă nu cumva în timpul liber devenisem agent. „Numai pentru persoane extraordinare”, am răspuns eu.

Astă noapte am stat în dormitor, pînă tîrziu, ținînd în brațe pătura despre care ți-am vorbit, corăbii, bărci cu pînze și verigi de legătură cu părinții mei. Mi-a trecut prin minte că n-am luat de pe Lopez nici o amintire a săptămînii petrecute acolo. Aș vrea să fi luat. E un gînd sentimental, putînd să-i uimească pe mulți oameni care credeau că mă cunosc.

M-am hotărît să decupez și să pun în ramă ilustrațiile care-mi plac cel mai mult din cărțile tale. Am în dormitor un perete ideal pentru ele, prinzînd lumina soarelui.

New York-ul e ca un circ fabulos, după fermele și pădurile de pe Lopez. Astă seară am stat acasă, ca să-mi trag răsuflarea. Trebuie să mă aclimatizez din nou cu toate bairamurile, dacă vreau să supraviețuiesc. După cină, mi-am scos piesele de teatru, gîndindu-mă la criticile tale minunate de perspicace. Mă pregătesc să rescriu scene întregi. Parcă-ți aud glasul citind dialogurile, cu focul sfîrîind și trosnind în apropiere și Hope veghindu-ne, și știi că vraja pe care am găsit-o nu era numai în bucătărie. Voi lăsa un timp la piese, cred; îți sînt recunoscător pentru timpul pe care li l-ai acordat.

„Recunoscător,” repetă Jessica în sinea ei. „Recunoscător. Am făcut-o fiindcă te iubesc.”

Îi răspunsese de două ori, cu scrisori mai reci decît ale lui, după care plecase din Lopez fără să-i spună încotro se ducea. Nu se poate prelungi la nesfîrșit; s-a terminat. Este trecutul, iar ăsta e prezentul și o iau de la început.

Și astfel, începu să ia taxiuri și bacuri și să circule încontinuu, învățînd cît putea de mult și de repede despre noul ei oraș. Era un talmeș-balmeș, aparent fără nici un sens sau logică. Se vedeau clădiri de prefabricate cu dantelării de fier forjat la balcoane care păreau transplantate din New Orleans; exista un tronson din George Street plin de vocile răgușite ale vînzătorilor de ocazie ce-și strigau prețurile în microfoane, Castlereagh-ul cu magazine la mîna a doua în culori țipătoare, rude cu buticurile de modă europene, și William Street, unde văzu pentru prima oară în viața ei o Școală Bumerang. I se părea că nici nu exista un centru al orașului, dar nu peste mult taxiul o duse în dreptul unui șir de blocuri înalte din apropierea portului, unde mulțimile erau mai dense, iar pe marginile străzilor se înșirau parcuri și restaurante, apa juca în fîntîni arteziene, spitalul se întindea pe un cvartal întreg – o grămadă împrăștiată de piatră roșie cu turla și coloane ivită direct din secolul al nouăsprezecelea – iar blocurile administrative, magazinele și hotelurile stăteau strîns înghesuite laolaltă, ca pentru a-și crea un oraș numai al lor.

La doar cîteva străzi distanță se aflau cartierele numite suburbii, pline cu reședințe pe plăji private, în vreme ce altele stăteau cocoțate pe colinele de deasupra, cu blocuri de apartamente răzlețite printre ele. Mai spre interior se succedau străzi după străzi cu case și vile mai mici, pitice pe lîngă copacii din jurul lor, fiecare cu propria ei grădină.

În noiembrie, Sydney era un oraș al florilor.

Se duse la teatru în trei seri la rînd, aplaudînd odată cu ceilalți spectatori, pe cînd în minte întocmea un bilanț critic între calitățile pe care le găsea excelente și punctele slabe ale spectacolelor. Cu acest prilej, o străbătu un fior de nerăbdare și un mic val de emoție, primul pe care-l simțea de cînd sosise acolo. *Sînt pregătită. Am lipsit prea mult. Dacă mă aflu în teatru, orașul nu mai e*

important. Mă pot simți la mine acasă pretutindeni, când sunt în teatru. Și apoi, în cea de-a patra zi în oraș, energizată de taximetriștii care conduceau prea repede când mi-a voia să se plimbe agale, închirie o mașină și constată, spre uimirea ei, că nu-i trebui decît puțin timp pentru a ajunge să stăpînească șofatul pe partea stîngă a străzii. Și acesta era un soi de triumf, așa că-și spuse din nou: „Poate că, la urma urmei, sînt în stare. Poate voi reuși să simt într-adevăr că-mi-am găsit locul.“

Și astfel, în cea de-a șasea zi, închirie o casă, o vilă de stuc albă, imaculată, cu țigle portocalii pe acoperiș care-i aminteau de Provence, mobilă elegantă ca aceea pe care ar fi ales-o ea însăși și o terasă suspendată deasupra pantei de jos. De acolo, putea privi casele care păreau să se cațäre spre ea de pe malurile golfului și golful propriu-zis, cu lagunele și promontoriile sale șerpuiind înapoi și-ncolo dinspre capul îndepărtat de pe partea dreaptă pînă la marea arcadă a Podului Portului în stînga. Lîngă pod, pe o peninsulă ce se întindea în golf, se afla opera, cu acoperișul în forma unor enorme vele albe pornind maiestuos pe mare. „Un teatru, și apa,“ își spuse Jessica, „și un loc calm al meu, deasupra tuturor.“ Se simțea aproape la fel ca pe Lopez: singură și adăpostită. În siguranță.

Hope adulmeca, inspectînd camerele și revenind mereu la Jessica pentru a se simți încurajată în mijlocul atîtor locuri străine. Încăperile erau supramobilate și nu se găseau nici măcar două piese din aceeași garnitură. După liniile simple și curate ale casei din Lopez, Jessica nu se credea în stare să locuiască în mijlocul unui asemenea iureș de culori și forme, dar într-un fel dungile și modelele florale, corpurile solide și contururile geometrice se îmbinau într-o stranie armonie.

Puse cutia cu scrisorile lui Constance pe mozaicul unei măsuțe joase, în *living room*, și-și aranjă colecția de piese de teatru pe un raft al dormitorului. Aș vrea să am

și un obiect de-al lui Luke. Doar un lucrușor pe care să-l pun undeva și să mă uit la el din cînd în cînd. Dar nu am. Nici cel mai neînsemnat mărunțiș. Și el a spus același lucru. Amîndoi ne-am despărțit cu mîinile goale. Aruncă peste spătarul unei canapele un șal scoțian de cașmir cumpărat de pe Lopez și aranjă flori proaspăt culese într-o vază Majolica pe care o găsise în sufragerie. Hotelul îi trimise bagajele, iar Jessica găsi locuri pentru haine în debaralele și șifonierele cu sertare încastate în pereți. Un băiat de la băcănie îi aduse alimente, cu care aprovizionă frigiderul și dulapurile. Proprietarul trecu să se asigure că apa caldă era fierbinte, că apa rece era rece, că instalația de aer condiționat funcționa, fiind luna noiembrie; aproape vară în Sydney. O femeie dădu telefon, spunînd că lucrase ca servitoare în casa aceea timp de cinci ani și întrebînd dacă domnișoara Fontaine nu dorea cumva să continue. Cu convingere, Jessica răspunse afirmativ. După ce închise telefonul, privi în jur, oftînd. Era aproape ca acasă.

Așa că, în sfîrșit, dădu primul telefon și, în aceeași după-amiază, se întîlni cu Alfonse Murre, un producător pe care-l cunoscuse demult la Sydney. Îmbrăcase o rochie de vară, din mătase fină, cu poale lungi și mîneci aproape transparente, iar cînd secretara o anunță, Murre îi ieși în întîmpinare, cu mîna întinsă și un zîmbet larg. Era mai gras și mai chel decît și-l amintea Jessica, cu o mustață subțire care tremura anticipativ înainte de a vorbi. Văzînd-o, se opri locului.

– Jessica? Dumnezeu!

Apoi chipul i se însenină și-și dădură mîna. Cea a Jessicăi era rece.

– Pofteste, ia loc.

Îi trase un fotoliu și o privi așezîndu-se pe marginea acestuia, cu bastonul rezemat de braț. Ocoli fotoliul de lîngă al ei, pentru a se așeza la birou.

– Ce te aduce tocmai pînă la Sydney? Am fost sur-

prins să-ți primesc scrisoarea.

În scrisoarea de răspuns nu-i spusese că era surprins; spusese că abia aștepta s-o vadă.

– Am mai venit aici, cum știi, răspunse ea.

Firește. Cu *Luna dezmoșteniților*. Ai fost minunată.eram nou pe-atunci, iar tu ai făcut ca orașul Sydney să pară civilizat, când mie mi se părea capătul lumii.

Jessica zîmbi ușor.

– Am trecut de trei ori și-mi place teatrul de aici. Așa că acum, când m-am hotărît să fac regie, de-aici vreau să încep.

– Regie. Vrei să regizezi.

– Dintotdeauna m-a interesat; nu cred că e ceva neobișnuit. Știi cât de mulți muzicanți vor să ajungă dirijori; la fel se întâmplă și cu actorii. De obicei, cred că înțeleg personajele mai bine decât...

Nu te-ntinde la explicații; parcă te-ai ruga de el.

– Deci, asta vreau să fac acum. Ți-am văzut montarea cu *American Buffalo* data trecută când am fost aici și am găsit-o excelentă. Sper că ai în vedere unele texte și că vom putea lucra împreună la unul dintre ele.

– I-auzi. Interesant. Nu m-aș fi gândit...

Bătu cu degetele în birou, încruntându-se spre covor.

– Firește, te-ai lăsat de actorie datorită... în fine, vreau să zic, nimeni n-ar fi... adică, n-aveai cum să... Vai de mine, Jessica, pare de necrezut, nu-i așa? Vreau să zic, să regizezi una dintre piesele mele, să apari în atenția publicului, să dai interviuri, să se scrie despre tine în ziare, știi, regia are un caracter atît de *public*. Adică, poate tu crezi că totul se petrece în spatele scenei, dar chiar și acolo, înțelegi, când trebuie să le insuflă actorilor și echipei încredere, trebuie să fii un om pe care să-l privească admirativ și – ei, stai, o clipă...

Jessica se ridicase, iar Murre sări în picioare, pe cînd ea se îndepărta, sprijinită în baston.

– Jessica, vai de mine și de mine, nu trebuie să crezi

că eu n-aș avea deplină încredere în tine, în capacitatea ta, nu asta e problema, problema este...

– ...prejudicata ta ignorantă, fricoasă și îngustă la minte, încheie Jessica înghețată; se opri în ușă, știind că secretara asculta și se întoarse spre el. Crezi că dacă m-am schimbat fizic, mi-am pierdut mintea, competența, facultatea de a funcționa normal, necum ca regizor. Nici nu...

– Ei, stai o clipă, nu-mi poți vorbi...

– Nici nu gîndești, reacționezi doar.

Ridică vocea, făcînd să răsune tot biroul, trecînd peste el, la fel cum trecuse cîndva peste capetele spectatorilor.

– O turești cînd te surprinde ceva. Uită-te la mine! Ce vezi? O femeie care nu mai e frumoasă. Ce legătură are asta cu capacitatea mea de a monta un spectacol?

– N-am spus...

– Ba exact asta ai spus. Că nimeni nu m-ar privi cu admirație, nimeni n-ar avea încredere în mine, nimeni nu m-ar respecta. De unde știi? Ți-o închipui în mintea ta meschină și jalnică, dar astea nu-s decît pretexte pentru a ascunde faptul că nu-ți place să te uiți la mine, nu-ți...

– Fir-ar să fie, n-am de gînd să mai ascult porcăriile astea. Ce naiba ți s-a-ntîmplat? Înainte, nu te-ai purtat niciodată ca o scorpie. Te-ai acrit și te-ai înrăit și dacă-ți închipui c-am să uit asta, ei bine, n-am să uit. N-am să uit, Jessica; nu-ți permit să mă insulti...

– Tîmpitule, îl întrerupse ea, cu un oftăt deznădăduit.

Se întoarse și ieși șchiopătînd prin anticameră, încercînd să se grăbească, știind că astfel pășea și mai stîngaci, conștientă că secretara o privea și văzînd în minte imaginea lui Murre așa cum stătea dincolo de pragul cabinetului, cu buza de jos repezită înainte și ochii scăpărînd de furie. Tremura toată și avea gîtlejul înecat de lacrimi.

La dracu', la dracu', la dracu'. Am știut-o, de-asta am

într-o masă pe Lopez; am avut dreptate, știam eu că așa avea să se întâmple.

Găsi o cafenea pe trotuar, pe strada alăturată, și se așeză la o masă ascunsă în umbra unei prelate.

– Cafea cu gheață, îi ceru ea chelnerului, încleștindu-și mâinile laolaltă pentru a le opri termurul. „Nu e decît unul singur,” își spuse, „și nici măcar prea deștept. N-am nici un motiv să cred că și ceilalți vor reacționa la fel, vor avea aceeași expresie pe față...”

Dar s-ar putea să fie prea tîrziu. La naiba, cum l-am putut lăsa să-mi facă figura? Cum am putut fi atît de proastă? În orice oraș, teatrul e o lume mică; va spune la lîntă lumea.”

Iar Murre așa făcu. Cînd Jessica le telefonă celorlalți doi producători, secretarele lor îi răspunseră că erau plecați din oraș și n-aveau să fie disponibili nici la întoarcere; prea ocupați, prea aglomerați, în toiul uneia dintre cele mai încărcate stagioni teatrale de la Sydney; regretau profund... poate, la sfîrșitul stagiunii... știau că domnișoara Fontaine avea să înțeleagă.

Din înălțimea livingului ei, privea peste port, spre promontoriile din zare. Ocolise jumătate din glob ca să se îndepărteze de New York, dar coșmarurile care o bîntuiseră timp de șase ani veniseră după ea și aici. Se simțea lovită și lipsită de viață; abia dacă mai avea energie s-o mîngîie pe Hope, care o mirosea și-i lîngea fața și o urma nedumerită în timp ce se plimba indiferentă prin casă. Umbla fără țintă, revăzînd mereu instinctiva retragere a lui Murre, auzindu-i reproșul din glas, ca și cum ar fi trebuit să știe ce persoană *publică* era un regizor și să-l fi scutit de toată întrevederea.

– Să-l ia naiba, spuse ea cu voce tare, dar individul se agăța de gîndurile ei ca un strigoi.

Încă o dată, casa îi deveni refugiu. Nu mai ieșea. Cu Hope la picioare, arătînd la fel de melancolică pe cît se simțea ea, Jessica stătea lîngă fereastră, umplîndu-și

caietele cu schițe ale portului și scene ale orașului Sydney, din memorie. Ascultă muzică, citea cărți, iar ziarul de dimineață îi era adus zilnic; comanda alimentele prin telefon și le primea la domiciliu. Iar noaptea zăcea în pat, cu gândurile bîntuindu-i prin locuri unde nu le putea opri să ajungă.

Niciodată n-am susținut că încă ai mai avea frumusețea și trupul perfect de odinioară. Dar cu cît ajung să te cunosc mai bine, cu atît mai puțin important mi se pare acest lucru. Pentru mine, ești minunată.

„Luke, dragul meu Luke,” spuse ea în gând, „nu e de-ajuns. Restul lumii nu e de aceeași părere.”

Te iubesc. De ce trebuie ca felul cum arăți să aibă vreo legătură cu asta?

„N-are nici o legătură, cînd e vorba numai de noi doi. Acum o cred într-adevăr. Dar pentru restul lumii, felul cum arăt e singurul care contează.”

Vino cu mine. Vino acasă cu mine; mărită-te cu mine.

„Slavă Domnului că nu m-am dus. Cînd și în New York s-ar fi întîmplat același lucru, te-ai fi simțit răs-punzător; te-ai fi certat cu toți Murre-ii din New York, m-ai fi apărat... și pentru ce? N-aș putea face teatru, într-o asemenea atmosferă, și ne-ar fi otrăvit fermecătorul basm, lăsîndu-ne pustiiți.

Dar se pare că nici în atmosfera de-aici nu pot face teatru.”

Zilele îi treceau ca prin transă, așteptînd... ce anume? O ieșire. Momentul cînd avea să se poată ridica pe picioare, hotărîtă, să-și facă bagajele și să plece. Dar n-o făcea. Desena, citea, asculta muzică, mîncea, dormea. Părea s-o țină astfel de mult timp, dar într-o dimineață observă data ziarului și văzu că nu trecuseră decît patru zile de la întîlnirea cu Murre. Și, în același moment, sună telefonul.

Tresări – Sfinte Cerule, ce sunet ciudat, și cît de puternic! – apoi își spuse: *Luke*. Nu, cum ar fi fost posi-

bil? N-avea idee unde se afla. *Atunci, unul dintre producători.* Improbabil. *Mă rog, poate proprietarul. Nimic important.* Răspunse la al treilea apel.

– Jessica Fontaine?

Vocea era a unei femei, puternică și stridentă, o încrucișare între o locomotivă și un trombon. Ar fi putut dărâma zidurile Ierihonului, într-un fel sau altul, își spuse Jessica, și-i scăpă un chicotit, primul ei hohot de râs după atâtea zile.

– O caut pe Jessica Fontaine; am găsit-o?

– Da. Ce pot face pentru...

– Hermione Montaldi la telefon. Știți, desigur, cine mint.

Jessica se îndreptă de spinare.

– Sînteți producătoarea *Grădinii secrete*. Am văzut-o acum cîteva zile. Foarte bun spectacol. Cel mai bun pe care l-am văzut aici.

– Cîte ați văzut?

– Trei.

Din telefon reverberă un hohot de râs, amenințînd să spargă receptorul.

– O mostră cam mică, dar și dacă le-ați vedea pe toate, tot ați spune că e cel mai bun. Am auzit de la Al Murre că ați trecut pe la el, căutînd să lucrați împreună, dar cînd v-a spus că nu are nimic pe moment, v-ați repezit la el cu ghearele și cu dinții.

– Nu.

– Ce nu?

– M-am repezit la el, dar din alte motive.

– Ați vrea să-mi spuneți care erau?

– Aș prefera să-mi spuneți dumneavoastră de ce mă căutați.

– Just; așa e cîstit. Mă intrigă toată povestea asta, îmi amintesc de dumneavoastră cu cea mai mare plăcere, de pe vremea cînd v-am văzut aici și la New York aș dori să stăm de vorbă, am o piesă care s-ar putea să

vă intereseze, aş vrea să aflu dacă am putea colabora. Toate motivele astea vă ajung?

– Chiar şi după ce aţi vorbit cu Murre?

– Greşeala dumneavoastră a fost că l-aţi luat în serios pe nenorocitul ăla băşinos. Nimeni nu dă o para chioară pe el. Mă rog, vreo cîţiva, da, dar cei cu minte-n cap ştiu să nu-şi piardă vremea cu Al. Ce-aţi zice să luăm cina împreună diseară? Sîntem vecine, să ştiţi, puteţi ajunge pe jos aici în cinci minute şi fac un *osso bucco* fără egal, iar casa mea e mult mai potrivită pentru discuţii decît un restaurant; n-o să ne spună nimeni că are nevoie cineva de mîsa noastră.

– De unde ştiţi unde locuiesc?

– Compania telefonică e o fîntînă de informaţii. Dacă veniţi devreme, la şase, vi se pare prea provincial? Nu contează; vreau să începem, şi dumneavoastră la fel. Numărul 45, casa cu stuc roz, după două colţuri mai în jos de la dumneavoastră. Cu palmieri în faţă; porţi de fier forjat; zid înalt. Nu-mi palc turiştii care cască gura. Veniţi?

– Da.

– Atunci, ne vedem diseară. Apropo, cît mai sport; fără mătăsuri sau satinuri.

Jessica zîmbea. Se simţea uşoară, aproape imponderabilă; i se ridica moralul şi o cuprinsese o emoţie intensă, făcînd-o să plutească. Ultimele patru zile fură uitate pe dată. Nu stătu pe gînduri nici măcar cînd reflectă că era posibil să nu iasă nimic din toată afacerea. N-o credea. Hermione Montaldi – ce nume minunat! – n-ar fi sunat-o, dacă bănuia că n-o să iasă nimic. După voce, era clar că avea de-a face cu o femeie care stăpînea mersul evenimentelor.

Se duse la cumpărături, evadînd iarăşi din închiisoarea pe care şi-o auto-impusese. La *David Jones*, se amestecă prin mulţime de parcă nu tot ea s-ar fi simţit, în urmă cu doar cîteva zile, sufocată de iureşul oraşului,

și cumpără bluze și pantaloni *Armani*, rochiile de bumbac *Valentino* și fuste lungi de mătase *Yaniono*, înflorate și cu dungi. Mîncă de prînz la un restaurant de pe balconul arcuit al librăriei *Dymocks* și, la ieșire, își cumpără istorii ale Australiei și romane de autori australieni. *În fond, s-ar putea să stau o vreme pe-aici.* În drum spre casă, parcă mașina pe una dintre străzile mărginite cu prăvălioare din Double Bay și-și cumpără săruri de baie, săpunuri, loțiuni și fel de fel de creme, precum și un aranjament de orhidee într-un coș de răchită, pentru gazdă.

– O, e spectaculos! exclamă Hermione de cum îi deschise ușa. Toate cele patru soiuri favorite ale mele. *Do unde-ai știut? Le cunoști numele?*

Întră în casă înaintea Jessicăi, vorbindu-i peste umăr:

– Bărba-roșie, Rața-zburătoare, Limba-lată și Soarele-pestriț. Parc-ar ieși drept dintr-un roman de spionaj chinezesc, nu?

Puse coșul pe o masă, în fața unei ferestre largi, și se întoarse, întinzîndu-i mîna:

– Bine ai venit. Încîntată de cunoștință.

Își strînseră mîinile. În lumina necruțătoare a soarelui care inunda încăperea, Jessica o privi cu fermitate, lăsîndu-i timp să-și manifeste surpriza sau dezamăgirea. În schimb, văzu un zîmbet lat pe o față lungă și îngustă, fără machiaj, cu pomeți înalți, ochi negri apropiați sub sprîncenele stufoase și bărbie ascuțită, toate înconjurate de o aureolă de păr negru tapat. Era mai înaltă cu un cap decît Jessica; purta pantaloni negri largi și un pullover de bumbac, lung și lăbărlat, cu mîneci scurte. La urechi i se legănau două cercuri de aur. Era desculță.

– Ei, ai avut o perioadă grea, spuse ea, continuînd s-o țină de mîină. Uimitor, nu-i așa, cît de vulnerabile la schimbare sînt bietele noastre trupuri. Ce-ai făcut cu viața ta de la catastrofa aia cu trenul? N-ai jucat, știm cu toții, dar nici n-ai regizat, așa-i?

Traversă camera spre o nișă cu rafturi de sticlă și o chiuvetă. Deschise dulapul de jos.

– Am un vin roșu excelent, dacă-ți place. Apoi, ne putem apuca de *osso bucco*.

Jessica nu se clintise. Era năucită. Nimeni n-o mai confruntase vreodată atât de dezinvolt cu realitatea accidentului și efectele acestuia asupra ei.

– Vin roșu? întrebă din nou Hermione.

– Da. Bine.

Altceva nu-i trecu prin minte, așa că privi camera. Vederea de după ferestrele enorme era similară cu cea de la ea de-acasă, precum și strania coliziune de lumină arzătoare a soarelui și aer răcoros. Încăperea era mult mai puțin aglomerată decât a ei – ar fi și cazul, pentru majoritatea camerelor din majoritatea caselor, își spuse ea – dar aproape la fel de multicoloră, mobilată cu canapele și fotolii adânci, ispititoare, acoperite cu țesături populare din Bhutan și Netal, în tonuri pămîntii străpunse de nuanțe albastre surprinzător de intense. Covoarele erau țesute din fibre albastre, roșii și negre, iar abajururile, în chip curios, aveau franjuri. Pe pereți se vedeau tablouri reprezentînd persoane în vîrstă, ridate și colțuroase, triste, obosite și înțelepte, toate privind dincolo de spectator, spre ceea ce s-o fi aflat în spate.

– Mă fac să mă simt mai tînără, spuse Hermione, rîzînd; îi dădu Jessicăi un pahar de vin. Nu ăsta e motivul principal. În primul rînd, îmi amintesc că există multă înțelepciune în lume și că dacă-s deșteaptă și-i dau atenție, pot dobîndi măcar o parte din ea înainte de a muri.

– Îmi place ideea, răspunse Jessica, smulsă din contemplație. Ce bine e să crezi în așa ceva.

Hermione ridică paharul.

– Pentru credințele în bine și noile prietenii!

– Și asta-mi place.

Paharele li se atinseră, iar ușorul clinchet o făcu pe

Jessica să se gîndească la gongul care-i chema la locurile lor pe scenă, înainte de spectacol.

Hermione se instalează într-un colț al canapelei prelungi, cu fața spre fereastră. Pe o masă de cafea negeluită stăteau platouri cu *croștini*, midii și *satay* de pui.

– Am să-ți spun Jessie. Te deranjează?

– Așa mă numeau părinții mei. Nimeni n-a mai făcut-o vreodată. Nu, nu mă deranjează.

– Bine. Stai jos, ia-ți ceva de mîncare – cina vine mai tirziu, am uitat să aprind cuptorul – și spune-mi totul. Dacă nu totul, măcar cea mai mare parte.

– Cea mai mare parte o știi, după ce te-ai uitat la mine și ai vorbit cu Al Murre, replică brutal Jessica.

– Spune-mi oricum. Dacă mă plictisesc, te-anunț eu.

Jessica rîse. Își umplu o farfurie și luă un șervețel, așezîndu- se în celălalt colț al canapelei, cu fața spre Hermione. Simți cum i se potrivea trupul în curbele pernelor, relaxată și dintr-o dată fericită.

– Îmi place camera asta, începu ea. Și tu îmi plăci.

Hermione dădu din cap:

– Este valabilă și reciprocă. O să ne-nțelegem bine împreună. Dar mai întîi avem multe de vorbit. Mănîncă și tu ceva și pe urmă zi.

– Dacă-mi spui și tu.

– Pot să-ți sparg timpanele, dacă ai răbdare să mă ascuți. Dar începe tu. Nu te grăbi; avem toată seara la dispoziție.

Vorbiră aproape tot timpul. Vecinătatea lor în încăperea liniștită, cu cerul întunecîndu-se și Hermione aprinzînd o duzină de lumînări în sfeșnice de ceramică pe masa joasă, îi aminteau Jessicăi de serile cu Luke, ceas după ceas, închisă în siguranța casei sale. De astă dată, însă, stăteau adăpostite împreună două femei și avea o senzație cu totul diferită. O purta în trecut, spre timpurile de dinainte de Luke, petrecute cu Constance; spre o prietenie strînsă și profundă, care o ajutase să

devină ceea ce era azi.

Și astfel, începu prin a vorbi despre Constance, luînd-o de la început, cînd avea șaisprezece ani. Răspunzînd la întrebările lui Hermione, îi vorbi despre acele părți ale carierei sale pe care Hermione nu le cunoștea și, în cele din urmă, ajunse la catastrofa feroviară și la Arizona, și la Lopez.

– Mă simțeam bine; eram așezată și ocupată și cred că mă resemnasem cu situația. Dar nu-mi ajungea. Îmi plăcea cu-adevărat ceea ce făceam și cred că aș fi putut continua așa la nesfîrșit, dar niciodată n-avea să se compare cu teatrul.

– Te referi la pasiune, o privi atentă Hermione. Nu te-a pasionat nimic din tot ceea ce-ai făcut după accident. N-ai mai avut teatrul și... nici un bărbat? Doamne ferește și apără, șase ani fără un bărbat? Ce-ai crezut, că un picior șchiop și părul cărunt te fac asexuată?

Cînd Jessica nu-i răspunse, continuă:

– Frumusețe nu, trup sexy nu, deci, o femeie fără sex. Corect? A, stai, adăugă ea după încă o scurtă tăcere, a apărut cineva și a schimbat situația. Sînt pe-a-proape? Acum unde-i?

Din nou o pauză.

– La New York.

– Și a vrut să mergi cu el, iar tu ai zis că nu. Ai spus că nu ești genul de scaiete și ce să faci tu la New York? Sigur că te-ai fi putut hotărî să devii regizoare și la New York. De ce n-ai făcut-o? De ce la Sydney? Jessie, continuă ea cu blîndețe, mi-ai promis că-mi povestești.

– E regizor, răspunse scurt Jessica. Prefer să nu vorbesc despre el, cel puțin nu acum. Poate mai tîrziu, cînd am să... Of, nu știu. Probabil niciodată.

– Ei, sărăcuța de tine, ești nebună după el și l-ai trimis în menajeria aia de femei necăsătorite, după care ai venit tocmai pînă aici ca să-ți faci un nou nume. Îi scrii? Asta-i ultima întrebare; altele nu-ți mai pun.

- Nu.
- Știe măcar că ești aici?
- Asta-i încă o întrebare.
- Face parte din prima. Îi scrii — și dacă nu, știe că ești aici?

Rîseră amîndouă, cu un sunet plăcut.

- Nu. Acum e rîndul tău. Vreau să știu despre tine.

- Merg să văd de vițel; se-apropie ora cinei. Mai bea puțin vin.

Jessica împărți în cele două pahare vinul rămas în sticlă și se rezemă de spătarul canapelei, mușcînd dintr-un *crostini*. Dincolo de fereastră, norii de pe cerul nocturn străluceau în luminile orașului Sydney. Pe apele din jos, unde bacurile și acvataxiurile continuau să-și croiască drum, licăreau luminițe, precum și în casele și blocurile din North Sydney, peste întinderea lată a golfului. „Ca un tărîm de poveste,” își spuse Jessica, „la fel cum se vede și din casa mea.”

Era pentru prima oară cînd folosea aceste cuvinte. „Casa mea. Orașul meu. Prietena mea. Și în curînd, poate, munca mea.”

- Se face, dar mai durează o jumătate de oră, anunță Hermione, așezîndu-se pe canapea. Prin urmare, salata peste zece minute. Mai poți aștepta atîta?

- Da, nici o problemă.

- Deci, ia să vedem. Am șaiszeci și doi de ani, divorțată de un soț, văduvă după altul, doi fii, unul în S.U.A. la *Harvard*, unul în Marea Britanie la *Cambridge*; sînt deștepți și nostimi și mi-e dor de ei, dar duși au fost, fără o privire în urmă, slavă Domnului, fiindcă mi-aș fi făcut mai multe griji pentru ei dacă n-o făceau. M-am născut într-un orășel prăfuit din sudul statului Illinois; tatăl meu avea o mică băcănie, cu magazin de scule în spate — butoaie pline cu cuie, șuruburi și țiței cu care mă jucam tot timpul; nu se mai găsesc minuni de-astea — și-și cîștiga frumușel traiul, pînă s-a deschis în apropiere un

supermarket cu cuie și șuruburi împachetate ordonat în pungulițe de plastic, ceea ce ne-a lichidat. Urîsem orașul ăla încă dinainte de a ajunge săraci-lipiți; mi-am petrecut copilăria închipuindu-mi că eram altcineva, că locuiam altundeva – aproape în oricare alt loc. Eram mai înaltă decît ceilalți copii, citeam mult și foloseam cuvinte lungi, iar noi eram familia de evrei din oraș, așa că aveau destule motive ca să mă găsească ciudată, străină oarecum și prin urmare nedemnă de încredere și fie se înhăitau împotriva mea, fie se făceau că nu mă văd. Așa că, evident, am devenit un copil-problemă la școală și acasă: mai un furt mărunț din magazine, mai o capcană, mai îmi speriam colegii – odată, am băgat cîte o broască vie în toate băncile din clasă, inclusiv a mea; să fi văzut ce tîmbălău, cînd treizeci de elevi și-au deschis pupitrele ca să-și scoată cărțile și creioanele. Mamă-mamă, ce amintire minunată! Întotdeauna am vrut s-o folosesc într-o piesă, dar ar ajunge broaștele în public și s-ar putea ca pe unii să nu-i distreze. Oricum, încă de pe atunci puneam în scenă spectacole, sperînd să-i scot din minți pe părinții mei și să mă trimită la internat sau în armată sau oriunde. N-au făcut-o, așa că am procedat la următorul punct de pe listă: m-am măritat. La cincisprezece ani, cu cel mai nepotrivit bărbat posibil, dar am scăpat din Illinois, adică tot ce urmăream. Ne-am despărțit la New York, cu puțin înainte să împlinesc șaisprezece ani, și m-am angajat măturătoare de toalete în vreo două hoteluri, unde am cunoscut o femeie extraordinară, costumiera unei trupe de teatru britanice sosită în oraș pentru o lună, care m-a întrebat dacă n-aș fi vrut să fiu asistenta ei. M-am dus cu ea la Londra, am absolvit colegiul, m-am recăsătorit și am făcut doi băieți, iar cînd soțul meu a murit și m-a lăsat cu o modestă moviliță de bani, m-am hotărît să mă fac producătoare. Am început la Londra, dar Sydney-ul era un teritoriu mult mai fertil, așa că m-am stabilit aici. Acum se cam strîmtorează, dar

Încă mă mai străduiesc să mă descurc. Mai vrei să știi și altceva?

– Ce preferințe ai?

– Mîncarea bună, mai ales cînd îmi amintesc să aprind cuptorul, vinul roșu, compozițiile de bătrînețe ale lui Mozart și Beethoven, misele de Bach, tot Schubert, aproape tot Poulenc. Biografiile, romanele și istoria, filmele de aventuri dar nu cu sînge pe toți pereții – după un timp, devine îngrozitor de plicticos – opera, baletul și tot ce ține de teatru.

– Sporturile nu?

– Navigația. Îmi plac cursele. Și călăria; cresc cai cu niște prieteni, cam la o oră de oraș, în nord.

– Bărbați?

– Pe moment, nu. Vin și pleacă. Șeptelul devine tot mai mic și mai neinteresant pe măsură ce îmbătrînești. Altceva?

– Ce nu-ți place?

– Alfonse Murre, oamenii care vorbesc tot timpul numai de bani, exhibiționiștii care urlă mereu la noi ceilalți să-i băgăm în seamă. Oamenii care nu se simt responsabili față de vecini, toți cei ce-și fac o virtute din a nu gîndi. O listă simplă: prostia, aroganța, îngîmfarea și prefăcătoria. Sînt sigură că sînt mai multe, dar ți-ai format o idee.

• Se ridică.

– Hai să mîncăm.

Stătură de vorbă și în timpul mesei, apoi la desert, cafea și vinul de porto luate în living, pe măsură ce se apropia miezul nopții.

– O, nu, oftă Jessica, uitîndu-se într-un tîrziu la ceas. Am stat prea mult.

Întinse mîna să-și ia bastonul.

– Habar n-aveam cît de tîrziu s-a făcut.

– Pentru mine nu e și mă simt minunat.

Hermione rămăsese tolănită pe colțul ei de canapea.

– Doar dacă nu ești prea obosită ca să mai rămii. Ești?

– Nu, dar probabil mă crezi o...

– Am să-ți spun eu ce cred. Cred că ești însetată de prietenie, mai ales cu o femeie. Cred că ai fost o vrăbiuță însingurată zburînd de colo-colo prin Sydney, încercînd să găsești ceva care să te facă să te simți ca acasă dar neavînd cu cine sta de vorbă. Cred că ți-e dor de regizorul tău din New York și n-ai găsit pe nimeni care să te facă să ai o părere bună despre tine, sau despre lume, pînă în seara asta. Și mai cred că ar trebui să rămii și să mai bei un pahar de Porto și să-mi spui de ce vrei să regizezi spectacole.

Jessica își rezemă bastonul de brațul canapelei.

– Îți mulțumesc pentru că înțelegi toate astea.

Aplecîndu-se înainte, Hermione umplu paharele.

– Și vrei să regizezi fiindcă...

– Fiindcă nu mă pot întoarce pe scenă.

– De ce nu?

– Și, pentru prima oară, Jessica spuse totul, chiar mai aspru decît cu Luke.

– Oamenii se simt prost privindu-mă. Cînd sînt pe scenă, cînd orice actori se află pe scenă, creăm o relație intimă între noi, dar în același timp ne adresăm spectatorilor, atrăgîndu-i în povestea noastră. Sîntem personaje și povestitori totodată. Nici un public n-ar putea să se identifice cu personajul meu, nici să fie atrăs în povestea mea, dacă nu se poate gîndi la altceva decît la neplăcerea de a mă privi.

Rîse ușor.

– Parc-ar fi o conferință despre actorie; iartă-mă. Am vrut să spun că...

– Știu ce-ai vrut să spui. Ți-am părut cumva nesigură și evazivă, în seara asta? Stîmjenită în general? Regizorul tău din New York se simțea stingherit cînd erai împreună?

– Nu-i același lucru. Nici unul dintre voi nu a plătit bani ca să se distreze, ca să fie scos din viața cotidiană și înălțat într-un alt loc, un loc magic pe care ți-l creează actorii.

– Ei, replică sec Hermione, sînt gata să pariez că, după părerea regizorului tău, lui i-ai creat un loc magic.

Jessica trase aer în piept, înjunghiată de durerea despărțirii. Fusese într-adevăr ceva magic. Și i-o spusese și el, de atîtea ori.

– Iartă-mă, continuă Hermione. N-a fost frumos din partea mea. Cu toții avem demoni pe care să-i înfruntăm și n-ar trebui să-i pun la îndoială pe al tăi. Hai să revonim. Mi-ai spus de ce nu mai poți juca, dar nu mi-ai spus de ce vrei să fii regizoare.

– Fiindcă mă pricep la teatrul de calitate. Știu cum să dau viață unui text. Știu să lucrez cu actorii. Știu să creez misterul și realitatea în același timp, astfel ca publicul să creadă cu desăvîrșire în ceea ce vede. Am făcut toate astea, pe scenă. Le pot face și în spatele scenei.

– Și-n plus, ești atît de flămîndă să te întorci la teatru încît te scoate din minți.

Jessica rîse scurt.

– Spus în modul cel mai simplu. Ai dreptate. Nu cunosc nici un alt mod de a mă simți cu adevărat vie.

– Ești sigură că o poți face, dar n-ai făcut-o niciodată. Așa e?

– N-am regizat niciodată un spectacol. Sînt sigură că o pot face.

– Bine, ascultă-mă pe mine. Și eu sînt destul de sigură că poți. Am în vedere cîteva texte. Vrei să le iei pentru cîteva zile, să le citești și să te gîndești la ele, apoi să mă suni?

– Da. O, da! Îți mulțumesc.

– Trebuia să fi început cu mine, nu cu nesimțitul ăla. Stai așa.

leși din cameră și reveni cu un teanc de caiete.

– Șase. Nu te grăbi. Vreau să-ți aflu părerile. Cred că toate mai trebuie lucrate; unele mai puțin, altele mai mult. Acum, te trimit acasă; pari extenuată.

– Și sînt. Îți mulțumesc. Îți mulțumesc pentru tot. Nici nu-ți pot spune cîtă nevoie am avut de tine.

– N-ai ascuns-o.

Se ridicară și, instinctiv, se îmbrățișară. Hermione o sărută pe Jessica pe amîndoi obraji.

– Mă bucur că te-am găsit, Jessie. Prevăd triumfuri mari, pentru noi două. Dormi bine în noaptea asta.

Jessica își mai ținu un moment obrazul lipit de al lui Hermione, cu recunoștință. O femeie de încredere,

– Te caut curînd.

– A, mai e ceva, adăugă într-o doară Hermione, deschizînd ușa din față.

– Da?

– Eu să fiu în locul tău, i-aș scrie. Nu face nici un rău, doar să ții legătura.

Jessica se opri pe prag, rezemîndu-se în baston.

– Noapte bună, mai spuse ea și plecă.

Cuvintele, însă, o urmăriră, iar a doua zi dimineață, în zori, luă o coală de hîrtie din noul ei top și începu să scrie.

Dragă Luke, mă aflu la Sydney de două săptămîni și ceva. N-am să intru în toate detaliile hotărîrii mele de a veni aici, dar pînă la urmă a trebuit pur și simplu să aflu dacă mai pot face parte din teatru. Într-un fel, tu l-ai readus atît de zdrobitor în viața mea, încît n-am mai putut să-l ignor, așa că am căutat un loc unde să o pot lua de la-nceput, de la zero, nu pe scenă ci ca regizoare, și a reieșit a fi orașul Sydney.

Am închiriat o casă, am făcut raidurile turistice și în sfîrșit încep să mă gîndesc că s-ar putea să-mi

placă viața aici. Curios, cum un loc poate părea străin, vag ostil chiar, iar apoi, datorită unei persoane deosebite, începe să devină primitiv. Asta mi s-a întâmplat mie aseară. Am cunoscut o femeie minunată, o producătoare despre care probabil ai auzit, Hermione Montaldi, și am petrecut o seară foarte lungă la ea acasă, devenind prietene și – poate – partenere. Dacă se va întâmpla asta – mi-a dat niște texte la citit, ca să văd dacă pot regiza ceva din ele – tot ce-am nădăjduit venind aici se va adevăra.

E un oraș fermecător, cu propriile lui ciudățenii. Toți zgîrie-norii de sticlă și oțel din port sînt nou-nouți, construiți în ultimii douăzeci de ani, iar în spatele lor sînt clădiri din secolul trecut, cu toate farafastîcurile decorative pe care le foloseau zidarii cînd vremurile și banii nu dictau siluete golașe.

Străzile sînt aglomerate și la început am avut impresia că oamenii erau atît de prietenoși, făcîndu-și cu mîna din mers, dar apoi mi-am dat seama că alungau muștele. Este de-a dreptul fascinant: acele mișcări continue ale mîinilor, laterale, ca niște evantaie, prin dreptul feței, plus că toată lumea pare să țină în căușul palmei mici telefoane celulare, aproape invizibile, așa că vezi șiruri întregi de trecători alungînd muștele în timp ce par să vorbească de unii singuri. Categorie, teatru viu.

Casa mea e într-o zonă numită Point Piper, sus deasupra portului, cu vedere fermecătoare spre Double Bay (un cartier fantezist, numit suburbie) și spre oraș. Hope e cu mine și amîndouă ne-am instalat foarte plăcut. Sper că Magiciana continuă să aibă succes și că ai parte numai de bine. Jessica.

O scrisoare rece, își spuse ea, semnînd-o. Dar nu știa cum să-i scrie altfel. Mi-e dor de tine și mă trezesc noaptea din somn întinzînd brațele după tine. Nici vorbă

să poată scrie așa ceva. *Umblu prin oraș și mă pomenesc descriindu-ți diverse lucruri.* Nici pe-asta nu i-o putea scrie. *Te iubesc.* Nu, în nici un caz. Tot ce putea face era să fie prietenoasă.

Și de ce o făcea?

Fiindcă nu putea renunța la el. Avea o nevoie disperată să-l simtă aproape, fie și doar prin intermediul scrisorilor, la fel cum odinioară se folosisese de scrisori pentru a o simți pe Constance aproape, iar când Hermione îi spusese că era o idee bună, parcă i-ar fi dat permisiunea. Crezuse că putea renunța complet la el, însă era prea greu, cel puțin deocamdată. Poate mai târziu, când urma să aibă un spectacol de regizat și-și făcea și alți prieteni, poate că atunci va reuși să-l scoată din viața ei. Dar nu acum. Nu încă.

Scrisoarea stătea pe masa din sufragerie, pe care o folosea drept birou, iar Jessica se tot uita la ea în timp ce citea piesele, pînă seara târziu, precum și a doua zi. Hermione o sună după-amiază.

— Mă întreb dacă te-ai împrietenit deja cu vreunul din textele alea.

— Unul, în special, îmi place foarte mult.

— Dar încă nu-mi spui care.

— Nu înainte de a le fi citit pe toate.

— Bună idee. Ceea ce înseamnă că așa așa proceda și eu. Te-ai instalat bine, sau mai ai nevoie de ceva? Pot face ceva pentru tine?

— Nu, mulțumesc. Îmi place să locuiesc aici; e un oraș frumos și foarte intim.

— Nu-i chiar cea mai șic dintre suburbiile șic, dar fără-ndoială e favorita mea. Sună-mă când ești gata să stăm de vorbă. Am mîncărici să pun o piesă pe roate.

Deci, asta era: avea o prietenă și un viitor. *Nu mai depind de Luke, deci acum putem fi prieteni.* Și îi puse scrisoarea la poștă.

Luke îi răspunse cu poșta retur.

Draga, draga mea Jessica, să pleci tu atât de departe pentru a găsi ceea ce cauți. Știu, vei spune că a fost necesar și nu te contrazic, dar când mă gîndesc la tine (adică în mai toate momentele când sînt treaz) îmi apare o imagine deconcertantă cu tine clătinîndu-te pe marginea lumii, agățată de Point Piper (îmi place denumirea) sau de noua ta prietenă, Hermione Montaldi (și numele ăsta îmi place).

N-am auzit de doamna Montaldi; surprinzător, cît de puțin știm noi, cei din New York, despre teatrul din Sydney, sau ei despre noi, din cîte aud. Dar, desigur, tocmai din acest motiv l-ai ales: fiindcă e departe și nu face parte din strada cu dublu sens dintre New York și Londra.

Noi sîntem în toiul primului val de frig și savurez serile acasă, lucrînd la piesele mele, privind filme vechi și gîndindu-mă la tine. Martin e fericit: iau cina acasă, așa că poate experimenta în bucătărie și amîndoi am căzut de acord că e pe cale să devină un maestru al artei culinare. Ar fi mai fericit dacă aș avea și o tovarășă de viață, din moment ce e mult mai distractiv să gătească pentru doi oameni decît pentru unul singur, dar i-am spus că trebuie să fie mulțumit cu mine, cel puțin deocamdată.

Știi bine cît de multă fericire îți doresc. Sper să-mi scrii cît mai des, spunîndu-mi tot ce faci; când îți citesc scrisorile, îmi pot închipui că ești pe aproape, vorbindu-mi. Cu dragoste, Luke.

*„Aproape la fel de distant ca mine,” își spuse Jessica. „În afara unei singure fraze...” O mai citi odată: *îmi pot închipui...* „Ei bine, asta-i meseria noastră, a amîndurora. O închipuire.”*

Și fusese nerăbdător: scrisoarea ei făcuse patru zile pe drum, dar îi răspunsese peste noapte, cu poșta expres. „Aș putea face și eu la fel, cîndva, dacă mi se

pare important.”

A doua zi, îi telefonă lui Hermione. De astă dată, pregăti ea cina. Hermione sosi la ora șase și se opri în ușă, scrutînd încăperea aglomerată.

– Ei, ia te uită ce-i aici. Rubrica Pierdut și Regăsit pentru mobile rătăcite. Și modele rătăcite. Dar nu e neplăcut. Într-un fel, merge. Nu te-apucă amețeala, locuind în cortul ăsta arăbesc?

– Îmi place. Trei laturi protectoare, iar pe-a patra, numai cerul și marea.

Roși, cînd Hermione o privi pieziș.

– Protecția e una din preocupările mele.

– După cum väd.

Se așezară la fel ca în livingul lui Hermione, la cîte un capăt al canapelei, cu hîrtii și manuscrise întinse între ele. Parcurseră însemnările Jessicai asupra fiecărui text, stăruind asupra celor care se arătau cel mai promițătoare. După cină, își băură cafeaua tot în living, continuînd să lucreze, pentru a ajunge în sfîrșit la piesa pe care dorea Jessica s-o monteze.

– Deci sîntem de acord chiar de la-nceput, observă Hermione cu satisfacție. *Sfîrșitul călătoriei*. Doamne, titlurile sînt al dracului de greu de găsit, dar pe undeva prin Shakespeare se află întotdeauna cel ideal. Acum spune-mi de ce vrei s-o pui în scenă.

– Îmi plac oamenii; îmi place povestirea. Numai patru personaje, ceea ce ușurează mult totul, dar în primul rînd există un soi de vrajă în modul cum se întrunesc la sfîrșit, cînd își dau seama că tot ceea ce căutaseră le era aproape, dar nu observaseră, nici măcar nu știuseră cum să caute. Există în asta un anume mister – cum se găsesc oamenii într-o lume atît de complicată și vastă – și-mi place. Cele mai bune piese de teatru sînt pline de mister: toate miracolele care fac posibilă iubirea, prietenia, familia, *apartenența*.

Tăcu un moment.

– Îmi pare rău. Iarăși sună ca o conferință. Și-ncă una siropoasă rău.

Hermione o privi un lung răstimp.

– I-ai scris?

– Ce? A. Da.

– Ți-a răspuns?

– Da.

– Bine. N-a sunat ca o conferință, a propoz, și nu erai siropoasă. Toată treaba cu iubirea, prietenia și familia e un mister: cum pot unii să rămână căsătoriți cîte cincizeci de ani, iar alții nu rezistă nici șase luni, cum continuă la năsfirșit unele prietenii, cum unele familii prosperă chiar dacă sînt atît de tensionate încît ai crede că vor exploda, iar altele își sar încontinuu la beregată. Nimeni nu înțelege, slavă Domnului. Unde am ajunge, fără un pic de mister? Am pune în scenă cărți de bucate. A propoz, cum îl cheamă?

Jessica începu să-și strîngă textele și notele.

– Lucas Cameron.

– Ei, mai bine de-atît nici că se putea. Dacă vine în vizită, aș vrea să-l cunosc. O.K., acum, hai să discutăm programul. Sîntem în a doua săptămînă din decembrie. Teatrul Dramatic și Opera sînt disponibile pentru martie și aprilie; mi-au spus că le pot lua, dacă-i anunț imediat.

– Timp mai mult decît destul ca să fim gata, răspunse Jessica.

– Este, dacă ai experiență, dar tu nu ai. Va trebui să te bazezi pe mine pentru a-ți recomanda actori la probe și pe un director de scenă și o secretară de producție. Vei avea magaziile de la *Wharf*, luministul, costumiera și recuziterul de la Teatrul Dramatic, dar îți va trebui timp ca să-i cunoști și să-i agreezi, și ei pe tine.

Jessica se ghemui pe colțul canapelei. *Și ei pe tine.* Uitase. Cu Hermione, totul era atît de ușor și de firesc, încît se lăsase ademenită spre uitare. *Să te agreeze.* Bineînțeles că nici nu putea fi vorba. Nu mai mult decît

cu Alfonse Murre.

– Vreau să zic, să faceți cunoștință, preciză moale Hermione. Întotdeauna e nevoie să treacă un timp, indiferent despre cine e vorba. Dar să stabilim un lucru. Credeai c-am vrut să spun că nu vor lucra cu tine fiindcă umbli cu baston. Așa e?

– Nu doar...

– A, și fiindcă nu ești orbitoare. Asta era? De-asta vor refuza să colaboreze cu tine? Vor zice: „Doamne sfinte, are părul cărunt...” Apropo, de ce nu ți-l vopsești?

– Fiindcă asta n-ar schimba nimic altceva. Aș arăta jalnic.

– Mă rog, mai vedem noi. Dar s-o lăsăm în pace deocamdată. Unde eram? A, da. Vei intra și toți vor spune: „Maică Precistă, este șchioapă. Are părul cărunt și cocoșă. Am stabilit clar să nu lucrăm niciodată cu oameni șchiopi și cocoșați.”

Se lăsă o lungă tăcere. Apoi, Jessica începu să zîmbească. Îi spusese lui Murre că nu conta cum arăta, dar era evident că nici ea însăși nu-și crezuse propriul argument. Acum, însă, Hermione făcea ca temerile să-i pară absurde. Și poate – doar poate – așa și erau.

– E mai bine, spuse cu vioiciune Hermione. Acum știm cum stăm. Voi produce *Sfîrșitul călătoriei*, iar tu-vei face regia și vom colabora pas cu pas. Cred că înveți repede și vei desluși cît ai bate din palme capricile noastre australiene. A propo, încă o mică problemă: dramaturgul a murit la o lună după ce a terminat-o. Și-năc tînăr, a picat mort. Deci, va trebui să ne descurcăm fără explicațiile creatorului, sau refaceri, dacă avem nevoie, ceea ce uneori e o binecuvîntare, alteori nu. O.K., să ne uităm la date. Va trebui să-ți aduni ideile și să te gîndești ce genuri de actori vrei. Cît de repede ești gata să începem distribuția?

Hermione întinse un calendar pe masa de cafea și se aplecă asupra lui, începînd să facă planuri.

Dragă Luke, am început. Hermione și cu mine am mers alaltăieri prin Teatrul Dramatic și era atît de minunat pe cît mi-l aminteam, de pe vremea cînd am jucat acolo. Are numai cinci sute patruzeci și patru de locuri (cu rame din lemn alb australian și tapițate cu lînă albastră australiană, despre care toți vorbesc plini de mîndrie), dar acustica și cîmpul vizual sînt excelente. Este una dintre cele două săli de la nivelul inferior al Operei, cu filarmonica și sala de operă deasupra, așa că în unele momente toată clădirea vibrează de repetiții. Decorurile vor fi fabricate la Teatrul Wharf, un depozit în toată regula, convertit în două săli de spectacol în partea de sus, dedesubt cu o hală enormă pentru construcțiile de decor, recuzită, costume și așa mai departe. Tot acolo facem și repetițiile, într-o mică sală cu balconaș în spate unde vin studenții, cîțiva odată, să asiste. Hermione mi-a întrebat dacă mă deranjează și am răspuns că nu... n-aș crede. De unde să știu eu ce mă deranjează și ce nu? Niciodată n-am mai făcut așa ceva.

Piesa se intitulează Sfirșitul călătoriei, scrisă de un australian care a murit, tragic de tînăr, la scurt timp după ce a scris-o. Este povestea unei femei bogate, una dintre cele mai mari binefăcătoare din Sydney, care, descoperim, și-a făcut averea înșelînd un cuplu pe care-l cunoscuse aproape de-o viață. E o femeie celebră și influentă, dar lipsită complet de sentimente. Ea însăși spune că se simte moartă, fără a ști de ce. Fiul celor pe care i-a escrocat cumpără apartamentul din vecini (sper să folosesc placa turnantă pentru cele două locuințe, dacă ne-o putem permite), iar restul poveștii se referă la felul cum se descoperă unul pe altul (nu s-au mai văzut din copilărie) și cum se trezește ea la viață, nu numai cu ajutorul lui ci și prin intermediul părinților lui, care vin în vizită. Este o povestire despre uma-

nizarea unei femei influente – un basm, vei spune tu. Ei bine, avem nevoie și de basme, și toate pe care le-au auzit au un simț de adevăr, astfel că poate și persoanele inumane vor putea să învețe și să se schimbe. Iar povestea asta are o mare doză de realitate, fiindcă în final părinții înțeleg dar n-o iartă niciodată, așa că protagonista nu obține cartea albă pe care o dorea. A găsit dragostea, poate să simtă, va fi fericită, dar nu poate șterge trecutul.

Sătămîna viitoare începem distribuirea rolurilor. Hermione a chemat mai mulți actori și o firmă de impresariat artistic; crede că ne vom stabili foarte rapid distribuția. Și eu sper; sînt nerăbdătoare să văd piesa asta trezindu-se la viață. Sper că și ție îți merge bine cu scrisul. Jessica.

Ezită, înainte de a lipi plicul. Mai erau altele pe care le putea spune. Îi putea spune cît de tare se temea de un eșec, de a o dezamăgi pe Hermione, dar mai ales de a lucra la un spectacol fără să joace în el. Nu știa dacă avea să suporte.

Clătină din cap. Era ceva prea personal. Îi spusese destul. Lipi plicul, îl ștampilă și îl puse la cutie, în drum spre prima întîlnire cu actorii la Wharf.

Draga mea Jessica, înfășor în scrisoarea asta un cadou de Crăciun și sper să-l accepți, pentru că nu vine numai de la mine, ci și de la Constance. Brățara face parte din colecția de bijuterii pe care mi le-a lăsat prin testament, spunînd că spera să găsească cîndva o femeie căreia să vrea să i le dăruiesc. Ar fi foarte fericită – și triumfătoare? – să știe că tu ești acea femeie. Odată cu ea, îți trimit urările mele pentru un Crăciun cît mai fericit și un An Nou vesel și plin de împliniri.

Tocmai ți-am primit scrisoarea despre Wharf și Teatrul Dramatic. Cunosce emoțiile prin care treci;

încă le mai am și eu, cînd un spectacol începe să prindă formă. Parcă aș lucra o vreme cu o bucată de lut și deodată văd în el conturul unui cap, curba coamei unui cal, o frunză, o floare, o pasăre... încă neclare, dar așteptînd să fie eliberate. Asta faci și tu: eliberezi părțile ascunse ale piesei – de ce fac personajele ceea ce fac, actele de iubire sau de ură pe care și le provoacă sau le suferă, cum ajung să înțeleagă (sau să nu înțeleagă niciodată!) viața din jurul lor.

Nimic pe lumea asta nu aduce o senzație atît de minunată. Aproape compensează faptul că nu întotdeauna ne putem forma viețile așa cum vrem. Aproape. În fond, nimic nu poate înlocui absența ființei iubite.

Hermione pare să fie extraordinară; cred că te vei simți splendid. Cît despre piesă, se arată interesantă, dar mi-e greu să-mi fac o părere, numai dintr-un rezumat. Vrei să-mi trimiți un exemplar? Cu dragoste, Luke.

Brățara era făcută din mici diamante pătrate, cu un rubin la închizătoare. Jessica și-o puse și întinse brațul, făcînd diamantele să scînteieze în soare. Dorise un obiect de la Luke. Acum avea unul și de la Constance.

Între timp, scrisorile lui începuseră să sosească zilnic. Uneori, era doar cîte un bilețel mîzgălit într-un taxi, cel mai adesea constau dintr-o singură pagină cu știri despre oraș și teatru, întîmplări cu oamenii pe care-i cunoșteau și alții pe care Jessica nu-i întîlnise niciodată, amintiri despre Constance, propuneri de filme pe care să le vadă sau cărți de citit, condițiile meteorologice, cel mai recent menu al lui Martin. Nu-i scria niciodată despre petreceri sau întîlniri personale. Se putea presupune, din scrisorile lui, că se călugărise de-a binelea.

Luke Cameron? Niciodată. Sigur că se întîlnea cu

femei, că le plimba prin oraș, că se culca în paturile lor. Nu avea nici un motiv să-i scrie despre ele; prima oară avea să afle atunci cînd urma să-i scrie – căci era sigură de acest lucru – că se căsătorea.

Dar prefera să nu se gîndească la asta. Îi păstra scrisorile, umplînd cu ele un sertar din scrinul salonului. Apoi, într-o seară, în drum spre casă, se opri la *Woolhara* și văzu într-o vitrină o casetă italiană învelită în piele fină, verde-închis, cu tijă de aur pe marginile capacului cu balamale. O aduse acasă și introduse în ea scrisorile lui Luke – atît de multe, deja – după care puse cutia pe masa de cafea, lîngă cea cu scrisorile lui Constance. Făcu un pas înapoi, privindu-le. *Nu cine știe ce contacte personale, dar hîrtii, în viața mea, am destule.*

– Frumoasă casetă, spuse Hermione, în aceeași seară; mînceau vicchysoise și pui rece pe măsută. Piele de soi. Două cutii italienești. Ambele pentru scrisori?

– Da.

Jessica turnă vin în pahare și ridică unul.

– Pentru distribuția pe care o vom găsi zilele-astea.

Hermione ciocni cu al ei:

– Din zi în zi. O casetă pentru Constance; mi-ai vorbit de ea. Cealaltă, pentru Lucas Cameron?

– Da. Mi-a cerut un exemplar din *Sfîrșitul călătoriei*. Te-ar deranja dacă-i trimit unul?

– Nu, de ce să mă deranjeze? Va fi publicată peste o lună, două, oricum; o s-o poată cumpăra de oriunde.

Mîncare un moment în tăcere.

– Ei, ce este? Întrebă Jessica. Te supără ceva. Faptul că demarăm atît de greu cu distribuția?

– Pe naiba, nu. Nu începem nimic pînă nu simți că ești gata. Nu mă supără deloc.

– Ei, dar ceva tot te frămîntă. Haide, Hermione, pînă la urmă tot ai să-mi spui, așa că de ce să nu terminăm odată?

– De ce nu, într-adevăr. Ei bine, fapt este că nu

găsesc investitori. Am unul, Donny Tornville, un tip dulce, plin de bani, care nu dă o para chioară pe teatru dar mă place. Speram să mai fac rost de doi, trei, însă nu par să fie disponibili.

– Fiindcă nu mă cred în stare să fac regia.

– Exact. Nu-mi place să fiu brutală cu problema asta, dar trebuie s-o privim în față. Mă tot întreabă de ce cred că-ți poți reveni după atîția ani, *și pe deasupra* ca regi-zoare, cînd n-ai fost niciodată. Și dacă o poți face într-a-devăr, atunci de ce n-o faci la New York?

– Cum mă numesc?

– Nu contează. Știi ce este, Jessie? Sînt turbați de furie că te-ai întors. Te țin minte de pe vremea cînd erai cea mai seducătoare făptură și cea mai talentată actriță și sînt furioși fiindcă nu vor să știe că înfățișarea se poate șterge și trupurile pot fi vătămate; nu vor să știe că se mai întîmplă și lucruri rele, pentru că atunci ar trebui să recunoască faptul că li se pot întîmpla și lor. Vor să pleci și să-i lași cu impresia că frumusețea și perfecțiunea durează. Ce adunătură de cretini, care întorc spatele vieții!

– Cum mă numesc?

– Ți-am spus, nu contează.

– Contează pentru mine.

– Jessie, n-are nici o legătură cu...

– *Cum mă numesc?*

– Fir-ai a dracului, ești mai încăpățînată decît mine. Ei bine, dacă ții cu tot dinadinsul să știi... Sleită și ciungă.

Jessica dădu din cap, așteptînd să-i treacă junghiul ascuțit de durere. Și, într-un moment, trecu. Îl mai simțise, de atîtea ori, dar acum totul era altfel.

– Ei, spuse ea calmă, va trebui să le dovedim că se înșeală.

Sprîncenele lui Hermione se înălțară.

– Vorbește Jessica Fontaine? O transformare. Poate fiindcă mai avem doar două zile pînă la Crăciun. Dar nu

cred că ai stare de Crăciun, de vreme ce afară e zăpușeală și umed ca într-o saună.

Jessica zîmbi.

– Categoric, nu simt că ar fi Crăciunul. Știi ce ciudat e să vezi decorațiunile de Crăciun lîngă copaci înfloriți, toate florile astea roz estivale ca niște sute de păsări cocoțate pe crengi? Nu mă pot obișnui.

– Deci, nu e efectul Crăciunului. Atunci?

– Al tău. Și al lui Luke. Faptul de-a ști că amîndoi credeți în mine. Și că m-am întors. De fiecare dată cînd intru în sala de repetiții, mă simt vie și întreagă, fiindcă acolo mi-e locul. Și nici unul dintre investitorii tăi smiorcăiți n-o să mi-l răpească.

– Ei bine, aleluia! Ești minunată, te iubesc, am deplină, absolută încredere în tine. În noi. Piesa asta o să facă bani. Prin urmare, m-am hotărît s-o finanțez eu. Ți-aș fi spus mai devreme, dar voiam să știu mai întîi cum te simți.

– Nu. Hermione, nu poți face asta. Știi doar că trebuie să împarți riscurile; nu ți le poți asuma singură pe toate.

– Nu-l uita pe Donny.

– Ai nevoie de cel puțin încă doi oameni.

– Nu se găsesc. Pentru a doua ta piesă vor exista, dar nu pentru asta. Îmi convine, Jessie; nu-mi fac griji.

– Ar fi cazul. Ai un dramaturg necunoscut și o regi-zoare debutantă; cam greu să mergi la sigur.

– Nu mă deranjează.

– Ei, dacă-i pe-așa...

Jessica se duse la masa de sufragerie, plină cu hîrtii și cărți care țineau pe loc diagramele și textele marcate cu creioane colorate pentru fiecare personaj, și cotrobăi pînă-și găsi carnetul de cecuri.

– Cînd a investit Donny?

– Ia stai. Nu-i treaba ta. Datoria ta e să faci regia spectacolului.

– Hai să nu ne certăm pentru bani, Hermione, e atât de plictisitor. Cît ți-a dat?

– Două sute de mii. Banii nu sînt niciodată plictisitori.

– Dar discuțiile despre ei, da. Vin și eu cu aceeași sumă și poți face și tu la fel. Crezi că scoatem spectacolul ăsta la șase sute de mii?

– Da.

– Cu turnantele?

– Nu știu. Nu le-am făcut calculul. Jessie, ești sigură că vrei s-o faci?

Jessica întocmea un cec. Fără să-și ridice privirea, răspunse:

– Tu și Luke nu sînteți singurii care credeți în mine. Încep să cred și eu în mine însămi.

Îi dădu cecul lui Hermione.

– E din contul care-mi administrează banii în S.U.A., dar cred că nu-ți va fi greu să-i transferi.

Apoi, ridică paharul:

– Cred că ar trebui să închinăm un toast pentru spectacolul nostru. Și pentru toți cei cărora le va părea rău că nu l-au finanțat.

Hermione zîmbi:

– De mult nu m-am mai simțit atât de emoționată. O să-i facem să se zgîrie pe ochi.

„Să se zgîrie pe ochi”, își aminti Jessica peste două săptămîni, după vacanța de Crăciun, cînd intrară în sala de repetiție de la *Wharf* pentru prima ședință de distribuție. Ea și Hermione făcuseră schimb de cadouri în dimineața de Crăciun, apoi pregătiseră împreună cina pentru cîțiva prieteni de-ai producătoarei.

În Ajunul Anului nou, vizitaseră o pereche din Melbourne, rămînînd acolo peste noapte și revenind în după-amiaza următoare. „Nu vrem să fii posomorîtă de sărbători,” spusese Hermione, iar săptămîna pe care Jessica o așteptase cu groază trecuse fără nici o problemă.

Dragă Luke, îți mulțumesc pentru minunata brățară. Înseamnă atât de mult pentru mine faptul că o am de la amîndoi. Am purtat-o în seara de Crăciun, la o cină liniștită, doar zece oameni, și un reveillon și mai calm, la Melbourne: numai patru, Hermione, eu și perechea la care am mers în vizită. Bărbatul are o firmă de construcții, iar soția lui e poetă, așa că am conversat despre o sumedenie de subiecte. Ți-ar fi făcut mare plăcere. Sper că ai petrecut bine de sărbători și-ți urez un an nou fericit. Încă o dată, îți mulțumesc. Iubesc enorm brățara. Jessica.

O expediase în drum spre *Wharf* și, pe cînd se așeza în sala de repetiție, îi trecu prin minte că nu intenționase să adauge fraza de la urmă, dar în ultimul moment știuse că nu-i putea trimite o scrisoare atât de rece, pe o temă atât de deosebită. *Iubesc brățara. Te iubesc.* N-avea să facă legătura.

Așezîndu-se lîngă Hermione, îi privi pe doi actori venind în centrul camerei. Era nervoasă și n-o ajuta deloc căldura din sală. Ușile dinspre port erau deschise, dar briza slabă a mării părea să-și piardă intensitatea pînă ajungea la ei, așa că aerul nu se clintea deloc, cu excepția curentului stîrnit de cele două ventilatoare puse pe podea care de mult se recunoscuseră înfrînte. Pe masă se aflau termosuri cu apă și ceai de la gheață, iar Jessica bău un pahar mare cu apă rece.

— Să începem cu actul întîi, cînd Helen descoperă că Rex s-a mutat în vecini.

Dădu paginite textului, pe alocuri atât de adnotate încît abia mai avea unde să-și facă însemnările. Își ridică privirea cînd cineva deschise ușa și intră: un bărbat scund și chel, cu picioare crăcănate, brațe lungi și ochi albaștri strălucitori pe chipul bronzat.

— Scuze, îmi cer scuze că am întîrziat, n-o să se mai repete.

Îi întinse mîna:

– Dan Clanagh. Directorul de scenă. A dracului într-o mi-am făcut, dar m-a pocnit unul din spate la un ntop și nimeni, în afară de mine, nu se grăbea să completeze hîrțile, ca să ne putem relua goana sinucigașă la oră de vîrf. Oricum, îmi pare bine de cunoștință, abia aștept să colaborăm. E o piesă cu adevărat excelentă.

Jessica îi strînse mîna, cu un zîmbet, amintindu-și ce-i spusese Hermione: „E cel mai bun care se găsește; o să-ți placă.” Și așa era.

– Actul unu, repetă ea.

O făcuse de atîtea ori, încît se simți dezorientată cînd actorii începură să-și citească replicile. Se afla la locul nepotrivit, de cealaltă parte a mesei. De ce tăcea, în timp ce acești oameni rosteau textul piesei? Simți mîna lui Hermione pe braț.

– Fii atentă, Jessie. Tu regizezi piesa asta.

Desigur. Era regizoarea spectacolului. N-avea să se urce pe scenă. Avea să rămînă în culise, nevăzută și anonimă.

Dar i-am spus lui Hermione că mă simt vie și în-troagă și asta e adevărul. Atîta timp cît sînt aici, totul e în regulă.

Începu să asculte atentă, cu spirit critic. Actorii intrau, citeau și plecau, iar din cînd în cînd simțea cîte o scînteie de interes, dar niciodată prea mare sau pentru mult timp.

– Eu trebuie să fiu cauza, îi spuse ea lui Hermione în seara aceea, la cină. Cu toții sînt competenți; trebuie să fie ceva în neregulă cu mine, încît mi se pare că nici unul nu e potrivit pentru piesă. Poate, se sili ea s-o spună, poate sînt invidioasă.

– Posibil, replică nepăsătoare Hermione. Dar nici mie nu mi s-au părut potriviți și eu n-am nici un motiv de invidie. Poate că mîine va fi mai bine; vine Angela Crown să dea probă pentru Helen, și e impresionantă. Iar cel pentru Rex, mă rog, nu prea știu ce să zic de el, dar s-ar

putea să meargă. Cel puțin, numele lui o să-ți placă. Whitbread Castle.

– Cum?

– Cum ai auzit. Maică-sa probabil că l-o fi scos din vreun roman de dragoste. Dacă-i angajăm pe amîndoi, vom avea o coroană și un castel¹. Cum am putea da greș?

– Nu poți lua pe cineva cu un asemenea nume în serios, replică Jessica, dar a doua zi, cînd îl auzi citind, se îndreaptă în scaun, cu interes reînnoit. Era extraordinar de atrăgător, cu glas profund și o puternică aură de sexualitate, iar cînd el și Angela Crown citiră împreună, se păru că deja simțeau o parte din tensiunea care avea să se acumuleze între Helen și Rex de-a lungul piesei. Jessica îi lăsa să citească fără întrerupere.

– E cam crispat, îi murmură ea lui Hermione, la un moment dat. Și la glas, și la trup. Dar putem să-l mai destindem, ce zici?

– Merită efortul, șopti Hermione. E O.K.

– Și Angela?

– Măi bună ca el. Îmi plac amîndoi. Ție nu?

Jessica dădu din cap.

– Angela, spuse ea, vrei să mai citești o dată ultimele două replici, te rog? Dar mai întîi spune-ne dacă ești nemulțumită sau curioasă, ori poate te simți amenințată, acum cînd s-a mutat el în vecini.

Angela Crown era o femeie înaltă, puțin cam supraponderală, cu o claie de păr blond. O ușoară asprime a trăsăturilor o împiedica să fie frumoasă, dar era atrăgătoare, iar publicul o ținea ușor minte, parțial datorită proporțiilor. Purta o rochie roșie de vară cu bretele înguste și corsaj decoltat, iar Jessica găsi destul de im-

1. – *Crown* = coroană; *castle* = castel

punătoare atîta piele vizibilă la o femeie de aproape un metru optzeci.

– Nemulțumită, curioasă, amenințată, repetă Angela, cu o voce bine modulată. Mă rog, poate toate trei, dar mai mult curioasă, cred. Adică, încă n-am aflat dacă știa că locuiesc aici sau s-a mutat întîmplător.

– Dar dacă tu crezi că știa, și intenționat a ales apartamentului ăsta, crezi că s-ar putea să te simți invadată?

– Invadată... A, vrei să spui ce naiba caută tipul ăsta din copilărie pe terenul meu de om în toată firea? Cam așa ceva.

– Atunci, vrei să te gîndești la asta cînd mai citești o dată replicile alea? Și reluăți de-acolo, amîndoi.

– A, e mult mai interesant, comentă Hermione, cînd Angela reîncepu. Prinde repede, și exact asta ne trebuie, pe lîngă talent.

...așa că am distribuit-o,

îi scrise Jessica lui Luke,

și pe Whitbread, de asemenea. M-am gîndit să-i cer să-și schimbe numele (spunîndu-i că dacă e mai scurt le va fi mai ușor spectatorilor să-l țină minte), dar eram de sigură că nu voi ajunge nicăieri și mai bine ceream numai lucruri pe care am șanse mari să le obțin. Va fi foarte bun în rolul lui Rex, odată ce-și dă drumul. Una dintre problemele lui s-ar putea să fie aceea că n-a lucrat niciodată cu o regizoare și o producătoare în același timp și, bietul băiat, probabil se simte de parcă ar sta aici maică-sa, în dublu exemplar, fiind sfîșiat între a se revolta și a fi un fiu ascultător. I-am cerut lui Dan Clanagh, directorul de scenă, să fie atent la el; ca să aibă măcar un bărbat cu care poate sta de vorbă. După ce vom distribui și celelalte două roluri, va mai avea un coleg bărbat, ceea ce-ar trebui să-l ajute să nu se simtă depășit numeric; vor putea sușoti amîndoi ca niște băiețan-

dri care trag pe furiș o țigară după hambar. Sper să terminăm distribuția mîine și să facem primul șnur nû mai tîrziu de luni. O, cît de familiar mi-e totul! Dar și cît de ciudat. Știi cum e cînd te uiți pe fereastra avionului la cartierul tău din New York și nu poți identifica nici jumătate dintre clădiri, din perspectiva aceea neobișnuită? Așa mă simt eu acum și uneori devine atît de enervant încît încep să fiu dezorientată, ca și cum n-aș mai fi sigură cine sînt. Dar o să treacă, mă voi obișnui, iar în cea mai mare parte a timpului îmi place mult vederea din avion. Sper că ai primit piesa; ți-a plăcut? Jessica.

„M-am cam încălzit,” își spuse, recitind scrisoarea. „Ce s-a-ntîmplat cu răceala aceea distantă la care mă pricepeam atît de bine, fără emoții, numai fapte concrete? Poate ar trebui s-o rescriu; să schimb cîteva propoziții... n-ar dura mult.

O, dar ce bine mă simt putîndu-i spune aceste lucruri.”

Și expedie scrisoarea.

Draga mea Jessica, ai un fax? Cu drag, Luke.

– Am eu unul, răspunse Hermione a doua zi dimineață, cînd Jessica o întrebă. Dar ar trebui să-ți instalezi și tu. O pun pe secretara mea să-ți aducă unul diseară. E bine așa?

– Da. Mulțumesc.

În sala de repetiție intrară un bărbat și o femeie, prezentîndu-se.

– Să începem cu actul al doilea, propuse Jessica, scerla cînd veniți pentru prima oară în vizită la fiul vostru și descoperiți că Helen locuiește alături.

În dimineața aceea, era neliniștită și n-o mulțumea nimeni. Ajunseseră în cea de-a treia zi a probelor și devenea tot mai nerăbdătoare să înceapă repetițiile, pentru a putea ajunge odată la seara premierei. Dorea

nu descopere cât de talentată era și voia s-o afle cât mai curînd. Acum, cînd începuse să-și revină, toți anii trăiți pe Lopez i se păreau ca o perioadă de suspensie și dintr-o dată își dorea totul în același timp: izbîndă, succes, glorie. Voia ca oamenii s-o declare minunată, să spună că în ciuda a tot ceea ce i se întîmplase, în pofida totulului cum arăta, merita admirație, laude și iubire.

Te iubesc. De ce trebuie ca felul cum arăți să aibă vreo legătură cu asta?

Îi izgoni glasul. Nu era de ajuns. Trebuia să și-o dovedească în alte moduri, să stea pe picioarele ei proprii, să devină acea persoană care urma să fie Jessica Fontaine de-acum încolo.

– Vă mulțumesc, le spuse ea scurt celor doi care cântaseră. O să vă anunțăm.

Ceea ce însă, desigur, nu era adevărat, căci n-aveau ce să-i anunțe.

– La masă, spuse Hermione și urcară la bufet. Era luminos și luminos, cu pereți de sticlă și glasvanduri deschise, astfel că părea să se reverse pe terasă, apoi în port și mai departe, pînă pe malul opus, de unde le rînjea o mutră pictată pe un scrînciob, într-un parc de distracții abandonat. Mîncară repede, vorbind puțin, umîndouă frustrate și nervoase, toropite de căldură.

– Îmi cer scuze, spuse Hermione, în timp ce coborau din nou. Se pare că nu prea ajut cu nimic pe-aici.

– I-ai găsit pe Angela și Whitbread; a fost minunat. Azi după-amiază cîți ne mai vin?

– Patru. Una dintre femei s-ar putea să fie O.K. Pe bărbați nu i-am auzit; vin de la agenția de impresariat artistic.

Jessica se așeză din nou, simțindu-se înfierbîntată, asudată și vag nemulțumită. Ar fi trebuit să existe o cale mai bună de a rezolva problema, își spuse ea. Privi alene prin sala de repetiții, cu ochii trecîndu-i peste chelia transpirată a lui Dan Clanagh, apoi peste cămașa

pătată de nădușeală a unui tehnician, pentru a urca spre grupul de oameni îmbulziți în mica galerie.

Toți erau studenți, cu excepția unuia, iar Jessica se pomeni privindu-l lung: un bărbat cărunț, cu față tristă, prelungă și suptă, și ochi umbriți, înfundați în cap. O atinse pe Hermione pe braț.

– Cine-i omul de-acolo?

Hermione se întoarse să vadă.

– Șeful catedrei de artă dramatică la Universitatea New South Wales. A venit aici doar de câteva luni. Dumnezeu, nefericit mai arată!

– Seamănă cu Stan.

Producătoarea îl privi de-a dreptul.

– Seamănă, într-adevăr. Mă întreb dacă știe să joace.

– E șeful catedrei de actorie.

– Asta nu garantează nimic. Dan, spuse ea, aplecându-se spre directorul de scenă, ai putea da o fugă pînă sus ca să-l rogi pe tipul ăla, cel cu mutra aia tragică, să coboare pînă la noi?

Cînd Dan îl însoți jos, Hermione îi întinse mîna, prezentîndu-se:

– N-am memoria numelor, iar al dumneavoastră mi-a ieșit din minte.

– Edward Smith.

– Nu prea am nici o scuză ca să uit un asemenea nume. Îmi cer scuze. Dumneaei este Jessica Fontaine. Am dori să stăm de vorbă cu dumneavoastră; vă puteți lăsa studenții singuri câteva minute?

– S-au dus sus la bufet. Cu ce vă pot fi de folos?

– Punem în scenă o piesă nouă, îi explică Jessica. Eu fac regia; Hermione e producătoarea. Am dori să dați probă pentru un rol.

– Ați jucat, desigur, adăugă Hermione.

– În Canada, răspunse Smith. N-am ajuns foarte departe. De ce vreți să dau probă pentru rol?

– Fiindcă semănați cu personajul, răspunse Hermione. Se numește Stan, are cam aceeași vîrstă cu a dumneavoastră, un fiu de patruzeci și doi de ani, iar el și noția lui au dus o viață grea fiindcă, în urmă cu douăzeci de ani, cineva le-a luat tot ce aveau și, de-atunci n-au mai reușit să se redreseze.

– Un ratat.

– O victimă. Dar își revine, amîndoi își revin, și într-un fel care-i face ca în final ei să triumfe. E mai complicat decît v-am spus și mai interesant, însă dacă nu aveți nimic împotrivă să încercați o scenă doar pe baza datelor ăstora și o lectură la prima vedere, am dori să vă ascultăm.

Smith se întoarse spre Jessica.

– Vi s-a întîmplat vreodată ca un om cules din mulțime să fie tocmai acela pe care îl căutați?

– Nu. Ar fi prima oară.

O privi lung.

– Așteptați-mă zece minute.

leși pe păsarela lată care înconjura clădirea, unde se opri într-un colț umbrit, citind fragmentul însemnat de Jessica. Cînd reveni, întrebă:

– Cine citește cu mine?

– Nora Thomas, răspunse Hermione. Ultima noastră speranță pentru Doris, cel puțin pe ziua de azi. Nora? Sîntem gata.

O femeie robustă, cu păr cărunt ca oțelul, nas turtit și obraji bucălați, rumeni, își închise cartea și se apropie de ei dinspre scaunul ei din colț. Luă textul pe care i-l întindea Jessica, îi aruncă o privire și dădu din cap.

Dădu mîna cu Edward Smith, se măsurară din priviri, apoi se așezară pe două scaune față în față, la o oarecare distanță de Jessica și Hermione, începînd să citească un dialog între Stan și Doris.

Jessica își încheștă mîinile în poală, căutînd semne ale posibilei evoluții de viitor, precum și ale stării pre-

zente. Când glasurile tăcură, spuse:

– Vă mulțumesc. Vreți vă rog să așteptați afară?

În timp ce ieșeau, se întoarse spre Hermione.

– Ei?

– Nici unul. La naiba, se lungește la nesfârșit. Smith are glas bun și de câteva ori aproape am crezut că o nimerise, dar m-a lăsat rece. Nici o flacără, nici urmă de pasiune. E atît de șters. Cît despre Nora, nu-i rea, dar nu-mi place cum arată.

– Asta ce înseamnă? Întrebă fără intonație Jessica.

– Nimic personal. Are o înfățișare de provincială. Nouă ne trebuie o femeie care să arate ca și cum ar ști ce înseamnă să fii bogat, chiar dacă ea nu mai e.

Jessica dădu din cap, îngîndurată.

– Eu aș vrea să-i luăm pe amîndoi.

– Glumești.

– Nu, îmi plac. Acordă-le două săptămîni de repetiții și vei fi de acord cu mine.

– Nici nu mă gîndesc. Știi de cîte ori am făcut așa ceva, Jessie? De mai multe decît poți tu să...

Se întrerupse.

– O.K., am promis să nu-ți fac asta. Nu voi veni cu argumentul că n-ai mai regizat niciodată; îți pun la îndoială judecata numai și numai în cazul de față.

– În cazurile de față – două. Sînt mai buni decît crezi, Hermione. Nu presupun; știu.

Se lăsă tăcerea.

– Mă rog, făcu Hermione. Avem un mic conflict. Și pîn-acum totul a fost numai vis și armonie. Dacă aș zice un nu hotărît?

– Nu răspund la întrebări ipotetice. N-ai să-l spui, fiindcă ai într-adevăr încredere în judecata mea. Dacă nu aveai, n-am fi ajuns atît de departe.

– Ei bine, Dumnezeu mi-e martor că așa este.

Hermione bătu cu creionul în masă.

– Știi că sînt mulți bani în joc.

O treime din ei sînt ai mei. Nu intenționez să-i pierd

O.K.

I lăsă creionul jos și bătu în masă cu palma.

S-a făcut. Sper pe toți sfinții să ai dreptate. Mă duc acasă să chem.

Cînd reveniră toți trei, iar Jessica le spuse că primiseră rolurile lui Doris și Stan, Edward Smith o privi lung. Fu surprinsă de intensitatea expresiei lui. Era mai arătos decît l se păuse și o fixa cu un soi de interes meditativ care o intriga și o atrăgea.

Îți poți lua un concediu? îl întrebă. De-acum, pînă nu mai devreme la sfîrșitul lui aprilie. Iar dacă mutăm planul la alt teatru, chiar mai mult.

Voi afla.

Se duse la telefonul montat pe perete. „N-are nimic nemișcîtor în mișcări,” observă Jessica.

Vreau să-ți mulțumesc, spunea Nora. Sînt atît de captivată de piesa asta, incredibil de emoționată, de-o săptămînă mă tot rog...

Ai fost vreodată bogată? Întrebă brusc Hermione.

Cum? Bogată? Păi familia mea a avut o grămadă de bani, cînd eram mică. De ce?

Jessica le lăsă să vorbească, gîndindu-se la ale ei. Cînd Edward închise telefonul și, întorcîndu-se, o văzu cît l privea, zîmbi, primul surîs pe care i-l văzuse vreodată Jessica.

E puțin cam dificil, din moment ce tocmai am ocupat postul ăsta, dar cred că vom reuși să ne descurcăm. Vacanța de vară ne va prinde bine. Nu ți-am mulțumit pentru încredere. Înseamnă mult pentru mine că dumneata, și nu altcineva, consideri că sînt capabil să joc pe scenă.

Jessica își înălță sprîncenele.

Eu și nu altcineva?

Am călătorit de mai multe ori de la Toronto la New

York ca să te văd jucînd. Niciodată n-am îndrăznit să sper că ne vom cunoaște. Aș dori să te invit la cină; e cumva nepotrivit, acum cînd vom lucra împreună?

Jessica surîse:

– Nu cred.

– Atunci, diseară?

Avea ochii cenușii; nu observase.

– Am o întîlnire cu directorul de scenă, la ora cinci; ne-am putea înțelege pentru opt?

– Trec să te iau. Dacă-mi dai adresa...

I-o scrisese și-i dădu foaia de hîrtie.

– E neapărată nevoie să știm clar cum rămîne cu concediul. Dacă încape vreo umbră de îndoială, va trebui să găsim pe altcineva.

– Nu încape nici o îndoială, răspunse el calm. Voi juca acest rol.

După ce Edward și Nora plecară, Hermione spuse:

– S-a înviorat. S-ar putea să existe ceva, la urma urmei. Cînd ieși cu el?

– Mereu mă uimești, clătină din cap Jessica, cum poți să duci o conversație și să mai ascuți în același timp.

– N-am putut auzi totul; Nora vorbește non-stop, fără virgule, puncte sau paragrafe. Va trebui să-i încetînim metabolismul. În care seară?

– Diseară.

– Rapidă treabă! Te-ai gîndit bine? S-ar putea să nu fie o idee prea bună. Înainte de toate, omul ăsta are ceva anume care mă sîcîie al dracului de tare. Nu mă întreba ce; încă nu știu. Dar eu n-aș avea încredere.

– Hermione, nu știi nimic despre el.

– Instinctul, pur și simplu. Dar instinctul meu și cu mine nu obișnuim să ne lăsăm de izbeliște. Și mai e ceva. Dacă ești regizoarea lui, nu crezi că atîta ar trebui să fii și nimic mai mult? Cel puțin, atîta vreme cît lucrezi. Ia-le rînd pe rînd, fiecare set de complicații la timpul său.

– Nu văd nici o problemă.

– Eu da, Jessie. Nu cred că trebuie să ieși cu el.

– O singură cină. Apoi, am să mă mai gîndesc.

După un moment, Hermione ridică din umeri:

– Ești majoră și vaccinată; nu te pot învăța eu ce să faci. Mai vii la întîlnirea cu Dan, la cinci?

– Hermione.

– Bine, de acord, am spus o prostie. Știu că piesa asta e pe primul plan pentru tine. Și pe-al doilea, și pe-al treilea, și pe-al patrulea. Pînă atunci ce faci?

– Vom sta amîndouă aici și vom face planuri. Aș vrea să tragem luni primul șnur, dacă n-ai nimic împotriva. Apoi, începem repetițiile, miercuri. Trebuie să trec pe la Teatrul Dramatic ca să fac măsurători și aș vrea să fotografiez culisele: cabinele, magazia de recuzită, totul. Mi-ai putea aranja? Și ai spus că săptămîna asta îmi chemi scenograful și maistrul de lumini, ca să mai discutăm.

– Luni după-amiază vine Augie Mack, scenograful. Încă mai sînt în discuții cu maiștrii de lumini; mai lasă-mă pînă săptămîna viitoare. Te voi anunța cînd mergem la Teatrul Dramatic, probabil în weekend-ul ăsta, după ora prînzului, înainte de a începe vizitarea Operei. Ai idee cît te-ai schimbat de cînd ne cunoaștem?

Jessica își ridică privirea de pe listă:

– M-am schimbat? În ce sens?

– În ce sens, auzi. Ascultă-ți vocea. Dintr-o dată, te-ai adunat, știi ce vrei și cum să obții, sau să-i faci pe alții să-ți obțină. Sînt foarte impresionată. Mai ales de vreme ce cred că am jucat un rol mic dar semnificativ în a te scoate din butoiul cu melancolie unde căzuseși.

– Așa e, surîse Jessica. Iar acum, fac instrucție cu tine. Îmi cer scuze.

– Nu e cazul. Îmi plac oamenii hotărîți. Acum, uite lista cu treburile mele. A, și, apropo, la șapte jumate ești acasă?

- Da.
- Bine. Atunci ai să primești faxul.

Dragă Luke, iată numărul meu de fax. Mă pregătesc să plec de-acasă, așa că nu-ți scriu acum, dar în weekend-ul ăsta am să-ți povestesc despre Sfirșitul călătoriei. Am făcut distribuția și pornim Jessica.

Draga mea Jessica, iată și numărul meu de fax. Magiciana are bilete vândute pentru toată luna martie, ceea ce ne bucură pe toți foarte mult. Monte nu-și mai face griji cu acest spectacol pe care-l numește „succesul suprem”; în ce-l privește pe el, am reușit și caută o nouă piesă. Tocmai i-am dat-o pe cea a lui Kent, toate cele trei acte, deși am convenit că al treilea mai trebuie lucrat mult. Vrei s-o citești acum, sau când vor fi gata toate revizuirile?

Am petrecut weekend-ul la Monte și Gladys, pe insula Kiawha (o proprietate la fel de mare ca aceea din Amagansett). Plaja e chiar lângă casă, plină de alergători la orice oră din zi și din noapte, iar când toată lumea doarme, doar foșnetele valurilor mai risipesc tăcerea. Era foarte mult spațiu liber și multă liniște pentru un singur om și tot weekend-ul m-am gândit la tine. Ți-ar fi plăcut conversațiile și oamenii. A fost un weekend când toate casele de vacanță erau pline de perechi, iar eu am fost mai conștient ca oricând de felul cum lumea preferă partenerii; cum îi înghiontește subtil pe oamenii singuratici care, printre multe probleme logistice, le amintesc celorlalți că și ei pot rămîne singuri într-o bună zi – și cine vrea să i se aducă aminte de asta?

Sper să nu par autocompătimitor. Mi-a plăcut la Monte și Gladys, dar ți-am simțit lipsa. Felicitări pentru terminarea distribuției; ai fotografii ale celor patru

actori? Vorbește-mi despre ei. Și despre tine. Cu toată dragostea, Luke.

P.S. Rețin, după ora la care mi-ai trimis faxul, că în pregăteai să ieși, pe la opt seara. Ai o viață monotonă ocupată?

Dragă Luke, am luat cina în oraș cu un actor din distribuție, care își ia concediu din postul de director adjunct al catedrei de artă dramatică de la universitate. L-am cules dintr-un grup de studenți pe care-l conducea prin Wharf și s-ar putea să fie un pariu ratat, dar ce triumf pentru el și pentru noi, dacă iese bine!

Acum este luni pe înserat, e foarte cald și umed, dar în livingul meu e o răcoare și o liniște binecuvîntată. Azi am avut primul șnur de lectură, așa că-ți pot vorbi despre el și despre distribuție în același timp.

Îi scrise încontinuu timp de o oră, adăugînd, pe lîngă descrieri, multe dintre ideile ei de mizanscenă. Parcă ar fi glîndit cu voce tare; parcă ar fi vorbit cu ea însăși. Parcă i-ar fi scris lui Constance.

Îți mulțumesc pentru că ai ascultat toate astea. Scrisul mă ajută să deslușesc toate părțile componente ale unei piese. Nu mi-am dat seama niciodată cîte mii de detalii trebuie să țină minte regizorii și să-și facă timp pentru ele. Învăț atît de mult, încît uneori mi se pare că voi exploda, strivită de simpla apăsare a poverii, dar atunci mă gîndesc să-ți scriu, să pun totul în ordine, iar asta mi-e de ajuns pentru ca totul să redevină ușor de rînduit. Nu-i așa că faxurile sînt uluitoare? Se apropie la maximum de o conversație. Jessica.

Draga mea Jessica, un telefon s-ar apropia și mai mult. Cu toată dragostea, Luke.

Sună telefonul.

– Jessica, Edward sînt. Iei cina cu mine în seara asta?

– Nu, nu cred... prefer să rămîn azi acasă, Edward. Regret.

– Atunci, mîine. Încă o masă împreună, înainte să începem repetițiile. Mă tem că după aceea se vor schimba multe.

Jessica tăcu un moment.

– Bine, atunci, mîine seară.

– Vin să te iau ca de obicei. La opt?

– Da.

Ca de obicei. După doar o cină luată împreună, încerca să-i impună cu forța o istorie comună. Îl plăcea; era atrasă de el și-i agrea compania, dar acum se simțea presată și întinse mîna după telefon pentru a-i spune că nu putea ieși cu el nici în seara următoare. Apoi, însă, privi scrisoarea formată dintr-o singură propoziție pe care o primise în aceeași zi de la Luke. „Toți forțează,” își spuse ea. „Toți vor să fie măcar într-o oarecare măsură stăpîni. Iar cina cu Edward va fi într-adevăr plăcută.”

Dragă Luke, prefer faxul. Jessica.

Capitolul 14

Edward conducea mașina, cu chipul sever, atent la trafic, spre *Billon's*, la ultimul etaj al terminalului internațional de pasageri de pe Cheul Circular. Restaurantul, în tonuri lucioase, argintii, negre și cenușii, cu cîte o singură floare pe fiecare masă, îi amintea Jessicai de un decor teatral, pe fundalul dramatic al golfului. Edward rezervase o masă lângă ferestrele înconjurătoare care ofereau o vedere panoramică spre Operă, panglica singulară de oțel a podului și agitația ambarcațiunilor ce lăsau dîre de spumă albă. Jos se plimbau pe cheu îndrăgostiți și familii, oprindu-se să se uite la acrobați pe sîrmă și artiști de pantomimă, la un artizan care construia machete de corăbii, iar turiștii făceau coadă la vaporelul cu zbaturi pe a cărui punte superioară cînta o formație de jazz. Lumina asfințitului scădea, în timp ce Edward și Jessica mînceau, iar luminile orașului Sydney se aprindeau una cîte una, conturînd podul și zgîrie-norii, luminînd acoperișul ca o velatură al Operei și întinzînd peste ape o aură palidă ce se reflecta în plafonul argintat al restaurantului.

Ridicîndu-și privirea spre unduirile ce păreau să se miște pe deasupra lor, prin ferestre, pînă în largul mării, Jessica zîmbi.

– Mă simt ca o sirenă. Sau, cel puțin, așa cum concep eu una. Ce decor reușit ar fi ăsta.

Edward îi făcu semn chelnerului să plece și turnă el însuși vin în pahare.

– Poate îl vei folosi în viitorul spectacol.

– Poate, surîse din nou Jessica, familiarizată cu tentativele lui de a o face să vorbească despre ea însăși. La prima cină luată împreună, orientase toate conversațiile spre Edward, avînd mereu pregătite întrebări sau comentarii noi, cînd cîte unul din răspunsurile lui se apropia de sfîrșit. Acum știa despre familia lui din Canada, despre frați și surori, despre cariera tatălui său ca pianist de concert și moartea sa subită de inimă, cînd Edward avea șaisprezece ani.

– Mama s-a recăsătorit și ne-am simțit trădați: o nuntă, la nici un an după moartea tatei, și un străin în casă. Pînă la urmă, a fost bun cu noi și am avut o viață de familie fericită, dar am plecat cu toții, rînd pe rînd, de cum absolveam liceul. Trei dintre noi au urmat colegiul; ceilalți și-au găsit de lucru în Toronto, Detroit și Los Angeles. Nu ne-am mai reunit niciodată cu toții.

– Probabil că ți-e dor de ei.

– Deloc. Din cînd în cînd, îmi lipsește sentimentul de a ști că oamenii sînt undeva aproape, dar asta este o slăbiciune pe care încerc să mi-o înving; o întoarcere într-un timp cînd eram tînră și doream să am în preajmă pe cineva care să mă asculte dacă aveam vreo problemă sau o nemulțumire. Cred că majoritatea oamenilor își petrec viața căutînd așa ceva, dar eu am încetat de mult.

– Fiindcă ai găsit-o în teatru. Nu asta vrei să spui? E cea mai apropiată familie pe care o poți avea. N-ai fost căsătorit?

– O dată. Mai sîntem prieteni și-acum, dar ea e în Canada și nici unul dintre noi nu are darul scrisorilor. În fine, teatrul... Nu fac parte cu adevărat din el, să știi; cel puțin, pînă acum n-am făcut.

– Dar spuneai că ai jucat, în Canada.

-- Nu în teatre importante.

-- Totuși, sentimentul acela de împărtășire, de a crea ceva în armonie, nu-ți face plăcere atunci când îl atingi?

-- Nu știu. Se pare că sînt foarte nepriceput la relațiile cu cei din jur. Pui atît de mult în joc cînd te expui criticilor...

-- Ar putea fi și admirație.

-- Posibil, dar improbabil. Majoritatea oamenilor găsesc motive să mă critice. Nu că m-aș plînge; înțeleg ce vîd la mine. Nu sînt cizelat, nici sofisticat, nici cu umor; îmi stăpînesc emoțiile; de obicei, văd latura întunecată a lucrurilor. Mama mea spunea că eram un băiat drăguț, care-și măsura viața în camere goale și drumuri bătute de unul singur.

Jessica își trase respirația.

-- Și așa îți măsoară viața?

-- De cele mai multe ori. Mă înțeleg bine cu studenții, așa că nu mă pot categorisi ca eremit; doar că nu am nici o intimitate reală. Dar nici de asta nu mă plîng. Facem tot ce putem cu viața noastră și de obicei ne e de ajuns ca să obținem o fericire moderată. Ție-ți spun mai mult decît am spus vreodată oricui; știi să ascuți și nu dai impresia că ai profita în vreun fel de toate astea.

-- Să *profit*? Doamne sfinte, de ce-aș face-o?

-- Așa fac oamenii, de obicei pentru putere.

La asta, Jessica schimbase subiectul, nedorind să stăruie prin peisajul acela sumbru. Acum, însă, așezată în fața lui la *Bilson's*, aduse din nou vorba.

-- Unde e mama ta? îl întrebă.

-- Și-a cumpărat cu soțul ei un condomeniu în San Diego. Le place căldura.

-- Nu vă vedeți deloc?

-- De ani de zile nu ne-am mai văzut. Și nu corespundăm; totul pare mult prea lung și complicat pentru a fi așternut pe hîrtie. Unii dintre noi mai telefonează din cînd în cînd, dar ne-am îndepărtat atît de mult încît ne

pomenim conversînd despre vreme. Nici măcar nu mă mai gîndesc la ei ca făcînd parte din viața mea; i-am lăsat în urmă, ca pe oamenii întîlniți de-a lungul timpului și apartamentele în care am locuit. Și-mi convine; n-am nevoie de ei și nici ei nu dau vreun semn că ar avea nevoie de mine. Adevărul este că toată viața mi-am găsit satisfacții în singurătate; mi se pare greu să le dăruiesc oamenilor ceea ce au nevoie, așa că totul sfîrșește nefericit. Cel mai bine mă pricep la meseria mea, unde există întotdeauna o anumită distanță între oameni și nu încapă nici o confuzie privind locul fiecăruia și modul de a ne trata unii pe alții. Mă mulțumesc cu atît.

Jessica îl privi lung, gîndindu-se că, pe lîngă cele spuse de el, viața ei din ultimii cîțiva ani părea un vesel iureș social.

– Cred că, într-un fel, ești foarte curajos și admir asta, dar mai cred și că ai mai multă nevoie de oameni decît recunoști. Altfel, de ce m-ai fi invitat la cină?

– Te-am invitat la cină fiindcă ai niște ochi superbi și doream să mă uit la ei mult timp. De ce ești *tu* aici?

– Ca să ascult laude extravagante.

– De ce te eschivezi cînd îți pun întrebări despre tine?

– Pentru că vreau să vorbim despre tine. Cum poți fi actor, cînd ești atît de singur? Actorii învață făcînd parte din lume. Tu trăiești singur de cînd ai terminat liceul.

– În afara micului interludiu al unei căsnicii care a durat șase luni. Da, dar privesc oamenii, îi analizez în minte, mă gîndesc la ei. Singurul lucru pe care nu-l fac e să mă apropiu de ei.

– Bietul om, murmură încet Jessica.

Edward întinse mîna peste masă, acoperind-o pe a ei.

– Nu trebuie să-ți fie milă de mine. Mai ales acum, cînd te am pe tine ca să stăm de vorbă. Îți mulțumesc că ești atît de înțeleghătoare; de ani de zile nu m-am mai

înmîțit cu nimeni atît de comod. Ești o femeie uluitoare, misterioasă, fascinantă, sensibilă...

Se opri.

– Ai zice că și asta-i o laudă extravagantă.

– Da, răspunse ea, dar totuși îi era milă de el și-i admira sinceritatea, iar căldura mîinii lui peste a ei era de ajuns pentru a-i face trupul să palpite și să se deschidă unor sentimente pe care încercase să și le reprime de îndată ce plecase Luke, așa că-și păstră vocea blîndă și nu-și retrase mîna.

– Vreau să te văd mai mult, continuă Edward. Cît de mult posibil. Ne-a reușit un început atît de bun... mă îngrijorează ceea ce se va întîmpla cînd o să ne apucăm de repetiții.

Jessica simți o străfulgerare de nemulțumire. Își desprinse mîna de sub a lui.

– Mai bine am vorbi despre piesă, înainte să mai continuăm. Dacă în privința asta nu ne înțelegem, nu ne vom înțelege în nici una.

Chipul lui Edward se plie după liniile prelungi și melancolice din prima zi cînd îl văzuse. Își trase mîna pe genunchi.

– Acum ai să-mi spui că piesa e mai importantă decît orice.

– Exact cu cuvintele astea. Și aș vrea să fii și tu de aceeași părere.

– Cum aș putea, cînd tocmai te-am găsit pe tine? Nu, nu te încrunta, te rog, Jessica, te rog ascultă-mă. Este adevărat că pot trăi singur – că *sînt* singur – dar cînd sînt cu tine, chiar și după atît de puțin timp, parcă aș fi găsit o ancoră. De obicei, mi-e teamă să mă apropiu de oameni, dar tu mă faci să mă simt la largul meu, cu mine însumi, cu lumea. N-am vrut nici un moment să spun că piesa nu e importantă, dar aș arunca-o cît colo în clipa cînd aș crede că poate să distrugă ceea ce avem.

– Avem foarte puțin, replică ea rece. Două cine în

oraș, care nu prea rezultă într-o poveste de dragoste pasională. Edward, piesa asta înseamnă totul pentru mine. Dacă dau greș... Ei bine, nu pot să dau greș. Trebuie să fie succesul meu, acel gen de succes pe baza căruia să pot clădi înaintea și nimic nu mă poate distra de la asta. Mă bucur că sîntem prieteni, dar nu voi merge mai departe de-atît. Nu încă.

Edward ezită, apoi dădu din cap cu bruschete.

– Cum vrei.

Și îi făcu semn chelnerului:

– Nota, te rog.

– Eu nu sînt gata să plec, îl opri calmă Jessica. Aș mai vrea o cafea. Și coniac.

Era prinsă între milă, excitație și iritare. Știa că Edward o considera o respingere – și fără-ndoială că avusese multe în viața lui, altminteri nu și-ar fi făcut cu atîta vehemență o virtute din solitudine – și dorea să-i readucă pe buze zîmbetul care îi luminase un moment fața. Voia să-i simtă mîna peste a ei, din nou; căldura, greutatea unui bărbat apropiindu-se de ea, dorind-o. Problema era că, atunci cînd se gîndea să se culce cu el, gîndurile i-o luau razna, drept spre Luke, spre fiecare moment pe care-l petrecuseră împreună, în pat și în afara lui. „Dar oricum n-aș face asta cu Edward,” reflectă ea, „atîta vreme cît se comportă ca un copil bosumflat pentru că nu capătă ceea ce dorește, exact în momentul cînd vrea el. Va fi bun în spectacol – excelent, chiar, dacă se străduiește – și asta-i tot ce vreau de la el. Cel puțin, pentru moment.”

Draga mea Jessica, îți mulțumesc pentru că mi-ai trimis Sfîrșitul călătoriei. E o piesă foarte bună; ai mare noroc că ai prins-o. Mă va interesa să văd cum îți dezvoltî pe Helen și pe Rex, și cum vei face ca alăturarea lor din final să pară inevitabilă.

(Crezi că este inevitabil ca doi oameni care se

iubesc să ajungă împreună la un moment dat? Eu tare aş mai vrea s-o cred.)

Mă aflu în bibliotecă şi vreau să-ţi descriu scena. Oraşul e paralizat sub trei coţi de zăpadă. Maşinile parcate sînt acoperite de movile cu contururi line, ca nişte enorme trufe albe; schiorii de fond lunecă pe Fifth, pe Park şi Madison – deşi plugurile, ca nişte negre degete ale soartei, sînt pe cale să-i întreacă; iar peste Manhattan s-a lăsat o tăcere stranie şi frumoasă, astfel că, dintr-o dată, sîntem conştienţi de enormul nivel sonor pe care-l acceptăm pe negîndite, zi de zi. (Desigur, şi eu mi-am dat seama de asta pe Lopez, dar aia-i cu totul altă poveste.) Acum, după ce a nins, temperatura a coborît sub zero, iar Martin ţine focurile aprinse în toate cele trei şemineuri din apartament. Aici e trecut cu puţin de miezul nopţii, marţi dimineată, ceea ce înseamnă că la tine e cam trei după-amiază – am cumpărat un ceas pe care l-am fixat după ora din Sydney, ca să nu trebuiască să calculez orele şi calendarul internaţional cînd mă gîndesc la tine – iar ziua ta de vară e călduroasă şi umedă (ştiu din scrisorile tale şi de la televizor), ceea ce ne plasează la capetele opuse ale spectrului meteorologic. Îţi faxez scrisoarea în cîteva minute, aşa că te va aştepta acasă cînd te întorci de la repetiţie. Prima ta repetiţie. Sper că a mers atît de bine încît deja zăreşti licăriri ale formei pe care o va dobîndi spectacolul şi ale intimităţii pe care o vor crea actorii între ei şi cu publicul. Nici nu ţi-aş putea dori mai mult, acum, decît atît.

Săptămîna asta au avut premiera două spectacole noi. Unul probabil nu va dura – se suceşte, se-nvîrteşte şi nu atinge niciodată esenţialul – dar celălalt a provocat mare agitaţie şi mi-a plăcut enorm. Ți-ar plăcea şi ție; îmi pare rău că nu ești aici să-l vezi. Ai dori să-ți trimit textul? Ceea ce-mi

amintește, nu mi-ai spus dacă vrei să citești piesa lui Kent acum, sau după refaceri. Sau dacă vrei pur și simplu. Anunță-mă. Cu toată dragostea, Luke.

Nu poate sta acasă în fiecare noapte, mai ales la New York, unde totul și toți îți fac cu ochiul. Unde e, în orele serii dinainte de a-mi scrie? Ce face? Și cu cine?

În seara următoare, Edward avea bilete pentru un spectacol la Teatrul *Footbridge*, după care o invită pe Jessica la *Regency*, să ia un supeu tardiv. Stătură mult timp, discutând despre piesa pe care o văzuseră, precum și despre alte spectacole, cărți și muzică. Era pentru prima oară când petreceau o seară întreagă fără a vorbi despre Edward și, la plecare, Jessica se simțea foarte bine și-i părea rău că era pe terminate.

– Îți plac musicalurile? o întreabă Edward, în drum spre casă. Am bilete la *Royal*, vineri. Am încercat să obțin pentru mâine, dar erau vândute toate. Pe urmă, însă, am rezervat o masă la restaurant. Vrei să vii?

– Da, surîse ea. Ești un planificator foarte meticulos, Edward.

– De obicei, asta e o critică – ce băiat plicticos, ce planificator migălos și *rigid*. Dar nu m-ar plictisi niciodată să fac planuri pentru a fi cu tine; e cel mai inte-resant lucru din viața mea.

Parcă mașina în fața casei, o cuprinse pe Jessica în brațe și o sărută.

– Te iubesc, Jessica. Mă faci să mă simt viu.

Se aplecă din nou spre ea, iar Jessica i se deschise, absorbindu-i căldura, cercul brațelor, apăsarea gurii peste a ei. Edward își înălță capul, iar ea îl privi în ochi, cenușii-palizi în lumina felinarelor de pe stradă.

– Vreau să vin cu tine înăuntru, spuse el. Acum nu mai pot pleca.

Mîna îi ajunsese pe sînul ei; o sărută pe gură, pe

obraz, pe gît. Jessica, închizînd ochii, se arcui spre el, în timp ce gura lui îi cobora în adîncitura gîtului, urmînd gulerul rotunjit al rochiei și coborînd. Prin mătasea subtilă, respirația lui Edward îi scaldă caldă sînul; căldura o potopi și o atrase spre el.

– Lasă-mă să stau cu tine în noaptea asta, murmură Edward. Vreau să fiu cu tine.

„Da,” răspunse ea în gînd. „Asta se întîmplă acum, este viața mea de acum. Luke e trecutul.”

Nu-i vine să creadă că vreo femeie poate fi atrasă cu adevărat de el și se teme să nu fie respins.

Ochii i se deschiseră brusc. Îi scrisese aceste cuvinte lui Constance, demult, foarte demult. Cine era bărbatul respectiv? Nu-și mai amintea. Unul care o atrăsese prin nevoia de a fi mîngîiat, încurajat, stimulat.

– Am nevoie de tine, murmură Edward. Ancora mea. Un loc unde să simt că m-am regăsit și că sînt viu.

Se pare că mi se pune pata cînd e vorba de bărbați; am nevoie de mult timp ca să-i descopăr. Trebuie să mă ocup de problema asta.

„Nu și în cazul lui Luke,” medită ea. „În cazul lui Luke, nu. Dar cu excepția lui, o, Doamne, n-am învățat nimic.”

Trupul i se răcea sub respirația prelungă, ca un oftat, a lui Edward.

– Edward... începu ea.

Ridicîndu-și capul, îi văzu ochii și se schimbă la chip.

– Ce s-a-ntîmplat?

– Nu pot face asta. Iartă-mă, dar...

Îl simți chircindu-se; aproape că-i vedea schimonosirea feței.

– N-o vreau, nu încă. Nu din vina ța, ci...

– Ce alt motiv ar putea exista?

Se îndepărtă de ea, rezemîndu-și mîinile și fruntea de volan.

– Te-am luat prea repede. Trebuie c-am părut cine

știe de puștan în călduri, căutînd...

– Edward, încetează.

Încă mai tremura excitată, dar îi trecea cu repeziciune.

– Nu ți-a trecut nici un moment prin minte că aș putea avea pe altcineva?

O privi șocat:

– Nu.

– De ce?

– Păi, fiindcă nu mi se părea posibil.

Datorită felului cum arăt. Ai crezut că nu l-aș mai interesa pe nici un bărbat, asta era?

– Vreau să zic ești nouă în oraș, locuiești singură, lucrezi tot timpul la piesă... și ieși cu mine. De ce m-ar învrednici vreo femeie cu o singură privire, dacă ar interesa-o altul?

Jessica se holbă la el, apoi izbucni în rîs.

– Asta ce vrea să-nsemne? întrebă aspru Edward.

– Scuză-mă, îi atinse ea ușor fața. Mă gîndeam la un lucru despre care Hermione mi-a spus cîndva că e o prostie și probabil avea dreptate. Edward, există un bărbat de care mă simt foarte apropiată. Mai mult nu spun despre el, decît că nu trăim împreună, tu și cu mine sîntem prieteni și deocamdată ajunge atît. În plus, colaborăm; de ce am risca să complicăm situația? Avem timp berechet ca să aflăm cît de mult ne placem unul pe celălalt.

– Eu am spus dragoste. Iar cînd ai așteptat ceva toată viața...

– Mai poți aștepta încă puțin.

Deschise portiera.

– Îți mulțumesc pentru seara asta. Ne vedem dimineață.

Se aplecă puțin spre el, gîndindu-se să-l sărute pe obraz, apoi se răzgîndi. Cea mai mică încurajare l-ar fi determinat să-și facă planuri pe următorii zece ani.

– Îmi dai bastonul?

Edward îl luă de pe bancheta din spate și i-l întinse.

– Mulțumesc. Noapte bună, Edward.

Închizînd portiera mașinii, străbătu șchiopătat scurta distanță pînă la ușa casei, știind că o privea melancolic. „Am nevoie de un om care zîmbește mult,” reflectă Jessica, deschind ușa și intrînd fără a se mai uita în urmă. „Cred oare că Edward va fi acest gen de om? Mă rog, n-ar putea. Ce șanse sînt? Poate una la o mie.”

A doua zi dimineată, însă, se trezi cu gîndul la el, știind că singurătatea și tristețea lui o atrăgeau atît de mult în acele momente fiindcă avea nevoie să se simtă capabilă de a ajuta pe cineva și mai puțin încrezător în forțele proprii decît ea.

– Ai gînduri profunde? o întrebă Hermione la șapte, cînd sosi. E mult prea devreme pe ziua de azi pentru altceva în afară de micul dejun.

– Cornuri, briși, fructe, cafea, răspunse Jessica, pornind spre bufetul pregătit în living. Servește-te.

Peste cîteva minute, apăru și administratorul general al spectacolului cu *Sfîrșitul călătoriei* și se așezară toți trei la masa încărcată a sufrageriei, parcurgînd devizul. Lucrură o oră, adunînd și scăzînd pentru a coborî costurile îndeajuns ca să se amortizeze pînă în seara premierei.

– Dacă vindem bilete în avanpremieră, e-n regulă, spuse într-un tîrziu Hermione. Pe-aproape, dar O.K. Reprezentațiile pentru grupuri, binecuvîntate să fie, ne vor purta prin următoarele două săptămîni de după premieră, dar trebuie să ajungem la ele.

Jessica oftă.

– Va trebui să renunțăm la plăcile turnante și să folosim cercurile rotative instalate în scenă. Nu-mi place la fel de mult, fiindcă sînt concentrice și publicul nu va putea să vadă ambele apartamente în același timp, dar ce avem, aia folosim. Sau împărțim scena în două, cu cîte un apartament de fiecare parte.

– Searbăd și previzibil, comentă Hermione. Să așteptăm pînă vedem schițele și costurile lui Augie. Vom hotărî atunci.

La ora opt, administratorul se duse la următoarea întîlnire, iar Jessica și Hermione părăsiră răcoarea apartamentului, pentru a pleca la *Wharf*, unde le aștepta Dan Clanagh. În sala de repetiție începuse deja să se simtă căldura și dădură drumul la ventilatoare, deschizîndu-și termosurile cu ceai rece. În următoarea oră, se întîlniră toți trei cu maestrul de lumini, costumiera și recuziterul și administratorul sălii. La nouă și jumătate plecară toți, iar Jessica rămase singură pentru o jumătate de oră, înaintea să sosească actorii și secretara de producție.

Merse în capătul sălii, unde era schițat cu bandă albastră strălucitoare conturul unei scene, și-i urmări perimetrul, rezemată în baston, gîndindu-se la primul act din *Sfîrșitul călătoriei*. Revăzu modurile în care aveau să se reunească personajele, cum urmau să se uite unii la alții și să-și pronunțe primele replici pentru a crea imediat tensiunile propulsoare ale întregii piese. Gîndurile, însă, i se tot risipeau ca niște stropi de apă căzuți pe o plită încinsă și în cele din urmă nu mai încercă să se concentreze, rămînînd nemișcată, cu privirea prin încăpere.

Închise ochii. Se afla în mijlocul scenei. Privea spectatorii. Vedeă reflectoarele luminînd decorul și focalizîndu-se asupra ei. Auzea foșnetul programelor în timp ce toți se linișteau. Îl văzu pe regizorul tehnic în culise, și pe ceilalți actori pregătindu-se să-și facă intrarea. Simți valul de energie și trepidație care o cuprindea de fiecare dată cînd se reculegea pentru prima replică. Simți fericirea și învioarea pură care o însuflețeau după acel ultim moment și o însoțeau de-a lungul întregului spectacol, al serii, al săptămînilor și lunilor de reprezentare a piesei.

– Doamne, cald mai e, năvăli pe ușă Hermione, smulgîndu-și de pe cap pălăria de pai. Arde prea tare ca să alergi după comisioane, pînă și să gîndești măcar;

m-am întors aici folosindu-mi radarul intern.

Se opri brusc.

– Da' timpită mai sînt. Dau buzna, turuind verzi și uscate... Iartă-mă, Jessie. E îngrozitor pentru tine, nu? Unul dintre cele mai grele lucruri pe care le-ai... Poftim.

Și-i întinse o batistă.

Jessica se șterse la ochi.

– Mulțumesc. N-o să se mai repete; e un răsfăț din alea care nu duc nicăieri. Ar trebui să ne putem croi amintirile ca să se potrivească după modul cum ne-am schimbat și timpurile în care trăim.

– Atunci, n-ar mai fi amintiri. Ar fi niște minciuni.

– Mă rog... fantezii.

– Ceea ce merge de minune, cu condiția să nu-ți organizezi viața în funcție de ele.

O privi îndeaproape.

– Așa faci?

– Nu. Realitatea clară și dură, tot timpul.

Reveniră la masă, în timp ce actorii intrau și-și ocupau locurile pentru actul întâi. Iar Jessica știa că dura realitate era aceea că dorea să fie cu ei, chiar acolo în dreptunghiul acela prăfuit, delimitat cu panglică albastră, exact în locul unde stătea Angela Crown, deschizînd gura și rostind primele cuvinte din piesă.

Sînt invidioasă. O, Doamne, aș dori să nu fiu, dar sînt. Și trebuie să scap de starea asta, altfel distrug piesa și-am să mă fac de rîs.

– Angela, nu te supăra, aș dori s-o iei de la început. În aceste prime cîteva minute, trebuie să credem că ești furioasă, dar și sigură că-ți poți controla mînia. Trebuie să ne transmiți din primele momente senzația asta de stăpînire, fiindcă se revarsă pînă la întîlnirea ta cu Rex, cînd îți va bate la ușă.

Angela încuviință. Stătu un moment cu capul în piept, apoi făcu cîteva pași, începu să se plimbe și spuse din nou replica de început.

Jessica nu-i mai întrerupse, lăsându-i să treacă prin toate cele trei acte, în timp ce ea, Hermione și Dan Clannagh consumau pagini întregi cu însemnările.

– Bine, spuse, când fu rostită și replica finală. Cum vi s-a părut?

– Bine, repetă și Whitbread Castle. Văd deja dinamica.

– Trebuie o muncă incredibilă, adăugă Edward.

Jessica zîmbi. Dacă-i păștea primejdia de a fi fericiți, puteau conta pe Edward că le-o reteza din scurt.

– Da, așa e, dar sînt de acord cu Whit; e un bun început. Am făcut o mulțime de notații aici, dar vreau să aflu și ideile voastre. Piesa asta ne aparține tuturor și ar trebui să discutăm toate propunerile, problemele, întrebările, tot ce credem că ar îmbunătăți-o. Aș dori să fi fost aici și dramaturgul, dar din moment ce nu-l avem, va trebui să interpretăm singuri dialogul și personajele și vreau să contribuți cu toții.

Whitbread se încruntă.

– Dar *tu* ești regizoarea. Adică, tu ai ultimul cuvînt. În teatru, democrația nu-și are locul, să știi – *eu*, cu siguranță, n-am chef de-un asemenea haos – vreau un regizor care *dirijează*.

– Dacă Jessica vrea să ne audă ideile, propun să i le aducem la cunoștință, spuse scurt Hermione. Acum, să luăm o scurtă pauză...

Whitbread ridică mîna, ca un agent de circulație.

– Fiindcă ești îngrijorată, așa-i?

– *Îngrijorată?*

– Vorbește lumea, Hermione. Știi doar. Adică, *eu* sînt cam îngrijorat când aud că regizorul meu n-are experiență, nici *knowhow*, că nu...

– Pe-asta-l dau afară, bombăni Hermione.

– Ba nu-l dai, replică Jessica încet.

– ...că n-are nici o, înțelegi, *filosofie* a regiei – decît, aș zice, să ne ceară tuturor să punem idei la grămadă și

și pe dincolo, ceea ce trebuie să vă spun că găsesc alarmant...

– Ai auzit de Lucas Cameron? îl întrerupse Hermione.

– Nu.

– O, Doamne, cât aș mai vrea ca Sydney-ul să acorde puțină atenție New York-ului. Ei bine, pentru cultura ta generală, Lucas Cameron este unul dintre cei mai mari regizori ai lumii, iar el le cere tuturor actorilor cu care lucrează să-i aducă ideile, întrebările, problemele lor, orice, și *le învrednicește cu toată atenția*. Ba chiar le dă pînă și numărul de-acasă, ca să-i poată telefona oricare, oricînd, pentru a discuta despre spectacol. Mie așa ceva nu-mi sună deloc îngrijorător; mi se pare că e un om destul de încrezător în sine ca să-i mai asculte și pe alții. Și Jessica e la fel. Are idei proprii foarte ferme, dar vrea să le audă și pe ale voastre. E cineva dispus să mă contrazică în ceva din ce-am spus?

Tăcere.

– De unde-ai auzit zvonurile astea? îl întrebă aparent nepăsătoare Jessica, de parcă n-ar fi avut absolut nici o importanță, dar dacă tot vorbeau, puteau foarte bine să spună totul.

– A, păi... fu Whitbread descumpănit de indiferența ei. De ici, de colo, știi, nimic concret...

– Zău? Mie mi s-a părut foarte concret.

– Nu... mai mult fragmente, înțelegi, frînturi de conversație... poate că m-am înșelat, știi ce zgomotoase sînt unele petreceri... Jessica, vreau să lucrez cu tine. Chiar văd dinamica piesei; admir ceea ce-ai făcut pînă acum și ai ales o distribuție strălucită. Nu vreau să...

– O.K., am lămurit totul, declară Hermione; o privi pe Jessica. Jumătate de oră pentru masă?

– Da. Nu mai mult.

– Ne revedem aici în treizeci de minute, anunță Hermione actorii; îi privi plecînd, apoi se întoarse spre Jes-

sica. „Ai ales o distribuție strălucită,” maimuțări ea, după care izbucni în râs. Dar zău că nu-i deloc comic; trebuie să discutăm despre asta. Cît mîncăm. Ți-am spus că aduc eu mîncarea, da?

Căută în sacul de prelată și scoase două sandvișuri și un vas cu salată de cartofi, un termos, farfurii și pahare de plastic și o felie de prăjitură cu ciocolată.

– Mai mult rămășițe de la un mic dineu. Aruncă-te.

– Ce-avem de discutat? Întrebă Jessica.

– Închiderea repetițiilor. Nici un vizitator, nimeni de la presă, gata cu studenții. Doar Dan, secretara de producție, săptămîna viitoare cînd începe și ea, și actorii. Asta e. Mă gîndeam încă dinainte ca Whitbread să-și fi ținut micul spici. E nevoie de practică pentru a deveni regizor, trebuie să înghiți apă pînă înveți să-ști și să-n-tinzi aripile ca să știi să zbori – Doamne sfinte, ia ascultă-mă, azi parcă-s un ghiveci de clișee – oricum, ai nevoie de timp pentru a te transforma în genul de regizor pe care-l dorești și nu voi lăsa pe nimeni să se bage. Ai nevoie de spațiu, de discreție, și le vei avea.

– Cît de des se procedează așa? Întrebă Jessica.

– Din cînd în cînd.

– Dar oamenii nu presupun mereu tot ce poate fi mai rău, dacă li se interzice accesul undeva?

– Posibil.

– Iar asta ar putea afecta vînzarea biletelor în avans.

– Am vîndut atîtea reprezentații de grup, încît nu mi-aș face griji.

– Ai spus că grupurile umplu casa în primele două săptămîni. Dar tot mai ai nevoie de vînzări individuale, altfel nu iese nimic. Ai băgat și tu bani în afacerea asta, Hermione.

– Și tu la fel. Și ai dreptate în legătură cu biletele. Dar nu la asta vreau să te gîndești în momentul de față. Dă-ți doar toată silința să faci cea mai bună regie care s-a văzut vreodată în orașul ăsta; altceva nu-ți cer. Lasă-mă

pe mine să mă ocup de celelalte; uită-le. Promite-mi că le uiți.

– Așa, bine.

– Așa, bine. Gîndește-te la piesă. Gîndește-te la cină. Gîndește-te la Edward. Care era, apropo, ciudat de taciturn, nu ți se pare? Nu tocmai un cavaler în armură lucitoare sărind să te salveze din toată conversația.

– Conversația asta îmi cereai s-o uit?

– Vai de mine, am făcut-o fiartă. O.K., nu mai vorbim despre ea. Nici despre Edward. Dar îți voi spune că a fost bun la repetiție. A studiat piesa și s-a gîndit la ea. Spre lauda lui.

– Da. Mulțumesc pentru masă. Te uiți te rog la lista asta pe care i-am făcut-o lui Dan și să adaugi și ce ai tu de cerut? Vreau să i-o dau cînd se întoarce și vom vorbi despre ea după repetiție. Și mai am aici și o listă de recuzită, și niște sugestii pentru costume, și, n-am menționat-o azi dimineată, dar am niște schițe de decor alternative. Ce-ai zice de o singură placă turnantă, cu cîte un apartament pe fiecare parte? Atunci, am putea arăta ambele apartamente în același timp, sau numai unul. Mă gîndeam să-i spunem lui Augie ideea, după repetiție. Poți rămîne?

– Știi bine că pot. Se pare că lucrezi zi și noapte. Nici nu mai ai timp de somn.

– N-am nevoie de prea mult.

Hermione o văzu ridicîndu-și privirea, cînd în sală intra Angela Crown.

– Ai coșmaruri? o întrebă ea.

– Nu. Doar... prea multe gînduri.

– Știi, Jessie, dacă ți-aș putea ușura cu ceva situația, aș face-o.

– Știu și te iubesc pentru asta. Dar mi-e bine. Tu vezi-ți de grupurile de spectatori, că mie îmi port singură de grijă. Uită. Promite-mi că uiți.

– Așa, bine.

– Așa, bine.

Rîseră amîndouă.

– Ei, nu-ți promit, dar voi încerca să nu te bat la cap. O rezolvi tu. Ești bună, să știi: dură și isteată. Aici, n-am ce zice.

Nu prea dură, își spuse Jessica, în aceeași noapte. După repetiții, stătuse o oră cu Hermione și cu Augie, apoi studiasse schițele de costume pînă aproape de opt seara. Cînd plecase, era obosită și se simțea singură, dornică de companie. Nici măcar de conversații, își spusese ea, doar de prezența altcuiva. Nu vorbise cu Edward toată ziua și-i lipsiseră comentariile lui lugubre și tristețea de pe chip, care se mai risipea puțin cînd erau împreună.

Dar, în timp ce conducea mașina prin traficul serii, constatînd că mergea tot mai repede pe măsură ce se apropia de Point Piper, își amintise că o aștepta o scrisoare de la Luke. Întotdeauna primea cîte una. Îi scria în fiecare seară, pe la miezul nopții la New York, iar scrisorile soseau instantaneu, în după-amiaza fierbinte de vară din Sydney, pe cînd Jessica se afla la repetiții. Și, sosind acasă, pe la șapte, opt seara, le găsea în fax: pagini noi și albe, pline cu scrisul lui de mîină. Amîna momentul lecturii, scoțînd-o pe Hope la plimbare și lăsînd-o să alerge la capătul lesei sale extensibile, după care își turna un pahar de vin și se instala într-un fotoliu adînc, lîngă fereastră. Iar într-un tîrziu începea să citească și-și imagina că Luke era alături, în tăcerea odăilor ei aglomerate, cu Hope ghemuită lîngă ea și cerul decolorîndu-se spre culoarea ocrului și a chihlimbarului peste orizontul citadin și circulația neconținută jos, în port.

Draga mea Jessica, de cîteva zile n-am mai primit nici o scrisoare de la tine, dar știu prin ce perioadă ocupată treci la începutul repetițiilor. N-ai

dispus nici da, nici nu, în legătură cu piesa lui Kent, așa că ți-am expediat-o fără refaceri. Mă gîndeam că poate ai unele sugestii care ne-ar ajuta la actul trei. Nu imediat, desigur; numai cînd vrei să-ți iei o recreație de la Sfîrșitul călătoriei. Kent, cum îl știi, vrea să se repeadă cu capul înainte, să facem distribuția și să lucrăm la actul trei în timpul repetițiilor, o metodă a scrisului-din-mers care-mi dă sudori reci. Uneori, mi-aș dori să fiu la fel de tînăr ca el, plin de aceea deplină certitudine că totul e posibil, fie și prin forță brută, dacă nu prin maturitate intelectuală. Apoi, însă, mă gîndesc că e mai bine să fiu așa cum sînt, la aproape patruzeci și șase de ani și absolut dispus s-o iau încet dacă nu sînt sigur ce mă așteaptă după primul colț sau n-am un răspuns beton-armat pentru problema imediată. Cred că asta fac și cu tine, nu-i așa? Kent probabil că deja ar fi fost la Sydney de mult, făcîndu-ți curte și ținînd vie vraja acelei săptămîni de pe insula ta. Și poate că și eu ar fi trebuit să fac la fel. De fapt, ori de cîte ori văd cîte o agenție de voiaj a liniilor aeriene, mă gîndesc cît de ușor mi-ar fi să ajung în noul tău oraș, să sun la ușă și, poate cu obrăznicia lui Kent, să te invit la cină. Uneori, sînt chiar convinși că ți-ar face plăcere. Dar în alte momente sînt întru totul la fel de sigur că mi-ai spune să nu-ți mai stau în drum, că ai multe de dovedit și, dacă nu reușești să le dovedești singură, nu vei mai fi niciodată împăcată cu tine însăși.

Și poate că nici nu vei dori să mă mai întorc vreodată în viața ta, fiindcă pentru tine eu însemn New York-ul și ești hotărîtă să nu mai locuiești nicicînd aici. Poate ai cunoscut pe altcineva care te iubește și nu are nici o legătură cu trecutul tău. Poate nu știi ce vei face în continuare; poate aștepti să vezi ce te-așteaptă la cotitură sau care sînt rezolvările beton-armat ale problemei.

Orice-ar fi, aștept pînă afli. Cîtă vreme îmi scrii și mă păstrezi ca o parte din viața ta, pot aștepta. Dar poate că tu nu ar trebui să aștepti prea mult; s-ar putea să mă găsești, dacă mă mai cauți vreo dată, încărunit, slăbănog și vorbind în dodii. Deși nu mai puțin îndrăgostit de tine. Pentru totdeauna, Luke.

– Hai să mai încercăm o dată, propuse Jessica a doua zi, intrarea lui Stan.

Se ridică, ca și cum astfel le-ar fi inspirat un sentiment de urgență, poate chiar de tensiune, din moment ce tensiunea era cea pe care o căuta în scena aceea și n-o găsise, deși o repetaseră deja de zece ori pe ziua în curs și nu era decît jumătatea după-amiezei.

– Am o idee. Edward, încearcă să te oprești în ușă, în loc să intri direct în cameră. Ai crezut că ăsta e apartamentul fiului tău și ești atît de șocat cînd o recunoști pe Helen încît, literalmente, nu te mai poți mișca.

– Dar cum să intru, dacă el blochează ușa?

– Nu e nevoie, cel puțin nu imediat. Începi să vorbești, chiar lîngă Stan, iar Helen îți aude glasul înainte de a te vedea. Apoi, Stan intră, tu îl urmezi și toți trei vă uitați unii la alții pentru prima oară după douăzeci de ani. Haideti să-ncercăm așa.

– Îmi place, spuse Hermione, în timp ce Jessica se așeza. Cînd ți-a venit ideea?

– Azi dimineată pe la ora două.

– Continui să faci nopți albe.

– Da.

Dar în noaptea asta albă am citit o scrisoare minunată, de nenumărate ori, fiindcă mi-era greu să mă gîndesc la orice altceva.

Angela se așează pe canapea și, peste un moment, Edward simulă că bătea la ușă și o deschidea.

– Rex, am venit...

Se opri, expirînd exploziv, ca și cum ar fi primit un pumn în stomac. Trupul păru să i se retragă în el însuși, cînd o văzu pe Helen.

– Bun, bun, șopti Hermione.

– Rex? Unde-i băiatul meu? Întreba Doris, în spatele lui Stan; Helen sări în picioare. Stan, îmi stai în drum; vreau să-mi văd băiatul!

Stan făcu doi pași smuciți în cameră, cu Nora imediat după el, aproape împingîndu-l. Helen făcu un pas înapoi, în timp ce toți trei se priveau.

– Mult mai bine, spuse Jessica. Nora, îți mulțumesc că ai improvisat replica asta; se păstrează, este foarte bună. Ce senzație v-a dat, la toți trei?

– Drăguță, răspunse Nora. Pare mai natural.

– Angela? Întrebă Jessica.

– Nu prea văd nici o diferență față de celelalte moduri cum am făcut-o, dar e O.K.

– O diferență e aceea că acum știm că n-ai uitat niciodată vocea lui Doris; ajută să se explice multe din cele ce urmează. Acum vreau ca toți – inclusiv tu, Whit – să faceți momentul dinainte de a intra în scenă.

Se holbară la ea.

– Cum? Întrebă într-un tîrziu Whitbread.

– Inventai text, găsiți acțiuni, orice vă merge. Vreau să văd unde erați și ce făceați imediat înainte de a intra în apartament. Angela, pentru tine înseamnă unde erai și ce făceai *în* apartament, înainte de sosirea celorlalți.

– De ce? Întrebă Angela.

– Fiindcă viața ta nu începe în momentul cînd intri în scenă. Ești o persoană completă, iar acțiunea de pe scenă se petrece *printre* alte părți din viața ta. Mereu vii de undeva, iar cînd ieși, te duci undeva. Dacă nu poți simți asta, nimic din ceea ce faci pe scenă nu va părea adevărat.

– Am auzit despre discuții pe tema asta, răspunse Angela, dar s-o fac... De ce să ne dăm atîta osteneală?

– Fiindcă așa vă cer eu. Whit, vrei să începi?

Încet, chinuitor, se apucară toți trei să inventeze dialoguri și acțiune.

– Nu știu, murmură Whitbread, zău că habar n-am unde vrei să ajungi.

Jessica oftă.

– Aici vreau să ajung.

Își luă bastonul și veni spre scena improvizată.

– Angela, te rog.

Angela se îndepărtă de lada care reprezenta o canapea, iar Jessica se așează în locul ei, prefăcându-se că ținea un top de coli într-o mână și un creion în cealaltă.

– Opera caritabilă pentru grădina zoologică, vinerea viitoare, spuse ea; fiecare cuvânt se auzea perfect, dar era clar că vorbea singură. Licităția pentru cancer, dineul Grădinii Botanice și balul mascat al lui cum-îi-zice... Doamne sfinte, ridică ea vocea, plină de mândrie și satisfacție, am nevoie de ajutoare; o secretară nu mi-e de ajuns; treaba asta s-a umflat prea tare ca să mă mai descurc singură cu ea.

Ciocăni în masa de cafea, imitînd bătaia lui Stan în ușă; ridică o privire atentă, apoi spuse cîteva replici din dialogul care urma, incluzînd toate cele trei roluri.

– Aici voiam să ajung, repetă ea, ridicîndu-se. Sigur că încă nu știm ce făceau Stan și Doris înainte ca Stan să fi ciocănit la ușă, dar știm că Helen era foarte încîntată de ea însăși și, prin urmare, șocul de a-și vedea trecutul apărînd dintr-o dată în ușă e și mai zdrobitor. Acum, încercați voi. Nora sau Edward, începeți care vreți.

Nora o privea lung.

– A fost extraordinar. Ai făcut-o pe Doris să pară... adică, dacă eu aș putea vorbi așa...

– Așteptăm, o întrerupse sec Jessica, așezîndu-se din nou la masă.

Hermione se aplecă spre ea.

– Ai văzut ce mutră a făcut Angela? Șoc total, pariez că-n clipa asta se gîndește că ar trebui să fii tu în locul ei.

– Angela? Să creadă că alta ar putea fi o actriță mai bună ca ea? Doar nu-ți închipui una ca asta.

– Mă rog, dac-o iei pe-așa, poate că nu. Și este într-adevăr destul de bună.

– E o actriță excelentă; o să-i iasă bine.

– Știu. Ei, ia ascultă-i acum. Au prins ideea. Cam nîngaci, dar se străduiesc.

Jessica dădu din cap și rămaseră tăcute, ascultînd.

– Bine, spuse ea după cîteva minute. Acum reveniți și jucați din nou scena, dar amintiți-vă ce s-a întîmplat înainte, fiindcă face parte din voi.

Reluară primele cinci minute ale scenei.

– S-a schimbat ceva? Întrebă Angela. Mie nu mi s-a părut altfel.

Jessica inspiră prelung.

– A fost puțin mai altfel. Cu timpul, va fi și mai bine. Dacă nu, nici n-ar mai avea rost să repetăm. Dați-mi voie să vă spun ce încerc să fac. Sînt sigură că ați mai auzit totul și-nainte, dar cred că e nevoie să auziți acum și de la mine. Căutăm adevărul. Asta înseamnă ca, atunci cînd pe scenă se întîmplă ceva surprinzător, să fiți cu adevărat surprinși. Știu că veți considera asta un lucru atît de elementar încît nici nu e nevoie să mai fie spus, dar actorii îl uită tot timpul. Sînteți cu toții atît de talentați, încît puteți juca aproape fără nici o emoție, dar jucarea surprizei, a spaimei sau a furiei nu convinge niciodată spectatorii la fel de mult ca *reală* surpriză, spaimă sau furie. Odată ce i-ați convins... ei bine, pe asta o știți din toate ocaziile cu care ați reușit-o în trecut: vor crede în voi și vă vor urma oriunde, prin alte emoții și alte situații, pînă cînd – cel puțin, așa sperăm – vor descoperi ceva nou despre ceea ce înseamnă să fii om. Pentru mine, asta e adevărata magie a teatrului.

Edward clătină din cap:

– Aștepți prea mult de la noi. Câți dintre noi pot ajuta efectiv spectatorii să înțeleagă ceva nou despre condiția umană? O mînă de actori, din întreaga lume? Vorbești despre un talent formidabil, un talent foarte rar.

– Gîndiți-vă la ceva spre care să tindeți, replică rece Jessica, găsind pesimismul lui Edward mai puțin atrăgător pe moment. Acum, vă rog să reveniți și să luați de la început actul doi.

Draga mea Jessica, îți trimit două cărți care mi-au plăcut mult. Sper că-ți vei găsi timp să le citești. Știu sentimentul că ai prea multe de făcut înaintea premierei (vei avea previzionări?) dar predica mea pe ziua de azi e următoarea: micile pauze de relaxare fac efectiv ca totul să fie mai ușor de ordonat, la fel cum înghițiturile de vin ajută o masă întreagă să cadă mai ușor, iar scurtele despărțiri între îndrăgostiți le întăresc sentimentele. Acordă-ți puțin timp și pentru tine însăși. Cu toată dragostea, Luke.

Dragă Luke, am o problemă cu începutul actului doi; nu pot crea tensiunea explozivă de care are nevoie. E mai bine decît înainte, cu Stan încremenit în ușă, șocat, și Doris în spatele lui, auzită (și reamintită) de Helen înainte de a o vedea, dar tot nu e de ajuns. Ce crezi că pot face? Jessica.

Draga mea Jessica, ridic-o pe Helen de pe canapeaua aia. Scena e prea statică în momentul dinaintea intrării lui Stan. Poate să fi fost în dormitor și să între încă pieptănîndu-se, sau luînd pe ea o haină, ori probînd o eșarfă – cam așa ceva – exact în momentul cînd Stan deschide ușa. Așa că se pomenesc față în față, stînd în picioare, împietresc amîndoi în loc pentru vreo trei secunde înainte ca

*Doris să-și spună replica în spatele lui Stan (o contribuție foarte bună, apropo). Sper să-ți fie de folos.
Cu dragoste, Luke.*

– Da! exclamă Hermione în timp ce ea și Jessica îi priveau pe Angela și pe Edward stînd față în față, de-o parte și de alta a scenei ad-hoc. Excelent! În sfîrșit ai nimerit-o.

– Mi-a sugerat-o un prieten, răspunse Jessica.

– Aha! Minunile faxurilor.

– Și ale prieteniei.

– Apropo de care, ce zici de-o cină împreună diseară? Vino pe la șapte; închiriez un film și nu vom vorbi deloc despre muncă.

– Sună minunat, dar n-am putea-o face mai bine mîine seară?

– Sigur că da. Să mă abțin de a te întreba ce se întîmplă diseară?

Jessica zîmbi:

– Mi-e greu să fac față unei asemenea subtilități. Edward mă duce să cinăm la Manly și să vizităm ceva numit *Oceanworld*.

– Vai, ce romantic! Este o romanță?

– Nu. Ne place să fim împreună.

Și la fel îi spuse și lui Edward în seara aceea, cînd stăteau pe terasa restaurantului *Headlands* din Manly. Luaseră Jetcat-ul pînă acolo, săltînd cu mare viteză peste valurile golfului, apoi vizitaseră *Oceanworld*, un enorm acvariu marin cu pasarelă mobilă pe sub fundul transparent, astfel că se uitau în sus la rechini, caracatițe, țipari și zeci de alte vietăți din ocean și de lîngă Marea Barieră de Coali.

– Ce amuzant, comentă Jessica. E cel mai bun mod de a-ți închipui că ești un rechin sau o anghilă. Cel puțin, vezi lucrurile din punctul lor de vedere.

– Nu și dacă te simți sirenă, replică Edward; mergeau

încet spre restaurant și o ținea de brațul liber, lucru care Jessicăi nu-i plăcea, dar nu spuse nimic, ca să nu se simtă refuzat. Te-ai plictisit de viața pe uscat?

– Nu m-am plictisit de nimic, răspunse ea. Îmi plac noile experiențe și senzații. Modurile noi de a privi realitatea.

În restaurant, Edward îi trase scaunul să se așeze și-i propti bastonul de perete.

– Ești mulțumită de repetiții?

– Credeam c-am convenit să nu vorbim despre lucru.

Edward luă menu-ul și începu să-l consulte.

– Tot ce au aici e foarte bun. Poate vrei să guști gîndacul de Moreton Bay, dacă nu-l știi.

– Nu-l știu. Numele, categoric, nu mă tentează deloc.

– Nu-i decît un crustaceu minuscul, înțelegi, cu o denumire jalnic de nepotrivită. Mai au și Victorian Yabby, o langustă locală, foarte bună. Iar barramundi-ul e un pește excelent, găsit numai pe-aici. De asemenea, escalopul tasmanian la grătar. Ți le-aș recomanda pe toate. Vin roșu sau alb?

– Roșu. Edward, ce-i cu interesul ăsta neașteptat pentru mîncare? Întotdeauna ai părut atît de indiferent, ca și cum o masă n-ar fi decît un biet obstacol între tine și moartea de inaniție.

– Dar acum sînt cu tine și asta schimbă totul. Jessica, trebuie să ți-o spun, cu tine, viața mea este total diferită.

– Spuneam că nu vom vorbi despre asta.

– Tu ai spus.

– Bine, atunci, eu am spus. N-ajunge atît?

Colțurile gurii lui Edward se arcuiră în jos.

– Te-am dezamăgit.

– Puțin, dar nu excesiv. Haide, Edward; să nu ne amărîm.

Din acel moment, Edward o lăsase să conducă ea conversația, ocolind ferm subiectele personale, pînă-și

terminară desertul și ajunseră la espresso. Apoi, Edward trase adînc aer în piept, făcîndu-și curaj.

– Te-am întrebat adineaori dacă ești mulțumită de repetiții.

– Iar eu ți-am spus...

– Știu, dar trebuie să discutăm despre asta.

O apucă de mîină, strîngîndu-i-o cu putere.

– Am o mare încredere în tine, mai multă decît în oricine altcineva, în acest moment. Dar deocamdată trebuie să te întreb de părere ai despre noi, fiindcă mulți oameni din Sydney spun că spectacolul e un dezastru, iar eu sînt prea subiectiv ca să-mi pot da seama dacă au sau nu dreptate, așa că-ți cer să-mi spui tu.

Pe Jessica o cuprinse furia.

– Îmi ceri să te asigur că piesa nu e un dezastru? Și ce vei face dac-am să-ți spun că este?

Șocat, Edward răspunse:

– Nu știu. Nu mă aștept să spui așa ceva.

– Atunci, de ce mă mai întrebi?

– Fiindcă am nevoie să te-aud spunînd că este un spectacol minunat. Mi-am investit în el toate energiile și speranțele, mai mult decît și-ar putea imagina oricine și am nevoie de o încurajare. Îți cer prea mult?

Jessica își eliberă mîna.

– Aș vrea să merg acasă, Edward.

– Nu, nu, trebuie să terminăm. De ce devii ostilă, cînd ne înțelegem atît de bine? Ți-am pus o întrebare simplă: ești mulțumită de repetiții?

– Ne îndreptăm în direcția cea bună. Mai avem două săptămîni pînă la previzionări. Și ce mai spun oamenii despre piesă? Sau despre mine?

– Ar fi mai bine să nu știi. N-am menționat-o decît fiindcă noi patru sîntem puțin cam îngrijorați. Angela crede că problema stă în repetițiile închise, dar nu putem fi siguri, așa că am spus că te voi întreba pe tine.

– A, tu ești mesagerul desemnat? Asta-nseamnă că

nici unul dintre voi nu credeți că repetițiile merg bine?

– Cu toții credeam, pînă am început să auzim...

– Pînă ați început să auziți ce? Vreau să știu, Edward.

– Jessica, nu mi-e deloc ușor. Dar trebuie să credem că tot ceea ce facem e bine; nu mai putem continua încă două săptămîni întrebîndu-ne dacă nu s-ar putea să fie... să fie...

– O catastrofă. Asta ai auzit?

– Mă rog, printre altele... Dar nimic nu e adevărat...

– Dacă o credeai într-adevăr, n-ai mai fi adus vorba. Continuă. Vreau să știu ce spune lumea.

– Păi nu e adevărat, știm cu toții, dar unii oameni spun că bîjbîi, că habar n-ai să asamblezi un spectacol și să-l construiești, înțelegi, să generezi tensiune și că nu știi să lucrezi cu echipa și cu actorii...

– Și ești de aceeași părere? Cu unele din vorbele astea, sau cu toate? S-o luăm pe ultima. Că nu știu să lucrez cu actorii.

– Nu, firește că nu sînt de acord, ți-am spus, știu că oamenii greșesc. Cu toții te considerăm cea mai bună regizoare cu care am lucrat vreodată. Pînă și Angela a spus asta, iar ea are cea mai mare experiență dintre toți.

– Atunci, de ce mai discutăm?

– Fiindcă ne e greu să fim subiect de bîrfă.

– Credeam că eu eram subiectul.

– Sîntem implicați și noi. Și se creează o atmosferă, înțelegi, de suspiciune și neîncredere, de *îngrijorare*, cînd ar trebui să ne concentrăm asupra piesei, nu să ne batem capul cu ce zice lumea.

– De acord.

– Cu ce?

– Cu faptul că trebuie să vă concentrați asupra piesei. Că nu trebuie să vă preocupați de ce zice lumea. Ți-ai dai singur un sfat excelent.

– Jessica, ești imposibilă. Doar știi ce voiam să spun.

Nu vrem să ne facem griji, dar n-avem încotro. Atmosfera, înțelegi...

– Da, am auzit. Cu toții sînteți de acord că sînt cea mai bună regizoare cu care ați lucrat vreodată, dar începeți să vă îndoiti imediat ce-i auziți pe cei în necunoștință de cauză bîrfind.

– Nu, nu, nu asta am vrut să zic.

– Ei, poate că ai să-mi mai spui odată exact ce-ai zis.

– Domnește un sentiment de nesiguranță, o *miasmă* de nesiguranță. Aș crede că înțelegi; ești foarte sensibilă la sentimentele oamenilor. Angela a întrebat dacă ar putea invita cîțiva prieteni – persoane influente – la repetiții, dar Hermione n-a fost de acord. De ce? Ce rău ar face? Ar putea ajuta la vînzarea biletelor, să știi, iar unii se întreabă pînă și dacă vom ajunge la premieră, dacă miasma asta mai durează și afectează vînzările. N-ar trebui să fii surprinsă că ne facem griji pentru viitor.

Jessica tăcu. „Toți își fac griji pentru viitor,” reflectă ea, dar nu-i putea împărtăși grijile ei lui Edward.

– Uite ce vom face, spuse. Începem publicitatea și reclamele mai devreme, iar dacă Hermione poate aranja, dăm drumul la avanpremierele din Melbourne cu cîteva zile în avans. Asta înseamnă că vom avea cronici prealabile din partea unor critici care n-au auzit toate zvonurile tale sinistre. Va trebui să-mi restrîng toate programele, ceea ce înseamnă că nu voi mai avea timp pentru nimic altceva pînă la premieră, dar asta ar trebui să vă asigure pe toți că acord spectacolului toată atenția; că tot ce trebuie făcut, se va face. Vom avea succes, Edward. Nimeni n-are de ce să-și facă griji pentru viitor.

Edward dădu din cap, posomorît.

– Vrei să spui că nu vei mai lua cina cu mine.

– Of, pentru numele lui Dumnezeu, se răsti ea, pierzîndu-și calmul. Nu m-ai ascultat? Vorbesc despre spectacol, despre viitor. Nu mi-ai spus chiar tu că tocmai asta vă preocupă? Fii atent la mine, Edward. Îți spun clar că

nu aveți nici un motiv de îngrijorare. Hermione și cu mine ținem totul sub control. Ești în stare să înțelegi asta? O poți ține minte destul ca să le-o repeți și celorlalți din distribuție? Dacă nu, vă scriu tuturor o scrisoare. Și poate că am s-o fac oricum.

Tăcu o clipă.

– N-ar fi rea ideea, murmură ea, ca și cum Edward n-ar fi fost de față. O trecere în revistă a progreselor, vorbind despre următoarele câteva săptămîni... Cam ca raportul unui director în fața consiliului de administrație. Da, asta voi face. Și-am s-o fac chiar astă seară.

Își ridică privirea.

– Trebuie să mă duc acasă, Edward. Am treabă.

Draga mea Jessica, ce idee bună! De unde ți-a venit? Mă pot gândi la zeci de situații dificile care ar fi putut să fie evitate dacă scriam și eu o scrisoare de acest gen, o dată sau de două ori în timpul repetițiilor. E uimitor cum ne delăsăm cînd vedem oamenii în fiecare zi; după un timp, începem să presupunem că gîndesc la fel ca noi. O ipoteză foarte periculoasă. Oricum, îmi place ideea ta și sper că vei găsi o formulă măgulitoare pe care s-o imit și eu în viitor. A propos, scrisoarea ta, scurtă cum a fost, părea nefericită. Are vreo legătură cu raportul față de actori și echipă? Sau cu o viață mondenă despre care eu nu știu nimic? Sau cu gîndacii de Moreton Bay? (Am citit despre Australia și mi-a trecut prin minte că poate ai mîncat unul din ăia, într-un moment de nebunie, și suferi de pe urma efectelor.) Prietenii buni se destăinuiesc unul altuia; altfel, de ce mai existăm? Cu toată dragostea, Luke.

Jessica se întrebă ce i-o fi scris în scrisoarea aceea de un singur paragraf care o dăduse de gol. I-o scrisese foarte tîrziu, după ce o terminase pe cea către echipă și actori, cînd era extenuată, îngrijorată și se simțea foarte

singură. Îi era dor de un om care să n-aibă nici o legătură cu locul și temerile acelea. Dar, de îndată ce începuse să-i scrie lui Luke, nu se mai putuse îndura să-i spună cele întâmplate. Una era să-i ceară ajutorul într-o chestiune de mizanscenă și cu totul altceva să-i dezvăluie problemele ei personale. Oricum, Luke nu avea cum s-o ajute și nici ea n-o dorea. Venise acolo ca să-și poarte propriile bătălii și să-și croiască singură drum și nimic nu schimbasese această situație. Avea să se descurce singură.

Cu excepția lui Hermione, își spuse, simțind că i se ridica brusc moralul. Fiindcă, desigur, nu era singură; avea o prietenă. Și încă o prietenă puternică.

– Deci, canalia ți-a spus, zise Hermione, ținând în mână o copie a scrisorii Jessicăi; stăteau pe canapeaua din livingul ei, cu aperitive și o sticlă de vin pe mäsută. Putem lua cina oricînd, îi spusese ea Jessicăi, la sosire. Supă rece, salată rece, pîine caldă. Dar nu te grăbești, nu-i așa? Nu te repezi înapoi acasă ca să mai lucrezi ceva?

– Nu. Micile pauze de relaxare fac efectiv ca totul să se ordoneze mai ușor.

– Serios? Cînd ai ajuns la concluzia asta?

– Un sfat de la un prieten. Intenționasem să-l urmez, dar am fost prea ocupată.

Izbucniră în rîs, dar cînd se așezară pe canapea și Jessica îi arătă scrisoarea către actori, ochii lui Hermione se umplură de furie.

– Ticălosul! N-avea nici un motiv să-ți spună. Ai o treabă de făcut și o faci fantastic – toată lumea ți-e alături cu trup și suflet...

– Toată lumea?

– Aproape. Să-i auzi cum vorbesc despre tine. A, Whit încă mai are îndoieli din cînd în cînd, între repetiții, dar de cum începe să lucreze e pe veci al tău. Porcul tău galant de Edward este cu totul altă poveste. Ce lichea

smiorcăită! De ce se teme așa?

– De lume. Și, în momentul de față, lumea pare să-i spună că regizoarea lui e o incapabilă.

– Iar o regizoare e ca o mamă, și vrea ca mama să-i spună că totul e în regulă și-o să aibă grijă de el pe veci.

– Cam așa ceva.

– Și tu ieși cu... individul ăsta?

– Actualmente, nu. I-am spus că voi fi prea ocupată cu spectacolul.

– Și s-a îmbufnat.

Jessica tăcu.

– Bine, O.K., a trecut. Hai să vorbim despre lucrurile astea pe care le-ai spus în scrisoare. Ai șarjat, desigur, dar merge și așa. Publicitatea și reclamele au demarat efectiv săptămîna trecută, însă începînd de azi am declanșat un război-fulger. Anunțuri în ziarele de-aici, din Melbourne și Canberra, afișe pretutindeni și o serie de interviuri cu Edward – „profesor de artă dramatică devenit actor“, chestii de-astea. Totodată, am făcut o înțelegere cu un prieten care conduce o asociație anti-SIDA – foarte mondenă – pentru peste două săptămîni. Imediat după dîne, va urma un program de numere muzicale și dans, iar dacă ești de acord, Angela și Whit vor juca o scurtă scenă din *Sfîrșitul călătoriei*, în cadrul programului. E o atmosferă de foarte înaltă clasă și n-ar strica să vii și tu.

O văzu pe Jessica schimbîndu-se la față.

– Mhm, va trebui să-ți cumperi o rochie de seară. E timpul. Este foarte important ca regizorii și producătorii de succes să se integreze în înalta societate – știi și tu, Jessie – ceea ce include participarea la unele dintre solemnitățile astea foarte plicticoase și la fel de necesare.

– Am să mă mai gîndesc. Vreun grup de spectatori și-a anulat comanda?

– Cîteva. Mă rog, de fapt, cam jumătate. Dar nu-i o nenorocire; o consider un neajuns minor, pe care cineva

cu forța și furia mea incipientă îl poate rezolva în scurt timp.

– Asta ce înseamnă?

– Înseamnă că am o autoritate considerabilă în orașul ăsta. Mulți oameni care se cred stăpîni pe situație mă respectă și-mi datorează diverse favoruri adunate de-a lungul anilor. Nu aplic presiunile fără discriminare; aștept ocaziile cu adevărat importante, iar asta e una dintre ele. În fine, văd că încă mai ești nedumerită. Jessie dragă, știi cum e cu grupurile de spectatori: magnații care au bănci și conduc corporații grase cumpără săli întregi pentru clienți, prieteni, ce-o fi. Unii dintre ei ajung pînă la treizeci-patruzeci de mii de bilete pe an, pentru diverse piese și musicaluri și fiecare producător pe care-l cunosc se bazează pe ei, fiindcă fac ca un spectacol să arate ca o mare bombă încă dinainte de premieră. Prietenul meu Harry Miller zice că blindează piesele contra criticilor.

– Și ăștia sînt cei asupra cărora faci presiuni?

– Cei care-mi sînt datori. Îți garantez că nu ei au luat hotărîrea de a anula comenzile pentru spectacolul nostru; altcineva a făcut-o, mai din josul ierarhiei. Odată ce ajungi la vîrf, totul se schimbă în mare grabă. Mă ocup eu de problema asta, Jessie; s-ar putea să dureze un timp, dar o rezolvăm noi. Chiar crezi că aș lăsa o gașcă de jigodii înfumurate să-mi distrugă spectacolul? Doar mă cunoști.

– Poate ar trebui să deschidem accesul la repetiții.

– N-n. Merge de minune. Lucrezi tot mai bine pe zi ce trece și n-am de gînd să aștern covorul roșu pentru niște căcănari care te-au vorbit de rău. N-ar fi de nici un folos, să știi; ar trebui să găsească pe cineva care să le susțină minciunile, iar apoi ar împrăști-o și pe asta prin oraș. Ai încredere-n mine, Jessie; continuăm la fel. Și acum, ascultă-mă. Să-ți spun ce i-ai zis lui Edward. Piesa asta o să fie o senzație. Vom îngenunchea toate celelalte teatre – adică, dacă teatrele ar avea genunchi –

să se milogească de noi să le aducem *Sfârșitul călătoriei* după primele două luni de reprezentații. Îți spun eu: nu-ți face griji. Fii doar cea mai bună regizoare pe care a văzut-o naibii vreodată orașul ăsta. Mai mult nu-ți cer.

Jessica rîse tremurat. Era atît de obosită încît abia mai putea să se miște.

– Aseară, totul părea așa de îngrozitor...

– Prea multe emoții, sărăcuța de tine, ești istovită. Ia să-ți dăm noi ție ceva de mîncare și să te trimitem acasă la culcare.

Întinse mîna, iar Jessica i-o luă și se simți ridicată în picioare.

– Ai nevoie de hrană și de somn. Ce-o să se-ntîmple cu spectacolul, dacă-mi leșini în brațe? Nu există nimeni, în orașul ăsta, care să-ți poată lua locul. Tu, eu și Donny Troville am fi foarte încurcați dacă ai intra în spital.

Jessică i se păru ceva ciudat la această frază, dar era prea obosită ca să-i mai urmărească logica. Mîncă tot ceea ce-i puse Hermione în față, își bău cafeaua și se ridică să plece.

– Te iubesc, spuse ea, din ușa. Îți mulțumesc că exiști.

Hermione o strînse la piept și, un moment, Jessica se simți ca un copil în îmbrățișarea mamei sale.

– Îți mulțumesc că ai venit la noi, spuse Hermione. Și eu te iubesc. Acum du-te-acasă. Dormi.

Dragă Luke, îmi pare rău că nu ți-am mai scris de o săptămînă, dar ne-am strîns programul ca să putem avea cîteva zile de avanpremieră în plus la Melbourne și n-am avut nici un minut la dispoziție ca să mă gîndesc la altceva. Acum am trecut în Teatrul Dramatic, pentru trei zile de repetiții generale. Este amuzant aici, cu o repetiție în Sala Mică din vecini, o operă repetînd la etaj și orchestra filarmonicii repetînd lîngă operă; parc-ar fi un stup enorm, cu noi ca niște albinuțe bîzînd cuvinte și note muzicale într-un

ritm febril. Ce sentiment plăcut, să faci parte din așa ceva!

În colțișorul nostru, avem decoruri complete și mobilier adevărat, în sfârșit. Am obținut plăcile turnante pe care le cerusem, așa că avem două apartamente vizibile în același timp și fiecare turnantă conține cîte trei camere. Știu că-ți poți închipui: pe măsură ce fiecare placă se rotește, acțiunea se poate desfășura în cîte o altă încăpere – living room, dormitor, bucătărie – din fiecare apartament. E foarte interesant de privit. Miercuri vom pleca la Melbourne pentru zece zile, apoi ne vom întoarce pentru o săptămîină de previzionări. Sînt foarte neliniștită, atît de nervoasă încît mă simt aproape beată. E un alt fel de nervozitate decît cea pe care am cunoscut-o atîția ani pe scenă, dar într-un fel seamănă cu tracul – cît de uluitor e ca după atîta timp să descopăr că-l au și regizorii – și mă ține trează, alarmată nu de un rol, ci de toate, pentru toți oamenii care depind de mine. Și-mi tot spun că am omis ceva – sau mai multe ceva-uri – că am făcut lucruri pe care n-ar fi trebuit să le fac, că n-am făcut altele pe care trebuia să le fac... și apoi mă întreb cum am putut avea aroganța de a presupune că mă pot repezi să regizez un spectacol, de parcă n-ar fi necesari ani de studiu, gîndire și experiență... Dar în momentul ăsta nici nu mă mai simt arogantă, ci doar speriată.

N-ar trebui să-i spun toate astea; sînt prea intime. Dar nu am pe nimeni altcineva căruia să i le pot destăinui – toți cei de-aici, chiar și Hermione, ar crede că mă tem că nu sîntem gata și nu pot admite așa ceva. Luke știe cum e. Înțelege că-i scriu ca de la un regizor la altul. Înțelege totul.

Spectacolul nu e exact așa cum l-aș dori, dar cred că prezența publicului ne va fi de folos. Actorii par să fi ajuns la un plafon... nu progresează deloc

(nici nu se degradează, slavă Domnului) dar par incapabili să facă iar ceva nou. Poate am repetat prea mult; știu că se poate întâmpla și așa ceva.

Principală mea grijă e Angela. Trebuie să treacă prin atâtea stări – furie, vinovăție, frica de demascare, descoperirea că poate fi miloasă, descoperirea și mai mare că poate iubi – și nu pare capabilă să le rezolve pe toate în același timp. Parcă și le-ar fi rînduit în niște cutiuțe de unde le scoate pe rînd, la nevoie. Emoțiile ei nu sînt curgătoare; pare mai mult calculată, decît pasională. Dublura ei e mai tînră și pare să aibă mai multă pasiune, dar probabil nu vom ști niciodată cu certitudine fiindcă nu mi-o pot imagina pe Angela permițîndu-și să se îmbolnăvească; i-ar spune oricărui virus sau bacterie unde să se bage... și n-ar fi în apropierea ei.

Nora își dă toată silința și sper că spectatorii o vor energiza. Cei doi bărbați sînt excelenți, mai ales „descoperirea” noastră, Edward Smith. Dacă mai ții minte, el e cel pe care l-am pescuit direct de la locul de muncă din universitate, iar în ultimele cîteva zile a progresat tot mai mult și uneori aproape că aleargă odată cu piesa.

De cînd i-am spus că voi fi prea ocupată ca să-l văd. De-atunci, nu mi-a mai adresat o vorbă, decît cînd e strict necesar, dar ce contează, de vreme ce pe scenă e minunat? Dacă și Angela ar fi la fel de bună..

Dacă Angela ar fi atît de bună, n-aș simți o asemenea frustrare și îngrijorare. Nu doresc doar un spectacol reușit; vreau unul mare. Iar în sinea mea știu exact cum va arăta și cum va suna; pur și simplu n-am găsit un mod de a o ajuta pe Angela să-și aducă rolul la lumina zilei. Tu ai putea. S-ar putea ca asta să fie deosebirea dintre un mare regizor în-născut și unul care face regie ca substitut pentru

altceva. Am mai citit odată fraza de mai sus. Sper că nu-i adevărată.

Nu mi-ai spus nimic despre noua piesă a lui Kent. Te pregătești s-o pui în scenă? Am primit textul dar n-am avut timp să-l deschid. Poate la Melbourne. Ce ciudat e că vorbesc despre un al doilea oraș străin într-un timp atât de scurt. Asta trebuie să se numească imersiunea australiană. Jessica.

Draga mea Jessica, nu va avea nici un sens pentru tine, dar fă-o oricum. Dacă primești o scrisoare de la New York, n-o lua în seamă. Arde-o, arunc-o, n-o citi. Te rog, ai încredere în mine cu problema asta. Aici s-a întâmplat ceva, nu periculos, dar dificil și s-ar putea să te afecteze și pe tine, exact în perioada când trebuie să te concentrezi asupra avanpremierelor. Îți promit că-ți voi explica totul mai târziu, dar te rog ca acum să faci ceea ce-ți cer. Te rog. Ai încredere. Mă voi gândi la tine în fiecare minut când vei fi la Melbourne. Te iubesc. Luke.

În noaptea aceea, Jessica reciti scrisoarea de mai multe ori, printre împachetatul bagajelor și telefoane primite de la Nora și Whit, care aveau idei de ultim moment cu privire la toate, de la decor pînă la cronometrajul cortinei finale.

Ai încredere în mine.

Pentru ce? Ce putea să se fi întâmplat care ar fi afectat-o și pe ea?

Acum, când coresponda cu Luke prin fax, nu mai primea corespondență. Nimeni nu mai știa unde se afla. Însemna că era o persoană căreia îi spusese el. Cine? Și de ce ar fi făcut-o?

Ai încredere.

„Am,” își spuse ea. „În aproape toate privințele. Dar ar trebui cel puțin să văd dacă a sosit ceva.”

Așa că, la un moment dat, după miezul nopții, ieși pe verandă și deschise cutia poștală. Plicul era acolo, lucind alb pe fundul cutiei negre. Îl scoase și îl privi în lumina ce se revărsa din antreu. Numele ei. Adresa. Bătute la mașină. Fără expeditor. Îl duse în casă, ținându-l de un colț, ca și cum ar fi putut fi otrăvit.

Luke nu i-ar fi spus nimănui, numai unui prieten. Ce motiv de îngrijorare aș putea să am?

El e îngrijorat.

Cînd termină de împachetat, plicul stătea pe birou. La unu și jumătate, se pregăti de culcare. La două fără un sfert, începu să deschidă plicul.

Ai încredere.

„Am să mă mai gîndesc,” se hotărî ea. Puse plicul pe noptieră și se culcă. La ora trei, aprinse veioza și rupse plicul înainte de a se putea răzgîndi. Piesa lipsea complet din mintea ei. Nu se mai putea gîndi decît la scrisoare. Indiferent ce se întîmpla, era vorba de Luke și, într-un fel, de ea, așa că trebuia să știe ce era.

În plic se afla un articol de ziar, rupt neglijent din pagină.

În spatele ușilor închise

de TRICIA DELACORTE

„Ce regisor de mare succes de pe Broadway a devenit aproape un pustnic, fiindcă e amorezat de o wallaby¹ australiană? Sau poate o fi o wannabe², care țintește să-și facă o revenire pe coada fracului unui mare mahăr de pe Broadway, capabil să-i netezească oricui calea... chiar și unei mortăciuni foste și de demult?”

-
1. a. Ceă mai mică specie de cangur; b. *on the wallaby* = pornit în căutare de lucru
 2. „Voi-să-fiu”; veleitar, persoană ambițioasă – joc de cuvinte cu *wallaby*

Capitolul 15

În seara premierei, Teatrul Central din Melbourne avea sala vîndută. Edward se plimba înapoi și încolo, agitat.

– Ar fi trebuit să păstreze măcar un loc nevîndut. Nu e bine să forțezi mîna zeilor. Indienii americani țeseau pleduri cu cîte o greșeală, ca să nu fie perfecte. Zeii cred că perfecțiunea înseamnă o încercare a noastră de a rivaliza cu ei și ne doboară.

– Zeii nu vin niciodată la premierele în provincie, replică Hermione. Au să ne-aștepte în Sydney.

Zîmbi, la vederea privirii surprinse a lui Edward, dar nu peste mult, cînd o văzu pe Jessica ieșind din cabina de machiaj, spuse:

– Dintre toate lucrurile care mă îngrijorează, o lovitură sub centură din partea zeilor e pe la coada listei.

Jessica zîmbi vag.

– Abia au să ne ia în seamă, sîntem prea departe de perfecțiune.

– Nu chiar *atît* de departe. Sîntem într-o formă bună și o știi și tu. Ce este, Jessie? Te frămîntă ceva de cînd am plecat din Sydney și nu-mi vine să cred că ești chiar atît de alarmată pentru spectacol.

Făcu un efort să zîmbească și să sune cît mai încrezătoare.

– Am prea multe pe cap; nici prin minte nu-mi trecea

că rămîn atîtea de rezolvat înaintea unei premiere. Dar ne vom descurca noi. Multe probleme dispar de la sine în fața publicului.

– Jessica, lumina din actul trei... interveni maestrul de lumini și se sfătuiră scurt, hotărîndu-se să scadă treptat iluminarea de-a lungul ultimelor cinci minute, lăsînd o placă turnantă în întuneric, iar pe cealaltă doar o singură lampă, cuprinzîndu-i pe Helen și pe Rex în cercul ei de lumină.

– De ce nu ne-a venit ideea asta la Sydney? se întrebă Hermione. E minunată... și atît de evidentă.

– E evidentă numai după ce te-ai gîndit la ea, replică Jessica, după care intră Dan Clanagh, spunînd:

– La locuri, toată lumea la locuri.

Automat, Jessica porni înainte, să-și ocupe locul pe scenă.

– Jessie.

Hermione îi pusese o mîină pe braț, iar Jessica se opri, aproape ținîndu-și respirația, căci abia aceea fu clipa cînd conștientiză cu adevărat faptul că alții aveau să răspundă la apel, intrînd în decor și împărtășindu-și piesa unii altora și publicului, în timp ce ea nu făcea decît să privească.

– Nu ți-e prea ușor, așa-i? o întrebă Hermione.

– Nu. Dar se va rezolva. Odată și-odată.

O sărută pe obraz:

– Prefer să fiu aici, făcînd asta, decît în altă parte, ocupată cu altceva. E cum nu se poate mai minunat, să știi, că m-am întors.

– Bine. Contez pe asta. Acum, haide; vom face parte din public și vom vedea un spectacol excelent.

În spatele sălii, Jessica se rezemă de perete, prea nervoasă ca să se așeze lîngă Hermione, pe locurile rezervate lor. De cum se aprinseră reflectoarele, se aplecă înainte, zorînd în gînd actorii, rostindu-le mutește replicile cu cîte un moment în avans, îndreptîndu-și ochii

spre locurile unde aveau să se miște, mereu cu un pas înaintea lor. Avea mâinile încleștate, tot trupul rigid de încordare, ca și cum și-ar fi împins și tras actorii spre a-și aminti tot ceea ce învățaseră la repetiții și apoi a trece mai departe, spre mai bine, căci știa că așa se întâmpla adeseori, în însuflețirea reprezentației.

Spectatorii erau binevoitori. Aplaudaseră la aprinderea reflectoarelor; o aplaudară pe Angela Crown, care le era binecunoscută; rîdeau și tăceau în locurile potrivite. Prin actul trei, Jessica începu să se emoționeze. Încă mai ținea mâinile încleștate și stătea cu trupul desprins de perete, dar nu mai era îngrozită că ea și Hermione se înșelaseră. Existau puncte tulburi, însă aveau timp să le limpezească. Angela continua să joace prea mecanic, dar și la asta puteau lucra. Nora reacționa față de public și interpreta mai bine decît la repetiții. Whit avusese cîteva stîngăcii, însă în majoritatea cazurilor era un iubit puternic și înțelegător. Apoi, mai era și Edward.

– A fost incredibil, spuse Hermione, în timp ce ieșea din sală împreună cu Jessica, pe aplauzele spectatorilor. Ai avut dreptate – slavă Domnului că nu m-ai lăsat să-ți mut gîndul de la el – a fost absolut incredibil.

– Da.

Jessica se simțea mai apropiată de Edward ca oricînd. I se părea posibil să-l iubească. Făcuse publicul să plîngă și atinsese o coardă sensibilă din adîncul sufletului ei, o jinduire după emoțiile puternice care i se inhibaseră de-a lungul anilor de singurătate. Se învăpăiaseră strălucitor alături de Luke, dar apoi iarăși fuseseră înăbușite.

Pînă în seara asta, cînd Edward le făcuse să se însuflețească.

– Șampanie? întrebă Hermione. Sosiseră primele în apartamentul ei de hotel, unde actorii și șefii de compartimente aveau să aștepte cronicile.

Jessica turnă două pahare.

– Mîncarea ar trebui să sosească imediat.

Cînd intrară și ceilalți, cu o teamă superstițioasă de a spune că ieșise bine, Hermione supraveghe bufetul.

– *Scrampi* și sote chinezesc. Tradiția mea personală: același supeu după fiecare premieră. Datează de prea mulți ani ca să mai țin minte cum a început, dar mă face să mă simt bine, așa că le-o impun tuturor.

– Delicios, comentă Whitbread, cu gura plină de sote.

– Are gust de paie, i-o întoarse Edward. Cum sînteți în stare să mîncăți, cu așteptarea asta cumplită?

– Să mă ia dracu' dacă știu, răspunse Hermione veselă. Știu doar că mi-e foame.

Peste cîteva ore fură aduse cîteva exemplare din prima ediție a principalului cotidian din Melbourne, și se lăsă tăcerea, în timp ce citeau cu toții.

„Sfîrșitul călătoriei, care a avut premiera aseară la Central, înaintea reprezentării la Teatrul Dramatic din Sydney, este o piesă de forță, construită rafinat, care aproape își realizează potențialul. Jessica Fontaine, actrita americană, la debut ca regizoare, a concentrat emoțiile și tensiunea exact în locurile potrivite – am avut impresia că spectatorii își țineau cu toții respirația în mai multe rînduri, nesiguri ce avea să urmeze – iar decorul e un triumf: două turnante reprezentînd două apartamente ai căror locatari se află în contradicție și mereu se pierd reciproc la limită, după cum demonstrează splendid metafora plăcilor turnante în mișcare.

Slăbiciunea constă în interacțiunile actorilor. Angela Crown este aproape potrivit de puternică în rolul Helen, iar Nora Thomas și-a găsit rolul care s-o lanseze în Doris, dar cele două femei nu se ciocnesc nici un moment cu ferocitatea cerută de text. Whitbread Castle e un Rex puternic, însă el și Angela Crown, nici chiar în scena de dragoste finală, de o extraordinară frumusețe, nu m-au convins că unirea lor e inevitabilă; mi-am spus: „Ce noroc că le-a reușit,/ și aş crede că nu aceasta a fost intenția dramaturgului, nici a domnișoarei Fontaine. Adevărata vedetă a serii a fost Edward Smith, profesor de artă dramatică scos din obscuritate printr-o miraculoasă intuiție din partea domnișoarei Fontaine. Cu stupefianta sa interpretare a rolului

Stan, este absolut convingător, patetic și admirabil în același timp— lucru deloc ușor chiar și pentru cei mai experimentați actori, necum pentru unul aflat la primul rol de răsunset.”

Jessica parcurse restul, știind că majoritatea cititorilor nu ajungeau niciodată pînă la sfîrșitul unei cronici: nu-i interesa decît sentința generală, cu degetul mare în sus sau în jos. Iar cea de acum se pronunța, categoric, cu degetul în sus. Nu era o cronică nemaipomenită, dar conținea citate bune pentru reclame în timpul reprezentațiilor din Melbourne și Sydney, și era suficient de pozitivă și incitantă pentru a asigura vînzarea biletelor pînă la sfîrșitul săptămînii. Puteau face repetiții în fiecare zi, netezind rugozitățile, eliminînd replicile care nu avuseseră efect la public, adăugînd mișcări în momentele cînd mizanscena părea prea statică. Aveau să facă același lucru și în săptămîna de previzionări din Sydney. Iar apoi, urmau să fie gata pentru premieră.

— Jessica! se ridică Angela în picioare pe un scaun, ținînd sus paharul de șampanie. Un toast! O rundă de aplauze!

Ceilalți începură să bată din palme.

— Ești minunată, Jessica, spuse cu glas sonor Whitbread. Te iubim.

— Cu toții sînteți minunați, răspunse ea. V-am mai spus eu, sînteți cea mai bună distribuție pe care aș fi putut-o găsi și cea mai bună echipă. N-am nevoie de cronici ca să mi-o spună. A fost o premieră minunată.

Le-o spusese și înainte. Toate cele pe care le ziceau acum, urmînd să continue cîteva zile, în înviorarea și ușurarea cronicilor favorabile, repetau lucruri deja spuse.

— Vă mulțumesc tuturor, încheie ea, repetînd altă vorbă rostită de o duzină de ori în aceeași noapte. Și nu uitați repetiția de mîine, dimineată la ora zece.

Se auziră gemete și rîsete, în timp ce începeau iarăși să vorbească între ei, iar Jessica împături ziarul și-l puse

în geanta ei mare. Acum se putea gândi și la altele.

– Eu mă duc la culcare, îi murmură ea lui Hermione, pe sub taifasul celorlalți. Vei face însemnări înainte de repetiție?

– Mă și gîndeam la ele. Te simți bine?

– Trebuie doar să rămîn un timp singură.

– Bună idee! Peste vreo cincisprezece minute, am să-i dau pe toți afară de-aici. Noapte bună, Jessie. Cu riscul de a mă repeta, vreau să-ți spun că ai făcut o treabă excelentă și sîntem cu toții foarte mîndri de tine. Și recunoscători.

Se îmbrățișară un moment, apoi Jessica ieși.

În livingul apartamentului ei, se descălță de pantofi, își scoase jacheta taiorului și se așeză pe o canapea moale care se mula după forma trupului, aducîndu-i imediat somnul. Dar nu putea dormi. Căci trebuia să-i telefoneze lui Luke.

Făcu un efort să stea dreaptă în îmbrățișarea canapelei. Ce oră era la New York? Încercă să calculeze în minte, apoi renunță și căută un creion. Vineri noaptea, ora patru, în Melbourne. Unu după-amiaza, sîmbătă, la New York.

Trebuie să fie acasă. Dacă nu e plecat din oraș, în care caz cred că-mi va răspunde Martin.

Mîna îi tremura, cînd ridică receptorul și formă numărul.

– Luke Cameron, se prezentă el, răspunzînd la al doilea apel.

Auzindu-i vocea, Jessicai i se umplură ochii de lacrimi.

– Alo? insistă Luke.

– Luke, Jessica la telefon.

Îl auzi trăgîndu-și respirația. Urmă o scurtă pauză, apoi spuse:

– Ai văzut articolul.

– A trebuit să-l citesc. Era vorba de amîndoi.

– N-am vrut să te distragă de la... la asta, azi e seara premierei. Cum a ieșit? A fost un triumf?

Jessica rîse, cu simpla plăcere de a-i auzi glasul.

– Aproape. Mai avem puțin de lucrat.

– Și Angela?

– Destul de bună. Un critic a scris că povestea lor de dragoste nu i se părea inevitabilă. Se pare că pe-asta am ratat-o.

– Trebuie să fi fost iadul pe pămînt, să lucrezi cu cineva într- un rol ca ăla. Am vrut să-ți scriu despre asta, dar m-am gîndit să te las pe tine s-o spui mai întîi.

– Nu era nimic de spus.

– Nici chiar mie?

Plîngînd, Jessica nu spuse nimic. N-ar fi trebuit să-l sune. O ducea de minune, atîta timp cît nu-i auzea glasul.

– Îmi pare rău. Jessica, iubita mea, n-aș vrea în veci să-ți îngreunez situația, Dar sîntem atît de-al dracului de departe și tot încerc să ajung la tine, într-un fel sau altul..

– Luke, vorbește-mi despre articolul ăla.

– Știi ce incredibil de minunat e să-ți aud vocea? Îți voi vorbi despre rubrică, dar pe urmă. Mi-e dor de tine. Te iubesc. Îți iubesc scrisorile. Le aștept cu nerăbdare în fiecare zi; ard să ajung acasă și să le găsesc.

Jessica își înghiți lacrimile.

– Luke, te rog, spune-mi.

– Bine, cum vrei. Înainte de toate, a fost vina mea. Ar fi trebuit să am mai multă minte și-mi vine să înebunesc că te-am băgat în povestea asta. Claudia a trimis-o. N-am menționat-o în scrisorile mele fiindcă nu consideram că te privește, dar în ultima vreme s-a agravat, mereu cam beată, fie sub efectul unui drog, fie al altuia, mereu împotrivă, ca și cum ar provoca oamenii s-o cîrpească. Peruggia a lăsat-o baltă și nici chiar soții Phelan n-o mai primesc să joace la ei. S-ar putea să fiu singurul care o mai suportă și îi dau bani fiindcă presu-

pun că îi cheltuie pe mâncare, chiar dacă majoritatea probabil se duc pe droguri și alcool. Vine aici la cele mai nepotrivite ore, în zorii zilei, noaptea târziu, cerînd bani, dar cel mai mult dorind compania cuiva, un om care să-i spună că totul va fi bine mîine sau săptămîna viitoare sau peste o lună. Mă gîndesc la tine și la ceea ce ai făcut tu cu viața ta, iar cînd mă uit la Claudia, cred că nu-s prea înțelegător, ceea ce mă înfurie și mai tare. În sfîrșit, a apărut acum două săptămîni, în timp ce luam micul dejun, a hoinărit prin apartament și ți-a găsit scrisorile pe biroul meu. Cumpărasem o cutie pentru ele, iar ea a deschis-o și a început să le citească. Primele tale scrisori erau în plicuri cu adresa expeditorului, așa că a venit peste mine ca o furtună, cu una din ele în mînă, cerîndu-mi să-i spun totul despre tine. Nu i-aș fi vorbit despre tine nici în ruptul capului, așa că am schimbat subiectul, ceea ce-ar fi trebuit să știu că era cea mai proastă soluție.

– I-a telefonat ziaristei de scandal. Prietena ta.

– Tricia. N-am mai văzut-o de cînd m-am întors de pe Lopez. Nu-i mai fericită cu mine decît Claudia. Așa că, uite-le: două femei înfuriate, ticluind un gunoi murdar care să nu-mi facă nici un rău mie, dar să lovească într-o persoană pe care nici n-o cunosc. Dar nu e important, Jessica, nimeni nu acordă vreo atenție chestiilor ăstora.

– Le acordau, pe vremea cînd locuiam eu acolo. Mai mult pentru picanterii, dar și fiindcă află indicii despre cum să se poarte cu anumite persoane. S-a schimbat situația chiar atît de mult, după plecarea mea?

Cînd Luke tăcu, Jessica continuă:

– O fi doar o grămadă de gunoi, dar spune ceea ce-ar zice toată lumea dacă m-aș întoarce la New York. Ți-am spus-o, cînd am zis că nu vin cu tine.

– Ascultă, astea sînt două femei care vor să facă rău cuiva fiindcă-și închipuie că și ele au fost lovite. De ce să presupui că și restul New York-ului ar fi la fel? Își vor

aminti de tine și te vor primi cu bucurie. Iar dacă unii oameni sînt cruzi, îi vom înfrunta împreună. Jessica, iubirea mea, sîntem mai puternici decît ei.

– Luke, te rog să încetezi.

Se retrăsese în colțul canapelei, parcă pentru a se apăra de argumentele lui, și știa că de astă dată i se distingeau lacrimile în voce, dar era prea obosită ca să-i mai pese.

– Nu pot să mă cert cu tine; sînt prea obosită...

...și mi-e dor de tine, te iubesc, îți vreau brațele împrejurul meu, vreau să fiu în pat cu tine, vreau să călăresc lîngă tine și să văd cît de frumoasă e lumea cînd sîntem împreună...

– ...și trebuie să mă culc. Mîine dimineată repetăm, după aceea am niște întîlniri... știi și tu; știi cîte am de făcut. Îmi pare rău că ai avut probleme cu Claudia, știu că ți-e greu, dar nu te pot ajuta... nu pot face absolut nimic. Și n-aș putea nici dac-aș fi la New York; tot ce pot face e să văd oamenii cum rîd pe înfundate... Iartă-mă, cred că am vorbit în somn. Îmi pare rău, Luke, pentru atît de multe...

Urmă un moment de tăcere.

– O să-ți scriu. Noapte bună, iubito. Somn ușor.

Auzi dedlicul telefonului, apoi doar o pustietate rece, în locul glasului său. Lăsă receptorul în furcă și, peste o clipă, rămasă ghemuită pe canapea, adormi.

– Ultima noastră seară de avanpremiere, spuse Hermione. Îmi va fi dor de Melbourne. Ce public fin, ce critici sensibili și competenți! Și, adăugă ea nepăsătoare, vînzările în avans de la Sydney fac ravagii; am primit chiar două noi comenzi de grup pentru mai tîrziu în stagiune.

Jessica își ridică privirea dinspre bagajele pe care și le strîngea.

– Uitasem de grupuri.

– Asta era sarcina ta: să le uiți. Ți-am spus că mă

ocup eu de totul. În momentul de față, toate previziunile sînt vîndute; plus primele trei săptămîni. Astă seară, sîntem chit la chit; în Sydney, vom începe să scoatem profiturile. Tu și cu mine n-o să dormim sub poduri, în viitorul previzibil.

Zîmbiră amîndouă.

– Îmi place treaba asta cu cîrdășia între femei, continuă Hermione. Mă distrez, cîștig bani și nu trebuie să mă țin de jocuri sexuale sau de gîdilatul orgoliu.

– Pe-al meu l-ai împins drept în sus, replică Jessica.

– Și bine am făcut. Mă refeream la orgoliile masculine; al tău merita efortul. Ai mai primit în ultima vreme vreo veste de la regizorul tău din New York?

– Apropo de orgoliu masculin?

– Apropo de masculii.

– Am uitat să-i spun denumirea hotelului de-aici. Cred că mă așteaptă ceva la Sydney.

La Sydney o așteptau zece scrisori, stivuite în ordine pe fax, iar Jessica se répezi să le ia, aproape împiedicîndu-se. Servitoarea făcea curat în camera liberă unde locuise pe perioada șederii Jessicăi la Melbourne, iar Hope zburda extaziată prin *living room*, de parcă l-ar fi redescoperit, acum cînd totul reintrase în normal.

Jessica avea toată ziua la dispoziție. Dan Clanagh și Augie Mack supervizau instalarea plăcilor turnante și ale decorurilor la Teatrul Dramatic; Hermione participa la întâlniri; n-aveau să repete pînă a doua zi dimineată, prima avanpremieră urmînd să aibă loc seară. Jessica își aduse în living cafeaua și un coș cu mere și se așeză să citească.

Iubirea mea, stau la birou, privind cum prin dreptul ferestrei se învîlburează spirale de zăpadă. La fiecare cîteva minute, se adună cîte un ghem de fulgi, ca niște politicieni plănuiind o campanie, după care o rafală de vînt îi azvîrle drept în sus, risipindu-i. Se anunță zăpadă de-un picior pînă dimi-

neată, ceea ce e absurd pentru luna martie, dar new-yorkezii, desigur, se vor ocupa prompt de ea, cum au făcut și cu troienele de data trecută care ne-au închis în case pentru câteva ore binecuvîntate. Martin a ieșit să cumpere de mîncare și schiuri de fond pînă nu se termină și unele, și altele; cred că îl încîntă foarte mult starea de criză iminentă pe care o inspiră urletul vîntului și al viscolului.

Nedumerită, Jessica citi pînă la sfîrșit, apoi trecu la următoarea scrisoare.

Ei bine, iubita mea, tocmai am schiat pe Fifth Avenue, o experiență înviorătoare. N-am făcut-o la ultima vifornită, dar de astă dată nu m-am mai putut abține. Aș vrea să poți vedea și tu transformările de aici: nu mai circulă nimic, numai oamenii care au invadat străzile de parcă ne-am fi întors cu vreo două secole în trecut. Nu, chiar mai demult, de vreme ce nu există nici cai, nici trăsură – nimic, numai foșnetul schiurilor pe zăpadă, plesnetele paletelor și strigătele exuberante ale copiilor (și ale cîtorva adulți) în timp ce orașul devine sat – satul lor. E un ger amarnic, dar soarele conferă zăpezii un luciu argintiu, iar umbrele clădirilor se întind pe deasupra ca niște țepi prelungi, albastre-cenușii. Am schiat pînă la...

Toate erau la fel: nepăsătoare, cordiale, prietenoase, aproape impersonale, vorbind despre operă, despre o licitație la Sotheby's, un balet la Lincoln Center. Nici o referire la Claudia sau Tricia, nici o aluzie la revenirea ei la New York, nici măcar o întrebare despre spectacol, în tot timpul săptămîinii petrecute la Melbourne. „A renunțat,” își spusese Jessica. „În sfîrșit, e de părere că nu voi face parte din viața lui, că toate cele întîmplătoare pe Lopez s-au sfîrșit, că nu ne-a mai rămas decît prietenia.

Poate a și găsit pe altcineva, așa că nu-mi va mai scrie nimic despre viața lui personală. Niciodată.”

O cuprinse un sentiment de singurătate. Împinse scrisorile la o parte și le lăsă pe canăpea. Nu părea să aibă nici un motiv de a le pune în cutie, alături de celelalte.

Cînd sună telefonul, răspunse cu voce surdă.

– Jessica, mai sîntem în suspensie? o întrebă Edward. Spune-mi că nu. Vreau să te invit diseară la cină. Putem sărbători succesul de la Melbourne sau să vorbim despre avanpremierele care încep mîine, ori să nu vorbim deloc despre muncă. Sau chiar despre nimic; putem doar să mîncăm, să bem și să fim fericiți împreună.

Era un nou Edward. Glasul său jubilant o făcu să se îndrepte de spinare.

– Nu-ți faci griji pentru mîine?

– Nu prea. Puțin, desigur, și s-ar putea ca diseară să fie mai rău – nu știi niciodată care neliniște o va lua în sus, în jos sau lateral – dar la Melbourne, știi, reprezentațiile alea... Au fost ca vinul, nu crezi? Mă simt de-a dreptul îmbătat de ele.

– La Melbourne n-au fost decît niște încercări, răspunse Jessica, alarmată de suficiența lui. La Sydney va fi mai dur, fiindcă aici vom ține stagiunea. Și mai avem de lucru; mîine la nouă, repetăm.

– Atunci, ar trebui să luăm cina devreme. Trec să te iau pe la șapte?

Aruncă o privire spre grămada de scrisori rămase pe perna alăturată. „De ce nu?” se întrebă. „Ține la mine și mă va ajuta să-mi treacă seara.”

– Da, voi fi gata.

Se uită pe fereastră, la cerul pîcios al sfîrșitului de vară și la copacii care tocmai începeau să-și schimbe culoarea, pe malurile golfului. „Va trebui să vorbesc cu Hermione despre altă piesă,” medită ea. „Trebuie să rămîn ocupată.”

Poate una dintre piesele lui Luke.”

Ideea păruse să-i vină din senin. Apoi, însă, își dădu seama că se gîndise la ea de mult timp. Erau piese reușite; știa că aveau să fie și mai bune după ce le rescia. Iar dacă regiza una, avea să știe că nu-i purta gînd rău.

Dar n-o putea face. Fiindcă atunci ar fi venit și el la Sydney, ca să asiste la repetiții.

Ce idee ridicolă!

Auzi un țăcănit: faxul, intrînd în funcțiune. Se uită la ceas. Ora trei. Miezul nopții la New York. Întorcîndu-se, văzu marginea foii de hîrtie apărînd la vedere. Și-l închipui pe Luke în bibliotecă, privind cum scrisoarea dispărea în fax. *Dîndu-mi-o mie s-o citesc.*

Jessica se uită la coala albă cu rînduri scrise, pe care le recunosc ca fiind de mîna lui Luke. *Nu mai vreau un salut amical. Știu deja cum arată.*

Nu peste mult, duse fructiera cu mere înapoi în bucatărie, ocolind faxul. Intră în dormitor și găsi o carte de citit. Schimbă discul pe care îl ascultase, punînd un cvintet pentru clarinet de Mozart, unul dintre favoritele ei. Apoi, nu mai suportă și, luînd scrisoarea, începu să citească.

Iubirea vieții mele, acum trebuie să te fi întors la Sydney. Am văzut cîteva ziare din Melbourne, la un stand unde par să se difuzeze toate gazetele importante din lume, așa că știu cît de bine ai reușit. Nu mă mir, dar sînt enorm de impresionat, fiindcă știu că o carieră actricească strălucită nu garantează o tranziție lină la regie, unde trebuie să te ocupi de toți, nu numai de personajul tău. Sînt foarte mîndru de tine. Sper că și tu ești la fel de mîndră.

Trebuie să-ți mărturisesc, iubita mea, că nu știu cum să-ți mai scriu. Scrisorile care te așteptau la întoarcerea din Melbourne au fost scrise în timp ce încercam să mă hotărăsc ce am de făcut în con-

tinuare. Te iubesc, vreau să te iau de soție, vreau să trăim împreună, să realizăm cît de mult putem, amîndoi la un loc și fiecare în parte. Dar nu cred că dorești să mă auzi spunînd așa ceva. Tot ce știu cu siguranță e că, dacă nu-mi ceri să mă opresc, voi continua să scriu, la nesfîrșit, presupun, fiindcă nu pot rupe legătura cu tine. Orice legătură e mai bună decît absența ei totală.

Dacă încă nu ești gata să-mi spui ce vrei, pot să aștept. Nu mai am ce să-ți scriu despre schi-fond (blestemat fie orașul care-și curăță prea curînd străzile), dar rămîine oricînd munca mea, a ta și, în ultimă instanță, opera, baletul și Sotheby's. Te iubesc. Luke.

Soarele strălucea viu; notele clarinetului se înălțau într-o melodie veselă. Jessica reveni la canapea, luă scrisorile dinainte și le introduse în colecția din cutie. *Dar pe asta, nu, nu încă. Vreau s-o mai citesc de cîteva ori -- de cîteva zeci de ori -- înainte s-o pun la locul ei.*

Și apoi, se gîndi la Edward. Nu mai avea nici un chef să iasă la cină cu el – ce-o fi avut în cap? „Am să-l sun,“ hotărî ea, „să-i spun că în seara asta n-am stare să ies.“ Dar, înainte de a apuca să ridice receptorul, telefonul sună sub mîna ei.

– Da, răspunse, cu gîndul la Edward.

– Jessica Fontaine?

O voce de femeie. Jessica se așeză pe canapea, încruntată, încercînd să-o identifice. Prea sonoră, agresivă, aproape dușmănoasă, puțin cam îngălată, ca și cum... Mîna i se încheștă pe receptor. Ca și cum ar fi fost beată.

– Da, cine e? întrebă, deși știa deja.

– Claudia Cameron. Nu mă cunoști; nu ne-am întîlnit niciodată, dar se pare că-l cunoști pe soțul meu. Luke Cameron.

– Soțul tău?

– Fostul. Dar încă mai sîntem apropiați. *Foarte apropiați*. Ținem unul la celălalt – sîntem foarte apropiați! – și vreau să știu de ce dracu-i scrii scrisori.

Nu e nevoie să vorbesc cu ea. Ar trebui să închid.

Ce-ar vrea Luke să fac?

Încearcă s-o protejeze; ar vrea ca și eu să fac la fel.

Se auzi clănțănitul unui cub de gheață în pahar.

– La naiba, răspunde-mi! Ți-e frică de mine? Ar fi și cazul, să știi, pot să te distrug, pot să te împrășc...

Atinsă, Jessica se răsti:

– Răspîndind minciuni prin ziarele de scandal.

– A, deci ai primit-o. Atunci, știi că te pot împrășca prin tot New York-ul dacă vreau. Și s-ar putea să vreau. Răspunde-mi la-ntrebare! *De ce-i scrii scrisori soțului meu?*

– Îi scriu scrisori fostului tău soț fiindcă sîntem prieteni.

– „Prieteni” își zic oamenii cînd se culcă împreună. Am citit cîteva din scrisorile alea, toate despre teatru și Australia... pe cine crezi că duci de nas? Mi-am dat seama că te culci cu el.

– Ar fi cam greu, din moment ce el e în New York, iar eu în Sydney.

– Vai, ce deșteaptă sîntem. Voi, actrițele, toate sînteți la fel; nu există în toată lumea o singură actriță în care să am încredere. L-am întrebat și a zis că da.

– Ce?

– A zis că vă culcați împreună.

– Nu ți-a spus niciodată așa ceva.

– Ba da. A zis...

– A zis că sîntem prieteni. A zis că regizez pentru prima oară un spectacol și mă ajută la problemele pe care le am aici.

– N-ai de unde ști ce-a spus!

– Îl cunosc. Știu ce-ar fi spus.

– Dacă crezi că-l cunoști așa de bine, înseamnă că te culci cu el.

Era atât de illogic, încît Jess izbucni în rîs.

– Să nu-ndrăznești să rîzi de mine! clănțani gheața în pahar. Ești terminată! Înțelegi? N-ai să-l ai pe Luke – niciodată! – și nu vei primi nimic de lucru în orașul ăsta. Niciodată! Am prieteni puternici care te vor opri, iar cînd Luke o s-audă cum ai rîs de mine, niciodată n-o să se mai uite la tine. O să-ți arunce scrisorile și dacă-l suni și te milogești o să-ți închidă telefonul. Îl știu cum e cînd îl apucă. Așa că nu te mai apropia de el! Că de nu, prietena mea o să publice și celelalte lucruri pe care le are.

– Nu are nimic. Nici nu știi ce vorbești.

„Lua-o-ar dracu’,” înjură Jessica în sine, furioasă. „Sînt divorțați de peste unsprezece ani; cine se crede, să-mi spună dacă pot avea relații cu Luke sau nu? Și chiar crede că mă pot opri, ea și bîrfitoarea aialaltă, să mă întorc dacă vreau neapărat?”

– E o nebunie...

– Să nu mă faci nebună!

– Ești ridicolă. Nu umblu după Luke și n-am să vin la New York, dar, crede-mă, dacă aș vrea, nu m-ai putea opri.

– Ei, n-aș putea. În clipa cînd te dai jos din avion...

– Nu e nici un avion. Ce-i cu tine? Ți-am spus că nu...

– Minți! Ascultă, îți spun clar, dacă mi-l iei pe Luke, am să mă omor. Nu glumesc! Numai pe el îl am.

– Parcă spuneai că ai prieteni puternici.

– Așa e, am. Sau, am avut. Știi, nu prea știu exact ce s-a întîmplat cu ei; nu i-am mai văzut în ultima vreme. Poate sînt plecați din oraș. Dar nu contează, fiindcă îl am pe Luke, ține la mine și dacă mi-l iei mă sinucid. M-am hotărît, să știi; vorbesc serios. Ar trebui să reții asta, înainte să te urci în avionul ăla.

– Claudia, ascultă-mă.

Furia Jessicăi se risipise; nu mai simțea decît o profundă milă.

– Nu vin la New York. Îmi spui niște lucruri îngrozitoare și nu ai nici un motiv. Îți rămîn atîtea motive să trăiești...

– Ca de pildă?

Jessica o auzi zdrobind gheața între dinți.

– Habar n-ai! Tu întotdeauna ai fost în lumina rampei, niciodată n-ai suferit, nici n-ai dat greș în nimic, ești inteligentă și frumoasă și oamenii aplaudă și spun ce fantastică ești. Ce știi tu despre rateuri? Ce știi despre cum e să te trezești în fiecare zi și să *n-ai idee* ce-i să faci în ziua aia fiindcă *nu ești bună de nimic!* L-am pierdut pe Luke, știi, iar acum nici cu prietenii mei nu mă mai văd, am pierdut oameni peste tot, dar ce știi tu de asta? Tu n-ai pierdut nimic, tu *găsești* tot felul de lucruri, ca de pildă bărbați de-ai altor femei, și pe urmă li-i iei. Iei și iei și tot iei și oamenii te aplaudă, dar mie nu-mi iese nimic; numai eșecuri. *Eu* sînt un eșec. Lui Luke nu-i pasă; mă iubește oricum. Pe tine nu te iubește! Și dacă... și dacă te iubește, am să mă omor.

– Nu spune asta. Ești tînă, poți cere ajutorul...

– Adică un felcer de cap?

– Un om care să te ajute să găsești lucruri cu care să-ți umpli zilele și să dai o formă vieții tale. Mai ai la dispoziție ani de zile în care să cunoști oameni noi și noi moduri de a trăi. Știu ce înseamnă să te simți singură și disperată...

– Palavre.

– Am avut și eu o perioadă îngrozitoare; a trebuit să...

– Vorbe, vorbe, vorbe. Doamne, voi actorii, mințiți cum respirați. Pe toți vă urăsc. Urăsc teatrul. Urăsc New York-ul. Îl urăsc pe Luke. Nu, nu-i adevărat. Luke e tot ce am. Îl iubesc. O să-i lipsesc, cînd voi fi moartă. O să plîngă și-o să spună că el a fost de vină. Ba nu, că tu ai

fost de vină. Și atunci, o să te urască. Și *kaputt*, cu asta, gata cu tine și cu Luke. Aș vrea doar să-l aud cum o să te mai blesteme pentru ce-ai făcut, dar n-am să mai fiu aici, nu?

– Claudia, încetează. N-ai să te sinucizi; nu *vrei* să te sinucizi. Ai nevoie de ajutor.

– la nu-mi da tu mie sfaturi în pizda mă-tii femeie, că n-am nevoie! Numai să nu te prind pe-aici. SĂ NU TE PRIND!

Receptorul se trînti în furcă.

Jessica rămase un lung răstimp nemișcată, cu aparatul în mîină, ca și cum vocea Claudiei ar fi putut, ca prin farmec, să se audă din nou. Într-un târziu, însă, închise. Era zguduită de violența turbării și disperării Claudiei și de propria ei neputință. Trebuia să fi găsit de spus lucruri mai utile, mai încurajatoare, mai puțin conflictuale... Iar dacă Claudia se sinucidea cu adevărat...

Dar n-avea s-o facă, își spuse Jessica. Oamenii care vorbesc despre sinucidere rareori o fac într-adevăr; vorbitul pare să le atenueze hotărîrea. Așa era? N-o citise ea undeva? Adevărul era că nu știa aproape nimic despre sinucidere și aproape nimic despre Claudia.

Ar trebui să-i telefonez lui Luke. Trebuie să afle cum vorbește Claudia.

Se uită la ceas. „La naiba, de ce nu putem avea același fus orar? Aproape unu noaptea, la New York. Probabil doarme. Îi sun peste cîteva ore,” se hotărî ea. „Cînd e la micul dejun.”

Se auzi telefonul.

– Jessica, spuse Edward, ce zici de *Catalina*, pentru cină? Nu vreau să rezerv masă, dacă nu-ți place localul.

– Edward, prefer să nu mai merg nicăeri. Nu mai pot veni, în seara asta. Am de lucru, trebuie să dau un telefon și sînt neliniștită pentru mîine seară. N-aș fi o companie prea plăcută.

– Tu ești singura a cărei companie o doresc, indife-

rent cum te simți. Jessica, nu mă poți lăsa baltă; numai la tine m-am gândit, de azi-dimineață când am vorbit.

Optimismul i se risipise, acum glasul îi era profund melancolic, cu acea nuanță de neputință care în trecut îi trezise Jessicăi dorința de a-l mîngîia pe frunte și a-l consola.

– Am fost despărțiți atît de mult timp – avem atîtea de vorbit – Dumnezeuule, parc-ar fi trecut ani de zile. Jessica, Jessica, nu-mi închide ușa-n față, te rog, nu mă alunga.

Jessica se încruntă. Nu i se risipise numai optimismul; acum, în glasul lui era ceva calculat și o făcuse de zeci de ori și- nainte. *Cînd întîlnește o femeie ca mine, care nu rămîne indiferentă în fața unui om la nevoie.*

– Doar cîteva ore, insistă Edward. Orice-ai avea de făcut, poate aștepta atîta timp, nu? Îmi poți dărui cîteva ore de fericire... Am așteptat atît de mult, am avut atîta răbdare...

„E un egoist,” reflectă ea. „Puțin îi pasă de mine; îl interesează numai ceea ce vrea el, ce poate lua. Exact ca și Claudia. Poate că Luke și cu mine îi atragem pe cei ca ei. În afara cazului cînd ne atragem între noi. Dar eu nu-l pot propti pe Edward la fel cum o proptește Luke pe Claudia. Am prea multe de făcut.

Of, Edward,” îi spuse ea în tăcere, „ce păcat că ești un prefăcut. Ne-am fi putut simți bine, fiind prieteni și lucrînd împreună. Și cine știe unde-am fi ajuns împreună, dacă aveam ocazia?”

Dar nu-i putea spune nimic din toate astea. O săptămînă de previzionări, o singură săptămînă pînă la premieră, însemna că îi trebuia un Edward cooperant, nu unul ostil.

– Nu vreau să te alung; știi doar că-mi place să fiu cu tine. Dar nu-mi pot asuma nici un risc cu piesa asta, Edward; tot ce vreau să fac în viitor, de ea depinde. E valabil și pentru tine, nu? Amîndoi avem nevoie de suc-

ces. Te rog, încearcă să înțelegi; în momentul de față, îmi trebuie puțină singurătate. Nu vreau să fiu cu nimeni; nu vreau decât să stau singură și în liniște.

– Nu vrei să fii cu nimeni?

– Așa am spus. Credeai că fac excepție cu tine?

– Nu, nu cred că ai face asta. Dar e o prostie, Jessica. Ne-am putea împărtăși neliniștile împreună, despre piesă și despre noi înșine.

Dumnezeule, priceput mai e. De ce nu mi-am dat seama dinainte ce talent are?

Conduse convorbirea spre încheiere și se ridică. *Trebuie să plec de-aici. E prea mult, pentru o singură zi.* Vîrîndu-și caietul și creioanele în geantă, merse cu mașina pînă la Cheul Circular și luă primul ferryboat care părăsea docul spre Manly. Era unul lent, nu Jetcat-ul pe care-l luase împreună cu Edward, așa că, așezîndu-se într-un loc adăpostit de pe punte, scoase caietul și se apucă de lucru.

Dar nu lucră nimic. Privea litoralul – case enorme de stuc, în diverse nuanțe pastelate, pante împădurite dens, cu frunze de un verde atît de închis încît erau aproape negre, mici plăji în formă de semilună cu pontoane private și bărci lăgănîndu-se ușor lîngă ele. Soarele strălucea tulbure printr-o pîclă care aproape că albea cerul, iar apa era cenușie și vălurită. Jessica simți un junghi de nostalgie după Lopez Island și casa ei de pe mica plajă dintre faleze, care întotdeauna simbolizase ocrotirea și siguranța. „Aici, nici urmă de ocrotire,” medită ea. „Nimic nu mă mai desparte de previzionări și de premiera de marțea viitoare, nici măcar Hermione, deși ar face-o, dac-ar putea.”

Însă Hermione fu cea la care apelă cînd situația începu să se încurce, la prima avanpremieră. Sala era aproape plină, dar publicul rămînea neliniștit și, la sfîrșitul actului întîi, cînd scena se întunecă și se aprinseră luminile în sală, Jessica și Hermione se grăbiră să iasă

pe furiș. În hol, se opriă lângă podiumul unde o plasa-
loare vindea programe și priviră la spectatorii care tre-
ceau. Cîțiva dintre ei nu se opriă, ieșind din teatru.

– Ce s-a întîmplat cu Angela? întrebă Jessica. E atît
de distrată, ca și cum ar fi îngrijorată, furioasă sau
enervată de ceva... ceva o tulbură. După-amiază, la re-
petiție, a mers perfect; nu ți-a spus nimic?

– Nu, dar cînd am ajuns aici stătea agățată de telefon
ca o puștoaică amorezată. Vreo ceartă între îndrăgostiți?

– Nu știu. E căsătorită, dar soțul ei nu-i aici; e plecat
la Los Angeles; în turneu cu *Fantoma de la operă*. N-am
auzit nimic despre vreun amant.

– Nici eu. Crezi că spectatorii au observat?

– Da. Sau, poate nu; nu știu. Mi s-au părut îngrozitor
de agitați și unii tocmai pleacă.

– Cel mai probabil, au ieșit să fumeze. Să vorbesc cu
Angela? Sau vrei să vorbești tu?

– Am niște noduri în stomac, ai putea tu, te rog?
Cred că și ceilalți reacționează după ea; nu-s la fel de
buni pe cît au fost în Melbourne...

Lăsă fraza neterminată. Simți că i se făcea rău și se
așeză la coadă, după cîțiva spectatori, să ia o apă mi-
nerală de la barul din capătul foyerului. Ieși cu paharul în
piața mîngîiată de valurile golfului și luminată de globuri
mari, strălucitoare. Grupuri de spectatori ai ambelor tea-
tre stăteau de vorbă, fumînd și bînd șampanie și cafea.
*Normal că n-au plecat acasă; au ieșit aici doar pentru
că e o seară plăcută și pot fuma.* Se plimbă pe lângă
pîlcurile de oameni, trăgînd cu urechea, dar înainte de a
putea auzi vreun comentariu despre spectacol, o strigă
cineva.

– Jessica!

Se întoarse, pentru a-l vedea pe Alfonse Murre lu-
necînd lateral prin mulțime. Mustăța sa subțire tremura,
chelia îi scînteia sub felinarele în formă de glob. Îi strînse
mîna, evitînd să-i privească bastonul.

– Draga, draga mea Jessica, de mult nu ne-am mai văzut. Ai dispărut cu desăvîrșire, după ziua aceea cînd m-ai vizitat la birou. Dar ai fost ocupată, nu-i așa? Și cu un scop atît de nobil! E foarte reușit, să știi. Sigur că un om prudent nu emite judecăți doar pe baza unui singur act, dar pînă acum, pînă acum, dragă Jessica, am parte de o seară foarte plăcută.

Și astfel, Jessica află că *Sfîrșitul călătoriei* avea să dea marea lovitură.

Și că Alfonse Murre ar fi fost încîntat să discute cu ea despre o colaborare în viitorul apropiat. Și că ea și Hermione, atît de apropiate de piesă, exageraseră orice problemă pe care Angela Crown ar fi putut-o...

– Oricum, *este* o problemă cu Angela, nu? Întrebă Murre. Vreau să zic, se vede clar că nu simte toate replicile, iar așa ceva nu e genul ei. Știi, am lucrat cu ea; o actriță foarte competentă. Poate nu s-o fi simțind bine?

– Nu știu.

N-avea nici un rost să mintă; spectatorii puteau să știe sau să nu știe că era ceva în neregulă, dar cunoșcătorilor teatrului n-avea să le scape.

– Hermione încearcă să afle.

Murre dădu din cap, luînd notă de sinceritatea ei.

– Să sperăm că e ceva mărunț și se rezolvă repede.

– Mulțumesc, spuse Jessica și ochii li se întîlniră, pentru prima oară, cu interes și un început de respect.

În culise, o găsi pe Hermione la machiaj, în capătul unui șir de mici boxe despărțite pentru fiecare actor în parte. La celălalt capăt, Angela își refăcea machiajul.

– Ce s-a întîmplat?

– Soțul ei are cancer la plămîni și nu se prezintă deloc bine. Îl operează săptămîna viitoare. Spune că trebuie să se ducă la el și nu pot s-o acuz.

Se priviră în ochi.

– Jessie...

– Avem o dublură, spuse Jessica. Nu e la fel de bună

ca Angela, dar e tînă, ageră și putem lucra cu ea. Va fi bine.

– Într-o săptămînă?

– Într-o săptămînă, zi și noapte dacă e necesar. O să reușească. N-a lipsit la nici o repetiție, știe textul, mișcarea, totul. Nu va fi niciodată o a doua Angela, dar e tot ce avem. Încep lucrul cu ea mîine dimineață. Tu va trebui să preiei repetițiile cu ceilalți.

– Se poate face, dacă-mi dai însemnările tale după fiecare reprezentație.

– Desigur.

Dan Clanagh trecu pe lîngă ele.

– Vă rog, toată lumea, pentru actul doi.

– Cei de-afară ce spun? întrebă Hermione.

– N-am auzit prea mult, însă par mulțumiți. Alfonse Murre vrea să știe unde am stat ascunsă.

– Nesimțitul! Dar asta înseamnă că știe că ne-a ieșit bine. Și probabil a vorbit cu vreun critic căruia de asemenea i-a plăcut. Îmi vine să-i strîng de gît pe redactorii de la ziare; n-au voie să trimită criticii la avanpremiere, dar cîte unul sau doi se strecoară întotdeauna și publică o cronică în avans, iar dacă dă tare, spectacolul poate nici să nu mai ajungă la premieră. Astă seară cine-a venit?

– L-am întrebat pe Dan; mi-a spus că Gregory Varden. Nu-l cunosc; tu?

– Tăios, savant, brutal cînd vrea. Probabil cel mai inteligent și mai temut critic din zonă. Face cronici pentru *Sydney Herald* și are o rubrică săptămînală. Îi plac dramaturgii noi, pentru înprospătarea sîngelui. Sînt cuvintele lui, nu ale mele.

– Crezi că Alfonse a vorbit cu el?

– Pariez pe casa și pe mașina mea că da; îi place să știe că îi împărtășesc și alții opiniile. Așa că, prevăd un delir în ziarul de mîine. Și cu asta, am scăpat de necazuri, să știi. Eu încă n-aș destupa șampania, dar, din experiență, o cronică bună în momentul ăsta înseamnă

cifre mari la box office.

– Știe că Angela are necazuri.

– Căca-m-aș. Ei, sigur că a observat. Dacă i-a spus lui Varden, s-ar putea să fie o problemă. Va trebui să dăm un comunicat de presă despre intrarea Lucindei înainte de a se întipări în piatră că actrița principală nu e tocmai minunată. De fapt, probabil că Varden însuși a remarcat ceva. Oare să vorbesc cu el, în pauza a doua? Nu, nu și nu; ar fi cea mai mare gafă. Trebuie să-l lăsăm de capul lui. Și s-ar putea să meargă extraordinar, de-a-cum încolo. Ține-ți degetele încrucișate.

Angela nu era extraordinară, își spuse Jessica, stînd în spatele sălii la actul al doilea, dar juca mai bine decît în primul. Dacă putea s-o țină tot așa, săptămîna de avanpremieră era rezolvată. Nu grozavă, dar avea să meargă. Dacă nu reușea... *Ei bine, Lucinda Tabor e pe cale să primească șansa vieții ei, iar noi două vom lucra douăzeci de ore pe zi, la nevoie, ca să fie gata s-o înlocuiască în orice moment.*

La pauza următoare, se duse în culise, unde o găsi pe Lucinda într-un colț, citind un ziar.

– Lucy, s-a întîmplat ceva, Angela trebuie să iasă din distribuție iar tu vei juca rolul lui Helen la premieră, săptămîna viitoare.

Lucinda se făcu palidă ca moartea.

– De ce?

– Soțul ei e bolnav; pleacă la Los Angeles, să stea cu el. Săptămîna asta, mai rămîne. Cel puțin, așa spune acum. Noi două vom petrece următoarele cîteva zile muncind mult mai zdravăn decît am făcut-o vreodată, ca să fii gata s-o înlocuiești dacă pleacă.

– Dar n-o să se întîmple! ridică Lucinda vocea.

– Vorbește mai încet. Nu le spunem celorlalți pînă nu termină actul trei.

– Să le spunem celorlalți? O, Doamne, deci e adevărat. Dar nu se poate. Jessica, convinge-o să rămînă.

Poți face asta, nu? Spune-i că n-are încotro; soțul ei se va face bine, vreau să zic, nu e nevoie să stea cu el clipă de clipă; trebuie să rămână aici!

– Am spus să vorbești mai încet, se răsti Jessica. Ce Dumnezeu e cu tine? La asta visează orice actor; e o șansă fenomenală, Lucy.

– Dar nu sînt gata! O, Doamne, o, Doamne, Jessica, n-o pot face!

– Ți-ai asumat sarcina de dublură.

– Fiindcă știam că e sigură. Angela nu se îmbolnăvește niciodată, *nimic* nu i se întîmplă vreodată Angelei. Nici nu m-am *gîndit*...

– Ei, bine, ai noaptea asta ca să te gîndești, înainte de a începe lucrul, dimineată. Știi rolul.

– Da, dar asta nu înseamnă...

– Și ai luat notițe? Ai scris pe hîrtie toate sugestiile pe care i le-am făcut Angelei, tot ce-am discutat?

– Da, tu mi-ai spus s-o fac. Dar, Jessica...

– Nu discutăm, Lucy, așa o să facem. Acum vreau să te duci acasă și să citești în seara asta rolul de cîteva ori.

– Să-l citesc?

– Să simți mai intens toate personajele și modul cum decurge povestea. Gîndește-te la ea ca la un întreg, nu numai la Helen. Începem mîine în zori. Poți fi la mine acasă la șapte jumate?

Lucinda o privi neajutorată. Jessica îi susținu ochii. În cele din urmă, dădu slab din cap.

– Cred că da.

– Știi unde stau? În vîrfurile Point Piper-ului. Ne vedem atunci. Și, Lucy...

– Da?

– O să fie bine. Vom lucra din răspuțeri și-ți va ieși bine. Trebuie să crezi asta.

– Nu știu de ce o crezi *tu*. Nu știu de ce m-ai ales pe mine de la bun început. N-ar fi trebuit să încerc. Trebuia

să refuz. Dar m-am gîndit, știi, că voi învăța mult, privind-vă pe tine și pe Angela, și apoi, cîndva, voi ajunge să primesc și eu un asemenea rol. Toate celelalte roluri pe care le-am jucat erau mai reduse; știi și tu.

– Erau roluri bune și le-ai jucat bine. Benzile tale video erau excelente.

– Dar nu erau principale. Și nu trebuia să pășesc în urma cuiva ca Angela.

– Nu te mai gîndi la asta. Vei fi propria ta Helen, absolut diferită de a Angelei.

– Și sînt prea tînără. Helen are patruzeci de ani. Eu n-am decît douăzeci și opt.

Jessica o privi lung.

– Pari mai în vîrstă. Ne-ai spus că ai mai mult. Treizeci... și unu, cred.

– Fiindcă am crezut că voiam s-o fac. Toți mă îmboldeau, părinții și prietenul meu și profesorul de actorie din Melbourne... spuneau că trebuie să risc, altfel nu ajung nicăieri. Dar, Jessica, Helen mă *sperie*.

– De ce?

– Păi, îmi amintește de maică-mea, e...

Jessica izbucni în rîs.

– Te rog, nu, o imploră Lucinda. Nu rîde și nu-ți pierde răbdarea; ascultă-mă doar, te rog. Nu ți-am spus-o niciodată fiindcă eram atît de sigură – adică, *știam* – că n-aveam nici cea mai mică șansă să joc rolul lui Helen, dar îmi amintește într-adevăr de ea... vreau să zic, e atît de sigură pe ea însăși, atît de *cuprinzătoare* în felul cum trece prin viață, admirată de toată lumea, iar mama mea e la fel și întotdeauna a pretins de la mine să fiu ca ea, dar nu sînt! Oamenii îmi tot spun să fac asta și să fac aia și să mă port așa și pe dincolo, însă e ca și cum mi-ar cere să escaladez un munte: *nu pot*. Poate, cîndva, voi fi gata pentru Helen. Aș fi fericită să faci tot tu regia – dacă voi ajunge vreodată – dar pînă atunci, îmi pare rău, dar pur și simplu nu mă simt în stare.

– *Îți pare rău?* Ești actriță, profesionistă; ți-am dat de bună credință postul ăsta; ai stat aici săptămîni de zile, la repetiții și probe, iar acum spui că-ți pare rău? În meserie, nu se permite așa ceva. Ai o datorie și ai să ți-o faci, al naibii de sigur.

Se opri.

– Nu trebuia să spun asta. Hai s-o luăm de la-nceput. Toți actorii sînt îngrijorați că s-ar putea să nu fie capabili de a juca un anume rol, într-un moment sau altul. Cînd se întîmplă asta, studiază rolul ca să-l înțeleagă atît de bine încît să devină o parte din el, iar apoi le cer celorlați ajutorul. Mă aflu aici ca să te ajut. O vei juca pe Helen și prevăd c-ai să-ți faci un nume...

– Am să mă fac de rîs, și-am să-ți distrug întreg spectacolul.

– Ba nici una, nici alta. Mă asigur eu. Uite cum facem. Vin astă seară la tine, după petrecere, și citim rolul împreună. Nu vreau să fierbi în suc propriu toată noaptea; mușcăm din el, iar mîine te vei simți mult mai bine. Trebuie să ai puțină încredere în tine însăși, Lucy, altfel chiar nu vei fi capabilă să-l joci. Nu e decît o chestiune de încredere. Crede-mă.

Lucinda o privi cu niște ochi de copil speriat, iar Jessicăi i se frînse inima. *O fi oare prea tîrziu să sun la o agenție de impresariat și să găsesc pe altcineva? Sigur că e prea tîrziu. Și s-ar duce vestea că stăm mai prost decît spun cele mai negre zvonuri.*

– Cred că ești puțin șocată, Lucy; acordă-ți cîtva timp ca să te obișnuiești. La ce oră să vin astă seară?

– O, nu face asta. Îmi dai senzația că te temi să mă scapi din ochi. Vreau mult să te mulțumesc, Jessica, adică, nu vreau să te dezamăgesc, fiindcă te găsesc minunată – mi-a plăcut la nebunie să te văd lucrînd cu toți ceilalți și-mi tot doream să putem colabora...

– O vom face. Începînd de mîine. N-ai să mă dezamăgești, Lucy; mă vei face să fiu mîndră de tine.

– Chiar crezi? Crezi într-adevăr asta?

– Categorie. Așteaptă numai să vezi ce bine ne vom înțelege.

– O, Doamne, o sper atât de mult! Doar că, știi, mi-e așa de frică. Și rușine, Fiindcă e îngrozitor, nu-i așa, să treci printr-o asemenea spaimă?

– Spaima n-are nimic. Groaza ar fi mai gravă.

Îi sărută obrazul palid.

– Citește încă o dată piesaastă seară. Și spune-ți încontinuu că te vei descurca de minune.

Dar este îngrozită. Și nu va fi nici măcar adecvată în personaj, dacă nu-și câștigă încrederea. Așadar, asta e sarcina mea: să-i refac încrederea în sine, cât timp repet cu ea întreaga piesă. Cred într-adevăr că o poate face? Să nu punem întrebarea asta. Trebuie s-o facă. O va face. Cu puțin noroc și incredibil de multă muncă, o să meargă. Mai mult de-atât, nu, dar cel puțin salvăm spectacolul. Of, fir-ar să fie, de ce-a trebuit să se întâmple asta, când totul mergea atât de bine?

– Mă duci și pe mine cu mașina la petrecere? o întreabă Edward puțin mai târziu, după a doua ieșire la aplauze, când Jessica se duse în spatele scenei să-i felicite pe toți; Hermione discuta cu șeful costumelor să facă duplicate după garderoba Angelei, pe o măsură mai mică; Angela vorbea la telefon. M-am ținut la distanță, așa cum m-ai rugat tu, dar acum putem petrece puțin timp împreună.

– Eu nu vin la petrecere, Edward. Am o mulțime pe cap și merg direct acasă.

– Atunci insist să te duc eu.

– Nu, tu mergi la petrecere să sărbătorești, cu toată lumea. Hermione va avea de făcut un anunț și trebuie să fii și tu de față ca să-l auzi. Ai fost superb în seara asta, Edward. Sper că știi cât de impresionant ești.

– Dacă zici tu...

– Of...

Își stăpîni exclamația de nemulțumire și enervare.

– Așa zic eu. Ne vedem mîine.

Acasă se gîndi să-i scrie lui Luke, pentru a-i cere sfatul cum să lucreze cu o dublură îngrozită, dar de gumă se gîndi la el își aminti de Claudia. Trebuia să-i telefoneze. Chiar dacă femeia nu vorbise serios, chiar dacă nu făcuse decît circ, trebuia să-i spună. Iar dacă aștepta, n-ar mai fi avut timp; următoarea săptămînă urma să i-o dedice Lucindei și nimănui altcuiva.

Nu se deranjă să calculeze ora; era sătulă. „Trebuie să-i vorbesc,” își zise; „dacă-l scol din somn, cu atît mai rău.”

– Luke Cameron, răspunse el de la primul semnal, iar Jessica simți din nou acel fior de plăcere auzindu-i glasul și dorul de a fi lîngă el, aproape de el, în brațele lui.

– Luke, Jessica sînt. Sper că nu te-am trezit; nu mi-am mai bătut capul să socotesc ora.

– Șapte jumate, luni dimineață. Mă suni din cauza Claudiei? Nu, n-ai cum; nu puteai afla.

I se opri respirația.

– Ce să aflu?

– Că a murit. Astă noapte, nu știm exact la ce oră.

– O, nu. Vai, Luke, ce îngrozitor! Zău că n-am crezut-o în stare să... O, Doamne ferește! Cum a făcut-o?

– Nu știm dacă a fost cu intenție sau nu. Ce vrei să spui, că n-o credeai în stare să ce?

– E posibil să nu fi fost sinucidere?

– Nu e deloc clar. Avea în sînge destule droguri și alcool ca să omoare doi-trei oameni, dar ajunsese în ultimul hal de toxicomanie; erau viața ei. Și moartea. N-a vorbit niciodată despre sinucidere...

– Ba da, Luke; mi-a telefonat. Am vorbit timp de...

– Ți-a telefonat? Cînd? De ce?

– Ieri după-amiază. Ca să-mi spună să nu mă mai apropii de tine.

– Doamne sfinte! De parc-ar fi putut avea cea mai vagă... Numai asta a vrut, sau avea chef de vorbă?

– Voia să vorbească, așa că am vorbit, fiindcă nu știam ce-ai vrea tu să fac – m-am gândit că poate ai dori să-ncerc s-o apăr cumva, însă n-am prea reușit, așa-i? O, Luke, îmi pare atît de rău! E îngrozitor, incredibil, să simți că viața nu are *nimic*... cum poate simți cineva una ca asta? Și n-am vorbit frumos cu ea; m-a înfuriat și i-am arătat-o.

– Se pricepea la de-astea; îi forța încontinuu pe oameni să fie cruzi cu ea. Și am fost cu toții.

Glasul îi tremura.

– E groaznic; ai dreptate. Să ajungă atît de distrusă... Vrei să-mi povestești ce i-ai spus?

– Că nu vin la New York. Din cine știe ce motiv, era convinsă că urma să vin. I-am spus că între noi doi nu e nimic; că sîntem numai prieteni. Ea te tot numea soțul ei și spunea că ești singurul care ține la ea. I-am spus că are nevoie de ajutor, că are multe motive să trăiască, dar că-i trebuie ajutor ca să găsească o cale de a-și da o formă zilelor și un înțeles vieții.

Luke rîse acurt, amar.

– Și tu și eu i-am ținut același discurs. Nu-i de mirare că nu te-a crezut.

– În legătură cu ce?

– Cu faptul că n-ar fi nimic între noi. Și eu foloseam aceleași cuvinte – să dea o formă zilelor – de fiecare dată cînd îi țineam prelegeri. Christoase, eu îi țineam predici, cînd ar fi trebuit s-o ajut; aș fi putut face mult mai mult... întotdeauna putem face mai mult.

– Nu întotdeauna. Luke, ai avut grijă de ea ani de zile. Și o știa și ea. Mi-a spus că așa a fost. Mi-a spus că erați foarte apropiați.

– Of, pentru numele lui Dumnezeu, știa al dracului de bine că nu eram. Ea reprezenta proiectul meu de binefacere, cel pentru care- mi găseam timp, cel pe care

azvîrleam banii fiindcă mi-era mai ușor decît s-o iau de mîină și s-o plimb prin unele soluții care poate ar fi dat rezultate. Am abandonat-o într-o sută de moduri.

– Și eu. Am rîs chiar... o, Luke, ce lucru îngrozitor am făcut. Am rîs.

– De ce anume?

– A spus un lucru atît de absurd, încît am... în fine, nu trebuia. Îmi doresc să n-o fi făcut.

– Jessica, nu tu ești responsabilă de moartea Claudiei.

– Dar nici tu nu ești. Luke, din cîte-a spus ea, mulți oameni au lăsat-o de izbeliște. Cred că trebuie să fie un club foarte numeros: oamenii care au dezamăgit-o pe Claudia.

– Și am abandonat-o și eu.

– Poate. Dar dacă-i așa, ai făcut-o numai o dată. Și nu-i datorai nimic.

– Era o ființă omenească. Îi datoram atenție și înțelegere.

Tăcură cîteva momente.

– Știi, spuse Luke într-un tîrziu, mă tot acuza că o tratez ca pe un personaj dintr-o piesă de teatru și într-un sens avea dreptate. Dar ea însăși mi-a cerut mereu s-o fac, să-i dirijez viața. Pînă cînd, în cele din urmă, a găsit o cale de a și-o dirija singură. Și-a dirijat-o spre moarte.

– Dacă a fost cu deliberare.

– Dacă a fost.

– Suferi după ea? Îl întrebă Jessica.

– Sufăr după o viață ratată. Niciodată nu și-a acordat nici o șansă; asta-i adevărata tragedie a Claudiei. Știi, Constance și cu mine am vorbit mult despre modul cum ne trăiam viețile, ca și cum fiecare dintre noi ar fi jucat într-o piesă cu multe deschideri și închideri, culmi dramatice, scurte intimități, cîte o nouă intrigă la fiecare cîteva luni sau ani. Nu deosebit de admirabil, dar așa trăiam și ne era de ajuns. Mă rog, pentru Constance, nu.

Ea avea mai mult; avea prietenia ta. Iar apoi, te-am găsit și am știut că și eu doream mai mult: o viață reală, oricât de încurcată și imprevizibilă este. Claudia – Dumnezeu, nu-mi vine să cred că nu mai e – Claudia n-a putut niciodată privi în față viața, cu toate încurcăturile și imprevizibilitățile ei și n-am făcut nimic ca s-o ajut să învețe cum să procedeze. Cred că de-asta sufăr de fapt: pentru refuzul ei de a apuca viața și a și-o însuși, insistența de a trăi în fanteziile ei, când avea în jur atâtea bogății și frumuseți. E o lecție, nu-i așa? Pentru noi toți.

Jessica tăcu. Știa că o aștepta să spună că și ea își dorea o viață reală, una mai substanțială, mai profundă și mai permanentă decât cea pe care o avea atunci. Că îl dorea. Dar se întâmplau prea multe; prea multe emoții se rostogoleau prin sufletul ei. Într-un chip ciudat, Claudia îi apropiase mai mult ca oricând, dar acum nu se putea concentra asupra acestui lucru.

– Luke, Angela iese din spectacol; soțul ei va fi operat săptămîna viitoare și vrea să-i stea alături. În momentul de față, trebuie ne părat să mă concentrez asupra dublurii.

– E pregătită?

– Nu. Și pare să fie complet îngrozită. Putem vorbi un timp despre asta?

– Cît de mult vrei. Dar acolo la voi nu-i cam tîrziu? Am putea vorbi mîine, dacă preferi așa.

– Nu sînt obosită. Poți s-aștepti un minut pînă-mi aduc o cafea?

– Îmi umplu și eu ceașca acum. Ne putem imagina că stăm la masa de micul dejun. Știu, la tine e aproape miezul nopții. Dar dacă tot ne închipuim...

– Da, spuse ea încet. Îmi pot imagina o masă cu micul dejun.

După ce reveni și se așeză din nou pe canapea, vorbiră două ore încheiate.

– Ei, ai o problemă, spuse Luke în cele din urmă. Poți

s-o pompezi o săptămînă întreagă, iar ea tot să rămînă cu convingerea că nu e gata. Poate ar trebui să-ncerci să-ți abați puțin atenția dinspre ea, către ceilalți trei, mai ales tinărul... cum îl cheamă?

– Whitbread.

– Ferească Dumnezeu, cum s-a descurcat cu un nume ca ăsta cînd era puști? Mă rog, te-ai putea gîndi să potrivești slăbiciunea Lucindei...

– Helen nu poate fi slabă.

– Nu, dar eventual ai putea-o camufla. Încearcă să te gîndești la ceea ce au asimilat în interior ceilalți. Dacă o iei scenă cu scenă...

Jessica asculta, absorbea și memora tot ce-i spunea Luke. Își închipuia chipul și zîmbetul său, felul cum i se ridicau amuzate sprîncenele, gesturile pe care le făcea cu mîinile lui mari. O pătrundea cu glasul lui profund, făcîndu-l să devină o parte din ea.

Cînd își exprima propriile ei gînduri, o asculta în tăcere, fără s-o întrerupă deloc, comentînd numai după ce termina, adeseori lăudînd-o, întotdeauna făcînd-o să simtă că se gîndea la amîndoi pe același plan: doi regi-zori, doi profesioniști.

– Are o șansă, dacă o stimulezi îndeajuns și te concentrezi puțin mai mult asupra celorlalte roluri, spuse el în final. Necazul e că nu prea ai timp. Poate ar trebui să te gîndești la hipnoză; fă-o să creadă că ăsta-i cel mai extraordinar lucru care i s-a întîmplat vreodată.

– La *Actor's Studio* nu m-au învățat hipnoză. Va trebui să mă descurc fără.

– Dar ăsta-i scopul. Dacă devine intrigată, va munci ca toți dracii și-și va învinge frica. Deci, trebuie s-o încurajezi, să repeți cu ea și să lucrezi cu ceilalți pentru a-i ajuta să ducă la îndeplinire măcar unele dintre scene. Veți avea o săptămînă dură.

– Asta-i puțin spus. Îți mulțumesc, Luke. Aveam nevoie de ajutor și de înviore.

– Se găsesc amîndouă, oricînd vrei.

– Îmi pare rău pentru Claudia. Știu că ți-e greu, din multe puncte de vedere. Aș vrea să fi putut să fiu mai de ajutor.

– Întotdeauna ne dorim asta cînd ceva iese prost. Sînt trist pentru Claudia, dar nu mult mai mult de-atît. Poate că asta-i adevărata tragedie a vieții ei: a lăsat un impact atît de superficial, încît nimeni n-o regretă cu adevărat. Ei bine, *ăsta* e un motiv de suferință.

– Îngrozitor, murmură Jessica. Se înfioră, parcă simțind singurătatea implicită.

– Iubita mea, ar trebui să dormi.

– Da. Ți mulțumesc pentru tot. Noapte bună, Luke.

– Noapte bună, dragostea mea. Somn ușor. Anunță-mă cum se descurcă Lucinda.

– Am să te-anunț. Luke...

– Da?

Vino la Sydney; vino la premiera mea. Poți să pleci? Ai putea veni doar în calitate de prieten?

– Jessica?

– Nimic. Noapte bună. O să-ți scriu.

Închise, înainte de a apuca să-i spună altceva. Nu-i putea cere să vină la ea.

N-o întrebase ce planuri avea după reprezentațiile cu *Sfîrșitul călătoriei* și, de fapt, nici nu era sigură ce i-ar fi răspuns dacă o întreba. Știuse de săptămîni întregi că n-avea să mai revină la viața ei retrasă pe Lopez. Indiferent dacă spectacolul era un succes sau un eșec, avea să găsească o cale de a rămîne în teatru, probabil la Sydney, aproape cu certitudine singură. Într-o bună zi, poate că avea să se simtă gata să-și unească viața cu a altcuiva, dar deocamdată încă mai avea prea multe de învățat despre ea însăși, ca regizoare, poate ca profesoară la o universitate sau la un studio de actorie, eventual ca scriitoare pe teme teatrale. Trebuia să uite amintirile care o bîntuiau – să le uite, nu doar să le tot

respingă – să-și facă mai mulți prieteni și să muncească mai mult, mult mai mult, pînă cînd în sfîrșit avea să-și poată spune că își făurise încă o viață proprie și își era autosuficientă în cadrul ei.

– Of, ce gogoși, spuse Hermione a doua zi la prînz, în bufetul teatrului *Wharf*, cînd Jessica îi povesti despre convorbirea cu Luke. De cînd ai devenit atît de toantă încît să crezi că tu, sau oricine altcineva, poate rezista mult timp fără să aibă nevoie de alții? Călărești prin lume pe un cal alb, îi cosești pe toți la pămînt, faci ce naiba-ți convine și dați-vă din calea mea fiindcă eu o duc grozav și n-am nevoie de nici un ajutor, nici măcar de sticletele ăla de la circulație care oprește alți cai să dea buzna-n mine, *absolut de nici un ajutor*.

Jessica rîse.

– Ai cel mai uimitor talent de a face ceea ce spun eu să sune absurd.

– Numai cînd este absurd. Cum s-a descurcat Lucinda azi-dimineață?

– Nu prea bine.

Absentă, începu să rupă șervețelul de hîrtie în bucățele.

– E vina mea, să știi. N-ar fi trebuit s-o aprob. Știam că are un trecut slab, dar eram atît de nerăbdătoare să termin distribuția și să încep repetițiile...

– Stai binișor, că n-ai făcut-o singură. A citit bine; pe-asta o uiți? Și avea casete video bune. Și scrisorile din Melbourne; cei de-acolo au plăcut-o. Aveam o droaie de motive ca s-o aprobăm.

Jessica clătină din cap:

– Ar fi trebuit să-mi dau seama că nu e pregătită pentru un rol principal. Trebuia să-i fi observat frica.

– Exact, dacă erai vrăjitoare. Nu i-a văzut-o nici unul dintre noi.

– Datoria mea e să depistez lucrurile astea.

– Bine, o să te ducem pe eșafod în altă zi. În mo-

mentul de față, ce părere ai despre ea?

– Nu știu. Încerc s-o conving că e bună și că Helen e un mare rol pentru ea. Dacă reușesc să fac asta, sînt destul de sigură că are talentul s-o ducă pînă la capăt.

– Hipnotizeaz-o.

– Tu și Luke v-ați înțelege de minune, rîse Jessica. Și el s-a gîndit la asta.

– Ei, marile spirite se-ntîlnesc. Aș vrea să te pot ajuta cu Lucy. *Este ceva ce pot face?*

– O și faci. O ureche înțelegătoare și o față prietenoasă; cele mai importante lucruri de are am nevoie în momentul ăsta.

– Atunci, să mergem mai departe. Vino diseară la o să bem ceva, pe la șapte, șapte jumate, cînd termini cu Lucinda. S-ar putea chiar să gătesc ceva de cină.

– Nu uita să aprinzi cuptorul.

– O să mi-o întipăresc în minte.

Hermione o privi pe Jessica îndepărtîndu-se cu pas schiopătat pe coridor, dinspre bufet către mica sală de repetiții unde lucrau ea și Lucinda. *Bastonul ăla nenorocit; asta ar fi o problemă.*

Dar nu insurmontabilă.

Își termină capuccino-ul, încruntîndu-se aprig, astfel că o prietenă care venea să-i spună ceva schimbă macazul, gîndindu-se că o altă zi ar fi fost mult mai potrivită. Hermione nici n-o văzu; era prea adîncită în gînduri. În noaptea dinainte, zăcuse în pat, trează, consumată de o idee absolut nebunească, pe care chiar o jucătoare la risc ca ea ar fi găsit mai înțelept s-o ignore, dar care devenea absolut irezistibilă cu cît se gîndea mai mult.

Mai revezi-o odată. De ce vrei să faci asta?

„Fiindcă o iubesc. Este fiica pe care mi-am dorit-o dintotdeauna și cea mai scumpă prietenă, și chiar dacă n-ar recunoaște-o, o roade pe dinăuntru faptul că dirijează alte femei în rolul ăsta în loc să-l joace ea însăși. Cine n-ar risca totul pentru o fiică și o prietenă fără egal?

Și încă un motiv. Nu vreau ca Lucinda Tabor s-o joace pe Helen. Asta este. O listă de motive cu care nu s-ar putea ciorovăi nimeni."

Scotoci prin talmeș-balmeșul din vasta ei poșetă lă-bărțată, scoase telefonul celular și se retrase într-un colț al bufetului gol, privind pe furiș în toate direcțiile ca un agent secret care se uită după spioni. Rezemîndu-se de perete, află numărul de la o centralistă și îl formă.

Cînd termină, închise telefonul și începu să se plimbe prin încăperea tăcută. *Doamne sfinte, dacă nu merge, voi fi încurcat o mulțime de oameni care vor considera că linșajul e o soartă mult prea blîndă pentru mine.*

Plie telefonul în forma sa rectangulară subțire și îl puse la loc, privind spre golf fără să-l vadă, spre apa în care picurau stropi de ploaie, spre copacii unduindu-se în vînt. În cele din urmă, dădu din cap hotărîtă. *Hai s-o facem ca lumea. Fie devin o paria pentru tot restul vieții, fie eroina Pacificului.*

Merse cu mașina pînă acasă și se așeză la computer, începînd să redacteze o scrisoare. Dactilografie unicul paragraf și îl printă. Apoi telefonă la internațional. *Te rog, te rog fă să fie unul din oamenii ăia cu vederi largi care și-au înscris numărul de fax în cartea de telefon.*

– Ambele numere, ceru ea. De la birou și de fax.

Centralista îi citi două numere, iar Hermione slobozi un oftat prelung. *Așa era sortit să fie.* Duse scrisoarea la fax, o mai parcurse o dată, apoi o expedie.

Dragă Lucas Cameron, ai la casă un bilet pentru premiera cu *Sfîrșitul călătoriei*, marțea viitoare; locul vecin cu al meu. Sper că vei consimți să iei mai întîi cina la mine acasă; e timpul să facem cunoștință. Cu cele mai cordiale salutări, Hermione Montaldi.

Capitolul 16

– Ai înnebunit, azvîrli cuvintele Jessica, de la celălalt capăt al încăperii; intrase în casa lui Hermione, aducînd o sticlă de vin, o pîine și o carte pe care știa că prietena ei voia s-o citească, dar în cîteva minute uitase și de cadouri, și de cină. Ai lăsat-o pe Lucy să plece? Dumnezeu, Hermione, ce-ai făcut?

– Putem sta jos să discutăm? Poate destupăm vinul ăsta excelent pe care l-ai adus și vorbim în liniște, pe un ton civilizat?

– Într-o singură săptămînă pierdem vedeta și dublura, iar ție-ți arde de conversații civilizate? Vreau să știu ce s-a întîmplat. Ce i-ai spus? Unde e? Trebuie s-o aducem înapoi. Hermione, la dracu', unde-i?

– La Melbourne, dar..

– O, slavă Domnului. E aproape. O sun...

– N-o suna, Jessie. Și nu te strîmba la mine.

Hermione oftă prelung, încercînd să-și stăpînească tremurul de spaimă care o cuprinsese dintr-o dată. *N-ar fi trebuit s-o fac. Ce m-a apucat? Jessie are dreptate; am fost o nebună. Și-acuma, ce ne facem?* Se simțea nesigură pe picioare.

– Ascultă, eu stau jos, chiar dacă tu nu vrei.

Se așeză la locul ei din capătul canapelei și întinse mîna spre masă să deschidă sticla pe care o adusese Jessica. Umplu două pahare.

– Foarte bun, murmură ea, după ce-și roti paharul și gustă vinul. *Penfold's Grange Syrah*.

Rostea fiecare cuvînt răsplat, într-un efort de a-și menține vocea calmă.

– Ai învățat multe despre vinurile australiene.

– De ce să n-o chem?

– Fiindcă-i e de-o mie de ori mai bine acolo unde este acum decît cu tine, terorizînd-o s-o joace pe Helen.

– *Terorizînd-o?* Cine-a spus că o...

– Ea. Mi-a spus că-i amintești de maică-sa. Și tu, și Helen, amîndouă. A zis că cu cît îi spuneai mai mult ce bună e, cu atît ea găsea că era mai proastă și nu suporta ideea că te-ar dezamăgi. Nici nu te putea privi în față, ca să ți-o spună personal. Speră ca într-o bună zi s-o ierți.

– Nu-mi vine să cred... Cînd ți-a spus toate astea?

– Jessie, stai jos; așa nu putem vorbi.

– Cînd ți-a spus?

Hermione oftă.

– Azi după-amiază pe la ora cinci, cînd în sfîrșit i-ai dat drumul.

– A venit fuga la tine fiindcă era nefericită din cauza mea?

– Am căutat-o eu. Un prieten de-al meu are rolul ideal pentru ea într-o piesă nouă din Melbourne și m-am gîndit că ar trebui să știe.

Ochii Jessicai se îngustară.

– Și cum s-a nimerit ca prietenul tău să se gîndească tocmai la Lucy pentru rolul ăsta?

Hermione nu răspunse.

– *Tu te-ai gîndit. Și tu l-ai sunat.* De ce. De ce? Știu că n-ai fost niciodată moartă după Lucy, dar de ce-ai făcut asta? Cum ai putut să-mi faci una ca asta?

Hermione continua să tacă.

– Cum a putut ea s-o facă? Cum a putut să plece așa, știind că ne lasă în găleată?

– Păi, nu știa. I-am spus că avem pe altcineva care s-o joace pe Helen. Asta a făcut-o să considere...

– Ce i-ai spus?!? Dar e o minciună! Hermione, ce te-a apucat? Aș fi putut s-o pregătesc, știu că puteam. Ar fi fost gata pînă la premieră.

Tensiunea lui Hermione explodează.

– Mă doare-n cot c-ar fi fost gata sau nu! Nu voiam s-o joace ea pe Helen.

– Nu aveai autoritatea să iei hotărîrea asta.

– Exact. Ai perfectă dreptate. N-am să mai fac.

– Nu-i de glumă!

– Știu că nu e. Iartă-mă, Jessie.

** Iartă-mă, iartă-mă, n-ar fi trebuit s-o fac, a fost o nebunie, dar pe-asta nu ți-o pot spune, fiindcă trebuie să te conving...*

– De ce-ai făcut-o? Ce Dumnezeu ți-a trecut prin cap?

– Știi al naibii de bine ce-am avut în cap. Jessie, te rog, ia loc aici, lîngă mine. Avem multe de discutat și dacă stai așa acolo, încruntată, n-ajungem nicăieri.

Jessica nu se clintă.

– Ești nebună. Crezi că o voi juca eu pe Helen. N-am s-o fac. Nu pot. *Și tu știi*. Ai distrus spectacolul datorită ideii ridicole că mă poți sili să urc pe scenă, de parcă...

– Termină, Jessie.

Trase adînc aer în piept și se avîntă.

– Nu-i un capriciu și nu te silesc; îți eliberez drumul. Toată noaptea n-am dormit, gîndindu-mă numai la asta. Ești atît de însetată să ajungi acolo, încît i se simte gus-tul; te roade pe dinăuntru. Ei bine, asta-i șansa ta. Știi fiecare cuvînt din piesă, o cunoști pe Helen – știi totul despre ea, probabil de pe vremea cînd era la grădiniță. O vei juca așa cum trebuie să fie jucată; vei fi ea însăși. Angela n-o putea face, iar Dumnezeu ne e martor că nici Lucy nu putea. Tu vei fi acea Helen pe care a visat-o autorul, odihnească-se în pace.

– În imaginația mea. *Nu pe scenă*. Nu ești în stare să înțelegi asta? Ți-am spus în repetate rînduri de ce nu pot.

– Ei, am uitat. Mai spune-mi o dată. Hai, stai aici, bea puțin vin și spune-mi care sînt motivele tale.

Jessica rămase pe loc, încordată de furie, neputință și începuturile unei stări asemănătoare cu panica.

– Ce naiba e cu tine? țipă ea. Îmi cunoști motivele; le vezi cu ochiul liber! Uită-te la mine!

Porni șchiopătînd prin cameră, rezemată în baston.

– Cîtă minte îți trebuie ca să înțelegi? Cum aș putea umbla pe o scenă? La asta au să se uite...

Ajunsesse lîngă canapea și-și aruncă bastonul pe perne.

– ...pe-ăsta au să-l vadă, și felul cum merg, și *felul cum arăt* și-atuncea totul se termină. Nu vezi chestia asta? De fiecare dată cînd fac cîtiva pași, toți se uită la oloaga asta care se dă drept altcineva. Încercăm să atragem spectatorii în poveste, ca s-o creadă. Ce-au să creadă cînd m-or vedea pe mine?

Se lăsă tăcerea. Jessica se așeză pe marginea canapelei.

– Ți-am pus o întrebare!

Hermione mîncă neînterupt aperitive, încercînd să-și stingă jăratul din stomac.

– Ce-ai zice... începu ea, dar cuvintele îi ieșiră ca un horcăit.

Jessica o privi atentă:

– N-ai nici un răspuns. Ești la fel de îngrijorată ca mine. Dumnezeu mare, Hermione, ce ne facem?

– Nu mai avem de ales, își drese glasul Hermione. N-am lăsat nici o posibilitate. Stai. Lasă-mă un minut.

Sorbi o înghițitură prelungă de vin, apoi lăsă paharul jos și îl împinse la o parte. Nu era momentul să se moleșească.

– Dacă singura ta problemă e mișcarea în scenă,

atunci nici nu e nevoie s-o faci. De ce n-am putea reface scenele, astfel ca Helen să stea cît mai mult pe loc? Poate să stea în picioare, să se așeze, să facă doi pași spre un birou sau un scaun, orice, dar în esență stă în același loc și-i lasă pe ceilalți să vină spre ea. N-ar trebui ca unui grup de oameni inteligenți să le fie prea greu s-o compună, într-o oră, două.

– Nu.

– Ce nu, nu sîntem inteligenți? Sau nu, că n-am putea recompune mișcarea? A, nu, adică nu se poate face într-o oră, două? Gustă puțin vin; e excelent.

– Hermione, nu face din povestea asta o farsă. Cînd am renunțat la scenă, a fost ca o moarte pentru mine, dar m-am împăcat cu ea, sînt mulțumită și dacă tu crezi...

– Ești mulțumită ca o acvilă cu aripile tăiate, sau un koala care nu se poate cățăra în copaci. Celelalte motive care sînt?

– Le știi.

– Spune-mi-le.

– Helen e o femeie de patruzeci de ani, frumoasă; are o prezență puternică și e foarte mîndră de ea însăși. Nu e urîtă, nu se cocîrjată și nu e schiloadă.

– Tu ce-mi spui acum e că nu poți juca în piesa asta sau în nici o piesă?

– În momentul de față, vorbim despre asta.

– Deci, dacă în piesă ar fi vorba de o babă cu părul alb și baston, ai putea-o juca?

Jessica izbucni în rîs.

– Vai, ce rău îmi pare, își arcui Hermione colțurile gurii în jos. Iar te-am făcut să te simți prost?

– Termină, Hermione. Nu-i de glumă.

– Numai Dumnezeu știe cîte de conștientă sînt de asta. O.K., ai cîștigat, Jessie; toate motivele stau în picioare, așa că n-am să mă mai lupt cu tine. Contra-mandăm premiera. Găsim altă Helen și-i dăm drumul de la întîi aprilie. Am pierde luna martie, dar asta nu-i totuna

cu a pierde totul. Mîine telefonez la firmele de impresariat, ca să începem probele la sfîrșitul săptămîinii.

Se ridică.

– Mîncăm de cină? Mi-am amintit să aprind cuptorul, așa că, în mod excepțional, mîncarea e gata.

Contramandăm premiera. Pentru orice om de teatru, aceste cuvinte sunau ca un clopot de înmormîntare. Jessica privi dincolo de Hermione, pe fereastră. Ploaia slăbise într-o burniță care încețoșa geamurile, făcînd ca imaginea portului și a malului opus să se vadă difuz, ca prin vis. Involuntar, își duse mîna la bastonul lăsat pe perne lîngă ea, trecîndu-și palma în susul și-n josul lui. Hermione avea dreptate: aveau să găsească o altă Helen. O actriță abilă se putea integra în distribuție pe parcursul a două săptămîni de repetiții intensive, după care aveau să joace spectacolul o lună, timp suficient pentru a se consacra ca regizoare. Iar apoi...

Apoi, totul urma să înceapă de la capăt.

„Dar acum asta e viața mea,” își spusese Jessica. „O actriță sau alta, ce contează?”

Hermione se aplecă și-i umplu din nou paharul, luîndu-și-l și pe-al ei. Începea să se simtă mai bine.

– Mereu m-am întrebât de ce nu-ți vopsești părul, spusese ea într-o doară. N-am mai vorbit noi odată despre asta? Vreau să zic, eu pe-al meu mi-l vopsesc, cum fac cam toate femeile, așa că tu de ce să n-o faci? Nu prea mult; doar atîta cît să pari blondă, un blond sandr, cam pe-~~acolo~~, în loc de cărunt.

Jessica se întoarse spre ea, încruntată, ca și cum ar fi încercat să-i înțeleagă spusesele.

– Părul, repetă Hermione. Blond în loc de cărunt. Știi, un blond din-alea platinate, sexy, poate chiar cu șuvițe mai deschise pe alocuri ca și cum ți l-ar fi decolorat soarele. Cum de n-ai făcut-o niciodată?

– Fiindcă n-ar fi schimbat nimic altceva. Cocolașă, piciorul, fața... Am vorbit într-adevăr despre asta și ți-am

spus că aş arăta jalnic: încercînd să fiu ceea ce nu-s, dîndu-mă drept tînăra şi frumoasă. N-aş arăta deloc altfel, numai fiindcă părul meu ar avea altă culoare.

– Ei, aici avem păreri diferite. Ar trebui să facem o probă, ca să aflăm. Arată excelent, să ştii, mai ales la patruzeci de ani. Cît ai tu şi... Helen.

Jessica se înăspri la faţă.

– N-am s-arăt niciodată ca Helen.

– Atunci, fir-ar a dracului să fie, *fă-o pe ea să arate ca tine!*

Peste chipul Jessicai fulgeră o expresie surprinsă. Sigur că da. Aşa proceda întotdeauna. Cum putuse uita? „Eşti actriţă,” îşi spuse. „Fă-o să semene cu tine. Eşti actriţă: fă-i pe spectatori să creadă că arată ca tine. Fă-i să creadă că Helen este una şi aceeaşi cu tine. O poţi face. N-ai uitat cum. Fiindcă eşti atrită.”

În suflet începu să i se întetească o emoţie cumplită. *Mă întorc. Mă întorc.* Lacrimile îi şiroiau pe obraji. Se temea, era exuberantă, se bucura, era pierită de frică. *Am să-ncerc. Doamne sfinte, am să-ncerc.*

O, Constance, cît aş mai vrea să fii acum cu mine!

Aş vrea ca Luke să fie cu mine.

Hermione, cu inima bubuindu-i în piept, inspiră adînc şi-şi lăasă încet muşchii gîtului şi ai abdomenului să se relaxeze. Avea o durere de cap îngrozitoare – dar cui îi păsa de asta? Acum nu mai conta nimic în afara expresiei de însufleţire vie de pe faţa Jessicai... şi enorma muncă pe care o aveau de făcut în următoarele cîteva zile. Dar nici asta nu conta. Aveau să reuşească. Aveau să reuşească întru totul, îşi spuse ea, jubilînd. Fiindcă trecuseră peste ce era mai greu.

Îi oferi Jessicai un şerveţel şi o cuprinse în braţe.

– O.K., spuse ea încet. Nici o grijă. Sîntem împreună în afacerea asta. Facem o echipă a naibii de tare, mai ții minte?

Jessica dădu din cap. Se ştergea la ochi, dar la-

crimile continuau să-i curgă.

– Te rog, vorbește-mi pînă mă pot opri din plîns.

– Ei, ia să vedem. Am și vorbit la costume să modifice hainele Angelei pentru Lucy, așa că se descurcă ei cu reducerea tuturor cu cîteva numere; sînt niște adevărați vrăjitori, acolo; au ei grijă. Mîine, faci o probă de costum. Altceva? Părul. Tot mîine; știu că Sistie o să ne rezolve; e cea mai bună vopsitoare de păr din lume. Machiajul... ei, cu asta-i ușor. Sînt sigură că ești expertă, dar n-ai mai făcut-o de-o bună bucată de vreme, așa că-i vom cere ajutorul unui specialist local, doar ca să ne asigurăm, și să vedem cum merge cu iluminarea. Poate va trebui să schimbăm și lumina, ca să te avantajeze la maximum; mai bine discutăm mîine dimineață despre asta. Ce-ai zice să ne vedem la ora șapte cu Dan, la teatru, ca să începem refacerea mișcării? Aduc eu micul dejun. Angela mi-a spus că rămîne categoric toată săptămîna, așa că nu le vindem actorilor pontul pînă sîmbătă; așa, ne rămîne weekend-ul, plus ziua de luni, ca să le punem pe toate la un loc – lumini, mișcare, trei repetiții cu toată distribuția, costumele, machiajul, recuzita – poate vei dori să schimbi cîteva obiecte, cînd începi să le folosești. Cum ți se pare?

– Șase repetiții. Probabil mai multe.

– Ce?

Jessica o sărută pe obraz și se îndreaptă, desprinzîndu-se din îmbrățișare.

– Două repetiții pe zi, eventual trei. Avem multe de învățat și vom relua piesa de cîte ori e necesar ca să le învățăm pe toate. De asemenea, va trebui să-i anunți pe cei de la publicitate, să facă afișe noi pentru foyer; avem nevoie de ele pentru aprobare în două zile, ca să poată fi gata pînă la sfîrșitul săptămîinii, cînd vin oamenii la casă să cumpere bilete. Nu uita să-i spui administratorului ce se întîmplă. Și telefonează la tipografie; ne trebuie un insert în program, pentru luni; o foaie volantă pe care s-o

putem introduce între pagini, anunțînd schimbarea, cu un scurt paragraf despre mine. Îl scriu astă seară, cînd ajung acasă. Iar publicitatea să dea un comunicat de presă, pentru duminică. Nu înainte; nu vreau ca Angela, sau altcineva, să creadă că încercăm să umflăm săptămîna de avanpremiere. Tot așa și reclamele din ziare să fie schimbate: ar trebui s-o poți rezolva cu un telefon, dar e nevoie de cineva care să verifice noul anunț. Alte probleme îți mai vin în minte?

– Mi-e greu să-mi mai vină în minte și altceva în afară de tine, îi adresează Hermione un mic salut milităresc. Pentru o femeie curajoasă. Te iubesc.

– Nu, stai, mai e ceva. Hermione, ce tot vorbim noi? Doar știi că nu pot juca în Australia; nu-s membră M.E.A.A. Nici n-a fost nevoie, în calitate de regizoare, dar toți actorii sînt înscriși. Și toți sînt australieni; știi ce atitudine protecționistă au. Cum ne-am putut gîndi, măcar, că aș putea face una ca asta?

– Dacă alții sînt destul de celebri, pot lucra aici. Glen Close a putut. Bernadette Peters a putut. O poate și Jessica Fontaine. Dar ai dreptate; e mult mai ușor dacă ești membră a sindicatului actorilor.

Ridică paharul cu vin:

– Propun un toast. Haide, e timpul să guști odată vinul ăsta.

Cînd Jessica își luă paharul, Hermione continuă:

– În sănătatea scumpei mele prietene, Jessica Fontaine, care e membră în Alianța Artelor de Divertisment și a mass media, de cînd mi-am asumat riscul să semnez în numele ei.

Zîmbi din nou, radioasă.

– Participi și tu la toastul ăsta, sau nu?

– M-ai înscris...?

– Cum aș fi putut prevedea ce-avea să se întîmple pe parcurs? A fost ca încheierea unei polițe de asigurare. Iar acum, rentează. Jessie? Bem pentru asta?

Jessica îi atinse paharul de vin cu al ei:

– Îți mulțumesc. Știu că ai avut intenții bune. Chiar dacă ți-ai...

– ...băgat nasul. Ai perfectă dreptate. Dar știam al naibii de bine că singură n-o făceai, așa că a trebuit să mă ocup eu. Și bine c-am făcut-o, fiindcă uite unde-am ajuns. Gata de lansarea noii tale cariere.

Tăcură câteva clipe.

– Știi ce îngrozită sînt?

– Asta-i bine, măcar pentru un timp.

– I-am spus Lucindei că e bună frica, nu groaza.

– Nu e în firea ta. Oricum, vei trece peste asta de îndată ce ne-apucăm de lucru.

– Niciodată n-am reușit să scap de trac.

– Atunci, bănuiesc că-l vei avea din nou. Nu e pe lista mea de griji.

– Dar ce anume e acolo?

– Nici nu mă gîndesc să-ți spun. S-ar putea să-ți perturbe concentrarea. Acum, am o propunere. Hai să mîncăm repede, ca să putem pleca la teatru, iar apoi ne întoarcem aici și vorbim despre orice în lume, numai despre muncă nu. Va fi singura noastră mică recreație, înaintea următoarelor câteva zile, cînd vom mîncă, vom respira și vom dormi numai piesa asta. Ce părere ai?

– Dacă putem.

– Cum să nu putem.

Dar n-au putut. S-au dus la teatru, unde Angela a dat una dintre cele mai bune reprezentații ale ei în fața unui public entuziast, și s-au întors acasă la Hermione, vorbind despre vreme și diverse subiecte neinteresante, pînă au intrat în living și au început imediat să discute despre piesă. Au vorbit ore-n șir, pînă cînd Jessica a spus că trebuia să plece acasă.

– Nu știu dacă voi dormi, dar ar trebui să-ncerc.

– Prefă-te. Dă aproape aceleași rezultate ca somnul adevărat.

Cînd intră, Hope începu să-i dea tîrcoale frenetice și, întrucît ploaia se oprise, Jessica o scoase cu lesa, în loc să-i dea drumul în curticică. N-a mers departe, dar se simțea bine afară, făcînd mișcare, fie și încet, fie și șchio-pătînd. Cerul era încă acoperit, avînd strania culoare galben-portocalie a cerurilor urbane noaptea, iar Jessica se gîndi la negreala catifelată de deasupra Insulei Lopez, cu pîlcuri de stele dese și strălucitoare deasupra casei sale și Calea Lactee împrăștiată de la un orizont la altul. „Limanul meu cel sigur,” reflectă ea. „Iar acum, tot ce fac mă duce din ce în ce mai departe de el.”

Ani de zile fusese sigură că făcea cel mai bun lucru, alegînd singurătatea, rămînînd departe de scenă. Cum putea fi sigură că tot ceea ce se pregătea acum să facă era cel mai bine?

Se așeză la masa din sufragerie, cu Hope ghemuită la picioare, și începu să scrie insertul pentru programul de luni seară.

„Rolul lui Helen a fost preluat de actrița americană Jessica Fontaine, care este șiregizoa spectacolului.

Jessica Fontaine a mai jucat cu Compania Teatrală Sydney în «Totul e bine cînd se sfîrșește cu bine» și «Calvarul». În America, Anglia și Canada, a mai jucat în «Anna Christie», «Fata de la țară», «Ce verde era valea mea», «Ce înseamnă a fi onest», «Profesiunea doamnei War...»

Se întrerupse, pentru a reciti lista spectacolelor. Atîtea triumfuri. Acelea, plus încă două duzini. Toate, numai succese, ale ei sau ale ei și ale lui Constance. Dominaseră amîndouă scena americană pînă la retragerea lui Constance, după care Jessica o dominase singură, avînd succese după succese. Cum se putea gîndi să se prezinte în fața publicului drept una și aceeași actriță? „Fals!” aveau să strige spectatorii. „Nu e Jessica Fontaine. Este o înșelătorie. Pe cine crede că duce de nas?”

Își rezemă capul în mâini, rămânînd mult timp astfel. În cele din urmă, se duse la bucătărie să-și facă un ceai. „Constance, am nevoie de tine,” își spuse în sinea ei, pe cînd aștepta să fiarbă apa. „Am nevoie de niște vorbe înțelepte, de la cineva care cunoaște teatrul la fel de bine ca mine, și care mă cunoaște și pe mine. Am nevoie de cineva care știe ce am făcut cîndva și ce-aș putea face din nou.”

Constance îi scrisese despre învingerea fricii, își aminti ea. Fusese o scrisoare din preajma morții. N-ar fi fost prea greu de găsit.

Apa dădu în clocot, iar Jessica o turnă în ceainic, după care se duse să ia caseta cu scrisorile lui Constance. În drum, trecu pe lîngă fax. O aștepta o scrisoare.

Iubita mea, voi fi scurt, dar am să-ți mai scriu curînd. Este trecut de ora trei dimineța; am stat într-un bar, vorbind și bînd scotch – nu beau niciodată scotch, decît cînd mă tulbură cîte ceva – cu un actor care s-ar putea să joace rolul principal în piesa lui Kent. L-am văzut într-un spectacol la Teatrul Westside și în cinci minute am fost destul de sigur că el era ceea ce căutam Monte și cu mine. Îl mai văzusem și înainte, dar textul lui Kent m-a făcut să mă gîndesc la el într-un mod cu totul nou. Ți-ar plăcea: are un stil înșelător-dezinvolt, care abia-abia maschează o enormă cantitate de tensiune. Spectatorii (am văzut spectacolul de trei ori) mor după el.

Am înmormîntat-o pe Claudia ieri. Monte, Gladys și cu mine am fost singurii prezenți, în afara unui pastor găsit de noi care, desigur, n-o cunoștea și a vorbit despre ea ca și cum ar fi fost o femeie anonimă, moartă undeva într-un vid. A fost una dintre cele mai triste zile din viața mea. Țin minte că, în urmă cu ani de zile, a existat o scurtă perioadă cînd

vorbea despre a ricoșa – îi plăcea metafora, ca și cum ar fi fost ușoară, plutitoare, nepriponită – și a se regăsi pe ea însăși, sau poate un nou eu al ei. Mi-aș dori s-o fi putut ajuta în sensul ăsta. Mi-aș dori să-și fi putut găsi singură calea de a o face.

Zăpada s-a topit; au înflorit lalelele; mi-e dor de tine. Cu toată dragostea mea, Luke.

Reveni la masa de sufragerie. Nu de Constance avea nevoie, nici de scrisori. Ci de Luke.

Luke, voi juca rolul lui Helen în Sfirșitul călătoriei. Îți explic totul mai încolo, dar în momentul ăsta am nevoie de cineva cu care să pot vorbi, în afară de Hermione; am nevoie de tine. Ai putea veni la Sydney? Ai putea veni imediat? Jessica.

A doua zi dimineată la ora șapte, se afla în teatru, cu Dan Clanagh și Hermione, așezată în *living room*-ul lui Helen de pe placa turnantă cea mai apropiată de sală. Abia învrednicind cu vreo privire micul dejun alcătuit din cornuri și cafele, începură să refacă mizanscena, schițînd pe diagrame mișcările tuturor astfel ca ale lui Helen să fie reduse la minimum, iar ale celorlalte să se schimbe spre a-i aduce în orbita ei. Jessica era încordată și nervoasă, cînd începură să citească replicile care determinau acțiuni concrete. Dan și Hermione citeau de pe text; Jessica vorbea pe de rost, ca și cum deja ar fi fost Helen.

– Ideea asta ar fi fost bună chiar și cu Angela, murmură Hermione, privindu-l pe Dan care, asumîndu-și rolul lui Edward, se mișca în jurul Jessicăi. O plasează pe Helen într-o poziție mult mai centrală; îi accentuează atitudinea de autoimportantă. Ar fi trebuit să ne gîndim mai dinainte.

– Angelei i-ar fi plăcut enorm, spuse Jessica, cu un surîs.

– Pe Lucinda ar fi speriat-o, adăugă și an. O povară prea grea.

Hermione și Jessica îl privesc mirate.

– Pe toți ne-ai analizat și categorisit? întrebă Hermione.

Dan zîmbi scurt, răutăcios.

– Nu poți face direcția de scenă, dacă oamenii te iau tot timpul prin surprindere. Trebuie să le-o iei tuturor înainte.

– Dar nu vii niciodată cu propuneri, observă Jessica.

– Nu mi le-ați cerut.

Dădu din cap:

– O.K., ce părere ai despre cum o joc pe Helen?

– Excelentă. Nu te simți superioară ei – cum făcea Angela – și nu te temi de ea – cum se temea Lucinda. O să fii nemaipomenită.

Hermione și Jessica schimbă o privire și izbucniră în râs.

– Ce simplu e totul, comentă Jessica. Îți mulțumesc, Dan. Înseamnă pentru mine mai mult decît aproape orice.

Se reapucară de lucru și, pe la ora zece, terminaseră primele două acte și puneau deoparte diagramele, în timp ce se adunau actorii și echipa la repetiție.

Edward veni spre Hermione și se opri lîngă ea, înghesuind-o:

– Angela pleacă și nimeni n-o găsește nicăieri pe Lucinda.

Arăta cam șifonat, iar cutele feței păreau să i se fi adîncit într-o depresiune permanentă.

– Totul se face praf.

– Nu mă îngrămădi, replică Hermione arțăgoasă; mai cu blîndețe, adăugă: voi fi încîntată să-ți răspund la toate întrebările, dar mai întîi am un anunț de făcut. Angela rămîne cu noi pînă vineri inclusiv, în ultima seară a avanspremierelor. Lucinda a fost chemată să dea probă pentru

un rol principal într-o montare nouă la Melbourne, asta vrea ea cu-adevărat să facă în momentul de față și n-am vrut să-i stau în drum.

– A plecat? strigă Edward.

– Ce mama dracu', exclamă Whitbread. Vreau să zic, *ce mama dracu'!*

– Mi-a spus, răspunse Angela. Înseamnă că anulați premiera?

– Nu se poate, gemu Nora. Trebuie să dăm premiera. N-o putem lăsa să moară, după cît am muncit.

Hermione așteaptă cu răbdare.

– Dăm premiera marți seară; asta nu s-a schimbat. Ceea ce s-a schimbat, este persoana care o joacă pe Helen. Aceasta va fi Jessica, care cu multă amabilitate a consimțit să...

– *Jessica!* se întoarce Edward spre ea, înnebunit; ochii îi coborîră spre bastonul rezemat de birou. Cum? întrebă el brutal.

– Aprecieri întotdeauna expresiile de sprijin, aruncă sec Hermione; neluîndu-l în seamă pe Edward, li se adresează celorlalți. Asta vom face...

– Hermione, trebuie să le-o spun eu, o întrerupse Jessica; stătea lîngă birou. Acum șase ani, am părăsit scena. Avusesem un accident, iar după aceea arătam atît de schimbată și mă simțeam atît de schimbată, încît am crezut că niciodată n-aveam să mai joc. Dar nu e ușor să te desparți de teatru, cînd a însemnat totul pentru tine aproape de cînd te știi, așa că m-am întors, ca să regizez *Sfîrșitul călătoriei*.

– Și ai făcut o treabă excelentă, interveni Hermione. Dar locul Jessicăi Fontaine este pe scenă. Știam că numai o mare actriță ar putea-o înlocui pe Angela și de-asta am rugat-o pe Jessica s-o facă ea. Și slavă Domnului că a acceptat. Are cineva vreun comentariu?

– Mie mi se pare absolut minunat, răspunse Angela; o cuprinse pe Jessica într-o îmbrățișare. Eram îngrijorată

pentru Lucinda... nu e prea puternică, înțelegi... n-are adevăratul simțămînt al propriei personalități... dar acum... ei bine, Hermione, tu înțelegi cît de mult ne asemănăm Jessica și cu mine. A fost o alegere foarte înțeleaptă.

Hermione dădu din cap, cu modestie.

– Și bastonul? întrebă Edward.

Nora trase aer printre dinți; nimeni nu îndrăznise să-l menționeze.

Hermione dădu să răspundă, dar Jessica întinse mîna.

– Refacem mișcarea. Helen va sta în zona asta restrînsă, iar voi veți intra și veți ieși din orbita ei. Cu alte cuvinte, nu mai puteți presupune că se apropie de voi cu cîte o intervenție pe replică sau deschide drumul pentru vreo acțiune scenică. Pe toate astea va trebui să le faceți voi. Concepem acum mișcarea și, în weekend, o vom repeta.

– Mîine, preciză Edward. Avem nevoie de cît mai mult timp posibil.

– Cu toții sîntem profesioniști, sublinie Hermione. Vom avea weekend-ul, plus ziua de luni, seara de luni și dimineața de marți, la nevoie. Asta înseamnă mult timp de repetiție pentru trei oameni care la vremea aia vor fi jucat piesa asta mai mult de două săptămîni.

– Toți sînteți atît de buni, spuse Jessica, gîndindu-se un moment că ea și Hermione erau ca două personaje de vodevil, aruncîndu-și refrenele înainte și-napoi. Ați progresat din ce în ce mai mult – în viața mea n-am mai văzut o asemenea evoluție în doar două săptămîni – și sînt sigură că vom fi gata pentru marți seară. Sper să mă ridic la nivelul vostru; cu toții sînteți extraordinari.

– Vai, Dumnezeule, exclamă Nora. *Tu ești cea care...* țin minte ziua aia cînd ai citit toate rolurile noastre... Jessica, e *foarte* emoționant. Va fi o mare cinste să lucrez cu tine.

Îl priviă cu toții pe Edward.

– Edward, ești pregătit să înfrunți neprevăzutul? îl întrebă Hermione.

– Nu-mi plac riscurile – e o îndrăzneală incredibilă – dar altă ieșire nu avem. Nu pot decît să sper că aceia dintre noi care au atît de pierdut...

– ...nu vor pierde, interveni calmă Jessica, întrebîndu-se ce-o fi putut găsi vreodată la el. Cred că toți am mizat foarte mult. Vă mulțumesc tuturor pentru sprijin. Și acum, programul. Continuăm să repetăm în timpul previzionărilor, la ora zece. În weekend și luni, vom începe la opt. Noua formulă de mișcare va fi gata mîine; veți primi diagrame pe care să le luați acasă și să le studiați pînă sîmbătă. Dacă aveți întrebări sau probleme cu mine sau cu tot ceea ce înseamnă regie și vă este jenă să mă interpelați, adresați-vă lui Hermione. Cu toții vrem să reușim.

După aceea, actorii au repetat pînă la ora unu, îm-prăștiindu-se apoi pe timpul după-amiezei. Hermione și Jessica au mîncat rapid de prînz la bufetul exterior de pe terasa de jos a Operei, fără a vorbi prea mult, privind peste apă. Era o zi răcoroasă și n-au zăbovit.

– E timpul să-ți faci părul, spuse Hermione și o conduse pe Jessica la salonul lui Sistie.

– Păr frumos, textură bună, trup bine făcut, comentă Sistie, ridicînd șuvițe din părul Jessicai și lăsîndu-le să cadă. Hermione a spus că-l vrei blond. Foarte deschis, cu dungi?

– Da, răspunse Jessica.

Cu o pensulă lată, Sistie vopsi părul Jessicai în mici porțiuni care ieșeau în afară ca razele soarelui, pînă le pieptănă pe toate pe lîngă cap. Jessica își privi în oglindă fața slăbită și trasă, cu ridurile și mai adîncite fără cadrul buclelor ușoare. În lumina puternică și crudă, arăta dezgolită, urîtă.

– Stați, spuse ea, încordîndu-se să se ridice. Her-

mione, nu pot...

– Ce zici de-o manicură? Întrebă cu voce sonoră Hermione.

– Se poate face, răspunse Sistie. Oricum vei sta aici douăzeci de minute, iar Amy e liberă în momentul ăsta.

Luă mâinile Jessicai și le inspectă.

– Categorie, o idee foarte bună.

Peste o oră, când plecară, Hermione jubila.

– Am știut eu, am știut. Ce zici? Ai fost foarte politicoasă cu Sistie, însă chiar îți place? A ieșit foarte bine, Jessica.

– Nu m-am prea schimbat, așa-i?

Ajunseră la mașina și se privi în oglinda retrovizoare. Arăta mult mai bine decât în momentul acela îngrozitor când avusese părul lipit de cap, dar totuși...

– Culoarea e drăguță, dar nu sînt cu adevărat schimbată.

– Pari mai tînără. Crede-mă. Acum așteaptă numai, să ajungem și la machiaj.

– O s-arăt atît de tînără încît mă vor trimite la grădiniță.

Hermione ezită, când Jessica scoase mașina din parcare.

– Nu ești mulțumită?

– N-am nimic. Doar că am nevoie de timp ca să mă obișnuiesc.

– O să te-obișnuiești. Cred că-ți vor trebui cam cincisprezece minute. Vrei să bem o cafea undeva?

Jessica scutură din cap:

– Mă duc acasă să studiez pînă la primul gong. Credeam că știu piesa asta, dar descopăr tot felul de mărunțisuri la care nici nu m-am gîndit.

În seara aceea, după reprezentație, alergă acasă și aproape se împiedică de Hope, grăbită să citească scrisoarea care trebuia s-o aștepte pe fax. Dar, nici urmă de scrisoare; tăvița era goală. Și goală rămase și în

următoarele două nopți. „Nu mi-a primit scrisoarea,” își spuse Jessica, privind aparatul tăcut de parcă i-ar fi putut impune să se trezească la viață. „O fi rătăcit-o servitoarea când a făcut curățenie în bibliotecă. Sau a căzut pe jos, după vreun fotoliu. Sau nu-i merge faxul. Poate e plecat din oraș.

Sau poate nu mi-a scris fiindcă nu vrea. S-a hotărît să nu vină în fuga mare, când în sfârșit m-am îndurat să-l chem. De ce-ar face-o, după ce i-am spus de atâtea ori că intenționez să-mi croiesc drum singură, fără a mă agăța de el?”

„Nu,” își spuse ea. „Pe-asta nici eu n-o cred. Nu după ultima scrisoare.” Și, deschizînd telefonul, îi formă numărul.

Nu răspunse nimeni. Nici măcar un robot pe care să fi putut lăsa un mesaj. *Toți au dispărut. Luke, Martin și servitoarea.*

Trînti receptorul. Așa-i trebuia, își zise. Avea să se descurce singură, la urma urmei.

O scoase pe Hope la plimbare și începu să șchio-păteze pe lîngă ea, în timp ce căteaua adulmeca în susul și-n josul străzii. Când se întoarseră, casa părea goală, ca o scoică. Parcă ar fi populat-o cu Luke, când îi scria, iar acum, el nevenind, părea mai pustie și mai tăcută ca oricînd. „Dar am totuși scrisorile lui Constance,” reflectă Jessica, în timp ce îmbrăca un halat și se ducea în bucătărie după ceai. „Și pe Hermione. Manipulativă, autoritară, șireată, intrigantă și absolut minunată. Și mă iubește. Nu toți oamenii au parte de așa ceva; e tot ce-mi trebuie.”

Sîmbătă dimineață, actorii din *Sfîrșitul călătoriei* începură repetițiile pentru premieră. Avusese loc o petrecere, în noaptea trecută, pentru a-și lua rămas bun de la Angela și a sărbători vînzările complete din săptămîna avanpremierelor, cu o cronică favorabilă și convingătoare a lui Gregory Varden, care adusese cozi întregi

la casă. Dar nu puteau sărbători succesul, fiindcă nimeni nu văzuse acel spectacol care urma să aibă premiera marți seară. Cu Jessica în rolul principal, totul avea să fie altfel, criticii putând să uite tot ce spusese și s-o ia de la început, pregătiți să-și arate colții, nu numai fiindcă era celebră, ci și pentru că era americană.

Sîmbătă după-amiază, teama plutea deasupra capetelor ca un nor. Căci Jessica nu se descurca deloc. Se împiedica de replici pe care le știa perfect și le exersase acasă toată săptămîna. Uita semnalele; uita noua mișcare și se pomenea repezindu-se prin decor fiindcă-și închipuia că-i ținea în loc pe ceilalți. Nici nu puteau face mai mult de două, trei replici, fără a trebui să revină și să le încerce din nou.

— Un dezastru, mîrîi Edward în culise, după prima repetiție. Toată viața mea depinde de piesa asta; mi-am pus viitorul în mîinile ei, iar ea mi-l distruge. Îl simt cum se fărîmîțează; n-o să mai rămînă nimic.

Jessica îl auzi, prin peretele subțire al cabinei femeilor, unde proba costumele modificate. Își coborî privirea, întîlnind ochii pictorului de costume, care îi prindea fusta în bolduri.

— Dă-l în mă-sa, spuse pictorul, fără a încerca să-și coboare glasul. Te-am văzut în *Calvarul* și ai fost fantastică. Nu-i nimica ce să nu poți face. Pe lîngă tine, ăsta o s-arate ca un cur de cal. Cum toată lumea îl știe că e.

Jessica rîse.

— E, așa mai zic și eu, continuă pictorul de costume. Dacă-l mai auzi că face gît, vino la mine. Există-ntotdeauna și cealaltă față, să știi. Nu tre' s-o pierzi din vedere.

— Mulțumesc, răspunse cu gravitate Jessica. Cred că ești foarte înțelept. Mă bucur că te afli aici.

Problema era că nu se putea obișnui să stea nemișcată pe scenă, lăsîndu-i pe ceilalți să vină la ea. Toată dimineața, sărise instinctiv în picioare, sau făcuse cîte un

pas înainte, propulsată de emoțiile dialogului, numai pentru a se opri brusc, când își amintea. Se simțea ca un băț, ca bastonul ei rezemat de birou, sau proptit de canapea, sau vîrît între două piese de mobilier.

Și se gîndea că restul actorilor erau permanent conștienți de diferențele dintre ea și Angela, prea politicoși ca să spună ceva, prefăcîndu-se a nu observa că era slăbănoagă și adusă de spate, cîtă vreme Angela fusese înaltă și impozantă, că arăta mai bătrînă decît anii ei, în timp ce Angela arătase exact de vîrsta potrivită, că nu putea folosi mișcarea pe care o elaborase ea însăși, după ce Angela fusese capabilă să facă orice.

În schimb, ceilalți erau foarte amabili. Nora spusese:

– O, cît îmi place părul tău! Ce idee bună!

Whitbread Castle remarcase:

– Foarte drăguț. Pari mai tînără, dacă-mi pot permite îndrăzneala asta.

Edward fusese surprins:

– Îmi plăcea cum arătai înainte.

Fiindcă, în melancolica lume a lui Edward, nimeni nu trebuia să arate bine.

– Ești cam amărită, îi spuse Hermione. Calmează-te. O să treacă.

– Ar trebui să știu ce fac. La fel ca mersul pe bicicletă: odată ce l-ai învățat, nu-l mai uiți niciodată.

– Te-ai anchilozat, atîta tot. Îți lipsește practica. Destinde-te, Jessie; îi faci pe toți să fie nervoși ca trupele cînd pleacă la război.

– Așa încep să mă simt și eu.

După-amiază, însă, cînd se înapoiară la repetiție, Jessica și camuflă teama și neputința, concentrîndu-se asupra textului. Se poticnea mai rar la cuvinte și fraze, dar nu avea nici un strop de vitalitate, iar ceilalți reacționau jucîndu-și rolurile ca niște automate.

– Nu-i prea groazv, spuse Hermione, după ce terminară cu chiu cu vai toate cele trei acte. Dar e de-abia

sîmbătă. Avem timp destul. Mai venim și diseară?

– Toți avem nevoie de o pauză, clătină Jessica din cap. Mîine la opt.

– O să le spun. Luăm cina împreună? Vrei să vii la mine și să rîzi sau să plîngi sau doar să stăm de vorbă?

– Nu. Îți mulțumesc, Hermione, dar nu vreau decît să stau liniștită.

Conduse încet mașina pînă acasă, fără a se mai grăbi ca să găsească vreo scrisoare așteptînd-o. Deschise ușa și abia aruncă o privire spre faxul gol. O luă pe Hope de lesă și ieși cu ea, apoi reveni, uitîndu-se din nou, automat, în direcția aceea, deși își spusese să n-o facă. În sfîrșit, cu Hope încovrigată lîngă ea, se așeză pe canapea, ciugulind rămășițe din frigider, bînd cafea și revăzînd piesa cuvînt cu cuvînt.

Ce se întîmpla cu ea? Nu era numai problema de a fi silită să stea într-un singur loc; nici doar conștiința felului cum arăta. Își cunoștea replicile, emoțiile, expresiile, știa mișcările, puține cîte avea. Dar însuflețirea pe care și-o amintea atît de clar – momentul acela, ca o falie în timp, cînd dintr-o dată răzbătea printr-o barieră și devenea una cu personajul – nu mai exista. „Am pierdut-o,” medită ea. „Sînt ca o dansatoare al cărei trup nu mai poate face întinderile și îndoirile de odinioară. Am avut talent, dar nu mi l-am cultivat, așa că s-a ofilit și a murit.”

Telefonul sună. *Luke. În sfîrșit.*

– Jessica?

Era Nora.

– Sper că nu te superi că te-am sunat, dar voiam doar să-ți spun că știu cum te simți cînd nu-ți iese, adică, știi, cînd nu-ți iese atît de bine pe cît poți, și nu trebuie să-ți faci griji, fiindcă o să treacă, serios, și toți sîntem siguri că vei fi absolut excepțională.

– Mulțumesc, răspunse Jessica. Ești foarte drăguță.

Cînd închise, zîmbea. Superba ironie a situației îi răzbi prin frustrare și autocompătimire. „Nora,” își spuse

ea, „care n-a făcut aproape nimic în teatru, consolid-o pe Jessica Fontaine, încurajînd-o, spunîndu-i că va fi absolut excepțională.

Bine, atunci, așa voi fi.“

Îi aminti un lucru pe care i-l scrisese Constance, cînd începuseră repetițiile la *Profesiunea Doamnei Warren*. Luînd în poală caseta cu scrisori, căută printre ele pînă o găsi pe cea în cauză.

„Nu există scurtături secrete, nici formule, nici reguli. Nu exiști decît tu însăși, cu talentul, gustul și preferințele tale.“

A doua zi dimineată – *duminică; încă două zile, doar* – ajunse la teatru înaintea tuturor celorlalți. Merse peste plăcile turnante slab luminate, ajungînd în sfîrșit la biroul unde avea să stea în aproape tot timpul actului întîi. Rămase acolo aproape o oră, lăsîndu-și gîndurile în pluitire liberă: făcea parte din scenă, din decor, din teatru. Cînd sosiră ceilalți, iar Dan aprinse luminile, clipi din ochi, parcă trezindu-se din somn.

– Facem un șnur, spuse ea, în timp ce-și ocupau locurile, dar ne vom opri ori de cîte ori are cineva cîte o întrebare sau un comentariu.

Nu interveniră nici un fel de întrebări sau comentarii. Repetiția merse mai ușor; toți o simțeau și, de cîteva ori, pîrură să se relaxeze. Jessica pusese diagramele de mișcare în puncte-cheie ale ambelor decoruri și simplul fapt de a ști că erau acolo îi ajuta să-ți amintească mișcările. Și, pe măsură ce se comportau tot mai firesc, se puteau concentra asupra replicilor și a modului cum le rostea Jessica pe ale ei. Încă se mai împiedica de cuvinte și rata semnale, dar mai puțin decît înainte și cu toții erau atît de absorbiți încît abia dacă observau. Ceea ce observau era faptul că reacționau față de Jessica altfel decît reacționaseră față de Angela, iar din această cauză deslușeau noi sensuri ale textului și descopereau moduri noi de a-și stabili relațiile între ei. Spre sfîrșitul

celui de-al doilea șnur, cu toate că încă mai aveau probleme, știau cu toții că spectacolul se îmbogățește și întriga mai mult decât înainte.

– Aș vrea să-l mai trecem o dată după-amiază, și după cină, spuse Jessica. Aveți ceva împotrivă?

– Nu, răspunse Edward, spre surprinderea tuturor. Începe să devină interesant.

Luni – *în ajunul premierei* – repetiția de dimineață merse aproape ca pe roate.

– Ne apropiem, comentă Whitbread, cu satisfacție. Cred că am nimerit-o definitiv.

– Jessica nu merge, replică Edward, deznădăjduit. Nu e vie. Pare distrată și – o, Doamne, nici nu vreau s-o cred – înfricoșată.

Încă o dată, Jessica întâlnește privirea pictorului de costume, care făcea o modificare finală a mânecilor rochiei de seară pe care urma s-o poarte în actul trei.

– Cretinii nu se-nvață minte niciodată, murmură trist pictorul. Măreția se construiește încet. Dacă eu ar trebui să concep o rochie ca asta într-o juma' de oră, cum ar arăta? Un sac de cartofi cu-o butonieră. Țștia nu știu că ai nevoie de timp?

Mai avem ziua de azi, seara și dimineața de mâine.

– Uită că tu ești regizoarea, îi propuse Hermione, când terminară masa de prînz. Voi regiza eu. Stau în rîndul patru, numărînd de cîte ori clipești din ochi.

– Clipesc prea mult?

– Nu mai mult decât de obicei. Dacă întreci măsura, te anunț. Acum, ascultă-mă cu atenție. Vreau să uiți de toate, în afară de Helen. Așa ai făcut întotdeauna înainte, nu, te gîndeai numai la rolul tău? Ei bine, cum o făceai? Tu și Constance: cum realizați transformarea asta despre care îmi tot vorbești?

– Nu știu. La un moment dat, se întîmpla pur și simplu.

– Atunci fă la fel și acum.

- Ce să fac?
- Las-o să se întâmple.
- Dar...

– Blochezi ceva. Poate încă te mai agăți de felul cum arăți. Poate te temi că vei fi minunată, fiindcă atunci te va chinui gândul la toți anii ăștia iroșiți. Dar anii au trecut, Jessie, trăim în prezent și vei fi Helen. Las-o să se întâmple; lasă trecutul în pace.

– Dar niciodată nu ne dezbărăm complet de trecut. Asta-i și tema piesei.

– Atunci, folosește-o. Folosește-te de trecutul tău ca să ne faci să credem în Helen. Fir-ar să fie, ar trebui să fii în stare de atîta lucru. E meseria ta. La asta te pricepi.

Începură din nou, la ora două fără ceva după-amiază. Era o repetiție generală, cu machiaj, lumini și recuzită. În actul al treilea, Jessica purta o rochie de seară din satin roșu închis, strînsă pe trup, bluzată în talie, cu mînele lungi și manșete de dantelă care-i cuprindeau strîns dosul mîinilor. Cînd se duse la locul ei, Whitbread se apropie grăbit:

– Dumnezeule, Jessica, sînt *năucit*! Vreau să zic, machiajul, rochia, părul... Sînt complet năuc. Nu-i de mirare că Helen îi cucerește pe toți. E o femeie atît de impresionantă!

– Nu-i rău, spuse placidă Hermione.

Înainte de a se așeza în sală, îi șopti Jessicăi:

– Dacă te-ai eliberat de temeri atît de mult pe cît pari, nu mai avem nici un motiv de îngrijorare.

Jessica îi privi pe ceilalți ocupîndu-și locurile. *Liberă*. Asta era totul, în teatru. Libertatea de a explora lumi noi, de a afla mai multe despre natura umană, de a descoperi și redescoperi miraculoasa diversitate a vieții.

Libertatea de a trece din trecut în prezent.

Și știa că, pentru prima oară, așa se simțea. Liberă.

Primele replici din actul al treilea erau rostite de Edward și de Nora, în decorul apartamentului lor. Apoi

intervenea Jessica, stînd de vorbă cu Whitbread, în picioare lîngă canapeaua din casa ei. Şi atunci, într-o clipă, luă foc şi deveni Jessica de odinioară. Şi deveni Helen.

Se petrecu atît de uşor, încît trecură cîteva secunde pînă să reacţioneze şi ceilalţi. Apoi, însă, Nora scoase un „Oh!” scurt, iar Edward se repezi din decorul lui într-al Jessicăi, să-i vadă faţa.

— La locuri! îi admonestă severă Hermione, de pe scaunul ei din rîndul patru.

Edward se întoarse pe jumătate spre ea:

— Voiam doar să...

— Repetăm, se răsti Hermione. Jessica, imediat ce Edward va fi gata, vrei să repeţi ultima replică?

Privind nervos peste umăr, Edward reveni în celălalt decor. Jessica nu se clintise; continua să stea cu faţa spre Whitbread, trupul ei exprimînd aceeaşi senzaţie de urgenţă pe care o avusese la început. Şi, văzu Hermione cea dintîi, ghebul aproape îi dispăruse. Cumva, îşi mişcase umerii exact atît cît să dea iluzia că stătea dreaptă, cu capul sus.

— Mulţumescu-Ți Ție Doamne, șopti Hermione.

Îi venea să danseze, îi venea să țipe, dar rămase nemișcată, cu bloc-notes-ul pe genunchi, și mîzgăli cu-vîntul ALELUIA pe prima coală. În culise, Dan Clanagh și pictorul de costume își zîmbiră. Maistrul de lumini, în cabina sa instalată sus, în spatele sălii, dău din cap, ca și cum ar fi știut permanent că în scenă avea să se rezolve totul. Și, din acel moment începînd, nimănui din teatru nu-i mai trecu prin minte că femeia care stătea lîngă birou era cocîrjată și șchioapă, că avea fața slabă și ridată și trupul firav. În timp ce piesa se apropia de final, n-o mai vedeau decît pe Helen. Și credeau în ea.

Marți dimineată, ultima repetiție generală nu merse la fel de bine, iar Jessica o opri la sfîrșitul primului șnur.

— Am depășit măsura cu repetițiile; trebuie să plecăm

de-aici. Duceți-vă acasă și relaxați-vă. Mergeți la o plimbare cu vaporul. Faceți yoga în parc. Meditați în Grădinile Chinezești. Gîndiți-vă la orice, numai la piesă nu. Ne revedem aici la șase. Consider că toți sînteți minunați și diseară vom da o reprezentare splendidă.

– Noi te găsim pe tine minunată, replică Nora. E atît de captivant să te privim, Jessica: cum ți se schimbă vocea, și cum te scoli și te așezi, pînă și felul în care ridici mîna – știi, așa – și-ți dai părul pe spate... Vreau să zic, nu te-am mai văzut niciodată făcînd asta.

– Fiindcă e un gest al lui Helen, interveni Edward; îi atinse Jessicai brațul. Draga mea Jessica, avem atît de mult de recuperat. Trec pe la tine mîine dimineață și ne luăm toată ziua numai pentru noi, mergem într-un loc retras, ajungem să ne cunoaștem din nou. Am fost despărțiți prea mult timp.

Jessica îi aruncă o privire mată. La ce se gîndea? Dar, pe măsură ce tăcerea se prelungea și-i văzu cutele feței adîncindu-se, buzele crispîndu-se, cu colțurile în jos, știi că în seara aceea nu putea să riște. A doua zi, n-avea decît să rămînă de capul lui, dar pentru seara premierei nu-și putea permite un asemenea risc. Avea nevoie de Edward în cea mai bună formă.

– Vorbim dimineață, răspunse ea încet. După ce orașul Sydney își va descoperi cel mai nou actor, diseară.

– Am putea lua mai întîi cina, o luă el de mînă. Am așteptat destul.

– Nu mănînc niciodată înainte de spectacol. Îți propun să nu mănînci nici tu. În afară de cazul că nu ești neliniștit înainte de a începe.

– Ba sînt.

– Atunci, e mai bine să stai cu stomacul gol.

Îi surîse și se duse la Hermione, care o aștepta în buzunarul scenei.

– Sper că nu te superi că i-am trimis acasă. Sîntem...

– Prea tensionați. Știi. Ai procedat perfect. Ce faci

azi după-amiază?

- Cred că mă duc la un film.
- Bună idee. Ai ceva împotriva să mă agăț și eu?
- Mi-ar face plăcere.
- A propos, nu voi fi aici la șase. Te superi?
- Nu, nu e necesar.
- Nu m-ai întrebat dar, de fapt, am o șustă.
- În seara premierei?
- I-am făcut rost de un bilet.
- Ce drăguț, comentă Jessica, absentă. Am vîndut

toată sala, nu?

- Am vîndut-o pe patru săptămîni. Cu cronica lui Varden și comenzile de grup, ajungem pînă în aprilie. Ceea ce ne face pe noi, investitorii, foarte fericiți. Ce film vedem?

- Hai să luăm un ziar și să aruncăm cu săgeți. Cel pe care-l nimerim.

Reieși ca fiind un film american, o învălmășeală zgomotoasă de mitraliere și sînge, trupuri zburînd prin ferestre de plexiglas și cîte un respiro ocazional pentru ca actorul și actrița principală să se tăvălească puțin în pat.

- Bun sexul, timpit scenariul, spuse Hermione, în drum spre casă. Îmi amintește de-o aventură a mea de demult. De ce-or fi crezînd cineăștii că oamenilor le place tot tîmbălăul ăsta?

- Fiindcă multora chiar le place.

- Probabil le amintește de viața de-acasă. Ai nervi?

- Da.

- Să știi că ești superbă. Ți-am spus cumva? Modul cum te transformi în Helen are ceva magic în el; o să ridici sala în picioare: ovații prelungite, urale, aplauze, toată tărășenia.

- Aduce ghinion să spui asta înainte de spectacol.

- N-au să se miște, n-au să aplaude, nici măcar nu vor bătea din palme politicos.

Jessica rîse:

– Te iubesc, Hermione. Fără tine, n-aș fi putut să fac nimic în ultimele luni. Du-te acasă la amicul tău; sper să aveți o cină cît mai sexy.

Hermione opri mașina în fața casei Jessicai.

– Să știi că ești o femeie fermecătoare. N-am avut niciodată o prietenă atît de bună, nici o colaboratoare la fel de plăcută. Va fi seara ta, nu a mea...

– Seara noastră.

– ...și o meriți. Meriți tot ce e mai bun pe lume. Ești cea mai formidabilă ființă pe care o știu și o actriță mare.

O sărută pe amîndoi obraji.

– Acum îți urez noroc. Sau și asta aduce ghinion?

– Nu cînd vine de la tine.

O privi pe Hermione îndepărtîndu-se, apoi intră în casă. Se uită spre faxul gol și simți un junghi ascuțit de tristețe. Dorea ca Luke să fie acolo. Emoția zilei precedente nu fusese perfectă, fiindcă nu-l avusese alături, ca s-o împartă cu el. *Of, fir-ai tu să fii, să fii, să fii, Luke. De ce n-ai putut veni aici?*

„O ceașcă de ceai,” își spuse. „O baie fierbinte. Apoi, o carte sau o revistă, sau doar să mă uit pe fereastră, să-mi adun puterile. Și pe urmă, la teatru.

Am făcut-o de-atîtea ori. Nu mai e decît o chestiune de rutină.”

Dar, cînd ajunse la Operă, foarte devreme, și-și parcă mașina în garajul subteran, tremura atît de tare încît abia dacă mai putea să meargă. Următoarele două ore trecură ca prin ceață. Se machie, cu ajutorul expertei pe care o angajase Hermione; se îmbracă și-și aranjă celelalte costume, pentru a fi sigură că aveau să fie gata în momentele potrivite; verifică recuzita să vadă dacă era pregătită la locuri; vorbi cu actorii, încurajîndu-i, ajutîndu-i cu cîte o replică sau frază pe care deodată, nici cu prețul vieții, nu și-o mai puteau aminti, fiindcă toți erau prinși în ghearele fricii. Dar Jessica aproape că nu-și dădu seama de nimic, pînă cînd Dan trecu prin culise, anunțînd:

– Toată lumea la locuri, pentru actul întâi.

Jessica se opri în buzunarul scenei, așteptînd să se stingă luminile din sală pentru a putea să intre în scenă, pe întuneric, și să-și ocupe locurile înainte de aprinderea reflectoarelor. Respira rapid și sacadat, iar în stomac avea un nod de frică. Ca să-și distragă atenția, privi prin mica deschizătură a peretelui, invizibilă din cealaltă parte, ca să vadă dacă într-adevăr se umpluse toată sala, și dacă spectatorii se așezau.

Și îl văzu pe Luke.

Stătea în rîndul șase, la margine, discutînd animat cu Hermione. Avea profilul întors spre Jessica, atît de familiar, dar și foarte ciudat: trăsăturile ascuțite și sprîncenele stufoase, ochii adînciți în cap și surîsul acela minunat. Într-o mîină ținea programul; în cealaltă, foaia volantă care anunța intrarea Jessicai în rolul principal.

Îl privi cu ochii mari. Nu-i venea să creadă că era acolo. De ce venise, fără să-i spună? „L-am cunoscut doar o săptămînă,” își zise ea, „și-l iubesc cu toată ființa. Dar poate că nu-l cunosc deloc. De ce e aici? De ce nu mi-a răspuns la scrisoare?”

Dar Hermione știa.

Nu m-ai întrebat dar, de fapt, am o șustă.

„Of, Hermione,” o dojeni Jessica în sinea ei. „Iarăși o intrigă. I-ai scris lui Luke, sau i-ai telefonat, spunîndu-i că ai un bilet pentru el. Dar și eu i-am scris. Și nu mi-a răspuns.”

– Gata? o întrebă Dan. Stingem sala?

– Da.

Avea gura uscată și se rezemă de perete, ca să nu cadă de pe picioare. Surescitarea repetiției de luni seară se risipise. Succesul unei zile nu era niciodată garantat a doua zi. Fiecare actor, pictor și scriitor știa asta. Fiecare nouă zi, fiecare proiect nou, însemna s-o iei de la început. „Iar azi,” reflectă Jessica, „avem public, sînt aici criticii... și Luke. Și nu-mi amintesc prima replică.”

Dar asta se întâmpla întotdeauna. Nu-și putea face griji numai pentru atîta lucru. Intră în scena întunecată și păși pe turnantă, rezemîndu-se la fiecare pas în baston, încet, fără zgomot, pe urma micilor proiectoare din po-dea care indicau drumul spre birou. Se așeză, puse bastonul pe jos în spatele biroului și luă receptorul în mînă. Whitbread se afla pe cealaltă turnantă, așezat la masa din sufragerie, cu Edward și Nora. Reflectoarele se aprinseră, luminînd dublul decor și pe cei patru actori.

Începutul fu întîmpinat cu aplauze. Apoi spectatorii se liniștiră, iar Jessica rosti replica de deschidere în receptor, amintindu-și-o perfect, așa cum prevăzuse dinainte.

Luke se aplecă în față, strîngînd în mîini brațele foto-liului. Era Jessica... dar nu Jessica. Aceasta nu era femeia pe care o cunoscuse pe Lopez, nici actrița de renume mondial din alte vremuri. Era Helen – mîndră, arogantă, mulțumită de sine – iar Luke știa că dacă-i observa cineva fața slabă și trasă, ar fi considerat că exact așa arăta Helen. Avea părul blond – remarcă Luke, întrebîndu-se un moment de ce n-o făcuse mai dinainte – și mai lung decît și-l amintea; era machiată cu multă artă. Abia se mișca, stînd pe loc sau făcînd doar cîțiva pași, în timp ce se ținea de spătarul cîte unui scaun sau de marginea biroului, dar mișcarea era atît de atent lucrată încît modul celorlalți de a circula prin jur făcea ca nemișcarea ei să pară absolut firească. Puțini oameni ar fi observat – regizorii da, dansatorii și sportivii da – fără ca majoritatea spectatorilor să-și dea măcar o clipă seama de efortul investit în postura aceea controlată. N-aveau să vadă decît o femeie care nu era frumoasă, dar îi ținea captivi prin forța simplei sale voințe, arta de a crea un personaj complex cu o maximă simplitate a mobilității și gesticulației, și cu ajutorul vocii.

Vocea, mai presus de orice, era aceea care-l făcuse pe Luke să-și țină respirația: acea voce vibrantă, melodică, pe care o auzise pe Lopez dar, de prea mulți ani,

nu și în teatru: pasională, intensă, ajungînd pînă la galerie fără nici un efort, transmițînd fiecare cuvînt, fiecare frază, iubire sau dispreț, frică, dor, furie, sau nostalgia unui vis.

Stătu nemișcat în tot timpul actului întîii, așteptînd ca Jessica să privească spre ei, pentru a li se întîlni ochii. Dar, evident, nici nu putea fi vorba să facă asta. Împărtaşea piesa publicului, însă în același timp era Helen, trăind aceeași poveste cu ceilalți actori, iar Helen nu-l cunoștea pe Luke Cameron, nici nu-i păsa că se afla acolo.

În momentul cînd luminile din sală se aprinseră, se repezi din fotoliu pe culoar, îndemnat de nevoia de a merge în culise. Hermione îl apucă de mîină, ținîndu-l strîns.

– Doar ai atîta minte, îl opri ea cu fermitate. Ce le-ai face oamenilor care intră în culise în pauza unui spectacol de-al tău?

Luke chicoti:

– I-aș da afară. Ai dreptate.

– Ei, spuse Hermione, în timp ce străbăteau culoarul. Am avut dreptate?

– Știi bine că ai avut.

Se opriră într-un capăt al foyerului, departe de bufetul aglomerat din partea cealaltă. Cîțiva oameni înfruntară ușoara burniță, ieșind să fumeze, dar majoritatea rămăseră înăuntru, vorbind despre Jessica. Luke prinse crîmpeie de conversație și simți o enormă mîndrie, ca și cum ar fi contribuit și el cu ceva la succes.

– E extraordinară, îi spuse el lui Hermione. Au trecut atîția ani de cînd am văzut-o pe scenă, încît am uitat cît de convingătoare este. Parcă ar strînge toată scena în jur și ar duce-o cu ea – și nici năcaș nu se mișcă! Dumnezeu, atîția ani, și nu a putut să flo la New York, la Londra, sau în ...

– Să nu-l mai auzi.

– Nu, evident că nu. Și poate că mă înșel. Poate a avut nevoie de toți anii ăștia ca să se pregătească pentru astă seară.

– Incubație? Întrebă Hermione.

– Cam așa ceva. Cred că, atunci cînd oamenii li se întâmplă lucruri cu adevărat îngrozitoare, cei care ies cei mai puternici în final sînt aceia care acceptă faptul că, adunîndu-se din nou la un loc, nu pot fi exact la fel ca înainte și s-ar putea chiar să trebuiască să-și compună o nouă personalitate, o viață nouă. Cred, deci, că asta înseamnă să renaști cu adevărat, sau să fii re-creat.

– Tu ai ajutat-o să reușească.

– Cînd am găsit-o eu, o rezolvase în mare parte singură. Probabil că tu ai ajutat-o mai mult decît mine.

– Nu ne luăm la întrecere, replică sec Hermione. Amîndoi o iubim și o admirăm. A înțeles realmente ce să facă din viața ei și cum să procedeze.

– Tu, una, nu ți-ai găsit o asemenea soluție.

– Ba cum să nu. Asta este viața mea; n-o să se schimbe. Ți-am spus totul, la cină. Știi să ascuți omul și am vorbit mult.

– Dar s-ar putea să te recăsătorești.

– N-n. N-o să se-ntîmple. Nu se găsesc prea mulți bărbați de ispravă în lume, Luke, mai ales cînd ajungi la vîrsta mea, iar bărbatul pe care l-am avut a fost cît de deosebit se poate. Ce șanse am să găsesc doi la fel într-o singură viață? Zero. Am avut cîteva legături plăcute, dar n-au fost mari pasiuni și, atîta vreme cît pot să mă întrețin singură, de ce m-aș mulțumi cu mai puțin? Te gîndești s-o iei pe Jessie înapoi la New York?

– Dacă va veni.

Hermione dădu din cap.

– Îmi pare rău, spuse Luke. Știu cît de mult înseamnă pentru tine.

– Amîndouă însemnăm mult una pentru cealaltă. Și are un viitor splendid aici, după cum știi. Nu numai cu

mine; se mai găsesc destui alți producători... ei, pe-astea le poți deduce și singur, după seara asta. Își va putea croi singură destinul. Fără nimic din toate porcăriile care o așteaptă la New York.

– Mi-ai spus că și aici a avut parte de ele. Zvonuri și altele.

– Nu le-a luat în seamă. S-au dus. Aici nu există nici o ziaristă de scandal care s-o urască de moarte.

– Dă-mi voie să-ți spun ceva despre ziaristele de scandal. Ele cred că au puterea de a făuri sau a distruge cariere, dar de fapt singura lor putere este aceea de a vătăma relațiile între oameni. Nu creează nimic, nu fac decît să strice sau să distrugă și nu-i deloc un mod frumos de a-ți câștiga existența, dar nici important, dacă e vorba de cariere. Nimeni nu va refuza să vadă un spectacol fiindcă în ziar scrie nu știu ce.

– Nimeni?

– Nimeni. Știi de ce vin oamenii la teatru: fiindcă au auzit că e ceva extraordinar sau pentru că vor să vadă vedeta, ori din ambele motive. Bîrfele nu pot schimba nimic. Dacă Jessica vine la New York, oamenii vor spune că arată altfel – îmbătrînită, cu frumusețea pierdută – dar de îndată ce-o să se urce pe scenă, vor uita. Actoria o va readuce în vîrf, aproape ca și cum nici n-ar fi lipsit. Cred că asta i-ai dori-o.

– Îi doresc tot ce poate fi mai bine. Dar New York-ul nu este buricul Pămîntului, să știi; poate fi pe culme și în Australia, călătorind din cînd în cînd la Londra și în America, pentru a se alege numai cu ce-i mai bun.

– Pentru Jessica, New York-ul este centrul lumii. Ca și pentru oricine a făcut teatru acolo.

– Mă rog, pe-asta n-o poate decide decît Jessie, nu-i așa?

Luke întinse mîna:

– Pace. Nu vreau să ne certăm.

– A, noi ne certam?

– Haide...

– Of, bine, ne certam.

Îi strînse mîna, apoi îl sărută pe obraz.

– E o prostie să ne certăm pentru Jessie, nu-i așa, cînd știm că se va hotărî singură. Îmi cer scuze, Luke. Îmi placi mult; sînt doar întristată că pe urmă n-o să trăim cu toții fericiți pînă la adînci bătrîneți în același oraș.

Luke o privi lung.

– Nu fi prea sigură.

– E o deducție logică. Știu cît de mult te iubește.

Actele al doilea și al treilea părău să treacă în zbor; Luke recunoscuse mîna forte a unei regizoare care făcea acțiunea să pară și mai rapidă decît era de fapt. Actorii își preluau replicile din zbor, aproape încălecîndu-se; acțiunile le erau precis definite; eclerajul se schimba subtil, lăsînd marginea în umbră și făcînd centrul scenei să pară mai luminos și mai important. Cînd se încheie scena finală de dragoste între Helen și Rex, din sală nu se mai auzea nici un sunet: tensiunea îi încremenise pe toți. Și apoi, acțiunea încetini, luminile începură să scadă, atît de gradat încît Luke avu nevoie de un minut ca să înțeleagă ce se petrecea: încet, încet, scena se întuneca, pînă cînd în sfîrșit, pe cele cîteva minute finale ale piesei, numai o singură lampă își mai răspîndea cercul de lumină blîndă în jurul îndrăgostiților. Iar apoi se stinse și aceea.

Se auzi un sunet slab, aproape ca un oftat colectiv, după care aplauzele izbucniră ca un enorm stol de păsări luîndu-și zborul. Detunără prin toată sala și, într-o clipă, toată lumea era în picioare.

– La fix, murmură Hermione, ridicîndu-se și aplaudînd zgomotos; avea lacrimi în ochi. Înțelept public, nu găsești? Plin de bun-simț și de discernămint. Doamne, Luke, n-a fost minunat?

– Minunat, repetă el.

Stătea picios în lături, chinuindu-se să vadă prin întuneric, pe scenă. *Î-te la mine. Spune-mi că știi că*

sînt aici. Lasă-mă să trăiesc momentul alături de tine. Reflectoarele se aprinseră, dezvăluindu-i pe Jessica și pe Whitbread în aceeași poziție, pe canapeaua din apartamentul lui Helen. Nu părea posibil ca aplauzele să se întetească și mai mult, dar reușiră, continuînd astfel un lung răstimp, în vreme ce Nora și Edward ieșeau de la arlechini pentru a se opri la rampă, înclinîndu-se. Se despărțiră și se întoarseră, Jessicai și Whitbread veniră între ei. Jessica făcu cei douăzeci de pași cu ajutorul bastonului și, cînd ajunse la rampă, ceilalți trei se retraseră puțin, lăsînd-o să stea singură și aplaudînd-o odată cu spectatorii. Și atunci se dezlănțui un cor de „Bravo“-uri, o notă bas profundă, susținută, ridicîndu-se deasupra aplauzelor, aproape înecîndu-le. Ochii lui Jessica luceau de lacrimi; avea fața radioasă. Un mașinist aduse flori – două duzini de trandafiri de la Luke, buchete de la Hermione, Edward, Nora și Whitbread, de la Dan Clanagh, de la Alfonse Murre – prea multe ca să le poată ține în brațe și se îngrămădiră într-atîta încît părea să stea într-un cîmp de flori. Își înclină capul, în timp ce aplauzele și uralele continuau. Iar cînd și-l ridică, se uită drept la Luke.

Aplauzele nu mai conteneau; nici chiar criticii din rîndul cinci nu plecaseră încă. Apoi, însă, Jessica întinse mîna, cu palma în sus, spre Luke și Hermione, iar spectatorii, nesiguri de ceea ce se întîmpla, își domoliră aplauzele.

– Vă rog, articulă Jessica, mutește; era încă prea mult zgomot ca să se poată face auzită.

– Se referă la noi, spuse Hermione. Nu știu ce vrea, dar ce naiba; în această clipă, aș urma-o oriunde. Să mergem.

Luîndu-l de mînă, îl conduse spre o ușă discretă de lîngă scenă. Dădea într-un coridor îngust, iar cînd se închise în urma lor, aplauzele fură retezate, rămînînd doar un șuier slab. Merșeră pe culoar pînă la o scară cu o ușă închisă în capăt. Luke trecu primul, deschizînd ușa

și așteptînd-o și pe Hermione. Se aflau în culise, privind scena și actorii din profil, cu Jessica singură la rampă, mulțumind aplauzelor care se întetiseră din nou.

Se răsuci, îi văzu și întinse ambele mîini. Hermione își întoarse capul spre Luke:

– Ce zici?

– Vrea să mergem la ea.

El și Jessica se uitau unul la altul, iar privirile li se susținură, în timp ce el o conducea pe Hermione în scenă, pentru a se opri lîngă Jessica. Edward începuse să se încrunte dar, amintindu-și de public, își șterse umbrele de pe chip, îngăduindu-și ca doar în ochi să i se citească mai întîi uluirea, apoi o furie crescîndă, în timp ce se opreau asupra lui Luke.

Continuînd să-l privească, Jessica ridică mîna, să ceară liniște.

– Te iubesc, îi spuse Luke, pe sub aplauze. Ai fost magnifică. Ca întotdeauna.

Aplauzele se potoliră, iar Jessica reveni spre spectatori.

– Vreau să vă prezint doi oameni. Aceasta este Hermione Montaldi, producătoarea spectacolului cu *Sfîrșitul călătoriei*, care a fost îngerul meu cel bun de cînd am sosit la Sydney, care a riscat cu mine cînd nimeni altcineva n-a vrut să încerce, care mi-a oferit ajutor și sfaturi și m-a muștrat cînd începeam să-mi pierd încrederea în mine însămi, și în sfîrșit – cînd Angela Crown a ieșit din distribuție – mi-a silit să-mi asum eu însămi riscul și să joc rolul lui Helen.

Aplauzele reîncepură, cuprinzîndu-i de peste tot. Luke nu ieșise niciodată în viața lui la rampă, nu simțise niciodată forța aceluia val năvalnic, și inspiră adînc, mirat de ceea ce purta cu sine: adulație, recunoștință, iubire... și putere. Nu era de mirare că renunțarea semăna cu o moarte, își spuse el.

Mîna Jessicăi se ridică și, din nou, în sală se lăsă tăcerea.

– Dar mai presus de orice, ceea ce mi-a dăruit Hermione Montaldi e o prietenie plină de afecțiune. Fără asta, n-aș fi putut să regizez *Sfârșitul călătoriei*, nici să joc un rol în spectacol. Fără asta, probabil că aș fi renunțat la multe speranțe și visuri, demult. Știe că îi dăruiesc iubirea și mulțumirile mele; sper că le are și pe ale dumneavoastră.

Încă o dată începură furtunos aplauzele. Ca la un semnal, își spuse Luke, admirînd perfectă cronometrarea a Jessicăi. O văzu pe Hermione schițînd un gest, parcă pentru a spune că habar n-avea ce să spună, așa că prefera să nu zică nimic. Își înclină capul în semn de mulțumire, apoi o cuprinse pe Jessica în brațe și o sărută pe amîndoi obraji. Cu gura la urechea ei, îi șopti:

– Ai omis să le spui că și tu ai băgat bani în spectacol.

– Nu e important.

Ridică mîna, făcînd iarăși liniște.

– Și vreau să-l cunoașteți pe Lucas Cameron, un regizor din America, un bun prieten care cel dintîi mi-a dat posibilitatea de a reveni la această viață. Cu cîțiva ani în urmă, am suferit un accident groaznic și am crezut că pusese capăt vieții mele în teatru. Luke a insistat să creadă în mine cînd eu însămi încetasem să mai cred. A avut încredere în cea care eram pe dinăuntru, într-un moment cînd îmi pierdusem curajul de a privi măcar. M-a iubit într-o vreme cînd nu mă mai consideram vrednică de nici un sentiment.

Ochii li se întîlniră, iar Jessica îl luă de mîină, privind chipurile extaziate înălțate spre ea.

– Știe că și el are parte de toată iubirea și recunoștința mea. Sper, de asemenea, că le are și pe ale dumneavoastră.

Aplauzele crescură, publicul se ridică, bătînd din palme, zîmbind, iar Jessica le făcu semn Norei, lui Whitbread și lui Edward să se apropie. Hermione și Luke pășiră înapoi – ca într-un menuet, își spuse el; într-un menuet, ne-am da tîrcoale – lăsînd actorii să iasă la

rampă, cu reverențe repetate. Criticii plecaseră, câțiva spectatori se îndepărtau pe culoar, la care Jessica se întoarse și porni cu pas șchiopătat spre buzunarul scenei. Nora și Whitbread o urmară, cu Luke și Hermione imediat după ei. Edward, încă stupefiat de apariția lui Luke, rămase mai în urmă, așa că ieși singur la rampă, înainte ca aplauzele să se stingă, pînă cînd spectatorii începură să se împrăstie, luîndu-și sacourile și jachetele, trecînd lateral printre scaune, vorbind între ei. Premiera luase sfîrșit.

Cu excepția petrecerii de la *Bennelong*, restaurantul aflat chiar deasupra, lîngă foyerul Operei.

– Ia-o tu înainte, îi spuse Jessica lui Hermione în culise, după ce se schimbară cu hainele de oraș. Nora și Whit se duseseră la restaurant, după un scurt popas pentru a vorbi, euforizați, cu Jessica; Edward se învîrtea prin jur, încercînd să se hotărască dacă să-și lase sau nu furia pe Jessica și pe Luke să compromită triumful propriei lui interpretări.

– Dar să vii, îi ceru Hermione.

Îl privi pe Luke, apoi din nou spre Jessica:

– Nu poți lipsi. Trebuie să găsesc un moment de liniște ca să-ți mulțumesc. Vreau să spun, Doamne Dumnezeu, Jessica, aproape că am izbucnit în plîns. Să nu mai faci așa ceva.

Jessica rîse și-și lipi obrazul de al lui Hermione.

– Cred că a fost un eveniment unic.

– Și vei veni la petrecere.

– Da.

– Nu prea tîrziu.

– Hermione!

– Iartă-mă. Știu că voi doi aveți multe de vorbit. Ne vedem sus. Luke, mă bucur că ești aici. Mă bucur că sîntem prieteni.

– Și eu. Îți mulțumesc pentru cină. Și în special pentru bilet.

Echipa făcea ordine în scenă, punînd la loc mobilele

care fuseseră deplasate, aducînd recuzita înapoi în culise. Rînd pe rînd, își terminau treburile și plecau.

Spatele scenei era luminat de becurile goale de serviciu, umbre tăioase încrucișîndu-se, întinzîndu-se să se cațere pe pereți pentru a dispărea în întunecimea podului. Decorul era întunecat, cu excepția unui bec de siguranță, sus deasupra canapelei.

– Nu am cabină privată, spuse Jessica.

Luke o luă de mîină și, mergînd în scenă, se așezară pe canapea. O luă în brațe și se strînsură, cu trupurile potrivindu-li-se instinctiv, amintindu-și.

– Ți-am scris, continuă ea, desprinzîndu-se din îmbrățișare. Nu mi-ai răspuns.

– Mi-ai scris? Cînd?

– Marți. Acum o săptămîină. Te-am chemat la Sydney. Am spus că aveam nevoie de tine.

– Dumnezeuule, n-am primit nimic. Jessica, iubita mea, știi bine că aș fi sărit în primul avion care decola încoace. Eram plecat din oraș și i-am dat lui Martin două săptămîni libere, fiindcă îmi scrisese Hermione și știam că urma să vin aici.

– Mă întrebam dacă ți-a scris sau ți-a telefonat. Ce-a spus?

– Că mă aștepta un bilet la premieră și voia ca mai întîi să iau cina cu ea. Nici un motiv, nici o explicație. Dar nici nu aveam nevoie. M-am dus acasă la Monte, pentru cîteva zile; el și Gladys nu erau acolo, voiam doar să scap din oraș un timp și să-mi termin refacerile la o piesă. Apoi, am plecat spre Sydney. Plănuisem să trec pe-acasă și să văd dacă nu-mi scriseseși, dar aveam foarte puțin timp și știam că te voi vedea, așa că nici n-am mai dat prin oraș. La naiba, precis ai crezut... Iubita mea, îmi pare rău, iartă-mă. Ce dracu', ar fi trebuit să fiu cu tine în toată săptămîina asta.

– Nu, a fost bine așa. Zău că a fost în regulă. De fapt, cred că de-asta ți-a ținut Hermione secretă sosirea. Nu știa că-ți scrisesem și probabil a crezut că trebuia să

ajung la premieră prin forțe proprii – Doamne sfinte, bine m-am mai asigurat că toată lumea înțelegea asta, nu? – ca să nu mă gîndesc nici un moment că m-aș agăța de tine sau de altcineva. Și nici n-am fost cu adevărat singură; o aveam pe Constance, în scrisorile ei, și pe Hermione. Două femei incredibile. N-a spus cineva că numai de- atît ai nevoie ca să muți lumea?

– Trei femei incredibile. Și uite-o și pe-a treia. Știi că în seara asta ai fost mai strălucitoare decît oricînd, din cîte mi te amintesc? Ai devenit o actriță cu totul diferită; complet electrizantă. Iubirea mea, trebuie să...

– În ce sens sînt diferită?

Luke zîmbi. Pentru actori, discuțiile despre interpretare au înțietate pe lîngă orice altceva.

– Ai mai multă profunzime, cred; o tristețe de fond, poate chiar suferință. Nu știu dacă va merge și în alte roluri; pentru Helen, a fost perfectă.

O sărută ușor.

– Te deranjează dacă amînăm discuția asta pe altă dată?

Jessica rîse, încet, fericită, și-l sărută și ea.

– Îmi place să-ți simt gura peste a mea. Îmi place să te am aproape. Îmi place cum ții mîinile, încleștate atît de strîns încît nici unul dintre noi nu poate scăpa.

– Dacă am vrea, ceea ce nu e cazul. Jessica, dragostea mea, te iubesc. Mi-ai lipsit în moduri insuportabile, fiindcă tot ceea ce făceam era incomplet, fără tine. Mă tot întorceam să-ți spun cîte ceva, sau să-ți cer părerea despre diverse lucruri, sau să-ți împărtășesc un zîmbet față de ceva. Îmi spuneam că era imposibil să simt așa ceva după o singură săptămînă petrecută împreună, dar asta simțeam. Cred că și tu ai simțit același lucru. Scrisorile tale erau foarte grijulii, însă cred că se citea printre rînduri, poate fiindcă doream cu atîta disperare s-o cred. Și dacă ai putut scrie că aveai nevoie de mine, înseamnă că și acum simți la fel.

– Da.

Îl sărută, la început încet, apoi cu patima pe care și-o înfrînase în toate lunile petrecute la Sydney.

– Te iubesc, am nevoie de tine, te doresc. Încetez să mă mai gîndesc la tine, și apoi, dintr-o dată...

– Încetezi să te mai gîndești la mine? Cum se poate?

Surîseră, plini de o fericire care li se părea de-a dreptul imposibilă.

– Cînd lucrez. Și pun prinsoare că e valabil și pentru tine. Sper că e așa.

– Atunci și numai atunci.

Se lăsă pe spate, studiindu-i fața.

– Iubita mea, ai făcut tot ce era necesar? După seara asta, cel mai incredibil triumf, un dublu triumf, nu se poate să nu simți că ai dovedit aproape tot ceea ce trebuia să dovedești.

– Ca să ce?

– Ca să te măriți cu mine. Să fii partenera mea, prietena, soția mea. Să faci parte din viața mea și să mă lași să fac și eu parte dintr-a ta. Să depinzi de mine și să pot depinde și eu de tine. Să ne clădim o viață... Dumnezeu mare, să fim tot ceea ce a sperat Constance că vom fi.

Jessica rîse:

– Motivul suprem.

– O facem pentru ea? zîmbi din nou Luke. Sau pentru că în sfîrșit am devenit la fel de deștepți cum a fost ea, ne-am găsit unul pe altul și ne iubim? Și fiindcă știm, la fel ca ea, că vom fi mai mari împreună decît despărțiți. Din toate aceste motive și probabil încă o sută de alte motive. Destule ca să ne-ajungă o viață.

– La New York?

– Da. Și la Sydney, dacă vrei. Și la Londra sau Cape Town sau în Papua Noua Guinee, dacă-ți vine chef. Și pe Lopez, pentru vacanțe de refacere. Iubito, putem face tot ce vrem. Nu pot renunța complet la New York, și cred că ar trebui să te întorci și să-l recucerești. Dar nu sîntem legați de el. Tu și Hermione veți dori să colaborați

cu noi piese; poate vom lucra împreună toți trei. De ce nu? Vreau să joci în piesa lui Kent; o putem face la New York, după care ne gândim la ceva de făcut aici, cu Hermione.

– Una dintre piesele tale.

Sprîncenele lui Luke se înălțară.

– Îți mulțumesc. Vom vorbi despre asta. Înseamnă da? Că te întorci cu mine? Că ne crezi cu-adevărat capabili de toate astea și încă de multe altele?

Se lăsă o lungă tăcere. Teatrul părea însufletit de ecourile tuturor celor întâmplate în seara aceea: tîrșitul picioarelor, foșnetele programelor, respirația sutelor de oameni, cuvintele rostite pe scenă, munca din culise, aplauzele. „Viața mea,” își spuse Jessica. „Locul meu.”

Dar nu-i era de ajuns. Își puse mîna pe obrazul lui Luke, pe obrazul lui mult iubit, iar vîrfurile degetelor îi recunoscuseră căldura și textura pielii, oasele proeminente care-i reliefa sculptural trăsăturile, sprîncenele dese deasupra ochilor ce-i sfredeleau atît de intens pe ai ei. *Și de asta am nevoie. Luke e viața mea și locul meu, la fel de mult ca teatrul. Fără el, niciodată n-aș fi întreagă.*

Zîmbi, iar Luke o întrebă:

– Ce e?

– Cîndva, am spus că niciodată n-aș fi desăvîrșită fără teatru. În clipa asta, m-am gândit că niciodată nu voi fi desăvîrșită fără tine.

O luă în brațe:

– Îți mulțumesc pentru ce-ai spus. Cred că toată viața am așteptat să aud cuvintele astea și foarte mult timp le-am așteptat de la tine.

Se cuprindeau cu brațele, abia atingîndu-și buzele.

– Te iubesc, dragostea mea, murmură el, iar buzele li se întîlniră și toată pasiunea pe care o cunoscuseră pe Lopez îi cuprinse din nou, la fel ca aplauzele de mai devreme; dorința răsuna în ei, negată atîtea luni de zile, acum coplesindu-i.

– Nu e locul potrivit, murmură Luke.

Jessica rîse încet:

– Pentru Helen și Rex, a mers.

– Helen și Rex nu fac dragoste decît în imaginația spectatorilor. Noi vom face dragoste în realitate, într-un pat adevărat, dacă găsim unul.

Îl sărută.

– Am o casă. Mereu vii la mine acasă, ai observat? Luke, dragul meu, trebuie să mergem la petrecerea de sus. Dar după aceea...

– După aceea, vom merge acasă la tine și vom face dragoste și nu vom mai lăsa să se amestece nimic, toată noaptea, toată ziua și seara... mă rog, trebuie totuși să vii la teatru. Pentru el, facem o excepție.

Se ridicară, unul lîngă altul, fără a se îndura să-și despartă trupurile.

– Și de îndată ce putem, vom merge la New York și vom face dragoste la mine acasă. Asta-i o căsnicie pe principiul egalității. Ceea ce-mi amintește...

Se aplecă, luă bastonul și i-l dădu:

– Aș vrea să ne căsătorim imediat. La Sydney. Vom avea o ceremonie mică, foarte intimă și apoi vom face o călătorie într-un loc mic și intim. Îți convine așa? Sau îți stătea mintea la domnișoare de onoare și o distribuție cu mii de personaje?

– Nu mă gîndisem la asta, zîmbi ea ștregărește. Dar tu ești celebrul regizor; ești sigur că nu vrei un puhoi de lume bătîndu-se pe biletele la nunta noastră? Toți reporterii și producătorii din New York, toți actorii și criticii de teatru și...

Se opri.

– ...și gazetarii de scandal. Nu. Nimic din tot ce-ai înșirat. Numai pe tine te vreau. Și, pentru un foarte scurt răstimp, cîțiva prieteni care să ne fie alături. Indiscutabil, Hermione. Poate că și Whitbread. Deduc, după uitătura aia feroce, că Edward n-ar fi prea agreabil. Și pe urmă, draga mea, tu. Numai tu. Pentru acum, pentru totdeauna.

Cînd o putem face?

– Luni nu e spectacol.

Luke rîse, iar veselia sa răsună prin sala pustie.

– Luni. Ziua nunții noastre.

Se întoarseră dinspre șirurile de fotolii goale ce se întindeau în umbră, iar Luke își potrive pașii după ai ei, în timp ce Jessica șchiopăta către spatele scenei, pe lângă cabina actorilor și lungul șir al boxelor de machiaj, pe lângă mesele cu recuzită și micul birou al lui Dan Clannagh, pe lângă cablurile ce șerpuiau pe jos, pe lângă depozite și tot înainte, pînă la ușa de ieșire. Luke i-o deschise, dar Jessica se opri un moment în prag. În spatele ei se afla scena, pregătită pentru a doua zi. În față era lumea, cu toată diversitatea și provocările ei, cu necazurile și triumfurile ei, așteptînd-o să se înapoieze. Fiindcă, împreună, ea și Luke puteau face orice. Acum o credea.

Luke îi cuprinse umerii cu brațul, iar Jessica își ridică privirea spre ochii lui. Încă mai erau în ușă; încă mai erau în culise. Totul, împreună, își mai spuse Jessica. Și știu că ajunsese în cele din urmă acasă.

SURȘII